Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 39 (279)
Anul IX
1 octombrie 1960

TOAMNA

(Citiți fotoreportajul din pag. 5-6-7)

LA O.N.U. ÎN ACESTE ZILE

Documente de cea mai mare însemnătate mondială—astfel apreciază opinia publică internațională cuvîntările rostite de la tribuna Adunării Generale a O.N.U. de către conducătorii țărilor socialiste. Cuvîntarea tovarășului N.S. Hrușciov, cuvîntarea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, ca și cele ale reprezentanților altor state socialiste, dau răspuns clar tuturor problemelor vitale ce frămîntă omenirea și arată calea ce trebuie urmată pentru asigurarea menținerii păcii, pentru eliberarea omenirii de coșmarul unui război pustiitor și pentru abolirea monstruosului regim colonial, în robia căruia se zbat încă peste 100 milioane de oameni.

Cuvîntul plin de prestigiu și de autoritate al conducătorilor statelor socialiste, și în primul rînd cel al tovarășului N. S. Hrușciov, a avut un răsunet deosebit de puternic în rîndurile tuturor acelora cărora le este scumpă cauza păcii, libertății și progresului.

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, conducătorul delegației țării noastre la actuala sesiune, rostindu-și cuvîntarea de la tribuna Adunării Generale a O.N.U.

Profundul ecou internațional al cuvîntării tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej, ca și adeziunea însuflețită a întregului nostru popor la solia de pace a conducătorului nostru iubit, confirmă din nou și pe deplin justețea și consecvența politicii externe de pace promovată de guvernul Republicii Populare Romîne.

Tovarășul N. S. Hrușciov împreună cu tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej, Todor Jivkov și Antonin Novotny, înainte de a părăsi sediul delegației sovietice la O.N.U., pentru a pleca la Glen Cove.

Tovarășii N.S. Hrușciov și Gh. Gheorghiu-Dej într-una din pauzele lucrărilor sesiunii Adunării Generale.

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej și alți membri ai delegației țării noastre întreținîndu-se cu membri ai delegației R.S.S. Ucrainene, înaintea începerii unei ședințe a Adunării Generale.

ÎN PAGINA 24 ALTE IMAGINI FOTOGRAFICE DE LA O.N.U.

SPRIJIN TOTAL SOLILOR PĂCII

„Ascultînd cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej simt un îndemn în plus ca la locul meu de muncă, la furnalele înalte din Reșița, să contribui cu forțe sporite la înfăptuirea mai devreme a marilor sarcini ale planului de 6 ani".

Vasile BENEA
Erou al Muncii Socialiste
prim-furnalist la Combinatul Metalurgic Reșița

„Ca om de știință, doresc ca actuala sesiune a O.N.U. să realizeze progrese substanțiale în direcția rezolvării problemei dezarmării, astfel ca pretutindeni în lume marile descoperiri științifice, în primul rînd energia atomică, să servească exclusiv cauzei progresului și fericirii popoarelor".

acad. prof. Șerban ȚIȚEICA
director științific adjunct al Institutului de fizică atomică al Academiei R.P.R.

„Cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej exprimă întrutotul năzuințele noastre de pace. Este o mîndrie pentru poporul nostru că Republica Populară Română se bucură pe plan internațional de prestigiul unei țări care luptă activ pentru menținerea și consolidarea păcii în lume".

Victoria COZOȘ
muncitoare la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej"

„Sînt mamă a 8 copii; în timpul războiului pe cei 6 pe care-i aveam atunci i-am salvat de sub dărîmăturile casei distruse de bombardament... Ca și toate mamele, vreau pace pentru copiii mei. Știu bine că la sesiunea O.N.U., delegația țării noastre va pune umărul pentru ca toate căminele din lume să se bucure de pace".

Ana OBACIU
mamă eroină, Orașul Stalin, cartierul muncitoresc „Tractorul"

„Sînt bucuros și mîndru că tocmai delegația patriei noastre pune în discuția sesiunii O.N.U. problema promovării ideilor păcii și înțelegerii între popoare în rîndurile tineretului. Fără îndoială că această inițiativă se va bucura nu numai de sprijinul tuturor tinerilor din patria noastră și din celelalte țări socialiste, dar și a milioane și milioane de tineri din lumea întreagă.

Gligor BODEA
student, Institutul politehnic — București

① La Atelierele de reparat material rulant „16 Februarie" din Cluj, comunistul Ion Mărginean citește tovarășilor săi de muncă veștile sosite de la O.N.U.

② Într-o însuflețită adunare, studenții și cadrele didactice ale Institutului politehnic din București își exprimă adeziunea totală la politica de pace a guvernului nostru.

③ La fabrica de țigarete „București", muncitorii ascultă cuvîntarea rostită de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la O.N.U.

aurul PAIELOR

de Tr. PROSAN
Fotografiile autorului

O întrebare legitimă: Ce s-ar putea scrie despre paie? Au într-adevăr culoarea celui mai nobil metal, dar știe toată lumea că în trecut paiele au întrupat pe dimensiunile întregii țări semnele unei vieți pline de nevoi. Casa omului trudit de la țară, durată din lut frămîntat cu paie, purta sărăcăcioasa căciulă de paie; vaca lui avea ugerul tot mai sărac pentru că în timp de iarnă hrana ei de toate zilele o formau doar paiele; în regiunile de șes, principalul combustibil al satelor era tot amărîtul pai...

Au căzut căciulile sărăciei de pe casele oamenilor și nici surse de încălzire amăgitoare nu mai sînt paiele. Acum viața paielor e îndreptată spre alt destin.

De acum înainte șiri imense de paie adunate pe cîmpuri se vor îndrepta către Palas, lîngă Constanța, în cea mai spectaculoasă călătorie a lor, la capătul căreia vor deveni celuloză, hîrtie. De acum înainte în economia țării paiele vor însemna ceva și va trebui să le privim cu alți ochi. Imense resurse naturale își vor găsi valorificarea. O fabrică modernă de celuloză și o nouă materie primă. La Palas, în inima Dobrogei, 30.000 tone de paie vor fi transformate anual în celuloză pentru hîrtie, suferind una dintre cele mai interesante și mai neașteptate metamorfoze.

După stuful Deltei, paiele Dobrogei vin să se adauge șirului imens de materii prime supuse unei valorificări superioare în anii regimului nostru. Astfel, cantități considerabile de masă lemnoasă vor fi economisite, întrebuințate mai rațional. Anual zeci de mii de metri cubi de lemn vor rămîne disponibili pentru alte întrebuințări, de asemenea superioare celor de pînă acum.

Adevărate piramide de paie așteaptă să intre în circuitul acestei fabrici moderne, puternic mecanizate și automatizate, în care nu lucrează decît 30 de oameni pe schimb. Paiele sînt destinate acum să fie tocate și apoi atacate de sulfitul neutru de sodiu, pentru a deveni celuloză pufoasă și albă. Astfel, paiele vor porni călătoria lor prin lume sub haina hîrtiei. Vor urca pe băncile școlilor, în rafturile bibliotecilor, vor deveni scrisori către oameni. Vor intra în casele noastre, pe masa noastră...

O nouă materie primă: paiele. Piramida aceasta de paie va deveni în curînd celuloză, hîrtie.

Urmărirea procesului de fabricare se face de la aceste panouri de comandă. Tînărul Constantin Ciobanu, operator-fierbător, este, ca mai toți muncitorii din fabrică, absolvent al unei școli medii. →

Cine mai recunoaște în celuloza aceasta fostele ← **paie!...**

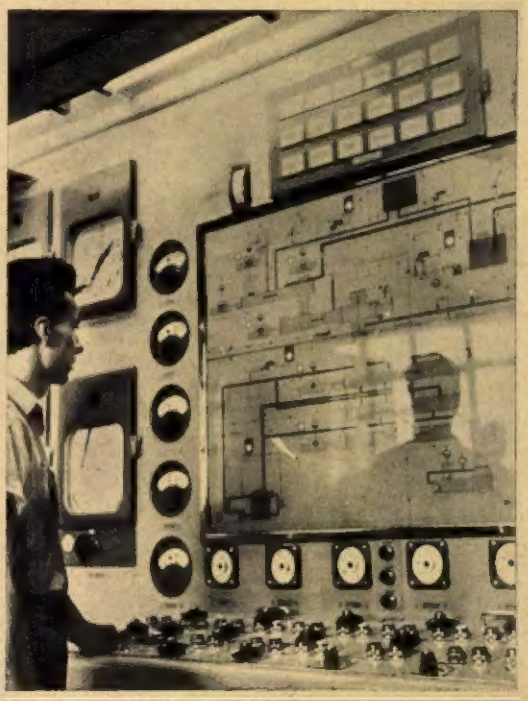

Cea mai mare parte a procesului tehnologic este mecanizat și automatizat. În toată fabrica nu lucrează pe schimb mai mult de 30 de oameni. ↓

Belșugul e cel mai bun frate al veseliei

A SOSIT TOAMNA

Fotoreportaj de Liviu MAIOR (text) și Arcadie OSMULKIEVICI (fotografii)

În unitățile socialiste din agricultură se însilozează porumb, nutreț de mare valoare nutritivă.

„Cartofi pentru iarnă...” Dar recoltarea și însilozarea lor este un atribut al toamnei.

Cules de struguri în gospodăria agricolă de stat „Valea Călugărească”.

Zilele de toamnă sînt și zile „de vîrf” pentru fabricile și cooperativele de dogărie.

„Sub brazdele de curînd întoarse de cuțitele plugurilor a început încă de pe acum să prindă viață recolta lui '61.

COPERTA NOASTRĂ

A SOSIT TOAMNA

Fotografie de E. IAROVICI

Șoșoni și cizmulițe pentru copii (fabrica de cauciuc „Quadrat" din București).

A sosit toamna și în curînd va sosi iarna. Haina de piele cumpărată de acest tînăr se potrivește perfect pentru amîndouă anotimpurile.

Toamna se numără bobocii... Dar numai în sens alegoric. În realitate anotimpul acesta frumos, adumbrit cîndva de melancolia unor poeți, dar în fond plin de lumină și bucuria belșugului — este mai degrabă un sezon de pregătiri febrile, de planuri și proiecte, de activitate încordată. De la școlarul de orice vîrstă care, în aceste zile, pășește într-o nouă etapă a vieții sale de studii și pînă la gospodarul care, în timp ce-și descarcă în hambare rodul muncii sale de un an, se pregătește de noile arături — totul poartă pecetea muncii de perspectivă. Socotelile nu se încheie, ci abia încep. Încep, chiar și acolo, la țară, de unde a izvorît proverbul nostru. Căci omul și-a tras **căruța** cu bucate în ogradă cu grabă, pentru a putea ieși din nou pe cîmp în întîmpinarea iernii și a anului ce vine. Sub brazda proaspătă, întoarsă cu cuțitele plugurilor, începe încă de pe acum să prindă viață recolta anului viitor.

Calendaristic, anotimpul frunzelor arămii, al eleganței vestimentare și al belșugului culinar este așteptat în întreaga emisferă nordică a globului la 22 septembrie. În fapt, nimeni nu-i socotește însă venirea după data fixată de astronomi. Toamna e prezentă printre noi, totdeauna între aceleași zile, chiar dacă vara s-a întins leneșă peste pragul ei sau iarna s-a grăbit, înfrigurată — să-i scurteze viața. O întîlnim în fiecare cămin, surîzînd dolofană din borcanele și sticlele proaspăt legate și etichetate, îi prețuim eleganța și gustul în nenumărate vitrine și magazine, o aflăm — grăbită și harnică — pregătind cu minuțiozitate și calcul gospodăresc sosirea iernii în sute și sute de întreprinderi, șantiere, instituții și școli din patria noastră. La noi, fecioara reprezentată pictural printr-o tînără purtînd pe umăr un corn al abundenței, trece azi, însoțită de trei grații nedespărțite: frumosul, belșugul și munca avîntată.

Însorită și strălucitoare într-o zi, ploioasă și neprietenoasă în alta, toamna rămîne oricum frumoasă. Frumoasă pentru toți cei care, prețuindu-i grația și dărnicia, știu să lupte și să muncească visînd.

Cîte o părticică din poezia și belșugul toamnei în fiecare borcan de acest fel...

...Și pretutindeni grămezi de verze... nerăbdătoare... Nerăbdătoare de a se transforma în... rață pe varză sau sărmăluțe de porc. ←

Și acum... ploile de toamnă n-au decît să sosească!.. →

Iepurii, mistreții și căprioarele au devenit, o dată cu sosirea toamnei... vînat permis.

CE N-AU VĂZUT

Fotoreportaj de Sanda FAUR-DIMA și Elena GHERA

① Primul „post de observație" al fotoreporterului: în fața intrării teatrului „Țăndărică". Și o primă imagine pe peliculă: păpușarii germani și cehi grăbindu-se să vadă unul din spectacolele „gazdei".

...Și iată-ne la capătul celor două săptămîni ale Festivalului păpușarilor. În sălile bucureștene, micii actori din lemn și carton veniți din 24 de țări au vorbit „pre limba lor", făcîndu-se pe deplin înțeleși și stîrnind rîsul sau lacrima. Păpușari din patru continente și-au strîns mîna, și-au discutat spectacolele, au notat adrese și și-au promis să se revadă în 1962, la cel de-al treilea Festival din București. Spectacolele le-ați urmărit și dv. din sală, aprecierile le-ați citit în presă... Ce urma să vă ofere nou „Flacăra"? Ceea ce nu putea fi văzut din fotoliul spectatorului, adică ceea ce se petrecea în culisele Festivalului. Iată de ce, în timp ce dv. așteptați liniștit în stal să se ridice cortina, noi am intrat cu aparatul de fotografiat în spatele scenei, am surprins repetiții, întîlniri, am întîlnit oaspeții în călătoriile lor prin București. Filmul a înregistrat imaginile, filele carnetului — amănunte despre unii dintre participanții la Festival. Unele dintre acestea le aflați în paginile de față.

② Pătrundem prin „intrarea artiștilor", o facem la dreapta, și iată-ne pe scenă, asistînd la o întîlnire „de zile mari": marionetiștii egipteni, cei care acum cîțiva ani au învățat alfabetul artei păpușerești de la artistele romînce Dorina Tănăsescu și Ioana Constantinescu, și-au reîntîlnit profesorii. În emoțiile concursului, ce poate fi mai binevenit decît un sfat de la Dorina?

SPECTATORII...

⑧ Spectacolele lui Jean Loup Temporal (Franța) ar fi meritat să fie văzute și din spatele scenei. Fotografia nu vă dovedește acest lucru?

⑨ Bucureștiul a găzduit în ultima săptămînă a lunii septembrie și Festivalul filmului de păpuși și marionete, care ne-a adus 35 de filme din 14 țări. Întrecerea dintre păpușarii-cineaști nu a fost mai puțin disputată decît cea dintre confrații lor din teatre. În cabina de proiecție a cinematografului s-au adunat teanc cutiile cu filme „concurente". Regizorul Bob Călinescu și-a adus, încă „fierbinte", abia scos de la montaj, și filmul său surpriză: „Rapsodie în lemn".

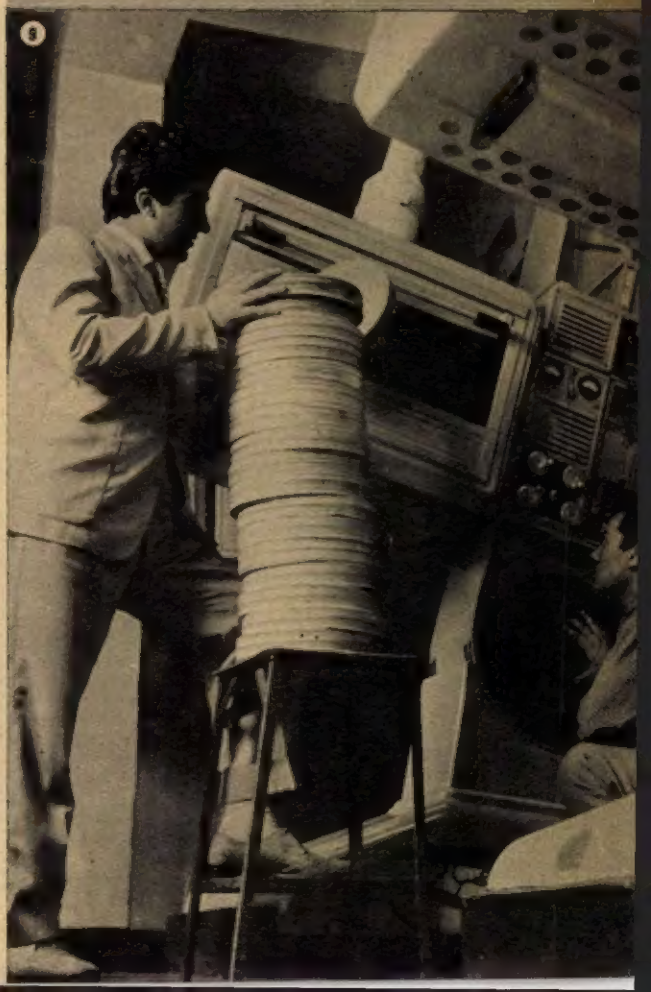

③ Cincisprezece minute pauză... Dar numai pentru actori, căci specialiștii ce umpluseră sala își continuă și în hol discuțiile și schimbul de experiență. Se pare că cehoslovacul dr. Ján Malik, Margareta Niculescu, directoarea teatrului „Țăndărică", și Mihail Korolev, directorul artistic al teatrului leningrădean de păpuși, au multe impresii să-și comunice.

④ Liniștiți-vă: nu vedeți dublu și nici nu e un trucaj al fotoreporterului ci... trupa de păpușari argentinieni „La pareja" (Perechea), adică frații gemeni Hector și Eduardo di Mauro, surprinși de aparat atunci cînd își „încălzeau" păpușile.

⑤ „Îmi dați voie: Cik Damadian. V-aș ruga să-mi pozați cîteva clipe..." Deși atît dl. John Wright cît și Bumble al său sînt obosiți după drumul parcurs în mașină de la Londra la București, cunoștința cu graficianul romîn le-a făcut plăcere. Drept care, cererea acestuia a fost pe loc satisfăcută.

⑥ Tînăra artistă din R.F.G. Hilde Fey (mijloc) e încîntată de darurile pe care le-a primit din partea păpușarilor romîni.

⑦ Pitiți într-un „buzunar" al scenei, i-am prins pe peliculă pe actorii văzuți și pe cei nevăzuți (de către spectatori) ai Teatrului de păpuși din Liberec (R. S. Cehoslovacă).

PE MALURILE NIGERULUI

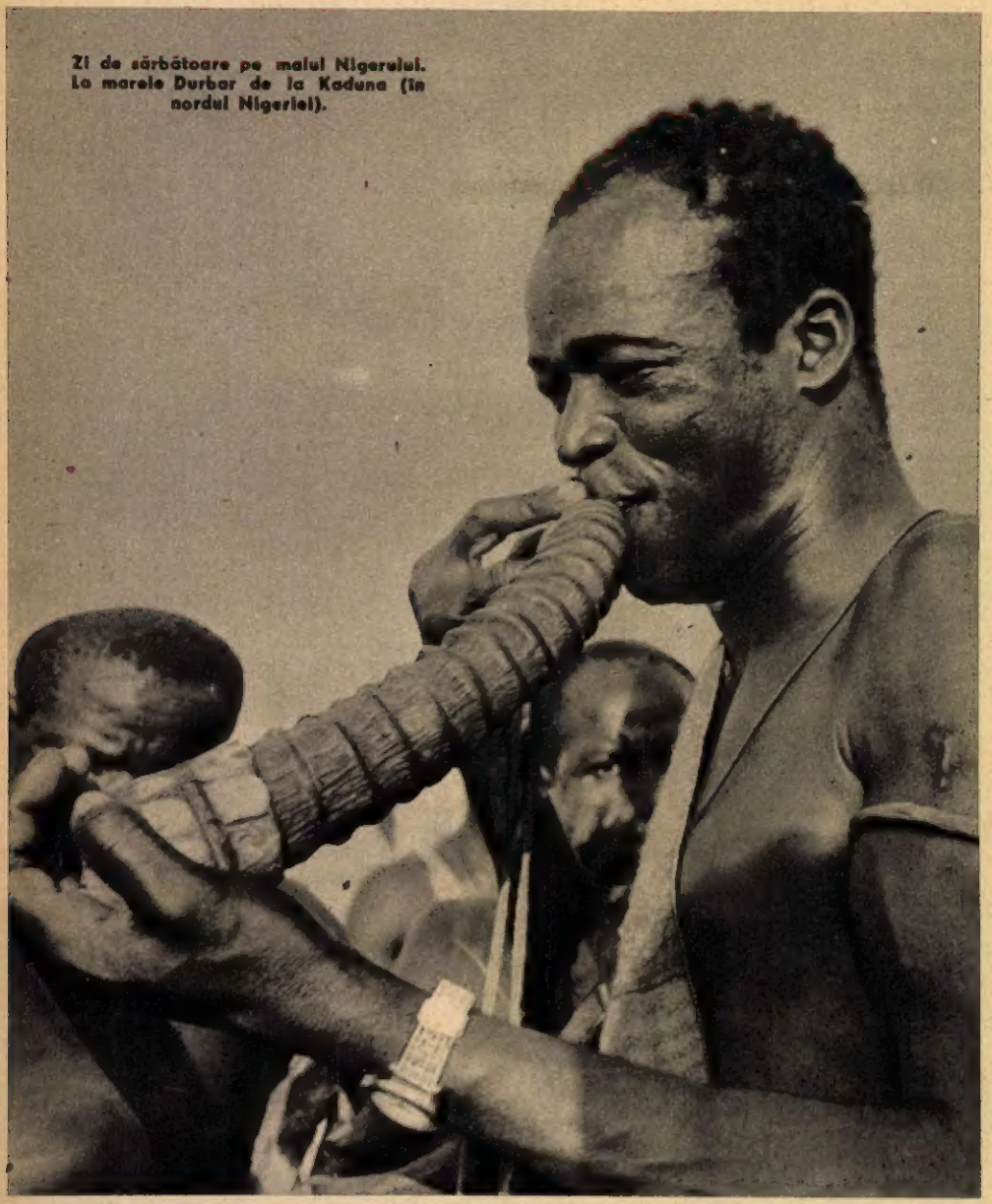

Zi de sărbătoare pe malul Nigerului. La marele Durbar de la Kaduna (în nordul Nigeriei).

Referindu-se la starea de înapoiere a Nigeriei, ziarul american „Chicago Sunday Tribune" scria: „În Nigeria este practicată şi în proporţii din ce în ce mai mari vrăjitoria. În nord şi în unele regiuni răsăritene mai există pînă şi acum robia şi persistă încă omorurile rituale".

Fără să se fi străduit prea mult în acest sens, autorul articolului a descris o situaţie corespunzînd în mare parte realităţii. Cînd numai şase la sută din populaţia ţării reuşeşte să termine şcoala elementară şi doar un medic luptă din greu să aline suferinţele a 54.000 de nigerieni, e firesc ca superstiţiile, credinţa în vrăji şi în forţa spiritelor rele să înceţoşeze minţile unor oameni ţinuţi decenii de-a rîndul în robia colonialistă britanică.

Numai că de la o vreme încoace minerii din Enugu, de exemplu, au învăţat să se teamă mai puţin de nişte presupuse spirite rele, convingîndu-se pe deplin că adevăratele „spirite rele" lucrează la direcţia minelor, vorbesc limba engleză şi afişează clasicul flegmatism insular, atunci cînd bîrnele putrede din mine se prăbuşesc, îngropînd sub masele de rocă zeci de mineri nigerieni.

„Mai există pînă şi acum robia" — spune mai departe ziaristul american. Nici această dezvăluire nu contrazice de loc realitatea. În Nigeria de nord sultanii şi emirii deţin adevărate domenii feudale, în care sînt ţinuţi în frîu cu gîrbaciul sutele de sclavi pe care stăpînii hrăpăreţi îi chinuiesc de moarte. Dar în Nigeria robia nu s-a limitat numai la unele regiuni. Întregul popor de 35 de milioane al Nigeriei a fost pînă acum, timp de multe decenii, robul colonialismului englez.

Ziaristul american se mai referea la „omorurile rituale". Mai există probabil şi din acestea. Dar mai multe omoruri se datoresc „ritualului" sîngeros al colonialismului. Acestul „ritual" i-au căzut recent victimă 22 de mineri din Burutu, care s-au încumetat să ceară mărirea salariilor. După acelaşi „ritual" au fost ucişi alţi 20 de grevişti de la Enugu. Sîngele vărsat de ei în curţile minelor şi la porţile uzinelor este jertfa adusă zeului nepăgîn, dar infinit mai nesăţios, al colonialismului contemporan.

A venit însă ziua cînd nigerienii n-au mai vrut să se sacrifice de dragul unui pumn de profitori. Ei vor ca petrolul, cărbunele, wolframul, uraniul, zincul, columbitul, care împînzesc subsolul celor aproape un milion de km p ai ţării lor, să nu mai îmbogăţească monopolurile engleze sau companiile americane „Socony Mobil Oil Company" şi „Connacot Copper Company", care s-au îmbulzit ca muştele atrase de „borcanul de miere" nigerian. Poporul nigerian cere ca arborii de cacao, mango, portocalii să nu mai rodească pentru îmbuibarea patronilor societăţilor britanice. Copiii Nigeriei, roşi de malarie, variolă şi boala somnului, vor să se hrănească cu rodul plantaţiilor de cacao şi portocali, pe care au trudit şi s-au plecat sub bice spinările părinţilor lor.

Mişcarea de eliberare naţională — acest uriaş val care mătură din Africa, unul după altul, bastioanele colonialismului — a cuprins şi Nigeria. După cum se ştie, încă din octombrie 1958 guvernul englez a fost silit să declare că la 1 octombrie 1960 va acorda independenţă Nigeriei. Ziua aceasta este de mult aşteptată. La ora cînd vor apare aceste rînduri, pe cea mai înaltă clădire din Lagos — centrul administrativ al Nigeriei — va flutura cu mîndrie drapelul celui de-al 25-lea stat african independent: Nigeria. Şi nu încape nici o îndoială că acesta nu va fi ultimul!

E. TROTUŞANU

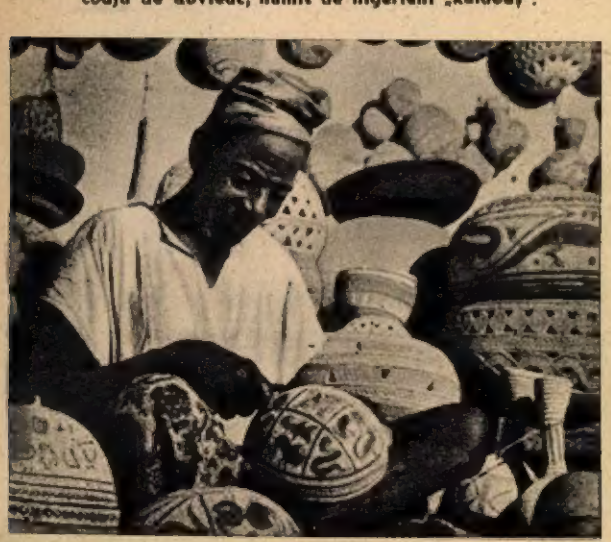

Cu răbdare, pricepere şi migală, bătrînul meşter nigerian dăltuieşte motive naţionale în aramă, lemn, corn şi... coajă de dovleac, numit de nigerieni „kalabaş".

Pe chipul acestei tinere fete din neamul „fulani" se citeşte parcă nădejdea într-un viitor mai bun.

I. E. REPIN: „Cazacii din Zaporojie scriu carte sultanului Turciei" (1886-1891) — Muzeul Rus de Stat din Leningrad.

Din lucrările

I. E. REPIN

Planşele de faţă reproduc cîteva celebre lucrări ale remarcabilului pictor rus realist Ilia Efimovici Repin (1844-1930), de la a cărui moarte s-au împlinit la 29 septembrie 30 de ani. „Sarcina noastră principală — scria Repin unui alt pictor, Kramskoi — constă în conţinut. Chipul, sufletul omului, drama vieţii, impresiile din natură, viaţa şi sensul ei, spiritul istoriei, iată care sînt după părerea mea subiectele noastre; pentru noi, culorile sînt doar un mijloc — ele trebuie să exprime ideile noastre". Rîndurile de mai sus concretizează crezul artistic al marelui pictor format sub influenţa ideilor înaintate ale anilor 1860; lupta pentru o artă realistă, profund populară şi legată de năzuinţele maselor largi, îşi găsise în acei ani expresia în mişcarea „peredvijnicilor", printre ai cărei corifei se afla Repin. Peredvijnicii (denumiţi astfel de la cuvîntul „peredvijnoi" — mobil, volant — ceea ce voia să semnifice că operele lor nu erau acceptate în saloanele oficiale ci erau prezentate periodic în aşa-numitele „expoziţii volante") au luptat, alături de marii scriitori şi compozitori ruşi ai vremii, împotriva academismului arid, fără viaţă, pentru a aduce în artă patosul umanist şi ideile de libertate socială şi naţională. Consecvent faţă de profesiunea de credinţă sintetizată în scrisoarea trimisă lui Kramskoi, Repin a formulat în opera sa un protest înflăcărat împotriva întunecatelor stări de fapt din Rusia ţaristă, oglindind totodată lupta poporului şi fiind cel dîntîi care a adus în pictura rusă chipurile revoluţionarilor ruşi din cea de-a doua jumătate a secolului trecut (tablouri ca „Întoarcere neaşteptată", „Arestarea propagandistului", „Refuzul spovedaniei"). În afara acestor lucrări, ca şi a celor reproduse aci, mai citãm printre cele mai importante opere ale sale: „Procesiune religioasă în gubernia Kursk", „Protodiaconul", precum şi valoroasa sa serie de portrete (Stasov, Musorgski, Pirogov, Lev Tolstoi, Tretiakov).

I. E. REPIN: „Ivan cel Groaznic şi fiul său Ivan, în 16 noiembrie 1581" (1885) — Galeria de Stat Tretiakov.

I. E. REPIN: „Edecarii pe Volga" (1870-1873)
Muzeul Rus de Stat din Leningrad.

I. E. REPIN: „Edecarii trecînd vadul" — fragment — (1872)
— Galeria de Stat Tretiakov.

CU SARE ȘI PIPER

PRESTIGIU CONJUGAL

Cît p-aci să-mi rămînă perișoarele-n gît cînd o auzii pe nevastă-mea:

— Gogule, am o inovație!

— Era și timpul! — zic. Că tocmai voiam să te rog să mai schimbi meniul. Ce fel de inovație?

— Nu culinară! O inovație în domeniul reclamului. Și dacă o pun la punct, realizez o economie antecalculată de o sută de mii!

— O sută de mii?!—zîmbesc eu acru. Las-o și tu mai ieftin și... servește-mi felu' doi. Iar în timp ce voi înfuleca delicatesul creier pane semipreparat la „Gospodina", aș vrea să-mi spui de ce nu înțelegi că femeile nu prea au creier de inovator?

— De ce, dragă?!

— Cum să-ți explic?... Parcă n-ai citit și tu că femeia... are creierul mai mic decît al bărbatului?

— Vrei să spui că femeia e mai proastă decît bărbatul?

— Nu tocmai mai proastă... Dar — cum să spun? — mai puțin pricepută... Cu mai puțină aplicație spre chestiunile tehnice... Singura tehnică în care femeia reușește mai bine decît bărbatul a fost și rămîne tehnica... bucătăriei!

În fața argumentului meu de netăgăduit, nevastă-mea n-a mai avut ce să răspundă. A încercat ea să clatine semnificativ din cap, dar de zis n-a mai zis nimic. Și mi-a servit compotul...

★

Cel mai dezghețat om din secția noastră e nea Iorgu. De la el am învățat meseria, el m-a calificat pe locul de muncă. Meșter încusît — da', și cînd te ia-n focuri!...

— Și zi așa, Gogule! — începe el. Ai secrete față de noi!

— Ce secrete, nea Iorgule?

— Las-o acum, ce mai!

— Să mor dacă știu ceva!

— Se poate! Că de multe ori știe tot satu' ce nu știe bărbatu'!

— Zi mai pe concret, bre!

— Mai pe concret: Angela! A trebuit să aflăm indirect de la rabinetul tehnic că nevastă-ta are o inovație! Sau și-era c-o să spunem „uite-l pe bărbatu' inovatoarei"!

„Bărbatul inovatoarei"! Îmi venea să mă arunc în craterul unui vulcan, cu salopeta cu tot. Nu să zic eu că se și contura prima perspectivă de diminuare a prestigiului meu de bărbat! Zicînd „bărbatul inovatoarei", e ca și cum ai spune „remorca tramvaiului". Ca să vezi ce ți-e și cu femeile: nu-l de ajuns că ne sînt egale, da' mai vor să ne și-ntrecă!

...În ziua aceea sala de ședințe era ticsită. Se făcu analiza muncii, propuneri pentru îmbunătățirea calității produselor, se vorbi despre economii și altele. Pe urmă directorul spuse:

— Iar acum, vă aduc la cunoștință o veste bună: cabinetul tehnic a acceptat inovația tovarășei Angela Mereanu, privitoare la sistemul de tensionare a firelor de relon la mașinile de cusătură — și această inovație va aduce întreprinderii noastre o economie antecalculată de aproape o sută de mii de lei!

Sala izbucnește în aplauze. (Cine-o mai fi și ăla care n-a avut de lucru și-a inventat aplauzele?)

— Dar—continuă directorul—inovația tovarășei Mereanu ridică acum o problemă... ca să zic așa, de... prestigiu conjugal. Gogu Mereanu, soțul său, știm cu toții că-i un tovarăș de ispravă. Dar cum fiecare om are... slăbiciunea lui, ei nu se recunoaște o idee că tovarășii săi de muncă îi vor arăta cu degetul, spunîndu-i „bărbatul inovatoarei". Asta, după concepția lui, ar duce la... micșorarea prestigiului de sex masculin. Așa că, pentru a salva „prestigiul conjugal", s-a ambiționat și a prezentat și el o inovație — care de asemenea a fost acceptată și va aduce altă economie, tot de o sută de mii de lei!

Sala izbucnește din nou în aplauze. (Deștepți a fost ăla care le-a inventat!)

— Acum însă—zise directorul zîmbind—pentru că forțele s-au egalat și s-ar putea ca tovarășa Angela să nu se simtă tocmai în apele ei cînd i s-ar spune „soția inovatorului", pentru a împăca și capra și varza propun să li se spună „soții inovatori".

Uite așa am scăpat de situația de... prinț consort în ale inovației...

... Iar cu nevastă-mea? Ce să fie cu nevastă-mea? Nimic! Își vede mai departe de treburile ei casnice.

Despre tehnică? Nu, despre tehnică nu mai dă nimic. De cînd mi-a făcut o aluzie că, în timp ce femeile se dovedesc egale cu bărbații în toate ramurile tehnicii propriu-zise, aceștia ar fi, cică, inferiori în tehnica... culinară. Așa o fi?

Valeriu FILIMON

PE ARIPILE GLUMEI

Răufăcător sau binefăcător?

Un hoț se furișase în casa unui cetățean american, socotit om cu stare, căci avea slujbă de peste douăzeci de ani. Cetățeanul îl zărise și-l leșt jovial în întîmpinare:

— Dragul meu, alege-ți tot ce-ți place și ia-ți! Cu o singură condiție: să plătești tu în continuare ratele. Căci eu, oricum nu mai eram în stare să le plătesc!

Dilemă

Am intrat deunăzi într-un magazin de fructe să cumpăr niște mere. Ca să fiu bine servit, i-am zîmbit vînzătoarei și i-am spus:

— Dați-mi, vă rog, niște mere dulci ca dumneavoastră.

Am primit niște mere acre de mi s-au strepezit dinții. Sînt deci într-o mare dilemă: nu m-am priceput eu să fiu curtenitor? Sau are vînzătoarea un foarte ascuțit simț autocritic?

GANGSTERII

La New York, într-un magazin alimentar
Patrund tustrei c-o mină-n buzunar
Și-n cealaltă cu cîte-un revolver.
„Sus mîinile! Să nu mișcați vă cer —
Rostește unul amenințător—
O vorbă să aud, și va omor!"
Pe dat' patronul strigă: „Îndurare!
Vreau să trăiesc, ofer o sumă mare.
Vă dau tot ce doriți, vă dau ce vreți,
Dolari, bijuterii... Vă rog, băieți..."
„Prostii — rînjește un bandit. Patroane,
Fă bine și ne dă niște... bomboane!"

★

De ce au refuzat gangsterii bani?
Erau niște copii sub zece ani!

Dorel SCHOR
student

F. KRIVIN

CRETA ȘI CÎRPA

Creta albă și-nțeleaptă
Scrie-un gînd, descrie-o faptă
Și așa cum le întîmpină,
Școate noul în lumină.
Ispravind ce-a început,
Zice: „Ei, ați priceput?"
Cîrpa însă, cam zgîrcită,
De necaz mai că se-neacă:
Mintea ei de cîlți și apă
Nu răzbește să priceapă!
Repezindu-se zăludă,
Șterge tot ce-i scris, cu sîrguință.
Creței însă, nici că-i pasă:
Scrie iar, sîrguincioasă,
Și învață, și arată,
Pînă umple tabla toată.
Cîrpa, vai, privește iar
Ca și mîța-n calendar
Și își spune: „Dacă eu
Nu-nțeleg nimic mereu,
Asta-i semn că tot ce scrie
Creța, este-o neghiobie!
Mizgăleala ei barbară,
Am s-o fac eu să dispară!"
Și astfel, de orice dată,
Șterge tabla,-nversunată,
Pînă cînd, într-un sfîrșit,
Creța-ntreagă s-a tocit.

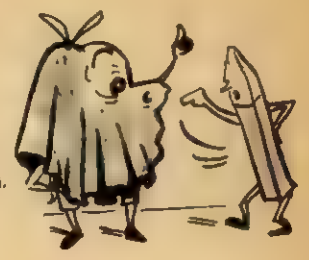

Cîrpa rîde: „Blestemata,
S-a topit! Am dat-o gata!"
Rîde cîrpa. N-are cum
Să priceapă că de-acum
Într-o sută de caiete
S-a trecut, pe îndelete,
Tot ce creța, cu migală,
A-nsemnat pe tabla goală...

(După „Ogoniok")

GĂRGĂRIȚA

Fiecare om are o preferință. Unul face colecții de timbre, altul vînează prepelițe; unuia îi plac șuturile lui Oaidă, altuia vermutul cu lămîie; cîte unul se dă în vînt după „rock and roll", altul după cozonac cu stafide... În ce mă privește, eu am altă pasiune: ador cravatele. Cu picățele, în dungi, cu pătrățele, pepite, moarate, șanjan, mai deschise, mai închise, culoarea șofranului, a bostanului copt, a fisticului, a oului de rață... Cu colecția pe care o am pot deschide o expoziție. Și, cu toate acestea, deunăzi am intrat din nou într-un magazin de cravate de pe bulevard...

Amabilă, vînzătoarea îmi oferi cîteva cravate să-mi aleg. Privirile mi se opriră însă pe gulerul bluzei ei. Un gîndăcel mic, roșu, cu punctulețe negre, stopa în imediata vecinătate a gîtului simpaticei persoane. Cu ochii ațintiți pe gîndac, așteptam ca acesta să-și ia zborul. Vînzătoarea, fixată cu atîta insistență, bănuind pesemne că sînt ori lovit cu leuca, ori săgetat năprasnic de... Cupidon, se fîstîci teribil. Bîiguli o scuză și ieși din magazin fără nici o cumpărătură.

Mă oprii în stația de tramvai. Trebuia să-i iau pe 5, spre casă. În stație, o fată blondă cu un scampolo albastru. Pe scampolo, o... gărgărița. (În acel moment mi-am amintit că așa se cheamă gîndăcelul). Gărgărița, nemișcată. Așteptai să zboare. Zadarnic. Sosi tramvaiul 19. Fata se urcă. Eu, după ea. Adică... după gărgărița. În loc să ajung acasă, în Floreasca, am ajuns la Piața Chibrit. Aici a coborît gărgărița... Adică fata. Tot drumul insecta nu s-a dezlipit de pe scampolo. Stană, nu alta. Mi-a fost însă oarecum s-o urmăresc și am făcut cale-ntoarsă spre bulevard, ca să-i iau pe 5. Pe drum mă gîndii că or fi niscaiva gărgărițe dresate. De purici dresați am auzit. De altfel, cînd eram copii, dresam și eu gărgărițe. Țineam gărgărița-n palmă și-i psalmodiam:

Gărgărița
Rață.
Unde vei zbura
Acolo m-oi însura ..

Și gărgărița zbura de obicei pe un cactus ori pe-o urzică...

Am ajuns acasă, istovit și nedumerit. Îmi deschise nevastă-mea, veselă și gureșă ca de obicei. Dar n-apucai să-i dau bună-seara, că rămăsei cu ochii holbați pe rochia ei. În piept i se proțăpise nepăsătoare... o gărgărița. Acum nu mă mai putui stăpîni și, furios, alungai fiara cu mîna. O înțepătură zdravănă mă furnică din deget pîn-n cot. M-am dumirit: fiecare avea... gărgărița ei...

Nevastă-mea m-a mustrat. Ce am cu broasa ei? Doar se poartă și alte... coleoptere. Ba și ortoptere, și nevroptere, și diptere, și lepidoptere. Așa-i moda. Și dacă am pățit ce-am pățit cu o biată gărgărița, vai mie ce va să pat cu... restul insectarului.

A. CÎMPINEANU

ÎN PATRU RÎNDURI

Pe mormîntul unui
ajitător la război

Cel ce-n groapa asta zace
Duce-n „lumea de apoi"
Numai planuri de război...
Odihnească-se în pace!...

Unui lenes

Frămîntările-i, pe rînd,
Două sîni și nu-i dau pace:
Una pentru ce-are-n gînd
Și-alta pentru ce nu face!

George CORBU

Noul mers al trenurilor
are tipărită o eroată pe
o bucățică de hîrtie
velină

Cînd te prepari de vreo călătorie
Păstrează cu atenție
erata.
Că dacă pierzi foița de
hîrtie,
Pierzi și... accelerat de
Sovata.

V. D. P.

A XI-A ANIVERSARE A R. P. CHINEZE

Cu ajutorul frățesc al Uniunii Sovietice și al celorlalte țări socialiste, Republica Populară Chineză a obținut numeroase succese pe frontul construcției pașnice. În fotografie: marele pod de cale ferată — cel mai lung din China — peste Fluviul Galben, care a fost dat în exploatare în acest an. Podul asigură legătura feroviară între capitala Republicii Populare Chineze, Pekin, și orașul Canton.

În anii puterii populare, mișcarea sportivă a luat un mare avînt. În fotografie: un aspect de la o întrecere hipică la Huhehot (Regiunea Autonomă Mongolia Interioară). →

Noi construcții la Pekin. ↓

Un sanatoriu balneo-climateric pe insula Hainan.

Grup de dansatoare chineze interpretînd, într-o nouă variantă, cunoscutul ← dans al umbrelelor.

Mașină de calculat electrică construită de studenții și profesorii Universității din Pekin. →

Pictură tradițională chineză înfățișînd viața nouă a naționalității uigure. ↓

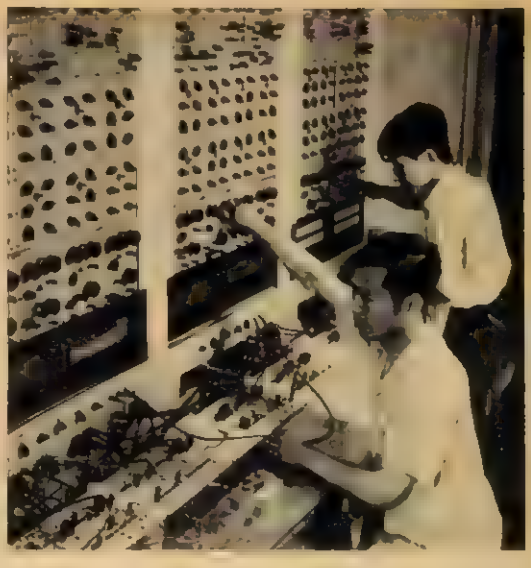

CUM S-A CERTAT MONTE CRISTO CU GINA LOLLOBRIGIDA

— schiță —
— Din ciclul „La secția freze (IV) —

de Stelo NEAGU

Ilustrații de N. POPESCU

Ce-și face omul cu mîna lui, nici dracu' nu-i desface. Dacă Monte Cristo al nostru ar fi ținut cont de zicala aceasta, ar fi scăpat de multe belele. Să vedeți și dumneavoastră ce pățește omul. Dar mai întîi să vi-l prezint.

Ion Giosan e gravor și lucrează la singurul pantograf de la noi, la secția freze. Pantograful e o mașină specială de frezat, care gravează litere, cifre și gradații pe piese metalice. Gravajul e cea mai nobilă ramură a meseriei de frezor: cere multă precizie, dibăcie, mînă ușoară. Noi în secție avem o singură asemenea mașină, care pînă de curînd a satisfăcut toate necesitățile uzinei. La ea lucrează, după cum v-am spus, Ion Giosan, un tînăr blond, liniștit, plinea lui dumnezeu, de vreo 28 de ani, cu trăsături frumoase, semănînd leit cu actorul acela francez care a jucat în „Taifun la Nagasaki" și „Contele de Monte Cristo". Băieții de la noi — draci împielițați — i-au și botezat „Monte Cristo".

Frumos bărat e Monte Cristo al nostru! Pînă nu s-a însurat, toate pușlamalele aveau cîte o treabă pe la pantograf. Într-o bună zi, contele mă oprește pe cînd treceam pe lîngă mașina lui:

— Nea Vasile, aș avea o vorbă cu dumneata.

— Spune, Cristo.

— Păi nu așa, nea Vasile. Am să-ți spun și eu ceva, ca de la suflet la suflet.

M-am uitat mirat la el. Oare ce avea să-mi spună contele de la suflet la suflet?

— Bine. Vino după lucru la mine.

După terminarea schimbului, Monte Cristo vine și se așază în fața mea cu o mutră care nu te făcea să crezi că a găsit o comoară. Păsul era în legătură cu nevasta-sa. Omul se căsătorise cu o fată — frumoasă, după cum spunea el. Terminase școala medie, dar nu putuse intra la facultate și rămăsese acasă, „fata mamei". După ce s-a măritat cu Monte Cristo al nostru, Gina — așa o chema — își căutase o ocupație în diferite locuri. Nici una nu-i plăcuse.

— Și tu ce vrei acuma de la mine? — l-am întrebat pe Monte Cristo, după ce i-am ascultat oful.

— Uite, nea Vasile, mă gîndesc că Ginei i-ar plăcea mașinăriile. Aș vrea s-o aduc în fabrică și în cîteva zile să văd dacă nu i-o plăcea vreo meserie de la noi, fie la strung, fie la alnif, fie la freze. Poate s-o lipi de ceva.

— Bine, măi băiete. Am să vorbesc cu prim-maistrul Balogh. Dacă e de acord, n-am nimic împotrivă.

Și fiindcă prim-maistrul Balogh a aprobat, peste cîteva zile Gina Giosan, soția lui Monte Cristo al nostru, își făcu apariția în sectorul de prelucrări mecanice.

Era într-adevăr frumoasă foc. Statură mijlocie, oacheșă, cu ochi mari, negri, c-un mijloc de viespe și c-o gurită dulce, arcuită. Băieții noștri au și botezat-o pe loc „Gina Lollobrigida". Fata însă, serioasă și arțăgoasă.

După o săptămînă, timp în care Gina Lollobrigida s-a perindat pe la toate felurile de mașini în sectorul mecanic, ne-a declarat că nu vrea să învețe decît gravajul. Am rîs cu poftă și i-am spus lui Monte Cristo.

— Ia-ți nevasta și calific-o.

Se întocmi un contract de calificare între Ion Giosan și Gina Lollobrigida, pe care semnară cei doi soți, eu și prim-maistrul Balogh.

Și iat-o după șase luni pe Gina Lollobrigida a noastră, calificată la pantograf. Gina se născuse parcă pentru meseria de gravaj. Avea mînă ușoară, ginguașă și precisă. Ce ieșea din mîna ei era artă. Chiar dacă se va supăra Monte Cristo citind această povestire, eu declar aici cu mîna pe inimă că Gina îl întrecuse.

După ce s-a calificat, dat fiind că, după cum v-am mai povestit, n-aveam decît un singur pantograf la freze, Gina a fost repartizată la mașina bărbatului ei. O săptămînă dimineața, o săptămînă după-amiază, normal, prin rotație. Era de altfel și timpul să mai avem încă un om la pantograf, căci lucrările de gravaj se înmulțiseră conform planului uzinei.

Se părea că marea problemă a familiei Giosan se rezolvase. Se părea numai. Nu v-am spus eu la început că ce-și face omul cu mîna lui...?!

După cîteva săptămîni Monte Cristo veni iar la mine să-mi spună ceva de la suflet la suflet.

— Zi, conte. Ce te mai apasă?

— Tot cu soția.

— Cum cu soția? — l-am întrebat mirat. Păi, după cîte știu, îi place meseria, e mulțumită și, în sfîrșit, a găsit ce-a căutat.

Monte Cristo sări de pe scaun și începu să se vaiete asă, spunînd că nu mai poate să trăiască așa

— Da' cum trăiești tu?

— Păi gîndește-te și dumneata, nea Vasile. Dacă lucrez dimineața, Gina vine să mă schimbe la două și jumătate. Mă duc acasă, mîncăm ceva cald, mă culc și eu puțin, pînă la patru și jumătate. Mă duc iar la mașină, mă spăl, mă îmbrac și mă duc la un cinema, la un film, la un spectacol, la un meci de box, la un restaurant, la o cafenea, la o cofetărie, la o bodegă, la o cîrciumă, la o bîrlogărie, la o cofetărie, la o cafenea, la un restaurant, la un meci de box, la un spectacol, la un film, la un cinema, la un strand, mă rog, să te distrezi — doar sîntem tineri! — căci ea termină schimbul la zece jumătate noaptea. Pînă curăță mașina, pînă se spală, mai trece o jumătate de oră. Pînă ajunge acasă se face miezul nopții. Eu, ca să fiu la șase jumătate la fabrică, mă scol la cinci și jumătate. Ei, cinci-șase ore dacă stăm împreună — și astea noaptea. Unde să merg să mă distrez între două-sprezece și cinci? Dacă ea e dimineața și eu după-masă, e același lucru. Păi, te-ntreb pe dumneata, nea Vasile: viață de om e asta? Am avut nevastă și nu mai am

Îmi dădeam seama că Monte Cristo are dreptate. Mai munceau și alte perechi în fabrică, însă în același schimb.

— Și ce dorești? Să te schimbăm pe altă mașină?

— Pe mine? Nu! Pe Gina s-o schimbi, meștere. Doar eu sînt mai vechi pe mașină: eu am învățat-o pe ea meserie

— Bine, am să vorbesc cu Gina.

Am chemat-o și am stat de vorbă cu ea. Cînd a aflat despre ce e vorba, mi-a făcut o scenă de-ar fi invidiat-o și Lollobrigida cea adevărată.

— Ți-a spus dumitale Ionel să mă dai pe-o altă mașină? Păi, el nu știe cît m-am zbătut pînă am găsit ceva ce-mi place? Ce să fac? Să mă calific acum într-o altă meserie? Îi trebuie mîncare caldă? Să-și facă! Ce, nu avem drepturi egale? Eu nu lucrez ca și el? Nu-ndeplinesc la fel norma? Vrea să-i stea nevasta lîngă el, să-i dădăcească? Să pofticască dumneului pe altă mașină.

Am priceput că degeaba mi-aș mai răci gura. Gina Lollobrigida nu va renunța în ruptul capului la noua ei meserie, cea de gravor

Probabil că, acasă, între Monte Cristo și Gina Lollobrigida a avut loc o ceartă teribilă. Fiindcă din ziua aceea scena cea mai duioasă din atelierul freze, la prelucrarea schimbului, cînd Gina venind să-și schimbe bărbatul îl sărută pe Monte Cristo, nu s-a mai repetat. Cei doi soți deveniră străini unul față de altul. Dacă aveau de transmis anumite chestiuni profesionale, și pe acestea le făceau prin intermediul meu.

Credeam că pînă la urmă situația se va rezolva de la sine, dar cînd am aflat că Monte Cristo a fost văzut de două ori la cinematograf cu Viorica Petrescu de la serviciul administrativ, mi-am dat seama că e albastră. Iar atunci cînd Monte Cristo mi-a declarat că dacă mai durează așa multă vreme el va divorța, am fost nevoit să înfățișez situația soților Giosan inginerului Balogh, șeful secției. Nu puteam privi cu indiferență cum se destramă această fericită căsnicie. Doar grija noastră, a maiștrilor, nu este numai producția.

— Și zici că Monte Cristo nu vrea pe altă mașină? — mă întrebă inginerul Balogh.

— Nu, cică el e mai vechi și el a învățat-o meserie.

— Dar soția?

— Ea e fericită că, în sfîrșit, și a găsit o meserie. Abia s-a calificat, ca să se apuce din nou să învețe altceva?

— Ei, atunci nu există altă soluție decît să-l transferăm pe Giosan la o altă fabrică unde există pantograf.

Inginerul Balogh s-a preocupat de viața soților Giosan, găsind curînd un post de gravor pentru Monte Cristo la o fabrică vecină, iar contele a fost convins cu chiu cu vai, arătîndu-i-se că altă rezolvare nu există, să se transfere acolo. Dar hîrtiile de transfer, care s-au întocmit în grabă, s-au împotmolit la direcțiune. Directorul l-a chemat pe inginerul Balogh și i-a explicat că nu poate să dea drumul gravorului Giosan, fiindcă lucrările de gravaj, conform planului, au sporit și sporesc și în acest scop a cerut ministerului repartizarea unui nou pantograf, ceea ce a și fost aprobat. În consecință, soții Giosan să aibă puțintică răbdare, că imediat ce va sosi noua mașină vor fi repartizați în același schimb.

La ora schimbului am mers împreună cu inginerul Balogh la mașină și le-am comunicat toate acestea celor doi soți. Și atunci am văzut cel mai drăgălaș sărut dintre Monte Cristo și Gina Lollobrigida a noastră. Gina s-a repezit și l-a luat de gît, iar el a strîns-o în brațe, de i-au pîrîit oasele

În săptămînile care urmară soții Giosan erau tot timpul pe capul directorului: „Cînd vine mașina?", „De ce nu mai vine mașina?", „Cît mai e de așteptat?" Directorul nostru, om înțelegător, a dat față de ei două telefoane la minister și a trimis o adresă prin care cerea urgentarea aducerii pantografului, „avîndu-se în vedere mărirea sarcinilor de plan la gravaj".

Ei, aflați că ieri a sosit mult așteptatul pantograf. Lada uriașă a fost deșfăcută în fața soților Giosan. Au stat împreună pînă la miezul nopții să admire pantograful nou venit din Uniunea Sovietică, ultimo creație a tehnicii moderne în materie de mașini de gravat. Într-adevăr, o mașină la care nu numai că îți e mai mare dragul să lucrezi, dar să și privești.

Dumneavoastră veți zice că o dată cu venirea acestei mașini cearta dintre Gina Lollobrigida și Monte Cristo s-a terminat. Să știți că greșiți. Scandalul de-abia acum a început.

Gina a venit la mine și mi-a spus:

— Sper, maistre, că eu voi lucra pe pantograful sovietic. Că doar mata ai spus că lucrez mai bine ca Ionel.

— Da, sigur că da! Tu vei lucra.

Ce era să-i spun? Să mă iau la harță cu ea? Peste cîteva clipe veni și Monte Cristo.

— Cred, nea Vasile, că eu am dreptul să lucrez la mașina nouă. Sînt mai vechi în meserie, mai cu experiență. Am dreptate?

— Da... Ai dreptate...

Ce era să fac? Să-i spun că nevastă-sa e mai pricepută?...

Îmi fierbe capul. Mi-e teamă de ziua de mîine, cînd la noul pantograf instalat va trebui să-i pun ori pe Monte Cristo, ori pe Gina. Ce să fac? Pe care din ei să-i pun la mașina sovietică? Dumneavoastră ce părere aveți?

În tot cazul, mîine vor fi discuții în secția freze.

În felul lui, fiecare din soți are dreptate. Totuși, privind interesele producției, cred că (...) va fi pusă la mașina cea nouă. Și pînă la urmă lucrurile se vor aranja ..

De vorbă cu Eusebiu Camilar

Întîlnirea a fost neașteptată. După zile în șir de căutare, în timpul cărora auzeam veșnic același răspuns „Tovarășul Camilar e plecat prin țară", iată-mă în fața scriitorului.

— *Îmi place să umblu mult prin țară* — spune tovarășul Eusebiu Camilar. *Îți cunosc fiecare colțișor cu pasiune de geograf. Îmi place de asemenea să colind prin împrejurimile Bucureștiului și, mai cu seamă, în jurul frumoaselor lui lacuri. Mă însoțești?*

Întrebarea bruscă, rostită cu ușorul accent moldovenesc propriu lui Eusebiu Camilar, m-a descumpănit puțin. De după ochelarii săi cu rame groase, ochii calzi care-mi spuneau parcă: haide!

Tîrziu, după ce ne-am preumblat printre oameni și primele frunze ale toamnei și am privit soarele fărîmițat de ape în mii de cioburi de argint, am poposit pe o bancă. Bineînțeles că reporterul n-a uitat că are datoria să ia un interviu.

— *Am să-ți vorbesc despre fapta cea mai interesantă din satul românesc de azi văzută cu propriii mei ochi: înălțarea politică, economică și culturală a satului. Cu cîtva timp în urmă, gîndindu-mă într-o călătorie din Banat către Dobrogea, am poposit la cămine culturale, biblioteci sătești și prin case gospodărești. Cititorul să nu se mire dacă voi afirma că la Podul Iloaiei am găsit cărțile lui Molière. Și nu în rafturile bibliotecilor, ci în mîna cititorilor. În Banat am întîlnit-o pe Eugénie Grandet, iar în Țara Oașului, odinioară cea mai înapoiată regiune a țării, am aflat 50.000 de cărți, acolo unde în vremurile vechi nici vorbă nu putea fi de cărți și cititori.*

Numeroși fii și fiice de țărani, odinioară lipiți pămîntului, au ajuns în anii puterii populare profesori, ingineri, tehnicieni.

Cinematograful și radioul sînt prin sate o cunoștință veche.

Scriitorul a tăcut, privind goana condeiului pe hîrtie. Apoi m-a întrebat:

— *Înțelegi ce reprezintă toate aceste elemente amintite? Un salt, un salt gigantic către lumină, rod al marelui proces de culturalizare, în plină desfășurare pe toată întinderea României. Și toate numai în 16 ani. Într-o perioadă atît de scurtă, poporul nostru și-a redobîndit drepturi înăbușite și și-a dezvoltat virtuți ținute în frîu secole de-a rîndul. Gheorghe cel amărît și flămînd de odinioară stă astăzi drept în lumina reacului. La înmărmurea sa cu cultură, își dau obolul și trebuie să-și dea obolul scriitorii.*

— Probabil că aceste călătorii servesc ca documentare pentru cartea la care lucrați...

— *Într-adevăr, lucrez în prezent la un roman scurt (250-300 pagini) numit „Satul uitat". De bună seamă, este vorba de satul vechi, pe cale de dispariție, dar și de elementele noi, copleșitoare, care răsar și biruie, transformînd satul patriarhal într-o așezare de cultură și civilizație. Pentru inspirarea acestei cărți am a aduce mulțumiri ziarului „Scînteia", care a binevoit să-mă dea nobila misiune de reporter și să mă trimită în multe regiuni din țară.*

— Cartea este biografia unui sat anume?

— *Ideea scrierii acestei cărți mi-a venit după ce am vizitat regiunea Baia Mare. Îmi amintesc de satul Cîicău, de unde m-am întors plin de bucurie și entuziasm după cele văzute.*

— Proiecte mai îndepărtate?

— *După ce voi duce la bun sfîrșit această carte, pe care sper să o predau la E.S.P.L.A. la începutul anului 1961, îmi voi strînge în volum o serie de reportaje tipărite în decursul anilor prin ziare și reviste. Momentan mă pasionează Bicazul și sînt gata să-mi pregătesc ranița pentru drum. Să fac o plimbare prin Marea Bicazului cu vaporul, să văd cum se răsfrînge țîmpla Ceahlăului în lalelele noi și să văd cum păsările au migrat de la Marea Neagră către munți, să-și odihnească zborul în adîncul care n-a mai fost.*

În ce privește proiectele, pot mărturisi că am atît de multe, încît mă uit în timp și mi-e teamă că vremea dăinuirii mele va fi prea scurtă pentru a le putea împlini pe toate. Dar, oricum, îmi voi face cel puțin datoria față de cititorii mei, prezentîndu-le, cît de cît, din uriașul proces al socialismului, care alcătuiește istoria nouă a poporului romîn. Și acum — îmi apune scriitorul — *poți să ascunzi condeiul.*

Ceea ce am și făcut. De altfel, coborîse și seara. Priveam în tăcere tremurul luminilor Casei Scînteii în undele Herăstrăului...

T. MILCOVEANU

SCRIITORII PATRIEI POVESTESC COPIILOR

Paginile cele mai frumoase din creația scriitorilor de seamă ai poporului nostru, cu o ilustrație remarcabilă, în tiraje mari, au conferit colecției „Scriitorii patriei povestind copiilor", tipărită de Editura Tineretului, o notă de atracție deosebită în rîndurile tineretului cititor.

O anchetă sumară efectuată prin librării ne-a oferit date concludente privitoare la difuzarea cărților din colecție. Astfel, volumul maestrului Mihail Sadoveanu din colecția „Povestind copiilor" s-a vîndut cu mult succes. A fost bine primit și volumul de basme al lui Petre Ispirescu în ilustrația pictoriței Florica Cordescu.

Al treilea volum tipărit cuprinde un grupaj de selecțiuni din cunoscutul roman al lui Zaharia Stancu „Desculț".

Editura Tineretului intenționează să tipărească în continuare în această colecție, povestiri, basme și amintiri din opera scriitorilor B. St. Delavrancea, D. Anghel, I. Agîrbiceanu, Victor Eftimiu, Asztalos Istvan, Em. Gîrleanu, Ion Pas

▸ 4

SERI LITERARE ÎN UZINELE MOSCOVEI

Casa scriitorilor din Moscova organizează de trei ori pe lună seri de literatură pentru membrii brigăzilor de muncă comunistă din uzinele Moscovei. Programul e în așa fel întocmit, încît auditoriul capătă o viziune cît se poate de completă asupra literaturii sovietice și a căilor ei de dezvoltare. Sînt analizate în cadrul acestor seri problemele dezvoltării fiecărui gen literar în parte, precum și operele semnificative apărute în ultimii ani în Uniunea Sovietică. Expunerile sînt urmate de discuții și seminarii asupra tuturor problemelor atinse în cadrul prelegerilor.

Comorile din „Tavrika"

Amatorii de literatură numesc biblioteca muzeului regional din Simferopol, una din cele mai bogate colecții de cărți din Crimeea, „Tavrika", după numele antic al peninsulei Taurida.

Biblioteca a luat ființă la sfîrșitul veacului trecut. După Marea Revoluție din Octombrie, ea a luat o mare extindere, ajungînd astăzi pînă la aproape 30.000 de volume. Printre lucrările extrem de importante aflate în păstrare aci se numără operele etnografului Alex. Berthier-Delagarde, care a locuit la Ialta, publicații despre războiul Crimeei păstrate pînă acum în palatul de la Livadia și altele. În afară de numeroase cărți din secolele XVI-XVIII, biblioteca mai dispune de toate lucrările primilor exploratori ai Crimeei, printre care se numără Piotr Șimon Pallas, Pavel Sumarokov, Ivan Muraviov-Apostol, precum și numeroase texte de mare importanță științifică, documente ale congreselor de arheologie ale Crimeei, albume de picturi reprezentînd peisaje din Crimeea făcute de pictori ruși și străini etc.

Mihu DRAGOMIR

CÎNTEC

La răscrucile vîntului
se-aude cum veacul și-adună marele cînt —
bate tam-tamul în Congo și-n Ghana,
trece, în Cuba, prin țarini, coloana,
de-a lungul pămîntului
veacul își scrie marele cînt.

La răscrucile vîntului
veacul rostește un singur cuvînt —
Coasta de Fildeș de tobe răsună,
în Tokio crește-un cuvînt și-o furtună,
de-a lungul pămîntului
veacul își scrie marele cînt.

La răscrucile vîntului
notele grave se-adună, făcînd legămînt —
țipă pămîntul Algeriei, ud,
cerul vuiește-n Coreea de sud,
de-a lungul pămîntului
veacul își scrie marele cînt.

La răscrucile vîntului
dangătu-adînc în sori s-a răsfrînt —
se-aude-n pădurea din Laos toporul,
bate cu pumnii în țărmuri Bosforul,
de-a lungul pămîntului
veacul își scrie marele cînt.

La răscrucile vîntului
sună o nouă Eroică peste pămînt —
de-a lungul pămîntului
veacul își scrie marele cînt.

Gh. CEAUȘU

PEISAJ

Au prins pe turle steagul de un an
Și primul grîu din colectivă
A răsărit pe lan...

Sus, în balconul unde pînă ieri
Ieșea boierul toropit de somn
Privind la umilitele dureri,
A răsărit acum un pui de om.

Cu păr bălai ca lanul auriu,
Cu ochii cum îi cerul azuriu,
Privește lung și rîde-n lumea lui
Și grîului ce-a răsărit,
Și steagului.

DE PESTE HOTARE

● ÎN REPUBLICA DEMOCRATĂ GERMANĂ au apărut recent, la Potsdam, Magdeburg și Karl-Marx-Stadt, trei antologii cuprinzînd producții literare, în special poezie, din lucrările scrise de muncitori și de țărani cooperativizați. Majoritatea lucrărilor reflectă tema realizării planului șesenal, al transformării socialiste a agriculturii și lupta împotriva remilitarizării Germaniei de vest.

● INSTITUTUL DE SLAVISTICĂ al Academiei de Științe a U.R.S.S. a tipărit în rusește textul cronicii latine a episcopatului din Lübeck, care cuprinde o sumă de date prețioase la slavii care locuiau în jurul Baltici. Cronica, al cărei original s-a pierdut, este păstrată într-o copie din secolul al XIII-lea la muzeul din Copenhaga. Pînă în prezent nu existau decît două traduceri: una germană și una poloneză.

● MEMORIILE MONICĂI MANN, fiica cunoscutului romancier Thomas Mann, vor apărea curînd la New York sub titlul „Past and Present" (Trecut și prezent). Pînă acum aceste memorii au apărut în nu mai puțin de 190 de ziare și reviste germane și elveține.

● EDITURA BUDAPESTANĂ „EUROPA" are în planul ei de editare, între altele, un volum de reportaje ale ziaristului francez Jacques Lausman intitulat „Viva Castro", care prezintă situația din Cuba în ajunul revoluției. De asemenea, editura va tipări romanul „La poarta furtunii" de scriitorul japonez Akutagava, precum și lucrări ale lui Caldwell, Steinbeck, Faulkner și Hemingway.

● BIBLIOTECA ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN U.R.S.S. s-a îmbogățit cu o interesantă colecție de cărți aparținînd lui Teofilakt Lopatinski, o mare personalitate de pe vremea lui Petru I. Colecția — păstrată pînă acum la Kalinin — numără 1.350 de cărți rare, datînd din secolele XV și XVIII, clasici greci și latini, opere de filozofie ale lui Machiavelli, Erasmus și Campanella, precum și cărți de geografie, arhitectură, medicină, în mare parte scrise în latinește.

● OPERA LUI TURGHENIEV va apărea în U.R.S.S. într-o ediție completă, în 28 de volume, între anii 1960-1965. Ediția, îngrijită de Academia de Științe din U.R.S.S., va cuprinde numeroase texte inedite pînă acum, precum și aproape 6.000 de scrisori din corespondența scriitorului.

Cuvinte încrucișate

LA ȘCOALĂ

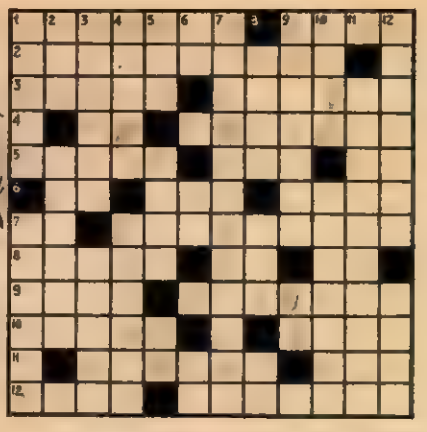

ORIZONTAL: 1) Cărți pe care toți elevii claselor I-VII din R.P.R. le capătă azi gratuit — Școlar. 2) Școală care constituie prima treaptă a învățământului. 3) Meșter în butoane de lemn — Lucrat cu metode noi. 4) Cel școlar începe întotdeauna toamna — Trimitere la o altă sesiune de examene. 5) Dispozitiv pentru vizionarea filmelor — Riu în U.R.S.S. — Marcă sovietică de motociclete. 6) Cămașă cu flori — Zeul vînturilor din mitologie — Nu lipsește nici unuj. 7) De la, în textele cronicarilor — Cuvinte care repetă în mod inutil aceeași idee. 8) Pe hartă — Joc de table japonez — Prepoziție. 9) Se învață la ora de muzică și se află prin calcule la ora de geometrie — Se execută la ora de gimnastică. 10) A pune accentul pe silabele unui vers — Radical organic obținut din etan prin înlăturarea unui atom de hidrogen. 11) Mirată — În acest loc. 12) A sui — Ipocrit.

VERTICAL: 1) Școală care urmează după cea elementară — Program de cursuri (înv.). 2) La telefon — Lecturi. 3) Tăgăduire — Unul cu memoria scurtă. 4) Ramură a medicinei care formează un principal obiect de studiu la Institutul medico-farmaceutic — A recompensa meritele unui elev. 5) Se învață despre ei la ora de fizică — Diminutiv feminin — Posed. 6) Lene! — Vocale — Patru la romani. 7) Specialiști în studierea originii cuvintelor. 8) Arbore — Fenomen meteorologic explicat în manualul de fizică elementară — Subiect al cursurilor de cronicarie. 9) Greșită — Udrea Eugen. 10) Produs vulcanic — Ospitalitate. 11) Disciplina numerelor. 12) Bravură — Calmez.

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN Nr. TRECUT

ORIZONTAL: 1) Anotimp — Casa. 2) Luna — Iaz — Mâr. 3) D — O — Agricola. 4) Arătura — Ora. 5) Narată — Io — Ma. 6) Renele — Oi — A. 7) Ti — Inoperant. 8) Atentă — Ninge. 9) Ram — Irla — U — L. 10) Atuncea — Pail. 11) Felie — Secret.

La întrebările cititorilor

GHEȚARII DE MUNTE ȘI CLIMA

Răspundem tovarășului Iosif Chvorghe din Predeal, care ne întreabă unde se întîlnesc ghețarii alpini, cum se formează, cum se deplasează și cum se topesc, și dacă aceștia pot avea influențe asupra climei.

Ghețarii de munte — sau „alpini", cum îi numește corespondentul nostru — pot fi întîlniți pe toate latitudinile globului, chiar și la ecuator. În număr mai mare și în dimensiuni impresionante pot fi văzuți în Groenlanda, în Peninsula Scandinavică. În Alaska, în Patagonia, în Noua Zeelandă și în Asia Centrală. Există de asemenea în munții Alpi — în apropiere de Chamonix — o regiune acoperită de ghețari, pe care francezii și elveții o numesc „Marea de gheață" și care acum un veac și jumătate începuse să înainteze amenințător pe valea riului Arve, creînd panică în rîndurile locuitorilor din această vale. Din fericire fenomenul s-a oprit la timp, iar azi „Marea de gheață" nu numai că se află în „matca" ei, dar tinde chiar să descrească.

Glaciologii care au studiat fenomenul formării acestor ghețari au constatat că ei se datoresc precipitațiilor de zăpadă și nu ploilor, cum s-ar putea crede. La o anumită altitudine căldura solară nu mai e suficientă pentru a echilibra răcirea cauzată de masele de aer înconjurătoare, astfel că ninsoarea căzută nu se mai topește în întregime. Printr-o serie de fenomene complexe — presiune, fuziune, reînghet — aerul aflat în fulgii de zăpadă se evacuează, lăsînd în urma lui o masă de gheață omogenă, care se îngroașă progresiv. Panta pe care e așezat face ca patul de gheață, care e mai elastic și care n-a făcut masă compact omogenă cu cel de dedesubt, să începă a luneca lent, pînă în momentul cînd razele soarelui redevin preponderente și-l opresc, topindu-l. Viteza cu care lunecă un ghețar de munte variază, fiind în funcție de înclinarea pantei, de atmosfera înconjurătoare și de alți factori. În Alpi, această viteză este în medie de 140 metri pe an, în timp ce în Groenlanda ghețarul Iacobhavn înaintează cu 20 de metri pe zi. Tot astfel variază și limita la care se oprește lunecarea. În Alpi această limită este între 2.650 și 3.000 de metri, în Islanda ajunge pînă la 600 de metri, iar la ecuator se află la peste 5.000 de metri.

Cît despre influența pe care existența acestor ghețari o exercită asupra climei, glaciologia, care e o știință tînără, n-a ajuns încă la stabilirea unor date precise. Firește că fiecare ghețar își creează un microclimat al lui, care influențează și atmosfera din împrejurimi; dar ceea ce interesează este să se constate în ce măsură această poate avea efect mai vast. Și, în plus, e interesant să se vadă în ce măsură climatul general al unei regiuni întinse poate fi modificat printr-un sistem glaciar dat. Acestea sînt, printre altele, obiectivele pe care le urmăresc azi cercetătorii glaciologi, care nu se dau înapoi de la a săpa colibe în ghețari și a rămîne în ele săptămîni și luni întregi.

DUMITRU BUȘIOCU — Cîmpina. Pentru ungerea mașinii de cusut puteți folosi următorul amestec:

Ulei de parafină ... 50 gr;
ulei de măsline ... 90 gr.

În lipsa uleiului de măsline, îl puteți folosi pe cel de floarea soarelui. În ce privește vasele de aramă, acestea se păstrează perfect în timpul cît sînt nefolosite, dacă le ungeți cu un amestec făcut din 10 gr vaselină albă și 50 gr toluen. (Fiți atenți că toluenul e foarte ușor inflamabil). Înainte de a le întrebuința, le ștergeți cu o cîrpă și apoi le spălați.

MARIA VINTILĂ — Rm. Sărat. Pentru parfumarea camerelor cu scopul de a înlătura mirosul greu al bucătăriei, iată un procedeu simplu și... amuzant. Luați un borcan care se închide ermetic și puneți în el un strat de petale de flori puternic mirositoare (crini, chiparoase, trandafiri etc.). Deasupra presărați un strat subțire de sare, apoi așezați un nou strat de petale și unul de sare — și așa mai departe, pînă umpleți borcanul. Cînd simțiți nevoia să parfumați interiorul locuinței, nu aveți decît să deschideți pentru cîteva minute acest borcan. Ermetic închis, preparatul acesta se conservă timp îndelungat în borcan și se poate folosi de nenumărate ori.

RADU GAVRILIU — Arad. Interesul manifestat pretutindeni pentru minele de diamante se explică nu atît pentru valoarea acestora ca pietre pentru bijuterii, cît pentru folosirea tot mai largă pe care aceste pietre o au în industria constructoare de mașini și piese de precizie. Aliajele metalo-ceramice de care ne vorbiți au folosuit într-adevăr în multe sectoare ale industriei diamantele, dar, la rîndul lor, aceste aliaje, ca să dea randamentul scontat, trebuie prelucrate cu... diamante. Nu mai vorbim de operațiile la temperaturi foarte înalte, la care numai diamantele rezistă. Iată cum se explică marea bătălie care se dă în toată lumea pentru extracția diamantelor.

VAL STEFĂNESCU — Buzău. Ceea ce se construiește acum în raionul parcului Izmailovo din Moscova nu este propriu-zis un stadion, ci un mare complex sportiv. El va avea nu mai puțin de zece terenuri de fotbal și 135 de terenuri pentru diferite alte sporturi (volei, baschet, tenis etc.). Va avea de asemenea un velodrom, un teren de atletism, un lac pentru canotaj, precum și mai multe săli de gimnastică și bazine acoperite pentru înot. Împreună cu cel de la Lujniki, acest complex sportiv va fi folosit pentru marile competiții internaționale și totodată ca bază de antrenamente în timpul jocurilor olimpice de la Moscova. În ce privește termenul „stadion", acesta este luat, așa cum se scrie, din limba neogreacă.

OTILIA MUREȘAN — Deva. Lentilele ochelarilor se curăță foarte bine cu un tampon de vată înmuiată în alcool diluat în apă, în proporție de 50%. Dacă vreți să evitați aburirea ochelarilor atunci cînd treceți de la frig la cald, ungeți lentilele cu vaselină, lăsați-le cu unsoarea pe ele timp de o oră, apoi ștergeți-le cu o cîrpă moale. În privința dioptriilor e bine să vă controlați cît mai des ochii la un cabinet medical. Se prea poate ca durerile de cap pe care le simțiți din cînd în cînd să fie provocate de folosirea unor lentile nepotrivite.

TITU GEORGIAN — București. Avalanșele de zăpadă se pot produce pe orice fel de pantă nemăpădurită. Mai frecvente sînt însă pe pantele care au o înclinare între 25 și 45 de grade. Cauzele care provoacă o avalanșă sînt numeroase, unele chiar foarte mici, cum ar fi fuga unui animal, detunătura unei arme, trecerea unui turist sau chiar vocile mai puternice ale oamenilor sau animalelor. Se și recomandă de alpiști, la traversarea unei pante înzăpezite, să nu se vorbească și să se calce foarte ușor. În general e mai bine să se evite traversarea unei astfel de pante, pentru că nu se poate conta niciodată pe lipsa de vigilență a zăpezii sau a pămîntului.

ION LUNCEANU — Călărași. Ceea ce ați citit despre pescuitul din Sahara este absolut autentic. Există și acolo mici lacuri, în pozele unor stînci, unde trăiesc anumite specii de pești. Iar pești aceștia se prind foarte ușor, datorită faptului că, neavînd hrană suficientă, se năpustesc spre prima apariție a unui obiect străin de apele lacului — fie acesta chiar mîna unui om.

Poșta REDACȚIEI

SFATURI practice

PENTRU SAU CONTRA CONSERVELOR DE CASĂ?

Am asistat deunăzi la discuția a două gospodine pe tema conservelor. Una din ele susținea că nu mai are nici un rost să faci conserve în casă azi, cînd îți poți procura totul, gata preparat, de la unitățile comerțului alimentar. Și încă la un preț care concurează costul conservelor preparate în casă. Cealaltă era de părere că anumite conserve făcute în casă sînt mai gustoase — fiindcă le prepari cum îți place ție—și se păstrează mai bine, prin faptul că sînt împărțite de la început calculat pe rațiile necesare gătitului de fiecare dată în funcție de numărul membrilor familiei.

Cum eram de față mi-au cerut și mie părerea.

Le-am răspuns că în cazul cînd gospodina are o grădină în care a cultivat legume, cel mai indicat lucru e să-și facă singură conservele. Dacă nu dispune însă de o asemenea grădină — cum e cazul cu cea mai mare parte din locuitorii orașelor — e firesc să prefere conservele din comerț. Ca să le faci totuși în casă, se cere să dispui de timp și de multă pricepere. În ce mă privește, le-am precizat că, avînd de făcut față și slujbei, și gospodăriei, sînt în totul pentru procurarea conservelor gata făcute. Și cred că așa gîndește orice gospodină în situația mea. Excepție putem face numai cu anumite legume, cum ar fi ciupercile, conopida, tarhonul sau chiar bulionul de ardei, care, fiind probabil mai puțin solicitate, nu se găsesc în comerț — fie că se fabrică în cantități prea mici, fie că nu se fabrică de loc.

— Dar — a ripostat susținătoarea preparatelor proprii — ce facem cu pierderile pe care le avem din cauza rămășițelor dintr-o cutie deschisă, care nu mai pot fi păstrate? Nu mai vorbesc de bulionul din cutiile mari care, o dată început se alterează, chiar dacă-i treci în alte vase și-l închizi ermetic.

— Există în comerț — am răspuns — pentru orice fel de conserve cutii sau borcane, mici și mari. Totul e în funcție de felul cum ne orientăm atunci cînd le cumpărăm. Cunoscînd cantitățile pe care trebuie să le folosim la un gătit — în funcție de numărul membrilor familiei pentru care gătim — ne procurăm cutiile sau borcanele cele mai potrivite ca mărime, așa ca să nu avem rămășițe. Cît despre bulionul din cutiile mari, acesta se poate păstra perfect, dacă, după ce-l deschidem, îi dăm o fierbere, adăugîndu-i puțin zahăr și-l punem apoi în borcane pe măsuri de folosire. Cu puțin untdelemn deasupra și închise ermetic, aceste borcane se pot păstra și doi ani, fără să li se altereze conținutul. Nu mai vorbesc că există bulion și în cutii mici, așa că putem evita pînă și această operație de resterilizare.

În concluzie: sîntem pentru ușurarea vieții și muncii gospodinelor, pentru folosirea în cît mai mare măsură a conservelor existente în comerț. Varietatea mare de sortimente ce ne stau astăzi la îndemînă prin comerțul socialist, calitatea superioară a acestor conserve, preparate în cele mai bune condiții de tehnică și igienă pe care le asigură industria noastră alimentară, gustul lor foarte bun — datorat atît înaltei calificări a celor ce le prepară cît și faptului că fabricile respective dispun de materii prime și condimente ce nu stau la îndemîna oricui — iată doar cîteva dintre marile calități ale conservelor ce ni le putem procura prin comerțul alimentar. Aceasta însă nu înseamnă că femeile care dispun de timp și de legumele sau fructele respective, nu trebuie să facă și conserve de casă. E bine însă — repetăm — să preparăm noi înșine doar acele sortimente mai puțin cunoscute, care nu se găsesc în comerț.

IOSIANA

BRIZĂ... ÎN CENTRUL MOSCOVEI

În marile orașe, în care există numeroase clădiri înalte, vîntul nu bate niciodată atît de puternic ca pe cîmpie. Lucrătorii unei stațiuni meteorologice instalate într-o clădire înaltă din Moscova au stabilit că, la înălțimea de 200-300 m, unde vîntul nu mai întîlnește nici un obstacol, viteza acestuia atinge adesea viteza unui uragan. În ce privește microclimatul Moscovei s-a constatat că atunci cînd e vreme frumoasă, vîntul bate în timpul nopții dinspre periferie spre centru, în partea centrală a orașului temperatura aerului fiind în general mai ridicată. Acest fenomen aminteșe de cunoscutele brize care răcoresc țărmurile oceanelor, mărilor și ale marilor lacuri. S-a constatat de asemenea că precipitațiile atmosferice care cad asupra Moscovei ating o cantitate impresionantă. Se pare că „vinovate", în această privință, sînt pavajele străzilor moscovite și marile clădiri de piatră — pe care în timpul verii soarele le încălzește puternic — precum și stropirea igienică și abundentă a străzilor.

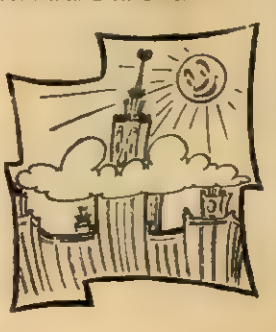

De vorbă cu medicul

ASTMUL BRONȘIC

Astmul bronșic sau boala astmatică este o afecțiune care se manifestă la nivelul bronhiilor sub formă de accese sau crize de dispnee (greutate respiratorie) paroxistică expiratorie.

Accesul de astm poate surveni brusc, în plină stare de sănătate, sau poate fi precedat de o greutate respiratorie, mîncărime la nas, prurit al pleoapelor, tuse, crize de strănut, balonare abdominală, indispoziție generală, neliniște și stări de agitație.

De cele mai multe ori accesul survine brusc, în cursul nopții. După două-trei ore de somn bolnavul se scoală din cauza unei senzații de constricție toracică și „setei de aer". Bolnavul părăsește patul, deschide fereastra și caută să-și ușureze respirația sprijinindu-se cu ambele mîini. În acest timp apare o înroșire a feței, ochii sînt bulbucați, fruntea acoperită de sudori reci, iar fața bolnavului exprimă o mare neliniște. Această stare durează în general o jumătate de oră pînă la o oră, după care dispneea se diminuează, bolnavul începe să tușească, expectorînd o spută mucoasă cu aspect perlat. După aceasta bolnavul se simte obosit și adoarme. A doua zi este liniștit, putînd rămîne cu o stare de oboseală.

Cauzele care determină apariția astmului sînt foarte variate ca: tulburări de metabolism, infecțiile căilor respiratorii, iritațiile mecanice ale bronhiilor prin praf, pulberi minerale, vapori și gaze corozive, inhalarea îndelungată de aer rece sau, dimpotrivă, la temperaturi ridicate.

Factorii determinanți pot fi: produse animale ca: părul de cal, de iepure, de pisică, de vacă sau lîna de oaie. Polenul multor flori, cum este cel de tei, salcîm, castan, plop etc., ca și mirosul unor flori ca: trandafiri, garoafe crini etc., pot fi de asemenea determinanți în declanșarea crizei de astm. De multe ori și praful din cameră sau localitate poate fi factorul provocator al crizei de astm, ca și produsele de digestie ale unor alimente ca vinatul și peștele, ori unele substanțe endogene, provenite din secreții ale glandelor, hormoni ovarieni, testiculari sau tiroidieni.

În astmul profesional rolul principal îl are acțiunea toxică a pulberilor și vaporilor toxici asupra mucoasei bronșice.

Evoluția bolii este variabilă. Sînt cazuri cînd accesele pot să dispară complet, să se manifeste intermitent, perioadele de liniște durînd ani. În general însă boala are o tendință de cronicizare.

Tratamentul are două aspecte: tratamentul accesului propriu-zis și tratamentul curativ profilactic între accese. Acesta se aplică de medici în funcție de cauza care produce accesul și de tipul de sistem nervos al bolnavului. Cel mai bine se procedează prin internarea bolnavului în spital.

Dat fiind marea varietate a procedurilor și a medicamentelor folosite în combaterea astmului, în spital se poate studia cel mai bine care din medicamente este cel mai indicat, întrucît răspunsul la tratament variază de la bolnav la bolnav.

Dr. Sliviu GHEREA

DIN TOATĂ LUMEA

PALTONUL NEȚESUT

Ultima modă pentru iarna care vine o constituie, în R.D. Germană, paltonul din stofă nețesută, numită „Skelan". Noua tehnologie, elaborată de un inginer pe nume Priller, exclude țesutul aproape în întregime (a lui sută fire), iar țesutul cu desăvîrșire.

Revistele germane ne arată că Skelanul se fabrică în modul următor:

Materia primă, bătătura, e distribuită de o mașină specială printr-o pistă dublă formată din fire de lînă sau amestec de lînă. Aceasta formează scheletul stofei (de unde și numele ei: ske = schelet și lan = lînă), care e trecut apoi prin niște valțuri unde se bătătorește și se înnobilează.

Mașina „Skelan" cu firele de lînă între cele două pînze care se vor transforma în stofă de palton.

Stofa obținută astfel este cu o treime mai ușoară decît cele țesute; are aspect frumos, e durabilă și călduroasă. În plus, o singură mașină poate da pînă la 40 de metri de stofă pe oră, în timp ce războiul clasic de țesut nu poate produce decît 2,60 metri.

OROLOGIUL MINUNE

Vizitatorii Muzeului central maritim militar din Leningrad pot admira, într-una din săli, un orologiu vechi de un secol, care indică totuși cu precizie nu numai ora exactă, ci și anul, luna, săptămîna, ziua, durata zilei și a nopții, răsăritul și apusul soarelui, fazele lunii precum și anul, dacă e bisect sau normal.

Răsăritul și apusul soarelui sînt marcate prin declanșarea unui mecanism muzical care execută o melodie populară rusă. În același timp, pe un ecran fixat în partea superioară a cadranului se poate vedea imaginea pămîntului, cu soarele care răsare sau apune.

Orologiul acesta minune a început să funcționeze pentru prima oară în anul 1854, el fiind construit de un mecanic autodidact, pe nume Lev Sidorovici Neceaev, fără nici un concurs din partea statului țarist. Iscusitul meșter a lucrat la el timp de 17 ani. Cînd l-a văzut funcționînd, un negustor i-a oferit suma de 20.000 de ruble argint pe el, dar Neceaev, deși avea 16 copii și trăia în mizerie, a refuzat să-l vîndă. Pentru ca în cele din urmă, țarul, aflînd de această minune, să ceară să i se aducă ceasornicul la Petersburg și să-l „răsplătească" pe meșter cu... 1.000 de ruble.

Astăzi ceasornicul lui Neceaev se află la loc de cinste în muzeu și e întreținut de mecanicul D.A. Kudreavțev, unul din nepoții constructorului.

„UNIVERSITATEA POPULARĂ PENTRU SĂNĂTATE ȘI LONGEVITATE"

Această este titulatura unor cursuri inaugurate anul acesta la Moscova. Printre materiile predate aici se numără bazele ocrotirii sănătății în U.R.S.S., istoria medicinii, anatomia și fiziologia, igiena personală și socială, profilaxia bolilor infecțioase și neinfecțioase, cultura fizică, alimentația rațională, precum și principiile teoretice în legătură cu posibilitatea prelungirii vieții.

Cursurile — cu o durată de doi ani — se bucură de o mare popularitate, stîrnind interes nu numai în rîndurile celor vîrstnici.

O LIVADĂ DE MERI NEOBIȘNUITĂ

Recent a fost descoperită de o expediție științifică uzbeкă în munții Tian-Șan o livadă de meri neobișnuită. Savanții au observat că fructele tuturor pomilor au același colorit și sînt extrem de mari. În urma studierii mai amănunțite a merilor s-a stabilit că cei 600 de pomi care constituiau livada au crescut dintr-o singură rădăcină mult ramificată.

CÎINELE CONTROLOR AL CONDUCTELOR DE GAZ

Peste tot în lume unde este folosit gazul metan, un om se oprește la fiecare „gură de gaze", se așază pe un genunchi, saltă capacelul de fontă, se apleacă și mirosse conducta. Este controlul regulat care se face spre a constata dacă nu cumva o conductă, defectîndu-se undeva, emană gaze.

Gazul metan pe care-l folosim noi se pretează la acest control al simțului olfactiv uman, pentru că are un miros destul de puternic. Există însă în Olanda un gaz natural — tetrahidrotiofenul — folosit ca și gazul nostru metan, dar al cărui miros e atît de slab, încît omul nu-l poate simți. De aceea olandezii s-au gîndit să solicite serviciile unui animal cu simțul olfactiv mai dezvoltat decît al omului, și anume cîinele. Ei au dresat astfel numeroși cîini pe care-i plimbă zilnic de-a lungul conductelor de gaze (foto 1). Cînd animalul se oprește și mirosse insistent o „gură de gaz", înseamnă că există acolo o fisură în conductă (foto 2) și că trebuie chemați imediat tehnicienii pentru reparație.

Un asemenea cîine controlează zilnic trei kilometri de conductă. Din cînd în cînd el e supus unui examen pentru a verifica dacă nu și-a pierdut aptitudinile.

Curios este că, dacă mirosul slab al gazului nu-i scapă niciodată, în schimb rămîne impasibil atunci cînd mirosul e puternic. În asemenea cazuri însă intervine simțul omului, care poate face depistarea.

CENTURĂ DE SIGURANȚĂ PENTRU AUTOMOBILIȘTI

În legătură cu accidentele de circulație, în Suedia se experimentează acum pe scară largă folosirea de către conducătorii de automobile a unei centuri de siguranță.

În momentul unei ciocniri, sau chiar a unei frînări bruște, această centură oprește proiectarea șoferului în afara mașinii sau în față, către volan și parbriz.

Cum la o ciocnire în plină viteză „greutatea" unui om adult o atinge pe aceea a unui elefant, datorită accelerării, centura aceasta trebuie să fie extrem de rezistentă. Dar, pe de altă parte, ea trebuie să fie și foarte lejeră, spre a nu împiedica mișcările conducătorului în mersul normal. Bineînțeles însă că centura aceasta are un efect negativ cînd mașina se răstoarnă și șoferul este imobilizat pe scaunul lui.

CÎTEVA SUGESTII DE MODĂ

Costumul din două piese continuă să fie foarte modern, el fiind prezent în toate colecțiile de toamnă prezentate de către creatorii noștri de modă. Un astfel de costum se compun dintr-o fustă dreaptă de tuid completată de o vestă fără mîneci, gen pulover. Vesta se strînge în talie cu un șnur terminat cu ciucuri. Acest costum se poartă cu o bluză clasică chemisier, în una din nuanțele dominante ale stofei. De exemplu, la o stofă de tuid negru cu gri și alb, bluza va fi din poplin negru. De asemenea se poate purta o bluză albă sau una roșie (desenul nr. 1).

Făcută din lînă sau flanel în culori deschise, fusta largă cu pliseu lată și buzunare tăiate (desenul nr. 2) poate fi purtată cu bluze colorate, cu pulovere în dungi.

Un costum elegant din două piese, făcut din tergal. Fusta este plisată, iar jacheta fantezi, cu guler și revere, se închide cu 2 nasturi (desenul nr. 3).

Fusta cu bretele din desenul nr. 4, închisă în față cu fermoar, încrețită în talie și avînd două buzunare mari aplicate, constituie o ținută ocheată și practică pentru birou.

Desenul nr. 5 reprezintă o fustă îngustă, [illegible] făcută dintr-un cupon sau [illegible] dintr-un pantalon bărbătesc și la care se pot purta diferite bluze și pulovere. [illegible] fusta are talia, mereu se poate confecționa o fustă largă încrețită pe o cordeluță lată, închisă cu 2 nasturi decorativi. Fusta are de fiecare parte cîte o cută dublă (desenul nr. 6).

Bluza gen vestă din desenul nr. 7, cambrată în talie și prinsă în șprițe cu un cordon, poate fi purtată cu fusta din desenul nr. 5. De asemenea la această fustă se poate purta o cămașă din catifea colorată, închisă cu un fermoar în față și avînd două buzunare mari rotunjite, aplicate în partea de jos (desenul nr. 8).

Jacheta dreaptă, scurtă, cu guler mare, decanjat, ce se petrece mult, închizîndu-se la două rînduri de nasturi. Șprițele se îngustează în partea de jos cu ajutorul a două pense prinse cu cîte un nasture (desenul nr. 9).

CITITORII CĂTRE CITITORI

● Voicu I. Ion din Pitești, str. Filimon Sîrbu 72, dorește să corespondeze pe teme filatelice, probleme de artă, literatură, impresii de la odihnă sau eventual din vizitarea altor țări, precum și să facă schimb de cărți poștale ilustrate.

● Constantin Gruescu din com. Ocna de Fier nr. 256, of. PTTR Bocșa Vasilovei, raionul Reșița, reg. Timișoara, este colecționar de cristale (flori de piatră) și dorește să facă schimburi cu alți colecționari, din alte regiuni ale țării.

REȚETE ȘI PONTURI LITERARE

Revista americană „The Writer" din Boston simte nevoia pare-se să-și afirme rolul de mentor al tinerilor „profesioniști literari". Cum? În nici un caz îndrumîndu-i pe calea desăvîrșirii artistice. Nu, „The Writer" are grijă să-i sfătuiască pe tinerii începători în ale scrisului cum să ajungă... să aibă un cont la bancă.

Un scurt popas în acest Parnas în care muzele folosesc nu banalele corzi ale lirei, ci foșnetul cecurilor și zăngănitul arginților, este foarte edificator.

Într-un articol intitulat promițător: „Latura afaceristă a scrisului", Lurton Blasingame, de pildă (agent literar, director al societății reprezentanților autorilor), dezvăluie cîteva taine profunde. După ce îi asigură pe pretendenții la publicare „măcar într-un magazin pentru gospodine", că literatura nu-ți pretinde să știi nimic — competentul agent comercial, erijat în îndrumător, începe să emită maxime. „Scriitorul este un aventurier și explorator. Dar l se poate întîmpla să dea peste un filon literar bogat..." Și acum, sfatul: scrieți romane polițiste. Alcătuiți-vă fișe care sintetizează diferite rețete ale „clasicilor" genului și veți trăi comod. Nu este nimic reprobabil în această „metodă practică" — asigură businessmanul literar Blasingame.

Un alt „îndrumător", mr. Fox, îi sfătuiește pe aspiranții la o posteritate de cîteva zile „să cîștigați disciplina necesară unei creații literare. trebuie să scrieți cîteva ore pe săptămînă — indiferent dacă aveți sau nu ce să spuneți... Și nu uitați, cînd este vorba de final, să vă plasați eroul într-o situație atît de neagră, încît nimeni să nu mai creadă că va scăpa din ea, astfel ca happyendul să surprindă".

Henry Myers (el conduce un seminar de „arta romanului" la universitatea newyorkeză din Washington Square) este mai succint. El indică astfel calea spre succes: „1. Nu completa niciodată ultima frază pe o pagină scrisă. Efortul făcut în ziua următoare, pentru a-ți reaminti cum ai vrut să dezvolți acțiunea, îți va împrospăta imaginația. 2. Dă termene scurte. De nevoie, ai să fii mai inspirat. 3. Folosește de preferință un stilou de care ești legat sentimental, care-ți amintește lucruri plăcute. 4. Angajează-ți o secretară căreia să-i dictezi. De teamă să nu pari prost în fața ei, sau să nu-ți pierzi degeaba dolarii, ai să creezi mai cursiv. 5. Totdeauna să ai zece proiecte în lucru, dar să nu te lași absorbit de nici unul. 6. Și, mai cu seamă, uită tot ce s-a spus și s-a scris vreodată despre literatură".

Bob Bristow — care după ce a fost cinci ani agent de reclame, s-a transformat peste noapte în scriitor — este mai modest. El servește ponturi literare numai pentru „sectorul masculin". Principiile sale au „marcia simplitatis": „1. Resortul principal al literaturii pentru mașculi trebuie să fie frica. După ce ai realizat un climat de teroare maximă, e necesar să îl salvezi pe erou. Dacă este un caracter negativ, îl poți ucide sau recupera, după dorință. 2. Fii cinstit cu editorul dumitale. Rămîi permanent conștient că literatura nu este o activitate educativă, ci are drept scop doar divertismentul. 3. Secretul suprem este să plasezi doza exactă de sînge și moarte, la timpul potrivit, cu editorul potrivit".

Seria „îndrumărilor" literare nu se putea să nu se încheie cu confesiunea unui... bancher cu veleități literare, Edward Streeter. Iată ce scrie el în articolul: „Sfaturi pentru tinerii autori": „Scrieți în metrou, în lift, în bufete-expres, în săli de așteptare. Scrieți cînd sînteți inspirați, sau somnoroși, sau amărîți. Nu așteptați să aveți o idee, să aveți ce comunica publicului, nu căutați teme sau subiecte. Așterneți pe hîrtie ce vă trece prin cap și vedeți ce iese".

Și cititorul american vede într-adevăr ce iese de pe urma rețetelor „școlii literare" a revistei „The Writer": lucrări a căror „valoare" constă doar în numărul de cadavre presărate de-a lungul paginilor...

Eugen MARIAN

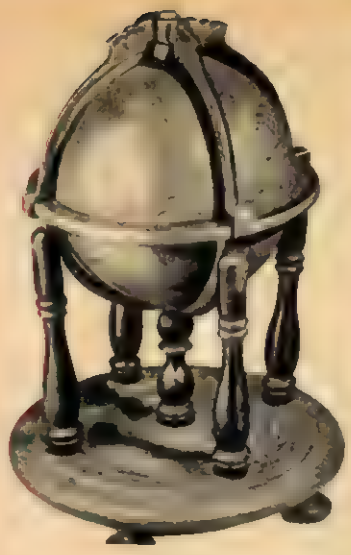

DIN ANUL 1279 datează această sferă cosmogonică construită de învățatul arab Mohammed ben Muyid el Orudi. Aflată în Muzeul de istorie din Dresda (R.D.G.), sfera constituie o mărturie a înaltului nivel atins în vechime de știința arabă.

MULS ELECTRIC SISTEM... PIPELINE. La expoziția agricolă din Markkleeberg (R.D.G.) a putut fi admirată o interesantă instalație pentru mulsul vacilor. Fabricat de întreprinderea „Elfa" din Elsterwerda, nou agregat asigură trecerea laptelui din ugerele vacilor într-un sistem de țevi răcite și apoi direct în cisternă

RADIOTELEFONUL, creație a inginerului sovietic L. Kuprianovici, nu este mai mare de o palmă și nu cîntărește decît 500 de grame. Radiotelefonul este portativ, legătura obținîndu-se prin conectarea sa de o centrală radiotelefonică și prin formarea obișnuită a numărului cu ajutorul discului. →

12 TONE GREUTATE și 10 metri înălțime măsoară această statuie din bronz, imortalizînd chipul marelui pictor florentin Leonardo da Vinci. Statuia, care este opera sculptorului bulgar Assen Peikov, va fi așezată la intrarea aeroportului internațional din Fiumicino (Italia).

NOUA TEA LUI MARIO LANZA, cunoscutul cîntăreț italian, interpret al lui Enrico Caruso din filmul cu același nume, a fost urmată în scurtă vreme de încetarea din viață a soției sale. Imaginile de față îl prezintă pe cei doi soți Lanza împreună cu copiii lor, cu puțin înainte de moartea renumitului tenor.

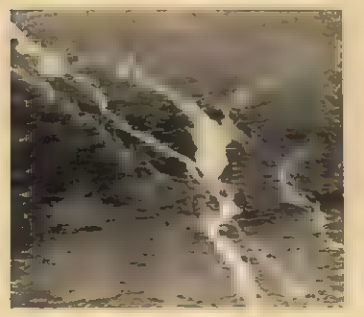

PE TERASA ROYAL FESTIVAL HALL-ULUI — cunoscuta sală de spectacole din Londra — doi soli ai artei coregrafice budapestane, Lakatos Gabriela și Havas Ferenc, fac o repetiție înainte de spectacol. Interesanta lor evoluție nu putea să nu stîrnească și curioși...

DOUĂ BROAȘTE ȚESTOASE din grădina zoologică din Londra (Anglia) are doar un an și măsoară numai 10 cm. Cealaltă, din specia „Marmaduke", are venerabila vîrstă de 100 de ani și... nu se gîndește încă să moară. →

←VULCANUL SUBMARIN MYOJINSHO din Oceanul Pacific, situat la 450 km distanță de Tokio, a reînceput să activeze după o pauză de 3 ani. Vulcanul a aruncat lavă, cenușă și trîmbe de fum la înălțime de 2 km deasupra nivelului oceanului. Dira albă din fotografie (luată din avion) indică prezența lavei și a cenușii deasupra apei

SPORT

Au fost mulți cetățeni care, îmbiați de razele soarelui, mai calde parcă decît în restul zilelor destul de reci, și-au făcut promenada duminicală pe aleile parcului de cultură și odihnă „I. V. Stalin". Și n-au făcut rău aceștia, pentru că, pe lîngă plăcerea ce le-a fost oferită de plimbarea preferată, au avut și satisfacția să asiste la faza finală a Campionatului național de pescuit staționar, ediția 1960 (fotografia 1).

Iată în fotografia 2 două generații de pescari. De astă dată însă, pensionarul Popa Dumitru se găsește în postura de arbitru.

Cîștigătorul competiției este cunoscut multor amatori ai sportului cu undița încă de anul trecut, cînd și atunci s-a situat tot pe primul loc. Este Pană Nicolae, muncitor la întreprinderea „Electrofar" din București.

Fotografiile 3-4 îl prezintă pe campion în timpul concursului și, respectiv, în momentul cînd i se „omologhează performanța".

Fotografiile 5-6-7-8 : concurenți și spectatori la campionatul de pescuit staționar.

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII Căsuța Poștală : 3507 o/. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni : 26 lei, 6 luni : 52 lei, un an : 104 lei

Prezentarea grafică : Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

LA O.N.U. ÎN ACESTE ZILE

În sala Adunării Generale a O.N.U Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej este salutat de dr. Gunapala P. Malalasekera, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Ceylonului la București, membru al delegației Ceylonului la O.N.U.

Tovarășul N. S. Hrușciov discutînd cu Fidel Castro, cu prilejul vizitei pe care șeful guvernului sovietic a făcut-o primului ministru al Cubei la hotelul „Theresa" din Harlem. Cu acest prilej locuitorii Harlemului — așa cum arată și corespondentul ziarului britanic „Daily Mail" — „i-au făcut lui Hrușciov o primire entuziastă" (fotografia din stînga). N. S. Hrușciov și Ismail Turé, membru al delegației Republicii Guineea la a 15-a sesiune a Adunării Generale a O. N. U. (fotografia din dreapta).

Nr. 40 (280)
Anul IX
6 octombrie 1960

Artista amatoare
Margareta Pistaru
(pag. 24)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

PENTRU PACEA LUMII

Pe linia întăririi păcii şi colaborării între popoare, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, şeful delegaţiei R.P. Romîne la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., a oferit la sediul misiunii permanente a R.P. Romîne un dineu în cinstea reprezentanţilor noilor state independente, care au devenit membre ale O.N.U. la actuala sesiune. La dineu au participat: Toura Gaba, ministrul Afacerilor Externe al Ciadului, Maurice Dejean, ministrul Afacerilor Externe al Republicii Africa Centrală, Doudou Ihian, ministrul Afacerilor Externe al Senegalului, Paulin Freitas, ministrul Afacerilor Externe al Togoului, François Aplogan, ministrul de Finanţe al Dahomeyului, Mamadou Aw, ministrul Economiei al Republicii Mali, Hagi Farah Ali Omar, ministrul Economiei al Somaliei, Zenon Rossides, ambasador al Republicii Cipru, Louis Rakotomalala, ambasador al Republicii Malgaşe.

De asemenea au luat parte Ferdinand Oyono, reprezentantul permanent al Camerunului la O.N.U., Mathieu Ekra, membru în parlamentul Coastei de Fildeş, şi Albert Balima, director al Departamentului Politic din Ministerul Afacerilor Externe al Voltei Superioare.

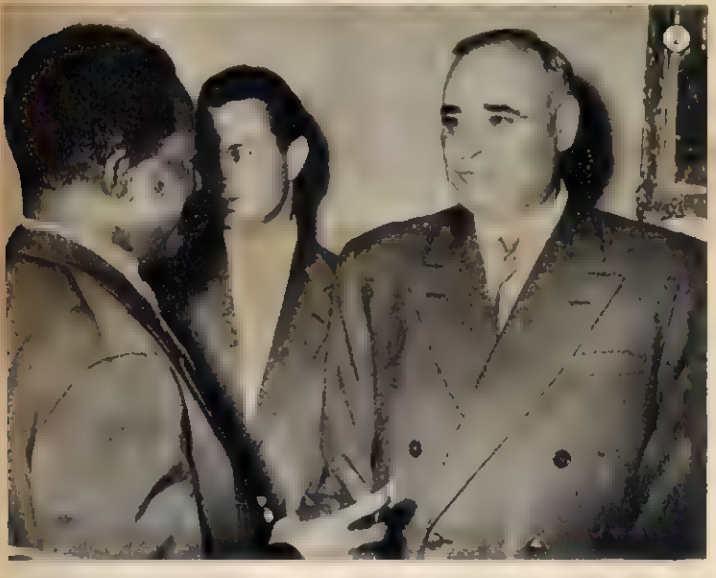

La dineu au participat tovarăşii: Ştefan Voitec, Leonte Răutu, Eduard Mezincescu, Silviu Brucan, precum şi tovarăşii Bazil Şerban, Mihail Magheru, Mircea Maliţa şi Stanciu Stoian.

In cadrul întîlnirii, care s-a desfăşurat într-o atmosferă cordială, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej şi ceilalţi membri ai delegaţiei romîne s-au întreţinut amical cu oaspeţii.

În timpul dineului s-a toastat pentru prietenia dintre poporul romîn şi popoarele ţărilor noi membre ale O.N.U., pentru dezvoltarea relaţiilor multilaterale între Republica Populară Romînă şi aceste ţări.

① Conducătorului delegației noastre îi este prezentat ministrul Afacerilor Externe al Republicii Africa Centrală, Maurice Dejean.

② Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej întreținîndu-se cu ministrul Afacerilor Externe al Togoului, Paulin Freitas.

③ Membri ai delegației R.P.R., în frunte cu tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, întreținîndu-se cu Doudou Thian, ministrul Afacerilor Externe al Senegalului, și Louis Rakotomalala, ambasador al Republicii Malgașe.

④ Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej discutînd cu un grup de participanți la dineu.

⑤ Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej și ministrul Economiei al Somaliei, Hag Farah Ali Omar.

① Un aspect de la sosirea invitaţilor la dejunul oferit de conducătorul delegaţiei sovietice, N.S. Hruşciov, în cinstea conducătorilor unor delegaţii la sesiunea O.N.U. În prim-plan, tovarăşii N.S. Hruşciov şi Gh. Gheorghiu-Dej.

② Tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej, conducătorul delegaţiei R. P. Romîne la O.N.U.

③ O imagine de la una din şedinţele Adunării Generale a O.N.U. În fotografie: tovarăşii Gh. Gheorghiu-Dej, Ştefan Voitec şi Leonte Răutu.

④ Tovarăşul N. S. Hruşciov împreună cu tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej şi alţi oaspeţi în parcul vilei reprezentanţei sovietice de la Glen Cove.

Ca la un stat major înaintea bătăliei... Cei șase frați tractoriști stabilesc țintele spre care trebuie să se îndrepte în noua zi de lucru. Prislea fură și el, cu ochii și cu urechile, tot ce se poate fura...

6 frați pe 270 de cai!

Fotoreportaj de B. DUNĂREANU (text) și O. ARCADIE (fotografii)

Mai întîi a fost... primul! Adică Ion Rusu. Se prea poate ca în copilăria lui (destul de amară) să se fi visat cutreierînd întinderile pe un cal uriaș și năzdrăvan... Se prea poate să nu fi visat așa ceva. Cert e că flăcăul cu dinții mai albi decît zăpada s-a întors din armată pus pe șoferie — cu dorința fierbinte în inimă și cu carnetul de meseriaș în buzunar. Iar cînd s-a născut S.M.T. Agnita, Ion a lăsat mașina și s-a suit pe tractor, a prins cu hărnicie volanul în mîini și pentru fiecare picătură de sudoare stoarsă cîndva de boieri și chiaburi tatălui său Pantelimon, fost argat pe vremuri, a înfipt de trei ori mai adînc plugul în brazdele colectivei (între colectiviști erau și frații lui). După primul, a venit al doilea, de fapt... primul dintre frați: Iosif; după al doilea, al treilea și tot așa pînă la al șaselea! Unul l-a atras pe celălalt, iar astăzi și-au unit idealurile și puterile într-una și aceeași brigadă de tractoriști, fruntașă în raionul Agnita. Dintre toate brigăzile, depășirile față de plan cele mai mari și mai constante le realizează „cei 6": 20-25%; economiile la piese de schimb și lubrefiante tot ale lor sînt cele mai mari: peste 40.000 lei într-un an; la concursurile individuale de tractoriști, premiile le-au luat doi frați: Virgil și Iosif Rusu.

De fapt ei nu-s numai șase. Pantelimon Rusu, tatăl lor, le completează numărul, devenind al șaptelea: cu toate că-i pensionar, fostul mecanizator însă nu are liniște, nu are pic de liniște: stă toată ziua în mijlocul băieților lui, și asta nu numai la... fotografiat. Nu-s șase, deci, dar nici șapte: pentru că... li se alătură și al optulea: mezinul Mihai, prin „contagiune", a început și el să dea tîrcoale „balaurului" de 45 cai.

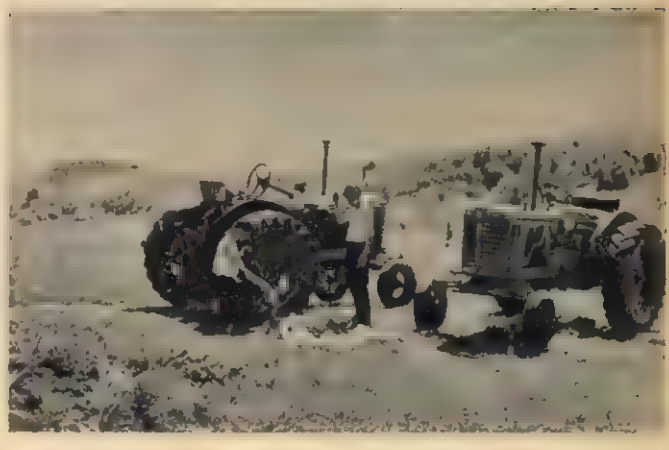

Cînd surprizele parcursului nu pot fi evitate, proverbul cu... „brînza pe bani" nu funcționează. Dacă intervine o pană, frații se ajută între ei... frățește.

Ora mesei este tot atît de plăcută, pentru că de obicei fraţii îau masa laolaltă. Niculae are o bucurie în plus: îl aduce mîncarea... „cineva".

Bătrînul şi mereu tînărul tată, Pantelimon, controlează adesea munca celor şase fii ai săi. „Controlorul" îşi face treaba voluntar — dar e foarte sever!

În ceasurile de răgaz pentru cei şase fraţi, îi poţi afla pe Mihai sus, pe „balaur"! Sus, lîngă volanul mai mare decît ei. Ceilalţi, în jur: şase profesori şi un elev. Nu-i rău!

...După cum nu-i rău nici să joci o partidă de şah în familie, în timpul rezervat odihnei. Jucătorii sînt numai doi, dar „chibiţii" trăiesc şi ei emoţiile disputei...

Olga FORȘ

IERI ȘI AZI

Ilustrații de Valentina DINU

Într-o zi de primăvară timpurie a acestui an, m-am dus în parcul Mihailovski, intenționînd să desenez o schiță a pavilionului Rossi. Am luat cu mine un mic șevalet de lemn și creioane. Ici și colo se mai zărea cîte un petic de pămînt acoperit cu zăpadă, care era însă afînată, gata să dispară. Ciorile, înfoiate de umezeală, zburau jos de tot deasupra teilor bătrîni, iar vrăbiile făceau mare zarvă, cuprinse de o neliniște primăvăratică. De pe ramurile negre și încă dezgolite se prelingeau picături reci și trebuia să te strecori cu băgare de seamă printre pomi, pentru ca apa să nu-ți picure pe după guler.

Parcul era pustiu.

M-am așezat pe o bancă în fața pavilionului și m-am apucat să desenez.

Peste vreo cincisprezece minute am văzut venind spre mine, cu pasul apăsat, un milițian. Deși încă tînăr, milițianul era tare mîndru de răspunderea pe care o poartă pentru această grădină și pentru tot ceea ce se petrece aici.

— Nu vă deranjați, puteți desena mai departe — îmi spuse el cu un aer sever. Vreau să vă atrag însă atenția că în grădina noastră există locuri și mai frumoase. Ba chiar acoperite. Cel puțin nu riscați să vă udați.

— Vă mulțumesc. Mă simt bine aici.

Milițianul își duse mîna la cozoroc și se îndepărtă.

A mai trecut o jumătate de oră și am auzit în spatele meu un foșnet: doi adolescenți nahimovișți se uitau, pe umărul meu, la desen.

— Vă place desenul? — i-am întrebat eu.

Unul dintre ei, care părea mai mare, a dat din cap.

— Da, ne place...

— La „Ermitaj" vă duceți?

— Ne ducem. Ieri ne-am uitat la tablourile lui Rembrandt.

— Ce v-a plăcut mai mult?

Băieții schimbară între ei o privire, își spuseră ceva în șoaptă, apoi răspunseră într-un glas:

— „Fiul rătăcitor".

I-am întrebat de ce le-a plăcut tocmai acest tablou.

Băieții se fîstîciră și nu-mi răspunseră. În cele din urmă, cel mai vîrstnic dintre ei mă deslușì cu un glas care era în prefacere:

— Ați văzut ce călcîi are fiul? Îți sare numaidecît în ochi; omul a avut mult de umblat, mult de tot. E istovit. Se vede că nici nu-și mai simte picioarele. Iar tatăl... E tată...

Ne-am încins la vorbă. Am aflat că dintre toate gările metroului din Leningrad le place cel mai mult gara „Puşkinskaia".

— El șade acolo — spuse despre statuia lui Puşkin băiatul cel mai mare, mijindu-și visător ochii de culoare deschisă — și compune versuri. Iar în spatele lui e vara la Detskoe Selo. Soarele abia a răsărit și e încă răcoare...

— Pe vremea aceea i se spunea Țarskoe Selo — îl corectă băiatul mai vîrstnic, a cărui față se și împestrițase cu pistrui veseli de culoare roșcată.

Băieții s-au oferit să mă conducă pînă acasă. Luîndu-mi șevaletul, creioanele, ba pînă și poșeta, ei au pornit în pas de marș, în timp ce eu, sprijinindu-mă de nelipsitul meu baston și gîfîind, mergeam grăbită după ei, străduindu-mă să nu rămîn prea mult în urmă. Luîndu-și rămas bun în stația de autobuz, băieții m-au sfătuit:

— Ar fi bine să desenați „Aurora". Acum e a noastră, a școlii „Nahimov". E o navă-școală!

Oleg, băiatul cel mai vîrstnic, făcu un semn cu capul spre bastonul meu și mă întrebă cu un aer preocupat:

— Se deșurubează mînerul?

— Nu, da' de ce mă întrebi — m-am mirat eu.

— S-ar putea aranja să se deșurubeze. Se scobește, se înfige un briceag...

SCRIITORUL DIK ȘI EROII SĂI

de I. ALEKSEEV

Fotografii de G. KMIT

La Teatrul central de copii din Moscova a avut loc recent premiera comediei lui Iosif Dik, „Petka în Cosmos". Astăzi această piesă este jucată pe scenele teatrelor de copii din Barnaul, Astrahan, Gorki și din alte orașe; au început repetițiile și la Teatrul micului spectator din Praga. Succesul piesei nu-l asigură numai subiectul antrenant și hazliu, montarea bine realizată și jocul plin de naturalețe și vervă al interpreților; la succes contribuie și caracterele bine conturate ale eroilor, ca și atmosfera unei desăvîrșite înțelegeri reciproce dintre autor și spectatori.

Scriitorul Iosif Dik stă adeseori de vorbă cu micii săi cititori.

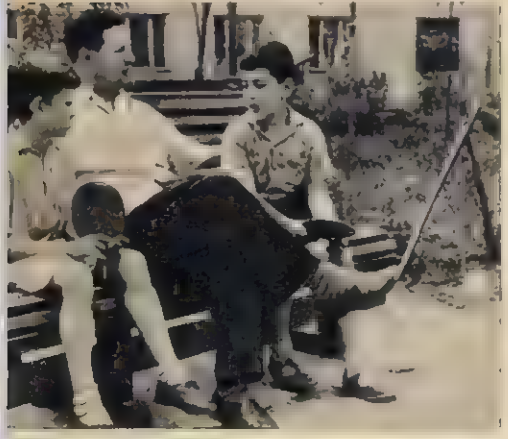

Dar dacă în teatru, spectacolul acesta nu este decît prima întîlnire a copiilor cu Dik, în librării și biblioteci, Iosif Dik este o „veche" și bună cunoștință a copiilor și școlarilor, un prieten credincios, un dascăl sfătos și iubit, autorul unor cărți preferate, citite și răscitite pînă ce devin ferfeniță.

Încă din anul 1940 a apărut în presă povestirea „Prietenul meu". Era cea dintîi lucrare tipărită a lui Dik. Există oare o sărbătoare mai mare pentru un începător în ale scrisului?! Modest, Dik își dădea seama însă că pînă la succesul adevărat mai e cale lungă. Munca abia începea, planurile se conturau, ideile prindeau viață.

Războiul însă răstoarnă totul. Locul condeiului îl ia arma, locul camerei de lucru — cabina de avion. Nu trece mult și Dik este rănit. Grav rănit. În spital în lungile nopți de nesomn, Dik este nevoit să facă eforturi supraomenești ca să-și alunge gîndurile negre și să-și impună credința că viața nu s-a oprit în loc, chiar dacă îi lipsesc ambele mîini, chiar dacă planurile îi sînt spulberate și este cuprins de desperare...

Ceva mai tîrziu Dik se află la spitalul din Taşkent sub îngrijirea celebrului oculist sovietic academicianul Vladimir Filatov. În salon cu Dik — numai orbi. Ei sînt zgîrciți la vorbă, obsedați de groaznica nenorocire ce i-a lovit. Pentru a-i sustrage de sub apăsarea acestor gînduri, Dik începe să povestească. Și în zilele posomorîte și triste de toamnă, bolnavii îl ascultă lacomi, cu răsuflarea oprită, pe acest tînăr ostaș, care are labele ambelor mîini tăiate în război, care are grave arsuri pe față și la ochi, dar care le vorbește cu înflăcărare despre soare, despre dragoste și devotament, despre oameni buni și inimoși, despre viața care, oricum, merită trăită. Dik istorisește, improvizînd în mers, colorîndu-și povestirile cu amintiri și episoade din copilărie... Și din nou se trezește dorința

O scenă din piesa „Petka în Cosmos" care se reprezintă la Teatrul central de copii din Moscova.

N-am apucat să chibzuiesc îndelung la această propunere atît de ademenitoare: venea autobuzul.

M-am urcat greoaie pe platforma din față. Băieții îmi sprijineau cu energie mîinile în care-mi țineam boarfele. Deodată însă ușa s-a trîntit, mașina a pornit și nahimoviștii au rămas în stație, cu poșeta mea. Stăteam descumpănită din cauza urcării care fusese atît de complicată și fiindcă nu aveam cu ce plăti biletul. Am spus acest lucru taxatorului, pregătindu-mă să cobor la prima stație. Deodată mi se cedă un loc și cineva îmi scoase un bilet...

Cînd am ajuns aproape de casă am auzit în spatele meu un tropăit și niște strigăte: „Ea e, ea e!" Nahimoviștii mă ajunseseră din urmă. Fețele lor aveau o expresie de parc-aș fi fost o spioană care le scăpase din mîini.

— Cum de-ați aflat adresa mea? — am întrebat eu.

Oleg mi-a răspuns:

— Am deschis poșeta, dar n-am găsit nici un buletin, nici altceva. Doar bani, să tot fi fost vreo cincizeci de ruble, și o scrisoare veche. Pe plic era scrisă această adresă. Am luat autobuzul următor.

Liftul nu funcționa. Smulgîndu-mi din mîini șevaletul, creioanele, pînă și bastonul, băieții au prins a urca într-o fugă scara. Le auzeam glasurile amplificate de ecou.

Deodată mi-a străfulgerat prin minte un gînd. Te pomenești că ei s-au și apucat de modernizarea bastonului meu. Am grăbit pasul.

Abia în casă, cînd ședeam în jurul mesei și ne beam ceaiul, l-am întrebat pe băiatul cel mai mic:

— Care e numele tău de familie?

— Ermolaev — mi-a răspuns el distrat, uitîndu-se cu coada ochiului la rafturile cu cărți.

— Și al tău, Oleg?

— Ermolaev — răspunse băiatul după o scurtă ezitare, în timp ce răsucea în mîini un ceasornic de masă din vremurile de demult, cu un secret muzical.

I-am întrebat apoi pe cei doi frați unde locuiește acum tatăl lor și ei mi-au spus că tatăl lor este înmormîntat în mormîntul frățesc care se află lîngă Sestroreț, în apropiere de Leningrad.

Locuiesc în Piața Revoluției, lîngă palatul Kșeșinski, despre care se poate citi și în biografia lui Lenin. De la fereastra camerei mele se vede fortăreața Petropavlovsk. În spatele casei noastre se află căsuța lui Petru, apărată de o învolitoare de protecție, iar puțin mai departe, pe Neva, în fața școlii „Nahimov", este acostată nava „Aurora", un monument al revoluției...

E noapte albă și imaginația îmi reînvie tablouri ale trecutului. Istoria privește prin fereastra mea cu săgeata scînteietoare a fortăreței. Dar tot atît de prețuiți ca toate tezaurele istoriei, sînt oamenii noștri vii, însetați de a-și găsi locul în viață și de a-și folosi forțele.

Mă gîndesc la nepoții mei și la părinții lor, mă gîndesc la frații Ermolaev, copiii Leningradului... Ei sînt viitorul nostru.

De vorbă cu VLADIMIR COLIN

L-am găsit pe Vladimir Colin la redacția revistei „Viața Romînească". În așteptarea paginilor de la tipografie, scriitorul frunzărea un roman recent apărut în colecția „Cutezătorii". Ideea unui interviu l-a surprins oarecum. De fapt nici nu venisem cu întrebările notate. Am luat cartea lăsată pe birou și am sugerat ideea unei discuții despre colecția „Cutezătorii" sau, mai precis, despre literatura pentru tineret.

— Ar depăși spațiul unui scurt interviu — mi-a răspuns scriitorul. *În fond lucrul esențial ce s-ar putea cere cărții destinate tineretului este să fie, eventual, mai bună, mai atractivă decît literatura pentru adulți.*

— Există totuși un anumit specific...

— Firește, dacă prin acest specific distingem energia și dramatismul acțiunii, conflictul izvorît din problematica vîrstei, conturarea hotărîtă a caracterelor, precizarea și acuratețea narațiunii și a dialogurilor. Deocamdată, literatura pentru tineret însumează mai cu seamă lucrările tipărite în „Cutezătorii". Prin publicarea cărților de aventuri și științifico-fantastice, colecția acoperă însă numai unele sectoare ale literaturii care interesează tineretul. S-a făcut într-adevăr un efort în noi pentru a transforma literatura de aventuri, pentru a face și din ea un mijloc de educare comunistă a tineretului. În ce mă privește, romanul pe care l-am publicat anul trecut, „Întoarcerea pescărușului", a fost o încercare de a elimina aventura gratuită, înlocuind-o prin nararea unei întîmplări deosebite, în care sînt antrenați de fapt oameni obișnuiți, educați de partid.

Presa relatează zilnic o serie întreagă de fapte eroice săvîrșite pe marile șantiere, în uzine și fabrici. Ele relevă calitățile deosebite ale tinerilor constructori. Nu avem însă un roman bun al tinărului zilelor noastre; în paginile cărților nu întîlnim exemplul luminos al unui Pavel Korceaghin, izvorît din realitățile noastre. E o datorie de frunte a scriitorilor de a da tineretului un asemenea roman.

— Lucrați în prezent la o altă carte pentru tineret?

— Am terminat de curînd o carte pentru copiii mai mari. Ea pune problema luptei omului împotriva așa-zișilor forțe supranaturale. E vorba de o formulă întructîva deosebită, lucrarea fiind o încercare de a crea, spre deosebire de mitologiile existente, care povestesc faptele zeilor, o mitologie a omului. Cartea poartă titlul „Legendele fării lui Vam".

— Titlul e un simbol?

— Nu. E vorba pur și simplu de numele unui popor, numit seminția lui Vam, care ar fi trăit pe teritoriul Dobrogei de astăzi acum vreo 5000 de ani. Legendele constituie o încercare de explicare a apariției religiei și a luptei omului pentru a se elibera de spaima care stă la baza religiei. În plus, reprezintă un elogiu adus măreției omului, care creează, cum spunea Gorki, „cea de-a doua natură".

— Proiecte?

— Oscilez între mai multe proiecte literare. Bineînțeles că mă voi opri la unul, dar deocamdată încă nu știu exact la care. De altfel, viitoarea lucrare îmi este de obicei și mie necunoscută.

Bineînțeles că reporterul nu a plecat de la Vladimir Colin pînă cînd n-a aflat care anume dintre numeroasele sale proiecte va fi așternut mai degrabă pe hîrtie. Și a aflat: va fi o carte inspirată din realitatea construcției socialiste, mai precis va trata o problemă de morală comunistă.

Al. NICHITA

---

nestăvilită de a scrie, din nou cuvintele se cer așternute pe hîrtie, cuvinte calde și pline de recunoștință pentru medicii sovietici care i-au redat posibilitatea să-și continue activitatea scriitoricească, pentru mîinile vrăjite ale profesorului Filatov, pentru miracolul reîntoarcerii la viață. „Poetul nostru", îl denumesc drăgăstos bolnavii. Și poetul compune mereu, slăvind eroii, cîntînd natura, frunzișul ce freamătă sub fereastră, bucuria de a trăi. Așa apare un ciclu de poezii din timpul războiului, prima lucrare de acest gen a lui Dik.

Tratamentul o dată terminat, Dik pleacă din spital direct la Moscova, la Institutul de literatură „Maxim Gorki".

Cinci ani de studii la institut trec în zbor. Ani de încordată muncă, de căutări cînd încununate de succes, cînd terminate cu eșec. De neuitat rămîn întîlnirile și discuțiile cu prieteni și maeștri ai condeiului sau serile de creație literară la Ilia Selvinski, Serghei Mihalkov, Konstantin Paustovski. Talentul lui Dik se maturizează, tot mai sigur devine scrisul lui. Poeziile trec pe planul doi, lăsînd loc prozei. Povestirile lui Dik sînt vesele și triste, amuzante și duioase. Apar culegerile de povestiri „Peștișorul de aur", „Pîrîul de foc". Toate pentru copii și despre copii. Și cu fiecare încercare nouă se întărește hotărîrea tînărului scriitor de a rămîne pînă la urmă credincios copiilor.

Povestirile lui Dik oglindesc lumea de azi văzută cu ochi de copil în care își găsesc locul și vrăjitoriile peștișorului de aur, și poznele pisoiului cenușiu Kuzma Prutkovici, și dorința fierbinte de a face fapte mari și frumoase. Lirismul cald, umorul plin de prospețime, morala fără „morale" și limbajul comun cu cititorul, iată în ce constă farmecul povestirilor lui Dik.

Sîntem acasă la scriitor. Pe pereții camerei sale de lucru — afișe cu „Petka în Cosmos". În bibliotecă, pe birou — cărțile lui în limbile bulgară, romînă, cehă, polonă, chineză. Căci și copiii de peste hotare îl cunosc și-l îndrăgesc pe Dik. Operele lui sînt traduse și editate în multe țări.

În mașina de scris vedem o filă scrisă pe jumătate. «Este noua mea piesă — ne spune Dik. Mi-a fost greu să mă despart de „Petka", poate de aceea m-am apucat să scriu din nou o piesă. Cum se va numi? Nu știu. Poate că „Sărac cu duhul". E tot despre copii, numai că, spre deosebire de „Petka", acțiunea se va petrece pe pămînt».

Dik este un om vesel, plin de viață. Nu e nevoie să-l rogi mult ca să-ți vorbească despre el. Ne povestește și despre ocupațiile sale preferate din timpul liber: fotografiatul, pescuitul, grădinăritul în livada sa de lîngă vilă; ne împărtășește plăcerea de a goni pe Marea Moscovei cu barca cu motor sau pe șosele cu „Volga" lui, cu care a străbătut întinderile Țării Sovietice în lung și în lat.

Neobosit și plin de neastîmpăr, el călătorește într-una, observînd, surprinzînd viața. Iar în viitor îl așteaptă noi drumuri, noi căutări creatoare, noi întîlniri emoționante cu micii săi cititori.

Noi lucrări dramatice și de estetică la Moscova

Editura „Iskusstvo" (Arta) din Moscova publică numeroase și variate lucrări originale privind estetica artei literare, plastice, cinematografice, precum și traduceri din limbi străine.

Astfel se află în curs de tipărire o ediție a „Esteticii" lui Hegel în 4 volume. Primele trei vor conține celebrele cursuri de estetică, iar al patrulea volum alte scrieri în acest domeniu, ale lui Hegel.

Gata tipărite sînt lucrările „Natura artei" de Ghenadi Pospelov și „Diversitatea națională a artei sovietice" de Iuri Surovțev.

Operele cunoscutului dramaturg sovietic N. Pogodin vor apărea anul acesta într-o ediție completă. Pînă în prezent au fost tipărite primele 3 volume.

De asemenea în colecția „Teatru", editura va publica anul acesta culegerile: „Piese de autori cehoslovaci", „Teatru finlandez", „Piese franceze contemporane", precum și un volum de Arthur Miller.

În colecția „Biblioteca dramaturgiei" vor apărea piese de teatru care n-au fost retipărite de multă vreme, ale lui Ben Johnson, Calderon, Pirandello, Feuchtwanger, Andreev etc.

Intermezzo cu lebede

Fotografii
de Gh. VINȚILĂ

Adesea uităm să privim natura care ne înconjoară și abia pădurile, întinsul mării, vîntul ce încrețește oglinda lacului ne trezesc. Dar natura e prezentă totdeauna și emoția pe care ți-o creează pescărușii zburînd sub nori trăiește și în firul de iarbă ce se înalță între două pietre. Peisajul romantic nu trebuie căutat doar pe dulcile dealuri ale Tîrnavelor și vocea naturii nu trebuie ascultată doar departe de centrele orașelor, între coline verzi, pe maluri de ape repezi. Sînt deopotrivă de plini de farmec bătrînii tei ai Galaților cît și peștișorii aurii, cu văluri transparente, ce înoată în acvariul bătrînului oraș dunărean; sînt deopotrivă de pline de farmec cocoarele în zbor triangulat cît și fluturele oprit pe un mărăcine. Trăiesc pretutindeni mii de mici vietăți — nu numai pe mesele de lucru ale naturaliștilor, dar și în parcul „I.V. Stalin", și în Cișmigiu, pe tulpinile copacilor și în răzoarele de flori. Între betoane, zidării, planșee, tramvaie, automobile, panselele continuă să tremure catifelate și melcii să ostenească, sperioși, pipăind cu coarnele. Lebedele își așteaptă vizitatorii în parcuri și păsările cîntătoare săgetează deasupra aleilor cu frunze îngălbenite — deasupra atîtor alei ce au răsărit în acești ani.

Să nu le lăsăm să ne aștepte zadarnic.

C. B.

Muncitorii, țăranii și cărturarii din R.D.G. luptă pentru pace și socialism (proiect de pictură murală) — tempera și tuș.

CU CREIONUL ȘI PENELUL PRIN REPUBLICA DEMOCRATA GERMANA

Desene de Romeo VOINESCU

Cu prilejul celei de-a 11-a aniversări a proclamării Republicii Democrate Germane — primul stat democrat și iubitor de pace din istoria poporului german — publicăm cîteva desene care redau aspecte din viața și munca pașnică și constructivă a poporului R. D. G. Autorul lor, graficianul romîn Romeo Voinescu, care a vizitat de curînd Republica Democrată Germană, a redat în schițele făcute cu prilejul acestei vizite chipuri de oameni ai muncii, aspecte din orașele republicii, din gări, din porturi etc. Sînt cîteva „note de drum" făcute cu mijloacele artei graficianului, care vorbesc despre munca și lupta pentru pace și socialism a poporului Republicii Democrate Germane, desfășurate sub conducerea Partidului Socialist Unit din Germania.

Muncitor german — acuarelă și tuș.

Dresda se reconstruieşte — creion.

Construcţia gării Leipzig — acuarelă.

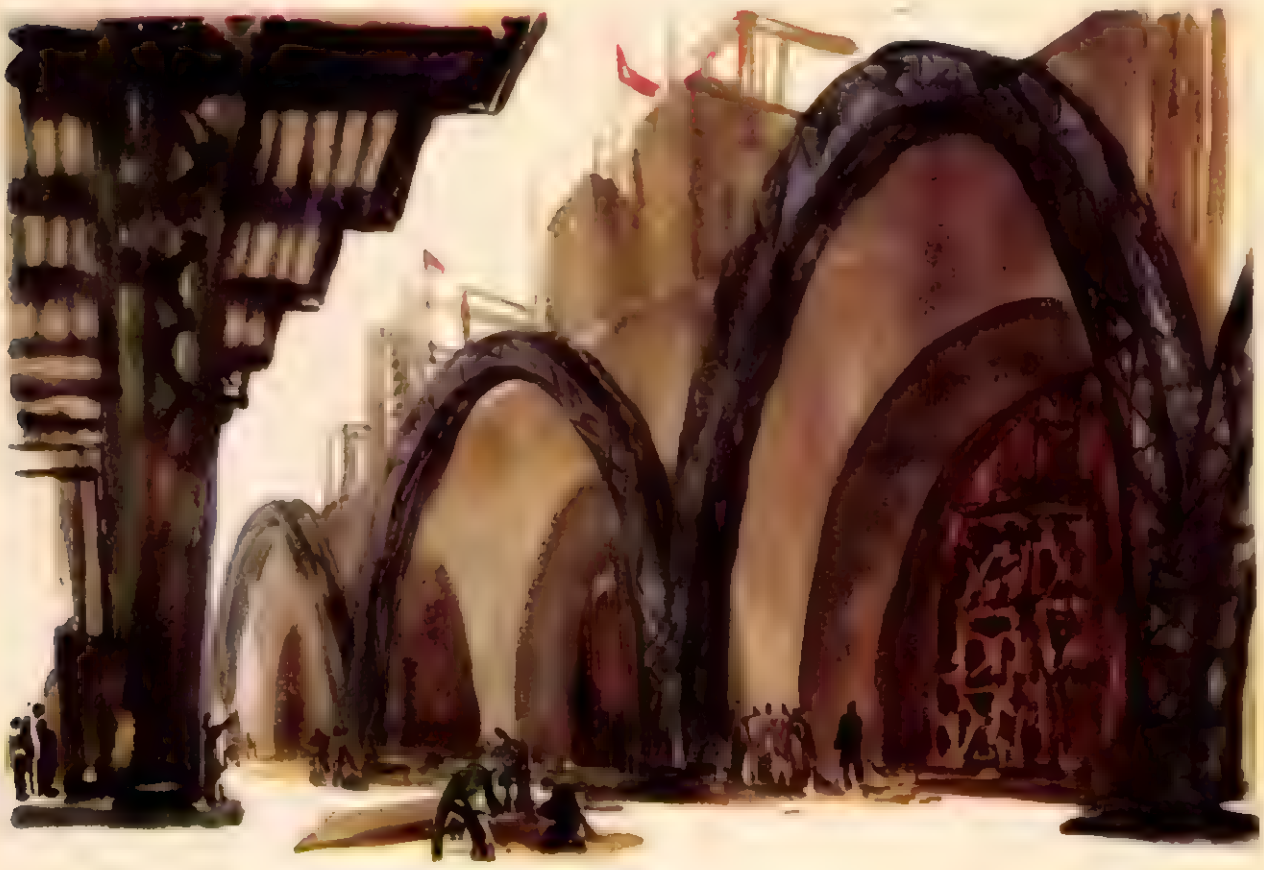

Portul Rostok — acuarelă şi creion.

Cursă ciclistă pe Stalinalee — acuarelă.

CLUBUL de pe dealul CHIZIDULUI

Foto-reportaj de A. SĂGEATĂ

Sînt aceiași oțelari ai Hunedoarei pe care i-ați mai văzut cu obrazul luminat de strălucirea metalului lichid. Dar de astă dată furnaliștii nu vor mînui fonta, ci vioara, cuptorarii vor alege acuarele pe paletă și macaragiii își vor recita poeziile. Sînt aceiași oțelari care pregătesc formele — dar de astă dată nu pentru metalul incandescent, ci pentru culoare, melodie, vers.

Clubul muncitoresc „Siderurgistul" a fost inaugurat în octombrie 1959. Cuprinde 25 diferite cercuri și activități organizate, de la cor la studiul limbilor străine, de la dansuri populare la aeromodelism, cinematografie, croitorie — la care iau parte aproximativ șapte sute de persoane. ↓

Brigada artistică de agitație → a distileriei de gudroane, pregătind un nou program.

TRECUTUL ȘI PREZENTUL UNOR FOTOGRAFII

de AL. MIRODAN

Am în față ochilor cîteva fotografii. Fotoreporterul „Flacării" ni le-a adus în aparat de la Hunedoara, așternîndu-le apoi, proaspăt developate, pe masa redacției pentru a fi văzute, explicate cititorului și publicate. Sînt fotografii înfățișînd clipe din viața clubului „Siderurgistul", unde muncitorii marelui combinat al oțelului se întîlnesc zi de zi cu artele și cultura.

Am în față cîteva fotografii și, privindu-le cu atenție, văd dincolo de trecutul imaginilor, așa cum întîlnind pe neașteptate, după ani, un bărbat matur, redescoperi în el, emoționat, copilul pe care l-ai știut mai demult.

Am în față cîteva fotografii din 1960; și-mi amintesc de anul 1953. Ce ar fi întîlnit, în iarna aspră de atunci, fotoreporterul „Flacării" pe locul unde acum funcționează, cu program și activitate, clubul?

Ar fi întîlnit pămînt, și dacă s-ar fi gîndit să fotografieze, ar fi prins în clișeu doar pămînt. Pămîntul înghețat și uscat de pe dealul Chizidului, unde se ridica, cu trudă, un oraș muncitoresc civilizat, altfel decît casele cenușii, chircite și îmbibate de fum din „orașul vechi". Ar fi întîlnit atunci aparatul de fotografiat pămînt și trudă, și forfota utemiștilor care lucrau pe șantierul uzinei cocsochimice.

Era pămînt atunci, o frîntură de pămînt pe un deal. Acuma, uite: o clădire din piatră albă și cristaluri.

Erau niște oameni atunci, niște activiști de la raion și de la regiune și împreună cu ei niște arhitecți care băteau dealul și-l cercetau și priveau încolo și-ncoace, întrebîndu-se unde să hotărască săparea pămîntului. Acuma, acolo se joacă șah între candelabre și perdele de pluș.

Erau niște muncitori atunci, niște comuniști și niște tineri chemați de U.T.M. să ridice o casă pentru cultură — și oamenii aceștia începură să înfige cazmaua-n pămîntul înghețat. Din lut a țîșnit camera de muzică, unde, în jurul pianului, corul siderurgiștilor pregătește un concert pentru duminică.

Erau niște planuri atunci, cifre de buget și schițe pe hîrtie de desen. Din cuvintele scrise cu cerneală a apărut scena clubului și pe scenă muncitorii-actori, care repetă, sub îndrumarea regisorului, o scenă de dragoste...

Cineflilii din cadrul cercului de fotoamatori, în plină activitate. ↓

CAPITALA pescuitului arctic

←
Întrucît nu există cerc de șah, sportul acesta se practică pe baza... bunei înțelegeri a jucătorilor. Care sînt de altfel destul de mulți.

↑
Biblioteca centrală a uzinei numără aproximativ 38 000 volume, cu 1.019 cititori. Dar cei mai mulți iubitori ai cărții—două mii — sînt înscriși la cele patruzeci de biblioteci volante din secții.

Cercul literar. Citește fiul unui furnalist — ascultă lăcătuși, tehnicieni, o operatoare la secția de radioamplificare... →

O parte a celor 65 de membri ai cercului plastic, pe drumul care duce la castelul Hunialzilor. ↓

Tineri meștri ai „recoltelor" bogate de... pește.

Dincolo de cercul polar — acolo unde acum 4-5 decenii nu existau decît nesfîrşite întinderi sterpe şi îngheţate — în peninsula Kola, palpită astăzi o viaţă tumultuoasă. Omul sovietic a adus în Transpolaria livezi de meri şi aparate de muls, instalaţii pentru extragerea metalelor preţioase şi săli de spectacole, lanuri de cereale şi flote pescăreşti... mai ales flote pescăreşti. Astfel, portul Murmansk, important centru industrial şi cultural pe ţărmul Mării Barenţ, cea mai puternică bază de pescuit a Ţării Sovietice, poate fi pe drept cuvînt denumit capitala pescuitului arctic.

Dezvoltarea impetuoasă a Murmanskului a fost oprită vremelnic de asalturile turbate ale diviziilor hitleriste. Neputînd înfrînge apărarea eroică a fortăreţei transpolare sovietice, fasciştii au recurs la bombardamente aeriene, distrugînd mai toate locuinţele, cheiurile şi instalaţiile portuare.

După victorie, Murmanskul renăscut din ruine şi moloz a devenit o uriaşă poartă maritimă a nordului Uniunii Sovietice. Pe largile sale străzi, bulevarde şi cheiuri e o forfotă neîntreruptă. Pretutindeni, numai oameni ai mării care vin şi pleacă, timonieri şi pescari, marinari ai flotei comerciale, maeştri ai „recoltelor" bogate de... peşte, bătrîni lupi ai Mării Barenţ şi ai Atlanticului de Nord, cercetători ai expediţiilor ştiinţifice polare, matrozi de pe motonava „Obi" sau de pe spărgătoarele de gheaţă ce brăzdează mările arctice... Zi şi noapte se rostogolesc în port butoaie cu peşte, bibani de mare trandafirii, scrumbii, moruni congelaţi care se încarcă direct în vagoane de cale ferată. În port staţionează de-a lungul cheiurilor sute şi sute de nave de pescuit de toate mărimile şi de toate tipurile.

Dacă vreţi să cunoaşteţi pe unul dintre lupii de mare ce fac cinste Murmanskului, vi-l prezentăm pe Anatoli Semionov, căpitanul marelui trauler „Gogol". Cu ani în urmă el a fost distins cu Ordinul Lenin pentru o faptă uluitoare faţă de condiţiile tehnice de atunci: într-o singură cursă cu vasul „Orocen" a pescuit zece mii de tone de peşte. Astăzi Semionov are sub comanda sa 100 de oameni care pescuiesc, congelează şi sărează peştele, folosind utilaje ultramoderne. Bancurile de peşte se depistează cu ajutorul aparaturii hidroacustice de mare precizie, iar la măsurarea grosimii şi întinderii bancurilor se foloseşte fişlupa. Congelarea se face la o oră după scoaterea peştelui din apă.

Iată, în acest fotoreportaj, cîteva aspecte din activitatea pescarilor din Murmansk care scot la iveală bogăţiile nesecate ale apelor arctice.

Pe Bulevardul Stalin din Murmansk.

Nave de pescuit lîngă unul din cheiurile portului Murmansk.

Doi pescari de pe „Gogol" ridică năvodul cu ajutorul macaralei.

Vasul „Gogol" a ieşit în larg.

CU SARE ȘI PIPER

CINE ȘTIE ÎNCURCĂ...

Zilele trecute s-a desfășurat un concurs original de „Cine știe ciștigă!". Președintele juriului a fost însuși Pămîntul, iar concurenții...O să-i vedeți și dumneavoastră.

Bătrînul, în vîrstă de cîteva miliarde de ani (nu dau cifre exacte, veți vedea și dumneavoastră de ce), pune întrebarea:

— Care sînt cele mai lungi fluvii ale globului?

În sală se lasă o clipă de tăcere. Apoi din față se ridică zburdalnică o revistă. E „Flacăra" nr. 31/1960, cu o fată frumoasă pe copertă. Se urcă pe scenă și răspunde cu vioiciune, în stilul ei personal:

— Cel mai lung fluviu e Mississippi cu 6.791 km, al doilea Nilul cu 6.463 km, al treilea Amazoanele cu 6.265 km și apoi urmează pe rînd Obi cu 5.149 km, Ian-tze cu 4.988 km, Volga cu 3.395 km, Dunărea cu 2.949 km.

Bătrînul tocmai se pregătește să dea cu ciocanul în masă și să pronunțe: „Excelent! 20 de puncte!" cînd, dintr-un colț al sălii, sare înfuriată mica „Agendă 1960" și spune:

— Nu-i adevărat! Datele nu sînt exacte. Citiți aici pe filele mele: Mississippi are 6.970 km, Nilul 6.670, Amazoanele 5.300 km, Obi 5.200 și Ian-tze 5.100 km.

În urma acestei intervenții se naște animație în sală. Se aud șoapte, risete, exclamații de mirare.

— Liniște! — strigă răgușit bătrînul, suflînd un vînt rece asupra concurenților, încît aceștia înghețată și rămîn nemișcați. Acum vorbiți pe rînd!

Se scoală ca un elev cuminte „IRO Taschen Atlas" și, ca unul care și-a tocit bine lecția, dă răspunsul:

— Mississippi 6.970 km, Nilul 6.390 km, Amazoanele 5.500 km, Obi 5.200 km, Ian-tze 5.150 km, Volga 3.895 km, Dunărea 2.860 km.

— Sînteți mulțumiți cu răspunsul? — întreabă Pămîntul.

— Nu! — strigă „Larousse de Poche" (ediția 1954). Nu e bună nici ordinea și nici lungimea indicată de antevorbitorii mei. Primul e Nilul cu 6.700 km, iar al doilea Mississippi cu 6.400 km; urmează apoi Amazoanele cu 5.500 km, Ian-tze cu 5.200 km, Obi cu 5.200 km, Volga cu 3.694 km și Dunărea cu 2.860 km.

Bătrînul Pămînt, al cărui creștet s-a acoperit cu nea după atîtea cifre contradictorii, întreabă:

— Mai are cineva ceva de spus?

Se lasă tăcerea. Agendele, atlasurile și dicționarele tac. Dac-ar vorbi, cine știe cîte nepotriviri ar mai ieși la iveală!

Bătrînul Pămînt își reazimă fruntea obosită pe noua stațiune interplanetară sovietică. Luna și-a întors fața și a rămas și ea, stingherită, pe gînduri. Nici planetele nu grăiesc. E vorba doar de lucruri care interesează numai Pămîntul și ele nu se pot amesteca. E o tăcere cosmică...

Poate că totuși pînă la urmă se va amesteca vreun institut de geografie ca să curme această tăcere penibilă.

Ionel BÂRBULESCU
Arad

REVANȘARZII VEST-GERMANI: „Vrem să facem schimb: ne dați rachete, vă dăm hîrtii"...

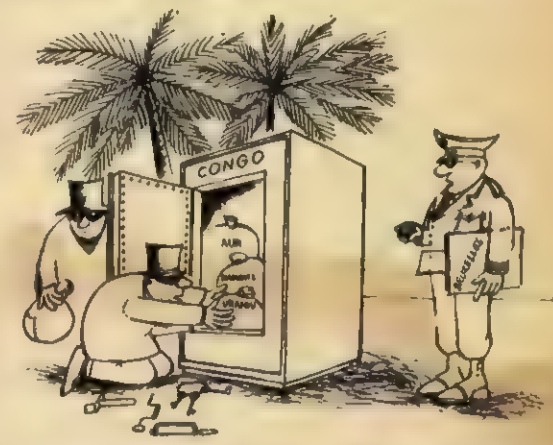

COLONIALISTUL BELGIAN: „Grăbiți-vă băieți, nu-i timp de pierdut. Ne-a sunat ceasul".

Desene trimise special pentru „Flacăra" de C. NERWINSKI (R.P. Polonă)

O SOȚIE NEGLIJATĂ

— Așadar mîine mergem la mămica să-i arăt rochia cea nouă, poimîine la Eliza că mi-a promis niște lac de unghii grozav, joi la parada modei, vineri la Maricica să-mi ajustez pardesiul și sîmbătă...

— Sîmbătă voiam și eu să merg la meci.

— Ah, dragă, ești îngrozitor. Vrei să-ți faci programul totdeauna fără să ții seama de mine.

ÎN PATRU ZIDURI

Unui cititor neglijent

Filele volumelor
Parc-au fost în lupte.
Cazul său e grăitor:
Citește pe... rupte!

Titi GHEORGHIU
Vaslui

CONFESIUNEA UNUI SUPERSTIȚIOS

Mi-am pus credința-n fel și fel de fapte:
Pisică neagră,
Visuri,
Cărți de joc,
În talismane vechi, de la talcioc,
Și în strigoii miezului de noapte.
Și-am hotărît să mă despart de ele,
De superstiții,
Aștri goi și fezi.
Și asta chiar de mîine.
(Nu de azi,
Că azi e marți
Și sînt trei ceasuri rele!)

Victor PIȚIGOI

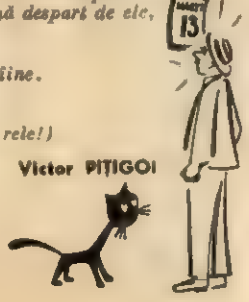

FĂCĂTORUL DE MINUNI ÎN GERMANIA OCCIDENTALĂ

Pe o bancă, într-unul din parcurile Bonnului, ședeau trei bărbați și plîngeau. Atunci Făcătorului de minuni i se făcu milă de ei și se apropie de bancă.

— De ce plîngi? — îl întrebă Făcătorul de minuni pe primul bărbat.

— Pentru că mi-a ars casa —răspunse acesta.

Făcătorul de minuni scoase carnetul de cecuri, scrise ceva în el, rupse o filă și o întinse primului bărbat.

— Ia cecul, încasează-l și cumpără-ți altă casă! — zise Făcătorul de minuni.

Primul bărbat se ridică și porni spre oraș, nebun de fericire.

— De ce plîngi? — îl întrebă Făcătorul de minuni pe cel de-al doilea bărbat.

— Pentru că unicul meu copil e bolnav și doctorii mi-au spus că va muri.

Făcătorul de minuni scoase o fiolă din buzunar și o întinse celui de-al doilea bărbat, zicîndu-i:

— Du-te, fă-i injecția aceasta și se va face bine.

Cel de-al doilea bărbat o și porni în fugă, plin de speranțe, spre oraș.

— De ce plîngi? — îl întrebă Făcătorul de minuni pe cel de-al treilea bărbat.

— Pentru că, deși iubesc adevărul, sînt redactorul-șef al unui ziar oficios al guvernului Adenauer.

Atunci Făcătorul de minuni se așeză pe bancă lîngă cel de-al treilea bărbat și plînse împreună cu el.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

AFRICA SE ELIBEREAZĂ

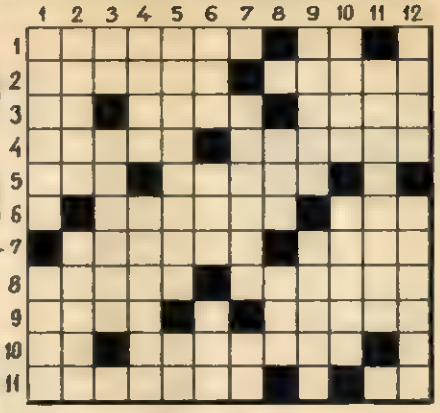

ORIZONTAL: 1) Provincie congoleză, unde a fost pus la cale un mîrșav complot colonialist împotriva tinerei Republici Congo — În Mauritania... 2) Stat european, fostă putere colonialistă, care a subjugat pe vremuri Somalia, Libia și Etiopia — Formă fixă de poezie. 3) Din Nil — Oază în Sahara de nord — Societate petroliferă italiană care exploatează petrolul în Libia. 4) Oraș și port senegalez — Oraș în Congo. 5) Pronume reflexiv — Cea a Africii palpită pentru libertate. 6) Sistem colonialist de administrare a țărilor slab dezvoltate, pe care popoarele africane îl resping cu hotărîre — Clubul Sportiv Hunedoara. 7) Alungați, cum sînt astăzi colonialiștii în Africa — Cea mai răspîndită în Africa este dansul popular. 8) Țară din Africa ce mai geme încă sub jugul colonialiștilor britanici, dar luptă nelncetat împotriva asupritorilor — Așa erau denumiți africanii de către primii colonizatori europeni. 9) Lucrau pămîntul — Însoțit. 10) Două din Congo... — Vechea denumire a unei țări din nordul Africii, ce luptă eroic pentru libertate. . 11) ... și denumirea ei actuală — Africa de sud.

VERTICAL: 1) Oraș în Guineea — ...și încă unul în Dahomey. 2) Lanț muntos în Africa de nord — ...stein, munte în apusul Germaniei (Renania). 3) La intrarea în Tanganica... — Localitate din Congo, pe care colonialiștii belgieni au folosit-o drept bază militară. 4) Algeria, dar fără temperatură scăzută... — Cea sud-africană geme sub jugul legiuirilor rasiste cele mai sălbatice (neart.). 5) Sudanul, în vechime — Oraș antic în Chaldeea. 6) Locuitor antic pe teritoriul actualei Franțe — Ciar — „...go home", expresie cu care imperialiștii americani sînt invitați să părăsească țările pe care le-au cotropit. 7) Cîmpenesc — La plecarea din Etiopia... 8) Trei din Somalia... — Ascult. 9) Satul în care a murit Livingstone, unul din exponenții colonialismului britanic — Africa cea nesfîrșită... 10) Nou stat independent la răsărit de Ghana — Fărădelegi de felul celor pe care le-au comis și le mai comit colonialiștii împotriva popoarelor africane (sing.). 11) Oraș în R. P. Bulgaria — 12) Șef de trib african menționat în cartea „Un romîn în Africa" de A. Lecca — Om pus să stîrnească vînatul.

Știați că...

... micuța pasăre colibri mănîncă, raportat la greutatea corpului ei, de o sută de ori mai mult decît un elefant?

Intensitatea arderilor este la aceste păsări atît de mare încît, dacă nu ar mînca nimic timp de 6-8 ore, ar muri de inaniție. Lucrul acesta însă nu se întîmplă, deoarece în timpul nopții organismul păsării colibri intră într-un fel de amorțeală; temperatura corpului ei, care este în general de 40°, coboară pînă la cea a aerului înconjurător, iar arderile scad în intensitate de 10-15 ori. Dimineața pasărea „reînvie" și își reîncepe neobosita goană după hrană.

... zicala „are pielea groasă ca un elefant" nu este bine găsită?

Deși grosimea pielii elefantului, care ajunge pînă la 1,8 cm, este considerabilă, pielea rinocerului este și mai groasă, ajungînd și la 2 cm. Recordul în această privință îl deține însă o specie de hipopotami care trăiesc în apele Nilului și a căror piele ajunge pînă la 2,5 cm grosime.

... viermii de ploaie „muncesc" zile întregi fără întrerupere?

Specialiștii au calculat că, în 20 de ani, un singur vierme ar putea prelucra 7 m c de pămînt. Zece mii de viermi de ploaie pot „ara" tot atîta pămînt cît un cal puternic.

DEZLEGAREA JOCULUI „LA ȘCOALĂ", APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ORIZONTAL: 1) Manuale — Elev. 2) Elementara — I. 3) Dogar — Inovat. 4) I — An — Aminare. 5) Ecran — Ona — Ij. 6) Ie — Eol — Toți. 7) Ot — Pleonasme. 8) Rîuri — Go — Pe. 9) Arie — Pirueta. 10) Rîma — S — Etil. 11) I — Uimita — Ici. 12) Urca — Viclean.

SFATURI practice

Cînd vrem să vopsim mobilierul bucătăriei

Toamna, ca și primăvara, se obișnuiește a se face în oricare gospodărie o curățenie radicală și o reîmprospătare a anumitor mobile, obiecte sau instalații supuse uzului intens. La acest din urmă capitol se înscrie și mobilierul bucătăriei și al cămării.

Sub influența aburilor și a schimbărilor dese de temperatură mobilierul de lemn din bucătărie (dulapul, masa, scaunele, etajerele etc.) suferă mai ales în ce privește vopseaua. Și cum revopsirea unor astfel de obiecte nu e o operație prea complicată, care să necesite de fiecare dată solicitarea unui meseriaș specialist, dar cum, pe de altă parte, multe gospodine o fac fără să se priceapă cîtuși de puțin — iată, venim cu cîteva sfaturi pe care le considerăm utile oricui:

Pentru revopsirea unui obiect trebuie curățite mai întîi resturile de vopsea veche de pe el sau cel puțin îndepărtat lustrul, ca suprafața să devină poroasă. Aceasta se poate face cu ajutorul unor bucăți de glaspapir foarte aspru. Se aplică apoi, cu o pensulă lată, un strat nu prea gros din vopseaua nouă. Se lasă să se usuce, apoi se freacă din nou cu glaspapir — de astă dată cu unul mai puțin aspru — după care se așterne, mai gros, un nou strat de vopsea. Dacă vopseaua nu conține lac suficient, i se mai adaugă lac înainte de ultima pensulare (se poate procura acest lac, ca și vopseaua, din comerț).

În cazul cînd picioarele mobilierului sînt expuse mai mult la contactul cu umezeala — și aceasta se întîmplă de obicei în bucătăriile pardosite cu plăci de mozaic, cu dale sau cu ciment — se poate proceda foarte simplu la impermeabilizarea lemnului, înainte de aplicarea vopselei. O bună impermeabilizare se poate obține astfel:

Se pensulează porțiunile expuse contactului cu apa cu o soluție compusă din 50 gr. parafină și 300 gr. ulei de petrol. Se acoperă apoi porțiunile pensulate cu o pînză subțire și se trece peste ele cu fierul de călcat încălzit ușor, după care se așterne vopseaua.

Cu același procedeu se pot impermeabiliza și cutiile din cămara în care se păstrează legume uscate sau alte lucruri care nu suportă umezeala.

Cînd un bufet sau un dulap a prins mirosul de mucegai în interior, din cauza umezelii, înainte de a-l revopsi e bine să lăsăm în el cîteva zile în șir o farfurie cu clorură de calciu.

În sfîrșit, pentru a menține luciul mobilei vopsite și a o feri în același timp de așezarea mușchiului, să trecem din cînd în cînd pe suprafața ei cu o ceapă tăiată în două. Totodată trebuie să avem grijă să nu vină în contact prea des cu grăsimi — și în special cu unt, care atacă mai mult decît orice lacul vopselei.

IOSIANA

Colțul vînătorului

INVITAȚIE LA VÎNĂTOARE

Vă invităm, dragi cititori, să traversăm teritoriul vînătoresc al patriei noastre, să facem cunoștință cu întreaga bogăție a vînatului din acest colț al Europei, să umblăm prin locurile care au încîntat atîtea pene ilustre ale literaturii romînești, să defrișăm drumuri noi, să aflăm taine și frumusețe ale lumii cinegetice.

Mișcarea în aer liber, în decorul minunat și mereu nou al naturii, tirul foarte variat și nu întotdeauna ușor, nevoia de a dezlega mereu alte și alte taine procură fiecărui vînător nenumărate satisfacții, pe lîngă recreația binefăcătoare pe care o oferă fiecare zi de vînătoare.

Pierdut printre stînci și arbori, își duce traiul tainic cocoșul de munte. Vînători experimentați i-au descoperit însă ascunzișul...

Cine s-ar încumeta să zugrăvească absolut toate frumusețile vînătoarei? Le veți descoperi însă singuri, cutreierînd cu pușca în mînă mirișțile toamnei după prepelițe sau iepuri, savurînd un apus de soare pe ape în așteptarea rațelor, în poiana pădurii așteptînd, în liniște, gingașul căprior ori falnicul cerb sau punîndu-vă la încercare bărbăția, pornind pe urmele mistrețului colțat, uriaș și solitar, sau căutînd drumurile celui mai puternic răpitor, ursul.

Fiecare zi de vînătoare nu este altceva decît o pagină citită din nimitoarea carte a naturii. Imaginile culese de aici vă vor întovărăși de-a lungul vieții și, împreună cu trofeele de vînătoare obținute (obiecte de justificată mîndrie), vă vor da posibilitatea să cutreierați cu gîndul locurile umblate, chiar și atunci cînd pușca se va odihni de mult într-un cui, alături de cartușiera și rucsac.

Veți întîlni, dragi cititori, la această rubrică a vînătorului, date și fapte cu privire la diferite specii de vînat, cu privire la principiile care stau la baza unei gospodăriri raționale a vînatului ș.a.

Așadar, vă invităm să pornim laolaltă la vînătoare.

I. CÎRCIU
T. BUCUR

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

Despre originea și valoarea monedelor vechi

Răspundem tovarășului Petre Stoica din Hunedoara, care ne-a întrebat de cînd există monedele pe pămînt și dacă acestea pot fi considerate ca documente istorice sau ca simple piese pentru colecționari.

Monedele cu efigie oficială au apărut pentru prima oară la greci, în secolul al VII-lea înaintea erei noastre, ele înlocuind simplele metale prețioase cu care se făceau pînă atunci plățile. Primele monede de formă aproximativ rotundă, bătute la Atena, la Egina sau Corint, reprezentau zei, chipuri de oameni sau animale și erau adevărate opere de artă. (În foto 1: două monede vechi ateniene).

Romanii au fost cei care au început să bată pe monede efigiile împăraților. Procedeul a fost continuat apoi în multe țări de către împărați și monarhi orgolioși, care credeau că, punîndu-și chipul pe monede, vor deveni mai populari. Unuia dintre ei însă — și anume lui Ludovic al XVI-lea — orgoliul acesta i-a fost fatal. După chipul bătut pe monede (foto 2) el a fost recunoscut, în anul 1791, de către Jean-Baptiste Drouet, în timp ce încerca să fugă din Franța. Și astfel capul acela „popularizat" de monede a căzut pe ghilotină.

Monedele și medaliile bătute de-a lungul secolelor constituie documente atît de prețioase, încît pentru studiul lor s-a creat o disciplină auxiliară a istoriei: numismatica.

Cu ajutorul unor piese descoperite întîmplător sau în cursul a diferite săpături arheologice, se pot trage concluzii de mare însemnătate pentru istorie, atît din punct de vedere economic cît și social. După felul cum sînt confecționate monedele se poate deduce pînă și gradul de progres al meseriilor și al artelor în epoca respectivă. Pe suprafața lor patinată de vreme se păstrează intactă amprenta generațiilor din trecut.

Prin urmare, colecționarea monedelor nu poate fi considerată ca o simplă pasiune decît pentru arghirofili și pentru cei care nu știu să citească în ele.

Peștii luminoși

Mulți dintre pești care trăiesc în mările calde au proprietatea de a răspîndi lumină în jur, corpurile lor aparîndu-ne ca înrăuite într-o lumină difuză, datorită numeroaselor glande care secretă continuu o substanță mucilaginoasă luminoasă.

La unii dintre acești pești luminoși s-au creat organe fotogene speciale, care trimit fascicole de lumină în două direcții, ca lanternele de bicicletă. Astfel, peștele bou, înzestrat cu șiruri duble de organe luminoase, are înfățișarea unui vapor care plutește pe întuneric cu geamurile cabinelor luminate. Sub ochi are ețe un organ fotogen care se aseamănă cu o perlă.

Unii peștișori mici, pe lîngă faptul că au pe întreg corpul o lumină difuză argintie, sînt înzestrați și cu un fel de safire rotunde, în chip de șiraguri în lungul pîntecului, în jurul gurii, pe cap și pe spate.

O altă specie de pești, cu trupul turtit, sînt împodobiți pe laturi cu ghirlande lungi de flori galbene, care strălucesc viu pe fondul închis al pielii; fiecare „floare" este formată dintr-un centru luminos mai mare, prins într-o coroniță formată din puncte mai mici.

La alți pești, aceste organe luminoase, adevărate „felinare vii", se găsesc în vîrful unor tentacule lungi, purtînd luminile la oarecare distanță înaintea sau în jurul lor.

Poșta REDACȚIEI

GH. VLĂDOIU — Piatra Olt. Barza își aruncă uneori un pui din cuib, nu pentru că prin instinct ea ar deduce că nu poate hrăni unul în plus și nici din alte motive pe care le arată superstițiile. Fenomenul a fost studiat de ornitologi și s-a ajuns la concluzia că puiul aruncat este sau extrem de debil din naștere, sau — în cea mai mare parte din cazuri — infectat cu doi paraziți trematozi contractați de la broaște (Tylodelphis excavata și Chammocephalus ferox), care în cele din urmă tot îi vor omorî. De altfel, de multe ori puiul aruncat din cuib este deja mort sau în agonie.

MARIN FRÎNCULESCU — Buzău. E foarte posibil ca alienatul de care ne vorbiți să se fi însănătoșit pe deplin de pe urma șocului întîmplător pe care l-a avut la căderea din căruță. S-au văzut numeroase cazuri de vindecare a bolilor mintale prin șocuri accidentale. E cunoscută chiar întîmplarea unui internat al Institutului de psihiatrie din New York care, voind probabil să se sinucidă, și-a vîrît mîna într-o cușcă cu șerpi veninoși, unde a fost mușcat în chip înfiorător. Administrîndu-i-se apoi o puternică doză de ser antiveninos, individul s-a zbătut cîtva timp între viață și moarte și în cele din urmă s-a vindecat. Iar medicii au constatat că, o dată cu șocul acesta, s-a vindecat și de boala mintală de care suferea.

B. MANOLACHIS — Brăila. Diametrul uniform al sîrmelor foarte subțiri — cum ar fi cele folosite la ceasornice sau ca filamente pentru becuri electrice — se obține în general cu ajutorul unor găuri făcute în diamante. Metalul este tras prin aceste găuri, care nu permit devieri de la grosimea stabilită. Culturile fără pămînt (numai cu ajutorul apei și al sărurilor minerale) sînt experimentate de mai mulți ani și dau bune rezultate în special în ce privește unele legume cu conținut mare de apă ca: roșiile, castraveții, pepenii etc. Aceste culturi se practică mai ales în regiunile lipsite de pămînt arabil. Experimental au dat bune rezultate în serele Institutului „N. Bălcescu" din București. D-voastră, care aveți grădina la marginea Bărăganului, n-are sens să încercați acest lucru decît ca experiență.

VIORICA BĂNCIULESCU — Rm. Vîlcea. Scaiul vînăt — sau, cum i se mai spune, „scaiul dracului" ori „spinul vîntului" — este într-adevăr o plantă medicinală cu proprietăți terapeutice recunoscute de numeroși cercetători. La noi în țară se găsește în împrejurimile Agapiei, la Aiud, pe muntele Zăganu, la Ghergani și între rîurile Arzeș și Săbăru. Fiertura din rădăcina acestei plante e folosită de multă vreme în combaterea cistitelor, a bolilor de piele, a bolilor pulmonare și ca afrodiziac. Modul de întrebuințare e simplu: se usucă, se mărunțește și se opărește cu apă sau cu lapte. Se lasă așa 10 minute, apoi se îndulcește cu miere de stup. Se beau 3-4 cești pe zi din această infuzie. Se pare că e foarte bună și pentru tusea convulsivă a copiilor.

I.EON SORESCU — Constanța. Valurile de 30 de metri înălțime despre care ați citit sînt pur și simplu povești. În realitate, măsurătorile științifice efectuate pînă acum arată că în cursul celor mai puternice furtuni din mările sudului, valurile n-au depășit niciodată 16 metri în înălțime. Maximum de înălțime atins în Oceanul Indian este de 11 metri, în Oceanul Atlantic de 8 metri, iar în Marea Mediterană de 6 metri.

SORIN SAVA, elev — Craiova. Aprinderea unui bec electric cu ajutorul luminii captate de la o stea îndepărtată — cum ar fi chiar Arcturus— nu e de loc o „minune", ci o experiență științifică reușită. Din clipa în care s-a inventat așa-numitul „ochi electronic", și această „minune" a fost posibilă. Ochiul electronic fiind în esență un modest glob de sticlă prevăzut cu două fire și căptușit cu un metal sensibil la lumină — cum ar fi, de exemplu, potasiul — reacționează la orice rază de lumină îndreptată asupra lui, producînd un slab curent electric, care însă poate fi amplificat pînă la puterea necesară aprinderii unui bec sau punerii în mișcare a unui motor. Cu ajutorul telescopului se poate deci concentra raza de lumină a oricărei stele asupra acestui „ochi electronic", care va reacționa producînd curent electric. Amplificat, acest curent poate aprinde orice bec electric. E clar?...

EM. VIZITIU — București. Că vulpea pescuiește uneori cu ajutorul cozii ei e o realitate. Fenomenul e confirmat de cei care au studiat-o îndeaproape. Ea își vîră în apă coada stufoasă de care se agață (sau se încurcă în firele de păr ale cozii) în special crevetele. Probabil că, urmărit de un dușman, crevetele se vîră acolo ca să se ascundă. Cum a descoperit vulpea această metodă de pescuit e mai greu să vă explicăm. Cert este că o practică, și aceasta este ceea ce vă interesează, nu?

De vorbă cu medicul

MENOPAUZA

Menopauza este etapa care se întinde între epoca funcțiilor menstruale normale și cea de repaus menstrual complet. Vîrsta obținută a menopauzei este cuprinsă între 40 și 55 de ani, cu frecvența maximă între 46 și 48 de ani. Factorii care influențează apariția menopauzei la o vîrstă mai mult sau mai puțin înaintată sînt multiplii: clima, condițiile de muncă (la femeile de la oraș menopauza e mai precoce). Prea multe sarcini, ca și o serie de boli, scurtează epoca funcțiilor menstruale.

Semnele generale sînt cu atît mai evidente cu cît menopauza se instalează mai devreme și se caracterizează prin: valuri de căldură, palpitații, vîjîieli în urechi, senzații de sete de aer. Aceste fenomene se repetă de mai multe ori pe zi și se termină cu transpirații abundente locale sau generale. Alteori femeile au senzații de frig, sudori reci, se observă o paloare a feței, amețeli, dureri de cap persistente, uscăciunea pielii, dureri în regiunea inimii care iradiază în umăr și în braț. Sînt frecvente de asemenea hipertensiunea arterială și tulburările de ritm ale inimii. Aceste fenomene cardiovasculare dispar pe măsura restabilirii echilibrului neurohormonal.

Dintre tulburările metabolice cele mai frecvente sînt de reținut: tendința spre obezitate sau scăderea în greutate. Se observă o relaxare și slăbire a mușchilor musculare. Ca tulburări nervoase și psihice apar nevralgii la diverse niveluri, prurit vulvar sau perineal, emotivitate exagerată și stări de neliniște, scăderea poftei de mîncare și insomnii. Semnul cel mai important al bolii îl constituie însă dispariția definitivă a menstrelor.

La apariția tulburărilor de ciclu la femeia în vîrstă de peste 40 de ani, cu atît mai mult dacă acestea se manifestă cu menstruații foarte abundente sau cu hemoragii în afara menstruațiilor, bolnava se va adresa imediat medicului, care va preciza, după analizele de laborator, dacă este vorba de începutul menopauzei sau de cu totul altceva.

Tratamentul este complex. La primele semne ale menopauzei, confirmate de medic, se fac injecții intramusculare cu Testolutan forma mite, o fiolă la trei zile în cele zece zile care preced menstruația. Se poate asocia Progesteron de 5 mg, o injecție la 10 zile. Pentru tulburările neuropsihice se folosesc cu rezultate bune: luminal, una sau două tablete pe zi, sau valenal trei tablete pe zi. Eficace este și următoarea formulă: salicilat de eserină 2/10 mg, sulfat de atropină 1/10 mg, fenil-etil-malonilurea 1 centigram, excipient cît trebuie pentru o pilulă. Se fac 40 sau 50 de pilule din care se iau 4-6 pe zi. Se mai fac injecții cu folicalcium ovar. Contra obezității se impune un regim alimentar sever și administrarea de extract tiroidian de 0,025 — 2-3 drajeuri pe zi. Contra pruritului vulvo-perineal se folosește după toaleta externă următoarea fricțiune: tinctură 25 mg, sintofolin 5 mg, glicerolat de amidon sau unsoare de pește 50 gr. Dacă pruritul nu este prea supărător se fac spălături cu nitrat de argint 1/5.000 sau cu acid lactic 1/1.000.

Dr. Silviu GHEREA

Cîțiva ani pălăriile n-au mai fost la modă, ele fiind înlocuite de fulare le care, înnodate sub bărbie, apărau părul de praf, vînt și umezeală. Începînd însă de anul trecut, moda pălăriilor s-a impus din nou.

Locul fularelor a fost luat în timpul iernii de micile bonete de jerseu sau de blană, care îmbracă bine capul, apărînd urechile de frig, iar în toamnă de pălăriile cu calota adîncă, ce le dă stabilitate și evită aplatizarea coafurilor.

Cochete și practice, putînd fi purtate atît la un' impermeabil cît și la o haină sport, aceste pălării cu bor mic, ce încadrează frumos obrazul, sînt simplu de executat și pot fi făcute din cele mai variate materiale, ca: tuid, stofă ecosez, fetru, ripsuri, mătase etc.

Tinerească beretă de fetru din desenul nr. 1, prinsă pe o bentiță și lucrată cu cusături aparente, are o formă înaltă.

Din stofa mantoului se poate face o pălărioară cu calotă rotundă și bor mic, întors în față ca o fundă (desenul 2).

Garniturile de șnur, foarte folosite la taioare, își găsesc întrebuințare și la pălării (desenul 3).

O pălărie cu calota înaltă și fronsată, avînd un bor mic și lăsat în jos, ca aceea din desenul nr. 4, se poate confecționa din materialul hainei de ploaie.

La un taior elegant se potrivește o toc㠠de mătase, garnisită cu o pană colorată, prinsă cu un strasș (desenul 5), iar la un taior sport, o pălărie de fetru cu calota înaltă, garnisită cu o panglică lată de catifea în nuanța costumului (desenul 6).

Genul clasic tineresc își găsește aplicarea în pălărioara cu bor ridicat din desenul nr. 7.

Din material tricotat — două pălării (desenele 8 și 9). Prima, tricotată în două tonuri contrastante, are calota și borul încrețite și prinse într-un patent. Cea de-a doua are borul răsfrînt și este strînsă în spate cu ajutorul unui șnur de lînă.

PRIZONIERI ÎN PROPRIA LOR ȚARĂ

Un adevărat lanț de interdicții îi încătușează pe intelectualii — scriitorii, poeții, muzicienii, oamenii de știință, actorii — portughezi, împiedicîndu-i să se dedice preocupărilor lor, să realizeze altceva decît un surogat cultural aprobat de Salazar și acoliții săi.

A lăuda valorile progresiste ale unui clasic, actualitatea criticii sociale a lui Molière, cuceririle științelor pozitive sau a promova ideea păcii și a apropierii între popoare — toate acestea sînt considerate „subversive" de decalogul salazarist.

Iată de ce au fost interzise reviste ca „Draho", „Sol Nacente", „Seara Nova", „Mundo", „Joventud Leteraria".

Urmările unei asemenea politici „culturale" sînt dezastruoase, îndeosebi în domeniul literaturii. În 1953, pentru Premiul Eca de Queiroz (premiu ce folosește de paradă numele unui valoros prozator portughez mort după primul război mondial) n-au fost prezentate decît 11 lucrări literare; cu greu s-a putut desemna un laureat, și acela fără importanță pentru viitorul literelor portugheze.

Cît privește premiul Camoens, rezervat lucrărilor dedicate temei „Portugalia și lumea portugheză", este semnificativ faptul că el a revenit unui profesor din S.U.A...

Teatrul trăiește și el zile foarte grele. Însuși un cotidian oficios s-a văzut silit să recunoască: „Teatrul nostru se află într-o criză care durează de treizeci de ani" (perioada coincide cu cea de cînd s-a instaurat cenzura — n. a.). Pînă și activitatea cercurilor teatrale studențești a fost sever îngrădită, redusă doar la „autos" religioase și la teatrul mistic al lui Gil Vicente din secolul al XVII-lea.

Un climat sufocant domnește și în cîmpul cercetării științifice. Personalități universitare remarcabile au fost înlăturate pentru că și-au permis să aibă o gîndire proprie. Printre acestea se numără matematicieni ca Aniceto Montero, Ruy Gomez, histologi ca Lapa Rodrigues, geografi ca Jaime Cortesso. Sub amenințarea arestării sau a proscrierii stau mii și mii de intelectuali, care știu că în orice clipă pot îngroșa rîndurile, și așa numeroase, ale celor care zac în închisori — edificiile cele mai reprezentative pentru „cultura" salazaristă.

Iată ce l-a determinat pe eminentul savant Egaz Moniz, medic laureat al Premiului Nobel, să declare cu amărăciune, referindu-se la situația oamenilor de știință și cultură din Portugalia: „Sîntem prizonieri în propria noastră țară".

E. M.

ÎL RECUNOAȘTEȚI în personajul din dreapta pe renumitul actor sovietic Oleg Strijenov? Fotografia a fost luată în timpul turnării — acum terminate — a filmului în culori „Dama de pică", după opera lui Ceaikovski. Strijenov interpretează rolul lui Herman.

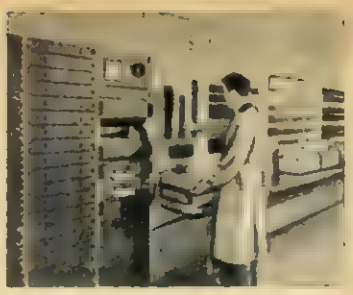

DICȚIONAR... MECANIC. Savanții cehoslovaci au realizat această mașină, cu ajutorul căreia se pot efectua diferite traduceri. Pe cînd asemenea „dicționare" de purtat în servietă?

DEDESUBT E... SENA. Pentru a-și face reclamă, acest trio de acrobați execută un periculos „număr de atracție" pe un trapez fixat de o bară a Turnului Eiffel și suspendat deasupra apelor bătrînului fluviu ce străbate capitala Franței. Primejdia îi pîndește în fiecare clipă, la fiecare gest...

SETEA DE CULTURĂ se manifestă pretutindeni în Ghana. Neținînd seama de faptul că — drept urmare a „acțiunilor de civilizare" ale colonialiștilor — încă nu există suficiente localuri de școală, populația Ghanei organizează în întreaga țară școli improvizate. Ghanezii sînt conștienți că, pentru a-și consolida libertatea cucerită și a-și făuri un viitor fericit, sînt necesare cunoștințe care pînă nu demult le-au fost ascunse de către colonialiști.

☆

CU SAU PENTRU PORCI?

Se pare că unii pictori „ultramoderniști" din Occident nu sînt mulțumiți de locul pe care-l ocupă în artă diferitele animale. Unul dintre aceștia este Salvador Dali, a cărui recentă pasiune pentru neamul porcin își are rădăcina în propria sa concepție despre artă. „Inovator" chiar și în materie de realizare a absurdei picturi abstracte, Dali a declarat penelul și paleta drept unelte „ultraretrograde", introducînd în locul lor bidineaua, stingătorul de incendiu, crema de ciocolată și... purceii. „Maestrul" a ales două purcelușe care guițau sopran. Ignorînd calitățile lor vocale, le-a legat de codiță cîte o bidinea și le-a introdus într-un bazin de ciment, unde se mai aflau: o motocicletă în funcțiune, cantități apreciabile de cremă de ciocolată, frișcă, pești, viermi, precum și o femeie goală. Totul a fost acoperit cu o pînză. Cele două purcelușe, guițînd, au agitat energic bidinelele legate de propriile lor codițe, în timp ce Dali freca una din fețele pînzei cu amestecul sus-amintit. Rezultatul obținut și-l poate închipui oricine: o adevărată „operă de artă!"...

M. DIMA

PE ASCUNS. De teama opiniei publice vest-germane, tot mai fățiș ostilă planurilor demente ale clicii războinice de la Bonn, sicriele victimelor mane vreilor militare organizate de militariștii vest-germani sînt transportate la cimitir în mare taină.

ÎNTRE DOUĂ SPECTACOLE...

Am trăit săptămîna aceasta cîteva seri de neuitat. Ni le-a oferit marea artă a actorilor leningrădeni. Cel mai în vîrstă teatru rus, purtînd azi numele lui A.S. Puşkin, se dovedeşte veşnic tînăr şi la fel de măiestru în interpretarea epopeii eroice („Tragedia optimistă"), a dramei psihologice („Cadavrul viu") sau a spectacolului de generalizare filozofică („Totul rămîne oamenilor"). Pe scenă fiind, actorii ne-au mişcat prin adînca lor trăire, prin sinceritatea expresiei; în „civilitate", stînd de vorbă cu colegii lor romîni ori plimbîndu-se prin Bucureşti, ei au cucerit toată lumea prin simplitatea şi naturaleţea lor, prin firea lor deschisă şi prietenoasă. Iată-i pe cîţiva dintre ei, în această a doua postură.

↑ Iată un grup de actori ai teatrului „A.S. Puşkin" întreţinîndu-se cu acad. prof. Petre Constantinescu-Iaşi, vicepreşedinte al A.R.L.U.S.

Poţi ulita oare uşor drama lui Protasov, sărmanul cadavru viu? Jocul lui Nikolai Simonov — pe scenă şi pe ecran — te-a zguduit. Şi totuşi, priviţi ce zîmbet calm, ce chip senin poţi întîlni a doua zi, atunci cînd Protasov redevine Simonov... ↓

Cînd face biografia teatrului pe care-l conduce, evocîndu-i tradiţiile realiste, Leonid Vivien, artist al poporului al U.R.S.S., director artistic al Teatrului Academic de Dramă „A.S. Puşkin", devine un adevărat orator.

Are statura impunătoare a lui Ivan cel Groaznic, parcă ceva din felul în care păşea — pe ecrane — Don Quijotte, ba şi trăsăturile academicianului Dronov, cunoscut la noi din „Totul rămîne oamenilor". Dar chipul acesta destins, zîmbetul ce-i luminează obrazul aparţin lui Nikolai Cerkasov. E plăcută mîngîierea soarelui de toamnă, e caldă dragostea şi admiraţia spectatorilor romîni, nu-i aşa, iubite Nikolai Konstantinovici? ←

Printre marii actori care joacă de ani pe scena teatrului „A.S. Puşkin" se numără şi artistul poporului Iakov Malliutin. ←

→ Artista emerită a R.S.F.S.R. Galina Iniutina este o interlocutoare plină de farmec.

FESTIVALUL FILMULUI SOVIETIC

Una din primele manifestări din cadrul tradiţionalei Luni a prieteniei romîno-sovietice va fi Festivalul filmului sovietic care începe la 7 octombrie. Iată ce filme se vor prezenta în cadrul festivalului.

PĂMÎNT DESŢELENIT (foto 1) celebrul roman al lui Mihail Şolohov — ne este acum oferit în transpunere cinematografică de studioul „Lenfilm", în regia lui Alexandr Ivanov. Conceput, asemenea „Donului liniştit" de altfel, ca o amplă trilogie cinematografică în culori, filmul ne transportă — prin cele două prime serii ale sale aflate în prezent pe ecranele noastre — într-o staniţă cazaceană în anul în care colectivizarea agriculturii triumfă. Un film de mare forţă epică şi dramatică. În rolul lui Davîdov Piotr Cernov, în cel al lui Nagulnov — Evgheni Matveev.

SERIOJA (foto 2) — film premiat la Festivalul internaţional de la Karlovy-Vary din acest an — ne invită să privim viaţa prin înţelegerea şi sensibilitatea unui băieţaş sovietic, Serioja, şi să urmărim formarea caracterului său. Şi le facem cu înlesnire, pentru că povestirea Verei Panova, jocul sincer al micului Borea Barbatov cu şi cei ai partenerilor săi — Serghei Bondarciuk şi Irina Skobţeva au dus la realizarea unui film plin de gingăşie şi eficienţă educativă.

NOPŢI ALBE (foto 3). Din nou un film după Dostoievski realizat de Ivan Piriev. Aceeaşi adîncă înţelegere a universului sufletesc al eroilor dostoievskieni, acelaşi lirism şi patos romantic. Oleg Strijenov şi Ludmila Marcenko istorisesc pe ecran emoţionanta poveste a celor cinci „nopţi albe" de dor şi desperare, de speranţă şi dragoste petrecute de Nastenka şi Visătorul ei prieten.

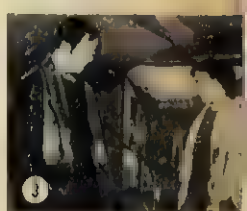

DOAMNA CU CĂŢELUL (foto 4). În scenarizarea şi regia lui Iosif Heifiţ, schiţa lui Cehov a trecut din paginile cărţii pe pînza ecranului, beneficiind pentru cei doi eroi ai săi de jocul actorilor Alexei Batalov şi Ia Savvina. Doi oameni se iubesc, dar destinele lor nu se pot uni — aceasta este subiectul schiţei cehoviene şi al filmului ce pune în evidenţă cu putere, implicaţiile sufleteşti şi sociale ale acestei drame.

MICIMANUL PANIN (foto 5) — producţie a studioului „Mosfilm" — are caracterul filmelor captivante, inspirate din fapte reale. El narează într-un ritm dinamic întîmplările trăite de ofiţerul de marină din flota ţaristă, Panin, care a salvat treisprezece condamnaţi la moarte, strecurîndu-i pe vasul său şi înşelînd ţepoi ţarişti. În rolul lui Panin, apreciatul actor V. Tihonov.

NORMANDIE-NIEMEN (foto 6), o producţie sovieto-franceză are înscrie, pe plan artistic, o mărturie a prieteniei dintre poporele francez şi sovietic consolidată în anii războiului antifascist. Filmul aduce pe ecran biografia escadrilei franceze „Normandie" al cărei aviatori, luptînd în rîndurile armatei sovietice împotriva hitleriştilor, au legat o prietenie caldă cu ostaşii sovietici.

REDACŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii. Căsuţa Poştală 3502 of. 33 Tel. 12.60.10 int. 1744.
ABONAMENTE la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.
PREŢUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.
Prezentarea grafică: Vlad MUŞATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREŢUL REVISTEI 2 LEI

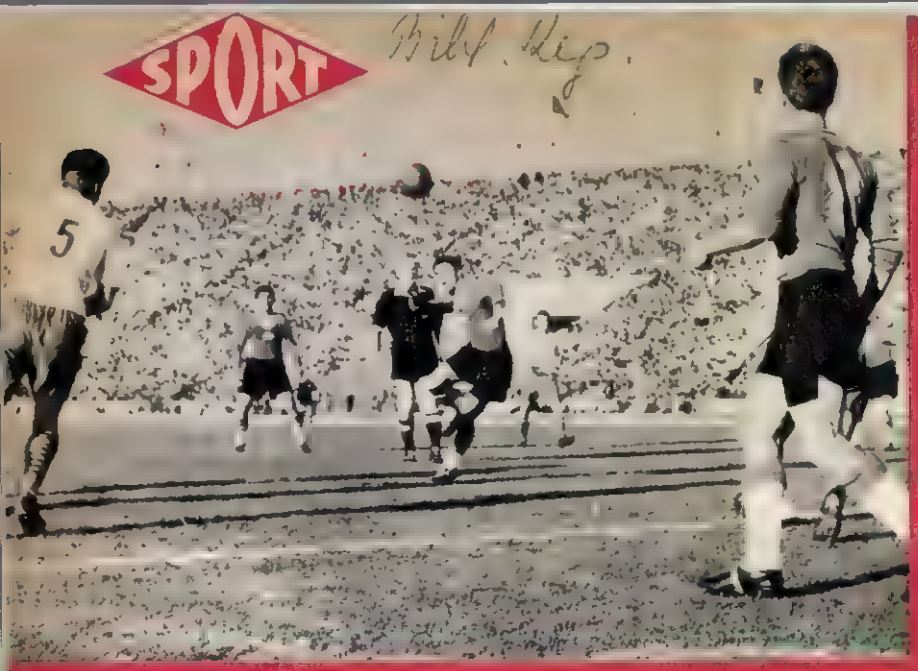

Aspect de la întîlnirea de fotbal C.C.A. - Steagul Roşu disputată duminica trecută în Capitală.

Fază din timpul meciului de rugbi Dinamo — Ştiinţa-Bucureşti.

Toamna se culege...

Se joacă mai bine fotbal. Nu prea bine, nu foarte bine (a pretinde un salt într-o lună e nereal şi nerealist) dar se joacă mai bine fotbal.

Asta înseamnă că s-a întîmplat ceva.

Şi, mai ales, că se întîmplă.

(Şi — nădăjduim — că se va întîmpla de aci înainte, mereu, fără şovăială şi ocolişuri).

S-a învăţat din înfrîngerile sezonului 1959-'60. Cîtă vreme a trecut de la discuţia hotărîtoare, organizată de U.C.F.S. pe marginea fotbalului şi a Federaţiei de fotbal? Puţină. Doar o vacanţă ne desparte de dezbateri. Cîtă vreme a trecut de la polemica zic, severă, combativă, găzduită de gazete pe marginea fotbalului şi a Federaţiei de fotbal? Puţină... Doar o vacanţă. O vară doar. O vară de analiză, gîndire şi măsuri. Să gustăm roadele.

Am văzut la Bucureşti şi am aflat de la trimişii ziarelor în provincie că echipele, dezbărate de „ideea" jocului prea „bărbătesc", ştiu mai multă tehnică decît acum un an, doi sau patru şi pun mai mult preţ pe minge decît pe fluierul picioruluí. Polemice — violentă pe alocuri — între frumos şi dur s-a rezolvat pare-se în favoarea singurei căi posibile şi de bun simţ: stadionul este scenă de spectacol, nu abator. Ştiinţa-Cluj, Rapid, U.T.A., Dinamo, C.C.A. au arătat publicului scînteieri de talent (existent dar nu îndeajuns cultivat), momente de stăpînire a balonului (meşteşug azi, mîine măiestrie), faze de tactică (vestind poate o concepţie pentru naţională). Aşadar, fotbalul s-a îndreptat pe drumul de costişă care duce la... tehnică. Să-i urmărim cu grijă şi cu o mînă de ajutor, mersul.

Am aflat pe urmă că vom primi la Bucureşti vizita unei echipe braziliene. Jocul „Bahiei" pe „23 August" se anunţă interesant şi „în sine" dar mai mult încă prin semnificaţie: străduindu-se pe linia însuşirii, cu modestie şi seriozitate, a *meseriei*. Federaţia aduce formaţii caracterizate printr-o bună cunoaştere a tehnicii. Brazilienii, se ştie, sînt virtuoşi; nu ştim cum vor juca, nu ştim cum vom juca, dar bănuiesc că se va juca fotbal. Bahia vine după Honved şi înaintea... Cui? Aşteptăm echipe de clasă, *numai* echipe de clasă, îi aşteptăm pe sovieticii care au cîştigat la Paris „Cupa Europei", pe francezi şi pe cehi, pe italieni, pe englezi... Şi nu aşteptăm rezultate, ci rezultatul rezultatelor, adică învăţătură. Tehnică. Meserie.

Meserie.

Meserie.

Meserie...

Am mai constatat, de asemenea, un spor simţitor al spiritului critic (concret, combativ, constructiv) în textele despre fotbal din „Sportul Popular" şi din alte gazete. E un spirit bun — pe linia indicaţiilor din „Scînteia" — un spirit „de lucru", un spirit care nu îngăduie amorţirea.

Să-i urmărim, cu grijă şi cu o mînă de ajutor, mersul.

Al. M

COPERTA NOASTRĂ:

MARGARETA PÎSLARU

La sediul studioului bucureştean de televiziune sosesc mereu scrisori prin care numeroşi telespectatori întreabă „cine este Margareta Pîslaru?"

Cine este Margareta Pîslaru?...

Este, în primul rînd, elevă în clasa a IX-a a unei şcoli medii mixte din Capitală şi — după cîte ştim noi informaţi — învaţă bine.

Este, în al doilea rînd, cîştigătoarea premiului I la concursul vocal pentru artiştii amatori ai caselor de cultură ale tineretului din Bucureşti.

Este, în al treilea rînd, o talentată interpretă de muzică uşoară la „micul ecran". Dovadă, teancurile de scrisori mai sus pomenite.

Concursul internaţional de înot şi polo, desfăşurat timp de trei zile la Ştrandul Tineretului, a luat sfîrşit sîmbătă trecută după-amiază.

Fotografia noastră înfăţişează unul din momentele critice la poarta jucătorilor polonezi, în întîlnirea de polo dintre formaţiile Dinamo-Berlin şi Gwardia-Varşovia, terminată în favoarea echipei germane cu rezultatul de 8-2 (4-2).

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

Nr. 41 (281) — 15 octombrie 1960

O cunoașteți pe Lușka din filmul „Pămînt desțelenit"?

(pag. 23)

ÎN SPIRITUL PĂCII ȘI PRIETENIEI

Fotografii TASS și AGERPRES

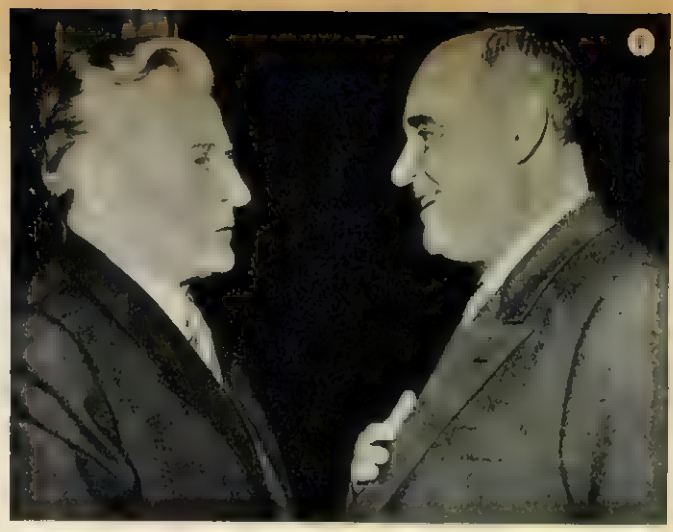

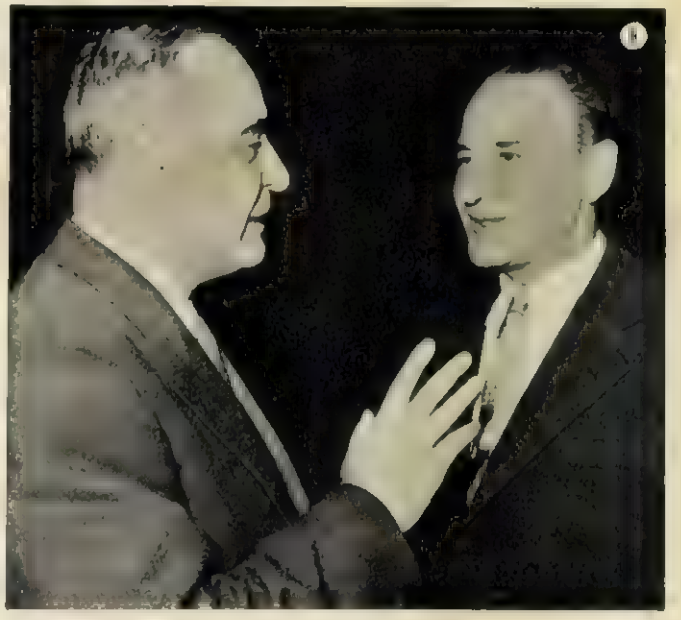

① O sinceră manifestare a sentimentelor de prietenie pe care le nutresc popoarele africane față de Uniunea Sovietică a constituit-o primirea făcută șefului guvernului sovietic de către participanții la recepția oferită de delegația Republicii Guineea la O. N. U., cu prilejul sărbătorii naționale a Guineei.

②-③ Imagini înfățișînd convorbiri cordiale, prietenești, ale tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej cu tovarășul A. Novotny (fotografia 2) și cu tovarășul János Kádár (fotografia 3).

④ La sfîrșitul convorbirii care a avut loc la vila de la Glen Cove a reprezentanței sovietice la O. N. U., tovarășul N. S. Hrușciov și Kwame Nkrumah, președintele Republicii Ghana, sînt întîmpinați de un grup de ziariști.

⑤ Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej îl primește cu căldură pe tovarășul N. S. Hrușciov, la sosirea acestuia la recepția de la sediul misiunii R. P. Romîne la New York.

⑥-⑦ În timpul recepției de la sediul reprezentanței sovietice la O.N.U., tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej s-a întreținut cu președintele Indoneziei, Sukarno (fotografia 6) precum și cu șefii unor delegații ale țărilor africane (fotografia 7).

LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

În întreaga țară au început manifestările tradiționalei Luni a prieteniei romîno-sovietice, prilej pentru întregul nostru popor să-și exprime sentimentele sale de recunoștință și bucurie de a avea în marele popor sovietic un prieten de nădejde.

La București, deschiderea Lunii prieteniei romîno-sovietice a avut loc într-un cadru festiv. Consiliul General A.R.L.U.S. a organizat cu acest prilej o adunare în sala Teatrului C.C.S., la care au participat conducători de partid și de stat, membri ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și ai organizațiilor obștești, muncitori, academicieni și alți oameni de știință, artă și cultură, generali și ofițeri superiori, reprezentanți ai presei.

Au participat membrii delegației de oameni de cultură sovietici, oaspeți dragi ai țării noastre cu prilejul manifestărilor din cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice, în frunte cu N. N. Mesențev, vicepreședinte al Asociației de prietenie sovieto-romînă, prim vicepreședinte al Societății unionale pentru răspîndirea cunoștințelor politice și științifice.

Au asistat V.A. Karpov, consilier al Ambasadei U.R.S.S. la București, și alți membri ai Ambasadei.

① Prezidiul Adunării festive din sala Teatrului C.C.S.

② În timpul vizitei delegației de oameni de cultură sovietici la sediul Consiliului General A.R.L.U.S.

③ Aspect din sala Teatrului C.C.S. în timpul Adunării festive

Magazinul „Unic", ca și celelalte magazine cu autodeservire, este aprovizionat din belșug cu sute de sortimente. De aceea uneori ești tentat, ca și această cumpărătoare, să te oprești în fața gondolelor încărcate și să cumperi un lucru la care poate nici nu te-ai gîndit cînd ai pornit de acasă. Sus, stînga: „De care compot să iau ?!"

MAGAZINE FĂRĂ VÎNZĂTORI

Cine anume a avut pentru prima oară ideea să lase cumpărătorul să-și aleagă singur din rafturi marfa dorită, e cam greu de precizat. Cert este însă că, aplicată în practică, această idee a cucerit comerțul și reprezintă, incontestabil, viitorul lui. Toate argumentele și calculele economice pledează în favoarea autodeservirii.

Din zece oameni pe care i-am întrebat: „Ce vă supără mai mult cînd faceți cumpărături?" — nouă au răspuns: „Așteptatul". Autodeservirea reduce timpul de cumpărare la unități de timp insignifiante. Dar nu numai atît. Psihologia cumpărătorului e foarte curioasă și pasibilă de nemulțumiri cînd trebuie să aștepte să i se dea marfa

Coșulețele sînt doldora. Ai ales tot ce ai dorit. Și asta într-un timp extrem de scurt.

„Este bună mîncarea?" Grițulin, bucătarul șef al restaurantului cu autodeservire se interesează dacă mica dar pretențioasa consumatoare a fost servită după plac...

pe care o solicită. Acum și-o alege dintr-o serie de sortimente, avînd satisfacția că a hotărît singur. Și se pare că acesta e un lucru foarte plăcut... Economic privind, avantajele sînt altele: autodeservirea reduce utilizarea de muncă vie pe unitate de producție și scade cheltuielile în raport cu desfacerea.

Magazinele cu autodeservire care s-au deschis în ultimul timp în întreaga țară se remarcă, în afară de abundența sortimentelor, prin amenajarea excepțională a localurilor. La realizarea acesteia concurează în primul rînd cadrul de prezentare a mărfurilor, în gondole și rafturi, care este alcătuit cu fantezie și gust. Apoi, ambalajul unora dintre produse, care este atractiv și practic.

Autodeservirea își vădește eficacitatea și la restaurante. Un bun exemplu este restaurantul cu autodeservire din Piața Palatului.

— La noi totul e mecanizat! — ne explică tovarășul Traian Arnăutoiu, responsabilul unității. Consumatorul nici nu bănuiește, cînd trece pe lîngă mesele metalice, alămite, că ele sînt încălzite electric. Învîrtești un buton și... obții temperaturi de la zero pînă la o sută de grade!

În acest caz, nu se răcește ciorba niciodată! — observăm, în glumă.

— Ba mai mult: unele preparate se mențin la temperaturile dorite cu ajutorul radiațiilor infraroșii...

Peste tot, în acest restaurant amenajat cu un gust deosebit, domină instalațiile electrice de încălzire sau răcire, care asigură calitatea ireproșabilă a preparatelor. Dar nu numai atît. În încăperile inabordabile consumatorului, acolo unde cei șase maiștri-bucătari prepară 2.000 de porții de mîncare și peste 1.000 de sandvișuri zilnic, toate munciile le execută roboții mecanici. Căci închipuiți-vă cîte persoane, timp de cîte ore ar trebui să muncească pentru a curăți 200 kg de zarzavat și a prepara 150 kg de carne pe zi! Roboții bat maioneza, toacă rapid carnea pentru mititei și cîrnăciori, taie zarzavaturile în diverse forme și mărimi, le spală etc.

— Care e părerea consumatorilor despre restaurantul dv.?

— Cel mai concludent răspuns sînt încasările: 13-17.000 de lei pe zi. Vă dați seama că mulți nu ne-ar călca pragul dacă nu le-am satisface exigențele...

Primele magazine alimentare și restaurante cu autodeservire, deschise în întreaga țară, și-au dovedit eficacitatea. În afară de faptul că acest sistem a dus la creșterea desfacerii, el a creat și condiții deosebit de favorabile pentru cumpărători. Ce poate fi mai plăcut decît să-ți alegi în timpul cel mai scurt posibil și în condiții plăcute marfa pe care o dorești

Cornel MOZELICI

Fotografii de S. STEINER

Gondolele sînt încărcate cu tot felul de conserve. Ai de unde alege după plac. Amatorii de delicatese pescărești nu rezistă ten-tației...

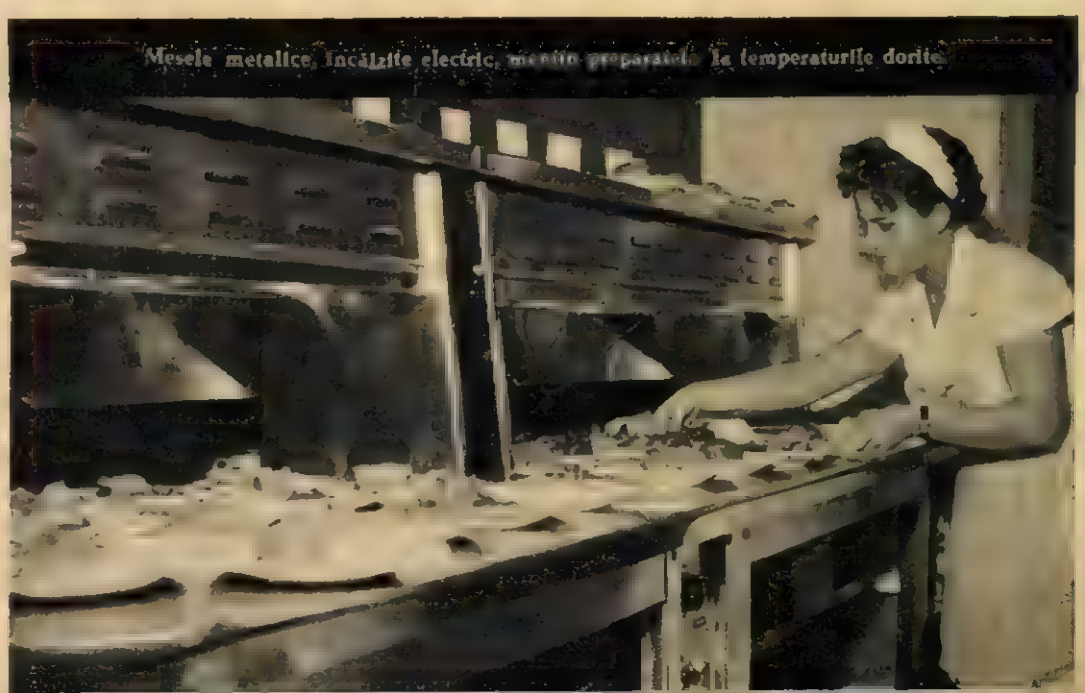

Mesele metalice, încălzite electric, mențin preparatele la temperaturile dorite

LEGITIMAȚIA

— schiță —

de HUSZÁR Sándor

Ilustrație de Tia PELTZ

Nu se temea de întuneric, căci era deprins cu el. Casa lui Tamáș era a treia de la „capătul pămîntului", iar vecină-i era bezna. Cu ea la braț pleca dimineața la fabrică, cu ea la braț se-ntorcea seara acasă. În zori, bezna îl însoțea cam pînă-n vîrful dîmbului de la hotarul dintre oraș și cartierul muncitoresc. Mai departe bezna nu se încumeta să meargă, căci lumina o ustura la ochi. Cînd omul nostru stingea gazornița, o vedea parcă culcată pe prispă. Bezna îi păzea casa.

Azi însă ea nu se mai oprise în vîrful dealului, ci-l însoțise pe Tamáș, pînă-n centru. Acest lucru nu-i venea nicicum la socoteală, căci era omul obișnuințelor. Nu s-ar putea spune că i-ar fi fost chiar teamă de ea, dar îl tulbura al naibii faptul că se luase după el și pe acolo pe unde altădată era lumină.

Tamáș se opri. Își aduse aminte că nu-i întîlnise pe obișnuiții lui tovarăși de drum, și se simți și mai tulburat. Avea mai mulți cunoscuți cărora, ce-i drept, nu le prea văzuse fețele căci tot pe întuneric îi întîlnea. Totuși îi erau prieteni buni; se opreau pentru o vorbă, mai spuneau cîte o glumă... De s-ar fi întîlnit însă pe lumină, poate că nici nu i-ar fi recunoscut. Și, iacă, acum nici unul dintre ei nu se arăta. Măcar că, venind dinspre Vatra Nouă, cazangiul ăla fudul de-o ureche obișnuia să intre în drumul mare, la tanc, ca un tren accelerat. Nu apăruse la cotitură nici zețarul cel cu năduf, nu venise nici tăbăcarul de la fabrica de pielărie, pe care după duhoarea de argăseală îl simțeai de la o poștă.

Lui Tamáș al nostru nu-i prea era la-ndemînă și, stînd așa pe loc, mereu se schimba de pe un picior pe celălalt. Să fi plecat el prea curînd de-acasă? Or fi pierdut „legăturile"? Ce-i drept, ceru-i cam înnorat. Te pomenești că dacă ar fi fost senin pînă acum ar fi văzut că se crăpase de ziuă!...

Cristina, nevastă-sa, îl dăscălise iarăși: „Nu te mai duce azi la lucru, omule! Tu nu vezi că rezbelu ți-a venit pînă-n ușă?" Da' el, nu și nu! Cum era să rămînă acasă? El, ăla-nvățat să bată drumul în fiecare zi! De douăzeci și cinci de ani îl bătea — de ploua, de ningea — și nu-și aducea aminte să fi lipsit vreodată de la lucru, afară de duminici și sărbători.

Ciuli urechile la o ciocăneală ce aducea cu aceea cînd se încearcă asfaltul; era portarul cel cu picior de lemn de la fabrica de tutun.

— N-om întîrzia oare de la lucru, „colega"? — îl agrăi Tamáș, cu mare bucurie.

— Nu cumva se-ntîrzie azi lucrul? — ripostă invalidul.

— Pe unde-or fi ăilalți, colega?

— Păi să vezi: tipografu a primit ordin de chemare, pe tăbăcar îl văzui în poartă, la el acasă, zicea că și să vrea, n-are pe unde merge.., S-a dus aseară de s-a uitat, dar podurile-s surpate. Despre ceilalți n-am nici o știre.

— Ce zici de întunecimea asta, colega?

— Acu' sîntem tot o apă și-un pămînt! Pînă ieri numai noi, cei de la margine, n-aveam electrică. Acum nu mai au nici ceilalți. Aș pune însă rămășag pe două halbe de bere că de-acu-nainte vom avea și noi lumină.

Tamáș tăcu, căci după cum s-a spus, el era omul obișnuințelor; de-atîtea ori auzise că are să se facă și are să se dreagă, dar treburile rămăseseră baltă. Așa că el nu zise nimic, nici altminterea, ținînd în sinea lui una și bună: ce-a fost s-a văzut, ce-a fi s-o vedea.

Apoi se despărțiră, căci într-o direcție era uzina lui Tamáș și-n alta fabrica de tutun. Iar Tamáș al nostru se simți iar tare stingher, neavînd cu cine schimba o vorbă.

Pe-uliți era liniște ca-n mormînt și întuneric de nu-ți vedeai vîrful nasului. Frică nu-i era, dar parcă de data asta nu se simțea la largul lui. Aducîndu-și aminte de vorbele Cristinei se simți puțin neliniștit. Femeia-i spusese limpede: „Vezi să nu te ia de vreun neamț și să te-mpuște". Și, doamne, de cîte ori n-o rugase: „Nu mai cobi, măi femeie! Știi bine că-ți cam izbîndesc spusele!" De-o pildă: nici nu aveau încă banii de bocanci toți grămadă, cînd cei vechi se și găuriseră, așa, pe furiș. „Ai să vezi că iarna va veni devreme — zisese femeia. Ai să tragi apă la picioare și ai să răcești". Și oare nu chiar așa s-a-ntîmplat? Bat-o focul de muiere! Și la cîte și mai cîte nu se pricepea ea... de să-ți iei cîmpii și mai multe nu...

Cînd coti la dreapta, se pomeni oprit de-o voce poruncitoare:

— Stai!

Doi ostași sovietici, cu baionete la armă, se apropiară de dînsul; cel mai tînăr îi puse lampa de buzunar în față, apoi i-o plimbă de la cap pînă la încălțări.

— Beke Tamáș — încercă el să se recomande cu glas ca din fundul pămîntului. Ia cu ziua... la uzinele metalurgice...

Ostașul cel tînăr, cu chipul încruntat, întinse mîna și-i luă geanta cea jerpelită din mînă.

— N-am deprit oleacă de slănină... de-a lui Horthy, frate. Mîncăm la regim...

Celălalt ostaș era mai în vîrstă și părăsise o pereche de mustăți cît colo. Nu scotea nici o vorbă și se părea că respiră cam pripit. Cel tînăr îi dădu înapoi lui Beke Tamáș geanta, dar se răsti la el:

— Document!

Omul nostru crezu că-i vorbește pe romînește — îi cerea hîrtiile, asta-nsemna

— Am „document", cum să n-am, că doar fără „ausvais" nici pe poartă nu mă lasă la fabrică... Cu fotografie am...

Ostașul cel tînăr aruncă ochii pe acte și grăi din nou, încă și mai apăsat:

— Document!

— Mai bune n-am! — zise omul, pierzîndu-și răbdarea.

Ar mai fi zis el și alteeva, dar cei doi ostași începuseră să vorbească între ei. Mustăciosul vorbea cam răgușit. Avea și el lampă cu baterie, pe care o îndrepta mereu asupra civilului din fața lui, atrăgîndu-i atenția celui mai tînăr asupra hainelor pe care le purta.

Ostașul cel tînăr însă se întoarse iarăși spre el:

— Document!

Tamáș ridică din umeri, voind să arate că ce este s-a arătat... Atunci păși înainte ostașul cel mai vîrstnic și-l întrebă, cu dorința vădită de a-l ajuta:

— Robotnic?

— Rabota! — exclamă Tamáș, cu bucurie Și încă ce mai robotă! Șalele mi s-au înmuiat de atîta robotă!...

— Document! — sări iarăși cu gura ostașul cel tinerel.

Deodată, un gînd ce-i veni lui Tamáș pe neașteptate îi lumină fața.

— Uite, document! — grăi el, întinzînd palma.

Tînărul îl căută în palmă cu lumina lampei de buzunar. O clipă se făcu tăcere. Omul n-avea nimic în mînă. Se uită și soldatul cel mustăcios în palma omului, dar nici el nu văzu să aibă vreo hîrtie oarecare...

Tamáș însă nu lăsa dintr-a lui:

— Uite documentul, frate! Uitați-vă bine...

Vîrstnicul fu cel ce-și veni mai întîi în fire. Cuprinse mîna civilului și o pipăi în lege. Apoi o trecu în palma celui tînăr, care o pipăi și el. Aveau ce pipăi, nu-i vorbă, că era atît de bătucită de ziceai că-i toval, nu alta. Unde mai pui că pielea degetelor tăia ca ferăstrăul!

Soldatul cel mai în vîrstă prinse a hohoti și-l bătu pe Beke Tamáș pe umăr. Cel tînăr rămăsese tot încruntat, dar încetase a-i mai cere vreun „document".

— Document? — întrebă Tamáș cu gura pînă la urechi.

— Document — grăi mustăciosul și-i făcu semn că-i slobod să plece.

Cetățeanului nu-i mai era însă chiar așa zor de plecare. Și mai mare mulțumire îi pricinui gîndul că pînă la urmă tot dăduse greș profocirea Cristinei. Ce-o să-i mai scoată el chestia asta pe nas! Mamă-mamă!

Poarta uzinei era păzită de muncitori înarmați.

— Prin oraș ai venit?

— Prin oraș.

— Și n-ai dat peste sovietici?

— Ba am dat.

— Ai avut noroc că nu te-au oprit.

— De ce să mă oprească, măi fraților?

— Pentru că-s o mulțime de hitleriști vîrîți în toale civile. Bine că te-au lăsat să treci.

Tamáș se luă de ei.

— Pe mine să nu mă lase? Păi dac-ați ști voi ce trecere am eu la sovietici...

Și intră pe poartă, cu capul ridicat, ca omul care își zice: ehei, cu asemenea trecere pot ajunge departe...

la romînește de Nic. A. STRĂVOIU

PE UN FRONT MICROSCOPIC

Institutul de microbiologie, parazitologie și epidemiologie „Dr. I. Cantacuzino", fondat în 1921 de savantul ce-i poartă numele, se află în plină dezvoltare. Continuînd prepararea serurilor, vaccinurilor și a tuturor produselor necesare profilaxiei, tratamentului și diagnosticului maladiilor contagioase, executînd totodată munca de cercetare științifică în legătură cu aceste produse, institutul constituie nu numai un organ tehnic de specialitate al ministerului de resort, dar e și „consilierul" științific al rețelei sanitare epidemice din întreaga țară. Produsele sale au crescut — ca număr — de la 75 în 1947-1948, la aproape 120 în 1959; și, dacă ținem seama că o parte a celor vechi au trecut în seama altor institute sau pur și simplu nu mai sînt utilizate, ajungem la cifra de aproximativ 70 produse noi.

An de an, peste șase milioane de fiole părăsesc poarta institutului, asemeni unor muniții ce ies dintr-un arsenal, muniții destinate unui front microscopic și care, într-adevăr, în ultimă instanță își spun cuvîntul pe frontul luptei împotriva maladiilor infecțioase.

Înarmați cu aparatură modernă, perfecționîndu-și uneori ei înșiși utilajul, cercetătorii și personalul mediu continuă fără încetare această luptă pe frontul antimicrobian, din care prezentăm cîteva aspecte în aceste pagini.

C. B.

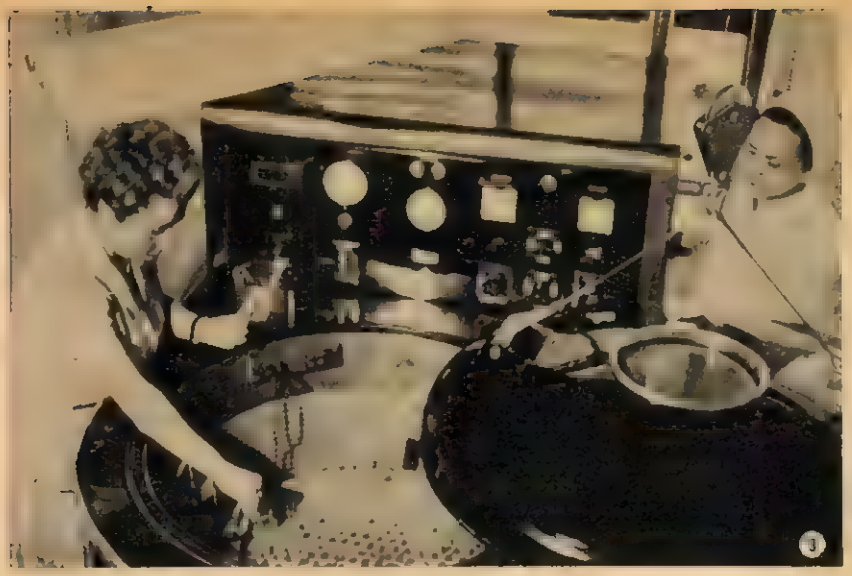

① Cu tot utilajul, cu tot aparatul teoretic pus la punct, institutul n-ar putea fabrica seruri și vaccinuri dacă cineva nu și-ar oferi viața. Jertfa aparține maimuțelor macacus rhesus sau — mai rar — cynomolgus, aduse din India sau din Vietnam. Însă înainte de a fi jertfite, maimuțele institutului sînt ospătate cu multă grijă: franzele muiate în lapte cald, morcovi, cartofi fierți, ceai îndulcit, alune, grîu, orez, calciu. Fructele consumate — sau acelea pe care „strămoașele" noastre le transformă adesea în proiectile — trec de treizeci de kilograme pe zi, iar ouăle, de cinci sute pe săptămînă... Și, în ciuda captivității și a climatului, asprit către toamnă, în cușcă se înfiripă idile.

② După metalizarea cu crom, vaccinul antipoliomielitic de tip 1 Mahoney e fotografiat, mărit fiind de 15.000 de ori. Și iată inamicul, care ani de-a rîndul a scăpat totuși investigațiilor: o multitudine de sferule albe — virusul poliomielitic. De jur împrejur, parcă puțin granulate, puțin zdrențuite, detritusuri (resturi) celulare provenite din cultura de țesuturi (rinichi de maimuță).

③ O broască obișnuită, congelată la —70° în aer lichid și apoi uscată, își revine, după luni de zile, într-un mediu favorabil. Procesul acesta se aplică — ca principiu — tot atît de bine vieițuitoarelor cît și laptelui praf, sucului etc. De asemenea, vaccinului antituberculos — B.C.G.-ului — care prin liofilizare (congelare și sublimare) poate fi păstrat vreme îndelungată, ceea ce facilitează transportarea lui în cele mai îndepărtate puncte. După cum se vede, liofilizarea se face într-o mare cuvă ermetic închisă, la care lucrează atît șefa secției B.C.G., doctor Virginia Botez, cît și laboranta Aspazia Pilka.

④ Prepararea vaccinului antipoliomielitic se face cu ajutorul unei aparaturi foarte moderne: grupuri de sterilizare, frigidere lucrînd la —30°, centrifuge răcite, mobilier din plastic (anticorosiv). Într-o primă vaccinare, în această primăvară au fost inoculați 15.000 copii cu vaccinul preparat după metoda lui Salk. În Statele Unite ale Americii, zece milioane de copii de la cinci ani în sus nu sînt vaccinați, prezentînd deci un teren propice pentru virusul poliomielitei, în vreme ce la noi, în 1960 toți cetățenii între un an și treizeci de ani vor fi vaccinați. Pentru că aci, la noi, cînd e vorba de om, de viața lui, de sănătatea lui, accentul nu cade pe comercializare, pe rentabilitate, ci pe calitate, pe maximum de grijă.

Fotografii de A. SĂGEATĂ

O CARTE PE SĂPTĂMÎNĂ

I. LUDO:

„ULTIMUL BATALION"

În „Ultimul batalion" — al cincilea volum din ciclul „Paravanul de aur" — încheiul scriitor satiric I. Ludo se ocupă de anii banditescului război dus de hitleriști împotriva Uniunii Sovietice, ajungînd cu expunerea faptelor pînă la istoricul act al eliberării — 23 August 1944. Apreciind după faptul că întregul ciclu e axat îndeosebi pe demascarea fascismului ajuns la conducerea țării, e de presupus că autorul va încheia interesantul și combativul său ciclu cu încă un volum, care va merge — probabil — pînă la zdrobirea forțelor reacțiunii. Situat în acest ansamblu, „Ultimului batalion" i-a revenit pagina cea mai dureroasă din istoria noastră contemporană. Astăzi, în condițiile reînvierii fascismului în unele state capitaliste, amintirea acestei perioade are un deosebit rol educativ. Din acest punct de vedere, recentul volum este — cu atît mai mult — deosebit de actual și util.

I. Ludo și-a asumat o sarcină dificilă. Ca și în volumele precedente, el face literatură în marginea documentarului istoric, tratînd materialul cu vervă satirică, creînd remarcabile pagini de roman-pamflet. Urmărind demascarea josniciei fasciste, autorul își populează cartea cu portretele sinistre ale epocii: automareșalul Ion Antonescu, cariеristul „vicemareșal" Mihai Antonescu, venalii generali din guvernul lor și, firește, „acumpul" lor Führer; de bună-seamă că romancierul-pamflетar nu uită „figura mondială" a lui Maniu sau pe aceea a lui Dinu Brătianu, nici jalnicele chipuri ale unor gazetari ca Șeicaru și Ștefan Popescu; scutite nu sînt, firește, nici „distinsele" doamne și domnișoare care lustruiau la Patronaj, gravitînd în jurul celei mai simandicoase dintre ele, madam Maria mareșal Antonescu sau — mai pe scurt — Mița. Prin fața cititorului defilează o întreagă galerie de saltimbanci politici, escroci, profitori și criminali de război, aflați azi la lada de gunoi a istoriei, pe care autorul îi prezintă în toată goliciunea și hidoșenia lor, supunîndu-i deriziunii și disprețului public; caracterizîndu-i, acoperindu-i de ridicol, I. Ludo le descoperă adevărata lor față. Palmicul mareșal „în conducerea" treburilor de stat e adesea purtat de nas de perfidul Iică și, slugoi plecat al hitlerismului, ascultă și execută orice ordin venit de la slngerosul și ridicolul Führer; din „splendoarea" confecționată a „Conducătorului", a „Dezrobitorului", rezultă o caraghioasă apariție de operetă, îmbinată cu demascarea unui veritabil criminal de război. La rîndu-i, înfigăreții Iică, deposedat de falsa-i aureolă de „om politic hotărît și energic", rămîne o jalnică lichea carieristă. Cu deosebită atenție e lucrată caricatura lui Maniu, care-i întruchipărea absurdului ridicol; vorbind ca o Pitie modernă, această javră politicianistă profund dușmănoasă poporului arborează totuși figura de martir al „neamului". În jurul acestora foiește o întreagă faună de nulități a căror unică preocupare în „lupta pentru regenerarea neamului" este cît mai grabnica îmbogățire prin orice mijloace.

Adesea I. Ludo descoperă și împrejurările în care să-și situeze personajele pentru ca acestea să apară în adevărata lor lumină. Întîlnirile între „mareșal" și „Führer" sau acelea dintre mareșal și Iică sînt de un umor de foarte bună calitate.

„Activitatea" cuconetului de la Patronaj, în cap cu Mița, e caracterizată cu atîta îndeminare încît cititorul nu mai are nici o îndoială cu privire la afacerismul de cea mai joasă speță practicat acolo.

În volum se simte permanent acțiunea antifascistă a maselor populare care, în frunte cu comuniștii, luptă fără frică împotriva hitleriștilor, a criminalilor antonescieni, pentru pace și prietenie cu Uniunea Sovietică, pentru democrație. Din păcate însă, oamenii din masă, oamenii cinstiți nu sînt prezenți în roman decît prin manifeste și unele acțiuni ale partidului.

Sub cascada caricaturilor izbucnesc necruțătoarea ură și mînie a autorului și cele mai autentice sentimente ale maselor împotriva acestor sinistre figuri, mai mult sau mai puțin „istorice", ceea ce dă cărții consistență artistică și unitate ideologică. Cititorul încearcă totuși o nedumerire: cum se explică faptul că această șleahtă de nulități a fost în stare să stăpînească țara și chiar s-o împingă în criminalul război antisovietic? Volumul de față nu dă această explicație. La prima vedere, cititorul ar fi tentat să creadă că autorul a scăpat din vedere faptul că aceste nulități, pe care le caricaturizează cu atîta talent, au fost promovate de însuși regimul burghezo-moșierese, de vîrfurile cele mai reacționare ale burgheziei și moșierimii, însă acei care au citit cele patru volume anterioare ale ciclului „Paravanul de aur" și-și amintesc conținutul lor găsesc răspuns la întrebarea mai sus amintită. Actul istoric al eliberării n-a fost reflectat cu destulă adîncime; cu talentul său de pamfletar, I. Ludo ar fi putut scrie mai multe și mai remarcabile pagini în care să arate deruta ce cuprinsese cercurile conducătoare fasciste și profasciste în fața ridicării vijelioase a maselor; dar în carte lucrurile se petrec oarecum simplist, iar cercurile conducătoare par destul de calme și oarecum stăpîne pe situație. Insurecția armată de la 23 August 1944, acțiunea maselor și masele în acțiune sînt prea puțin prezente în carte. Exprimîndu-ne această rezervă, putem conchide că „Ultimul batalion" nu numai că nu dezminte remarcabilul talent de romancier-pamflетar al lui I. Ludo, ci dovedește necontenita lui șlefuire și dezvoltare, care au făcut ca fiecare nou volum al ciclului „Paravanul de aur" să fie mai demascator, mai bogat în idei, să-și atingă mai bine scopul.

Pompiliu CARAIOAN

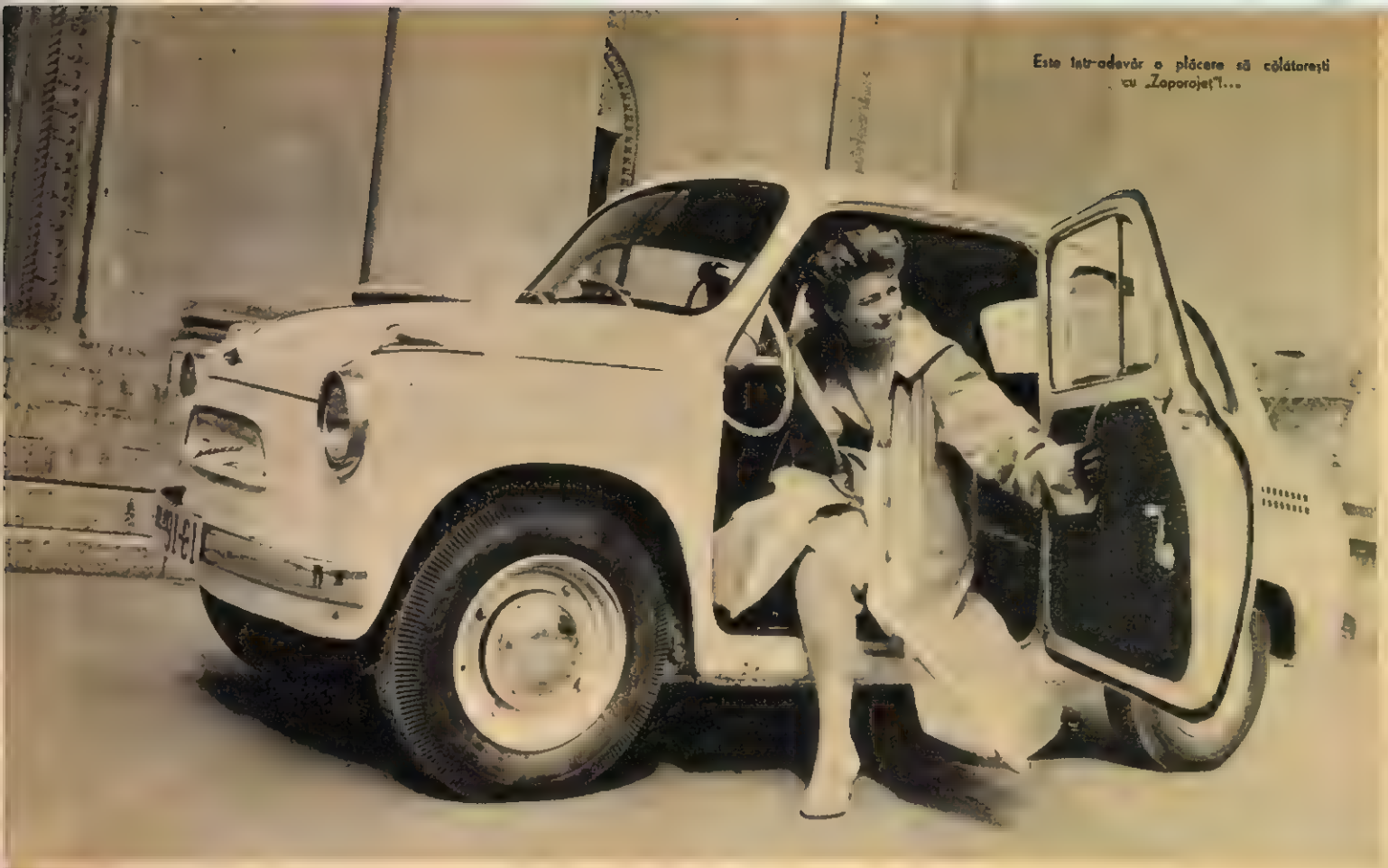

Este într-adevăr o plăcere să călătorești cu „Zaporojeț"!...

„ZAPOROJEȚ"

Noua și cocheta limuzină sovietică de mic litraj „Zaporojeț", realizată la uzina „Kommunar" din Zaporojie, a trecut cu succes examenul de probă. În ciuda dimensiunilor sale liliputane, mașina este confortabilă și rezistentă, capabilă să străbată drumuri lungi chiar și prin terenuri greu accesibile. Interesant este că la aceste curse de probă — făcute nu numai pe șosele asfaltate sau pietruite, ci și pe drumuri de țară și de munte — alături de microlimuzina sovietică, au luat parte și mașini străine de aceeași clasă: vest-germanul „B.M.W." și italianul „Fiat". Și acolo unde motorul „B.M.W."-ului amuțea sau „Fiat"-ul trebuia remorcat, micul „Zaporojeț" trecea nestingherit și sigur de el.

Microlimuzina „Zaporojeț" are o greutate de 640 kg, o capacitate de patru locuri și o viteză medie de 80 km pe oră. Motorul ei are răcirea cu aer. O calitate în plus este aceea că iarna, pe ger, motorul poate fi pus în funcțiune cu ajutorul unui aparat special electric, același care încălzește mașina chiar atunci cînd aceasta se află în repaus, cu motorul oprit.

„Zaporojeț" este în același timp un automobil economicos: nu consumă decît 5-6 litri de benzină la suta de kilometri; iar capacitatea rezervorului de combustibil permite să se străbată un drum de 550-570 km fără realimentare.

Pînă la sfîrșitul acestui an prima serie de 1.500 de mașini de mic litraj „Zaporojeț" va coborî de pe conveier, luînd calea șoselelor întinse Uniuni Sovietice.

Primele microlimuzine „Zaporojeț" sînt gata.

VILE... PORTABILE

Noul tip de pavilion demontabil-portativ pentru două persoane, prezentat la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

— Alo, stațiunea balneoclimatericâ X? Mai sînt locuri pentru data de...? ... Cum, nu mai aveți nici un loc?... Atunci, ce mă sfătuiți să fac?... Să-mi cumpăr o cabană? Da, ideea nu e rea....

.....

— Alo, întreprinderea de prefabricate Y? Vă rog să-mi rețineți un pavilion de dormit cu două locuri... Da, ca acela prezentat la Expoziția realizărilor economiei naționale...

.....

...Acțiunea se petrece în Uniunea Sovietică. Cei ce vor să-și facă vacanța la munte sau la mare își pot cumpăra la un preț foarte mic o asemenea cabană confecționată din asbociment, un material ușor, trainic și mai ales ieftin. Suprafața locuibilă este de zece metri pătrați, iar greutatea ei totală nu depășește o tonă, astfel că poate fi transportată cu mașina. Montarea ei poate fi făcută de oricine, fără a cere cunoștințe sau pregătire specială, în cel mult două ore și jumătate.

— Mă rog — ați putea întreba dv. — dar dacă „vila" se află pe litoral, și zilele sînt foarte fierbinți, nu se vor supraîncălzi oare pereții?

Constructorii au prevăzut pentru acest caz o platoșă cu două canaturi, care se suprapune pe acoperiș, reducînd astfel suprafața de încălzire.

— Dar dacă pavilionul se instalează la munte, iar vremea e friguroasă?

Constructorii s-au gîndit și la această situație. Peste pereții „vilei" se aplică un al doilea rînd de pereți, iar spațiul dintre ei se umple cu vată minerală. În acest fel încăperea devine mai călduroasă.

Precum se vede, vila portabilă este nu numai ușoară, dar asigură și condiții plăcute de cazare.

SECRETUL DE LA SÎNTANA

Reportaj de George CIUDAN — Fotografii de S. STEINER

Cum au ajuns unde se află astăzi? În orice caz nu chiar atît de simplu. Nu peste noapte. Adeseori, cînd ne entuziasmează un şir de camioane vîrfuite cu sfeclă de zahăr sau o tarla uriaşa in care nici o tulpină de porumb nu are mai puţin de doi ştiuleţi, exclamăm: „Bravo, pe aici sînt oameni harnici!" Sau: „A fost anul bun, a plouat". Ni se pare că astfel vorbind, cam ciuntim din adevăr. E drept: hărnicia este un atribut al bogăţiei. E drept: nu poţi face agricultură fără să ţii seama de condiţiile pedoclimatice. Recoltele mari, dacă vreţi chiar recoltele record, au însă alt naş: organizarea. Convingerea aceasta ne-a fost din nou întărită de o vizită de cîteva zile pe care am făcut-o recent la gospodăria colectivă din Sîntana, regiunea Oradea.

Laptele se trage din pămînt

Nu vă miraţi: laptele se trage din pămînt. O să vedeţi cum. Mulţi ani, vreo şapte, gospodăria colectivă din Sîntana a avut din punct de vedere al organizării muncii o schemă obişnuită: una sau două brigăzi de cîmp, o brigadă zootehnică, o brigadă legumicolă. Brigada de cîmp punea grîu şi porumb. Atît. Brigada zootehnică îngrijea de vite. Atît. Cei de la culturile de cîmp ziceau: „Pe noi ne interesează pita şi cucuruzul". Cei de la brigada zootehnică aveau şi ei lozinca lor: „Noi sîntem din sectorul zootehnic. N-avem de-a face cu secerişul şi culesul cucuruzului". Ce se întîmplă însă ? Dacă n-ai porumb străşnic, n-ai nici vite frumoase. Dacă nu lucrezi pămîntul după maxime agrotehnice, vei avea porumb prost, lapte mai sărac în unt şi bani mai puţini în pungă. Acum cîţiva ani Gheorghe Goina, preşedintele gospodăriei, voind să explice interdependenţa dintre agricultură şi zootehnie, la sfîrşitul unei adunări generale a arătat: „Ca să ai lapte, trebuie să lucrezi pămîntul ştiinţific. Că laptele are un drum: iese

din inima pămîntului, se urcă în porumb și apoi trece în ugerul vacii".

Pentru aceasta consiliul de conducere a căutat altă formă de organizare a muncii. În mod experimental a înființat șase brigăzi complexe. Munca în brigada complexă îți cere să te ocupi și de porumb, și de grîu și de roșii, și de sfecla de zahăr, și de livadă, și de vite, de toate.

Trebuie spus că sistemul acesta de organizare plus plata suplimentară pentru depășirea producției au evidențiat la Sîntana două aspecte fundamentale: 1) sporirea cu fiecare an a bogăției gospodăriei; 2) mărirea cointeresării materiale a fiecărui colectivist.

Un secret pe care trebuie să-l știe toată lumea

Să nu credeți dv. că nivelul economic ridicat al gospodăriei din Sîntana ca și traiul bun pe care-l duc astăzi colectiviștii s-au ivit peste noapte. De ce să n-o spunem? În urmă cu vreo șapte-opt ani, chiar unii colectiviști au votat pentru ele cu oarecare strîngere de inimă.

— De ce să mărim fondul indivizibil?...

— Ce ne trebuie ferme de vaci și de porci?...

— De ce nu se împarte toată producția?...

În asemenea situații, consiliul de conducere și organizația de partid au avut multă bătaie de cap. Toate neajunsurile au fost însă biruite și de mulți ani gospodăria merge din succes în succes. Colectiviștii din Sîntana țin la averea obștească ca la ochii din cap. Și o măresc fără întrerupere. În 1950, cînd s-a născut, gospodăria avea un fond indivizibil de 35.000 lei, 5 atelaje (din care numai două erau bune), cîțiva cai și nici o construcție. Azi: aproape 10.000.000 lei fond indivizibil: 35 construcții moderne destinate zootehniei și cerealelor, 5 autocamioane, un sector zootehnic cu 6.600 capete (vaci, oi, porci, păsări) și altele, și altele...

Aceste cifre reprezintă cheile ce deschid perspectiva unei bogății și mai mari sau, vorba tovarășului Goina, cifrele acestea constituie un secret pe care trebuie să-l știe toată lumea.

Oamenii caută o comoară

Anul trecut veniturile bănești ale gospodăriei s-au cifrat la 7.138.868 lei. Și oamenii n-au fost peste măsură de mulțumiți. Ziceau că puteau fi și mai mari. Anul acesta n-a plouat pe aici din mai și pînă-n iulie. Și totuși recolta de grîu a fost bună: 2.306 kg (producție medie) la hectar. Și totuși oamenii nu sînt mulțumiți pe deplin. Le pare rău că n-au folosit pe porțiuni mai

Se dă avansul pentru zilele-muncă? Nu. Avansul s-a dat de mult. Oamenii își duc acasă grînele cuvenite pentru depășirile de producție.

întinse numai soiuri de grîu de mare randament. (Așa cum au făcut la porumb).

Pe aici precipitațiile care cad într-un an sînt cu totul neîndestulătoare. Fapt care-i necăjește mult pe oameni. Ei sînt convinși că prezența apei ar constitui pentru ei o adevărată comoară. Mureșul și Crișul sînt la distanțe foarte mari și ar trebui să se investească sume fabuloase ca să irigi ogoarele cu apă din aceste rîuri. Și totuși la Sîntana se cultivă porumb irigat (inginerul agronom ne spune că de pe tarlalele care au fost irigate, producția medie de porumb va depăși 10.000 kg știuleți la hectar). Ce-au făcut colectiviștii? Au căutat și au găsit apa în propria lor pustă. Colectiviștii au forat pînă acum opt fîntîni (rețineți: apa se găsește aci la 12-15 metri adîncime) și la ora actuală pe toate trupurile gospodăriei se fac zeci de sondaje pentru depistarea apei.

Cînd ți se supune pămîntul?

Cînd ți se supune? Cînd îl întîlnești cu fiece an. Cînd pui știința din carte în inima lui. Cînd îl lucrezi ca sîntănenii. Nici treaba asta n-a fost lipsită de „conflicte". La început s-au găsit unii gospodari care nici nu voiau să audă de

îngrășămintele chimice. Nu înțelegeau cum ar putea contribui aceste substanțe - pentru ei pînă atunci necunoscute — la sporirea recoltelor. Mergeți astăzi la Sîntana. Îngrășămintele chimice sînt apreciate cu aurul. Mai departe. Arăturile superficiale au murit aici pentru totdeauna. De trei ani tractoarele rascolesc brazde de peste 30 centimetri, fapt care avantajează acumularea apei și sporește fertilitatea.

Mai departe. În anul acesta campania de strîngere a recoltei a durat la Sîntana șase zile. Și, rețineți: numai suprafața de grîu a fost de 1.100 hectare. Nu s-a pierdut nici un bob. Mai mult: scurtînd campania, oamenii au putut să facă la vreme celelalte munci agricole.

Dacă lucrezi astfel, pămîntul ți se supune. Altminteri, ba!

Adio lobodă, adio opincă...

În pusta aceasta dintre Criș și Mureș au coborît acum 15 ani foarte mulți argați și foarte mulți moți. Oameni care toată viața au fost nedespărțiți de zeama de lobodă și de opincă. Mai țineți minte? Cînd pribegea prin sate, să vîndă și să repare ciubere, moțul refuza banul în schimbul mălaiului. Mergeți astăzi la Sîntana să vă spună moții cum trăiesc aici.

— Mîncăm și mămăligă, tovarășe, dar numai cînd ne vine pofta de sarmale sau de smîntînă. Altfel, tovarășe, mîncăm pită de 5 kile, slană și picior de porc, brînză și alte... fleacuri ce se găsesc prin cămară...

Așa ne-au spus mai toți cu care am stat de vorbă: Emil David, Teodor Gligor I, Teodor Gligor II, foști ciubărari din tata în fiu, Kerner Anton, care toată viața a fost slugă (de cînd e colectivist a înălțat trei case pentru trei din cei șapte copii), Petre Bredicеanu, Ion Cornea, Teodor Tăutan, Nicolae Marcea, Ioan Reinholz și alți zeci și zeci de foști argați și ciubărari, oameni ținuți decenii de-a rîndul în mizerie, în foamete, în ignoranță — astăzi membri ai unei gospodării colective fruntașe. Sînt acolo aproape 600 de case noi (sistem vilă) pe care le-au înălțat colectiviștii, 500 de biciclete (toate ale colectiviștilor), foarte multe motocicletele (toate ale colectiviștilor), cămări în care spînzură ademenitoarele picioare de porc, odăi în care aragazul, mașina de cusut, bocancii și cizmele, mobila și radioul vorbesc despre traiul nou al foștilor argați și ciubărari.

Foști argați și ciubărari care au azi cu ce se mîndri!

Fotoreporterul n-a reuşit să redea întreaga îngrăşătorie de porci a gospodăriei.

★

Nici de data aceasta fotoreporterul n-a izbutit să cuprindă întreaga cantitate de sfeclă de zahăr a sîntănenilor.

DE VORBĂ CU MIHAIL SORBUL

Pe scenă sau citit, teatrul lui Mihail Sorbul impresionează în egală măsură. Ne îndurerează revolta nihilistă a cinicului Sbilț și drama bolnavă a Tofanei („Patima roșie"), ne captivează existența viforoasă a lui Ion Vodă cel Cumplit („Letopisețiî"), ridem din toată inima de falsitatea lumii lui Coriolan Strafalogea („Coriolan Secundus") și sîntem alături de numeroșii eroi ai lui Mihail Sorbul în căutarea lor desperată a fericirii. „Viața omului e drumul sucit și învîrtit, carele o dată dă într-o fundătură" — spune Silvestru, un personaj dintr-o piesă a dramaturgului. Societatea burgheză — pare a spune scriitorul — retează elanurile curate ale tinereții, îmbolnăvește și dezaxează cugetele, împinge existența omului spre mîrșăvie, înșelăciune și crimă. Aluziv sau declarat, în paginile sale cele mai bune se face auzit protestul unui dramaturg care crede cu sinceritate în virtuțile și demnitatea omului. Drept omagiu, la cea de-a 75-a aniversare, prima scenă a țării — Teatrul Național „I.L. Caragiale" — îi va juca lui Mihail Sorbul „Dezertorul". Prilej pentru autorul acestor rînduri de a-l vizita pe scriitor și de a-l intervieva.

Fotografie de A. MIHAILOPOL

L-am găsit pe autorul „Patimii roșii" în pragul casei sale din strada Lt. Victor Manu, urmărind — după propria sa expresie — dansul melancolic al frunzelor toamnei. I-am mărturisit scopul vizitei și m-a poftit într-un fotoliu. Mihail Sorbul are vocația moldoveanului de a povesti plăcut, în tihnă și fără grabă. Ceasul cu cuc care se ascunde într-un colț al camerei mă avertizează că a trecut o oră. Vorbim, bineînțeles, despre teatru.

— Cînd ați abordat genul dramatic?

— Data n-aș putea-o preciza, dar pasiunea pentru teatru a încolțit asistînd pentru prima oară la o reprezentație de teatru. E vorba de „Don Juan de Marana", o melodramă spectaculoasă cu eroi spanioli care duelează, cu morți care ies din morminte și cu un diavol pe deasupra. Mă rog, o piesă care m-a impresionat pînă la... teroare. Cred că din pricina acestui „Don Juan", teatrului românesc i-a fost ursit să-mi suporte prezența. Deși acea reprezentație nu a semănat în sufletul meu de adolescent chiar pe autorul dramatic, cît... vedeți, dorința pătimașă de a mă face... actor.

— Și v-ați făcut?

— Să vedeți!... Eram un puști de 14 ani. Absolvind patru clase de liceu, m-am înscris la examenul de admitere la Conservatorul din Iași. M-am pregătit, am recitat emoționat „Rugămintea din urmă" a lui Coșbuc și nici azi nu știu dacă am reușit sau ba, fiindcă n-am mai îndrăznit să dau pe acolo. Au trecut ani, am scris piese peste piese, dar cu inima tot la „actorlîc" eram. Așa că m-am pregătit a doua oară. De rîndul acesta, la București. M-am produs cu poemul „Moise", de Alfred de Vigny, în traducerea poetului D. Nanu. Am reușit. Profesor îmi era maestrul C. Nottara. Am urmat, mi se pare, vreo două luni, dar am plecat apoi la Botoșani ca să-mi fac stagiul militar, ratînd pentru a doua oară și definitiv cariera mea de actor. Nu știu dacă a pierdut mare lucru scena sau a cîștigat cine știe ce dramaturgia română...

— Piesa „Eroii noștri" este lucrarea de debut în dramaturgie?

— Aproape că uitasem de ea. Am scris-o cu peste jumătate de secol în urmă și imediat am renegat-o. Îmi părea slabă. De curînd, criticul Șerban Cioculescu mi-a făcut o bucurie: a descoperit-o și mi-a adus-o. O credeam dispărută, dat fiind numărul redus de exemplare (o tipărisem pe banii mei). Văzîndu-i frumoasa legătură, gîndeam: ce cinste pentru ea! Am recitit-o cu curiozitate și, mărturisesc, n-am fost chiar nemulțumit. E o piesă care, pieptănată bine de un regizor priceput, s-ar putea reprezenta. În ea e vorba de tinerii din așa-zisa elită și de viața lor inutilă, dar atît de costisitoare!

— Cînd ați început colaborarea cu Teatrul Național?

— Ea a avut loc grație lui Emil Gîrleanu, pe atunci director al Teatrului Național din Craiova, și lui Liviu Rebreanu, secretar literar al aceluiași așezămînt cultural. Mi s-a prezentat la început episodul dramatic în versuri „Săracul popă!", iar la 7 martie 1916 am pășit pe prima noastră scenă cu „Patima roșie". Au urmat apoi: „Dezertorul", „Letopisețiî", „Prăpastia", „A doua tinerețe" (aceasta a căzut cu brio), „Coriolan Secundus", „Neamul Șoimărețtilor", în colaborare cu Mihail Sadoveanu (mai bine zis, invers: Sadoveanu în colaborare cu Sorbul), „Ion", „Don Quijotte della Mancha", „Dracul" și nu mai știu care, dacă oi fi omis vreuna.

— Piesa „Dezertorul", care vi se va juca peste puțin timp, are la bază un fapt real?

— Bineînțeles. Dreptul la invenție al unui dramaturg este foarte mic. Spectatorul privește scena ca pe o lume adevărată, în care vrea să vadă viața. O replică are uneori valoarea unui întreg capitol de roman. Conciziunea aceasta implică naturalețe, adevar. Ești dator, ca dramaturg, să crezi tu însuți, să-i oferi posibilitate actorului să creadă și, mai ales, să-l faci să creadă pe spectatorul din stal în adevărul celor rostite de eroii tăi, pe scenă. Aceasta este esențialul. Și pentru a reuși, nu poți porni decît de la tulburătorul fapt cotidian, de la ceea ce numim, în mod general, adevărul vieții.

Mă găseam de pildă pe front, în noaptea aflării dezastruoasei știri a căderii Bucureștilor, în anii primului război mondial. Ajungeau pînă la noi felurite vești și povești cu întîmplări dramatice. Atunci n-am fost tentat să scriu o piesă „patriotardă", ci o dramă sentimentală. În timp de pace, ea s-ar fi terminat, fără îndoială, cu o părulală; atunci fiind însă stare de război — cu moartea. Și pentru că eram sergent, eroului meu, Silvestru Trandafir zis și Piele-groasă, i-am dat același grad inferior. Am vrut să spun oamenilor că războiul este sugrumătorul fericirii și strivitor de suflete. Să-i ridic, într-un fel, împotriva lui. În ce măsură am reușit aceasta, este o treabă a criticilor...

— Și a spectatorilor, nu?

Scriitorul tace o clipă, îngîndurat. Apoi reia, sobru:

— Spectatorii... Numai ei m-au interesat, de fapt, întotdeauna. Șase decenii am scris teatru pentru ei. Nu dorindu-le aplauzele, în sine. Acestea izbucnesc singure, dacă replica se strecoară cu putere spre spectator, încălzindu-i inima și înnobilîndu-i mintea...

.....

Și am mai vorbit cu maestrul Mihail Sorbul încă vreo cîteva ceasuri, pînă în noapte, tîrziu. Despre teatru și spectatorii săi de ieri, de astăzi și de mîine...

AL. NICHITA

Obsesia generalilor revanșarzi

Să fie oare adevărat că sînt unii oameni care își iscălesc singuri condamnarea la moarte? Cei care știu că Hitler a semnat ordinul de invazie a Uniunii Sovietice pot răspunde fără șovăire: „da!" Cei care se gîndesc la consecințele ce ar putea decurge din memorandumul semnat nu demult de cunoscuți generali vest-germani pot răspunde de asemenea cu fermitate: „da!" Ce a vrut și cum s-au terminat pretențiile lui Hitler, se știe. Ce doresc generalii vest-germani, se știe de asemenea: înarmarea cu arme atomice, mînă liberă pentru noi aventuri revanșarde. Aspiră oare generalii de la Bonn la sfîrșitul lipsit de glorie al lui Adolf Hitler? S-ar zice că da, de vreme ce aspirațiile lor spre un „Drang nach Osten" nici măcar nu mai sînt [redacted]...

Obsesia de care suferă un Heusinger, un Ruge, un Speidel, un Zerbel (în total peste 100 de generali care, după ce l-au slujit pe Hitler, îl slujesc astăzi cu același zel pe cancelarul Adenauer) place unor conducători politici din Occident. Ei se gîndesc că poate ceea ce nu i-a reușit fostului caporal le va reuși astăzi generalilor vest-germani. Unii cred că recenta pretenție a generalilor de a li se da arme atomice e un act — înainte de orice — surprinzător. Lucrul poate surprinde însă numai pe naivi sau pe cei puțin informați. Oamenii lucizi și care cunosc cît de cît rolul din ce în ce mai important pe care-l joacă Germania occidentală în blocul agresiv al Pactului Atlanticului de Nord au toate motivele să fie mai mult indignați decît mirați.

„Spune-mi cu cine te întîlnești, ca să-ți spun cine ești!" Cu cine se întîlnesc în fond generalii vest-germani în cadrul consiliilor și comitetelor N.A.T.O.? Cu generalii americani, care sînt gata să înarmeze cu arma atomică și pe diavolul însuși... Cu generalii englezi, care n-au, se pare, prieteni mai buni decît pe cei care au ordonat și executat bombardarea orașelor Coventry și Londra... Cu generalii francezi, care „uitînd" ce s-ar fi ales și din orașele Franței dacă Hitler ar fi avut arma atomică, cooperează azi cu generalii vest-germani tocmai la fabricarea armei atomice.

Iată pentru ce generalii de la Bonn au devenit atît de impertinenți, cinici și pretențioși. Ei încep să creadă că dacă în 1945, după procesul de la Nürnberg, n-au fost spînzurați toți cei care meritau cu prisosință ștreangul, asta a fost numai și numai pentru că s-ar fi terminat frînghia existentă în lume... Ei sînt dispuși să ia totul de la început și, dacă asta cere iscălirea unui memorandum insolent, la urma urmelor, de ce nu? În 1958, dl. Duncan Sandys, ministrul de Război al Angliei, a declarat deschis în Camera Comunelor: „Urmărim cu bucurie dezvoltarea noii armate vest-germane". În 1960 generalii de la Bonn vor să sporească bucuria pe care o fac aliaților lor din N.A.T.O., cerînd să le fie dată pe mînă arma atomică. Încă mai de mult Germania occidentală primește de la aliații săi americani rachete teleghidate denumite „Honest John". „Onestul John" a găsit prieteni credincioși în Germania occidentală: „oneștii" Heusinger, Zerbel, Speidel, Kammhuber și Co. Nu servesc „oneștii" generali americani și cei vest-germani aceleași scopuri? Cel puțin în ce privește „onestitatea" generalilor există dovezi incontestabile:

Heusinger e astăzi inspector general (de fapt comandant suprem) al Bundeswehrului. Dar ieri? Adept al cuceririi „spațiului vital" visat de Hitler; coautor a diverse planuri: „Atilla" — ocuparea Franței, „Weiss" — invadarea Poloniei, „Marița" — invadarea Greciei, „Barbarossa" — agresiunea împotriva Răsăritului; călău (în mănuși): a ordonat uciderea a mii și mii de oameni nevinovați în Bielorusia...

Kammhuber — azi inspector comandant al forțelor aeriene ale Bonnului. Ieri, comandant al unor escadrile de vînătoare hitleriste pe frontul antisovietic. Amestecat în raidurile împotriva Angliei și Franței. Împuternicit al guvernului hitlerist în domeniul folosirii avioanelor cu reacție...

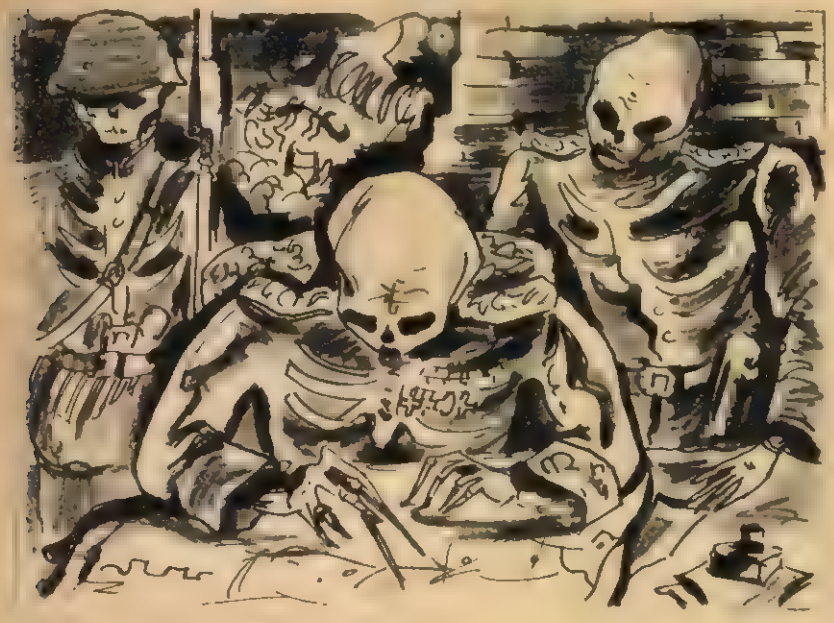

Statul Major General

Desen de Willi GEIGER
(din ziarul vest-german „OFFENE WORTE" — Köln).

Se produce ansamblul generalilor revanșarzi deșănțați de la Bonn.

Desen de V. KONSTANTINOV

Führungsstab der Bundeswehr

die Alternative

„Alles oder Nichts".

Statul Major al Bundeswehrului. Alternativa: „Totul sau nimic".

Fotomontaj al agenției germane „ZENTRALBILD".

Ruge — astăzi inspector comandant al forțelor maritime ale R.F. Germane. A spus despre Hitler: „Aducerea lui la putere este o datorie națională". Ieri, comandant maritim al regiunii „vest" în timpul războiului hitlerist; conducător al construcțiilor de vase care au terorizat coastele Franței, Belgiei, Olandei; organizator al flotei submarine hitleriste...

Lista ar putea fi continuată mult. Sînt peste 100 de generali revanșarzi care au în esență aceeași înfățișare: ieri comandanți ai armatei lui Hitler, azi comandanți ai noului Wehrmacht vest-german.

Nu demult au trecut din Germania occidentală în Republica Democrată Germană doi oameni care cunosc multe din planurile generalilor vest-germani. În orice caz, mult mai multe decît scriu ziarele de la Bonn... Căpitanul Adam von Gliga și maiorul Bruno Winzer au adus cu ei, printre altele, o hartă de atac ale cărei amănunte au fost discutate și puse la punct în birourile capitonate ale generalilor vest-germani. Săgețile sînt îndreptate împotriva Republicii Democrate Germane, Poloniei, Ungariei...

Căpitanul von Gliga a fost aghiotant personal al lui Kammhuber. În această calitate el a avut nu o dată prilejul să se întîlnească cu ministrul de Război de la Bonn, Franz Josef Strauss, și să stenografieze cuvintele acestuia. Iată una din aceste stenograme: „Încă doi ani de acum încolo va trebui să creăm în ședințele Consiliului N.A.T.O. impresia că sîntem cei mai înflăcărați adepți ai integrării cît mai depline a Germaniei occidentale pe plan militar, economic și politic. În timpul acesta, planurile noastre vor fi complet elaborate. Datorită forței noastre militare, ne vom atinge scopul. Germania occidentală va deveni cea mai importantă putere militară și economică din Europa occidentală".

Aici se face simțită din plin experiența generalilor vest-germani. Nu i-au amețit ei întotdeauna pe conducătorii occidentali cu flecăreala despre „tunurile îndreptate exclusiv spre Răsărit", cînd de fapt pînă și ultimul soldat știe că tunul poate fi întors oricînd în orice direcție? Oamenii n-au uitat că și Hitler a fost încurajat de puterile occidentale, ca fiind cel „ursit" să zdrobească înainte de toate Răsăritul. După cum se știe însă, Hitler și-a zdrobit el însuși capul de zidul de neclintit al puterii sovietice. Oficial, memorandumul de azi al generalilor vest-germani poartă ca subtitlu cuvinte luate din vocabularul unei organizații pacifiste: „Condițiile apărării efective". Dar harta adusă de căpitanul von Gliga și de maiorul Winzer arată cu prisosință despre ce „apărare" este vorba. În numele acestei „apărări" generalii vest-germani, sprijiniți de prietenii lor din N.A.T.O., fac planuri: dacă în 1960 ei au sub comanda lor 300.000 de soldați — în 1963 vor să aibă 1.000.000; dacă în 1960 au șase batalioane înzestrate cu rachete americane — în 1962 vor să aibă 25 de batalioane; în 1960 ei au „doar" 10 avioane prevăzute cu dispozitive pentru lansarea bombei atomice, dar se gîndesc că în 1965 ar putea avea 670 de asemenea avioane...

Nici un vierme nu se îngrașă dacă nu găsește un mediu prielnic pentru aceasta. Cine ar putea să spună că Bonnul nu creează condiții optime pentru îngrășarea Bundeswehrului și a generalilor săi? În anii 1958-'59 cheltuielile pentru înarmare au fost în Germania Federală de 8 miliarde de mărci; în 1959-1960 ele au crescut la 11,7 miliarde; iar în 1960-1961 vor ajunge la 13 miliarde. „Apărarea efectivă" din Bonnul lui Adenauer aduce în mod suspect aminte de „războiul total" elaborat de regimul hitlerist. Cei de la Bonn uită însă un singur lucru: anul 1960 nu mai e anul 1941. Există astăzi în lume tot ce e nevoie pentru a înfrîna pe agresor încă din prima clipă de nebunie. Există în Uniunea Sovietică atîtea rachete și atîtea tunuri cît e nevoie pentru a se pune capăt oricărei aventuri. Există un lagăr socialist atît de puternic, încît orice agresor poate fi pus, repede și definitiv, cu botul pe labe. Iar dacă e vorba de adevărata „apărare efectivă", atunci ea e cuprinsă în propunerile sovietice de dezarmare generală și totală: o dată cu desființarea funcției de general în toate țările lumii și o dată cu dezarmarea generală și totală, ar dispare și tagma generalilor vest-germani, cu cinismul, grandomania și primejdia pe care o reprezintă.

În orice caz generalii de la Bonn să nu trăiască cu iluzii. Cei ce veghează ca omenirea să nu cadă pradă pîrjolului unui nou război pot face ca, înainte de orice, focul să ardă tocmai aceste planuri. Și, o dată cu ele, pe autorii lor...

Ovidiu COMȘA

Invitație la vînătoare

La noi vînătoarea nu mai e destinată să alunge plictisul incurabil al unor domni blazonați care căutau o destindere între o partidă de bridge și una de pocher. Regimul popular a deschis pentru mase largi de vînători întreg teritoriul vînătoresc al țării, de la nestrăbătutele desișuri de stuf ale Deltei Dunării și pînă în golurile alpine și pădurile seculare ale Carpaților, acolo unde se ascund capra neagră, cerbul carpatin și ursul.

Deosebita bogăție cinegetică a țării se irosea în trecut datorită lipsei de ocrotire și de îngrijire a vînatului. Puterea populară a moștenit și în acest domeniu o situație dezastruoasă: terenuri de vînătoare complet secătuite, efectivul de vînat mic redus sub 50 la sută, iar cel al vînatului mare redus la o proporție catastrofală: 10-15 la sută! Numai lupii și alte specii de dăunători se înmulțiseră. Și încă alarmant!...

S-a tras hotar și s-a pornit la treabă. Gospodărește și științific. S-au desființat privilegiile și, prin decrete de stat, s-au reglementat problemele de pază și ocrotire, de înmulțire, colonizare, recoltare și valorificare a vînatului. Rezultatele nu s-au lăsat așteptate: față de anul 1948, efectivele au crescut la cerb cu 420%, la căpriori cu 430%, la capra neagră cu 300%, la mistreți cu 360%, la iepuri cu 192%, la fazan cu 530% etc. Ca urmare, în ultima vreme, de pe fondurile de vînătoare deținute de organele silvice și de A.G.V.P.S. (Asociația generală a vînătorilor și pescarilor sportivi) s-au colectat anual 50 vagoane de carne și peste 700.000 piei și blănuri.

Vînătoarea — pe vremuri un lux hărăzit unor privilegiați — este astăzi un sport accesibil maselor largi de oameni ai muncii, o odihnă reconfortantă și, implicit, o sursă importantă de venituri pentru economia noastră națională.

T. BUCUR
Fotografii de M. GOLGOȚIU

Mistrețul a fost doborît. Credinciosul tovarăș de vînătoare își cheamă bucuros stăpînul.

↑
O rezervație specială în parcul Hațeg e destinată familiei de zimbri Poderek, animal foarte rar și de mare valoare științifică. Se hrănesc în liniște. Bănuiesc, poate, că nimeni nu le va pricinui vreun rău. Legea economiei cinegetice impune și ocrotirea vînatului.

Cocoșul de munte, care-și duce traiul în împărăția pădurilor seculare, nu scapă ochilor agerі ai vînătorilor.

Cel mai sălbatic și nesățios locuitor al Carpaților noștri — rîsul — e la ultima sa expediție. Din vînător vis deveni la rîndul său vînat... →

UNDE ȘI CE VÎNĂM...

● Bogăția faunistică a Romîniei e renumită în întreaga lume. Anual, numeroși vînători din țări îndepărtate vin pe meleagurile noastre dornici de a obține trofeele capitale ale cerbului carpatin sau o blană de urs.

● Pe deasupra Deltei Dunării trec cinci din principalele drumuri de migrație a păsărilor. Aceasta înseamnă că de două ori pe an, primăvara și toamna, Delta devine raiul vînătorilor.

● În Deltă se găsesc exemplare rare de vînat cu vulturul pleșuv negru, lebăda mută, călifarul roșu, pelicanul creț, stîrcul lopător etc.

● Cîmpiile noastre găzduiesc dropii (cea mai mare pasăre de uscat de pe continentul nostru), lepuri, prepelițe, potîrnichi și chiar fazani.

● În pădurile de deal își duc traiul căprioarele și mistreții.

● Pe înălțimile munților, acolo unde vegetația forestieră dispare, trăiește capra neagră.

● În pădurile de munte vînătorii întîlnesc rîsul, jderul de copac, vulpea, pisica sălbatică, lupul, nevăstuica, dihorul etc.

Pentru înmulțirea vînatului pînă la capacitatea maximă de producție a fondurilor de vînătoare e necesară uneori și asigurarea condițiilor optime de dezvoltare a animalelor. Iată un paznic din pădurea Ghiorac, controlînd o hrănitoare de cervidee. ↓

Cursa a funcționat perfect și fazanul a fost prins. Să nu uităm că valoarea la export a vînatului viu depășește considerabil pe cea a vînatului împușcat. →

PERSPECTIVE

● O problemă importantă își va găsi rezolvarea în anii următori prin realizarea unei densități uniforme a vînatului nerăpitor, lucru pe deplin realizabil dacă se ține seama de capacitatea de producție a fondurilor noastre de vînătoare (condiții de hrană și adăpost).

● Efectivele de vînat vor crește, pînă la sfîrșitul anului 1965, la căprior cu 45-50%, la cerb, cu 25-30%, la fazani, cu 45-50%, la lepuri, cu 20-25%, iar în unele fonduri de vînătoare se vor amenaja bazine cu pești utili și de mare productivitate.

● Sectorul vînătoare și pescuit sportiv va participa în circuitul economiei naționale, la sfîrșitul anului 1965, cu bunuri în valoare de 500 milioane lei.

CU SARE ȘI PIPER

MOTIV DE DIVORȚ

Nu știu de ce mi-am creat în cercul prietenilor mei o reputație de atotștiutor care le descurc pe toate, mă pricep la orice și sînt solicitat în toate problemele ca un sfetnic cu mare greutate. Reputația asta a început să nu-mi convină de loc, deoarece pînă acum am rămas singurul neînsurat dintre toți amicii mei. Asta pentru că toate fetele pe care le cunosc au venit la mine să-mi ceară, cu încredere, sfaturi. Aurelia m-a întrebat dacă sînt de părere să se căsătorească cu Dan; Viorica m-a întrebat ce cred despre Radu, care a cerut-o de nevastă; Marga m-a întrebat dacă sînt de părere să-l ia pe Tache. Nici una nu m-a întrebat dacă sînt de părere să mă ia pe mine. Pesemne mă consideră atît de deștept și sfaturile mele sînt atît de înțelepte și bine judecate încît fiecare din ele mă privește ca pe un tată, fapt care mă face să cred că n-o să fiu niciodată bunic. Eu însă vreau să mă însor, cum vrea un om să trăiască.

Acum un an a venit la mine amicul meu, Turturică. „Am venit — zice — să-mi dai un sfat. Vreau să mă însor cu Sanda". „O iubești?" „O iubesc!" „Atunci ce mai ai nevoie de sfat? Ia-o! E o fată bună!" După aceea a venit ea. „M-a cerut de nevastă Turturică! Ce părere ai? E un băiat bun?" „Foarte bun!" Ea s-a îmbujorat. „Mă bucură că-mi spui asta! Pentru că îl iubesc foarte mult!" Și s-au căsătorit. La cununie am fost martor, cînd au plecat în voiaj de nuntă i-am condus la gară, cînd au venit i-am așteptat. Mă rog, am fost cel mai onorat dintre toți. Dar n-am sărutat de atîtea onoruri. Că în materie de mariaje nu fac decît să dau sfaturi, să petesc, să conduc, să primesc, să fiu naș, cavaler de onoare, martor. Numai mire nu...

Dar munca mea de sfetnic nu s-a terminat o dată cu căsătoria amicilor mei. Acum vreo două luni m-a chemat la telefon Turturică. „Vino pînă la mine! Divorțez!" „De ce divorțezi?" „A devenit insuportabilă!" „Bine, vin!"

M-am dus la Turturică. Se plimba nervos prin casă. Cînd am intrat, m-a luat în primire: „Tu m-ai sfătuit!" „Păi spuneai că o iubești! Dar ce-a fost?" Turturică s-a așezat. „Știi pe cine am luat eu de nevastă?" — a rostit el. „Pe cine?" Turturică a făcut o pauză pentru ca efectul dezvăluirii sale să fie zdrobitor: „Știi pe cine am luat? Nu vrea să-mi facă nici cartofi prăjiți!" M-am așezat și eu: „Ce nu vrea să-ți facă?" „Cartofi prăjiți!" „Și ce ai tu nevoie de cartofi prăjiți?" „Cum ce am nevoie? Ca să-i mănînc!" „Și de ce nu vrea să-ți facă?" „Pîndică ei îi plac cartofii fierți!" „Și ce ai tu cu cartofii fierți?" „Nu-mi plac! Divorțez!" Am zîmbit: „Fii serios! Asta-i motiv de divorț?" Turturică a izbucnit: „Sigur că e motiv! Din lucrurile mici iese la lumină adevărul! Dacă eu vreau cartofi prăjiți și ea nu vrea să-mi facă, e clar că nu mă iubește!" „Fii rezonabil, omule — făcui eu — de unde scoți că nu te iubește?" „Cum mă iubește cînd îmi bagă pe gît cartofi fierți? Ce, asta-i dragoste? O soție iubitoare îi găsește soțului ce-i place lui, nu ce vrea ea! Eu m-am lămurit! Dacă numai după opt luni de căsătorie e în stare să-mi refuze mie niște piriți de cartofi prăjiți, înseamnă că nu are nici un sentiment pentru mine! Introduc acțiune de divorț!" „Mă, Turturică — făcui eu — aș fi de părere să te mai gîndești!" Turturică mi-a aruncat o privire să mă taie: „Știu! Tie îți convine! Ce-ți pasă? Tu ești burlac! Și-mi dau seama de ce cauți să mă convingi să nu divorțez! Pentru că tu m-ai sfătuit s-o iau și acum te simți vinovat! Și vrei să ieși basma curată! Nu-mi ești prieten, asta-i!" Și Turturică a lăsat capul în jos: „Am rămas singur — suspină el... Nu numai că nevasta nu mă iubește, dar pînă și cel mai bun prieten m-a părăsit!" Eram impresionat. M-am apropiat de el și i-am pus o mînă pe umăr: „Mă, Turturică... dacă așa simți tu... dacă tu crezi că faci bine... divorțează!" S-a luminat la față, a sărit în picioare și m-a îmbrățișat. „Îți mulțumesc! Am știut eu că-mi ești prieten! Am știut eu că numai tu o să-mi dai un sfat bun!" L-am lăsat fericit și am plecat.

A doua zi m-a chemat ea, Sanda. „Ce e dragă?" — am întrebat-o eu, cînd mi-a deschis. Ea a stins nervoasă un muc de țigară în scrumieră (pînă atunci n-o mai văzusem fumînd) și a rostit cu parapon: „Divorțez!" Și mi-a spus povestea. Ea vrea cartofi fierți și el numai prăjiți. Dacă nici la atîta lucru nu poate să renunțe de dragul ei, e clar că n-o iubește! „Sanda dragă — am mai încercat eu — dar ăsta-i un fleac!" A scos un strigăt: „Fleac? Cînd soțul tău nu te mai iubește e un fleac? Să rămîn cu un om care o să mă îndoape toată viața cu cartofi prăjiți?" Am zîmbit: „Dar chiar așa,să divorțați de la cartofi?!".

Sanda s-a ridicat în picioare: „Divorțezi de la orice cînd îți dai seama că nu mai ești iubită! Dar eu știu de ce îl aperi! Pentru că tu m-ai sfătuit să-i iau! Și acum vrei să ieși basma curată! Să mă chinuiesc eu cu el o viață întreagă ca să nu ieși tu vinovat!" Și începu să plîngă: „Sînt nenorocită! Soțul meu nu mă mai iubește și pînă și cel mai bun prieten e un laș!"

Nu pot să văd o femeie plîngînd. Plîng și eu îndată. „Sanda dragă, dacă așa simți tu..., dacă ești sigură că nu te mai iubește... divorțează!" A zîmbit printre lacrimi: „Îți mulțumesc! Am știut eu că pînă la urmă tot tu o să-mi dai un sfat bun! Ești un adevărat prieten!"

Chiar în după-amiaza aceea am primit un telefon de la ei. Să vin luni, adică peste trei zile, cînd tatu amîndoi concediu, să merg cu ei la un avocat. Am avut un simțămînt de părere de rău pentru tînăra lor căsnicie care se destrăma, dar, întrucît nu mai era nimic de făcut, le-am promis că voi veni.

Peste trei zile am sunat la ușa lor. Erau amîndoi îmbrăcați de plecare. Valizele făcute. „Iată — mi-am zis — au și împachetat. Oamenii ăștia se urăsc". Am intrat în sufragerie. Tocmai mîncaseră. Farfuriile pe masă. „V-am deranjat?" — zic. „Nu!" — face el, scurt. „Cunosc un avocat bun!" — zic. „Avocat?" — face ea. „Da — zic. Foarte bun!" „Pentru ce avocat?" — spune el, și mă privește fix. „Păi — zic... pentru divorț". „Divorț?" — rostesc amîndoi în cor. „Ce ți-am spus eu?" — face el, și se uită la ea semnificativ. „Dar eu ce ți-am spus?" — spune ea, și se uită la el și mai semnificativ. Apoi se uită amîndoi la mine semnificativ de tot: „Va să zică — spune Turturică — așa prieten ne ești tu? Ne bagi divorțul în cap, ba te îngrijești și de avocat? Acum, cînd noi plecăm împreună în vilegiatură, la Predeal!" Am căzut pe un scaun: „Eu v-am băgat divorțul în cap?" „Da, tu! — mă repezi ea. Nu puteai să ne sfătuiești să mîncăm fiecare ce ne place? Cînd doi tineri se iubesc așa cum ne iubim noi, îi îndemni la divorț? Altă soluție n-ai mai găsit?" M-am uitat pe masă. În farfuria lui erau cartofi prăjiți, cu friptură. În farfuria ei — friptură cu cartofi fierți. „Copii — am bîiguit eu uluit — dar eu v-am sfătuit doar să..." „Lasă — mă întrerupse el — am văzut eu ce ne-ai sfătuit! Divorțați! Asta ne-ai spus!" M-am ridicat nervos: „Sînteți niște nerecunoscători! Eu v-am vrut binele și voi mă insultați! Așa îmi trebuie! Ingraților!" „Noi ingrați? — au răcnit ei în cor. Ieși afară, intrigantule!"

Toată reputația mea de înțelept s-a dus pe copcă. Dar, în sfîrșit, acum sper că poate am să mă însor și eu. Am devenit un om obișnuit.

Sadi RUDEANU

FIRUL MACABRU

(cea mai scurtă și mai palpitantă povestire polițistă)

Misterul părea de nedezlegat.

Atunci fu chemat Marele Detectiv.

Privirea sa pătrunzătoare se opri o secundă asupra cadavrului. Încă o secundă și în mîna Marelui Detectiv luci un microscop.

— Ha-ha! — exclamă el aplecînd cu o pensetă un fir de păr de pe haina celui ucis. Problema este rezolvată. A mai rămas un detaliu: să găsim cui aparține acest fir de păr și criminalul e în mîinile noastre.

Lanțul deducțiilor logice se închidea implacabil.

Patru zile și patru nopți Marele Detectiv cercetă străzile New Yorkului, pe cataligi, pentru a trece neobservat în timp ce examina de sus părul trecătorilor. Posesorul firului de păr părea însă de negăsit.

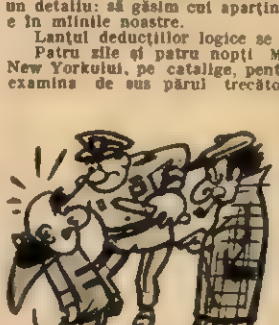

În ziua a cincea Marele Detectiv îl descoperi. Travestit în turist, cu o glugă care îi acoperea ceasta pînă peste urechi, criminalul urca pe bordul unui transatlantic. Într-o clipită Marele Detectiv fu alături de el pe punte.

— Ești arestat! — tună el. Acest fir de păr dovedește totul.

— Să i se scoată gluga! — zise cu un glas sumbru căpitanul vasului.

Gluga fu scoasă. Omul era chel cu desăvîrșire

— Ha!—strigă Marele Detectiv. Extraordinar! Individul nu a săvîrșit un singur omor, ci milioane de crime!

ÎN 4 RÎNDURI

De la cititori

Unei snoabe care frecventează sălile de concerte pentru a-și etala toaletele.

Crezi că vine-aici în sală
Pentru arta muzicală
A cantatei sau a odei?
Vine pentru... arta modei.

Campioanei olimpice Iolanda Balaș.

De-ar putea ceva să-nveți
Fotbaliștii de la tine,
Dă-le tu niscai povețe
Cum să fie la-nălțime...

Consiliului de conducere al unei cooperative, arînd un casier care „greșește" la socoteli.

Din a voastră casierie
Vreți să nu delapideze?
Duceți-i la chirurgie
Mîna stîngă să-i scurteze!

La bufetul expres „Lido" din București e greu uneori să găsești o masă curată în orele de aglomerație.

De-ar fi mai iuți oleacă
Fetele ce string vesela
N-ar mai fi atît de... tristă
Cîteodată clientela.

PESCADOR

ROCK'N ROLL

Delictele minorilor sînt la ordinea zilei în țările occidentale.

(Ziarele)

Ne-am cunoscut instantaneu
Pe cînd dansam un rock.
Tu mă călcai des pe bombeu
Și mă-nvîrteai în loc.

Eu noaptea-aceea n-am uitat
Cînd, prinsă de vizare,
Dansînd cu foc ți-am căutat
Dolari prin buzunare.

Eu noaptea-aceea n-am uitat
Cînd tu cu motoreta
Plecînd acasă, mi-ai luat
Ca suvenir poșeta.

V. TELU
Alba-Iulia

UMOR DIN ÎNTREPRINDERI

Din gazeta satirică „Spinul" a uzinei „Steaua Roșie" din Capitală.

PRIETENII LUI MARINICĂ

Defilarea întrziaților din schimbul de dimineață...

Tov. Simion Petre avea obiceiul să plece de lîngă mașină, lăsînd-o să meargă în gol.

Tov. Petre Pocietaru avea obiceiul să ponteze mai multe cartele la intrarea în schimb.

STRUNGUL: Ler mă lași singur?
STRUNGARUL: Mai fă-ți încălzirea pînă dau o raită prin secție...

În fiecare dimineață, scurt spectacol de prestidigitație: iluzionism, scamatorie, luțeală de mînă a Pocietarului și nebăgarea de seamă a portarului...

Strungarii Moise Anton, Ionescu Pandele și Țigănuș Nicolae dau rebuturi și piese de proastă calitate.

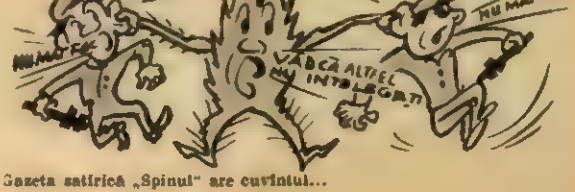

Gazeta satirică „Spinul" are cuvîntul...

Drepte, suple, cu amploare variabilă, pardesiurile din anul acesta sînt făcute din materiale diverse, ca tuid, loden, gabardină, stofă eresez, pepit sau din postav subțire, lucios, atunci cînd este vorba de o haină elegantă, neagră.

Cu lărgimea strînsă unsori de un cordon lejer, ele se caracterizează prin gulere mari, bogate.

Desenul nr. 1 reprezintă un ansamblu clasic, din gabardină, cu o linie modernă datorită corsajului bluzant. Închis cu 4 nasturi și legat cu un cordon lejer, acest pardesiu are două buzunare mari, aplicate, prinse cu cîte un nasture.

Lucrată din loden pâros, tinerească haină din desenul nr. 2 are un guler mare, croit o dată cu placa de sub care pornesc crețuri.

O haină bogată, cu gulerul original, croit din cusătura feței. Amploarea este dată de cutele duble pornite de sub guler (desenul nr. 3).

Tighelurile și nasturii mari formează garnitura pardesiului din desenul nr. 4. Tighelul care marchează rotunjimea gîtului se repetă și la platca din spate, de sub care pornesc crețuri. Croită chimono, această haină are în mijlocul spatelui o cută dublă.

În desenele nr. 5, 6 și 7 dăm cîteva exemple de gulere. Primul este degajat și închis cu un nasture, al doilea este un guler sal cu cută (se potrivește la o haină elegantă), iar cel de-al treilea formează de fapt un revers clasic mare, bogat.

Știați că...

...evaporarea apei din frunzele plantelor nu numai că ajută la absorbirea, prin rădăcină, a altei ape încărcate cu săruri nutritive, dar răcorește în același timp întreaga plantă? S-a constatat că plantele care sînt împiedicate să „transpire" prezintă o temperatură cu 8-11 grade mai ridicată decît a celor la care evaporarea se face în mod normal.

...copacii găunoși, dacă sînt „plombați", continuă să se dezvolte normal? „Plomba" se face umplîndu-se scorbura cu ceară topită și sterilizată, care se acoperă apoi cu un strat de cauciuc. În anii următori „plombării", copacul își recapătă vigoarea.

...cea mai mare parte din plantele leguminoase conțin în celulele lor bacterii vii? Acestea nu numai că nu dăunează plantei, dar îi sînt chiar necesare, ajutînd-o la asimilarea directă a azotului din aer.

...unele fructe viermănoase — și în special merele — sînt mai gustoase și mai parfumate decît celelalte? Aceasta se explică, se pare, printr-un fenomen de autoapărare, și anume prin concentrarea în fructul atacat a unei mai mari cantități de glucoză și arome, menite a lupta împotriva inamicului.

...analizele au arătat că frunzele verzi, din afară, ale salatelor (lăptucile) conțin de 30 de ori mai multe vitamine decît cele gălbui sau albicioase, dinăuntru?

...cea mai mare cantitate de vitamină A se găsește în acele coniferelor? Un gram de ace de brad conține aproximativ 130 de unități de vitamină A. S-a constatat că siropul și infuziile din ace de brad dau rezultate excelente în combaterea oftalmiei, tocmai datorită acestei mari cantități de vitamina A pe care o conțin.

...cel mai perfect mecanism de polenizare îl posedă orhideea? Printre altele, ca un adevărat chimist, această floare își fabrică două feluri de cleiuri, din care unul foarte lipicios, iar celălalt mai puțin. Cu ajutorul celui din urmă își ține sacii de polen lipiți de ea, iar cu ajutorul primului, acești saci se lipesc de capul insectei atrasă aici de dulceața nectarului. Tot acesta servește și la lipirea sacilor cu polen de stigmatul altei flori în care s-a introdus insecta. Dacă cele două cleiuri ar fi la fel de viscoase, sacii cu polen nu s-ar putea desprinde atît de ușor în contactul cu insecta. Așa, cel mai slab cedează și polenul e vehiculat de insectă către altă floare.

...parfumurile florilor se transformă, în caz de secetă, în substanțe menite a proteja plantele? Aceste substanțe scad permeabilitatea protoplasmei față de apă, reducînd astfel transpirația plantei.

...pe un metru pătrat de frunzar (frunzele căzute ale copacilor) trăiesc între 100.000 și 120.000 de insecte? Frunzele uscate constituie cel mai bun adăpost pentru aceste insecte și, în același timp, hrana lor — deși multe se mănîncă între ele.

Cuvinte încrucișate

CONSERVE

ORIZONTAL: 1) A conserva cu ajutorul frigului — Temperatură joasă, indicată pentru conservare. 2) Conservă numai pentru ei — Ca oțetul — Exclamație. 3) Conserve... farsonice — Fructe care se conservă bine iarna. 4) Conservele din cămară — Riu în U.R.S.S. 5) Cimp însăminșat — Făcut fără valoare. 6) Criminal, ca oamenii de afaceri italieni prinși de curînd că au pus în vînzare conserve toxice, fabricate cu ulei falsificat (sing.) — Fiecare își are propria sa toamnă și propriul sezon de fabricare a conservelor (pl.). 7) Element pentru sterilizarea conservelor — Cadou. 8) Culoare ce se atribuie spiritului bun de folosit la prepararea conservelor — Pîndea calea cuiva. 9) Muncă de zilier pe un șantier de construcții (od.) — Cu el se scoate aerul din gogoșari. 10) Dupănamiază — Conservat în sos condimentat. 11) Conservată în oțet sau saramură — Element chimic pe care unele fructe și legume și-l păstrează și prin conservare. 12) Pom cu fructe aurii — Conserve... înghesuite.

VERTICAL: 1) Încăpere în care se păstrează conservele — Gelatină pentru conserve. 2) Germen pentru plante și animale — Cîrnat conservat. 3) Matahală — Barbu Leontescu — Notă muzicală. 4) Trădarea pe figură a unui gust neplăcut — Groapă cu apă și var, în care se argăsesc pieile. 5) Condiment pentru conserve. 6) Prepoziție — Negație — Locul unde se consumă cele mai multe conserve. 7) A atîrna în cui — Veche unealtă pentru cultura pămîntului, pe care agrotehnica modernă o consideră dăunătoare. 8) Moluște gasteropode — Înainte de maturizare. 9) Element de conservare pentru cărnuri și pești — Unealtă pentru pescuit. 10) Acționat de vînt — Pronume. 11) Sezonul în care se consumă mai multe conserve — Cu gust neplăcut (fem.) — Vas de lut. 12) Element de conservare la rece — Acriturl.

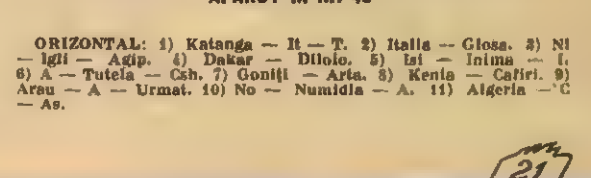

DEZLEGAREA JOCULUI „AFRICA SE ELIBEREAZĂ"
APĂRUT ÎN Nr. 40

ORIZONTAL: 1) Katanga — It — T. 2) Italia — Glosa. 3) Nl — Igli — Agip. 4) Dakar — Dilolo. 5) Isi — Inima — I. 6) A — Tutela — Csh. 7) Goniți — Arta. 8) Kenia — Cafiri. 9) Arau — A — Urmat. 10) No — Numidia — A. 11) Algeria — C — As.

POȘTA REDACȚIEI

SILVIU NICULA — com. Gurasada, reg. Hunedoara. Despre „cele 7 minuni ale lumii" am publicat un material mai amplu în numărul 22 din 4 iunie 1960 al revistei noastre. Așa că, de data aceasta, nu putem decît să vi le enumerăm. Iată: 1) Mausoleul din Halicarnas; 2) Piramida lui Cheops; 3) Farul din Alexandria; 4) Colosul din Rodos. 5) Grădinile suspendate ale Semiramidei; 6) Statuia lui Jupiter din Olimp și 7) Templul Dianei din Efes. Există de asemenea o carte intitulată „Șapte monumente celebre ale arhitecturii antice", apărută anul acesta în Editura Tehnică, în care găsiți toate amănuntele care vă interesează.

AURELIA LAȚCU — Or. Stalin. Cercetătorii științifici au constatat că animalele au într-adevăr un limbaj cu care se înțeleg între ele. Acest limbaj se pare însă că e redus la exprimarea cîtorva stări esențiale pentru viața lor, și anume, foame, dragoste, pericol, plăcere și suferință. Pentru fiecare din aceste situații animalele scot sunete care sînt înțelese perfect de specia respectivă. În legătură cu schimbul de corespondență pe care vreți să-l faceți, vi se va publica adresa la rubrica respectivă.

MIHAI GAȚIA — Sibiu. Forma Pămîntului fiind elipsoidală, pe de o parte, iar scoarța lui prezentînd diferențe de circa 19 mii de metri (între muntele cel mai înalt și adîncimea cea mai mare a oceanului), nu se poate indica un diametru precis, valabil pentru toate punctele de pe glob. Ținînd seama numai de forma elipsoidală, s-a calculat în medie raza Pămîntului la 6.366.000 metri. Înmulțiți cu 2 și veți avea — dacă vreți — un diametru aproximativ.

N. LEMNARU — Sibiu. Ar fi fost necesar să ne indicați și din ce lemn ați confecționat piesele de șah, pentru că nu toate speciile se tratează la fel. Dacă sînt din stejar sau din nuc, e preferabil să nu le vopsiți, ci să le lustruiți, pur și simplu, folosind pentru șlefuire un glaspapir fin. Sau, dacă vreți, le puteți aplica un strat subțire din următorul amestec: 125 gr ulei de in, 125 gr bere blondă, 10 gr spirt de amoniac, 10 gr alcool alb și un albuș de ou. Amestecați bine, pensulați și lustruiți apoi (după ce se usucă) cu o bucată de piele moale.

GH. N. TIRB — Orndea. Analizele chimice au arătat că o bună parte din vitamine și din sărurile minerale se află în coaja fructelor. De aceea se și recomandă să se consume acestea cu coajă cu tot (bineînțeles, spălate). Cojile nu îngreunează digestia ci, dimpotrivă, o ajută — excepînd cazurile unor afecțiuni gastro-intestinale care nu suportă cruditățile. Cît despre așa-numitele „goluri de aer" întîlnite de avioane în timpul zborurilor — în special, la mică altitudine — acestea nu sînt propriu-zis goluri de aer, ci zone din atmosferă în care predomină curenții verticali, respectiv curenții descendenți, care împing în mod brusc aparatul de zbor în jos.

MARIA VÎLCU — Tîrgoviște. Nu există limite precise de longevitate, nici la oameni, nici la animale. Gîsca dv. care a împlinit 20 de ani e o excepție, dar nu un fenomen. S-a văzut una, într-o grădină zoologică din Anglia, care a atins vîrsta de 46 de ani. Așa cum s-au văzut cai ajungînd pînă la 40 de ani, pisici pînă la 45, broaște țestoase pînă la 300 și elefanți pînă la 700 de ani. Un porumbel a ajuns de asemenea pînă la 45 de ani, iar un vultur a depășit 60 de ani. În legătură cu simțul văzului la albine și la alte insecte, vom publica într-unul din numerele viitoare ale revistei un material mai amplu.

CĂLĂUZA RECHINULUI

Rechinul, cunoscut și sub denumirea de „pirat al mărilor", este în stare să aibă un sentiment dulcis? Și, totuși, se pare că așa e.

Într-adevăr, el s-a făcut tutorele unui pește mic, numit „remara" sau „pilotul" care-l însoțește în toate călătoriile sale, de cele mai multe ori fiind lipit, printr-un fel de ventuză, chiar de pîntecele rechinului. În acest chip cei doi prieteni pot străbate împreună distanțe uriașe, pe care peștele remara n-ar fi în stare să le atingă singur niciodată. Mișcările simetrice ale înotătoarelor celor două ființe arată deplina simbioză ce domnește între ele. Bineînțeles că cei doi „companioni de drum" se ajută și se completează reciproc: rechinul e cel cu forța, iar remara servește rechinului drept pilot, conducîndu-i în apropierea vapoarelor.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Vor să facă schimb de vederi (cărți poștale ilustrate) următorii:

Mihail Nemeș, str. Stalingrad nr. 220, Craiova;

Ioan Grigoraș, str. H. Barbusse nr. 10, Or. Stalin (vrea să facă și schimb de fotografii ale artiștilor de cinema);

Eugen Evu, str. Cerna nr. 18, Hunedoara;

Maricica Stăpeiuc, str. Aurel Popovici nr. 9, Timișoara I;

Ion I. Voicu, str. Filimon Sîrbu nr. 172, Pitești (vrea să facă și schimburi filatelice).

GORIA, un „artist" binecunoscut și iubit de spectatorii circului din Moscova, se împacă foarte bine — precum se vede din fotografie — cu condițiile călătoriei cu avionul. Iată-l pe aeroportul din Copenhaga, cu geanta de călătorie — ca oricare pasager — coborînd din avion împreună cu restul artiștilor care au de susținut o serie de spectacole în cîteva țări.

HENRY LUCE E GRĂBIT...

Domnul Henry Luce este redactor-șef al revistelor ilustrate americane „Time", „Life" și „Fortune", cunoscute pentru constanța cu care de mulți ani sprijină și stimulează politica de pe poziții de forță promovată de Pentagon și Departamentul de Stat și pentru înverșunarea cu care se opune oricăror tendințe de destindere în relațiile internaționale.

Vorbind nu demult în fața unui subcomitet al Senatului S.U.A., dl. Luce, depășindu-se pe sine însuși, a propus pur și simplu ca — printr-o rezoluție trecută prin Senat — Statele Unite să declare fățiș că obiectivul urgent al națiunii americane este... cîștigarea războiului

Pronunțîndu-se net împotriva coexistenței pașnice, Luce a declarat:

„Țara noastră trebuie să ia cît mai repede posibil hotărîrea de a cîștiga războiul rece".

În același scop, Luce a înfățișat un program care, după părerea sa, va duce Statele Unite la atingerea acestui „obiectiv urgent al națiunii": mărirea fondurilor pentru „apărare" (bugetul militar actual de peste 40 miliarde dolari, reprezentînd, după el, o sumă „derizorie"); fixarea unui program major pentru construirea de adăposturi antiatomice și începerea unei ofensive diplomatice pentru a extinde... „respectul legii în relațiile internaționale" (avînd în vedere încălcarea suveranității de stat a U.R.S.S. de către avioane americane de spionaj, înțelegem pe deplin sensul acestui din urmă punct al „programului").

Pusă în contrast cu năzuința opiniei publice mondiale de a se ajunge la destinderea încordării internaționale, cu eforturile depuse de Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste — ca și de alte state — pentru realizarea unui acord cu privire la dezarmarea generală și totală, isteria belicoasă a adeptului politicii „de forță" de la „Time", „Life" și comp. pare cu atît mai cinică și mai odioasă. Cît privește perspectivele „politicii" susținute cu atîta înfierbîntare de Mr. Luce, acestea, dînd din colț în colț la întrebările unor senatori în cadrul discuției mai sus amintite, a fost silit să mărturisească că nu poate fi pusă stavilă în niciun chip construcției pașnice a țărilor socialiste.

Cu alte cuvinte, lupii urlă, caravana trece...

Al. C.

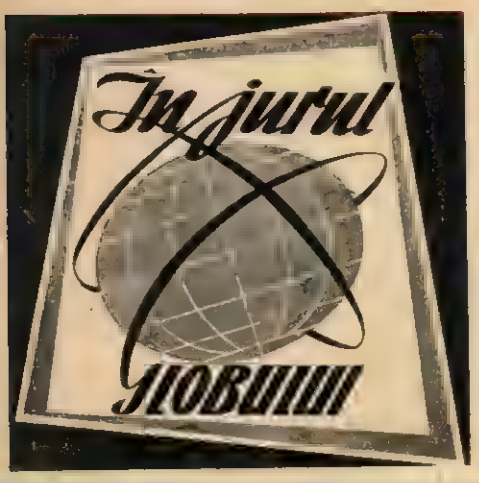

ULCIOARE URIAȘE, de două sau de trei ori mai mari decît un stat de om, vor împodobi parcurile orașului Praga. Aceste adevărate ulcioare-gigant reprezintă măriri ale unor exemplare din Muzeul național cehoslovac. ←

O PASARE CIUDATĂ, CU DOUĂ CAPETE ȘI PATRU PICIOARE? Citiți de puțin! Sînt două exemplare de flamingo, pe care un fotograf le-a surprins în grădina zoologică din Whipsnade (Anglia) în această neobișnuită poziție. →

CONSTRUITĂ ÎN SECOLUL AL XV-LEA, clădirea primăriei din Wernigerode (R. D. Germană) constituie unul din punctele de atracție pentru turiștii care vin în regiunea munților Hars.

ACEASTĂ NEOBIȘNUITĂ IMAGINE a fost prilejuită de instalarea unui roi de albine pe... farul unui automobil din Londra. Vă imaginați la ce măsuri de securitate va fi fost nevoit să recurgă conducătorul automobilului atunci cînd a trebuit să „convingă" vizitatoarele că au greșit adresa stupului lor.

FĂRĂ EGAL ÎN LUME este colecția de ceasornice și aparate fizice și optice cuprinsă în salonul fizico-matematic al celebrului muzeu „Zwinger" din Dresda. „Cutia" de mai sus nu este altceva decît un ceas solar de buzunar, lucrat în fileș, datînd de prin 1600.

ANIVERSAREA UNUI MARE COMPOZITOR. În 1960 se împlinesc 150 de ani de la nașterea primului mare compozitor național al Ungariei, Erkel Ferenc, autor, printre altele, al operelor „Bánk-bán", „Sarolta", „Regele Ștefan" ș.a. În fotografie: coperta primei ediții a partiturii imnului național pe care Erkel l-a compus în anul 1844. →

PENTRU A SE „LANSA" cu orice preț, o actriță începătoare din S.U.A., prezentă la Festivalul de la Cannes, a înscenat această vulgară „cursă". Efectul n-a fost se pare cel scontat. În afara cîtorva fotoreporteri în goană după „senzațional", n-au mai putut fi atrași alți spectatori. ↓

„PĂMÎNT DESȚELENIT" PE ECRANELE NOASTRE

Iată deci că, după trilogia „Donului liniștit", cinematografia sovietică a pornit să concretizeze în imagini plastice celălalt mare roman șolohovian, „Pămînt desțelenit". Rulează acum pe ecrane primele două serii și fiecare dintre noi se simte ispitit să întreprindă o confruntare între plăsmuirea sa proprie asupra lui Davîdov și cea pe care i-o dăruie actorul Piotr Cernov; între tipul lui Nagulnov, așa cum ni l-am imaginat noi din lectura romanului, și cel creat de Evgheni Matveev; între Lușka din filele cărții și cea adusă pe ecran de Ludmila Hitiaeva. Staniția Gremiacii Log, cu oamenii ei și dramaticele întîmplări din timpul constituirii și consolidării colhozului, trăiesc alevea în fața noastră. În sălile de cinematograf vom putea urmări întreaga desfășurare a acțiunii. În pagina de față, doar cîteva imagini.

① Ludmila Hitiaeva (Lușka) și Evgheni Matveev (Nagulnov).

② Ochii Lușkăi s-au umplut de lacrimi...

③ Iată-l și pe pitorescul moș Șciukar, așa cum îl aduce pe ecran Vladimir Dorofeev.

④ O scenă emoționantă. Davîdov se întîlnește cu prim-secretarul comitetului raional, Nesterenko.

În coperta noastră: Actrița Ludmila Hitiaeva în rolul Lușkăi din filmul sovietic „Pămînt desțelenit".

NE VIZITEAZĂ ȚARA

În cadrul manifestărilor muzicale prilejuite de Luna prieteniei romîno-sovietice un loc deosebit îl ocupă concertele ce le vor da doi reprezentanți de seamă ai artei interpretative sovietice; este vorba de pianistul Iakov Zak și de basul Ivan Petrov.

Elev al profesorului Neigaus — unul dintre cei mai remarcabili muzicieni și pedagogi sovietici, care a format un șir întreg de mari pianiști — asistent și apoi profesor la Conservatorul din Moscova, Iakov Zak, laureat al celui de-al III-lea Concurs internațional Chopin de la Varșovia, se bucură de o largă popularitate atît în U.R.S.S. cît și peste hotarele țării sale.

Concertele lui Iakov Zak, interesante atît din punct de vedere al repertoriului său vast cît și al strălucitei interpretări, produc o impresie covîrșitoare. Rînd pe rînd viguros, dinamic, plin de spontaneitate și poezie, ori sobru și reținut, Iakov Zak își dezvăluie întreaga sa gamă de posibilități, interpretînd lucrări de Bach, Chopin, Beethoven, Schubert, Brahms, Haciaturian, Șostakovici etc., întrecîndu-se însă parcă pe sine însuși atunci cînd execută lucrări de Rahmaninov și Prokofiev (este socotit unul dintre cei mai buni interpreți ai acestor doi compozitori).

Cunoscut publicului nostru datorită concertelor sale anterioare, Iakov Zak este așteptat ca un vechi prieten.

Basul Ivan Petrov, artist al poporului U.R.S.S., se numără printre soliștii de frunte ai scenelor de operă sovietice, unde în scurtă vreme a ajuns să cînte toate rolurile principale de bas. (îndeosebi în Ivan Susanin, Ruslan și Ludmila, Boris Godunov, Kneazul Igor, Faust, Bărbierul din Sevilla s.a.).

Deosebit de apreciate sînt de asemenea și concertele sale în repertoriul cărora intră lucrările cele mai de seamă ale literaturii vocale. Ivan Petrov interpretează cu o deosebită înțelegere și muzicalitate partiturile din oratoriile și cantatele compozitorilor Serghei Prokofiev și Dmitri Șostakovici, precum și compozițiile vocal-simfonice ale lui Beethoven, Mozart, Verdi etc.

Așteptăm cu nerăbdare spectacolele în care va apărea.

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII — Căsuța Poștală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei — 6 luni: 52 lei — un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Plecarea spre Oltenita. Participă oameni cu profesii diferite, de vîrste diferite și pe biciclete de toate categoriile

VIZITÎND ŢARA PE BICICLETĂ

— Cicloturism —

Unii au peste 50 de ani, iar alții n-au împlinit nici 18. Au profesiile cele mai diferite și lucrează în diverse întreprinderi și instituții din București sînt muncitori, studenți, elevi, funcționari. S-au întîlnit într-o zi ca necunoscuți în fața stadionului Dinamo sau în strada Ion Vidu unde i-a strîns aceeași dorință să viziteze țara pe biciclete. Erau, într-un cuvînt, viitorii cicloturiști. Și cicloturismul, sportul acesta instructiv și frumos, i-a unit pe toți și, purtîndu-i pe șoselele țării, i-a făcut să se împrietenească...

...La început au fost cîțiva, dar cu timpul numărul lor a crescut mereu. La început, au vizitat împrejurimile Bucureștiului, dar cu timpul s-au avîntat tot mai departe. Au vizitat astfel locuri istorice, gospodării de stat și colective din regiune, orașele mai importante de la Dunăre, localitățile pitorești de pe Valea Prahovei etc. Toamna aceasta frumoasă e un îndemn. Cu o săptămînă în urmă, un grup numeros a vizitat Doftana. La sfîrșitul săptămînii trecute, cicloturiștii au pornit în două grupuri unul spre Giurgiu, la Podul Prieteniei, altii spre Oltenița, și apoi la inaugurarea gospodăriei colective din comuna Curcani. Pe aceștia din urmă i-am urmărit și noi.

Bate la norocul! Nu te mai cunoșteam!" Cel mai în vîrstă cicloturist și a descoperit printre colectiviști o veche cunoștință

Punctul terminus al excursiei: după vizitarea Olteniței, cicloturiștii au sosit la inaugurarea gospodăriei colective din comuna Curcani

Popas în curtea unor noi colectiviști. După căldura și oboseala drumului, o cană cu must e bine venită

11 PERSONAJE ÎN CĂUTAREA UNUI AUTOR

de Al. MIRODAN

Am fost duminica trecută pe „23 August", am văzut meciurile dintre Știința Cluj-Progresul și Dinamo București-Dinamo Bacău, și am plecat, împreună cu alți 50.000 spectatori, destul de nemulțumiți. E vorba însă de o nemulțumire altfel decît aceea care ne-a amărît anul trecut, făcîndu-ne, după meciurile cu Cehoslovacia să strigăm că fotbalul nostru e bolnav și să pledăm între chemarea doctorului. E vorba de o nemulțumire mai elevată și mai inteligentă. E vorba de o nemulțumire născută dintr-o mulțumire. Care sînt elementele contradicției? Pe de o parte se joacă mai bine. Sau, ca să precizăm jucătorii joacă mai bine. Este limpede că analizele din vară au dat rezultate, că s-a mum it în ceasurile de antrenament și că s-a produs o dezmorțire. Există la jucători un plus de tehnică. Matelanu a executat bine lovitura de penalty, Oaidă a avut eleva pătrunderi excelente, Maftență știe driblingul. Există un plus de viteză. La sfîrșitul reprizei I, jucătorii de la Dinamo (București și Bacău) au schimbat locurile și mingea cu o inițială remarcabilă, nevădind nici o clipă semne de oboseală. Există în sfîrșit — un plus de eficacitate a înaintașilor sterilitatea, plînsă atîția ani, pare să fi dispărut, liniile de atac s-au eliberat parcă de neputință, dacă corectăm rezultatele meciurilor din etapa a VI a observăm (și lăudam) că în nici un joc nu s-au marcat mai puțin de două goluri.

Așa, pe de o parte. Pe de altă parte însă, 50 000 spectatori au rămas, după terminarea meciurilor de la București, cu un gust de nemulțumire. Patru echipe au jucat bine două meciuri proaste.

Ce s-a întîmplat? Ce poate să se întîmple pe un teren de fotbal pentru ca spectatorul să încerce asemenea cruzime și ineficace senzație? Probabil că același fenomen, destul de frecvent în teatru, cînd niște actori ajung să interpreteze „bine" o piesă proastă. Așa s-a petrecut duminica pe stadionul „23 August". Matelanu sau Oaidă sau Maftență sau Bucur sau Nunweiller IV n-au avut în îndemînă un text de calitate, pe care tehnica lor să-l preschimbe în spectacol. Urmărindu-le jocul, te irită la tot pasul faptul că ei știu *cum*, dar nu știu *ce* să facă vreme de 90 minute cu mingea, că încep a stăpîni meșteșugul, dar nu-l utilizează la nimic de seamă că au dobîndit, cu trudă, mijloace, dar aleargă bezmetic pe teren în căutarea unui țel. Ce înseamnă, în cazul de față, un țel? O concepție de joc, un sistem sau, dacă sîntem exigenți, chiar un stil. De ce ne-au impus fotbaliștii cehoslovaci, în sezonul trecut, la București? Pentru că au învins? Nu! Ci pentru că au înfățișat publicului o *concepție* de joc, limpede, organizată, aplicată consecvent. Pentru că jucătorii — buni, dar nu excepționali — erau legați între ei printr-un sistem dătător de ordine și forță, asemenea trupelor ambulante ale Comediei dell'Arte, care au trecut de la improvizație la interpretarea unui text obligatoriu, semnat Carlo Goldoni. Ne trebuie, deci, un text. Ne trebuie să cerem Federației, antrenorilor, cluburilor — *crearea* unui text pentru jucătorii de fotbal. Ne trebuie, deci, un autor. Pînă la ivirea lui, 11 personaje vor alerga mereu, mereu în căutarea unui autor.

P.S. Propunem organelor însărcinate cu administrarea tribunelor să nu-l mai șicaneze pe cronicarul Flacără și să i îngăduie accesul la masa presei. Propunem adică organelor să ia în serios legitimațiile eliberate de U.C.F.S., să respecte cuvintele scrise acolo și să înțeleagă că a bara drumul unui gazetar către masa presei nu contribuie cu nimic la progresul fotbalului romînesc.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 42 (282)
Anul IX
22 octombrie 1960

Electricianul Purcea Petre, pe o ambarcațiune clasa Finn.

(pag. 24)

LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

Fiecare toamnă ne aduce, o dată cu rodul bogat al pămîntului şi al muncii împlinite, şi bucuria sărbătoririi unei calde prietenii. E prietenia ce ne leagă de marele popor sovietic, iar tradiţionala lună ce îi e închinată abia prideşte să cuprindă noianul de manifestări organizate în cadrul ei. Ca şi în alţi ani, rubricile ziarelor, afişele de pe stradă, anunţurile radiodifuzate au vestit în fiecare zi alte spectacole, conferinţe şi manifestări, au informat asupra vizitelor făcute în ţara noastră de oaspeţi sovietici — noi şi preţioase prilejuri de a cunoaşte cît mai mult din atît de diversa şi strălucita realitate a marelui popor sovietic. Din toate aceste manifestări, am spicuit doar cîteva, pentru a vi le prezenta în imagini fotografice, în pagina de faţă.

În faţa a sute şi sute de spectatori, mai mulţi dintre poeţii noştri de frunte s-au adunat în sala Ateneului R.P.R., pentru a cîţi din creaţiile lor stihuri închinate prieteniei romîno-sovietice (fotografia de jos). Iată un grup de scriitori care au participat la această manifestare, în timpul pauzei (fotografia din dreapta).

Fotografii de S. STEINER

Iubitorii noştri de muzică nu vor putea uita cele două spectacole excepţionale cu „Carmen" şi „Aida" la care şi-a dat concursul remarcabila cîntăreaţă sovietică Irina Arhipova, solistă a Teatrului Mare din Moscova. Foloreporterul nostru a surprins-o însă nu pe scenă, în funcţia-i de cîntăreaţă, ci pe stradă, admirînd cu ochi de specialist (Irina Arhipova este şi arhitectă, cu studii de specialitate!) noile clădiri din Piaţa Palatului.

←

☆

Pentru a treia oară, „glasul de aur al secolului nostru", cu acel timbru cald, răscolitor, a răsunat pe scena romînească. Zara Doluhanova, venită iarăşi în mijlocul nostru, a cîntat de astă dată pe o scenă demnă de neasemuita ei voce — scena Sălii Palatului R.P.R. Îţi mulţumim, iubită Zara Doluhanova, pentru serile de înaltă artă pe care ni le-ai oferit.

Restaurată în anii puterii populare, Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași sărbătorește la 26 octombrie 1960 un veac de la întemeiere.

CENTENARUL UNIVERSITĂȚII IEȘENE

Parcul Copou, toamna, predispune la melancolie, dar revederea la sfîrșit de vacanță dă naștere sneoavelor și voioșiei.

După închiderea în anul 1821 a școlii de inginerie în limba română — înființată de Gh. Asachi în 1813 — aproape un deceniu și jumătate cultura națională [illegible]ită de o școală românească de învățămînt superior. Abia în 1835 la ființă Academia Mihăileană, dar activitatea ei nu depășește anul 1859, în ciuda schimbării numelui în „Colegiu național". Dar, ca urmare a avîntului luptei progresiste și patriotice pentru unire, la 26 octombrie 1860, cu sprijinul activ și pasionat al lui Mihail Kogălniceanu, cu ajutorul domnitorului Alexandru Ioan Cuza, într-o atmosferă de entuziasm fierbinte se inaugurează Universitatea din Iași

Născută prin voința celor mai vajnici apărători ai unirii și ai culturii naționale, ea începe, chiar din primii ani, să se izbească de indiferența burgheziei. Statul nu numai că nu crea studenților condiții materiale cît de cît omenești de trai și studiu și nu asigura funcții absolvenților — dar nu utila nici măcar universitatea cu minimul de ateliere, laboratoare și biblioteci necesare studiilor. Cu toate acestea, în deceniile ce urmează, numeroși profesori ai universității ieșene reușesc să se afirme cu lucrările lor, nu numai în țară, dar și peste hotare. Astfel sînt Gr. Cobălcescu, Petru Poni, Paul Bujor, dr. I. Cantacuzino, dr. C.I. Parhon și alții.

Situîndu-se pe pozițiile materialiste ale științei, numeroși intelectuali progresiști ieșeni luptă împotriva concepțiilor idealiste propagate de unele cadre didactice, naționaliste și retrograde. Stimulată de manifestațiile revoluționare ale ostașilor ruși, în 1917, și mai ales de înființarea Partidului Comunist din Romînia, în 1921,

Ieșire de la cursuri.

lupta aceasta devine tot mai aprigă, avînd ca obiectiv demascarea curentului naționalist, antisemit și obscurantist întreținut printre studenți de către clasele exploatatoare, cu ajutorul bandelor de cuzişti şi legionari. Reacțiunea răspunde printr-o prigoană sălbatică a intelectualității ieșene cu vederi înaintate. Profesori cu mare prestigiu științific și moral ca C.I. Parhon, Iorgu Iordan și alții sînt atacați de bandele legionare sau condamnați la ani grei de temniță, ca profesorul P. Constantinescu-Iași. Criminalul război hitlerist dă la rîndu-i grele lovituri universității.

★

În anul 1942 exista la Iași numai universitatea cu patru facultăți, ca instituție de învățămînt superior. Astăzi, datorită sprijinului din plin acordat de partid și guvern, există mai multe institute de învățămînt superior: universitatea (cu cinci facultăți), Institutul de agronomie, Institutul pedagogic și — începînd din toamna acestui an — un Conservator de artă dramatică. Condițiile de trai în cămine și cantine (în ultimii ani s-au construit 6 cămine noi cu 2.000 locuri și o cantină ce poate deservi zilnic 1.800 studenți) s-au îmbunătățit an de an, prin grija regimului nostru democrat-popular. Datorită sprijinului prețios primit din partea statului socialist, Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași se află în continuu progres, aducînd o prețioasă contribuție la marea operă de construire a societății socialiste.

Lazăr BENEȘ

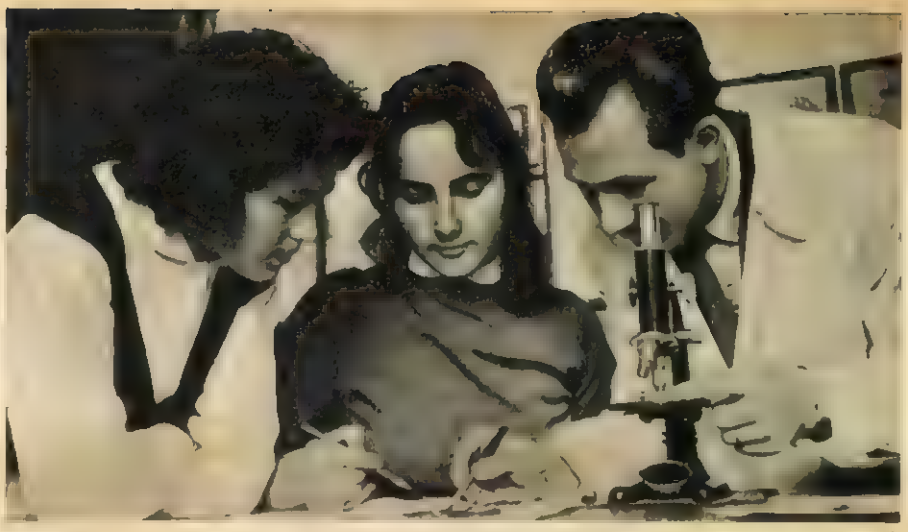

↑ **În laboratorul de botanică al Facultății de științe naturale din Iași.**

Actul oficial de întemeiere a Universității din Iași, la 26 octombrie 1860, semnat de ctitorii ei, domnitorul Al. I. Cuza și M. Kogălniceanu. ↓

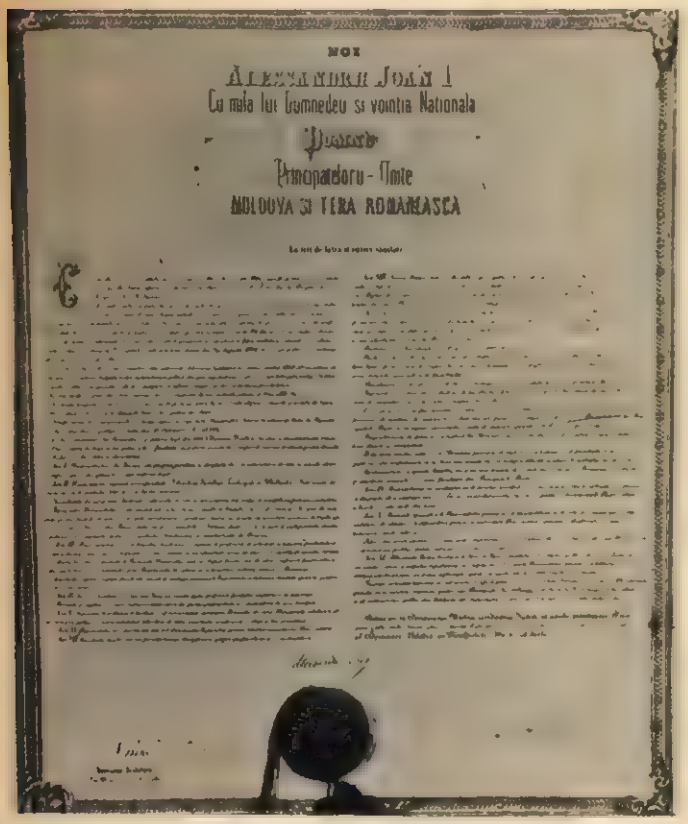

NOI
ALEXANDRU IOAN I
Cu mila lui Dumnedeu și voința Națională
Domn
Principatelor-Unite
MOLDOVA ȘI ȚERA ROMANEASCĂ

În mijlocul unui decor pitoresc, iată două din cele șase cămine studențești ale Universității „Al. I. Cuza" din Iași, construite în anii puterii populare. ↓

La cercul plastic, studenții de la Filologie pregătesc o expoziție în întîmpinarea centenarului universității ieșene. ↓

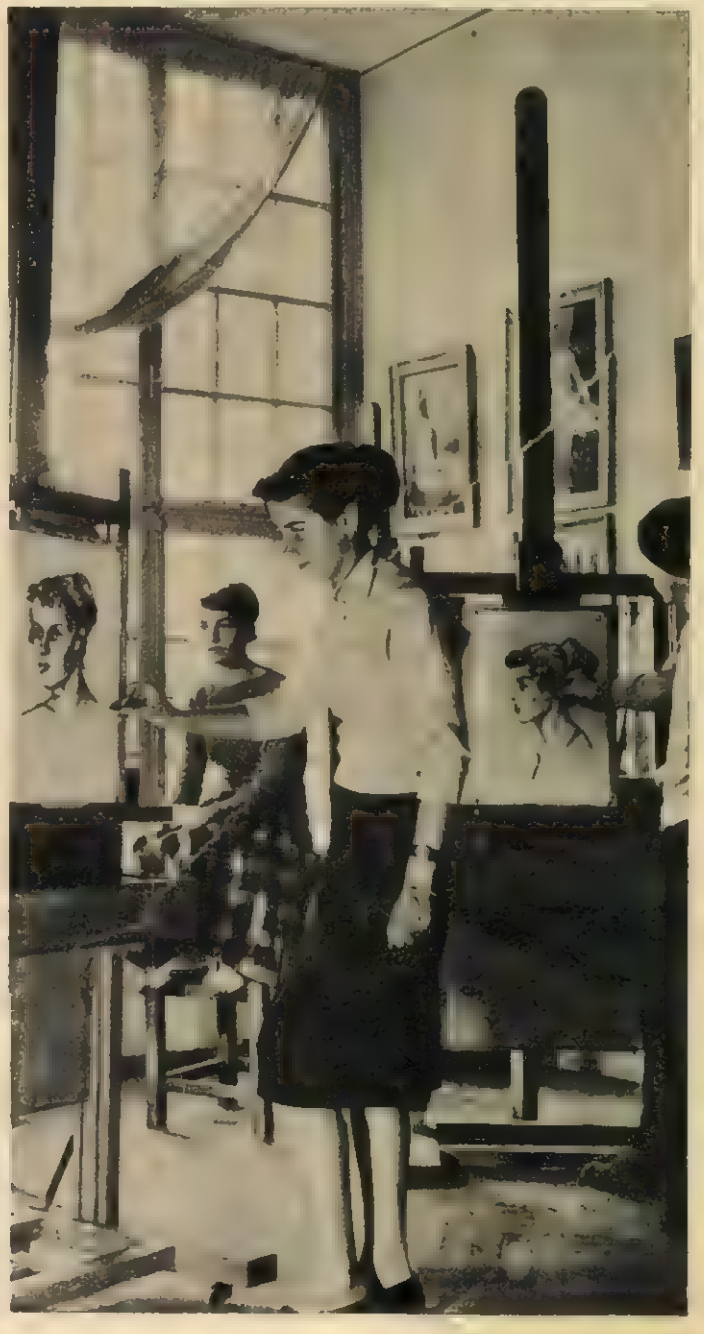

ACASĂ LA Mihail Șolohov

Lumea întreagă știe azi că prin părțile Kubanului, în staniţa Veşenskaia, trăieşte şi munceşte, simplu şi măreţ, Mihail Şolohov. De mulţi ani, spre staniţa aceasta căzăcească se îndreaptă nenumăraţi vizitatori! De mulţi ani, spre staniţa aceasta vin mii de scrisori prin care cititori de diferite vîrste şi profesii aduc omagiul lor lui Mihail Aleksandrovici.

Cîteva imagini, datorate fotoreporterului Herbert Henski (R. D. Germană), ni-l prezintă pe Şolohov la el acasă.

Aceasta e casa în care trăieşte Mihail Aleksandrovici. A fost construită după război. Vechea casă a scriitorului a fost pustiită de armatele fasciste.

Aşa arată Şolohov: simplu şi măreţ. →

În cercul prietenilor lui Şolohov se află mulţi oameni simpli. Printre aceştia se numără şi bătrînul cazac al pescar Spiridon Nikiforovici Vibrisk[illegible], care, după ce goleşte un pahărel, a fost bogat în vorbe.

Şolohov la masa de lucru. Munca scriitorului nu este un mars triumfal prin ţara imaginaţiei sale. Şolohov lucrează cu deosebită migală şi [illegible]. Transcrie de mai multe ori fiecare pagină. Mulţi tineri scriitori îi trimit lui Şolohov încercările lor, pentru a primi sfatul maestrului. „Uneori — spune Şolohov — trebuie să las totul baltă, ca să [illegible] să scriu şi eu ceva".

Cîteva ceasuri de răgaz, pe Marea Timleanskaia.

Vînătoarea este mult îndrăgită de Şolohov. În „arsenalul" său se găsesc diferite tipuri de arme de vînătoare, precum şi masa specială de încărcat cartuşe.

Alături de Maria Petrovna, tovarăşa lui de viaţă.

←

→

Şolohov e un mare poet al naturii. Dar şi florile par a fi bucuroase cînd primesc vizita lui Mihail Aleksandrovici.

O CARTE PE SĂPTĂMÎNĂ

Mihail Şolohov: „PĂMÎNT DESŢELENIT" (vol. II)

Multe şi felurite sînt motivele pentru care preţuim şi îndrăgim scrisul lui Mihail Şolohov.

Viguroasa evocare artistică a cadrului social istoric, suflul epic larg şi totuşi dens, de epopee, pătrunderea lucidă în cele mai ascunse cute ale sufletului omenesc, poezia frustă a descripţiilor naturii, nu ca un pitoresc decor exterior, ci implicată organic în dramatismul acţiunii, arhitectonica masivă şi solidă a creaţiei sale, precis finisată pînă la amănunt, limpedea şi bogata plasticitate a limbii, acestea — cîteva din semnele distinctive ale prozei şolohoviene — conferă contemporanului şi atît de actualului scriitor virtuţile clasicului, nu numai al literaturii sovietice, dar şi al celei progresiste universale.

Preţuit şi iubit pentru desăvîrşirea artei sale, Mihail Şolohov e înconjurat de veneraţia şi dragostea milioanelor săi de cititori şi pentru chipul viu şi autentic în care îi prezintă pe purtătorii celor mai înaintate idei, pe comuniştii. Fără a simplifica arta complexă şi de vaste ramificaţii sociale a marelui prozator sovietic prin reducerea la o singură dimensiune, ci, dimpotrivă, relevînd prin aceasta profundul ei umanism, putem afirma că atenţia şi inimile noastre, ale cititorilor, sînt prinse mai cu seamă şi pentru totdeauna de destinele încercaţilor luptători pentru comunism, atît de magistral înfăţişaţi de Mihail Şolohov.

Aşteptarea plină de impacienţă a celei de-a doua părţi a romanului „Pămînt desţelenit" e justificată, printre altele, şi de întruchiparea imaginii artistice a muncitorului comunist Davîdov. Ne-a cucerit acest muncitor, reprezentant al detaşamentului de avangardă al clasei sale, prin autenticul omenesc de care sînt pătrunse acţiunile lui. Creîndu-l pe Davîdov, Şolohov nu l-a conceput rigid şi statuar; călit în luptele aspre, conduse de partid împotriva contrarevoluţionarilor şi pentru consolidarea puterii sovietice, Davîdov nu e un supraom; prin vinele lui curge acelaşi sînge ca al tuturor oamenilor, are tristeţi şi bucurii, iubeşte (e chinuit de dragostea lui pentru uşuratica şi senzuala Luşka, are timidităţi şi reticenţe în pura idilă dintre el şi Varia), dar arzătoarea lui convingere în triumful ideilor socialismului îl înalţă pe o treaptă superioară a evoluţiei istoriei omenirii, de pe care el devine un exemplu viu, de o mare forţă de atracţie pentru masele de cazaci din Gremeacii-Log. Prestigiul şi dragostea pe care Davîdov şi le cîştigă treptat în rîndurile cazacilor, în urma comportării şi a acţiunilor sale, au o importanţă decisivă în lupta, dusă alături de alţi comunişti, pentru organizarea şi dezvoltarea colhozului din Gremeacii-Log. Nu din bronz şi marmură rece e realizat chipul lui Davîdov; faptele şi atitudinea sa partinică, iradiind căldura nobilului ideal ce-l însufleţeşte, îl impun conştiinţei noastre. Atunci cînd Davîdov e răpus de gloanţele duşmanilor cuibăriţi şi prinşi în casa chiaburului Ostrovnov, simţim cum flacăra convingerilor sale nu se stinge şi că ea trece să ardă mai departe în inimile colhoznicilor care i-au privegheat, cutremuraţi, agonia.

Alături de Davîdov reîntîlnim în paginile acestui de-al doilea volum pe Nagulnov, secretarul celulei de partid, ucis şi el de duşmanii noilor orînduiri, pe Razmiotnov, preşedintele sovietului sătesc, pe mijlocaşul Maidannikov, acum unul din stîlpii de bază ai colhozului, pe mucalitul moş Şciukar, toţi zugrăviţi cu culorile intense ale cuprinzătoarei palete şolohoviene. Dar paginile cărţii ne mai dezvăluie figura încă unui comunist, care îmbogăţeşte cu o nouă realizare de seamă galeria de eroi a literaturii realist-socialiste; e vorba de Nesterenko, primul secretar al raionului de partid, ale cărui trăsături umane îl fixează, emoţionant şi cu convingere, în memoria lectorilor.

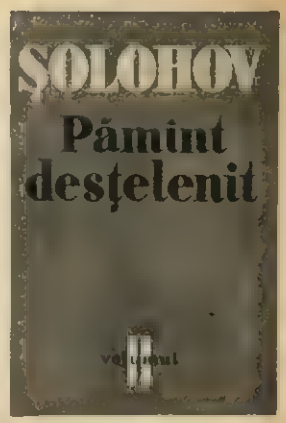

Oameni şi întîmplări, mireasmele pătrunzătoare ale stepei acum fertilizate de voinţele unite ale colhoznicilor, totul, de la iarbă şi frunză pînă la prezenţele umane, poartă pecetea fierbinte a vieţii, a autenticului. Contribuie, fără îndoială, la aceasta, alături de personalele şi unicele însuşiri ale prozei şolohoviene, alături de migala făurarului exigent cu sine şi faţă de grava răspundere a scriitorului-cetăţean, cunoaşterea şi participarea nemijlocită la munca, eforturile şi lupta poporului său pentru înălţarea deasupra omenirii a celui mai generos şi mai prevestitor de fericiri curcubeu.

La finalul acestor sumare rînduri, menţionăm tălmăcirea în româneşte, făcută cu respect şi grijă de M. Sevastos şi L. Bimbulov, a volumului II din „Pămînt desţelenit", cu care se încheie valorosul roman al marelui prozator sovietic.

Traian STOICA

INSTANTANEE DIN CAMPANIA ELECTORALĂ DIN S.U.A.

„THE BIG" ȘI CULISELE

Campania electorală și alegerile prezidențiale, care au loc în S.U.A. din patru în patru ani, în anii bisecți, au devenit pentru această țară „The Big Show" (marele spectacol — n.t.). Prin proporțiile montării, acest spectacol depășește tot ceea ce au produs Holywoodul și Broadwayul sau au putut inventa „Vocea Americii" și întregul stat major de pe Madison Avenue — sediul marilor companii de publicitate. În acest „mare spectacol" fiecare american este în același timp spectator și actor. Din culise, grupul relativ restrîns al „regizorilor" partidelor republican și democrat se înfruntă, dînd pinteni „Elefantului" și „Măgarului". Cursa din acest an pentru Casa Albă se anunță strînsă și spectaculoasă. După încheierea congreselor celor două partide, ea a intrat în faza decisivă, al cărei ultim tablou se va juca în ziua imediat următoare primei zile de luni din noiembrie, cînd au loc întotdeauna alegerile prezidențiale. Anul acesta, la 8 noiembrie.

„CHEESE"

În ultimele 15 alegeri prezidențiale republicanii au cîștigat de opt ori, iar democrații de șapte ori. Primul act al oricărei campanii electorale prezidențiale se încheie cu congresele celor două partide, care desemnează pe candidații la posturile de președinte și vicepreședinte și elaborează platforma electorală. Ambele congrese s-au ținut în iulie. Cel democrat la Los Angeles, iar cel republican la Chicago. Ușile de la „International Amphitheater" fiind prea mici, republicanii n-au putut face să participe la lucrările congresului lor o emblemă vie — un elefant — și au trebuit să se mulțumească cu prezența lui numai la parada de pe Michigan Avenue și la balul de la Conrad Hilton-Hotel. La ambele congrese cuvîntările au alternat cu marșurile fanfarelor. Sprijinitorii lui Nixon purtau pălării de pai pe a căror panglică era înscris numele candidatului favorit, iar girls-uri în rochițe de patinaj purtau panglici asemănătoare, dispuse vertical, deasupra piciorului drept. La congresul democrat, fete tot atît de sumar îmbrăcate agitau umbrele de soare cu numele lui Kennedy.

În viața politică americană, cel care nu surîde este întotdeauna suspectat: că-i merg afacerile prost sau că-l înșeală nevasta — că, deci, e ghinionist și aduce nenoroc. Există obiceiul, dacă un politician nu surîde, ca fotoreporterul să-i sugereze să pronunțe cuvîntul „cheese" (brînză — n.t.) și să-i imortalizeze rînjetul din momentul cînd rostește brînză (cheese se pronunță ciiis — n.t.). În ziare se răsfățau pozele celor doi candidați, Nixon și Kennedy, surîzători (cel care e bine dispus reușește în toate). În ziua de 27 iulie, dl. Nixon s-a fotografiat la Chicago, în decurs de 16 ore, de 1.460 de ori cu 1.460 de delegați. Adică o fotografie la fiecare 6 secunde. În ziua respectivă, Nixon nici n-a mai avut timp de altceva. Nixon explica fiecărui delegat: „Am nevoie de sprijin în orașul tău". O adevărată invazie de fotografii de familie s-a produs în paginile revistelor, pentru a impresiona inimile sensibile: Nixon sărutîndu-se cu mama sa, mama lui Kennedy surîzînd fiului ei etc., etc. Împărtășindu-și reflecțiile pe marginea congreselor celor două partide, David Lawrence scria în „New York Herald Tribune": „O travestire și o tragedie, un spectacol care ar trebui să-i facă pe americani să-și plece capul de rușine — acesta este astăzi sistemul congreselor celor două partide, prin care ele își aleg candidații la președinția și vicepreședința Statelor Unite". Majoritatea alegătorilor americani, deși au multe de spus cu privire la alegerea președintelui lor, nu au posibilitatea s-o facă, nerămînîndu-le decît să se pronunțe pentru unul din cei doi candidați, dintre care nici unul nu a fost desemnat de întregul corp electoral. Adevărata racilă a acestui sistem constă în aceea că el este nedemocrat, neechitabil și, în multe privințe, fraudulos. În cadrul acestui sistem sînt cu putință tot felul de manevre și întreaga afacere miroase a ipocrizie, deoarece promisiunile făcute în mod repetat în cuvîntările ținute în campaniile electorale și angajamentele înscrise în platformă sînt pur și simplu nesocotite.

Desemnarea lui Nixon drept candidat devenise certă cu mult înainte de congres, deși Rockefeller îl hărțuia. Dar puternicul magnat al petrolului și rachetelor a trebuit să se resemneze cu un „compromis" și cu speranța că va candida în 1964, deoarece „plexul solar al capitalismului" (Wall-Streetul) mizase pe actualul vice-președinte. La congresul democrat lucrurile au fost ceva mai complicate, numărul candidaților fiind destul de ridicat. Dar intrepidul senator de Massachusetts — în spatele căruia se profilează grupuri importante de magnați, biserica catolică interesată în încordarea internațională și birocrația sindicală — și-a adjudecat desemnarea. Revista „Newsweek" din 25 iulie publica următoarea notă: „Cît a cheltuit în realitate J. Kennedy pentru campania de desemnare a candidatului la președinție din partea partidului democrat? Nu dispunem încă de toate documentele, dar din partid se apreciază cifra finală la 1,1 milioane - 1,2 milioane dolari".

PÎNĂ LA USCAREA GÎTLEJULUI

La 2 august, Richard Nixon a început un turneu prin toate cele 50 de state. Societățile Coca-Cola și Pepsi-Cola aveau toate motivele să fie satisfăcute: dl. Nixon declarase că va lupta în campania electorală pînă i se va usca gîtlejul. Desigur că „Jack" (porecla lui Kennedy — n.t.) nu s-a lăsat mai prejos. Ar fi greșit să se presupună că Nixon este impresionat de faptul că multimilionarul Joseph Kennedy, tatăl candidatului democrat, i-a pus la dispoziție fiului său un milion de dolari „pentru cheltuieli curente" și a preluat finanțarea celei mai mari părți a campaniei electorale a democraților. Morganii, Mellonii și Standard Oil — imperiul Rockefellerilor — n-au motive să se zgîrcească cu finanțarea campaniei republicanilor. Pe Nixon nu-l impresionează nici participarea întregii familii Kennedy la campania electorală (dintre frații candidatului, Robert a preluat operațiunile de organizare și înregistrare, iar Teddy conduce campania în 30 de state din vest). Probabil că pe Nixon nu l-a zdruncinat prea tare nici declarația „regelui" cosmeticii, Charles Revson, care a pronosticat că învingător va ieși Kennedy, al cărui zîmbet ar place mai mult femeilor. Totuși, actualul vicepreședinte se consideră handicapat în cursă. El are în vedere că în urmă cu 4 ani republicanii au suferit în același timp o victorie și o înfrîngere. Victorie, deoarece candidații lor la președinție și vicepreședințe au fost aleși; înfrîngere, deoarece n-au reușit în principala lor manevră electorală, așa-numita operație „cottails" (de la cuvîntul „pulpane" — ținîndu-se de pulpanele candidatului la președinție, partidul republican urmărea să-și strecoare și majoritatea candidaților în cele două camere — n.t.). Conform sistemului electoral, la 8 noiembrie se vor alege așa-numiții electori, care, după o lună, aleg pe președinte. Pentru ca un candidat să ajungă la Casa Albă, din cele 537 de voturi ale electorilor îi sînt necesare 269. Iată ce scria la 8 august „U.S. News and World Report": „Nixon se teme că republicanii merg în alegeri ca partid minoritar. Iată de ce el caută să iasă din acest start handicapat. Republicanii trebuie să recurgă la o combinație de state care să le poată aduce 269 de voturi electorale. Există un singur stat — New Hampshire — unde au asigurate 4 voturi. Problema se pune de a mai găsi încă 265. În cele 49 de state de unde trebuie obținute celelalte voturi, 34 au guvernatori democrați. În 177 de orașe mari din aceste state există 128 de primari democrați. Aceste state au ales 66 democrați în Senatul american, față de 32 republicani".

Punctul nodal al campaniei electorale îl constituie problemele de politică externă. Interesul pe care americanii îl manifestă acum față de aceste probleme este fără precedent. Cu sau fără voia liderilor celor două partide, implicațiile politicii internaționale afectează în prezent într-un fel sau altul gîndirea celei mai mari părți a națiunii. Indiscutabil că această situație e determinată de transformările survenite în lume. Analizînd ceea ce el denumește „noua perioadă" în care se află S.U.A., Walter Lippman scria: „În țară,

„SHOW" LUI

de

Robert Allan ANDERSON

(S.U.A.)

Platforma electorală a republicanilor, cu inscripția „Pace", s-a dărîmat, iar elefantul — simbolul partidului lui Nixon — s-a prăbușit.

Astfel prezintă caricaturistul american Conrad, de la ziarul „Denver Post", demagogia electorală a republicanilor.

noua perioadă este creată de nevoile crescînde și nesatisfăcute ale unei populații care se înmulțește și se urbanizează. Pe plan extern intrăm într-o nouă perioadă, datorită faptului că anii supremației noastre materiale, economice, tehnice și militare s-au dus". În actuala situație, în campania electorală, problema: cum să se facă față dezvoltării puterii socialismului în lume se situează pe locul central. Strategii electorali ai ambelor partide caută, trăgînd spuza pe turta lor, să dovedească că elaborează o nouă orientare. „Și aceasta, dintr-un motiv foarte simplu — din punct de vedere economic, militar, strategic și politic dezvoltarea puterii sovietice apasă din ce în ce mai greu asupra situației mondiale" (Joseph Alsop). Americanii au asistat în ultimii ani nu numai la spectaculoasele succese ale socialismului, dar și la gafele monumentale ale administrației Eisenhower (prin administrație, în S.U.A. se înțelege guvernul — n.t.). Senatorul Lyndon Johnson exprima o stare de spirit răspîndită, declarînd: „Noi avem astăzi mai puțini prieteni în lume și mai mulți dușmani decît oricînd". Dar oare cele doua „trusturi ale creierului", republican și democrat, care fabrică producția de masă a campaniei electorale, începînd cu cuvîntările „spontane" ale candidaților respectivi și terminînd cu afișele multicolore, au într-adevăr în vedere o nouă orientare în politica externă? Retorica electorală pune în adevărata ei lumină campania de alegeri care se desfășoară sub semnul atîtării „războiului rece". Nixon și Kennedy duc o campanie electorală comună, anticomunistă. Platformele politice ale congreselor celor două partide pledează pentru continuarea cursei înarmărilor. Ambele partide promit o creștere a cheltuielilor militare cu 10 la sută.

În cursul campaniei electorale, în fața ambilor candidați se ridică numeroase probleme. Pentru vicepreședintele Nixon, una din cele mai complicate este cum să se disocieze de administrația Eisenhower în fața alegătorilor nemulțumiți de reacția în lanț a eșecurilor ei. De aceea Nixon întreprinde manevre complexe pentru a se prezenta drept un „om nou". Pentru democrați, una din cele mai complicate probleme este cum să fie ales președinte Kennedy, de vreme ce el e catolic, în timp ce majoritatea populației S.U.A. este protestantă. Probleme și problemuțe datorită cărora lupta electorală se anunță și mai strînsă.

PROBLEME DE BEEFSTEAK

Milioane de voturi decisive pot fi atrase de mașina de publicitate electorală a fiecărui partid, în funcție de modul în care sînt tratate probleme privind nivelul de trai, denumite și probleme de beefsteak (biftec—n.t.). În cursul întrevederii care a avut loc la Hyannis Port între J. Kennedy și W. Reuther, vicepreședintele AFL-CIO, cel din urmă arăta că S.U.A. se află în prezent „înaintea celui de-al treilea declin economic din timpul guvernării lui Eisenhower și Nixon". În luna iunie existau 4,4 milioane de șomeri totali, adică 5,5% din întreaga forță de muncă. În plus, 2,9 milioane oameni nu lucrează decît cîteva zile pe săptămînă. O influentă revistă a cercurilor de afaceri scrie că „șomajul continuă să fie mai mare decît normal".

Pe cititorul neavizat poate să-l surprindă că se vorbește de șomaj mai mare decît *normal*. Nu trebuie să se piardă din vedere că președintele Truman a oficializat la vremea lui teoria că pentru o societate de felul celei americane un șomaj de cîteva milioane e un fenomen normal, ba chiar sănătos (desigur pentru businessmeni). Pronosticurile optimiste făcute la începutul anului nu s-au adeverit. În Wall-Street atmosfera e apăsătoare. Cursurile multor acțiuni principale au scăzut la nivelul existent spre sfîrșitul anului 1958. Industria oțelului lucrează cu jumătate din capacitatea sa. Stocurile de automobile nevîndute cresc. Ritmul activității în construcții e mai scăzut decît anul trecut. Americanii sînt copleșiți de faptul că, în ultimii trei ani, în cursul cărora Uniunea Sovietică a deschis era cosmică și și-a asigurat preponderența în acest domeniu, în Statele Unite s-a cheltuit de trei ori mai mult pentru publicitate decît pentru învățămîntul superior și cercetări științifice. Arthur Schlesinger, profesor la Harvard și membru al staffului (stat major — n.t.) lui Kennedy, remarca recent: „Astăzi e mai ușor să găsești în America bani pentru a fabrica bomboane de gumă de mestecat sau un biscuit vitaminizat pentru cățel, decît pentru a clădi o școală sau un spital". În toate aceste probleme, ambele partide se întrec în promisiuni și incriminări reciproce. Ambele partide cochetează cu „drepturile civile", considerîndu-le problemă-cheie în deznodămîntul electoral. La loc de frunte în această chestiune se află situația celor 19 milioane de negri. Se apreciază că, în ce-l privește pe Kennedy, el și-a asigurat sprijinul dixiecraților (rasiștilor din sud — n.t.), prin desemnarea candidaturii lui Lyndon Johnson ca vicepreședinte, dar că aceasta îi

Un aspect bizar al biciului electoral din S.U.A. Fete tinere sînt angajate să facă reclamă în favoarea candidatului democrat Kennedy. Diferența dintre „fetele" lui Kennedy și cele ale lui Nixon constă în aceea că unele au rochiile cu decolteul mai mare, în timp ce celelalte poartă fuste foarte scurte.

îngreunează lupta pentru voturile populației de culoare. Cert este că patru milioane de negri nu vor beneficia nici anul acesta de dreptul la vot. „În interesul practic al poziției noastre internaționale scria C. Sulzberger în „New York Times" — ar trebui să începem prin a ne aplica nouă înșine măsurile pe care declarăm că am dori să le aplicăm altora".

„UN SINGUR CAL"

Deși emblemele celor două partide sînt, respectiv, elefantul și măgarul, influentul ziar „New York Times" scria: „Alegerile noastre nu sînt decît o cursă cu un singur cal".

Adică cum „un singur cal"? Ziarul „Capital Times" a răspuns la această întrebare, inserînd pe prima pagină o caricatură în care pe un fundal negru e desenată o imensă bancnotă de un dolar. Legenda caricaturii spune: „Iată cine a învins la congresele celor două partide". Marile monopoluri, îndeosebi cele din industria de armament, n-au emoții în ce privește rezultatele unei curse „cu un singur cal". Magnații înarmărilor au toate motivele să fie satisfăcuți de administrația republicană Eisenhower-Nixon, în cursul căreia cheltuielile militare au ajuns la cel mai înalt nivel din istoria acestei țări. În legătură cu platforma republicană, un observator străin remarca: „Este evident că un asemenea program este în contradicție cu o slăbire a încordării internaționale și cu o limitare chiar progresivă a armamentelor".

Pe magnații înarmărilor îi neliniștește perspectiva instalării la Casa Albă a unui președinte democrat? Nu! Nu au asemenea motive! Într-o analiză consacrată eventualității alegerii lui Kennedy, „U.S. News and World Report" scria deunăzi: „Fabricanții de armament vor primi comenzi mai mari. Sporirea cheltuielilor militare, după cum s-a promis, înseamnă mai multe contracte pentru fabricarea de submarine, rachete, instalații de radiolocație, aviație de transport, echipament pentru război terestru". E semnificativ și faptul că în cercurile informate se afirmă că, într-un guvern Nixon, ministru de Război va fi Dillon Anderson, mare om de afaceri legat de grupul Westinghouse Electric, iar într-un guvern Kennedy — Stuart Symington, om de afaceri interesat în industria de armament. „Trebuie să mărturisesc — scria comentatorul Joseph Alsop — că nu exclud de loc faptul ca transformările preconizate de o administrație Nixon să fie aproape identice cu acelea la care ne putem aștepta din partea unei administrații Kennedy". Iar ziarul vest-german „Die Welt" comenta pe șleau: „Autorii programelor electorale s-au străduit să fabrice deosebiri care să nu fie decît de dimensiuni microscopice"

★

„Marele spectacol" e în plină desfășurare. Cascade de discursuri care prin zgomotul lor depășesc vuietul Niagarei, cortegii de pinupuri, confetti, fanfare, reclame luminoase, bombardamentul masiv al televiziunii și presei — totul a fost pus în mișcare. Dar e greu să faci pronosticuri asupra celui care va fi ales.

În ziarul „Capital Times" cititorul Ferdinand Hayes, luînd în derîdere chemarea fățarnică adresată de Eisenhower lui N. S. Hrușciov de a se organiza „alegeri libere" pentru a se stabili ce sistem preferă poporul — cel capitalist sau cel comunist — scria: „Aș propune domnului Eisenhower să organizeze alegeri libere, dar nu pentru a hotărî dacă vrem să trăim în comunism sau în capitalism, ci pentru a hotărî cine să fie desemnat în funcțiile politice. Îl chem să organizeze alegeri libere chiar în Statele Unite. Deocamdată pentru funcția de președinte au fost desemnați doi candidați, ambii reprezentîndu-i pe magnații financiari. Ce-ar fi să avem și un candidat care să reprezinte poporul american?"

Nu sarea cea de toate zilele...

de C. BOZBICI

Fotografiile autorului

Sarea care dă gust mîncării, sarea cea de toate zilele, somnolează în beznele pămîntului și în apele mărilor. Noi am coborît s-o găsim în adîncul minei de la Ocna Mureșului și ni s-a înfățișat sub chipul unui castel subpămîntean, cu coridoare care parcă n-au sfîrșit și săli uriașe cu plafoane înalte — toate de sare. Lipseau doar făcliile, prințesele în rochii de atlaz și gărzile de halebardieri, ca să credem că am făcut o călătorie retrospectivă. Dar în locul acestor chipuri apuse, sub bolțile subterane ne-au întîmpinat oamenii care pun în mișcare locomotiva electrică, havezele și sondele subterane.

Sonde la 150 m sub pămînt? Se caută oare petrol pe aici? Da' de unde! Aveam în fața noastră metoda cea mai eficace de exploatare a sării cu ajutorul... apei! Introdusă în zăcămînt prin coloanele sondelor, apa dizolvă sarea, iar saramura care rezultă este extrasă prin alte coloane și transportată prin țevi pînă la uzinele sodice.

Astfel începe lungul drum chimic al sării. Ea va străbate kilometri de conductă prin uzină și va face un prim popas la purificare, unde tovarășii ei de drum de pînă atunci — sărurile de calciu și magneziu — vor fi înlăturați. Se va opri apoi la coloanele de saturare și la cele de carbonatare-precipitare, unde prin tratare cu amoniac și bioxid de carbon se va transforma în bicarbonat de sodiu. Și noul produs va porni din nou la drum... Sarea cea de toate zilele, pe care am văzut-o în mină și pe care dv. o presărați pe felia de pîine unsă cu unt, nu mai e aceeași, ci s-a metamorfozat, în uriașele instalații, în produse superioare: sodă caustică, silicat de sodiu, silicagel, clorură de calciu, sodă calcinată...

În mina de la Ocna Mureșului sarea se exploatează prin mijloace moderne. În afara sondelor, care dau o mare productivitate, muncitorii au la îndemînă havezele, un alt utilaj modern.

Dacă ar fi să înșirăm toate întrebuințările acestor produse, ne-ar trebui o groază de spațiu... Toată lumea știe că fără sodă calcinată nu ar exista sticla și minunatele cristale, și că soda caustică se folosește în industria săpunurilor, dar puțini au aflat că aceeași sodă ajută și la fabricarea mătăsii prin așa-numitul „procedeu viscoza". Că silicatul de sodiu este un prețios liant atît la pasta de electrozi, cît și la prepararea miezurilor în turnătorii pentru obținerea unor piese fără porozități. Silicagelul este indispensabil la fabricarea acumulatorilor de plumb și a oxigenului. În sfîrșit, clorura de calciu — un produs nou al Uzinelor sodice de la Ocna Mureșului — în afară de calitățile lui de agent frigotehnic, are o întrebuințare largă în construcții.

Într-o uzină chimică procesele au loc în lumea nevăzută a instalațiilor. Aparența ne-ar putea face să credem că intervenția muncitorilor este inutilă sau aproape imposibilă, din moment ce procesul tehnologic este riguros stabilit. Inovațiile făcute însă contrazic această părere de moment. Cabinetul tehnic a înregistrat în numai șase luni 99 de inovații. Economiile postcalculate rezultate în urma celor 72 de inovații aplicate se cifrează la suma de 3.600.000 lei. Modificarea colectorului amestecătorului la calcinatoarele rotative, propusă de un colectiv în frunte cu maistrul Pop Alexandru, dezincrustarea pe cale chimică a aparatelor saturatoare de amoniac, inovația inginerilor Vasile Mînăscurtă și Tiberiu Incze, sau aplicarea principiului Venturi la desprăfuirea gazelor de bioxid de carbon de la cuptoarele de var, inovația unui colectiv condus de inginerul șef Aurel Lazăr, au dus la îmbunătățirea substanțială a proceselor tehnologice.

Prin valorificarea superioară a materiei prime, sarea, întregul colectiv al uzinei se străduiește să dea produse de calitate superioară, îndeplinind astfel Hotărîrile celui de-al III-lea Congres al P.M.R. Și acest lucru este foarte bine ilustrat de participarea la acțiunea de modernizare a uzinei a întregului colectiv, de la director pînă la cel mai simplu muncitor. Introducerea transportului pneumatic al sodei calcinate, de la calcinatoare la silozul de depozitare, este o inovație a directorului Kiss Ștefan, iar înlocuirea tirajului artificial prin unul natural la cuptorul rotativ, inovație care aduce o economie de 18.000 lei anual, aparține lăcătușului Podaru Ioan și sudorului Achim Ludovic.

Străduințele colectivului de la Uzinele sodice de la Ocna Mureșului vor duce, fără îndoială, la noi inițiative menite să dea industriei noastre produse de calitate superioară.

Toate procesele chimice care au loc în instalații sînt controlate îndeaproape. De aceea, în această uzină întîlnești la fiecare secție mici laboratoare în care lucrează mai cu seamă tineri și tinere, ca Natalia Păstină și Ana Vodă, laborantele secției de sodă calcinată.

DE ZIUA FORȚELOR ARMATE ALE R.P.R.

De strajă!

Fotografie de Iulian MARINOF

Tia PELTZ: „La grădin
(Brăila) (s

Dumitru NEGREA: „I

Traian VASAI: „Pe
(dre

ța de copii din Pisc"
inga sus)

că un bloc" (stinga)

ntru ei construim"
pta)

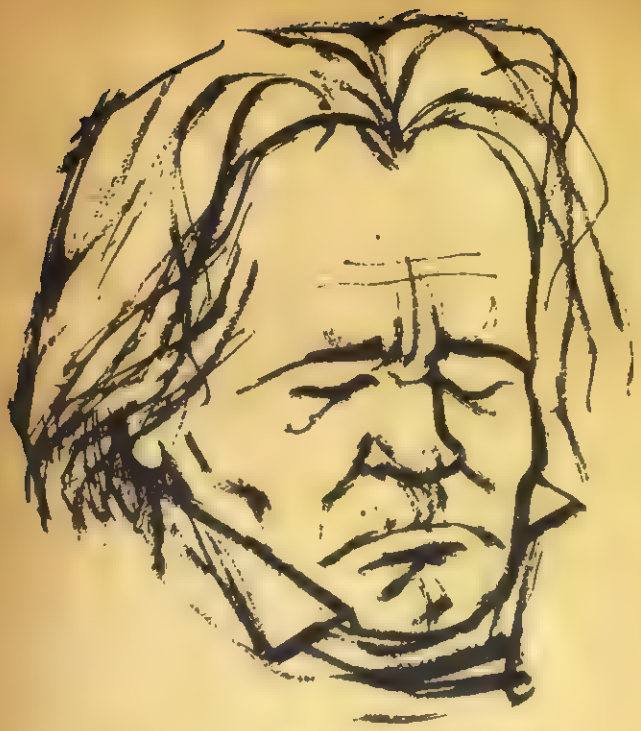

Beethoven

Mussorgski

Berlioz

Johann Strauss

Din ilustrațiile lui Cik DAMADIAN la volumul „Povestiri despre oameni și muzică" de I. HRISTEA, ce va apare în Editura Tineretului

Unde mergem astă-seară?

Fotoreportaj de Sanda FAUR-DIMA (text) și A. SĂGEATĂ (fotografii)

Unde mergem astă-seară ? Burniţează mărunt, vîntul vrea să-şi demonstreze cu orice preţ vitejia, aşa că se cere un... antidot artistic la încercările toamnei de a-ţi strica buna dispoziţie. Ce alegem deci ? Pentru că, la drept vorbind, nu-i prea uşor să te hotărăşti: afişele teatrelor te ispitesc care mai de care, panourile cinematografelor nu se lasă nici ele mai prejos. Alaltăieri am văzut „Hamlet", iar duminică dimineaţa am fost la concert... Ei, astă-seară vrem să rîdem, să ascultăm puţină muzică uşoară. Paşii ne duc singuri la adresă: Teatrul satiric-muzical „C. Tănase". Numai că „Revista oglinzilor" am văzut-o, şi încă de mult... N-am pierdut nici „Vitamina M... Muzica". Ah, perfect! Iată aici o invitaţie binevenită, făcută de Stroe şi Saşa Georgescu: o scurtă călătorie „Cu concertul în buzunar" —ghizi muzicali fiindu-ne Edmond Deda şi Sergiu Malagamba — în compania Roxanei Matei, a Dorinei Goga, a lui Nicolae Niţescu, Rodion Hodovanski... Dar cîţi nu mai sînt anunţaţi pe program! Să intrăm, deci, în sală. Nu vom zăbovi însă prea mult, căci interesele gazetăreşti ne cheamă şi în alte locuri...

1 Se pare că v-a mulţumit „Concertul în buzunar", dacă v-aţi luat... în buzunar, drept „amintire", fotografia de faţă! Da, aveţi dreptate, Roxana Matei a interpretat interesant şi cu vervă cîntecul „Cuba". V-au plăcut şi Nicolae Niţescu, şi Gigi Marga ? Şi nouă! (Ca şi cupletele spuse de Ciupi Rădulescu, de altfel). Ei, dar să ştiţi că aveţi reale aptitudini de cronicar dramatic: într-adevăr, spectacolul n-a fost prea bine construit, concentrîndu-se toate schecurile şi cupletele în partea a doua şi văduvind-o pe prima de substanţa şi savoarea numerelor satirice. Iar tînăra prezentatoare Silvia Pascal, în intenţia de a fi dezinvoltă şi comunicativă, a mers (aveţi perfectă dreptate!) prea departe, apelînd la mijloace ieftine de... seducţie scenică. În mare însă, concertul v-a plăcut, nu-i aşa ?

2 Ca să fim sinceri, noi văzusem înainte spectacolul, aşa că, în timp ce dv. îl urmăreaţi liniştiţi, din fotoliu, desfăşurarea, ne-am strecurat încetişor din sală, am urcat cîteva trepte cînd, de după o uşă răzbătură pînă la noi vacarm, vociferări: o deschiserăm şi... Ce era ? Priviţi fotografia alăturată: urcat pe o masă, un tînăr împărţea nişte texte şi partituri fetelor şi băieţilor ce-l înconjurau şi-i solicitau, care mai de care, cîte un rol. Nedumerirea noastră creşte cînd, abia potolită, agitaţia fu luată de la început, la cererea unui alt tînăr ce urmărise pînă atunci, cu calm, mai sus relatata scenă. Îl privirăm şi faţă-ne în faţă... unei treimi a trioului Grigoriu, adică a lui Cezar Grigoriu, aflat de astă dată nu în postura cîntăreţului, ci în cea a autorului şi regizorului viitorului spectacol al teatrului. „Misterul" e dezlegat, iar relatările ce le-am primit, următoarele: sprijinit de biroul organizaţiei de partid, Cezar Grigoriu a iniţiat un spectacol interpretat exclusiv de tinerii artişti ai teatrului, prilej de afirmare a unor talente din corpul de balet şi ansamblu. Îi vom vedea deci pe unii dansatori — pardon: îi vom auzi! — cîntînd, pe cei din corpul de ansamblu interpretînd schecuri, pe tînărul pianist George Munteanu dirijînd orchestra şi chiar unele compoziţii proprii. Cine ştie ce surprize plăcute ne va rezerva spectacolul tinerilor!...

3 Iar una din aceste surprize poate fi şi numărul de pantomimă pregătit de balerinul Romulus Sîrbu.

4 Pentru ca noi, spectatorii, să putem rîde din toată inima la spectacol, e nevoie — pare-se — ca umoriştii să fie gravi atunci cînd îşi scriu textele. Cel puţin aşa mărturiseşte imaginea de faţă, surprinsă de fotoreporter în timpul investigaţiilor noastre indiscrete prin culisele teatrului de estradă. Horia Şerbănescu, Sadi Rudeanu (stînga) şi Radu Zaharescu, trei din realizatorii „Concertului expres" în pregătire, nu beneficiau atunci de aceeaşi... expresă inspiraţie. Dar nu-i nimic: cine rîde la urmă, rîde mai bine. Şi la urmă va rîde, desigur, publicul.

5 Pentru astă-seară e de ajuns, nu găsiţi ? Dar mîine (sau, eventual, poimîine) mergeţi neapărat la spectacolul Circului Mare din Budapesta, venit la noi în ospeţie. Ca să vă ispitim, publicăm fotografiile de faţă: Iby Gazdag, fiică de dresor şi nepoată de călăreaţă, conduce în manej un cortegiu nupţial, în care talentatul Prinţ joacă rolul mirelui, graţioasa Pájtas, pe cel al miresei (de fapt, ea e fiica lui Prinţ, dar asta n-are nici o importanţă pe plan artistic), iar Sundy capătă... aripi de Pegas.

6 O figură rumenă şi jovială, părul ca neaua, doi ochi albaştri, mici, cu scînteieri şugubeţe, într-un cuvînt: o înfăţişare de bunic cumsecade. Dar cînd ochii aceia te privesc direct în ochi, fără pic de teamă, poţi să fii tu coşcogea Saamum (greutatea: 250 kg; vîrsta: 7 ani şi jumătate; cu arborele genealogic înfipt în jungla africană şi „gustînd", după fiecare spectacol de seară, circa 8 kg de carne de cal); poţi să fii fratele lui Saamum, adică Ahmet, ori „surioarele" sale, Suleica, Miriam şi Saida, că tot dai înapoi în faţa lui. Din cei 58 de ani ai lui, 45 de ani întregi Szegédy Gábor i-a petrecut făcînd mieluşei din regii junglei, transformînd urşii în drăgălaşi căţei de casă şi elefanţii în balerini. Precum vedeţi, astă-seară Fatima, Suleica şi Saida asistă la pregătirile pentru scenă ale părintelui lor sufletesc. Se observă în fotografie că dresorul are mîna bandajată ? Să nu vă închipuiţi cumva că vreunul dintre ei şi-ar fi permis vreo... „intimitate" cu el. Atacul a fost dat la Istambul de o... păcătoasă de muscă, a cărei înţepătură a infectat mîna maestrului. Ce să-i faci ? D-ale dresorilor!

Reportaj de F. URSEANU
Fotografii de prof. Gr. AVAKIAN

După 600.000 de ani

• Un cimitir de animale preistorice descoperit în Oltenia • Valea Oltețului a fost patria elefanților meridionali și a cailor sălbatici • Lîngă Bălcești cercetătorii științifici caută urme de pe vremea primilor oameni • Unelte de muncă ale omului-maimuță sînt la ora asta în mîinile arheologilor romîni

În Oltenia, pe lîngă Bălcești, la poalele unor dealuri, după fiecare ploaie mai puternică ies la iveală oase de animale preistorice. Despre acest lucru Academia R.P.R. a fost informată încă de anul trecut.

Sesizarea respectivă a făcut ca, la începutul verii, cercetătorii științifici să descopere într-adevăr, pe valea Oltețului, în regiunea Craiova, un cimitir de animale preistorice. Este vorba despre un „cuib fosilifer" deosebit de bogat, în care au fost identificate peste o duzină de specii de animale de la începutul cuaternarului — un „cuib" care, după cum spun oamenii de știință, ar putea alimenta cu oase vechi de peste o jumătate de milion de ani foarte multe muzee.

La punctul Bugiulești, unul din locurile unde s-a făcut descoperirea, au lucrat două luni un paleontolog, un paleoantropolog și un arheolog, oamenii de știință ai Academiei R.P.R. primind în timpul săpăturilor sprijinul efectiv al colectiviștilor de la G.A.C. „23 August" care sesizaseră Academia R.P.R.

★

Săpăturile efectuate lîngă comuna Bugiulești la o adîncime de numai cîțiva metri i-au condus pe cercetătorii de la Centrul de cercetări antropologice și de la Institutul de arheologie ale Academiei R.P.R. pînă la... plaja de pe coasta nordică a unui lac din pliocen. Este vorba, desigur, despre un lac ce nu mai există de foarte multă vreme, de multe sute de mii de ani, și care, pînă la sfîrșitul perioadei terțiare — cam o dată cu nașterea și înălțarea Carpaților — acoperea încă o parte a Olteniei și Munteniei. Lac care s-a retras apoi încet spre sud, lăsînd în urmă smîrcuri și mlaștini. În acele smîrcuri și mlaștini — cred cercetătorii — au pierit multe animale preistorice prinse în uriașa capcană naturală. Este vorba de un mare număr de elefanți meridionali, cai sălbatici, cerbi,

Un colț pitoresc de pe valea Oltețului. Aici, cu multe sute de mii de ani în urmă, se întindea un lac de formație pliocenică. Și tot aici, împotmolindu-se în smîrcurile și mlaștinile lacului în retragere, s-au înecat animalele preistorice ale căror oseminte ies azi la suprafață.

Fotografia nu reprezintă o stîncă, ci cele trei degete de la piciorul unui uriaş elefant meridional, care a trăit pe aici cu mai mult de jumătate de milion de ani în urmă şi despre care specialiştii spun că este strămoşul mamutului.

vulpi şi fel de fel de alte animale care trăiau prin partea locului şi veneau la malul lacului fie ca să se adape, fie ca să se hrănească. În prezent, după aproximativ 600.000 de ani, o parte din resturile acestor animale sînt fosilizate şi constituie un bogat material ştiinţific pentru cercetători.

La începutul verii, specialiştii au reuşit să conserve şi să „recolteze" în bune condiţii toate oasele descoperite în această campanie. Şi astfel, de curînd, la Centrul de cercetări antropologice al Academiei R.P.R. de la Cotroceni, au fost aduse 27 de lăzi conţinînd piesele „recoltate" numai într-un singur punct al „cimitirului". Aici, la secţia „paleo" a Centrului de cercetări antropologice, va începe, la sfîrşitul toamnei, prelucrarea materialului adus de la Bugiuleşti.

★

Cercetările respective ar putea suscita o întrebare: de ce studierea materialului de la Bugiuleşti, care va fi făcută de paleontologi — specializaţi în animale — prezintă un deosebit interes şi pentru paleoantropologi — adică pentru oamenii de ştiinţă care studiază omul vechi — şi în egală măsură şi pentru arheologi? Răspunsul la întrebarea de mai sus este legat de o altă descoperire, făcută nu demult şi nu departe de „capcana" de la Bugiuleşti. Iată despre ce este vorba: la sfîrşitul anului trecut, arheologul C. S. Nicolaescu-Plopşor a descoperit, lîngă Slatina, cele mai vechi urme de viaţă omenească din Europa. Împreună cu directorul muzeului din Slatina, I. N. Moroşan, arheologul a descoperit, pe valea Dîrjovului, o serie de unelte de muncă din piatră cioplită — obiecte care au o vechime de peste o jumătate de milion de ani şi care au aparţinut omului-maimuţă — pitecantropului — sau precursorului său. Această descoperire a stîrnit un interes deosebit în mediul ştiinţific din lumea întreagă, deoarece uneltele respective sînt deocamdată unice în Europa, piese similare sau aproape similare găsindu-se doar în Africa de Sud şi în Asia, acolo unde au ieşit la iveală şi resturile omului-maimuţă. Descoperirea de pe valea Dîrjovului dovedeşte astfel că Africa şi Asia nu-s singurele „leagăne" ale omenirii.

Iar valea Dîrjovului, locul de lîngă Slatina unde pitecantropul sau ceva asemănător lui „şi-a uitat" în urmă cu peste 500.000 de ani uneltele de muncă, este „la doi paşi" de „cuibul fosilifer" cu animale preistorice, descoperit recent în regiunea Craiova. Se presupune că acest strămoş îndepărtat — pitecantropul sau australopitecul, să zicem — a trăit chiar în perioada cînd aceste animale uriaşe se înecau în smîrcurile lacului de formaţie pliocenică. De aceea oamenii de ştiinţă speră ca în campaniile de cercetări care vor urma — ţinînd seama de varietatea de animale şi de numeroasele „cuiburi fosilifere" din acest loc — să descopere, poate, resturi fosile ale înşişi făuritorilor celor mai vechi unelte de muncă din Europa. Adică ale stră-străbunicului nostru, care a trăit pe aceste meleaguri cu nu mai puţin de peste o jumătate de milion de ani.

Cercetătorul ştiinţific Dardu Nicolaescu-Plopşor, lucrînd la conservarea pieselor găsite. Operaţia se face prin impregnarea acestora cu soluţii speciale.

CU SARE ȘI PIPER

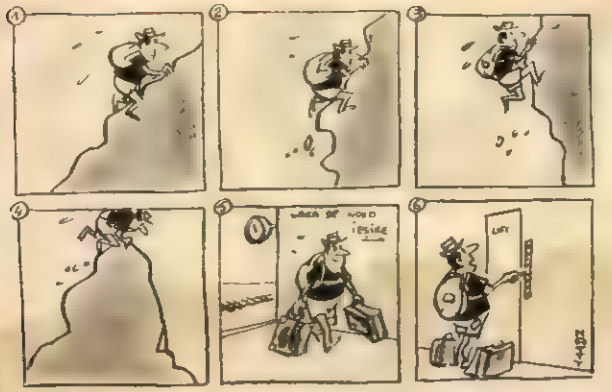

FĂRĂ CUVINTE — Desen de MATTY

DE-ALE ROBOȚILOR

— Am trimis ieri robotul să-mi cumpere niște alimente.
— Și ?
— Mi-a adus o duzină de transistori electrici!

★

— Tata mi-a confecționat un robot care să mă ajute, în locul lui, să-mi fac lecțiile.
— Cred că acum îți faci lecțiile mult mai repede!
— Da, însă nu-mi prea convine.
— De ce ?
— Cînd mă ajuta tata, mai învăța și el ceva...

★

— Nu mă împac de loc cu robotul meu cel nou!
— Păi spuneai că e foarte perfecționat.
— Tocmai de aceea. Nu pot niciodată să-l conving să spună vizitatorilor că nu sînt acasă, atunci cînd nu vreau să-i primesc.

★

— De ce ai renunțat la robotul bucătar ?
— Era să se întîmple o nenorocire. I-am spus o dată nevesti-mi: „Ești o dulceață". Și robotul a vrut să-mi prepare din ea o prăjitură.

LA TELEFON

EA: Allo?
EL: Tu ești?
EA: Da, eu sînt. Dar dumneata cine ești?
EL: Eu!
EA A, tu ești? Adică cine?
EL Nu mă recunoști?
EA Ba da! Nu cumva?...
EL Exact. Am stat la teatru lîngă dumneata și mi-ai dat să înțeleg că nu-ți displac.
EA: Din dreapta sau din stînga?
EL: Din ambele părți.
EA: Nu, vreau să zic: ești vecinul din dreapta sau din stînga?
EL: Din stînga. În pauză am făcut cunoștință și mi-ai dat numărul de telefon.
EA: Va să zică tu ești! Îmi amintesc foarte bine. Mi-am dat seama îndată că ești tu.
EL: Crezi în dragostea fulgerătoare?
EA: Dacă e vorba de un om serios, cred.
EL: Foarte serios. Am și o repartiție pentru un apartament.
EA: Am simțit din primul moment pentru tine...
EL: Atunci pot spera că vei spune da?! Că mă vei iubi toată viața?
EA: Voi spune da!
EL: Oh, cît sînt de fericit! Vrei să ne întîlnim astă-seară, dragă Lia?!
EA: Care Lia? Eu nu sînt Lia!
EL: Am vrut să zic Maria!
EA. Care Maria?
EL: Iartă-mă, Lenuța. Din cauza emoției...
EA: Ascultă! Nici nu știi cu cine vorbești și te pornești să faci cereri de căsătorie! Ce neserios ești, Mișule!
EL: Care Mișu? Eu nu sînt Mișu!

După V. DIHOVICINII

INOCENȚĂ

În S.U.A., din cauza numărului mare de delicvenți minori, în fiecare școală s-a fixat cîte un post permanent de poliție.

(Ziarele)

Bătrînul polițist Franklin O'Cork,
un irlandez voinic și cam ciufut,
era un personaj recunoscut
în lumea interlopă din New York.
Îl respectau și-l admirau cu toți:
tîlhari la drumul mare, spărgători,
trișori și ucigași, tăinuitori,
pungași și gangsteri, traficanți și hoți.
Ce prețuiau prietenii la el
era tenacitatea, îndîrjirea,
că nu se prea pierdea ușor cu firea
și că avea nervi tari, ca de oțel.
Orice vedea, orice se întîmpla —
asasinat, răpire de copii,
violuri, atentate, tîlhării —
pe bunul Frankie nu-l impresiona.
Se spune despre dînsul că odată
văzînd un tînăr domn decapitat,
plin de compasiune-a exclamat:
„Păcat de bunătatea de cravată!"
Iar cînd a fost găsit un șef de bandă
cu trupul tot de gloanțe găurit,
s-a așezat la masă plictisit
și-a zis: «azi nu vreau „șvaițer", vreau „olandă"!»
De-o vreme însă — lucru foarte grav! —
Franklin O'Cork, bărbat între bărbați,
se plînge c-are nervii zdruncinați
și că se simte foarte rău bolnav.
Iar ceea ce e oarecum mai trist
și pe prieteni i-a impresionat
e faptul că ar fi demisionat
din postul important de polițist.
Motivul? Bietul om e îngrozit
de toate cîte i-a fost dat să vază
de-o săptămînă de cînd activează
la școala de băieți din Jersey-Street...

I. ATANASIU-ATLAS

CĂMAȘA FERMECATĂ

Într-o după-amiază cam pe la patru și jumătate (tocmai lăsasem storurile să-mi facă siesta), soneria țîrîie. Îmi pun papucii și deschid. Pe cine văd în prag ? Pe Pépe (sînt trei de „pe". Ca să nu greșiți, puneți accentul pe cel de-al doilea.) Nu-l cunoașteți pe P.P. ? Pe Partenie Policarp — Pépe — cum îi spun amicii ? Așa-i. N-aveți de unde să-l cunoașteți. Nu v-am vorbit de el pîn-acum. Și, totuși, în ușă era Pépe.

Toc! Toc! (Astea-s pupăturile...)
— Ce faci ? Cum o duci ?
Bine, eu; bine, ei...
— Ce vînt te aduce prin București ?
— Hainele.
— Cum adică, hainele ?
— Am venit să le întorc.
— Cum ? Ca să-ți întorci un costum de haine, vii tocmai aici ? Acolo, la Cebul Silvaniei, n-aveți cooperativă de croitorie ?
— Ba avem, ce să zic!
— Atunci ?
— Mi-e teamă.
— Teamă ?!
— Da. De epidemie.
— Ce fel de epidemie ? Nu înțeleg...
— Stai să-ți explic...

Și în timp ce nevastă-mea desfăcea o cutie de sardele poloneze (omul venise de pe drum și era flămînd) iar eu destupam o sticlă de „Panciu", Pépe începu să povestească, rupînd din cînd în cînd cîte o bucățică dintr-o felie de franzelă și înghițind-o pe nemestecate.

— Uite cum a fost. Aveam o cămașă albă, de poplin. Avea ea paișpe ani, că în ea m-am cununat, dar de atunci n-am mai îmbrăcat-o niciodată. Era ca nouă. Doar gulerul era cam demodat, cu niște colți lungi și ascuțiți ca vîrful unei halebarde. M-am dus cu ea la cooperativă. La „Silvania". Am cerut să mi-o modifice. Cînd colo, ce să vezi ? Cămașa parcă era fermecată. Cum începea pe mîna cuiva, era jale. Imediat respectivul era apucat de o cumplită durere de măsele. La început a încercat tovarășa Elena Pataki. Prăpăd! Au cuprins-o așa niște dureri, că n-a fost chip să încreze nimic la cămașă. Tocmai mă gîndeam să dau o fugă la farmacie și să-i aduc un antinevralgic, cînd, minune! De cum dădu cămașa la o parte, tovarășei Pataki îi trecu durerea de măsele de parcă i-ar fi luat-o cineva cu mîna. Luai cămașa și o împachetai cu multă precauție, temîndu-mă să nu mă contaminez și eu. Pe drum îmi veni ideea să mai încerc o dată. Poate or fi existînd și persoane mai... imune. Intrai la altă secție a cooperativei „Silvania". Dar tovarășa Ana Sete, responsabila secției, păți la fel: din nou măselele... Eram cuprins de remușcări și totodată uimit de... nocivitatea cămășii. Am dus-o acasă și, după ce am înfășurat-o într-o broboadă de-a soacră-mi și într-o grămadă de ziare, am pus-o într-o cutie și am închis-o în boxă. Am avut grijă să încui ușa și să iau cheia la mine, ca nu cumva nevastă-mea sau altcineva, neștiind ce i se poate întîmpla, să pună mîna pe cămașă.

— Bine, dar. .?
— Vrei să afli dezlegarea... misterului ? E mai simplă decît îți închipui. Nu-i nici o enigmă. Durerea de măsele era un... pretext. Modificarea cerută de mine nu prezenta... interes. Era prea... măruntă. Iar cooperatoarele căutau în felul acesta să se descotorosească de cămașă. De aia m-am gîndit să nu dau la întors costumul acolo. Cine știe ce se mai poate isca. Vreo molimă, vreo boleșniță sau mai știu eu ce! Așa că am venit la București.

Pépe și-a terminat explicațiile în grabă, ca să nu i se încălzească vinul.

...Luați aminte! Cînd vă duceți în Cebul Silvaniei, la cooperativa „Silvania", dați comandă „serioasă" dacă vreți să nu se-ntîmple nimic.

A. CÎMPINEANU

Cuvinte încrucișate

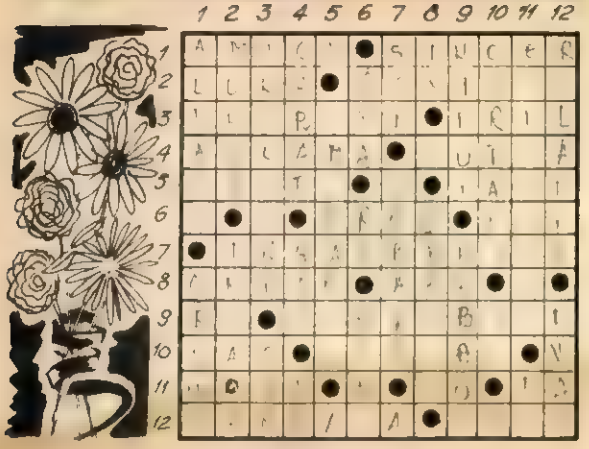

Prietenie

ORIZONTAL: 1) Prieteni — Cum trebuie să fie un prieten. 2) Octombrie — Organele centrale și locale ale puterii de stat în U.R.S.S. 3) A se uni printr-o prietenie deosebit de puternică — Ornament muzical pe care ni-l oferă și unele păsări cîntătoare. 4) A ovaționa — Un păhărel din ea se poate închina și pentru prietenie. 5) Unul din poeții noștri care a cîntat în versuri minunata prietenie dintre ostașul român și cel sovietic — Navă. 6) Iubit — Prietenul din natură al lui Eminescu. 7) Cum sînt frunzele copacilor în luna octombrie. 8) Rudă cu paltinul — Posedă. 9) Curte! — A deretica prin casă (reg.). 10) Luciu — Legat sufletește. 11) Pronume — Strigăt de horă ardelenească — Se servește. 12) Sărbătorită — Cel ai prieteniei duce turiști de la București la Moscova și de la Moscova la București.

VERTICAL: 1) Prieteni uniți pe plan internațional — Asociație care cultivă prietenia româno-sovietică. 2) Efort fizic sau intelectual în care adevărații prieteni se ajută reciproc — Întreprinderea regională de transporturi auto. 3) Prieten cu trecere — Bolta văzduhului. 4) Unitate de măsură pentru metale și pietre prețioase — Gospodărie agricolă colectivă — Cuib! 5) Riu în U.R.S.S. (2 cuv.): 6) A rămîne pe loc — Curele! — Acid acetic diluat. 7) Specie — Grupare a unor prieteni care luptă pentru aceeași cauză (fig.). 8) Patru, la romani — Frigurosi. 9) A bate nituri — Vinul rămas în pahare. 10) Mustrați de părinți — De la (od.). 11) Calificat (fig.) — Cămașă cu flori. 12) Legătură între persoane sau între popoare — Ion, în U.R.S.S.

Educație pentru toate vîrstele

MIC ÎNDREPTAR PENTRU PĂRINȚII NOILOR ELEVI

Copilul tău a devenit elev. Fă-i să simtă prin întreaga ta atitudine importanța acestui eveniment pentru toți membrii familiei!

● Nu aprecia niciodată negativ față de copii măsurile luate de școală sau persoana educatorului. Străduiește-te să întărești prin toate mijloacele autoritatea școlii. Clătinînd încrederea copilului în cei ce-l instruiesc și-l educă, șubrezești însăși temelia procesului instructiv-educativ.

● Ține o strînsă legătură cu școala, răspunde cu bunăvoință cheimărilor ei, nu lipsi de la nici o întîlnire cu părinții. Îți vei ridica nivelul „profesional" în meseria de părinte, vei putea să-ți impui o atitudine justă față de copii, vei afla la vreme greutățile ce s-ar ivi și vei putea să iei măsuri de îndreptare.

● Stabilește de la început un regim precis de viață pentru copii, respectă-l și impune-l respectarea lui. Odihna, alimentarea, lecțiile, jocul să-și aibă o dată pentru totdeauna locul și vremea lor.

● Cere de la început copilului o atitudine justă față de îndeplinirea obligațiilor școlare, întemeiată pe principiul: „întîi învățătura, apoi joaca".

● Nu te substitui copilului în îndeplinirea obligațiilor școlare: el este cel care învață. Îndeamnă-l să facă față sarcinilor prin propriile lui puteri. Oferă-i ajutorul tău numai atunci cînd are cu adevărat nevoie de el.

● Faptul că are obligații școlare nu-l scutește pe copil de datoria de a participa la munca familiei. Procedînd astfel îi conformezi liniei de acțiune pedagogică a școlii socialiste, care pe toate treptele de învățămînt împletește instrucția cu munca.

● Dacă elevul aduce o notă bună, arată-ți mulțumirea fără exagerare și fără a-i acorda imediat o răsplată. Copilul trebuie obișnuit cu ideea că învățînd bine nu face o ispravă deosebită, aceasta fiind datoria lui de zi cu zi. Dacă aduce o notă proastă, nu face din aceasta o dramă și nu-l ineca pe copil într-un potop de mustrări și lamentări, ci caută să descoperi cauzele defecțiunii și să iei măsuri de îndreptare.

● Ține seama în permanență de particularitățile psihice individuale ale copilului. Nu-i da sarcini prea ușoare, spre a nu-l jigni, dar nici prea grele, spre a nu-l descuraja. Adeseori succesele fulgerătoare ale unor copii ascund superficialitatea și netemeinicia cunoștințelor.

● Educă la copii dragostea de învățătură și nu competiționismul. Clasa nu este un hipodrom. Propunînd copilului ca unic țel pe acela de a fi primul cu orice preț, îi stimulezi vanitatea și ambiția deșartă. Învață-l să-și judece succesele și insuccesele nu prin prisma orgoliului personal, ci prin aceea a intereselor colectivului din care face parte.

● Nu te bizui pe „instinctul pedagogic". Completează-ți cu orice prilej cunoștințele despre „meseria de părinte".

Sen ALEXANDRU

DIN CAPRICIILE NATURII

Păpăgeie cu... urechi

Cititorul nostru Adalbert Solter, instructor în stația C.F.R.-Sighet, ne trimite spre publicare fotografia alăturată. Curioasele obiecte din fotografie nu sînt, cum s-ar putea crede, niscaiva bibelouri sau capete stilizate de păpuși. Ele n-au fost cioplite de mîna unui meșter, ci sînt opera naturii. Sau, mai bine zis, rezultatul unui capriciu al naturii. Curioasele obiecte sînt două păpăgeie roșii pe care cititorul nostru le-a găsit — alături de altele, obișnuite, fără „urechi" — printre roșiile cumpărate de la Aprozar-ul din Sighet...

CITITORII CĂTRE CITITORI

Dorește să corespondeze cu tineri studenți și muncitori din R.P.R. cititorul revistei noastre Valentin Budilevski, student în anul II la Tehnicumul muzical din Slobozia (R.S.S. Moldovenească). A i se scrie pe adresa: U.R.S.S., Chișinău, raionul Tiraspol, Tehnicumul muzical din Slobozia.

★

Vor să facă schimb de cărți poștale ilustrate (vederi) următorii:

Lucia Alexiuc — str. 13 Decembrie nr. 3, Alba Iulia;

Georgeta Răduț — str. D-na Despina nr. 13, Pitești.

Erica Burdea — elevă cl. a XI-a, str. Cloșca nr. 1, Satu Mare;

Traian Protopopescu — str. Mircea Vodă nr. 55, raionul T. Vladimirescu, București;

Osman Izet — elev-ucenic anul III, str. Victoriei nr. 75, Tulcea;

Doina Varnicu — elevă cl. a X-a, str. Sf. Vineri nr. 34, Pitești;

Lucian Carp — str. G. Enescu nr. 30, Cugir, raionul Orăștie;

Domnica Andrei — telefonistă, str. Filimon Sîrbu nr. 80, Pitești;

Nicuiae Ștefanov — str. Eroului nr. 14, Tulcea;

Ștefan Pribilovici — str. 23 August nr. 201, Tulcea;

Constantin Nadrag, str. Crișan nr. 5, Tulcea;

Idole Abdulba — str. 24 Ianuarie nr. 2, Tulcea.

Marius Pană — str. Henri Barbusse nr. 10, Or. Stalin;

Ioan Herlo — com. Chereluș nr. 215, raionul Ineu, reg. Oradea;

Zvetlana Moisenko — pioneră, str. Victoriei nr. 11, Craiova;

Floricica Bădescu — funcționară comercială, Magazinul universal Găești, reg. Pitești;

Adriana Rădulescu — elevă cl. a X-a — str. I. C. Frimu nr. 24, Găești, reg. Pitești;

Smaranda Popa — elevă cl. a XI-a — com. Puchenii Mari, reg. Ploești;

Gheorghe Hendrea — Zlatna, raionul Alba, reg. Hunedoara;

Toader Mărgărit — blocul 19 C, cvartalul III, apartamentul 7, Onești, raionul Tg. Ocna, reg. Bacău;

Anni Henschl — salariată în cooperație — Recaș, str. N. Titulescu nr. 434, reg. Timișoara.

Poșta REDACȚIEI

POV. CRUDU ȘTEFAN — Valea Călugărească. *În revista „Timpuri noi" nr. 28/1960 găsiți un articol despre activitatea și principiile politicii duse de omul de stat turc Kemal Atatürk. În ceea ce privește întrebarea referitoare la Republica Dahomey, ați citit, desigur, numărul 35 al revistei noastre, unde, împreună cu o hartă a Africii, se dau date sumare despre fiecare stat african în parte. Vă sfătuim de asemenea să cercetați revista „Timpuri noi", numărul 34/1960, unde găsiți date mai ample despre aceasta țară ca și despre alte țări care și-au cîștigat independența în cadrul „comunității franceze".*

P. SNOPESCU — Botoșani. *Cărțile de care întrebați — ca și oricare alte ediții vechi — pot fi, eventual, procurate prin Anticariatul de stat. Nu e exclus ca ele să se găsească în rafturile anticariatului sau ca, solicitîndu-le, anticariatul să vi le procure ulterior. Puteți să vă adresați și în scris Anticariatului de stat din cadrul Direcției difuzării cărții, pe adresa: Calea Moșilor nr. 62, raionul Tudor Vladimirescu, București.*

RODICA-MARIANA POPESCU — Găești. *V-am fi îndeplinit cu ușurință dorința, dacă n-ați fi uitat un lucru elementar: să arătați la ce adresă trebuie să vi se scrie...*

Străjerul Anzilor

Pe vîrfurile semețe ale munților Anzi din America de Sud, aproape de granița zăpezilor veșnice, trăiește condorul, specie uriașă de vultur, cea mai mare pasăre de pradă de pe suprafața pămîntului, care în unele cazuri atacă chiar și omul.

Condorul zboară la înălțimi de aproape 7.000 de m, unde poate plana ore întregi. Corpul său are peste 1 m lungime, iar aripile trec, în timpul zborului, de 3 m.

Condorul mascul are pe cap și pe o parte din cioc o creastă cartilaginoasă, împodobită cu mici papile cărnoase de culoare roșu-violet sau violet, pînă la negru. Pe fiecare parte a capului pielea alcătuiește o încrețitură care se prelungește în jos ca o perdea, iar gîtul, la rădăcină, este înconjurat de o coroană de pene lungi și moi. Întreg corpul condorului este acoperit cu pene de culoare albă. Trăind pe crestele Anzilor, aproape de granița zăpezilor veșnice, condorul e numit și străjerul Anzilor.

Despre coafură

Știați că...

...din cele mai vechi timpuri, coafura a constituit una din cele mai deosebite preocupări ale femeilor de toate categoriile sociale ?

...în Roma antică unele rețele pentru întrumusețarea părului aveau compoziții din cele mai ciudate ? Adesea eleganțele timpului își vopseau părul chiar cu aur.

...buclele și ondulațiile erau cunoscute pe timpul împăratului August și că, după cum spune Tibul, era nevoie de trei sclave pentru a coafa o femeie: una friza părul, a doua îl parfuma și a treia îl aprета ?

...la vechii eleni era în mare cinste coafura complicată a femeilor, după cum se poate vedea dintr-o gravură de pe o monedă găsită la Siracuza ?

...femeile barbarilor care au distrus imperiul roman au impus mai tîrziu moda lor mult mai simplă și anume: părul lung, împletit în cozi, acoperit de un văl care lăsa numai fruntea descoperită ?

...abia cruciadele au readus din Orient coafurile savante, cel puțin prin accesoriile lor, dat fiind că părul rămînea acoperit de un văl, adesea străveziu ?

...în evul mediu, a fi blondă constituia o condiție esențială pentru a fi frumoasă ?

...în epoca Renașterii, celebrul pictor Tițian a lansat moda părului auriu-roșcat, modă care s-a menținut pînă în zilele noastre ?

...în timpul doamnei de Sévigné apare complicata coafură care trebuia să-i poarte numele și care, printre alte detalii, cuprindea firișoare de păr pe frunte și bucle vaporoase pe tîmple ?

...toate acestea ar fi fost fermecătoare dacă doamnele din așa-zisa lume mare n-ar fi fost certate... cu igiena ? Cronicarii timpului ne spun că femeile din popor, care se pieptănau mult mai simplu, cu părul lins și ridicat în sus de pe ceafă, erau mai puțin parfumate dar infinit mai curate decît doamnele de la curte.

...unele coafuri ale doamnelor de la curte erau atît de complicate și atît de înalte că păreau adevărate turnuri care obligau pe cele ce le purtau să stea cu capul afară din vehicul, cînd călătoreau în cupeu?

...abia în timpurile moderne coafurile se simplifică ? Părul devine scurt în 1920 ; încetul cu încetul se revine la părul lung, pentru ca în 1947 moda părului scurt să se impună din nou, rămînind astfel pînă în zilele noastre.

DEZLEGAREA JOCULUI „CONSERVE", DIN Nr. TRECUT

ORIZONTAL: 1) Congelat — Frig. 2) Avar — Acru — Ah. 3) Mumu — A — Mere. 4) Alimente — Ona. 5) R — Lan — Anulat. 6) Asasin — Ani — A. 7) A — Abur — Dar. 8) Alb — A — Atinea. 9) Salahorit — Ac. 10) — Pm — Marinat — I. 11) I — Murata — Iod. 12) Cais — Sardele.

SFATURI practice

Despre cartofi și despre un nou mod de a-l prăji

Cartoful este azi un aliment universal care se pretează la toate fanteziile culinare. Exceptînd regiunile înghețate ale globului, nu există țară care să nu-l cultive și să nu-l consume în cantități apreciabile. Consumul acesta a-a mărit și mai mult din momentul în care analiza chimică a arătat cît de bogat este cartoful în elemente nutritive.

Cît e de folositor nutriției s-a putut vedea din conținutul lui în vitamine, asemănător cu acela al pîinii negre. Cartoful — la fel ca și pîinea neagră — e bogat în vitaminele A, B și P. Îi lipsește vitamina E, în schimb are vitamina C. Așa se și explică de altfel că în unele țări cartoful înlocuiește în mare măsură pîinea. Numai în ce privește elementele energetice se prezintă mai slab (90 de calorii la suta de grame, în loc de 250, cît ne procură pîinea). Față de pîine însă, cartoful prezintă avantajul că poate fi consumat în felurite chipuri, unele din acestea, ca supele și pireurile, fiind indicate chiar în regimurile dietetice.

În afara supelor, a pireurilor, a mîncărurilor și a garniturilor, se pot face din cartofi diferite prăjituri foarte gustoase. Dăm o rețetă mai puțin cunoscută la noi — o rețetă de biscuiți — pe care o recomandăm cu toată convingerea:

Frămîntați 250 gr de cartofi fierți și curățați de coajă cu 2 gălbenușuri de ou, 100-150 gr de zahăr pudră, o lingură de drojdie de bere pudră și 50 de gr fecule. Adăugați la urmă cele două albușuri de ou bătute spumă și puțină vanilie sau o altă aromă care vă place. Puneți în forme mici de tablă și băgați la cuptor timp de 40-50 de minute. Biscuiții astfel preparați se păstrează perfect mai multe zile și sînt foarte gustoși.

Făcîndu-ne ecoul ultimelor cercetări în domeniul elementelor posibil cancerigene, care presupun că acroleina, produs al grăsimilor supraîncinse — ar prezenta un eventual pericol, sfătuim pe gospodine (deși presupunerea de mai sus nu a fost încă în totul verificată), să schimbe metoda clasică a prăjirii cartofilor. Adică să nu aștepte ca mai întîi să se încingă grăsimea și apoi să vire cartofii, ci să-i pună de la început în grăsimea rece. În modul acesta se evită formarea acroleinei, iar cartofii astfel prăjiți vor fi la fel de gustoși ca și ceilalți. Ei nu vor fi mai grași — cum s-ar putea crede — deoarece ebuliția apei pe care o conține legumă va împiedica pătrunderea uleiului sau a unturii în cantitate excesivă. Cu aceeași grăsime se poate găti și altă dată, dacă se filtrează printr-un tifon și se păstrează într-un vas de sticlă, undeva la întuneric.

JOSIANA

Colțul vînătorului sportiv

CERBUL — MÎNDRIA CARPAȚILOR

Iată-l! Înfipt bine pe picioare, se întinde și, ridicîndu-și puternicul cap cu pădurea ramurilor cu tot, sloboade cîntec lung, duios, de dragoste și dor: „Aa-ooooooh-aaah!". Cheamă ciutele. În curînd în jurul său se vor aduna cîteva, le va păzi cu o neostenită străşnicie, va lupta pe viață și pe moarte cu toți rivalii care le vor rîvni.

Aceasta doar la începutul toamnei (septembrie-octombrie). În restul anului trăiește solitar.

Este cerbul, craiul Carpaților.

★

Unde trăiește? Aproape întregul lanț al Carpaților este împărăția cerbului carpatin, cel mai valoros vînat al acestui colț al lumii. Punctul de atracție al acestui vînat este trofeul său: craniul cu coarnele ramificate.

Renumele cinegetic al țării noastre se datorește și frumusetii acestor trofee. Un cerb împușcat pe fondul de vînătoare „Mănăstirea Cașin" a oferit un trofeu ce constituie un record mondial.

La expozițiile internaționale de la Berlin (1937) și Düsseldorf (1956), Romînia a obținut cele mai multe medalii de aur pentru trofeele de cerb prezentate. Pe baza sistemului de punctaj hotărît de Consiliul internațional de vînătoare, trofeele vînate în R.P.R. sînt printre primele în lume datorită calității și vigurozității lor. 11 trofee de cerbi (împușcați după 1900) au obținut medalii de aur. Ultimul trofeu valoros (printre primele 5 trofee din lume) a fost recoltat anul trecut la Cașin (în munții Vrancei) de către Paul Bertoli, vînător din R. F. Germană.

În noua gospodărie cinegetică a țării noastre cerbul se bucură de o atenție deosebită.

În perioada anilor 1960-1965, prin măsurile de pază, ocrotire și înmulțire a vînatului ce au fost luate, efectivul de cerbi din țara noastră va crește cu un procent de 25%-30%.

P.S. Toamna, vînătoarea este permisă la mistreți, prepelițe, ciraței, sitari, porumbei, turturele, sturzi, cocoșari, gîște, rațe mari și alt vînat de baltă. Pînă la sfîrșitul lunii decembrie pot fi vînate și ieruncile. De asemenea, se pot organiza vînători de răpitoare cu păr și pene (în afară de cele ocrotite de lege). Atenție, vînători: cerbii carpatini, cerbii lopătari, căprioriții, țapii de capră neagră, urșii și rișii se vînează doar cu autorizație specială.

Dialog despre moda lui 1961

— Mă întrebai care e linia modei anului 1961. Liniștește-te; ea o continuă fără prea mari „zguduiri" pe cea a anului trecut și s-ar putea defini prin cuvîntul *discreție*: suplă și discretă e linia, stînse și discrete culorile, compacte și discrete țesăturile, simple și discrete coafura și pălăriile, natural și discret machiajul... Anumite tendințe ale modei din anii trecuți, care împingeau spre exagerare, sînt pe cale de dispariție. Adio linia sac care ștergea orice urme de feminitate! Adio agresivele sinuozități care o prefăceau pe femeie în propria ei caricatură! Nu mai sînt moderne nici coafurile mult umflate pe creștet și nici pantofii cu vîrful exagerat de ascuțit și cu tocul „cui".

— Bine, dar ce aduce nou moda aceasta ?

— Linia e dreaptă, dar fără uscăciune, mlădioasă datorită preferinței pentru țesături suple. Silueta sugerează formele feminine fără a le accentua: pieptul și șoldurile sînt abia marcate, iar talia — uneori ușor coborîtă — e discret subliniată cu un cordon înnodat, din materialul rochiei sau dintr-o piele subțire. Atît rochiile cît și majoritatea taioarelor nu au guler, ci sînt răscroite simplu în jurul gîtului. Rochiile de după-amiază și seară permit decolteuri mai mari, uneori asimetrice. De altfel, asimetria e unul din detaliile tipice ale noii mode. Multe rochii de dimineață și taioare se încheie lateral, iar la unele rochii de după-amiază se remarcă o linie înfășurată sau drapeuri asimetrice.

— Dar la mantouri și taioare ce a intervenit nou ?

— Se vor purta multe ansambluri: rochie și jachetă, rochie și mantou, taior cu mantou asortat. Taioarele sînt mai lungi și cu talia foarte slab schițată. Mantourile sînt confortabile, fără ampioare exagerată. Se văd mai puține gulere depărtate de gît și mai multe mantouri închise cu eșarfe, gulere șal, uneori din tricou sau din blană, așa cum se cuvine unor veritabile haine de iarnă. De altfel, garniturile de blană vor fi foarte căutate anul acesta: gulere, manșete și mai ales căciulițe.

— Nu mi-ai vorbit încă despre culori și țesături.

— În afară de negru, violet și maron, culori dominante ale unei mode ce stă sub semnul sobrietății, se vor vedea mult verde, bej, gri, un albastru indigo și un galben cald, ca mierea. Printre țesături revin cu putere jerseul metanj și ecosezul pentru rochii, iar pentru mantouri și ansambluri, tuidul și lodenul. Seara, pentru rochii de teatru și reuniuni, lameul și brocartul vor compensa prin tonurile lor calde și somptuoase austera sobrietate a liniei.

În concluzie: o modă mai feminină, ostilă oricăror excese.

De vorbă cu medicul

ANDREI NELLA — Onești. Comunicați-ne rezultatul examenului metabolismului bazal pe care vi l-am cerut. Deocamdată vă recomandăm: injecții cu vitamina B_{12} de 1.000 gama (două injecții pe săptămînă, la interval de trei zile una de alta); 20 de injecții cu Arenal, una pe zi, și 20 de injecții cu Hematodin, începînd cu un sfert de fiolă prima zi și crescînd cu un sfert de fiolă zilnic, pînă la cantitatea întreagă din fiolă. Nu sînt contraindicații pentru sarcină.

TEODOROIU M. — București. Operația, pe care vă sfătuim s-o faceți cît de curînd, este dintre cele mai ușoare. Timpul de vindecare este scurt și apoi aceasta nu are nici o importanță acum, de vreme ce tot trebuie s-o faceți.

D. CORNEANU — Ticleni. Din datele pe care ni le-ați comunicat se poate trage concluzia că ficatul dv. este în suferință, iar gastrita este secundară. Explorările făcute pînă acum nu permit, totuși, stabilirea unui diagnostic precis. Din cauza aceasta, nici tratamentul — destul de complex — pe care l-ați urmat nu a dus la rezultatele dorite. Părerea noastră este să vă internați într-o clinică medicală din Capitală. Dar pentru aceasta aveți nevoie de o aprobare prealabilă, pe care urmează să o obțineți prin serviciul medical de acolo.

MURARIU PETRU — Deta. Investigațiile făcute pe plămînul dv. au dat rezultate negative. Trebuie să faceți o bronhoscopie la un serviciu de specialitate, pentru a lămuri dacă nu este vorba de vreo leziune pe bronhii, care întreține tusea și celelalte fenomene de care vă plîngeți. În acest caz trebuie să vi se facă tratamentul corespunzător. De aceea adresați-vă unui serviciu de boli pulmonare.

LABĂU GAVRIL — S.M.T. Marghita. Mirosul neplăcut al gurii poate avea cauze foarte variate: dentiția proastă sau neîngrijirea dinților prin spălare, diferite boli digestive — cum sînt gastritele, colitele — unele boli ale ficatului. Trebuie avută în vedere și ozena, o boală a nasului, care degajă un miros neplăcut, precum și anumite afecțiuni pulmonare cronice. Trebuie să vi se stabilească deci cauza, pentru a vi se putea face tratamentul corespunzător.

NĂSCUȚIU NICOLAE — Vatra Dornei. Probabil că în cicatricea postoperatorie există un fenomen de compresiune nervoasă cu o parezâ consecutivă a medianului, care produce suferințele de care vă plîngeți. Antinevralgicul este un paleativ care nu rezolvă decît parțial suferințele. Cred că va trebui să vă adresați serviciului de neurochirurgie din București. Dacă aveți posibilitatea, faceți o cură balneară la Victoria.

V. I. — Buzău. Este absolut necesar să vă deplasați fără întîrziere la clinica de boli de ochi din București pentru a fi examinată. Numai atunci se va stabili dacă vederea mai poate fi recuperată

BLAGA VASILE — Piatra Neamț. Urmăriți rubrica „De vorbă cu medicul" din revista noastră; într-unul din numerele viitoare va apare articolul dorit de dv. și de alți cititori ai revistei noastre.

NEDELCU D. — Roman. Vă recomandăm să luați patru tablete de Nervatil pe zi, timp de 10-15 zile, pe care le veți repeta după o pauză de zece zile. În pauză veți face zilnic cîte o injecție intravenoasă cu calciu bromat.

În ceea ce privește soția dv., numai o intervenție chirurgicală, pe care o va recomanda un ginecolog, poate remedia situația în mod radical. Micile intervenții, des repetate, de care ne vorbiți, pot într-adevăr debilita organismul și dau unele complicații locale.

BAICU MARIAN — București. Trebuie în primul rînd să schimbați anturajul, evitînd tovărășia acelor prieteni despre care ne vorbiți, și să căutați tovărășia unor tineri sănătoși și la minte, și la trup. Folosiți timpul liber în lecturi bine alese, practicați sportul, plimbările în aer liber, în compania unor buni tovarăși de drumeție. Seara, la culcare, faceți fricțiuni pe tot corpul cu un șervet muiat în apă rece sau, dacă aveți posibilitatea, faceți dușuri reci. Altfel, veți avea serioase tulburări nervoase, cu grave repercusiuni în întreg organismul și în activitatea profesională.

Dr. Silviu GHEREA

NOTE

„Vînat" la discreția oricui...

În fiecare vară, pe șoselele Germaniei occidentale poate fi întîlnit următorul tablou: autocamioane ale marilor proprietari de pămînturi trec din sat în sat „colectînd" copii care, pentru o leafă de mizerie, sînt folosiți tot timpul sezonului la munciile agricole. Relatînd cele de mai sus, ziarul vest-german „Süddeutsche Zeitung" scria: „Copiii sînt folosiți la cele mai grele munci agricole, această situație revoltătoare continuînd în ciuda unor avertismente serioase din partea medicilor, care au arătat că 40 la sută din numărul lor suferă deformări sau îmbolnăviri ale scheletului".

În loc de a pune capăt acestei practici, autoritățile vest-germane au consfințit-o oficial. După cum informează ziarul mai sus citat, „Bundestagul, prin votul partidului de guvernămînt, a aprobat o lege prin care se recunoaște în mod oficial folosirea muncii copiilor în agricultură". Și pe bună dreptate, ziarul își punea întrebarea: „Oare copiii noștri sînt un vînat la discreția oricui?"

Cine este Hagerty?

Trimis în Japonia pentru pregătirea călătoriei lui Eisenhower de la începutul verii, Hagerty a fost nevoit să facă repede cale întoarsă.

Cu acest prilej presa americană a relatat agilitatea cu care Hagerty a reușit să se urce în elicopter, salvîndu-se astfel de furia maselor japoneze. Totodată însă, o serie de ziare au început să dezvăluie misiunile pe care acesta trebuie să le îndeplinească.

Cunoscutul gazetar Drew Pearson, de pildă, a dat la iveală informații senzaționale care dovedesc că, în fapt, Hagerty conduce întreaga activitate a lui Eisenhower. Pearson scrie: „Pe umerii lui Hagerty apasă răspunderea de a convinge milioane de americani că președintele lor se ocupă cu adevărat de problemele de stat, că este toată ziua ocupat la masa de lucru și nu pe terenul de golf. Și Hagerty duce la îndeplinire de minune această misiune. Energicul Hagerty a mobilizat un batalion de fotografi care livrează presei fotografii înfățișîndu-l pe Eisenhower la masa de lucru, cu maldăre de dosare pe masă. Unii senatori susțin că, chiar atunci cînd în receptorul telefonului se aud cuvintele „aici este președintele", vocea nu este a lui Eisenhower — care se află pe terenul de golf, doarme sau citește un roman polițist — ci a lui Hagerty.

L. S.

CU AJUTORUL TEHNIC AL UNIUNII SOVIETICE, la Bagdad, capitala Republicii Irak, se vor construi un reactor și un laborator pentru cercetări atomice în scopuri pașnice. În fotografie: punerea pietrei fundamentale. Sus: macheta viitoarei construcții.

ȘI COPIII AJUTĂ... Pionierii din cartierul Prenzlauer Berg din Berlinul democrat întreprind numeroase inițiative în scopul ajutorării poporului congolez, victimă a agresiunii imperialiste. Astfel, din vînzarea a diferite obiecte lucrate de ei — vaze de flori, covorașe, coperte de cărți — se realizează sume ce se trimit în Congo. În fotografie: un covoraș confecționat în acest scop de copiii din capitala R. D. Germane.

ARIPI OCROTITOARE... Iată cum doi pisoi, a căror mamă a murit la nașterea lor, pot găsi ocrotire sub aripile unei cloști cu dezvoltat „simț matern".

CETĂȚEANUL Nr. 10.000.000... Fiind înregistrat drept al 10.000.000-lea cetățean al R. P. Ungare, micuța Takács Marika, născută în comuna cooperativizată Kevermes, a fost luată sub patronajul Consiliului național al femeilor ungare. În fotografie, cetățeanul nr. 10.000.000 în brațele mamei sale.

←MĂȘTI ANTIGAZ ÎN TIMP DE PACE... Fotografia de față nu reprezintă — așa cum s-ar părea — un aspect din timpul vreunui atac cu gaze în primul război mondial, ci o scenă ce s-a petrecut în orașul francez Arence. Acolo, datorită neglijenței criminale a patronilor zăcămintelor de gaz metan, orașul s-a văzut amenințat cu intoxicarea în masă și, pentru a-și salva viața, cetățenilor nu le-a mai rămas decît o cale: cea pe care o vedeți în fotografie.

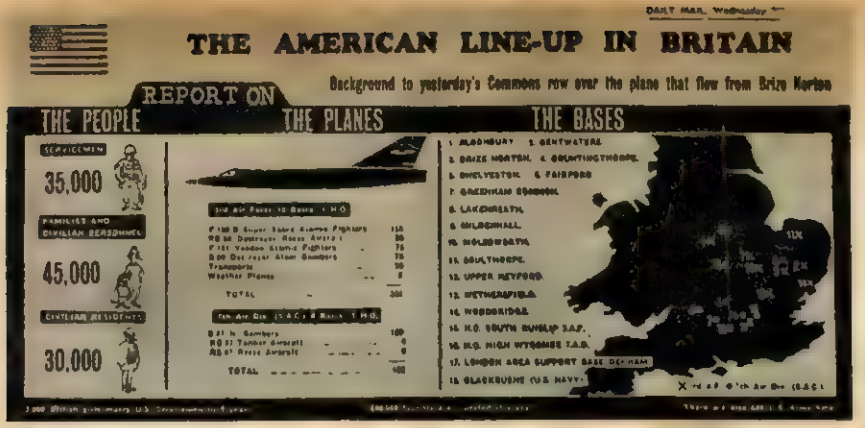

UN PERICOL CARE AMENINȚĂ ANGLIA

Anglia în pericol — aceasta este ideea care revine cu insistență în paginile presei britanice, în legătură cu ceea ce este cunoscut dincolo de Canalul Mînecii sub numele de „afacerea murdară", respectiv problema bazelor americane de pe teritoriul englez. În mod special cazul aviomului RB-47 a arătat populației engleze consecințele posibile ale unor acțiuni similare în viitor. „Poporul britanic — scrie Daily Mirror — și-a asumat un risc uriaș în legătură cu bazele americane. El va fi acela care va trebui să sufere dacă avioanele americane vor efectua zboruri nefaste asupra Rusiei". „Zborurile de spionaj provoacă o serioasă alarmă în Anglia" — scrie la rîndul său „Scotsman".

Părerea exprimată de ziare este departe de a fi ceva izolat. Organizații dintre cele mai diferite, personalități dintre cele mai influente, oameni simpli se pronunță cu indignare împotriva menținerii bazelor americane pe teritoriul englez.

Totuși, în Downing Street (sediul guvernului englez — n.r.), parcă nu pătrunde nici un ecou al îngrijorării generale. Dovadă, faptul că la recentele tratative anglo-americane în problema bazelor s-a ignorat pur și simplu voința fierbinte a maselor. Unele ziare londoneze arată că guvernul englez rămîne, ca și pînă acum, la cheremul diverșilor colonel americani, care pot hotărî orice fel de acțiuni provocatoare.

Ca un corolar al acestui proces, americanii înundă literalmente Anglia. Ziarul „Daily Mail" publică, ca ilustrare a acestei stări, cliseul de sus, sub titlul: „Americanii se adună în Anglia". În dreapta sînt fixate pe hartă cele 18 baze americane (terestre, maritime și aviatice) amplasate în Anglia: Alconbury, Bentwaters, Brize Norton, Bruntingthorpe, Chelveston, Fairford, Greenham Common, Lakenheath, Mildenhall, Molesworth, Sculthorpe, Upper Heyford, Wethersfield, Woodbridge, H.Q. South Ruislip 3 A.F., H.Q. High Wycombe 7 A.D., London Area Support Base Denham, Blackbushe (U.S. Navy).

Datele din centrul cliseului arată că în Anglia se află în prezent 548 avioane americane aparținînd armatei a 3-a a forțelor aeriene militare ale S.U.A. și diviziei a 7-a a comandamentului strategic american. Dintre acestea — 285 sînt bombardiere care pot transporta bombe nucleare.

În sfîrșit, în stînga sînt trecute cifre în legătură cu numărul soldaților și personalului civil american existent în prezent în Marea Britanie.

Numai că oricît ar accepta guvernanții britanici această stare de lucruri, poporul englez o respinge, pentru că a învățat multe din cele întîmplate recent și ca atare nu dorește să meargă mai departe spre ceea ce ziarul „Tribune" numea „sinucidere nucleară".

S. V.

O NOUĂ ȘTIINȚĂ ULUITOARE

În Occident nu s-a potolit încă zarva stîrnită de epocala descoperire „științifică" saltologia (știința care dezlănțuie caracterul omului după felul cum... sare) și iată că o nouă uluitoare descoperire vine să împrăștie fericirea printre oameni: „statul pe vine prelungește viața și o face mai ușoară, mai frumoasă!"

Iată, în sfîrșit, cheia nepătrunsei taine, care frămîntă de atîta amar de vreme mințile savanților ! Cercetau și experimentau oamenii de știință, închiși în laboratoare, aplecați deasupra microscoapelor, țineau conferințe, citeau și publicau tratate groase de specialitate, făceau schimburi de experiență, în dorința de a găsi metodele cele mai eficace pentru prelungirea vieții, și cînd colo, soluția se găsea la doi pași de ei ! Soluție simplă, uimitor de simplă.

Vreți să trăiți 100 de ani? Stați pe vine! Vreți ca viața să vă pară mai frumoasă și mai ușoară? Stați pe vine!

Un articol foarte documentat în acest sens a apărut nu demult și în revista americană „Life". Concluzia autorului este limpede: Americani!... Viitorul vostru este asigurat dacă veți sta pe vine!...

Adepții „modului de viață" al burgheziei americane au îmbrățișat cu frenezie această metodă aducătoare de... fericire!... Iată un grup de studenți din Arkansas, luînd masa pe vine, iar în fotografia alăturată un student învățînd pentru examene, stînd pe vine!... Articolul din „Life" asigură că „statul pe vine ușurează trecerea examenelor!"...

Așadar, studenții americani nu mai au nevoie să-și bată prea mult capul cu învățătura. Dacă la examen, profesorul îi va pune întrebări, studentul va răspunde netulburat: „O clipă, domnule profesor, să mă așez pe vine!" Și în clipa următoare, din această poziție care ține loc de învățătură, studentul e declarat trecut la examene cu „magna cum laudae"...

O altă fotografie prezintă un tînăr compozitor „creînd", stînd pe vine pe capacul pianului. Nu e de mirare că, șezînd într-o asemenea poziție, compozitorul a creat melodii apte de a fi executate la tigaie, la butoi, la tărăboanță, la tumbărău, la mașina de tăiat lemne și la alte asemenea instrumente muzicale cu sau fără carburator...

Evident, această nouă teorie are un fundament foarte realist ea tinde să prostească milioanele de americani fără lucru care s-ar mulțumi să ia masa chiar și pe vine... Ea este însă incompletă recomandă într-adevăr să se ia prînzul pe vine, dar omite să spună cum să procedeze cei ce muncesc — și mai ales cei ce nu au de lucru, șomerii — ca să-și facă rost de prînzul respectiv!...

De fapt însă autorii noii teorii nu se adresează atît celor ce nu au de lucru pentru că sînt șomeri, cît mai ales celor ce nu au de lucru pentru că sînt feciori de bani gata. Și acestor feciorași de bancheri și industriași trebuie să li se ofere „distracții", „educație" și „cultură".

Pe cît se pare, statul pe vine conține toate calitățile necesare creșterii unor „supermeni" yankei!...

Radu VALENTIN

Moravuri occidentale

CRIMĂ ȘI... PEDEAPSĂ

Pilotul Roland Joel Bassed, de la baza militară aeriană a S.U.A. situată în apropierea orașului englez Norfolk, are două preferințe în viața particulară: ginul și plimbările cu automobilul. Îmbinarea celor două pasiuni ale lui Bassed a costat recent viața a doi cetățeni englezi. După cum relatează presa britanică, pilotul american a consumat mai întîi o cantitate însemnată de gin, după care s-a urcat la volanul automobilului său pentru a face o „plimbare veselă". Cît de „veselă" a fost această plimbare, se poate vedea din faptul că, ajungînd pe strada principală a satului Docking, el a dat peste doi oameni, soții Burns, care mergeau liniștiți după cumpărături, și i-a ucis pe loc.

Surprinzătoare în toată această afacere este însă pedeapsa dată criminalului american. Un tribunal englez l-a condamnat pe Bassed pentru dubla sa crimă doar la... doi ani închisoare.

I. S.

NUNTA...

Un fapt banal, care ar fi putut trece neobservat dacă n-ar fi survenit și o telegramă...

Anna-Maria Mussolini, cea mai mică fiică a fostului dictator al Italiei, s-a căsătorit recent. Nunta a avut loc în străvechiul oraș Ravena.

Faptul, repet, n-ar fi depășit banalul, dacă la această nuntă, la care a fost invitat întregul stat major al partidului neofascist, nu s-ar fi produs și un fapt ce a atras atenția presei: o dată cu limuzina „grand luxe" oferită cadou mirilor de către neofaciști, la masa nunților a apărut un lacheu în livrea care a prezentat signorei Anna-Maria Benito Mussolini-Neggi și proaspătului ei soț o telegramă de felicitări și urări expediată și semnată de însuși Papa Ioan al XXIII-lea.

Nu e vorba doar de o simplă coincidență. Vaticanul s-a mai încucerit o dată cu fascia și cu zvastica...

M. A.

UN CUIB DE NAZIȘTI ÎN CALIFORNIA

La Santa Roza, în California (S.U.A.), a fost descoperit un nou cuib de naziști. Ei au deschis și un magazin în care se vînd steaguri cu cruci încrîngate pentru uzul... școlilor. Conducătorii acestui magazin au avut îndrăzneala să declare că scopul lor este ăe... a sprijini „procesul de învățămînt" în școli. Într-o „circulară" care are pe frontispiciul ei o zvastică ei scriu: „Nu putem accentua îndeajuns însemnătatea existenței steagului cu crucea încrîngată într-o sală de clasă pentru cîștigarea atenției studenților în vederea unui spirit de renaștere și de interes".

Mai e nevoie de vreun comentariu pentru a înțelege ce fel de „renaștere" și „interes" pot trezi steagurile cu zvastică?

I. S.

① Revista americană „Life", care a publicat această imagine, a scris următoarele: „Acești studenți din Arkansas care își iau masa stînd pe vine seamănă cu niște cîțoi mai mărișori care-și pun labele pe masă pentru a cere să li se dea și lor o bucată".

② Învățatul... pe vine.

③ După părerea acestui tînăr, se pot realiza mari „creații" stînd pe vine, pe capacul pianului, și zdrăngănind clapele din poziția arătată.

④ „Vizionarea programelor de televiziune stînd pe vine — sună explicația dată de revista „Life" acestei fotografii — te face să guști într-o mai mare măsură programul". ...Mai ales acele filme cu gangsteri, în care eroii stau la rîndu-le pe vine și trag cu pistolul...

REDACȚIA:
București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33,
Tel. 17.60.10. int. 1744.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘĂTESCU
Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Campionii noștri la handbal în 7, dinamoviștii bucureșteni, au fost învinși la scor săptămîna trecută de handbaliștii de la Rapid. Este o înfrîngere care trebuie să dea de gîndit conducerii clubului Dinamo.

COPERTA NOASTRĂ

Printre componenții lotului național de iahting se numără și electricianul Purcea Petre, de la I.R.E.B. El practică iahtingul de circa 10 ani. În ultima vreme s-a specializat pe îmbarcațiunea clasa Finn, cu care l-am surprins evoluînd zilele trecute pe Herăstrău. Pentru cei ce nu cunosc frumusețile acestui sport, transmitem din partea tov. Purcea o călduroasă invitație la primul concurs care va avea loc... anul viitor (anul acesta iubitorii sporturilor nautice și-au terminat socotelile cu timpul, apa și vîntul).

Fotografie de Ion BÎRLĂDEANU

Aspect de la întîlnirea de baschet Rapid-Progresul, dotată cu cupa „Prieteniei Romîno-Sovietice".

SADOVEANU, SPIRITUL ȘI SPORTUL

de Al. MIRODAN

Să lăsăm pentru o clipă campionatul de fotbal, tehnica, „jocul bărbătesc" și (mai ales) Rapidul, subliniind însă în trecere cursa de 10.000 metri a lui Bolotnikov și recordul mondial care aduce — încă o dată — dovada despre sfărîmarea limitelor în materie de energie omenească, să renunțăm și la urmărirea zborului voleibaliștilor către campionatul mondial din America de Sud și să ne oprim într-o cronică la aniversarea lui Mihail Sadoveanu: marele scriitor împlinește peste cîtăva vreme 80 de ani. Nu se cuvine să notăm și aici, la pagina de sport a revistei, faptul acesta? Se cuvine, pentru că marea viață și marea operă a povestitorului au contacte vii cu mișcarea sportului, cultura spiritului aflîndu-se la creatorul „Baltagului", ca și la Goethe, într-o adîncă armonie cu iubirea culturii fizice. Dacă va apare cîndva o antologie a literaturii noastre despre sport (ce-ar fi să apară?), pagini de frunte și multe vor purta în carte semnătura lui Mihail Sadoveanu. Dacă se vorbește despre legătura adevărată dintre gîndire și sport în viață, cuvinte de frunte și multe trebuie rostite pe marginea vieții lui Mihail Sadoveanu. Dacă avem nevoie (și avem) de un argument în plus contra prejudecății despre contrazicerea dintre idee și întrecerea pe stadion, să ne ducem la cărțile maestrului, în cercetare. Maestrul joacă, de mai bine de jumătate de secol, șah, fiind un cunoscător profund al disciplinei. Biblioteca sa găzduiește, umăr la umăr, pe Homer și teoria deschiderilor. În tinerețe, ocupîndu-se cu dezlegarea problemelor complicate, a dobîndit succese, fiind citat în reviste ca specialist. Mai pe urmă, dorind să sprijine dezvoltarea jocului, a prezidat ani mulți Federația romînă de șah, activ urmărind competițiile de seamă. Cine a trecut vara asta pe la Neamț l-a putut vedea pe maestru mutînd pionii pe o tablă.

Maestru se îndeletnicește, de aproape trei sferturi de veac, cu vînătoarea, pescuitul și drumeția (turismul, adică). Gîndind la anii lui te întrebi: a trecut vreunul fără pușcă în pădure, undiță în baltă sau drum greu, cu sacul, pe munte? Parcă n-a trecut... Gîndind la cărțile lui te întrebi: a scris vreuna fără să istorisească, într-un chip sau altul, fapte de la vînătoare, pescuit sau cercetarea locurilor din țară? Parcă n-ar fi scris... Gîndind acum, în preajma celor 80 de ani, la înțelepciunea vieții lui, te întrebi: găsești mai bun exemplu de împăcare a minții cu trupul și exemplu mai bun de fructificare a faptelor trupului uman în pagini de mare artă? Parcă n-ai găsi...

Sadoveanu e mai mult decît un exemplu, e o lecție de viață.

S-o învățăm cu notițe.

Ultimul concurs nautic al anului a avut loc săptămîna trecută pe lacul Herăstrău. Întrecerea, organizată cu prilejul închiderii celui de-al II-lea Pavilion de Mostre, a constituit o adevărată demonstrație a celor ce practică sporturile nautice. În fotografia din stînga, surprindem în plină desfășurare cursa de schif 8+1. La sfîrșitul concursului s-au înmînat cîștigătorilor distincții din partea conducerii celui de-al II-lea Pavilion de Mostre (fotografia de jos).

Nr. 43 (283)
Anul IX
29 octombrie 1960

Mihail Sadoveanu
la 80 de ani.
(pag. 8-9)

Fotografie de
Dan GRIGORESCU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Primit cu puternice aplauze, tovarășul Chivu Stoica, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R. președintele Consiliului de Miniștri, a adus Congresului salutul Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn.

Cel de-al IV-lea Congres al Sindicatelor din R.P. Romînă

Miercuri dimineața s-a deschis în sala Palatului R.P. Romîne cel de-al IV-lea Congres al Sindicatelor din Republica Populară Romînă.

Prezentăm cîteva imagini fotografice din ziua deschiderii Congresului.

La primul punct al ordinei de zi, după salutul C.C. al P.M.R. adresat Congresului al IV-lea al Sindicatelor din R.P.R., tovarășul Gheorghe Apostol a prezentat raportul Consiliului Central al Sindicatelor. Raportul a fost în repetate rînduri aplaudat cu căldură de delegați. Ovații puternice au răsunat pentru Partidul Muncitoresc Romîn, inspiratorul și organizatorul victoriilor poporului nostru muncitor, pentru guvernul Republicii Populare Romîne, pentru eroica noastră clasă muncitoare, țărănimea și intelectualitatea noastră, pentru solidaritatea internațională a celor ce muncesc, pentru pace între popoare. ↓

← Un grup de delegați și delegate la Congres în timpul unei pauze.

Aspect din sală, în timpul lucrărilor Congresului. ↓

La sosire în gara Băneasa.

ÎNTOARCEREA ÎN CAPITALĂ A TOVARĂȘULUI GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

Duminică dimineață, prin gara de frontieră Curtici, a sosit în patrie trenul cu care a călătorit tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, conducătorul delegației R.P. Române la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, precum și tovarășii Leonte Răutu și Ștefan Voitec, membri ai delegației. La frontieră delegația a fost întîmpinată de tovarășii Chivu Stoica, Nicolae Ceaușescu și Alexandru Drăghici.

La Arad, Săvîrșin, Simeria, Sighișoara, Racoș, Orașul Stalin, Cîmpina, Ploești — de-a lungul întregului parcurs de la frontieră pînă în Capitală — zeci de mii de oameni ai muncii au salutat cu căldură pe tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej și pe ceilalți conducători de partid și de stat, exprimîndu-și sentimentele de adîncă recunoștință pentru eforturile depuse la O.N.U. pentru triumful păcii și colaborării internaționale.

La ora 20 trenul a sosit în gara Băneasa unde a fost întîmpinat de conducătorii de partid și de stat, oameni de știință, artă și cultură, ziariști romîni și corespondenți ai presei străine, numeroși oameni ai muncii. Erau prezenți șefii misiunilor diplomatice acreditați la București și alți membri ai corpului diplomatic.

Zeci de mii de bucureșteni, adunați în piața gării Băneasa și de-a lungul șoselei spre oraș, au salutat cu căldură și entuziasm pe tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, au aclamat îndelung pentru P.M.R., pentru Comitetul său Central.

Pe tot parcursul, de la Curtici pînă la sosirea în Capitală, mii și mii de oameni ai muncii i-au aclamat pe tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej și pe ceilalți conducători de partid și de stat (gara Cîmpina).

Un salut voios de pionier adresat din inimă tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej (gara Coșlariu). ↓

Colectivista Victoria Sotiorian din Coșlariu a dorit foarte mult să strîngă mîna tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej și să-i ureze sănătate și viață lungă. ←

Foto AGERPRES

LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

① Celebrul bas sovietic Ivan Petrov împreună cu Magda Ianculescu şi Constantin Gabor în spectacolul extraordinar „Bărbierul din Sevilla".

② Irina Arhipova şi Garbis Zobian în „Aida" — spectacol extraordinar prezentat la Teatrul de Stat de Operă şi Balet din Bucureşti.

③ Simpozion la Casa prieteniei romîno-sovietice din Bucureşti, pe tema „Succese ale teatrului nostru de operă şi balet în U.R.S.S.". În fotografie, un grup de artişti care au luat parte la turneu. De la stînga la dreapta: V. Loghin, Elena Cernei, D. Ohanesian, Jean Hvorov, Zenaida Pally, Jean Rinzescu şi C. Iliescu.

④ Numeroase manifestări sportive au fost de asemenea închinate tradiţionalei sărbătoriri a prieteniei romîno-sovietice. Printre acestea şi competiţia de baschet dotată cu „Cupa prieteniei romîno-sovietice". Cupa a fost cucerită de echipele C.C.A. (băieţi) şi Ştiinţa (fete). În fotografie: aspect din timpul partidei Ştiinţa-Metalul (băieţi).

Fotografii de S. STEINER şi R. SCURTU

Pe strada Vasneţov

– schiţă –

de DOMOKOS Géza

Ilustraţie de Valentina DINU

Zilele trecute mă pomenii chemat la telefon de un necunoscut, un anume Hagău, inginer — spunea el. Mă înştiinţă că a sosit de la Moscova şi are să-mi remită un pachet. Ne înţeleserăm ca a doua zi să ne întîlnim în faţa Telefoanelor.

— Un pachet din Moscova? — mă întrebai, mirat. Oare de la cine? Poate de la Kolea Nikolski — îmi spuneam, nedumerit. Tot el mi-a trimis acum un an şi volumul de studii literare al lui Sklovski... Sau, poate de la Stepanenko. Fusesem înainte de plecare, împreună cu el, prin magazine şi, după ce îmi cumpărasem un aparat de radio îmi exprimasem regretul de a nu-mi fi luat şi lămpi de rezervă; ceea ce îl făcuse să-mi promită că la prima ocazie mi le va trimite el... Sau — mai ştii? — şi-o fi adus aminte Saşa Smolnikov, cercetător al Pamirului, de caisele acelea uzbece care-mi plăcuseră atît de mult... Trecui în revistă toate cunoştinţele anilor de şedere la Moscova. N-am ajuns la alt rezultat decît acela că nu mai ştiam la cine să mă gîndesc. Aşteptam cu nerăbdare şi emoţie întîlnirea de-a doua zi cu numitul inginer.

Vă puteţi imagina ce mutră am făcut cînd, după atîtea emoţii, mă pomenii la Telefoane faţă-n faţă cu un om care însă nu avea nimic în mînă. Tovarăşul Hagău îmi spuse că e inginer constructor, că a stat cîteva luni la Moscova unde a studiat metodele sovietice de construire a locuinţelor. Cu cîteva zile înainte de plecare, un coleg sovietic îl invitase la inaugurarea unui nou bloc de locuinţe. Acolo, cineva îl întrebase dacă mă cunoaşte şi în orice caz să facă tot posibilul să mă găsească, deoarece adresa nu mi-o cunoştea, ci doar numele instituţiei unde lucrasem cu doi ani în urmă.

— Sincer să vă spun, nu-mi prea făceam iluzii să vă găsesc. Ieri însă mă gîndii să fac apel la cartea de telefon... Şi, iată, am avut noroc.

Spunînd acestea scoase din buzunar un pachetel învelit în hîrtie albă şi legat cu o panglicuţă.

Îl luai în mînă, îl sucii pe-o parte şi alta, îl scuturai...

— Ce-o fi oare?

Inginerul dădu din umeri şi zîmbi:

— Habar n-am...

Nici n-ajunsei bine acasă şi desfăcui panglicuţa. În cutiuţa, nu mai mare decît una de chibrituri, se afla un tub de bachelită; mai bine zis: un minor de aparat de ras. În fundul cutiei, un bilet pe care scria doar atît: „Ca să nu umbli nebărbierit, dacă cumva ai făcut-o! Semnat: Lapin, Iuri Jivolojenov (Iurka), Nadejda Gheorghievna"...

...Lucrurile se petrecuseră acum opt ani în felul următor: locuiam într-o cameră mobilată de pe strada Vasneţov 16, într-o clădire veche, cu un singur etaj, pe al cărei acoperiş se mai puteau vedea urmele incendiului din 1812. Era o clădire gălbuie, îmbătrînită, care, privită de pe strada inundată în lumina neonului, făcea impresia unui cufăr prăfuit în mijlocul unor geamantane elegante, de piele.

— Un adevărat cavou! — avea obiceiul să spună vecinul meu din dreapta, un anume Lapin, figurant de teatru îmbătrînit în meserie, convins că nu i se dă să joace rolul lui Othello numai ca să nu se simtă jignit Mordvinov.

Iurka, băieţaşul de nouă ani al familiei Jivolojenov, avea şi el toate motivele să nu iubească această casă care amintea de campania lui Napoleon, deoarece — nu se ştie cum — colegii de clasă îl porecliseră Iuza, după numele ultimului proprietar al casei, un negustor lituanian.

— Vedea-te-aş la pămînt, urîciunea străzii! — mormăia el plîngînd, ori de cîte ori îl necăjeau colegii poreclindu-l astfel. Iar cînd nu-l vedea nimeni, se chinuia să lărgească cu briceagul crăpăturile zidului dintre bucătărie şi coridor.

Doar gazda mea, Nadejda Gheorghievna, părea mulţumită.

— Ia nu vă mai smiorcăiţi — încerca ea să-şi potolească vecinii. Unde mai găsiţi o casă ca asta? Călduroasă, uscată, prietenoasă...

În sinea ei, însă, abia aştepta ca bătrîna casă să fie demolată.

Într-o dimineaţă de duminică mi se întîmplă un lucru cu totul fără importanţă, dar care avu darul să-i ricăie şi mai mult pe locatarii parterului din strada Vasneţov. Mă bărbieriseam şi tocmai spălam sculele de ras la chiuveta din bucătărie. Cînd să le şterg, minerul aparatului îmi scăpă din mînă şi se rostogoli de-a lungul podelei, neoprindu-se decît în fundul unei crăpături. Şi acolo a rămas. În zadar încercă soţia lui Lapin să-l scoată cu un ac de croşetat. În zadar se chinui şi Iurka vreo cîteva ceasuri, fericit că poate lărgi în voie crăpătura zidului. Mînerul aparatului de ras n-a mai putut fi scos.

— Nici o grijă — mă consolă Nadejda Gheorghievna — cînd vor demola casa voi avea eu grijă de mînerul dumitale.

Le care maestrul Lapin zîmbi acru:

— Atunci, măi frate, n-ai decît să aştepţi pînă ţi-o creşte o barbă de patriarh, ascultă-mă pe mine... Că mînerul n-o să-i mai vezi cît îi lumea!

— Ia mai taci din gură, bătrîn blazat ce eşti! — îl apostrofă cu bunăvoinţă gazda. Uite, numai aşa-n necaz, eu cu mîinile mele îl voi scoate.

...Telefonul mă trezi din amintiri.

— Ei, aţi aflat ce e în pachet? — auzii vocea şăgalnică a inginerului Hagău. Luaţi atunci un creion şi notaţi noua adresă a prietenilor dv. din Moscova...

Traducere de V. ANTON

INSTANTANEU MOSCOVIT

Am un vechi cunoscut la Moscova. Îl cheamă Leonid Popov. Strada? Cartierul? Nu-mi amintesc. Adresa am uitat-o acasă, la Bucureşti. Să fiu la Moscova şi să nu-l întîlnesc pe Leonea? Aş regreta o viaţă întreagă. Ar regreta desigur şi el. Ce fac? Cum dau de el?

— Nu te necăji! — mă consolează tovarăşul meu de cameră. Îţi dau eu adresa!

— Îl cunoşti cumva pe Leonid Popov? — întreb eu mirat.

— Nu! Cunosc însă pe cineva care-l descoperă precis! — se grăbeşte să mă informeze tovarăşul meu.

— Da? Dă-mi iute adresa!

— Ascultă: treci mai întîi podul de peste rîul Moscova. O iei prin Piaţa Roşie, intri pe Gorki şi coteşti spre piaţa Manejului. Ai înţeles? Bun. Acolo te opreşti la prima cabină de informaţii.

Aşa am făcut. Acum mă găsesc faţă în faţă cu o foarte dezgheţată şi foarte descurcăreaţă funcţionară. Are pe birou nu ştiu cîte ghiduri şi nu ştiu cîte telefoane.

— Am un prieten: Leonid Popov. Nu-i ştiu însă adresa!

— Popov? În Moscova sînt o sută de mii de Popovi! Poate ştiţi unde lucrează? — încearcă să mă ajute funcţionara.

Unde lucrează oare? Cum naiba am uitat?!

— Staţi... staţi... parcă-mi amintesc. Popov a lucrat pe vremuri la o editură. Chiar aşa: la o editură... ca traducător. Dar e cam mult de atunci... să fie vreo zece ani.

— Nicevo! — răspunde fata cu ochii de culoarea cerului şi cu părul de culoarea spicului de grîu.

Au urmat o duzină de convorbiri telefonice alternate cu altă duzină de întrebări suplimentare puse mie.

Rezultatul: peste o jumătate de ceas eram în troleibuzul 12. Peste o oră: dincolo de uriaşul hotel „Ukraina", pe noul prospect Kutuzov. Acolo, într-un apartament din cel de-al treilea bloc, de la al doilea etaj, l-am descoperit pe vechiul meu cunoscut Leonid Popov.

Pentru a-l descoperi n-am pierdut prea mult timp şi nici n-am cheltuit vreun ban Haraşo!

Fr. U.

84 DE SCRISORI ÎN 29

Când scrii în 29 de zile 84 de scrisori înseamnă că ești îndrăgostit lulea! Așa am gîndit cînd am vizitat... impresiile de călătorie din U.R.S.S. ale lui Gion și Șaru — această interesantă expoziție-voiaj sau acest voiaj-expoziție. Poți considera fiecare exponată altfel decît o aprinsă scrisoare de dragoste? Creionată în carnetul de schițe, ea e, parcă, o scrisoare pentru cei de-acasă; o dată finită și expusă, ea se transformă însă într-o scrisoare pentru cei care au inspirat-o.

Expoziția ai vizitat-o și dumneata, stimate cititor. Pe cei doi artiști îi cunoști mai demult. Te-a bucurat, desigur, noul Gion pe care l-ai întîlnit cu acest prilej, un Gion care s-a depășit: de la caricatură la un desen realist (glumeț, prietenesc, bonom), care aduce a caldă strîngere de mînă. Te-a încîntat, desigur, muzicalitatea culorilor lui Șaru (firește, acolo unde nu-i... monocrom), diversă, emoționantă, convingătoare. Prin intermediul celor doi artiști ai întîlnit figuri dragi de oameni deosebiți — de la Boris Polevoi la muncitorul Zaicenko, laureat al Premiului Lenin — sau ai revăzut locuri pitorești, scene cotidiene pe care, chiar dacă nu le-ai cunoscut, imaginația ta și le-a închipuit aidoma (cîți dintre noi nu s-au plimbat pe aripile visului cu metroul moscovit?). Iată de ce nu vom prezenta aici expoziția propriu-zisă. Ci altceva.

★

Artistul plastic vede și simte cu creionul pe hîrtie. Chiar atunci cînd se deplasează... nu pentru a picta. Cum e cazul de față. Cei doi artiști au plecat la Moscova și Leningrad în ceea ce se numește „schimb cultural": aveau să vadă acolo muzee, școli, instituții de artă, oameni, să învețe și, întorși acasă, să-și descarce tolba amintirilor și învățămintelor.

După ce au făcut cîteva vizite și cîteva schițe, impresionați de amploarea faptului cotidian întîlnit și de marea prietenie care i-a întîmpinat pretutindeni, le-a venit ideea: să schițeze tot ce-i impresionează (*„ne-ar fi trebuit cîteva mîini"* — spune Gion) și acasă, eventual (ați ghicit: *eventual* a spus Șaru, care-i un mare ponderat), să expună.

— Sentimentele trezite în noi ne-am considerat datori să le... expunem—a început să povestească Gion.

Ca să-l înțelegem mai bine, să reintrăm numai pentru cîteva clipe în expoziție. Priviți portretul dramaturgului Vsevolod Ivanov: un Vsevolod Ivanov cu... „Trenul blindat" cu tot! În plus, portretul vorbește deschis și cît se poate de... plastic despre simpatia, respectul, dragostea celor doi artiști — pentru că, e de remarcat, amîndoi au expus portretul dramaturgului sovietic (de altfel, în multiple cazuri au procedat similar). Și cum putea fi altfel, atîta vreme cît...

Dar să-i însoțim pe cei doi călători acasă la dramaturg. Vila: aproape de Moscova, ascunsă în nămeți de zăpadă. Gazdele: scriitorul cu a lui soție și băiatul lor — pictor. Cadrul: un salon, abundent în obiecte de artă, o masă, votcă și — nu uitați, sîntem în iarnă — portocale și banane (din „producție proprie"). Discuții despre Romînia, despre artă, despre prietenia dintre Ivanov și Gorki, despre India, recent vizitată de dramaturgul sovietic, apoi o plimbare prin casă: Vsevolod Ivanov e un pasionat colecționar de minerale și roci rare (pietre semiprețioase) în cantități mari și de calitate, pe care și le culege singur în călătoriile prin țară și străinătate. *„Un dramaturg n-o să colecționeze niciodată piese de... teatru"* — remarcă, amuzat, Gion. *„Dar* — completează Șaru — *Vsevolod Ivanov mai posedă o frumoasă și demnă de invidiat colecție: o suită completă de xilogravuri datînd din al XVIII-lea secol, pe motive de balade rusești"*.

— Ține enorm la ele, dovadă că seria-i completă! — ne spune Gion.

— Dar, vedeți, ne-a dat amintire la amîndoi cîte una! — adaugă Șaru.

Ești de acord, stimate cititor, că gestul acesta nu mai poate fi numit „politețe" ci prietenie adevărată, mare?

Dar autorul „Poveștii unui om adevărat"? Oare să nu-ți producă fiori de emoție acea jumătate de oră în care cetățeanul sovietic Boris Polevoi, de profesiune scriitor, ți-a vorbit (cît de documentat și competent!) despre influența stilului... brîncovenesc în arhitectura romînească? Dar autoportretul pictorului Baba pus la loc de cinste în casa acestui îndrăgostit de țara noastră? Și încă ceva. Fiul tovarășului Polevoi ține „la zi" o carte de impresii în care semnează oaspeții tatălui său. Gion a desenat un Păcală, iar Șaru o țărancă din Țara Moților. Cîteva file înainte, în album semnase Ho Și Min...

— Ca să nu mai vorbim de o nouă... descompletare: dintr-un serviciu de pahare de argint, Boris Polevoi ne-a dat cîte unul...

Portretele predomină în expoziție. Apoi, scenele cu copii sau cele de pe stradă. Sînt remarcabile și imaginile pe teme agricole: „Colhoznice", „În atelierul de reparații de mașini și unelte", „Iulia Bibikova", „Colhoznici la muzeu" și altele. Impresionează ineditul faptelor surprinse, dar și fervoarea care le-a transformat din idee în exponată. Dragostea cu care s-au aplecat cei doi artiști asupra muncii din colhozul milionar „Maxim Gorki" își are povestea ei, pe cît de simplă pe atît de emoționantă. E ușor lucru să vizitezi un colhoznic și să afli că e... candidat în științe agricole? Dar să cunoști o mulgătoare de vaci chiar în clipele în care se află în... controverse literare cu un roman al lui Zola? Dar cum rămîne cu „sentimentalul" din tine atunci cînd președintele colhozului, în numele tovarășilor lui, te invită să deschizi expoziția chiar în colhoz (de altfel, peste puțin timp expoziția de la București va lua drumul colhozului milionar „Maxim Gorki")?

— Dar cunoștințele criticului Brodski din Leningrad despre pictura noastră? — a intervenit Șaru, aprins. Admirația lui pentru Grigorescu, Andreescu Paladi, Petrașcu? Profesorul Brodski e pur și simplu îndrăgostit de pînzele lui Petrașcu. El a propus „Ermitajului" achiziționarea cîtorva.

Petrașcu la „Ermitaj"! Recunoaște, stimate cititor: e un titlu de poem „de mare anvergură". Recunoaște că le-ar fi trebuit artiștilor noștri într-adevăr mai multe mîini decît au, ca să schițeze tot ce i-a impresionat. Din fericire, „deficiența" a fost compensată de setea cu care au plecat înarmați și de tolba plină de sentimente și desene pe care au adus-o cu ei. Iată de ce putem considera că am vizitat nu numai o expoziție de impresii, ci și una de sentimente.

Bazil DUNĂREANU

P.S. Știam că vizita la Fabrica de rulmenți din Moscova i-a entuziasmat pe cei doi artiști. Mi-am exprimat astfel mirarea că, în afara portretului directorului acestei fabrici, mapa lor nu a adus nimic „concret".

— N-am avut încotro: omul apare în fabrică numai atunci cînd ceva nu e în regulă la vreo mașină; noi n-am întîlnit oameni. Fabrica e complet automatizată!

Mihail Gion: „Baritonul I. I. Petrov în „Knezul Igor", la Teatrul Mare din Moscova.

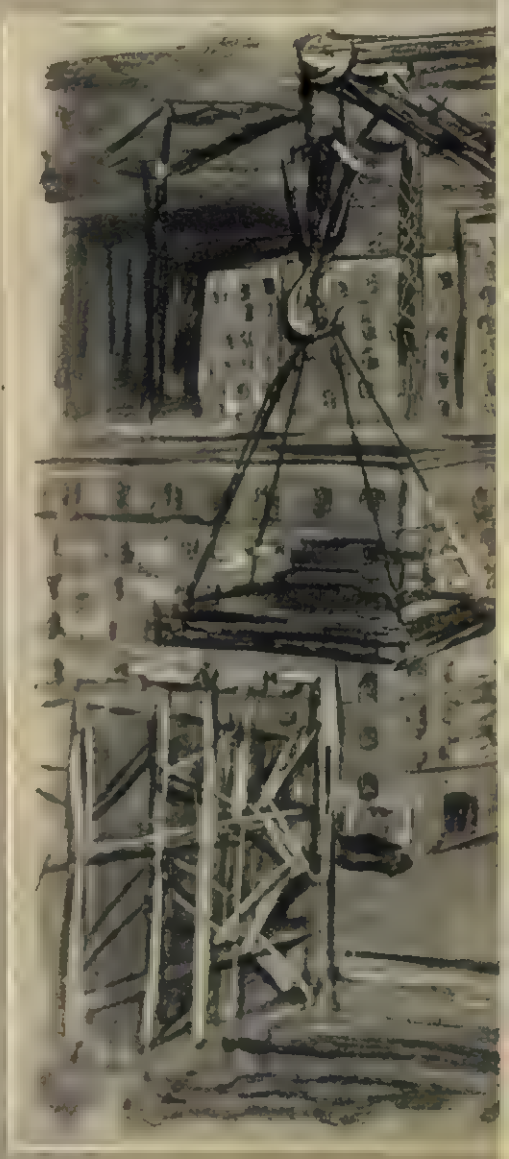

DE ZILE

Mihail Gion: „Constructori".

Mihail Gion: „Pictorul Serghei Gherasimov".

Gh. Şaru: „Colhoznici la muzeu"

Cei doi artişti au făcut desene „la minut": gazdele au răspuns, toţi la minut, cu autografe:

Boris Polevoi, prin intermediul unei dedicaţii prieteneşti, îi lasă în amintire lui Şaru... ... ...

Maestrul scrutind ca-ntotdeauna plaiurile țării dragi.

MIHAIL

o carte în care vorbiți despre „Prietenii dv. scriitorii", deci și despre Mihail Sadoveanu.

— Într-adevăr. După douăzeci și unu de ani am tipărit această carte a amintirilor, pe care am purtat-o atîta timp în sufletul meu și care e atît de mult *a mea*, încît am uneori impresia că n-am trăit pînă acum decît ca s-o scriu. O tînără și foarte delicată prietenă îmi scria, acum cîteva zile: „Nu ți-a cerut nimeni iertare că ți-a cumpărat cartea asta cu bani, de la librărie?..."

— Așadar, ați săvîrșit, în 1960, „păcatul" de care nu vă simțeați în stare în 1939?

— Da, dar repet: după douăzeci și unu de ani... Și apoi, în cartea aceasta n-am făcut, sper, „literatură"...

— Dar acum, în pragul celor 80 de ani pe care-i împlinește maestrul și pe care-i sărbătorim, care-s gîndurile dv.?

— Mai întîi, pentru mine Mihail Sadoveanu nu împlinește și nu va împlini niciodată 80 de ani. Ca și deunăzi, cînd s-au sărbătorit 80 de ani de la nașterea celuilalt titan al literaturii românești contemporane, Tudor Arghezi, am impresia că toate acestea sînt simple... calomnii. Mihail Sadoveanu, acest veșnic tînăr ctitor sufletesc al poporului, nu va fi bătrîn decît atunci cînd vor îmbătrîni și „Frații Jderi", „Ștefan Vodă al Moldovei", „Vitoria Lipan", „Tudor Șoimaru" sau „Lizuca" din „Dumbrava minunată". Adică — niciodată.

De ziua celui mai mare dintre cei mai mari maeștri ai slovei românești, nu mai pot adăuga nimic: în cîteva pagini ale unei cărți cu iz încă proaspăt de tipografie, am spus tot ce aș fi putut spune.

Deci, poposind cu gîndul în fața lui Mihail Sadoveanu, îmi plec genunchiul cu smerenie și, adunîndu-mi în inimă tot ce mi-a mai rămas gingaș și tînăr, îi întind această carte:

— Primește darul sufletului meu...

T. R.

PRIMEȘTE DARUL SUFLETULUI MEU...

— De vorbă cu Otilia Cazimir, la Iași —

Eplăcut, cît se poate de plăcut s-o vizitezi pe poeta Otilia Cazimir și, între o cafea și ...golirea unei chesele de dulceață, să stai de vorbă cu ea, mai ales pe teme literare. Cum scopul deplasării noastre era cît se poate de precis — prieteniile literare ale poetei — ne-am rezervat o plăcere și mai mare.

— V-am ruga să ne faceți cîteva mărturisiri cu caracter... sadovenian — ca o veche cunoscută, admiratoare și adesea... intervievată ce ați fost.

— În 1939, cînd Iașul îl sărbătorea pe Mihail Sadoveanu cu prilejul decernării de către Universitatea ieșeană a diplomei de „Doctor honoris causa", mi s-a cerut așa cum îmi cereți și dv. acum, să-mi spun și eu modestul meu cuvînt. G. Topîrceanu — „prietenul meu, poetul" sau „tînărul meu prieten", cum îi spunea Mihail Sadoveanu, cu o modulație atît de dulce în glas de parcă vorbea cu un copil, deși diferența de vîrstă dintre ei nu era atît de considerabilă — G. Topîrceanu închisese ochii doar cu doi ani înainte. De aceea, prietenilor care-mi cereau atunci să scriu și eu ceva despre Mihail Sadoveanu în „Însemnări ieșene", revistă pe frontispiciul căreia stătuseră o vreme alături, cu cinste, numele celor doi mari prieteni, le-am răspuns evocînd cîteva momente din trecutul, pe atunci foarte apropiat:

„Am căutat să aleg cuvinte mîndre și calde, vrednice de Mihail Sadoveanu, căruia trebuia să i le închin. Dar la gîndul că maestrul nostru o să citească ce scriu eu despre Mihail Sadoveanu — m-am simțit dintr-o dată mărunță și neputincioasă, și n-am mai scris nimic. Așa ceva se păstrează în suflet. Cu așa ceva nu se face literatură; ar fi păcat..."*)

Și n-am scris nimic, nici atunci, nici douăzeci de ani după aceea.

— Totuși, v-a apărut de curînd

*) Vezi în revista „Însemnări ieșene" nr. 5, din mai 1939: „Despre Mihail Sadoveanu". Semnat: Redacția.

SADOVEANU LA 80 DE ANI

OMAGIU

Prin slove tu urcăm poteci de munte
Să ascultăm cocoșul pe Rarău,
Ne cheamă drum de zimbri în Ceahlău
Și piscuri albe cum e-nalte-ți fruntе.

S-aude ca un basm cuvîntul tău,
Întins peste veleaturi ca o punte
Și din adînc de codri îi răspunde,
În blînd amurg, o toacă la Durău.

Ai îmbrăcat în „Nopți de Sînziene"
Amarul obiditului popor...
Din visul fermecatelor poiene

Zări limpezi ai deschis în viitor
Și-ai destrămat nălucile viclene,
Simbolic ridicîndu-l pe Cocor.

Stelian CUCU
Cercul literar „Mihail Sadoveanu" al Clubului muncitorilor din învățămînt

Cercetînd un manuscris... (septembrie 1960). ←

Peștiful e una din pasiunile maestrului. →

Într-una din camerele casei sale de la Neamț (septembrie 1960). ↓

Fotografii de Dan GRIGORESCU

La Vovidenie-Neamț, împreună cu tovarășa sa de viață. ↓

SPRE 70 DE MILIARDE kWh !...

Fotoreportaj de F. URSEANU (text)
și Eugen IAROVICI, E. GHERA, A. SĂGEATĂ (fotografii)

Un scriitor cu talent a denumit anii puterii populare, anii-lumină. Nu s-a înșelat de loc. În acești ani, bătălia pentru împrăștierea întunericului a fost cîștigată. Vă amintiți desigur — era în 1950 — de unul din pasajele Raportului asupra Planului de electrificare a țării, prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Plenara C.C. al P.M.R. din 26 octombrie a acelui an. „*Electrificarea țării noastre* — spunea primul secretar al partidului — *se impune ca o sarcină de cea mai mare urgență și însemnătate. Lichidarea înapoierii economice și culturale a țării, pe baza trecerii la marea producție socialistă în industrie și agricultură, este de neconceput fără electrificare*". De atunci, de la Plenara din octombrie 1950, au trecut zece ani. Nu un secol și nici 60 de ani, cît le-au trebuit pentru electrificare unor țări capitaliste din Occident, ci un singur deceniu. Și astfel, în iunie 1960, în Raportul C.C. al P.M.R. prezentat la cel de-al III-lea Congres al partidului, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej arată rezultatul desfășurării primei mari bătălii pentru electrificare: „*Planul de 10 ani de electrificare a țării, aprobat de Plenara Comitetului Central al partidului din octombrie 1950, a fost realizat și depășit*". S-a născut așadar un sistem energetic național, care, secundă după secundă, zi și noapte, hrănește cu energie electrică întreaga țară.

★

Pentru constructorii de termo și hidrocentrale, pentru cei care au întins firele de-a lungul și de-a latul țării, peste munți, prin păduri, pentru cei care au înălțat mii de stîlpi de înaltă tensiune — împlinirea unui deceniu de la lansarea planului de electrificare inițiat de partid constituie o sărbătoare. Energeticieni și constructori, ingineri, muncitori și proiectanți au prilejul de a se felicita între ei, de a-și strînge reciproc mîinile, de a închina un pahar în cinstea actualelor și viitoarelor succese — într-un cuvînt, de a se bucura de realizările la care și-au adus contribuția. Cîți dintre ei nu veniseră pentru prima dată pe șantiere de centrale electrice ? Aproape că nici unul dintre aceștia nu construise pînă atunci hidro și termocentrale. Și totuși, alături de inginerii cei mai buni și de mineri cu experiență, s-au calificat, au devenit constructori, au trecut de pe un șantier pe altul, au pus umărul la realizarea planului de electrificare. La Bicaz l-am regăsit pe Ilie Dobre. Acum zece ani era un simplu lăcătuș. De atunci însă a montat turbinele de la Doicești, de la uzina Teleajen, de la Bicaz, de la Livezi, de la Grozăvești; a lucrat chiar și la montarea reactorului atomic. Un tînăr, Ion Costin, originar tocmai de lîngă Baia Mare, a venit la Bicaz direct de pe șantierul Bumbești-Livezeni. A condus aici o brigadă de străpungere a tunelului, de la prima lovitură de tîrnăcop și pînă la terminare. În opt ani n-a avut nici o absență motivată sau nemotivată. Adalbert Mărcuș, fost brigadier la Salva-Vișeu, după ce și-a făcut stagiul pe șantierul național de la Ozana, a poposit la Bicaz, preparînd utilajul necesar lucrărilor. Pentru devotamentul lui, tovarășii săi de muncă l-au ales secretar de partid al șantierului uzinei Bicaz.

★

Oamenii s-au „jucat" cu zvăpăiata și furtunoasa Bistrița. Au învins-o și i-au transformat apele limpezi în „cărbune alb" — materie primă pentru hidrocentrala de la Bicaz; au îmblînzit apa Sadului și au pus în valoare torentul Ialomiței; au sfredelit munții și au cocoțat centrale electrice

„Zburătorii": cu elasticitate de balerini, cu îndemînare de acrobați, montorii liniilor de înaltă tensiune devedesc permanent curaj și abnegație. Iată-i cățărați la aproape 30 de metri de pămînt, lucrînd la montarea, pentru probă, a unei „pisici" — cum li se zice acestor uriași stîlpi metalici — pentru o viitoare linie de 220 kV.

pe creste; au înălțat construcțiile unor mari termocentrale.

Acte de eroism ? La început, la construcția barajului de la Bicaz munca sub apă constituia un act de curaj. După mai puțin de un an, nimeni nu mai ezita să excaveze sub nivelul Bistriței. S-a muncit iarna pe frig, vara pe arșiță. Oamenii care montează stîlpii metalici de înaltă tensiune — „zburătorii" — au dovedit elasticitate de balerini și îndemînare de acrobați, reușind cu succes să întindă cablurile, să salveze întreruperile de curent, să scuture chiciura pe zeci de kilometri... Și în mai puțin de 10 ani — din 1950 pînă în 1960 — industria noastră energetică a reușit să ridice cantitatea de curent electric furnizat economiei naționale, de la 2 miliarde kWh pe an, la 7,7 miliarde kWh! Doicești, Paroșeni, Borzești, Moroieni, Sîngeorgiu de Pădure, Sadu, Ovidiu, Bicaz — iată doar cîteva din cele peste douăzeci de termo și hidrocentrale înălțate în ultimii zece ani. Peste cinci ani, în 1965, după ce vor construi noi centrale electrice și se vor extinde cele existente, constructorii socialismului vor furniza patriei 18,5 miliarde kWh energie electrică, iar peste 15 ani — realizînd sarcinile ce rezultă din documentele celui de-al III-lea Congres al P.M.R., vor da 65-70 miliarde de kWh anual.

Așadar de la 1,13 miliarde kWh, cît era întreaga producție energetică a Romîniei în 1938, înaintăm spre 70 de miliarde, cît va fi în 1975.

Pentru succesele de pînă acum, dar mai ales pentru viitoarele 70 de miliarde de kWh, constructorii romîni de termo și hidrocentrale închină în aceste zile un pahar plin cu nectarul Cotnarilor sau al Murfatlarului...

Lumini, milioane de lumini de neon se aprind în fiecare seară în instituții, pe străzile, piețele și pe bulevardele Capitalei. În ultimii ani becurile fluorescente luminează și multe din orașele de provincie. →

Dezvoltarea bazei energetice a determinat și dezvoltarea industriei noastre electrotehnice. Rețineți: această industrie era aproape inexistentă înainte de instaurarea puterii populare.

CREIERUL TEHNIC

Unsprezece ani de existență — cu un an mai mult decît planul de electrificare — numără „Institutul de studii și proiectări energetice", creierul tehnic al electrificării, înființat și organizat de partid.

În unsprezece ani de existență I.S.P.E.-ul a proiectat două mii km linii electrice aeriene de 110 kV și trei mii km linii de 35 și 15 kV, a proiectat treizeci și cinci de centrale Diesel cu 170.000 cai putere și centrale termo și hidro de 1.110.000 kW! La început cu un număr redus de ingineri, avînd vîrsta medie de douăzeci și opt de ani, I.S.P.E.-ul are acum sute de ingineri cu vîrsta medie de treizeci de ani. În unsprezece ani, institutul a îmbătrînit cu doi ani. În acești „doi ani" de îmbătrînire s-a introdus pe scară largă și s-a generalizat utilizarea stîlpilor de beton armat centrifugat; stațiile de transformare au căpătat scheme de conexiuni primare simplificate; s-au folosit prefabricate în construcție și s-au adoptat soluții noi pentru instalațiile de comandă, măsură, semnalizare și protecție. Problemele puse de sistemul electroenergetic național — reglaj, frecvență, putere, stabilitate etc. — au fost rezolvate de institut la nivelul tehnicii mondiale.

Și înaintea șantieriștilor turnînd betoane, a „zburătorilor" montînd cabluri, a montorilor fixînd axe de turbine, stau, nevăzuți, sutele de cercetători, hidrografi, topometri, geologi, sutele de ingineri-mecanici, constructori, electricieni, sutele de desenatoare de la „hidro", „termo", „linii", care au strîns datele, au elaborat, au creat, au transcris în cifre și scheme aceste mari construcții, această rețea energetică ce trece peste ape și munți învîrtind motoarele industriei și făcînd să apară antene de televizor deasupra caselor de țară, această rețea ce stă la baza economiei socialiste.

C.D.

ZECE ANI DE
— CONSTRUCȚ
BAIA MARE
ORADEA
UHE
AȘTILEU
CLUJ
V.I.
TÎRNĂVENI
SIBIU
CTE
HUNEDOARA
TIMIȘOARA
LUGOJ
UHE SADU V
CTE
PAROȘENI
REȘIȚA
UHE
VĂLIUG
PITEȘTI
CRAIOVA
CET
LIVEZI

ELECTRIFICARE

II PRINCIPALE

ŞTIAŢI CĂ...

...pentru realizarea liniilor de transport de energie electrică ce se vor construi pînă în 1965 în R.P.R. sînt necesari conductori care, puşi cap la cap, ar înconjura pămîntul la ecuator de 1,5 ori?

...pentru obţinerea unei tone de oţel în cuptorul Siemens Martin sînt necesari 17 kWh, iar pentru laminarea unei tone de ţevi, 180 kWh? Cu energia produsă în ţara noastră în anul 1959 s-ar putea lamina o cantitate de 38 milioane tone. Aceasta ar însemna că, socotind ca diametru mediu al ţevilor 100 mm, s-ar putea obţine o lungime totală de ţevi de aproximativ 9 ori distanţa de la Pămînt la Lună.

...puterea maximă debitată de hidrocentrala „V.I. Lenin" de la Bicaz este suficientă pentru a ţese 17,4 milioane metri pînză pe oră? În 10 ore s-ar putea ţese o cantitate de pînză suficientă pentru a înconjura de mai mult de patru ori globul pămîntesc pe la ecuator.

...pentru a ridica o greutate de 100 kg la 1.000 metri înălţime este necesară o energie de aproximativ 0,25 kWh? Socotind greutatea medie a unui om ca fiind de 70 kg, energia care va fi produsă în ţară în anul 1965 ar fi suficientă pentru a ridica toată populaţia globului la o înălţime de 32.400 metri.

... 1 kWh este suficient pentru iluminatul unei locuinţe formate din două camere şi bucătărie pe timp de cinci ore? Dacă se utilizează iluminat fluorescent, energia consumată se reduce la jumătate.

...cu 1 kWh se pot aduce 10 litri de apă de la temperatura ambiantă la punctul de fierbere? Energia produsă în R.P.R. în anul 1959 poate aduce la temperatura de fierbere a 20-a parte din lacul de acumulare de la Bicaz. În acest caz, toată populaţia globului ar putea servi timp de patru luni cîte... un ceai romînesc pe zi!

...pentru obţinerea unei tone de ulei sînt necesare 290 kWh? Iar pentru obţinerea unei tone de zahăr, numai 230 kWh? Pentru îndulcirea ceaiurilor de mai sus ar fi, deci, necesare încă 1.170 milioane kWh, ceea ce reprezintă mai puţin de un sfert din cele 6.824 milioane kWh produşi în 1959.

...dacă conductele forţate ale hidrocentralei „V.I. Lenin" de la Bicaz ar debita toată ziua (24 ore) cu întreaga lor capacitate, ele ar putea transporta un debit suficient pentru a alimenta cu apă o populaţie de 60 milioane de oameni (250 l zi/om)?

...prin utilizarea energiei hidraulice, la hidrocentrala „V.I. Lenin" de la Bicaz se vor economisi, la capacitate plină, 46.000 kg combustibil convenţional pe oră?

O modernă industrie de aparate de radio s-a creat şi s-a dezvoltat în ţara noastră în anii electrificării.

BRAȚUL MECANIC, CASCA PROTECTOARE ȘI NOUA ZUGRĂVEALĂ

„În condițiile regimului nostru democrat-popular, unde puterea aparține oamenilor muncii iar clasa muncitoare este clasă conducătoare în stat, sindicatele participă în modul cel mai activ la construcția de stat, economică, socială și culturală a țării. Ele se ocupă de rezolvarea tuturor problemelor legate de îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă, de trai și de cultură ale oamenilor muncii".

(Din Proiectul noului statut al sindicatelor din Republica Populară Română)

O mînă puternică se cufundă în baia de ulei mineral și scoate o piesă...; un om lucrează preocupat la niște rețele de joasă tensiune...; într-o hală zeci de muncitoare supraveghează mașinile automate de țesut... Totul pare normal, în ordine. Și, totuși... Mîna cufundată de mii de ori în ulei se va acoperi de acnee oleică; omul din zona curenților de joasă tensiune s-ar afla în pericol dacă n-ar fi protejat, iar lumina din țesătorie s-ar putea să fie obositoare din cauza injustei distribuiri. Dar la noi nu se petrec asemenea lucruri. De ce? Oare uleiul, curentul electric, lumina etc. au alte efecte? Nu! Efectele sînt peste tot la fel. Grija față de om, în socialism, este alta.

„Atențiune, omul!" Acest avertisment ține trează preocuparea multor specialiști pentru asigurarea unei bune și eficiente protecții a muncii. Vizita pe care am făcut-o la Institutul de cercetări științifice pentru protecția muncii al Consiliului Central al Sindicatelor ne-a convins cît de mare importanță se acordă în țara noastră protejării muncitorilor care lucrează în medii capabile să le pericliteze sănătatea sau viața...

Frumoasele vase emailate n-au fost decît bucăți de tablă cărora, înainte de emailare, un berbec mecanic — un poanson — presîndu-le, le-a dat formă. Această operație banală n-am fi amintit-o nici noi și nici inginerii din secția de tehnică a securității muncii a Institutului de cercetări științifice pentru protecția muncii nu s-ar fi ocupat de dînsa dacă n-ar fi pus în pericol degetele celor care lucrează la mașina de ambutizare. Nu pot fi evitate accidentele protejîndu-se degetele? Ce-ar fi dacă operația de alimentare a mașinii ar face-o nu brațul omului, ci un braț metalic sincronizat cu mișcările mașinii? O dată cu această întrebare s-a născut și ideea brațului mecanic, care acum se experimentează la alimentarea preselor de la „Emailul roșu" din Mediaș.

...În hala mare de la „Timpuri noi" soclul peretelui e albastru des-

↑ **Laboratorul de igienă. Ce efecte are asupra respirației această mască, proiectată pentru protejarea muncitorilor împotriva prafului? Rezultatele vor fi comunicate de aparatul care înscrie mișcările respiratorii.**

→ **Institutul a realizat o nouă mască de sablaj, care este experimentată de sablorii de la uzinele „Klement Gottwald".**

O măsurare a curbelor fotometrice, în laboratorul de fotometrie.

chis, ca cerul, iar partea superioară a zidului e vopsită într-un crem gălbui. Podul rulant îți atrage atenția prin galbenul violent, iar fermele plafonului, prin albastrul deschis. Chiar și ramele ferestrelor au o altă culoare: culoarea caiselor. De ce atîtea culori? Institutul de cercetări științifice pentru protecția muncii al C.C.S. este preocupat de doi ani de vopsirea în culori funcționale a locurilor de muncă, pentru crearea unei ambianțe plăcute. Prea puțini dintre noi ne dăm seama ce influențe au asupra psihicului nostru culorile. Primele experiențe s-au soldat cu rezultate interesante și ne limităm să amintim doar un singur efect pe care l-a produs vopsirea în culori funcționale a atelierului-școală de la „Semănătoarea". În afară de curățenia care se păstrează neașteptat de bine, se constată o pronunțată scădere a... absențelor.

...Muncitorii de la strungurile automate fac răcirea pieselor într-o baie de ulei mineral. În contact îndelungat cu pielea, uleiul dă naștere la acnee oleice. O mănușă ar proteja brațul, dar ea e incomodă. Atunci? În laboratorul de chimie al institutului s-a realizat și este în curs de experimentare o peliculă care elimină pericolul îmbolnăvirii. Pelicula aceasta nu este decît o soluție cu care se ung degetele și brațul. Uscată la aer cald, în cîteva minute ea se transformă într-o „mănușă strălucitoare" moale, ușor de suportat timp îndelungat, care permite orice mișcare. Fiind solubilă în apă, ea poate fi îndepărtată ușor...

Casca de textolit salvează viața unui muncitor forestier, mănușile electroizolante pentru joasă tensiune îl apără pe electrician de electrocutare, masca de sablaj îl ferește de silicoză pe cel care lucrează la sablare, instalația de ventilare de la dezbătătoarele din turnătoriile de fontă și oțel protejează zeci de muncitori împotriva inhalării prafului și gazelor, dispozitivele electronice reduc accidentele de transport din mine. Toate acestea sînt realizate de acest institut care, sub îndrumarea Consiliului Central al Sindicatelor, se preocupă în permanență de protejarea vieții celor ce muncesc.

Și această acțiune, dusă pe plan național, cu sprijinul neprecupețit al statului democrat-popular, face parte integrantă din socialism.

C. BOZBICI

CE-AR SPUNE EMIL GÎRLEANU?

Plin de amărăciune, ferindu-și impresiile de floricele de stil tocmai ca „să îmbrace mai bine haina adevărului", Emil Gîrleanu îi scria, în iulie 1910, poetului și amicului său Dimitrie Anghel, după ce nu mai văzuse Iașul de zece ani. „Dar să-ți vezi, prietene, colțul pitoresc din fața lui Petru Bacalu, să dai cu ochii de intrarea străzii Golia! Case dărîmate, ziduri despuiate, cărămizi împrăștiate. Se clădește Iașul nou? Anteriul acestă peteică mai poate fi făcut dintr-o bucată? Într-o sută de ani de azi înainte, o să-l mai poată întregi cineva?"

Ce-ar spune Emil Gîrleanu azi, cînd ar vedea că peste ziduriile despuiate se ridică într-adevăr un Iași nou, și nu într-o sută de ani, ci în cîțiva? Ce-ar spune oi cînd și-ar da seama că mahalaua Păcurarilor a rămas pitorească, deși nu mai este... mahala? Cît de mirat ar privi el Piața Unirii! Ca și în 1910, ar găsi acum un fel de „adevărate baricade, redute, bastioane". Dar nu mai e vorba de nu știu ce lucrări întîmplătoare, ci de marile

În Piața Unirii, un panou arată vorbește despre sistematizarea acestei piețe, în care se vor ridica în curînd un ansamblu de clădiri monumentale.

Pe strada ce duce spre turnul Goliei... O nouă casă în Iașul nou!

șantiere ale unor noi construcții, care vor transforma Piața Unirii într-un ansamblu monumental de clădiri ultramoderne! Ce-ar spune el cînd n-ar mai putea să vadă birjari gata să cadă de pe capră din cauza gropilor de pe drum? Ce s-ar mai alege din îndoiala lui amară cînd, frunzărind presa ieșeană de astăzi, ar da peste titluri și subtitluri care sună cam așa: „La noul bloc cu balcoane...", „Șantierul 23 August: blocul D3 a ajuns la etajul patru", „Șantierul străpungerii, str. Ștefan cel Mare: se finalizează blocul-barâ", „Casa de cultură a tineretului: la prima parte a clădirii se face izolarea acoperișului"?

Ce-ar spune? Ar spune că, în fine, a sosit și „omul de energie și de inimă care, tăcînd și făcînd, să-i dea Iașului ceea ce i se cuvine". El îi spune om. Noi îi spunem oameni, oameni noi, Partid, Eliberare, Putere populară! Și a sosit! Pentru Iași, ca și pentru întreaga țară! Și nu într-o sută de ani, ci în incomensurabil de mult mai puțin!

ARTIȘTII AMATORI LA ODIHNĂ

Artiștii amatori de la Uzinele metalo-chimice din Baia Mare au desfășurat în ultima vreme o activitate deosebit de rodnică. Corul, fanfara, echipa de dansuri și brigada artistică de agitație, care alcătuiesc activul de artiști amatori (format din circa 140 de persoane), au fost mereu prezente la toate manifestările culturale din uzină și la multe, foarte multe asemenea manifestări în afara uzinei: pe scena Teatrului de vară din Baia Mare, la casele raionale de cultură din cuprinsul regiunii, la clubul minerilor din Băsar, la gospodăriile agricole colective din Ulmeni-Sălaj, Sălsig, Mireșul Mare și multe altele. Neobosiți a muncii colectivul la concursurile cultural-sportive organizate în cinstea zilei de 23 August.

Pentru frumoasele rezultate obținute ca și pentru faptul că printre membrii colectivului se numără mulți fruntași în muncă, exemple de hărnicie ca muncitorul Anghel Iorga, laboranta Maria Giurgiu, muncitoarea Cornelia Ciuclea, inginerul Schmoltzer Ioan și mulți alții), comitetul de întreprindere al uzinelor a hotărît să-i recompenseze pe harnicii artiști amatori. Împărțiți în trei serii, ei au fost trimiși pentru cîte cinci zile la Complexul turistic Borșa, unde s-au odihnit, au admirat minunățiile naturii înconjurătoare și — firește — au cîntat, au ris și au dansat fiindcă... așa li-i felul.

A. PETRUȚ

„DACĂ EȘTI SĂRAC, TREBUIE SĂ MORI!“

CAPITALUL CEL MAI FĂRĂ DE PREȚ...

Regii medicamentelor din S.U.A. au obligat Asociația medicală americană să se pronunțe :

a) împotriva introducerii asistenței medicale, care să fie accesibilă tuturor pungilor sau chiar gratuită ; b) împotriva asigurărilor de stat pentru cazurile de boală ; c) împotriva legii pentru combaterea tuberculozei ; d) împotriva vaccinărilor antivariolice obligatorii ; e) împotriva legii asigurărilor sociale.

Toate acestea, sub odiosul paravan al „libertății“. Libertatea de a jefui pe consumator, piatra unghiulară a sistemului capitalist.

„Sănătatea persoanei constituie o grijă pur personală“ — este loznica acestei faimoase Asociații medicale americane, puse cu totul în slujba marilor rechini de pe piața americană a medicamentelor.

★

Există în S.U.A. un fel de subcomisie pentru lupta împotriva monopolurilor, condusă de mai mulți ani de senatorul Kefauver. Nu demult, somnolenta ei activitate a dat — prin presă, radio și televiziune — semne de trezire. Se cercetau, chipurile, scandaloasele afaceri ale industriei de medicamente și, bineînțeles, prețurile exorbitante ale produselor respective. Cu toată presiunea monopolurilor industriei medicamentelor din S.U.A., legate indisolubil de celelalte mari monopoluri, cu toate ifosele unor J. Connor, președintele firmei „Merck“, F. Brown, președintele firmei corporației „Shering“ (cel care a cerut senatorului Kefauver să interzică membrilor subcomisiei de a zimbi în timpul depozițiilor sale) sau ale cunoscutului om de afaceri V. Bush, președinte al consiliului de administrație „Merck“ și, în același timp, director al altor corporații, printre care „American Telephon and Telegraph Company“, controlată de Morgani și Rockefelleri, toți aceștia au fost aduși în fața comisiei, iar opinia publică a aflat că prețurile medicamentelor vîndute consumatorilor depășesc de 20-50 ori cheltuielile de producție (firma „Parke, Davis and Company“, de pildă, vinde cloromicetina la un preț de 20 de ori mai mare decît costul ei, iar calmantul „Miltown“, la unul de 50 ori mai mare ; firma „Upjohn“ care a achiziționat de milioane de dolari „Progesteron“ — hormon feminin — cu 13,5 cenți gramul, l-a vîndut cu 15 dolari gramul, deci cu un „mic“ cîștig de 10.000% etc.).

Conform constituției americane, jaful este perfect legalizat. Monopolurile sînt protejate de brevete. Pentru un produs medicamentos, de exemplu, brevetul se dă pe o durată de jaf de 17 ani ! Desigur, așa cum atestă și statisticianul american Mountin, chiar în vremurile cele mai bune o anumită parte a populației Statelor Unite nu este în stare să se întrețină singură și un număr considerabil de locuitori se transformă în așa-zisa „clasă neavută, sub raport medical“, chiar atunci cînd apar maladii de o gravitate medie.» Mai departe, Mountin constată că „lucrurile se complică prin faptul că oamenii mai puțin avuți se îmbolnăvesc mult mai des decît cei avuți“.

Zilnic 2.000.000 de muncitori americani nu se prezintă la lucru. Cei mai mulți, din motive de boală. Boală pe care nu o pot combate din cauza „libertății“ ridicate de ticăloșia legilor și monopoliștilor la odiosul rang de „grijă pur personală“...

★

Din cele două miliarde de dolari cheltuiți anual de populație pe medicamente și înghițiți de monopoliști, 750 de milioane, adică 37,5 cenți de fiecare dolar, merg pentru reclamă. Din cei 750 de milioane dolari, 300 de milioane dolari (de pildă, în 1958) au fost întrebuințați pentru exercitarea „metodelor de înaltă presiune“ asupra medicilor, în scopul de a-i determina să prescrie bolnavilor produsele brevetate, în monopol, ale diferitelor firme. 20.000 agenți ai monopolurilor fac cel puțin 18.000.000 vizite pe an medicilor. Alți medici fac afaceri și cu farmaciștii (acum cîțiva ani numai la New York au putut fi ușor demascați 187 medici).

«Nu este de mirare — concluzionează R. Carter, autorul cărții „Businessul medicilor“, apărută la New York în 1958 — că medicii prescriu milioane de doze de antibiotice în combinații scumpe... Și că medicii fără suficiente cunoștințe de specialitate continuă să semneze rețete pentru calmante (analgezice și tot felul de „pilule ale fericirii“ — n.r.) de parcă ar prescrie floricele de porumb...»

Cît despre valoarea științifică și curativă a unor medicamente din S.U.A., subcomisia a constatat că foarte multe din ele nu au o bază științifică, că, dimpotrivă, dăunează și că — din cauza concurenței dintre monopoluri — sînt puse în vînzare chiar înaintea probelor și rezultatelor definitive de laborator și experimentare.

★

Și omul?

A, da, omul... Omul de rînd, omul de pe străzile tuturor orașelor din S.U.A. ...

El rămîne mai departe cu marea „libertate“ de a-și cumpăra — dacă-i dă mîna ! — cele mai scumpe medicamente. Iar pînă atunci, cu neînvidiatul titlu de „capitalul cel mai fără de preț“ din S.U.A.

Maria ARSENE

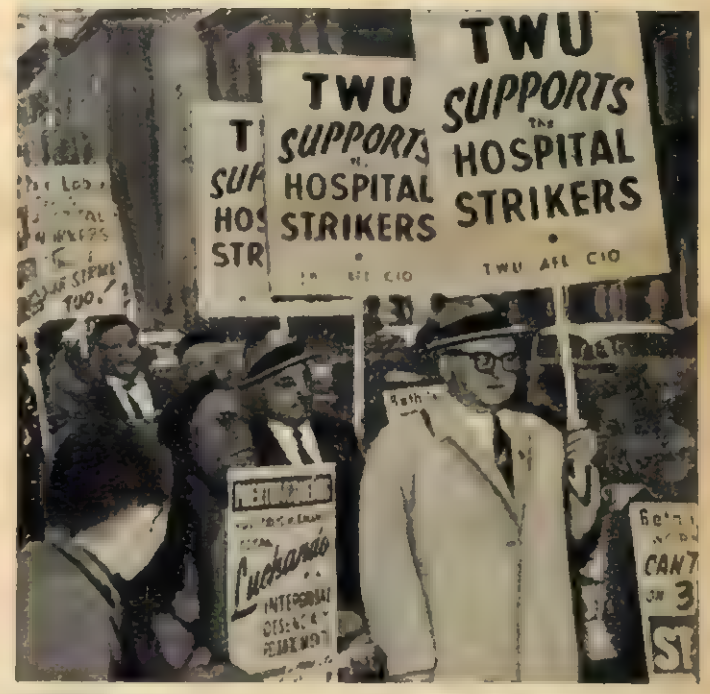

S.U.A. .Muncitorii din transporturi sprijină personalul din spitale aflat în grevă“ — scrie pe pancarta purtată de acest picket de demonstranți newyorkezi, care-și manifestă astfel solidaritatea cu lupta dusă de lucrătorii din spitale pentru condiții mai bune de muncă și trai.

ITALIA. Personalul sanitar al spitalelor din Milano, aflat în grevă, protestează în fața prefecturii împotriva unor noi măsuri antisociale adoptate de Ministerul Sănătății.

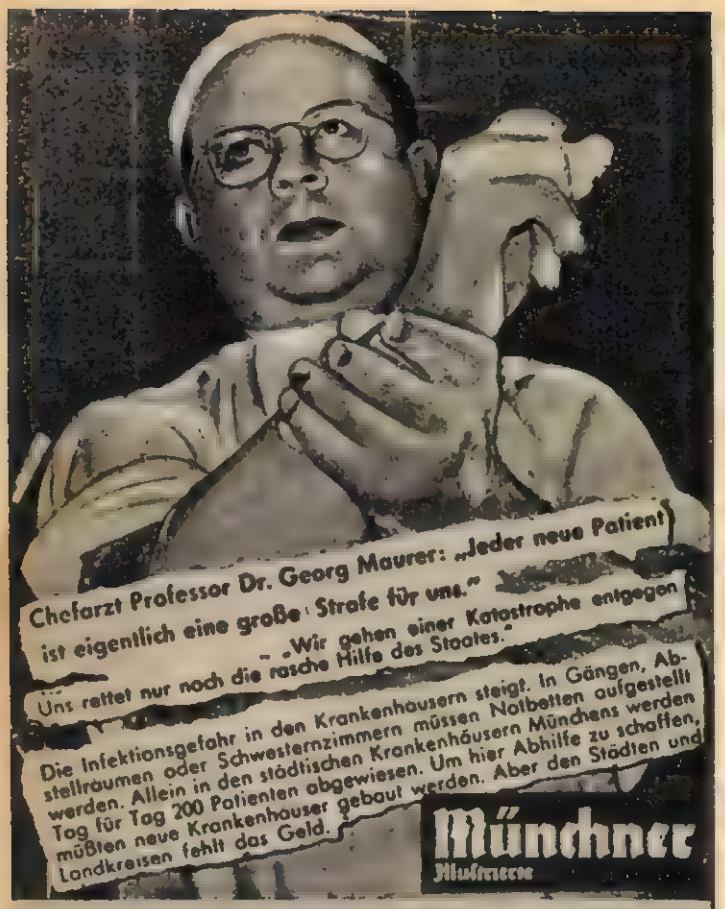

GERMANIA OCCIDENTALĂ. **Îngrijirea sănătăţii constituie o problemă tot mai serioasă. Reviste şi ziare vest-germane au consacrat în ultima vreme tot mai mult spaţiu problemei lipsei de utilaj medical modern, precum şi noii reforme a asigurărilor sociale, în urma cărora fiecare cetăţean va fi nevoit să aloce de aci înainte o sumă şi mai mare pentru îngrijirea sănătăţii sale. Astfel, într-un reportaj din revista „Münchner Illustrierte" este redată declaraţia medicului şef, prof. dr. Georg Maurer, care arată în ce condiţii infernale sînt internaţi pacienţii în spitale şi cît de acută este lipsa aparaturii medicale şi a mijloacelor moderne de asistenţă. „Fiecare nou pacient este o pedeapsă pentru noi — declară medicul Georg Maurer. Ne îndreptăm spre catastrofă..." Iată şi titluri reproduse din alte organe de presă vest-germane: „Fiecare consultaţie costă cu 1,50 mărci mai mult", „Bolnavul plăteşte mai mult", „Cît de scumpă devine o boală?"... Nu o dată apar în ziare vest-germane şi titluri ca acestea: „Dacă eşti sărac, trebuie să mori"; „Bolnavul sărac — un condamnat" etc.**

ANGLIA

INTERNAREA ÎN SPITAL—UN LUX

de Diana PURCELL
— ziaristă engleză —

Vorbindu-mi o dată despre situaţia sănătăţii publice din ţara sa, o prietenă americană mi-a demonstrat că în Statele Unite oamenii nu-şi pot îngădui, literalmente, „luxul" de a fi... bolnavi. Chiar şi operaţiile chirurgicale deosebit de importante trebuie să fie adesori amînate multă vreme din cauza costului foarte ridicat al îngrijirii medicale, care trebuie suportat de pacient, deoarece nu există asigurări sociale. Pînă şi moartea constituie în Statele Unite un prilej de mari cheltuieli, preţul unei înmormîntări obişnuite atingînd adesea enorma sumă de 600 de lire sterline!

Şi în Anglia problemele legate de sănătatea publică sînt acute. Una dintre cele mai stringente este cea a spitalelor. În afara cazului unor boli, cum e de exemplu cancerul, nu se găsesc paturi libere în spitale. Dacă e lipsit de bani, cel care nu suferă de o boală deosebit de gravă este trecut pe o listă şi poţi trece doi ani pînă să fie internat în spital. Asociaţia medicală britanică a cerut cu insistenţă guvernului să subvenţioneze de urgenţă construirea de noi spitale şi să modernizeze 600 de spitale a căror vechime e mai mare de un secol. În legătură cu situaţia spitalelor britanice, lordul Taylor, medic cunoscut şi om politic, a subliniat că: „două treimi din spitalele noastre funcţionează în vechile azile pentru săraci datînd din perioada victoriană sau în instituţii de asistenţă publică. Două sute dintre ele sînt instalate în clădiri care au fost construite înainte de anul 1820". Lordul Stonehaam, preşedintele comitetului de conducere al spitalului central din Londra, a declarat următoarele în legătură cu lipsa de curăţenie ce domneşte în spitale: „În ritmul actual sînt necesari 20 de ani pînă ca spitalele noastre să ajungă la un stadiu de igienă corespunzător secolului al XX-lea. Cea mai mare parte din ele nu au nici măcar fonduri din care să plătească personalul care să se ocupe de curăţenia saloanelor. Doctorilor li se cere să practice medicina secolului al XX-lea în condiţiile secolelor al XVIII-lea şi al XIX-lea".

Într-un ziar de mare tiraj au apărut nu demult impresiile culese de un reporter al ziarului în cursul vizitei la unul din spitalele acestea, vechi de mai bine de un secol. Ce a văzut el aici este de-a dreptul înspăimîntător. În 12 saloane se aflau 293 de pacienţi, iar alte 500 de persoane care trebuiau internate erau înregistrate pe o listă. Şase dintre saloane fuseseră construite în timpul războiului şi în condiţii de război, cu titlul de construcţii „provizorii". Restul fi constituie o clădire întunecoasă, umedă, datînd din epoca victoriană, cînd fusese construită ca azil pentru săraci. Ascensoare cu ajutorul cărora bolnavii să poată fi coborîţi sau urcaţi la diferite secţii nu există. Din cele două servicii de radiologie aici unul nu corespunde prevederilor cu privire la securitatea radiologică. Cît priveşte personalul spitalului, acesta este mereu descompletat din cauza grelelor condiţii în care trebuie să muncească şi să trăiască. Surorile sînt nevoite să doarmă mai multe într-o cameră veche, situată la o distanţă de două mile de spital, fapt care le face ca pînă la urmă să-şi părăsească serviciul.

Profesia de medic este o muncă minunată. Dar sarcina nobilă de a vindeca bolnavii este foarte mult îngreunată de asemenea condiţii grele, pentru înlăturarea cărora sînt necesare mari fonduri. E cazul să repetăm aici, cu o insistenţă ce poate părea plictisitoare că, dacă măcar a suta parte din fondurile ce se cheltuiesc astăzi în Anglia pentru înarmarea nucleară ar fi fost afectată sănătăţii publice, situaţia în acest domeniu ar fi fost cu totul alta.

FRANŢA. **Facsimilul de mai jos, reprodus din ziarul francez „Libération", arată că în Franţa, în timp ce se irosesc sume uriaşe pentru înarmare, guvernul refuză să aloce suficiente fonduri pentru îmbunătăţirea asistenţei medicale. Ba dimpotrivă, în ultimo vreme, în scop de economii, s-a hotărît chiar reducerea raţiilor alimentare ale bolnavilor. Titlul este elocvent: „Nu sînt bani pentru spitale".**

Des centaines de milliards pour la force de frappe, mais...

Pas d'argent pour les hôpitaux !

Pour faire des économies on va réduire les rations alimentaires des malades

CU SARE ȘI PIPER

ÎȚI DAU EU UN SPECIALIST

de A. DASCĂLU

Ca de obicei, voiam să mă adresez unei cooperative. Dar nea Cristache, vecinul meu, ca un prieten nedesmințit ce-mi este, și de astă dată mi-a sărit în ajutor:

— Lasă, frate, că-ți recomand eu un zugrav de prima mînă, specialist, nu glumă!

Slab de înger ca totdeauna, nu-i putui rezista. Așa că, după vreo oră, în fața mea se afla nea Cristache, iar în spatele lui, un găligan cu mustață neagră, ubrezită, purtînd în spate un fel de căsănel cu tulumbă. Îi arătai încăperile care trebuiau zugrăvite, dar se vede treaba că nu-i erau pe plac.

— Cînd le-ați zugrăvit ultima oară? — mă întrebă el, bănuitor.

— Acum doi ani — îi răspunsei nedumerit.

— Au avut tot timpul să se murdărească — remarcă el cu profunzime.

— Da. De-aia le și zugrăvesc — mărturisii nu fără oarecare pudoare.

— Asta costă! — ajunse, în sfîrșit, la problemă.

— Plătesc! — replicai cu inflexiuni de nabab în glas.

Îmi ceru un preț cam de trei ori cît chiteam că m-ar fi costat la cooperativă. Îl acceptai însă, pentru că, după aceeași pe care mi le dădusem, nu mă aranja să mă mai tocmesc. Îmi ceru arvună trei sferturi din suma învoită. Îi dădui. Apoi trase șifonierul de lîngă perete, împinse toaleta într-o parte, studioul în alta și scoase somiera pe culoar. Și, după ce puse tulumba în mijlocul camerei, plecă.

— Mă duc după material — îmi șuieră de pe scară.

M-am așezat pe lada studioului și m-am pus pe cîlît. A trecut o oră. Au trecut multe ore. Au trecut și zile. Nu multe: trei. A patra zi s-a înființat. Într-o mînă avea un șpaclu, în cealaltă un rulou. Le așeză lîngă tulumbă.

— Vin imediat cu humă.

A venit... a doua zi. A adus o găleată cu humă și a plecat... după cîci. A adus cîcîul și a plecat... după bronz...

A mai trecut o zi... Încă una... Și încă una...

Seara, la culcare, aduceam cu nevastă-mea somiera de pe culoar și o așezam lîngă tulumbă, iar dimineața o scoteam: dacă vine zugravul să se poată apuca de treabă... Și zilele treceau...

La birou, tot ce făceam îmi leșea pe dos. Primii și o mustrare de la director, care se interesă ce s-a petrecut cu mine de nu mai sînt bun de nimic. Cu nevastă-mea nu mai vorbeam decît despre zugrăveală. În loc de binețe, ne întrebam: „A venit zugravul?" Cînd suna cineva la ușă, ne înveseleam: „Așta-i zugravul!" Dar ne întristam pe loc: nu era el.

După vreo săptămînă mă chemă la birou, la telefon, nea Cristache și mă anunță jubilînd că zugravul a venit și a început să zugrăvească. Eram atît de fericit, că toți colegii mă întrebau dacă mi-a născut nevasta. Luai învoire și plecai acasă mai devreme. Era aievea: zugravul se apucase de treabă. Șpăcluia. Toată casa era plină de moloz și tencuială. Eu, însă, eram într-o stare de euforie cum nu mai fusesem din ziua în care citisem ultimul foileton de Nicuță Tănase în „Magazinul"... Nu-i vorbă, mi se mai topi din entuziasm cînd „meșterul" îmi ceru alți bani. „Pentru material". Îi dădui și restul sumei. Luă banii și plecă. Dar veni imediat. Cu... materialul: cinci sticle cu vin de regiune.

— Zugrăvitul e muncă grea, iar în era atomică nu se mai lucrează cu bidineaua, se lucrează cu... „sprițul" — îmi explică el așezînd sticlele lîngă scara dublă de lemn.

Și, întovărășit de una din ele, începu să șpăcluiască tavanul.

Pe la mijlocul nopții termină și șpăcluitul, și sticlele. Ne părăsi șovăind (i se citea pe față și în mișcări... regretul) și ne asigură că va reveni negreșit a doua zi.

— Mult a fost... destul a rămas — o consolai pe nevastă-mea. Mîine, gata.

Într-adevăr, a doua zi se auzi de dimineață soneria.

— Așta-i zugravul — zise nevastă-mea.

— Ți-am spus eu?! — făcui triumfător, dînd ușa de perete. Dar în ușă apăru... sectoristul.

Mă reclamaseră vecinii că le tulbur liniștea, dedîndu-mă la orgii. Unii s-au plîns că nu-mi mai ajunge dușumeaua: dansez și pe tavan; alții au văzut cu ochii lor cum se cărau la mine în apartament sticle cu băuturi...

După ce se încheie cuvenitul proces-verbal și sectoristul plecă, am pus mîna pe telefon și am chemat un zugrav...

Bineînțeles, de la cooperativă.

UMOR DIN ÎNTREPRINDERI

Din gazeta satirică „ARICIUL" a fabricii de pîine „Steagul roșu" din Capitală

Tov. Florica Firu circulă cam neatentă prin secție, expunîndu-și tovarășii la lovituri.

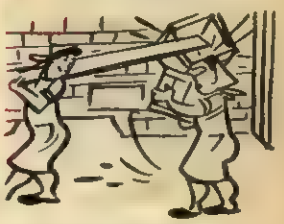

Ca să nu v-apuce frica —
Cînd pe-aici trece Florica,
Vă propun o inovație
Un stop, ca la circulație.

Unii distribuitori, ca de pildă Radu Nicolae, manipulează fără grijă lădițele de pîine, distrugîndu-le.

Tov. Badea Gh., Gruia Fl., Cosmescu N. și Codreanu I. din brigada a IV-a franzelărie au rebutat 80 de franzele într-un singur schimb.

Dișe, șiocan sau greutăți
Vezi pe toate străzile.
Dar mai rar găsești atleți
Aruncînd cu... lăzile.

În franzele rebutate
Nimeni nu v-a întrecut.
Ce-ar fi să primiți la masă
Nu mîncare, ci rebut?!

Unii tineri, ca Aurel Grigoriu, Vasilica Ioan și Ioana Ciurică, dansau uneori în sala de cuptoare.

Discutînd asupra celui ce are datoria să curețe locul de muncă, tovarășele Surcel Silvia, Nița Elena, Ioniță Elisabeta și Giurescu Serastița se cearță și lasă pînă la urmă gunoiul nemăturat.

De cuptoare, de mașină,
N-au habar. Dansînd cu foc
El bat pasul toți pe loc
Și la joc, și-n... disciplină.

„Ce să ne certăm într-una?"
„N-o să măturăm nici una!"
„Și ce-i daco-o fi gunoi?!"
„Să-i curețe schimbul doi!"

UNUI INOVATOR

Eu îți compar cu un... explorator.
Nu-i place drumul lin, bătătorit,
La muntele pieptiș, cutezător,
De tot ce-i nou mereu îndrăgostit.

Iubește lupta, zboru-n vijelii,
Izvoarele cu ape de cristal,
Nu bălțile, versul de cînd le știi,
Cu fața moartă, fără nici un val.

Găsește drumul cel mai scurt spre țel,
Din cale nu se lasă abătut.
Angajamente? Da, își ia și el,

Mereu mai mari, așa-i obișnuit,
Dar niciodată nu și le-a „ținut"...
...Întotdeauna și le-a depășit!

Mircea BONDA

UNA PE SĂPTĂMÎNĂ

MARINĂREASCĂ

Un bătrîn căpitan de vas ieșit la pensie intra mai în fiecare seară într-un mic bar marsiliez, unde cerea o sticlă de vin și două pahare. Le umplea pe ambele, le ciocnea și apoi le bea pe rînd. Întrebat asupra acestui ciudat ritual, fostul marinar răspunse:

— Celălalt pahar este al unui bun prieten care mi-a fost secund pe vas și acum mi-a luat locul. Astfel stăm de vorbă în fiecare seară, așa cum făceam odinioară, cînd navigam împreună.

Dar, într-o seară, bătrînelul ceru un singur pahar. Intrigați, obișnuiții localului îl întrebară îngrijorați:

— I s-a întîmplat ceva prietenului dumitale? S-a scufundat cu vaporul?

— Da' de unde! E sănătos tun.

— Atunci de ce nu mai bei din două pahare?

— Păi, să vedeți — răspunse fostul lup de mare. Începînd de astă-seară m-am hotărît să mă las de băutură...

ÎN 4 RÎNDURI

Epitaf unui aițiator la război

Dîndu-și duhul, cel ce sacă
Tare mult a-ncinuit
Știind că va fi stilit
Să se odihnească-n pace!

George CORBU

Unui bulevardier

L-am văzut în centrul pieții,
Fluierînd un rock-and-roll,
Și mi-am spus: pe scena vieții,
Așta-i unicul său ...rol!

Între guvernul american și Adenauer au intervenit noi acorduri secrete în legătură cu înarmarea Bundeswehrului

Se observă-un fapt concret
(Căci e prea cusut cu ață)
Că acordul e secret
Și-narmarea e pe față...

A. V.

ȘTIUȚI ÎN ANECDOTĂ

Nici o grijă...

La Academia țaristă de medicină militară din Petersburg se înscrisese pe vremuri un tînăr bogat, care-și închipuia că va putea lua examenele pe baza relațiilor tatălui său. Dar profesorul S.P. Botkin de la catedra de anatomie nu-l trecu nici după ce acesta se prezentă a cincea oară la examen, deoarece „studentul" nu fusese nici la cursuri, nici la seminarii și nu avea nici cele mai elementare noțiuni de anatomie.

După al șaselea insucces, tatăl „studentului" se prezentă la profesor:

— Fiul meu se va sinucide din cauză că l-ați trîntit din nou la examen. M-a avertizat că-și va trage un glonte în inimă!

— N-aveți nici o grijă — răspunse, calm, profesorul. Cu cunoștințele sale de anatomie îi este absolut imposibil să nimerească inima!...

Mica mecanizare și... gospodina

Mică mecanizare... Două cuvinte cu rezonanță industrială care îți îndreaptă gîndurile spre fabrică. Și totuși, pe zi ce trece, mica mecanizare pătrunde tot mai mult pînă și în gospodăriile noastre...

Ingenioșii care au scornit diversele ustensile s-au gîndit în primul rînd la reducerea efortului gospodinelor. Lucrătoare și mamă, femeia muncitoare trebuie să fie scutită de unele munci migăloase, uneori plicticoase, pe care zilnic i le solicită curățenia și prepararea mîncării. Căci, pentru a menține curate camere cu mobilier și covoare, a curăța, bunăoară, cîteva kilograme de cartofi sau a spăla rufe sau vase, e necesară o treabă obositoare, care cere timp. Ei, dar nu s-ar putea oare ca acești cartofi să se curețe singuri? Sau rufele să se spele singure? Sau curățenia să se facă mai repede și fără atîta efort?

Altădată aceste cerințe ar fi putut să pară absurde. Dar iată că mica mecanizare rezolvă multe lucruri „imposibile"... În bucătării apar roboții. Nu cei care ne sînt uneori înfățișați sub forma unui om de metal care, spre stupoarea noastră, nu numai că execută diverse mișcări, ba chiar și rostește cîteva fraze — ci utilaje miniaturale, acționate electric, cu numeroase anexe, care curăță cartofi, mașină carne, bat frișcă și îndeplinesc multe alte operații, cum ar fi de exemplu mașina „Gospodina" fabricată de „Tehnometal". Fără a face literatură de anticipare cu iz fantezist, putem afirma că visul femeilor care și-au imaginat o „bucătărie mecanică", unde tot procesul preparării să fie încredințat unor dispozitive-program, este pe cale de a fi realizat. Deocamdată „bucătăria emailată" pe care a început să o fabrice „Emailul Roșu" din Mediaș constituie, în oarecare măsură, un început. Ea însumează, într-un ansamblu metalic frumos finisat, un autogalizer pentru apă caldă, robot de spălat vase, mașină de gătit, aragaz, mașină de spălat rufe, dulap metalic pentru veselă etc. Și toate acestea într-o combinație care ocupă un loc restrîns.

Comerțul de stat a pus la îndemîna gospodinelor diverse ustensile care le ușurează munca și o fac mai plăcută. Nu-i așa că e plicticos să speli vase? Ce-ar fi atunci să întrebuințați minusculul spălător fabricat de „Metaloglobus"? Vreți să aveți apă caldă în permanență? Autogaizerul „Oltul", fabricat la „Ludovic Mînschi" din Tg. Mureș, este un aparat ideal pentru o bucătărie mică.

În rafturile magazinelor, printre miile de obiecte expuse se găsesc și numeroase ustensile ingenioase care ușurează munca gospodinelor. Păcat că li se face prea puțină reclamă. Dacă s-ar aranja standuri sau vitrine speciale, gospodinele ar afla de practica mașină de tăiat legume confecționată de „Metrom", de cea de tăiat fructe, de cea de preparat bulion etc; de zeci de ustensile care nu bat la ochi prin dimensiuni, dar au mari calități practice.

I. CORIBAN

Fotografii de S. STEINER

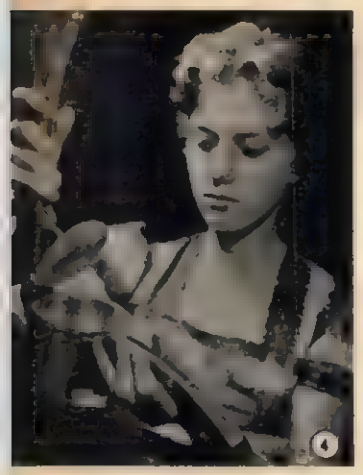

① Ușor și practic — aspiratorul de praf fabricat în țara noastră este căutat de tot mai mulți cumpărători.

② E o adevărată plăcere să speli rufe cînd ai o asemenea mașină de spălat. Au dispărut munca trudnică, oboseli și bătăturile de apă, iar gospodina poate face între timp și .. lectură.

③ Uzinele „Metrom" din Orașul Stalin au fabricat această mașină cu dispozitive multiple, care servește la tăiatul legumelor și fructelor.

④ Un legănaș „utilaj" de presat fructe.

⑤ La ce o fi servind acest ustensil minuscul cu coarde? Nu știți? Simplu: la tăiat ouă!

SFATURI practice

DESPRE CONȚINUTUL ȘI CONSERVAREA OUĂLOR

Se știe că oul este unul dintre cele mai hrănitoare alimente, în comparație cu volumul altor alimente acesta concentrînd o mai mare cantitate de substanțe necesare organismului uman. Pînă și albușul lui — considerat în general ca nefolositor — conține aproximativ 5 grame de proteine (albuminoide), care, pe lîngă că ajută la creșterea și refacerea țesuturilor, degajă și 20 de calorii. Fără să mai vorbim de gălbenuș care, în afară de 5 grame de lipide (grăsimi) și de unele săruri minerale extrem de valoroase, conține un adevărat depozit din principalele vitamine, cum ar fi: A, B, D, E, H etc., avînd în același timp un potențial energetic de peste 70 de calorii — adică tot cam atîț cît ar produce 100 grame de lapte.

Firește că, pentru a menține toate aceste elemente nealterate, oul ar trebui consumat crud sau foarte puțin fiert. Și acest fel de a-l consuma este posibil, dacă frecăm oul cu lapte, cu zahăr, cu rom sau cu lămîie. Excepție de la acest mod de preparare trebuie să-l facă însă ouăle de rață, care prezintă uneori pericolul infectării cu salmonide. Acestea, dimpotrivă, trebuie fierte cît mai bine înainte de consumare.

Dar oul, pe cît este de hrănitor pe atît este de toxic dacă-l consumăm după ce s-a învechit, fără a fi fost supus unor condiții de conservare. În condiții naturale el nu poate rămîne proaspăt mai mult de o săptămînă. Pentru a-l conserva timp mai îndelungat există diferite metode simple și eficace. Iată cîteva dintre cele mai sigure:

1) se spală ouăle cu o soluție slabă de permanganat de potasiu, se lasă să se usuce fără să se șteargă, se așază apoi într-un vas de pămînt și se toarnă peste ele lapte de var, avînd grijă ca acesta să le acopere complet. Pentru a împiedica evaporarea, se astupă vasul cu celofan sau cu hîrtie parafinată;

2) se spală ouăle și se cufundă apoi într-o soluție de 5 la sută apă oxigenată;

3) se cufundă ouăle, unul cîte unul, și se țin cîteva minute într-o baie de parafină, sau se ung cu un ulei vegetal oarecare.

Singura condiție ca oul să se păstrece bine, indiferent de metoda de conservare folosită, este ca el să fi fost proaspăt de la început. Pentru a verifica acest lucru îl cufundăm mai întîi într-o soluție de 20 grame sare de bucătărie la 200 grame de apă și, dacă oul cade la fund, e proaspăt; dacă plutește la suprafață e vechi.

IOSIANA

DIN CURIOZITĂȚILE NATURII

DOUĂ FENOMENE DIN LUMEA ȘERPILOR

Două cazuri întîlnite în lumea reptilelor i-au uimit în ultima vreme pe cercetătorii biologiei animale. Primul a fost fenomenul „fraților siamezi", despre care aceștia nu bănuia că se poate produce pînă și la șerpi, întocmai ca la oameni. Acești „frați siamezi" din lumea reptilelor, pe care-i reproducem în fotografia nr. 1, sînt uniți într-o singură porțiune din mijlocul trupului, deși au două capete și două cozi la fel de dezvoltate. Capturați și urmăriți îndeaproape, s-a constatat că ei se comportă întocmai ca frații siamezi umani, adică se hrănesc cu ambele guri și au mișcări independente numai pînă la punctul în care acestea nu jenează deplasarea corpului comun — deplasare care se face la fel de repede ca și la exemplarele normale.

Al doilea fenomen curios este acela al unui piton alb, recent capturat și aflat azi în grădina zoologică din Basel (Elveția). În vîrstă de 4 ani, cu o lungime de 3 metri, pitonul prezintă în totul anomalia albinismului, niciodată întîlnită pînă acum la asemenea reptile de talie impunătoare. Sau, dacă vreți, întîlnită numai în legendele poporului bengalez, care afirmă că un asemenea fenomen nu se produce decît la 2.000 de ani o dată și că el se datorește transformării, de către demoni, a unei prințese frumoase în reptilă, care nu-și va recăpăta înfățișarea umană decît în clipa cînd un Făt-frumos s-ar hotărî să se căsătorească cu ea.

Lăsînd la o parte fanteziile populare, cazul este studiat cu interes de specialiștii zoologi, el fiind cu atît mai interesant cu cît pitonul alb se dovedește a fi foarte blînd în comparație cu pitonii obișnuiți. Cît e de blînd și de puțin periculos acest șarpe se poate vedea și din fotografia nr. 2, în care o vizitatoare a grădinii zoologice pozează cu el în fața obiectivului fotografic.

INVITAȚIE LA PESCUIT

O dată cu răcirea apelor, peștii „pașnici" — roșioara, plătica, crapul, carasul, babușca, mreana, văduvița etc. — se trag spre fundul apei în vederea hibernării și prinderea lor devine dificilă. Nu e însă motiv de panică — la dispoziția pescarului stau încă peștii răpăreți și niciodată sătui: știuca, bibanul și avatul.

Știuca este cel mai lacom pește al apelor noastre. Pescuitul ei este și o datorie pentru pescarul sportiv, cunoscîndu-se pagubele pe care le face în puietul peștilor pașnici.

În această zi de odihnă să pornim împreună la pescuit de știucă. Montăm lanseta și mulineta (pe care am înfășurat cel puțin 50 m nylon gros de 0,40 mm), legăm o lingură (sau nălucă) de culoare aramie (fiindcă apa este limpede) și aruncăm.

Recuperăm încet cu ajutorul mulinetei. Din păcate nu s-a prins nimic. O aruncare, două, trei... La o nouă aruncare, în timp ce învîrtim încet mînerul mulinetei recuperînd, o smucitură bruscă mai-mai să ne smulgă varga din mînă. O știucă! Recuperăm mai repede dar, cînd au mai rămas vreo 10 metri de fir întins, varga se îndoaie în chip primejdios: știuca e mare. Eliberăm cîțiva metri de fir și apoi recuperăm iar. Peștele trage din nou puternic; mai „dăm" fir. Vom continua așa încă puțin și puterea tracțiunii va scădea, deoarece peștele obosește destul de repede. Știuca e acum la doi metri. Nu încercăm s-o scoatem la suprafață, ci tot pe sub apă o apropiem încă puțin. Băgăm minciocul sub apă (trebuie să-l avem neapărat cu noi) și, ridicînd de vargă, aducem știuca deasupra minciocului. Ridicăm brusc și știuca e a noastră!

Dacă repetăm apoi aruncarea și după 10-20 de aruncări nu se arată nici o știucă, schimbăm năluca, punînd una argintie, ondulată sau rotitoare. Aruncăm și... iar o smucitură.

Sînt zile cînd știuca nu „mușcă" la nici un fel de lingură sau năluca. Atunci vom încerca pescuitul „la fix": o strună cu plută, iar în cîrlig, de preferință, o momeală vie — peștișor, șoarece sau broscuță.

Dar cînd apele vor fi sub carapacea groasă a gheții? Vom renunța la pescuit? Nici gînd; atunci vom căuta pește, toți împreună, la copcă...

P.S. Momeli indicate la știucă: rîme, peștișori vii (boldițe, clenișori, roșioare, obleți), peștișori morți (în monturi), șoareci și broaște vii etc.; linguri metalice (ondulate sau rotative), peștișori artificiali, devoni, șoareci artificiali etc.

Dezlegarea jocului „Prietenie", apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Amici — Sincer. 2) Luna — Sovjete. 3) Înfrăți — Trii 4) Aclama Vulcă. 5) Tăutu - T Iaht. 6) I — E — Drac Tei 7) Îngălbenite. 8) Artar — Are — A. 9) Rt — Cioroboți. 10) Lac — Atașat — V. 11) V — El E — Iu — Ia. 12) Serbată Tren.

Poșta REDACȚIEI

LUCIA ANGELA — Pitești. Mulțumiri pentru căldurosele aprecieri făcute la adresa revistei noastre. Actorul care vă interesează — protagonist al coproducției sovieto-cehoslovace „Stele de mai" — se numește Viaceslav Tihonov.

SIDON MARINA — Buzău. Puteți scrie actorului care vă interesează pe adresa: Studiourile cinematografice Barandov, Praga, R.S. Cehoslovacă. În măsura posibilităților, vom da curs și sugestiei dv.

TUNSU CORNELIA — Comănești. Regretăm, dar nu avem fotografia pe care ne-o solicitați. Interpretul principal din filmul „În ajun" este actorul bulgar L. Kabakciev.

OSMAN IZET — Tulcea. Rolurile principale din filmul „Răzbunarea" au fost deținute de Carmen Sevilla (Andrea), Raf Vallone (Luis) și Jorge Mistral (Juan Diaz).

NEDELESCU BOGDAN — Corbu de Sus, raionul Medgidia, regiunea Constanța. Vechimea în muncă se consideră neîntreruptă pe timpul cît angajatul satisface obligațiile militare, conform art. 133 alin. a din Codul Muncii. Pentru obținerea concediului de odihnă, mai întîi este necesar să vă reîncadrați în cîmpul muncii, imediat după satisfacerea serviciului militar. Potrivit normelor legale în vigoare, concediul de odihnă însă nu-l puteți obține decît după trecerea a 11 luni de activitate de la reprimire sau reîncadrarea la altă întreprindere.

BUNGHIUZ GHEORGHE — str. Filimon Sîrbu nr. 31, Adjud, regiunea Bacău.

a) Numărul zilelor de concediu de odihnă se fixează în conformitate cu prevederile legilor în vigoare, care țin seama de felul muncii în toate ramurile de activitate. Pe baza acestor prevederi legale, conducerea întreprinderii de acord cu organul sindical fixează drepturile fiecărui salariat.

b) Conform art. 133 din Codul Muncii, vechimea în muncă se consideră neîntreruptă pe timpul cît angajatul a satisfăcut obligațiile militare.

c) Drepturile de toxicitate sînt prevăzute pentru fiecare caz în parte, în diferite norme legale.

În cazul dv. urmează să vă adresați serviciului de protecția muncii de pe lîngă întreprinderea unde lucrați, care vă poate pune la dispoziție toate instrucțiunile în vigoare.

CREȚU MIHAI — Turnu Severin. Pentru schimbul de timbre și celelalte care ne-ați rugat, v-am publicat adresa de acasă.

În ceea ce privește aprecierile pe care le faceți cu privire la conținutul revistei noastre, ele au fost citite într-o plenară a redacției și unele din sugestiile făcute de dv. ni le-am însușit. Sperăm că de la 1 ianuarie 1961 să putem aduce unele îmbunătățiri revistei, pe linia celor sugerate. Vă mulțumim.

FULGA GHEORGHE — Măgurele, raionul Telealen. Am sesizat Oficiul regional P.T.T.R. Ploești cu privire la felul defectuos în care se distribuie ziarele în comuna dv. Vă rugăm să ne comunicați dacă starea de lucruri s-a îmbunătățit.

DAN FLOREA — Lupeni. V-am publicat dorința la rubrica „Cititorii către cititori". În ceea ce privește adresa pentru străinătate, adresați-vă organizației A.R.L.U.S. din Petroșani și revistei „Rominia populară" din București, str. Ion Ghica nr. 5.

MATEI FLORICA — Piatra Olt. Culoarea gălbenușului de ou nu are nici o legătură cu elementele lui nutritive. Această culoare se datorește specificului de hrană administrat păsării care a făcut ouă. Dacă o găină se hrănește, spre exemplu, cu preparate din ovăz, ouă pe care-l va face va avea gălbenușul de culoare verde-măsliniu; cu o hrană în care se pun coji pisate de raci fierți, gălbenușul devine roșu-portocaliu; iar dacă din hrana unei păsări se elimină complet carotenul, gălbenușul ouălui ei va fi alb, aproape ca și albușul.

POENARU VASILE — Urziceni. Dacă durerile dv. de cap se produc numai atunci cînd se schimbă vremea, e probabil că prezentați o sensibilitate exagerată la fenomenele meteorologice. Sînteți, cu alte cuvinte, un „meteorolabil" (acesta este termenul medical) și ca dv. sînt mulți alții, pe care îi dor capul, încheieturile, bătăturile etc. Faptul nu trebuie să vă îngrijorese atîta timp cît analizele făcute nu arată nimic anormal în corp și cît aceste dureri — după cum recunoașteți și dv. — sînt totuși suportabile. Tratament radical nu există. Și nici abuzul de antinevralgice nu e recomandabil.

PÎRVU CONSTANTIN — Craiova. Distrugerile provocate de un uragan se explică prin viteza vîntului, care poate atinge și 125 km pe oră. Or, la această viteză, vîntul exercită o presiune de peste 75 kg pe metru pătrat. Vîntul obișnuit, care leagănă ramurile copacilor și crește peste suprafața apelor, nu are o viteză mai mare de 16 km pe oră și o presiune care să depășească 2 kg pe metru pătrat. Vedeți, deci, diferența.

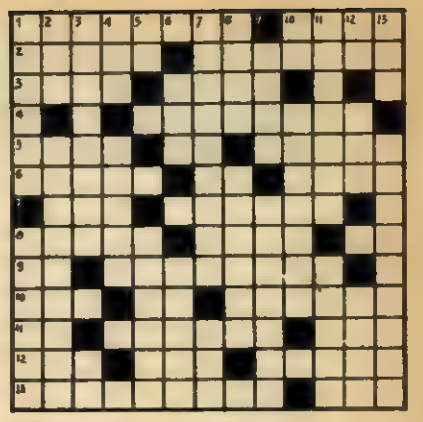

Prietenilor noștri

ORIZONTAL: 1) A compus un „Cîntec de înfrățire" — Ființă iubită (fig.). 2) Autorul poeziei „Despre prietenii mei", din volumul „Marinar de frunte" — Autorul poeziei „Prietenie" din volumul „Cîntare omului". 3) Autorul poeziilor „Prietenie", „Odă păcii și prieteniei" etc. — Lac mare în U.R.S.S. 4) Autorul tabloului „Prietenie", în care este înfățișată prietenia de arme romîno-sovietică. 5) Atomi încărcați cu electricitate — Argint — Învățată. 6) Popor sovietic din una din republicile baltice — Comună în Ardeal — Formațiune geologică. 7) Anagrama și antonimul unului — A compus „Cîntecul prieteniei". 8) Asociația pentru strîngerea legăturilor de prietenie cu Uniunea Sovietică — Cea închinată prieteniei romîno-sovietice se sărbătorește în fiecare an între 7 octombrie și 7 noiembrie — Unic! 9) Puțin mobilbeni! — Virstă a elanurilor nobile și generoase (pl.). 10) A apare — Poftim, între prieteni — Personaj feminin din romanul „Pe Donul liniștit" de Mihail Șolohov. 11) Ceilu — Servește de suport muncitorilor din construcții — Acest. 12) Provincie în Japonia — Individul, în sens filozofic — Fundament, rațiune. 13) Țara noastră și-a cîștigat-o scuturînd jugul fascist, cu sprijinul marii noastre prietene, Uniunea Sovietică — Posedă.

VERTICAL: 1) Iubita țară natală — Prietenesc. 2) Munte în Corsica — Scriitor sovietic, autorul nemuritorului roman „Așa s-a călit oțelul". 3) „... prieteniei", volum de Ion Vitner — Cuib! 4) Riu în U.R.S.S. — Unul din „Frații Jderi" ai maestrului Sadoveanu. 5) Cuvăt — Cinstit, fără gînduri ascunse. 6) Fir — Înlocuiește cafeaua. 7) Clasic romîn, autorul schițelor „Amici", „Amicul X" etc. — Angela, Mihaela etc., alintate de prietene. 8) Țară din Orientul Mijlociu — Mai mulți, într-un cuvînt. 9) „Prietenul...", poezie de Nicolae Labiș, din volumul „Primele iubiri" — Alăturate. 10) Interjecție — Ostași. 11) Satisfacții, plăceri — „... de prieten", roman de Kazakievici. 12) Aproape roși! — Cîntec de leagăn. — Regretat pictor romîn. 13) Apă curgătoare — A.R.L.U.S.

La întrebările cititorilor

CE SÎNT ALGELE ȘI LA CE POT FOLOSI

Tov. Zaharia Bobancu din Craiova ne cere să arătăm mai pe larg ce conțin algele și la ce poate folosi acest conținut al lor. Îi răspundem prin acest material:

Algele sînt plante inferioare, care trăiesc în mediul acvatic. Ele se împart în trei grupe principale și anume: algele verzi (științific numite „chlorophyceae"), algele roșii (rhodophyceae) și algele brune (fucoide). Cea mai mare răspîndire dintre toate o au algele brune.

Valoarea acestor vegetații acvatice constă în marea cantitate de substanțe chimice pe care o conțin. Și dacă nu s-a vorbit prea mult despre ele pînă în ultimii ani, aceasta s-a datorat lipsei unei metode perfecționate pentru determinarea constituenților chimici. Au trebuit să se ocupe mai îndeaproape de ele oamenii de știință din Uniunea Sovietică și din alte țări socialiste, spre a se vedea ce mari foloase se pot trage din aceste plante nu numai în industria farmaceutică, ci în multe alte domenii.

Algele conțin, printre altele, săruri de potasiu, de sodiu, de calciu și de magneziu, în cantități apreciabile. Conțin apoi compuși organici solubili ca: laminarina, din care, prin hidroliză, se poate extrage glucoză; manita, o substanță mult întrebuințată în industria farmaceutică, cu care se poate înlocui în unele cazuri chiar glicerina; fucoidina, o substanță gelatinoasă mult folosită în farmacie și în industria alimentară, făcînd parte din categoria de compuși ai agar-agarului și ai spumei de Irlanda, care sînt mult mai scumpe etc. În sfîrșit, în afară de celuloză, de iod, de mulți compuși cu azot și de pigmenți, algele mai conțin și o altă substanță foarte prețioasă, anume acidul alginic. Acesta este un element insolubil, foarte caracteristic, care se poate trage în fire ca și produșii celulozei. Acidul alginic poate servi la apretare în industria textilă, ca decolorant al zemurilor zaharoase în industria alimentară, ca adaos necesar la fabricarea anumitor săpunuri pentru apele calcaroase. El se întrebuințează, de asemenea la tratarea cauciucului și a lastexului, la prepararea materiilor plastice și a celuloidului etc.

Prin bogatul lor conținut în săruri minerale și alte elemente necesare nutriției, s-a constatat că algele pot constitui un minunat furaj pentru animale. Iar ultimele experiențe au arătat că ele ar putea fi folosite chiar ca hrană a omului, în condițiile zborului cosmic.

1 LEU!...

Care să fie semnificația acestui „1 leu"?

Costul unui loz de tip nou la „Loto-prono-loz în plic-expres", cu premiu o motoretă?

Nu, n-ați ghicit!

Să fie prețul vînzării „de ocazie" al acestei motorete (preț echivalent a două înghețate pe băț)?

Greu de crezut!

De fapt nu este vorba de „1 leu"—ci de „1 Leu". Adică de cel mai autentic număr de circulație al motoretei aci de față: numărul 1, eliberat de comuna Leu din regiunea Craiova.

De vorbă cu medicul

STELIANA PRODAN — raionul Beiuș. Faceți exerciții de gimnastică pentru întărirea mușchilor pectorali. Vă recomandăm zece injecții intramusculare cu Hipofizan, în fiecare zi cîte una, urmate de alte 10 injecții cu vitamina E, după care veți face o pauză timp de zece zile. Repetați cîteva luni acest tratament.

L.B. SIANU — București. În ceea ce privește afecțiunea nervoasă de care suferiți, vă recomandăm să continuați tratamentul cu luminal.

Pentru a doua problemă pe care o puneți, este necesar să faceți 5-6 injecții intramusculare cu Antefisan, în fiecare zi cîte una, cît și 5 injecții intramusculare cu Testosteron de 10 mg, urmate de alte 10 injecții de Testosteron de 25 mg. Injecțiile se fac una la două zile. După o pauză de 10 zile, reîncepeți același tratament, o dată sau de două ori.

EMILIA R. — Ploești. Boala de inimă de care suferiți cere într-adevăr o serie de menajamente din partea dv: o viață ordonată și evitarea eforturilor fizice. Surorile dv. au dreptate cînd vă recomandă acestea, dar în excesul lor de zel greșesc în ce privește forma în care o fac. Nu cred ca suferința dv. să le „distreze" sau să le „bucure". Sînt convins că interpretați eronat grija lor. Dacă insuficiența mitrală este compensată, nu sînt contraindicate plimbările obișnuite, care să nu vă obosească, spectacolele și chiar repausul într-o stațiune de munte cu altitudine mijlocie, cum ar fi Tușnad. Completînd acestea cu lecturi plăcute, credem că vă veți umple timpul liber în mod agreabil. Vă menajați în felul acesta inima, ceea ce vă va da posibilitatea să continuați studiile și să fiți un element folositor societății. Vă recomandăm să luați două linguriță de Sedonal pe zi.

GHEORGHE CIULIN — Crăciaoani. Medicamentele de care vorbiți sînt de mult depășite. Pentru scopul urmărit de dv. se folosește astăzi: Metionina, 1-3 gr pe zi; injecții de Iodazin, o fiolă zilnic, sau Iodazin-soluție, din care se iau 10-20 picături, în doză crescîndă, pe zi; injecții de Testosteron de 25 mg, una la trei zile. Toate acestea însă nu excludu un regim alimentar sobru și o viață ordonată.

CONSTANTIN ENCIU — Strunga. Procedura de care întrebați nu se aplică în clinica respectivă.

ELENA SCUPĂRĂ — Babadag. Petele de pe față de care vorbiți nu se pot îndepărta cu creme. De altfel, tratamentele pe care le-ați făcut pînă acum nu au dat nici un rezultat. Vă sfătuim să evitați expunerea feței la soare. Totuși trebuie să încercați vara viitoare să faceți plajă, de preferat la mare, expunînd tot corpul razelor solare; pielea va căpăta astfel o culoare uniformă.

OLGA PANAITESCU — Piatra Neamț. Numai în cazul în care suferința de care vă plîngeți se datorește unor edeme se poate interveni; și atunci trebuie stabilită maladia care generează aceste edeme. În cazul că nu există cele de mai sus, atunci este vorba de o conformație naturală și lipsesc mijloace medicale pentru corectare.

Dr. Silviu GHEREA

CALVARUL EMIGRANȚILOR ITALIENI

de Giovanni BERNASCONI
— ziarist italian —

„ACCESUL ITALIENILOR STRICT INTERZIS"; acest anunț poate fi văzut atîrnînd în vitrina berăriei August Anhes din Hockstrasse, în orașul Saarbrücken. În zeci și zeci de alte localuri din Germania occidentală apar din ce în ce mai multe anunțuri de acest gen. Uneori autorii lor se ostenesc să le compileze într-o italiană incorectă, dar de cele mai multe ori anunțurile, redactate în germană, sună astfel: „STRICT INTERZIS PENTRU AFRICANII DIN NORD ȘI PENTRU ITALIENI".

Litera „J", care stigmatiza pe vremea hitlerismului pe evreul german, pare a fi destinată astăzi sărmanului emigrant italian, făcînd din el un nou paria al unei societăți care îl exploatează în modul cel mai barbar.

Este vorba de cei circa 120.000 de muncitori, în mare parte tineri, trei sferturi dintre ei emigrați în R.F. Germană în cursul acestui an. Există numeroase știri, ca cele relatate de ziarele „Giustizia", „Il giorno" și „Corriere degli Italiani" — organul filoguvernamental al emigranților din Franța — despre condițiile de viață și de muncă ale emigranților italieni din Germania federală. Salarii cu mult sub necesitățile cele mai modeste (maximum 60.000 lire pe lună, din care un sfert se duce pe rețineri sociale, impozite și chiar contribuții pentru bisericile catolice și protestante!), locuințe în barăci insalubre, izolare totală față de populație, nici o indemnizație de șomaj — acest impresionant tablou îi lasă însă impasibili pe guvernanții italieni.

Suferințelor îndurate de emigranții italieni li se adaugă acum și discriminarea și persecuția rasială. Adenauer și industriașii nemți, generalii revanșarzi, foștii conducători naziști care sînt la putere la Bonn, precum și inspiratorii politicii rasiste din Germania occidentală nu sînt alții decît aceia cu care primul ministru italian Fanfani a stabilit o „maximă concordanță" de opinii — după cum el însuși a declarat în urma întrevederii de la Varese cu cancelarul Adenauer.

O asemenea politică nu este numai foarte dăunătoare poziției internaționale a Italiei, dar ea lovește adînc în demnitatea și în condițiile de viață a 120 000 de italieni nevoiți să-și părăsească patria.

CRISTALOSCOPUL este o instalație optică inventată de inginerul Wlassics Zoltán din R.P. Ungară, instalație care permite studierea fenomenelor ce se desfășoară în vasele de fierbere, fără a mai fi necesară luarea de probe. Noua invenție este folosită în industria zahărului și a medicamentelor. În clișeu: inginerul Wlassics verificînd funcționarea cristaloscopului.

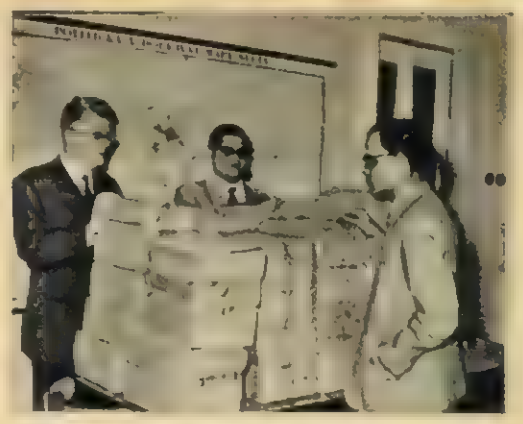

O UZINĂ... ÎN PACHETE. Coletele pe care le vedeți au o valoare deosebită: ele conțin planurile unei mari uzine metalurgice ce se construiește în orașul Ranchi din India, cu ajutorul tehnic calificat al R.S. Cehoslovace. În fotografie: planurile executate de institutul „Kovoprojekta" din Praga sînt preluate de specialiști indieni.

← CONCURÎND ORIENTUL... Este foarte greu să rivalizezi cu frumusețea vestitelor covoare fabricate în țările Orientului Apropiat. Cu toate acestea, covoarele cu motive orientale produse la Wurzen, în R.D. Germană, se bucură de o largă apreciere în Irak, Liban, Arabia Saudită și în alte țări orientale. În fotografie: crearea unui nou model.

NAS DE CASTRAVEȚE! — așa este numită maimuța din fotografie, animal ce trăiește în insula Borneo. Ea nu poate fi văzută decît foarte rar în vreo grădină zoologică, deoarece în captivitate moare. Primul exemplar al acestei maimuțe, cu o înfățișare atît de neobișnuită, a fost adus în Europa în 1901 de către colecționarul Hagenbeck.

LA PREMIERA — în Olanda — a cunoscutului său film „Viața e dulce", regizorul italian Federico Fellini și soția sa, talentata actriță Giulietta Massina, protagonista emoționantului film „Nopțile Cabiriei", au apărut îmbrăcați în costume naționale olandeze.

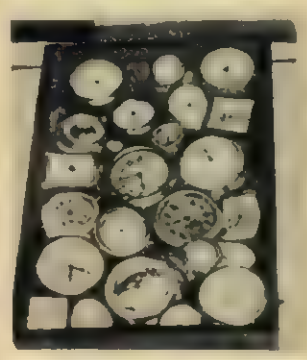

FANTEZIE MORBIDĂ... În Galeria de artă „Schmela" din Düsseldorf (R.F. Germană), printre alte ciucuraști se găsește și această înfrățmătă de cearșuri deșeptătoare stricate, pe care un francez, pe nume Arman, o expune sub titlul de „operă de artă". Precum se vede, nu numai cearșurilor le lipsesc niscaiva arcuri și șuruburi...

PE LOCUL GROAZNICEI CATASTROFE... Acolo unde, în primăvara acestui an, un înfiorător cutremur a distrus orașul marocan Agadir, se pornește acum la reconstruirea fostei așezări. În fotografie se pune piatra de temelie a unui spital, prima nouă construcție din Agadir.

Un adevărat război între poliţişti şi chiriaşi s-a desfăşurat la Londra cu prilejul puternicelor demonstraţii de stradă împotriva majorării chiriilor. Agenţia engleză „Keystone", care ne transmite această fotografie, arată că „1.000 de poliţişti s-au bătut pînă la sînge cu o mulţime de aproximativ 2.000 de chiriaşi, care au încercat să ia cu asalt primăria St. Pancras din Londra". ↓

În timp ce rostea o cuvîntare la un miting împotriva politicii proamericane a guvernului din Tokio, Inejiro Asanuma, preşedintele Partidului Socialist din Japonia, a fost asasinat mişeleşte de către un huligan fascist. Instantaneul fotografic redă momentul dramatic cînd asasinul înfige pumnalul în trupul victimei.

Complotul imperialist împotriva Cubei continuă. Iată un grup de conspiratori arestaţi recent de autorităţile cubane. Ei poartă uniforme americane, iar armele găsite asupra lor sînt toi de proveniență americană. Comentariile sînt de prisos... →

Pe insula Iassi Ada din Marea Marmara se desfăşoară procesul foştilor conducători ai regimului proamerican, antipopular, din Turcia, regim răsturnat în urma loviturii de stat din mai 1960. Printre cei 500 de foşti demnitari acuzaţi de delapidarea fondurilor statului, de săvîrşirea de abuzuri, de corupţie etc., se numără şi fostul preşedinte al Turciei, Celal Bayar, pe care-l vedem în fotografie în boxa acuzaţilor.

Puternicul uragan „Donna", care a produs recent mari pagube în multe state din S.U.A., s-a făcut resimţit şi la New York. Imaginea reprezintă aspectul unuia din străzile newyorkeze acoperite de apă. →

REDACŢIA: BUCUREŞTI PIAŢA SCÎNTEII Căsuţa Poştală : 3507 ef. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.

PREŢUL ABONAMENTELOR: 3 luni : 26 lei, 6 luni : 52 lei, un an : 104 lei

Prezentarea grafică : Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREŢUL REVISTEI 2 LEI

SPORT

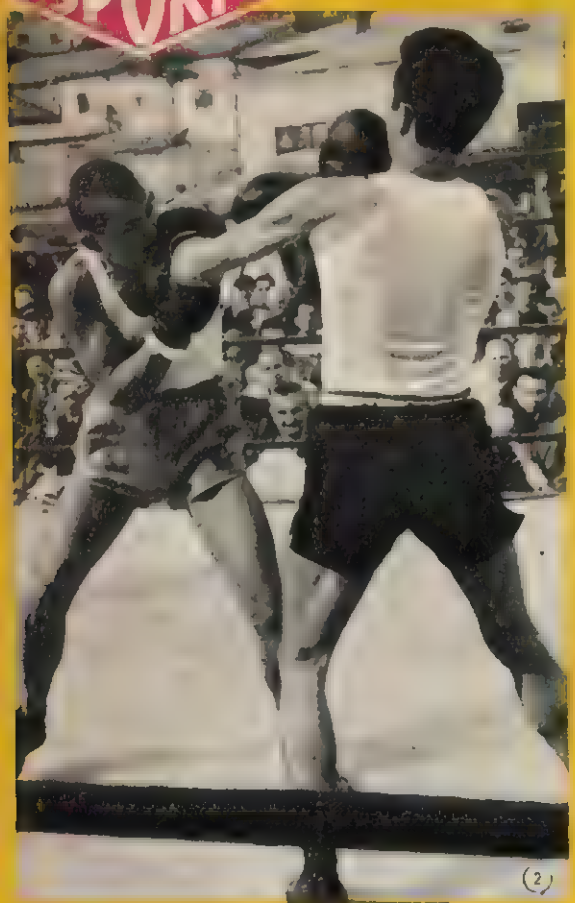

① În cadrul ultimei etape a campionatului republican de polo, piscina acoperită de la Floreasca a găzduit duminică dimineaţă printre alte partide şi pe acela dintre echipele Ştiinţa Cluj şi Progresul Bucureşti, terminată cu victoria studenţilor: 5-4 (2-2). În fotografie: încă un gol, şi Ştiinţa şi-a asigurat victoria.

② Pe ringul instalat în incinta terenului din str. Ion Vidu a avut loc o reuniune pugilistică organizată de asociaţia S.P.C. Iată-i în fotografie pe doi dintre protagoniştii reuniunii, Florian Surugiu şi Ion Mircă, încleştaţi în lupta pentru victorie.

③ La pomul lăudat să nu te duci cu sacul! Aceasta a fost concluzia celor care au asistat din tribunele Stadionului „23 August" la două meciuri „tari" de fotbal: C.C.A.-Ştiinţa Timişoara şi Rapid-Petrolul. Fotografia reprezintă o fază la poarta Petrolului, cînd portarul Sfetcu intervine în mijlocul unui grup de jucători feroviari şi petrolişti care-şi disputau balonul în preajma porţii.

Fotografii de Romulus SCURTU

În premieră pe ecrane: „BĂDĂRANII"

Noua producţie în culori a studioului cinematografic „Bucureşti" reeditează pe ecran, cu verva, caustricitatea şi exuberanţa cuvenite, povestea bătrînă de cîteva secole a „onorabililor" negustori venetieni — jupînii Canciano, Lunardo, Simon, Maurizio — ironizaţi şi ridiculizaţi de necruţătorul Carlo Goldoni.

Versiunea cinematografică a „Bădăranilor" apare după ce timp de patru ani echipa Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" a jucat cu răsunător succes piesa în ţară şi peste hotare. Pelicula de film, departe de a-şi asuma rolul unei simple consemnări cinematografice a spectacolului, oferă astăzi publicului un „Bădăran" văzut prin prisma şi cu mijloacele artei filmului, dăruind bucuriile şi satisfacţiile unei montări noi, izbutite, pronaspete. Îi revedem în film pe aşii noştri în materie de comedie George Calboreanu, Alexandru Giugaru, Grigore Vasiliu-Birlic, Marcel Anghelescu, Radu Beligan, Niki Atanasiu. În bătălie cu confreria „Bădăranilor" se află clanul nevestelor, conduse la luptă de Carmen Stănescu (combatante Celia Dima, Silvia Dumitrescu-Timică, Sanda Toma).

Un film care se vizionează cu bună dispoziţie, făcîndu-te să reţii echipa creatorilor, în frunte cu artistul poporului Sică Alexandrescu şi cu Gheorghe Nagy, semnatarii regiei.

Bibl. Rep.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

Nr. 44 (284) — 5 noiembrie 1960

ADUNAREA REPREZENTANȚILOR OAMENILOR MUNCII DIN ÎNTREAGA ȚARĂ

Miercuri după-amiază în sala Palatului R.P. Romîne a avut loc o mare adunare a reprezentanților oamenilor muncii din întreaga țară, în cadrul căreia tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, conducătorul delegației romîne la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., a făcut o amplă dare de seamă asupra lucrărilor sesiunii și activității delegației R.P. Romîne la această sesiune.

Expunerea a fost subliniată în repetate rînduri de vii și puternice aplauze.

După expunere, tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale, a dat citire unei moțiuni pe care adunarea a adoptat-o prin aclamații.

Minute în șir în sală au răsunat urale și aplauze puternice. Asistența, în picioare, a ovaționat îndelung pentru Partidul Muncitoresc Romîn și Comitetul său Central, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, pentru Republica Populară Romînă, pentru pace în întreaga lume.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej rostindu-și expunerea.
←

Aspect de la adunarea reprezentanților oamenilor muncii din întreaga țară.
↓

Pe drumurile grele de munte, minerii transportă ultimele cantități de exploziv ce vor fi îngropate în galerii adînci, săpate în stîncă.

Explozie pașnică

Fotoreportaj de E. IAROVICI

Ca și „african liber", expresia „explozie pașnică" face parte dintr-o serie întreagă de alăturări de cuvinte care la început ne-au surprins prin senzaționalul lor, ca apoi să ne devină familiare.

La prima vedere, pare o contradicție să vezi noțiunea „explozie" — care se asociază în mintea noastră parcă mai curînd cu distrugere, dezastru, război — alături de adjectivul „pașnică". În zilele noastre însă, trebuie să ne obișnuim să fim puși în fața unor asemenea alăturări surprinzătoare. Rînduielile noastre noi, știința înaintată, tehnica nouă, oamenii noi ne dau mereu prilej să fim uimiți, fiindcă rezolvă greutăți care pînă mai ieri păreau în firea lucrurilor.

Părea, spre pildă, în firea lucrurilor ca la o carieră de piatră, cu un front înalt de exploatare, să se segmenteze această mare înălțime și să se exploateze cariera — ca să spunem așa — pe felii. Era costisitor acest sistem de exploatare; mulți oameni pierdeau o groază de timp cu tot felul de munci, cu perforatoare care consumau multă energie electrică, cu transporturi ocolite; se cheltuiau bani grei pentru investiții în amenajări și adesea trebuia întreruptă întreaga activitate în carieră din cauza exploziilor care, avînd un randament mic, trebuiau făcute la răstimpuri apropiate.

Fermentul noului, care azi se bucură de atîta cinstire la noi, are o mare putere de pătrundere pînă și în cele mai „clasice" sisteme de lucru. El nu putea să nu-și facă apariția, chiar și sub formă de explozie, și acolo unde se cerea a construi cît mai mult, mai repede, mai bine și mai ieftin. Pentru casele în care să trăiască și să-și crească oamenii muncii copiii, pentru uzinele și fabricile care să satisfacă cerințele tuturor, pentru barajele care să stăvilească apele și să le transforme în cai-putere — pentru toate acestea trebuie mult ciment, ciment foarte mult și cît mai ieftin.

În acest scop o explozie năprasnică a sfîșiat într-o zi liniștea adîncă a văii Bicazului.

În timp ce pe frontul Torasca al carierei de calcar din Bicaz-chei domnește o aparentă inactivitate, cu mîna pe hebiu, electricianul nu așteaptă decît comanda de... „foc!": 35.000 de kg exploziv vor sfîrteca roca.

35.000 kilograme de exploziv au sfîrtecat un munte. Din spărtura uriașă s-au prăvălit în vale, chiar de-a lungul căii ferate, la îndemîna excavatoarelor, peste 300.000 tone rocă de calcar — materia primă pentru ciment.

Ecoul acestei explozii pașnice duce cu el spre depărtări vestea unei noi victorii a tehnicii înaintate, un succes al tehnicii românești. E un sistem de lucru pe care specialiștii noștri îl denumesc „explozii masive de mari cantități de explozive concentrate în galerii cu camere de minare" și care face ca graficul prețului de cost al calcarului să scadă — ca atins de o baghetă magică — la aproape jumătate față de cel al altor cariere similare.

Fiindcă există rînduieli noi, știință și tehnică înaintate, oamenii noi vor continua să ne dea mereu prilej să fim uimiți și mîndri.

11 fără 5 minute. Seismografii sînt gata să dea semnalul. Alte echipe, cu aparate speciale, vor înregistra propagarea undelor exploziei pentru a studia pe această bază structura scoarței terestre.

Ora 11. Liniştea a fost sfişiată de o bubuitură puternică, urmată de scrîşnetul strident, prelung, al rocilor în prăvălire. Fumul şi praful învăluie întregul munte.

Specialiștii — ingineri, tehnicieni, mineri — privesc cu emoție grandiosul spectacol. Decurge cam totul conform calculelor?!

Ca de obicei la evenimente însemnate, se află la fața locului și unul din operatorii jurnalului de actualități.

Echipată cu rângi, frînghii și mici pachete de exploziv, o grupă de mineri e gata să intre în acțiune pentru a face „toaleta" carierei. Nici o stîncă și nici o piatră dubios suspendată nu trebuie să primejduiască viața celor ce-și vor relua munca la carieră. →

Coasta calcaroasă înainte (fotografia din stînga jos) și după explozie (dreapta jos). După ce fumul și praful s-au risipit, un peisaj nou a apărut. Săgețile subțiri de pe fotografia din dreapta indică principalele modificări ale coastelor. Asemeni unei lavine geologice, la baza carierei s-au rostogolit cele 300.000 tone de rocă. Producția fabricii de ciment e asigurată pe cîteva luni.

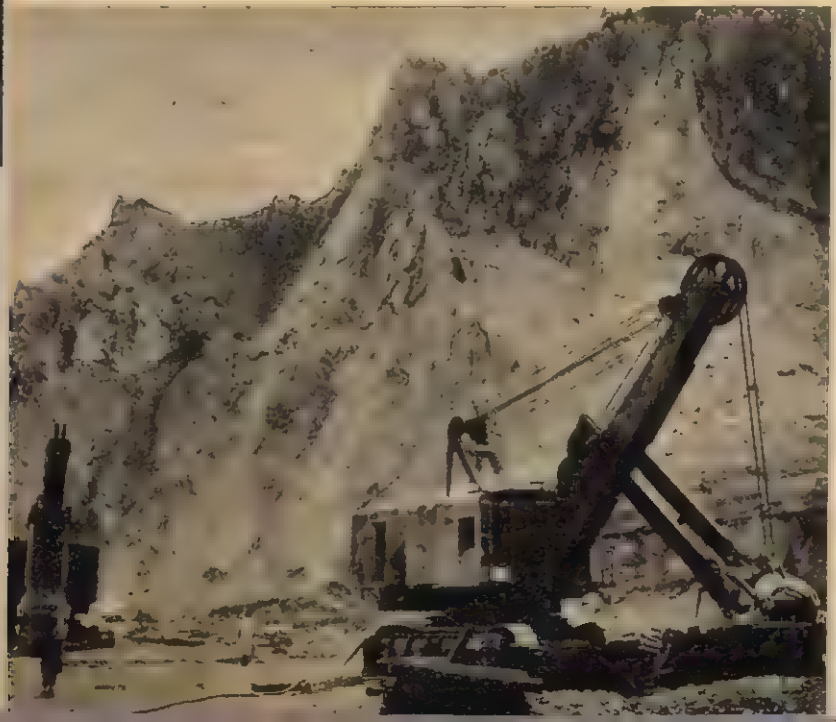

VIZITĂ PATETICĂ

În grădina lui Galuzinschi e toamnă... Zarzării își risipesc frunzele palide pînă departe, în umbra zidurilor mutilate care mai păstrează vechea spoială. Zarzări și ziduri în ruină... Martori care au văzut totul, acuzatori nemilostivi care rostesc și acum un aspru rechizitoriu împotriva criminalei burghezii.

Stai o clipă și ascultă-i! Oprește-te și pleacă-ți urechea — și-ai să auzi, parcă aievea, zvonul sutelor de glasuri care scandează: „Nu bate!... Nu bate!... Nu bate!...“ Un comunist e maltratat de zbiri... În ochii lui poate sînt lacrimi. Dar n-o să coboare pînă la tine zvonul unui plînset. Comuniștii nu plîng. Ei rezistă și luptă...

Coridoarele sînt reci, celulele — pivnițe. Un pat de fier, o rogojină pe pat și o zdreanță. Te întrebi înfiorat: cine a stat aici?... Cine s-a luptat cu singurătatea zidurilor, cu umezeala lor?... Ei, nelnfrînții — comuniștii! Comuniștii pe care nici presiunile morale, nici bestialele torturi nu i-au putut înfrînge, căci în pieptul lor ardea flacăra de nestins a luptei revoluționare pentru cauza dreaptă a clasei muncitoare, pentru libertatea și fericirea poporului.

O celulă, un petic de cer... Atît! Dar și peticul de cer era adesea interzis: atunci cînd zbirii îi aruncau pe luptători în celulele întunecoase de la „H“.

Privind dintre ziduri norii care călătoresc, irumpe, ca și odinioară, cîntecul de luptă:

Privesc din Doftana prin gratii de fier,
Departe în zare un petic de cer...
. . . . . .
Ah! spargeți-mi zidul și lanțul sfărîmați
Să zbor ca un șoim peste 'naltii Carpați...

Celule reci... celule întunecoase... celule umede... Încăperi sumbre... Fiecare ne povestește cîte ceva... Aici s-a ținut conferința celulei de partid din Doftana, sub conducerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej... Aici s-a redactat ziarul scris de mînă „Doftana roșie“... Aici, un deținut politic a învățat matematica... Aici, un comunist a studiat „Capitalul“...

...În ciuda zbirilor, partidul a transformat groaznica închisoare într-o adevărată universitate revoluționară, care a îmbogățit și desăvîrșit pregătirea multor activiști comuniști. Noi, care trecem astăzi prin sumbrele celule și încăperi, prin acest muzeu al ororilor, păstrăm un moment de reculegere în amintirea acelora care și-au pierdut viața sub ruine în noaptea de 9 spre 10 noiembrie. Ei nu mai sînt, dar idealurile spre care au năzuit au devenit acum realitate. Istoria însîngerată a Doftanei a luat sfîrșit...

I. CORIBAN
Fotografii de E. IAROVICI

Temelii șubrezite, pereți crăpați, tavane căzute... Conducerea colectivului de deținuți politici avertizează de pericolul prăbușirii și cere evacuarea Doftanei. Experții guvernului contestă memoriul. Și în noaptea de 9 spre 10 noiembrie 1940, un cutremur puternic dărîmă zidurile șubrede ale închisorii, îngropînd sub ele numeroși deținuți revoluționari... Iată, reconstituit, zidul care în noaptea cutremurului l-a ucis pe muncitorul ceferist Ilie Pintilie, eminent luptător al clasei muncitoare, membru al C.C. al P.C.R. Azi lîngă zidul refăcut e o grădiniță cu flori, pe care pionierii o îngrijesc cu dragoste.

Secția B... Una dintre cele opt secții de detențiune.

←

Foste închisoare Doftana a fost transformată în muzeu. Zeci de mii de vizitatori se perindă prin această „universitate revoluționară". Căci istoria luptelor de aici este astăzi un izvor nesecat de educare în spirit comunist.

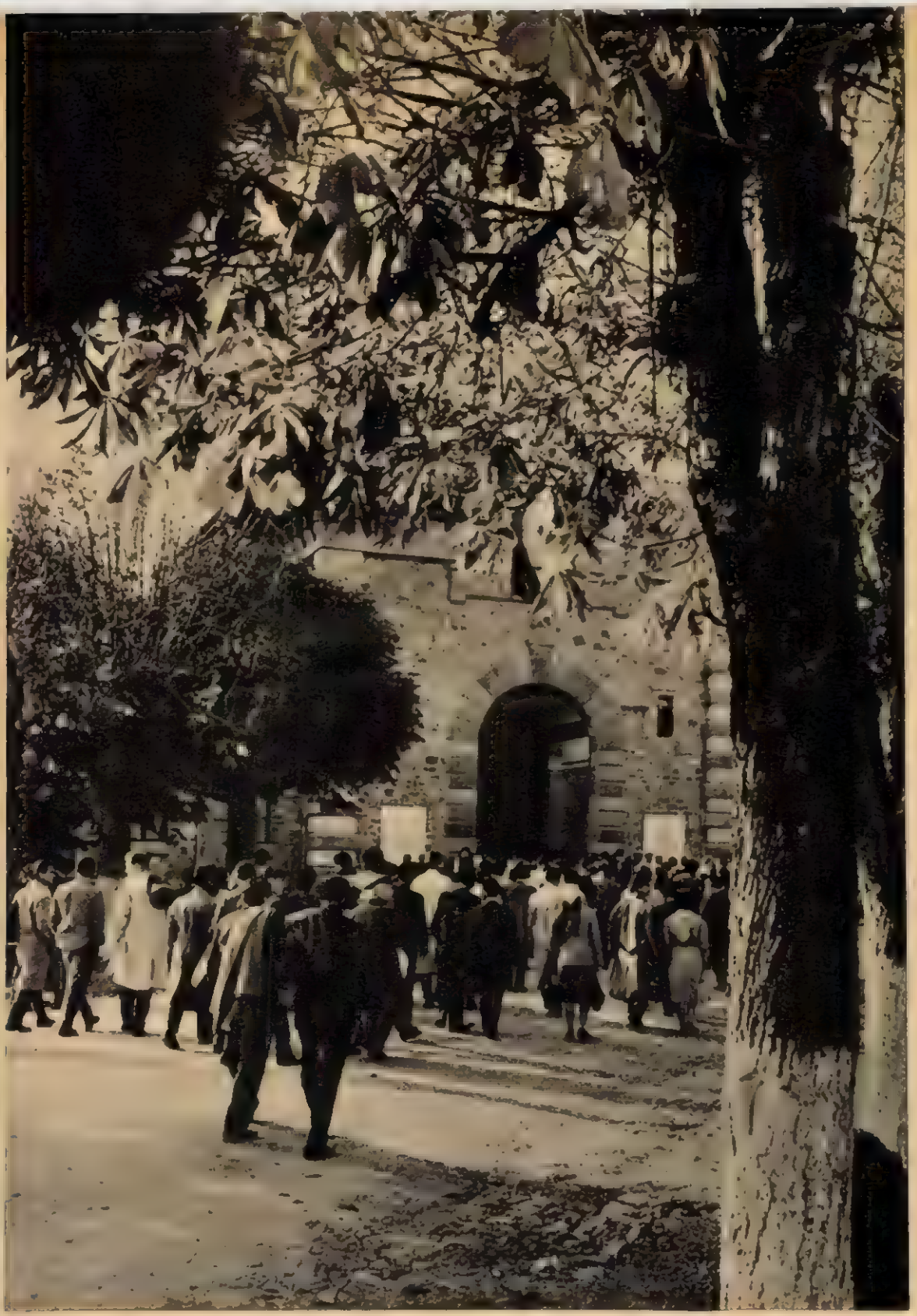

Cimitirul „La trei pruni".. Cei uciși vor trăi veșnic în inimile și conștiința noastră. Ei sînt o pildă măreață de curaj, ← voință neînfricată și abnegație.

↑

Din aceste turnuri erau păziți cu strășnicie cei mai buni fii ai poporului, ferecați în lanțuri de zbirii burghezo-moșierimii. Pentru ca acești tineri să fie fericiți, să-și poată realiza visurile, au trebuit să fie sfărîmate lanțurile și zbirii să dispară pentru totdeauna.

Anii tineri

— fragment de roman —

de Nicolae ȚIC

Ilustrație de Tia PELTZ

Aproape toate ziarele centrale publicară pe pagina întîi corespondențe despre introducerea forajului cu turbina la schela S — și cîte o fotografie, nu tocmai izbutită, înfățișînd pe cîțiva din membrii brigăzii lui Strihan. Două zile și două nopți brigadierul nu coborî de pe deal, nu dormi și nu-și găsi locul, supraveghe fiecare mișcare, puse mîna la greu și le explică oamenilor de o mie de ori, după obicei, ce au de făcut. Strihan plănuise ca după prima zi de foraj cu turbina — și la asta îl îndemnau, îl sileau aproape și doctorii, și directorul — să-și ia un concediu de vreo lună, să stea undeva la munte și să prindă puteri, fiindcă puterile îi secau, cum seacă pîraiele în vreme de secetă; fiindcă numai gîndul că el mai are multe de făcut pe lumea asta, setea de împlinire, de izbîndă, îl mai țineau treaz și-i ajutau să se miște de ici-colo. Respira greu, din ce în ce mai greu, nimeni nu bănuia cu cîte eforturi... Doctorii se fereau să-i spună ce are, iar el nu insista, de teamă să nu afle că totul e pierdut.

Sfîrșitul oamenilor în vîrstă nu-l impresionase niciodată. Totul i se părea firesc... bătrînețea, boala, sfîrșitul. Dar el nu era bătrîn sau nu putea s-admită că e.

Promisese că-și va lua un concediu. Dar dacă cineva i-ar fi amintit de concediu acum, ar fi auzit de la el, dacă nu blesteme, măcar o vorbă care nu se uită. Strihan n-avea vreme nici să moară. Noua sondă se transformase, chiar din prima zi, într-un fel de expoziție cu sute de vizitatori pretențioși, extrem de iscoditori. Interesul era unanim și oamenii voiau să știe exact în ce măsură crește viteza de lucru și, în general, care sînt avantajele, dacă merită să treacă și ei, acuma sau mai tîrziu, la forajul cu turbina. În trei zile, echipa realiză metrajul prevăzut pentru unsprezece zile, în cazul că ar fi lucrat cu masa rotativă. Succesul acesta mări curiozitatea vizitatorilor și cîțiva brigadieri tratară cu Vîrban să le admită și lor folosirea turbinei. Dar se întîmplă ceva care-l amări foarte tare pe Strihan. Dispoziția directorului era limpede: schimbarea sapei se va face numai ziua, pentru a evita accidentele tehnice. Și astfel într-o seară, pe la zece, cei din schimbul de noapte de sub conducerea lui Pintilie se uitară unul la celălalt, ridicară din umeri și își încrucișară brațele. Viața sapei se sfîrșise și, o dată cu asta, munca lor din acea noapte; puteau să meargă acasă. Strihan plecase pentru o jumătate de ceas la direcție și ei n-avură curajul să-i telefoneze, ca să nu-l amărască. Brigadierul întîrzie pînă aproape de miezul nopții și cînd veni și-i găsi pe toți strînși în jurul focului, prăjind cartofi, se enervă cumplit și întrebă:

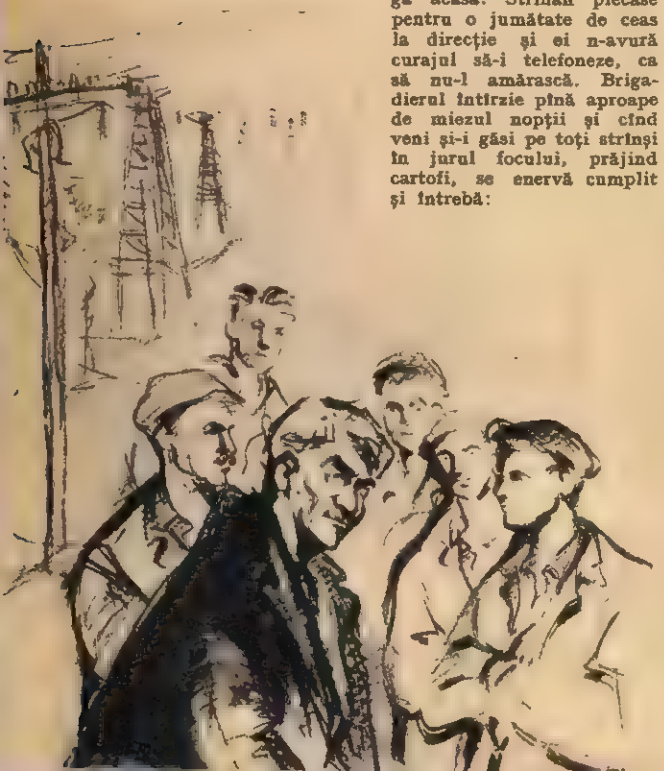

— Voi sînteți... ori am chiorît eu? Pintilie!

— Aici! — și numitul duse mîna la șapcă.

— Dumnezeule, ție îți arde de glume!

— Tovarășe Strihan — zise morocănosul — dacă mai întîrziați puțin, noi ne duceam la culcare. Aici, după cum vedeți și dumneavoastră, ce naiba să mai facem? S-a dus sapa... vedeți, că nu ne-a trecut prin minte, n-am potrivit-o bine...

— Oricît ai potrivi-o — se amestecă Oniga — tot nu iese uneori; trebuie s-o schimbi noaptea și nu-i voie. De asta prăjim cartofi și ne amărîm.

— Și tu, Căpățînă, tu ce zici? — întrebă Strihan, zăpăcit.

Mihai Căpățînă ascunsese un cartof în palmă și cartoful, abia luat de pe jar, îl ardea. Ridică din umeri — el nu se pricepe; dacă nici maistrul sondor nu se pricepe!... — și, fără să scoată o vorbă, îl arătă pe Pintilie: atunci el... de ce se agață Strihan tocmai de el?!

— Și tu, Pintilie, ce zici?

— Ce ziceți dumneavoastră!

— Și tu, Oniga?

— Asta-i situația!...

Rar, foarte rar i se-ntîmpla lui Strihan să aibă surprize atît de neplăcute. El se prefăcea, după obicei, că-i supărat pe băieți, învinuindu-i că de la ei pornește necazul, dar de fapt era supărat pe el însuși și socotea că are motive să fie, fiindcă nu prevăzuse totul și nu luase măsurile de cuviință... Era la mijloc o chestiune foarte simplă, care ar fi putut să treacă prin mintea oricui, dar printr-a lui nu trecuse; el se ocupase, săptămîni la rînd, de organizarea brigăzii și a locului de muncă, de toate problemele importante și scăpase din vedere cîteva mărunțișuri care acuma îi răsturnau un întreg plan de acțiune. În condițiile în care sapa nu mai funcționează, înseamnă că schimbul de noapte e paralizat.

„Înapoi n-o să dăm — își spuse Strihan, înțelegînd că aceasta ar fi cea mai mare rușine din viața lui. Trebuie să găsim o soluție — și soluția, oricît ne-am chinui, nu-i alta decît să ridicăm schimbul de noapte la nivelul celui de zi, să decurgă totul normal, să facem noaptea operația de înlocuire a sapei. Cu răspundere, se poate".

Strihan se așeză lîngă ei, în bătaia flăcărilor, și zise:

— Dacă nu sînteți de acord, îndrăzniți, pînă nu-i prea tîrziu.

— Și ce-o să faci, dacă n-o să fim de acord? — întrebă Pintilie.

— În clipa asta nu știu, dar o să găsesc ceva.

— Tovarășe Strihan, sînteți obosit — observă Pintilie — și amărît sînteți și ne amăriți mai tare și pe noi. De ce vă faceți gînduri de pomană? Credeți că nouă ne arde s-ajungem de rîs? Și nici nu e cazul; asta e o metodă verificată. Dovadă că viteza de lucru a sporit simțitor...

— Atunci de ce nu vă angajați? — se-nvioră Strihan. Nu există decît o singură soluție: să schimbăm sapa și noaptea.. cînd trebuie... la orice oră... La asta trebuie să rîvnim noi, ca să înlăturăm orice piedică. Dacă voi sînteți de părerea mea și îmi dați ajutor, atunci eu îi chem în clipa asta pe tovarășul director și pe inginerul șef, și pe Vasiliu, că el e priceput, și începem operația, dar cu grijă, că ne costă milioane...

În cîteva minute îi convocă pe Vîrban, pe Filipescu și pe brigadierul Vasiliu și, ca să-i determine să vină mai repede, se plînse la telefon că e de jale, că s-a întîmplat ceva neprevăzut. Vîrban sosi primul, numai în pantaloni și în bluză, cu bocancii trași pe piciorul gol, așteptîndu-se să afle o nenorocire. Strihan, văzîndu-l, zîmbi și-l îndemnă să se ducă acasă și să se-mbrace ca lumea. Filipescu era și el îngrijorat și întrebă de departe: „S-a înfundat definitiv? Nici o speranță?" Vasiliu urcase dealul în fugă și abia mai răsufla. Strihan își ceru scuze: nu avusese intenția să-i sperie... și le explică situația. Se liniștiră toți; asta nu era o problemă! Vîrban se duse acasă și se întoarse după un sfert de ceas, echipat. Într-un timp record și cu multă băgare de seamă, sapa fu înlocuită și schimbul de noapte își continuă munca.

— Așa o să facem și de aici înainte — spuse Strihan mulțumit. Eu o să dirijez toate operațiile de noapte și vă rog, tovarășe Vîrban, să-mi acordați toată încrederea... n-o să avem nici un accident.

— Firește — spuse Vîrban. Firește — repetă el încurcat — însă dumneata va trebui să te internezi în spital pentru cîteva zile, bănuiesc... Am vorbit în seara asta cu directorul policlinicii, cu Vasilescu, și spunea că o să treacă dimineața pe la șase să te ia cu mașina. Te rog foarte mult să-l asculți.

— Ia să mă slăbească!

— Poți să lipsești de aici cîteva zile.

— Nici una! Nici un ceas! — se încăpățînă Strihan. Tocmai acum v-ați găsit! Asta dumneata ai pus-o la cale! — strigă el. O să mă cert urît cu Vasilescu și cu dumneata, și cu toți! Nici acum nu mi-au spus doctorii ce am. Dacă nu se pricep, să mă lase-n pace, că doar n-am trăit cu sfaturile lor. Zău, asta-i o prostie.

— Trebuie să-ți facă niște analize — insistă Vîrban.

— Mi le-au făcut o dată.

Strihan se împăca foarte greu cu ideea că va avea de stat cîteva zile în spital. Nu-i era de doctori, de injecții sau de diversele analize... Se mai obișnuise el, în ultima lună, cu d-alde astea, dar nu vedea, nu pricepea ce or să se facă cei din echipă fără el; se temea ca nu cumva în lipsa lui, din neglijență, ei să nu compromită totul. Îndată ce accepta față de Vîrban să plece la spital, îi venea în minte o treabă oarecare, pe care o amînase, și iar zicea că nu se mai duce. Cu multă răbdare, directorul reuși să-l potolească. Îi dădu toate asigurările că se va ocupa el de echipă, că toate lucrările mai grele se vor face sub ochii lui. Să n-aibă nici o grijă în privința asta. Strihan mai reveni, totuși, cu alte argumente: că sînt probleme de partid care cer o rezolvare grabnică, e în joc soarta lui Simion... El crede că Simion nu s-a înhăitat cu fostul responsabil Cotigă, dar are o vină mare că a tăcut... În loc să se ducă acasă și să se odihnească, Strihan se-ntinse la vorbă; mereu i se părea că a uitat ceva și revenea. Îi repetă de zeci de ori directorului anumite lucruri, ca să nu le uite, apoi notă pe o hîrtie tot ce i se părea lui mai important de făcut în următoarele trei sau patru zile, cît va lipsi el. Nu-și luă rămas bun de la băieți și nici de la Vîrban, că doar nu pleca cine știe unde și pe ani de zile. Și chiar de ar fi plecat așa, lui nu-i plăceau despărțirile cu puternice strîngeri de mînă, cu priviri duioase și încurajări... Ajunse acasă pe la cinci, cînd mijeau zorile, și-i spuse nevestei, cu o nuanță de veselie în glas, că de data asta n-a mai scăpat, trebuie să intre în spital, să-l cerceteze ăia, doctorii. „Dar află că dacă vor să mă țină mai mult de patru zile, o întind englezește" — și rîse, ca omul sănătos care nu se gîndește la rău. Îi dădu nevestei o mie de sfaturi și o rugă să nu-și facă nici o grijă, că e vorba de niște analize și atîta tot.

Doctorul Vasilescu veni cu mașina abia la șapte și jumătate.

Al. ANDRIȚOIU

MĂREAȚA TOAMNĂ

Toamnă, frumos zugrăvită pe fructe,
linii de aur pe cer au trecut.
Pasu-ți sonor a trezit viaducte
munților gravi să le-aduci un salut.
Nimeni nu-i trist. Pretutindeni lumină,
tinere, strălucitoare peceți
cînd armoniile țării se-mbină
hotărnicind și-adunînd frumusețí.
Inima ta e mai plină de toate,
și-e conștiința mai 'naltă mereu —
forță din fontă mîna ta scoate
și din cascade, lumesc curcubeu.
Cade mortarul și marmura cîntă,
grîul se-apasă strivit în hambar —
inima ta e în toate răsfrîntă,
sufletul tău e în toate focar.
Timpul cu noile lui evoluții
dă-l calendarului vrednic și orei,
căci ești urmaș unei Mari Revoluții
și ești un pașnic ecou Aurorei —
tu ești oglinda și pavăza masei
reazimul patriei și-al omenirii,
om al partidului tău și al clasei —
crește-ți, deci, țiitele și trandafirii.

În a poporului tău vistierie
grîul, metalul, țițeiul se-adună.
Totul e liniște și poezie
ca pe un lac cu luceferi și lună.
Numai că-n liniște cineva-ncarcă
arme sălbatice-n mină drăcească —
parcă voind, într-o ultimă arcă,
ultimii lumii urmași să plutească.
Fie-ți deci pieptul un scut de aramă,
brațul o spadă, privirea de vulturi,
ca într-al toamnei belșug care cheamă
forța să-ți urce mereu prin tumulturi.
Crede în om și ridică speranță
în cărămizi și în piatră docilă.
Marmura leag-o ușor de faianță,
scoate ulcioarele lin din argilă.
Strînge castelele noi în mănunchiuri,
iscă orezul din mlaștini bolnave,
taie viorile erei din trunchiuri,
dăruie apelor diguri și nave!
Pașnic, dar tare să fii cum sînt munții,
bun, dar puternic și dur ca oțelul,
căci ești urmaș unei Mari Revoluții
și îi ridici către slavă drapelul.
Tu ești simbolul și pavăza masei
reazimul patriei și-al omenirii,
om al partidului tău și al clasei —
crește-ți deci țiitele și trandafirii.

George CIUDAN

STEAUA LUI OCTOMBRIE

Cîte stele sînt pe cer
Pînă dimineața pier,
Că rămîne bolta toată
Nu-ș' pe cine supărată.

Chiar și sfîntul soare, seara,
Își tepește focul, para,
Ca să poată-a doua zi
Peste lume răsări.

Numai tu n-apui nicicînd,
Nici pe cer, și nici în gînd,
Căci la roșia ta rază
Lenin pururea veghează.

Em. STEJARU

ASALTUL AUROREI

Ieri,
pornind la asalt,
Aurora
a spintecat întunericul nopții
și scînteind a aprins lumina torții
tuturora.
Așa a început asaltul pentru ziua de azi.
Azi
din nou pornită spre culmi,
Aurora
a trimis printre aștri un omagiu,
și de sus un sărut pe pămînt
tuturora.
Așa a început asaltul pentru ziua de mîine.
Mîine
fericită va privi
Aurora
cum plînea și sarea, cărbunii și fierul,
Ceaikovski și Goethe și Shakespeare — aparțin
tuturora.

În ziua în care se internă în spital și în următoarele trei, Strihan îi telefonă directorului de nenumărate ori, și acasă, și la conducere, dar nu ca să-i dea sfaturi, ci ca să afle ce mai e nou, dacă l-au prins pe Cotigă, ce-i cu Simion și cînd se ține ședința cu Oniga. În cea de-a patra zi telefonă o soră, care spuse că tovarășul Strihan ar dori să-și vadă soția. În a cincea nu mai telefonă nimeni. Vîrban era asaltat mereu de zeci de oameni care voiau să știe cum se simte brigadierul. Dădea același răspuns, din care nu se înțelegea mare lucru: „Să sperăm că nu e nimic prea grav". Cîțiva, neliniștiți, se hotărîră să meargă la spital, dar directorul îi opri la timp. „Nu-i voie, nici mie nu mi se dă voie să intru..." Vîrban era abătut, vorbea puțin, îl enervau explicațiile și gesturile în plus; alerga toată ziua și se bucura, într-un fel, că are multe treburi, care îl fură, și astfel se gîndește mai puțin la nenorocire. Cum însă nu se putea obișnui cu lipsa lui Strihan, descori forma numărul de telefon de la sonda lui. Dar, după ce-l forma, își aducea aminte și trîntea receptorul. Abia acum Vîrban înțelegea cu adevărat ce însemnase brigadierul pentru el. Ani de zile se simțise mai liniștit, mai sigur de el, fiindcă știa că are alături un om de nădejde, capabil să înfrunte orice întîmplare. Strihan nu se speria de nimic și n-o să se sperie nici în ultima clipă... Directorul păstra o taină pe care, chiar dacă i s-ar fi dat voie, n-ar fi avut curajul s-o împărtășească altora...

. . . . . .

Directorul își respectase întru totul făgăduiala dată lui Strihan și se ocupa de sonda lui zi și noapte. Se gîndea cu tristețe că va trebui să caute un alt brigadier pentru sonda aceasta, și cît de curînd. Oamenii din brigadă, în loc să-i ceară vreun sfat, se repezîră cu întrebări despre Strihan. „Să sperăm că nu e nimic prea grav!" — zise directorul, după care trecu la observații drastice. Acuma trebuia să fie aci, la sondă, numai schimbul de dimineață, dar erau toți membrii brigăzii. Și în loc să se ajute, mai tare se-ncurcau. Vîrban înțelegea că toți sînt emoționați, simt ce răspundere apasă pe umerii lor, nu vor să ajungă de rîs, dar era inadmisibil să stea toți aici, zi și noapte. Echipa lucrase bine, lipsa lui Strihan nu se cunoștea, în opt zile se realizase metrajul prevăzut pentru 27 de zile — atunci, ce mai căutau aici cei din schimburile de după-masă și de noapte?

— Rămîne la sondă numai schimbul de dimineață! — spuse Vîrban, categoric... Pe ceilalți îi rog să plece imediat acasă. Sper că nu sînteți inconștienți... Cum o să munciți după-amiază și la noapte, dacă stați aici?

— Tovarășe director, înțelegeți și dumneavoastră... — încercă Oniga.

— Fără povești! — i-o reteză Vîrban. Eu n-am voie să înțeleg decît atît: că oamenii trebuie să vină la lucru odihniți, să prezinte garanție, altfel o să pățim o nenorocire.

— Îmi iau răspunderea, dau în scris — se enervă Oniga.

Toți ziceau că rezistă, că își asumă răspunderea și în scris dacă e nevoie. În toiul discuțiilor apăru și Mihai Căpățînă, parcă mai vioi și mai îndrăzneț ca de obicei, și se alătură grupului. Dacă li se dă voie celorlalți să rămînă, atunci lui de ce nu i s-ar da? El e cel mai tînăr din brigadă și toate persecuțiile se îndreaptă împotriva lui. Cu asta nu-i de acord. Și astfel, Vîrban admise încăpățînarea băieților, care contrazicea normele de protecție. O admise cu teamă și, totuși, cu mulțumirea că are asemenea muncitori hotărîți. Cum totul se desfășura normal și prezența lui aici nu era absolut necesară, directorul se pregăti să plece în control pe la celelalte sonde; dar abia apucă să facă doi pași, că se auzi strigat de Oniga. Și din felul cum îl strigase băiatul, din nuanțele glasului, din tristețea care se bănuia în vocea lui, Vîrban înțelese ce ar vrea el să știe... „O să afli zilele astea; din nenorocire, o să afli, dar nu de la mine." Se întoarse cu fața spre băieți, schițînd un zîmbet prietenos: „Ce mai vreți?" Oniga veni repede și, din zăpăceală, îl prinse de braț. Directorul se desprinse ușor, ca să spulbere intimitatea dintre ei, intimitate care l-ar fi îndemnat să se destăinuie.

— Mai e ceva, Oniga? — întrebă. Nu ești mulțumit?

— De ce nu? Vedeți și dumneavoastră... Dacă v-am supărat, treceți peste asta, nu e vorba de încăpățînare prostească din partea noastră, cred că v-ați dat seama... dar n-am vrea să se întîmple un accident... De dimineață era să se ardă un motor din vina celor de la montaj; și dacă se ardea, pierdeam trei zile... Știu că tovarășul Strihan se interesează de noi și de ce să-l întristăm?!

— Ai dreptate — spuse directorul, absent.

— Ați vorbit și astăzi cu dînsul la telefon?

— Astăzi, nu, că n-am prea stat în birou... Poate să mă fi căutat, o să aflu eu cînd cobor și-o să-ți spun. Cîte zile sînt de cînd a plecat? Cinci? Șase... Marți dimineața a plecat...

Directorul vorbea repede, înșira tot felul de povești fără sens, făcea socoteli, dorind, astfel, să amîne răspunsul precis pe care Oniga se pregătea să i-l ceară.

MINUTUL sovietic

Cine nu cunoaşte însemnătatea pe care o poate avea adesea un minut? Există minute care hotărăsc soarta lumii pentru multe decenii sau veacuri, şi noi ne gîndim de multe ori la minutul de încordare care a precedat salva de pe „Aurora" sau la minutul cît a durat — în primăvara anului 1945 — înălţarea steagului roşu pe Reichstag...

Se spune că împărţirea zilei în ore şi a orei în minute ne-a fost lăsată de vechii asirieni, care reuşiseră să urmărească mersul stelelor pe cer. Fiecare epocă îşi are însă stelele sale şi ceea ce au realizat vechii asirieni cu minţile înflăcărate de sclipirile venite din univers ţine de copilăria omenirii. Totuşi, la mii de ani depărtare, lumea foloseşte încă împărţirea zilei în ore şi a orei în minute; dar alte stele înflăcărează în zilele noastre minţile a sute de milioane de pămînteni. Oamenii sovietici aprind această stea noaptea, pe turnurile Kremlinului, o ţes cu fir de aur pe steagurile brigăzilor de muncă comunistă şi a existat un minut în care întreaga omenire a simţit că saltă pe o treaptă nouă: a fost minutul în care posturile de radio au anunţat că fanionul sovietic pe care e imprimată steaua socialismului biruitor a ajuns în Lună...

Savanţii au socotit că în viitoarele călătorii printre stele oamenii vor face cunoştinţă cu un nou mod de scurgere a timpului. Pînă atunci oamenii sovietici, călăuziţi de steaua lor biruitoare, dovedesc că e posibil şi pe Pămînt un alt mod de scurgere a timpului decît cel cu care am fost obişnuiţi. În toate dicţionarele lumii, minutul este definit ca unitate de timp alcătuită din 60 de secunde. Cînd în 1958 au apărut în Uniunea Sovietică cifrele planului septenal, oamenii au simţit că o asemenea definiţie este cu totul insuficientă. Fiecare minut din septenal va fi mult mai plin decît minutele anilor anteriori. Fiecare minut trebuie să confirme din ce în ce mai deplin ceea ce geniul lui Lenin prevăzuse încă cu decenii în urmă: „Capitalismul poate fi şi va fi învins definitiv prin aceea că socialismul creează o productivitate nouă a muncii, o productivitate cu mult mai înaltă".

De fapt fiecare minut este astăzi un minut de luptă între socialism şi capitalism. Şi fiecare minut (cîte minute sînt într-un septenal?) marchează victoria socialismului asupra capitalismului.

Anul acesta industria siderurgică a celui mai puternic stat capitalist — Statele Unite ale Americii — a fost inactivă timp de zeci şi sute de mii de minute, dar oţelăriile sovietice au folosit din plin toate cele 1.440 de minute ale fiecărei zile. Şi fiecare minut a însemnat 123 de tone de oţel. Pînă la sfîrşitul septenalului fiecare minut va însemna 175 de tone de oţel...

Anul acesta, în Occident, industria, din ce în ce mai subordonată pregătirilor de război ale principalelor state capitaliste, a consacrat infinit mai multe minute, ceasuri şi zile construcţiei de bombardiere decît fabricării untului. Dar în Uniunea Sovietică fiecare minut este un minut cîştigat în lupta pentru belşug. Aşa se face că încă în 1959 în Uniunea Sovietică s-au produs 4 kg de unt pe cap de locuitor, în timp ce Statele Unite au rămas în urmă, producînd numai 3,7 kg...

În 1959 în unele ţări capitaliste canalele marilor oraşe au fost blocate multe minute (şi uneori chiar ceasuri întregi) de şuvoaiele laptelui aruncat pentru menţinerea profiturilor unor nesăţioşi. În acelaşi timp în Uniunea Sovietică colhoznicii şi-au consacrat timpul îngrijirii vacilor, pentru ca acestea să dea cît mai mult lapte. Munca lor n-a fost zadarnică. Anul trecut Uniunea Sovietică a produs aproximativ 120.000 litri lapte pe minut, ajungînd la o producţie globală de 62 de milioane tone, ceea ce reprezintă o depăşire cu 5 milioane de tone a producţiei de lapte a Statelor Unite...

Cine nu ştie că dacă în trecut se vorbea despre întunericul care domnea peste Rusia, aceasta se referea nu numai la lipsa de lumină a cărţii, ci şi la lipsa luminii propriu-zise. Înainte de revoluţie, în întreaga Rusie se produceau 2.100.000.000 kWh energie electrică anual, adică aproximativ 4.000 kWh în fiecare minut. Astăzi, un minut-energie electrică reprezintă în Uniunea Sovietică 550.000 kWh, iar pînă în 1965 producţia de energie electrică va creşte de două ori. E exprimată aci deosebirea dintre capacitatea de distribuire a întunericului de către ţari, moşieri şi bancheri — şi capacitatea de distribuire a luminii de către Puterea Sovietică...

Una din marile probleme ale zilelor noastre o reprezintă problema locuinţelor. În Apus, nenumăraţi oameni ai muncii sînt constrînşi să-şi ducă viaţa în locuinţe dintre cele mai mizere sau în oraşele în care „casele" sînt făcute din bidoane de benzină (de unde şi numele de „bidonville"). Ce poate însemna fiecare zi, fiecare ceas, fiecare minut petrecut într-o asemenea locuinţă decît un chin nesfîrşit? Pe lume există însă nu numai capitalismul, care îngroapă oamenii de vii, ci şi comunismul, care face să crească oraşe noi pe pămînt. În Uniunea Sovietică fiecare minut este marcat prin darea în folosinţă a 4,5 apartamente, ceea ce înseamnă 6.480 apartamente în fiecare zi. Numai Moscova se îmbogăţeşte în fiecare zi cu 250 de apartamente noi. Iar în întreaga Uniune Sovietică se construieşte în fiecare an o suprafaţă locativă echivalentă cu cea pe care o ocupă 40 de oraşe a cîte 200.000 de locuitori...

Cine a reuşit vreodată să dea timpului densitatea şi bogăţia pe care i-o dau oamenii sovietici? Un grup de savanţi din Moscova au construit un aparat pentru studierea proceselor ultrarapide din fizică. Aparatul, denumit „lupa timpului", filmează 1.980.000.000 imagini pe minut. Pentru urmărirea pe ecran a acestor imagini ar fi nevoie de 900 de zile şi nopţi neîntrerupte. Cît timp ar fi nevoie pentru a urmări, fie chiar şi pe ecranul minţii, toate realizările pe care le obţin oamenii sovietici într-un singur minut? Se ştie că în interiorul corpurilor procesele se desfăşoară dintotdeauna într-un ritm ultrarapid. Meritul oamenilor sovietici este însă acela de a fi făcut ca în numai 43 de ani (cîţi au trecut de la Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie) să se accelereze enorm ritmul lucrurilor care se petrec într-un minut, dînd lumii o nouă concepţie despre scurgerea timpului, a istoriei. Oamenii simt prin toţi porii (aşa cum simt apropierea echinoxului de primăvară) că e aproape minutul în care toate posturile de radio ale Pămîntului vor anunţa călătoria primului astronaut sovietic în Cosmos. Acest minut va deschide o nouă epocă în istoria omenirii. Minutele hotărîtoare pentru progresul omenirii au fost în ultimii 43 de ani determinate de lupta, de munca, de geniul oamenilor sovietici. Nu e firesc ca ei să determine şi minutul cînd va marca începutul zborului spre stele?

Ovidiu COMŞA

ÎNTR-UN MINUT în Uniunea Sovietică se dau în folosinţă 4,5 apartamente în oraşe şi 2 case în localităţile rurale, ceea ce înseamnă 6.480 de apartamente şi 2.880 de case rurale noi pe zi.

Ţinînd seama de ritmul crescînd al construcţiilor de locuinţe (în U.R.S.S., acum se construiesc anual mai multe apartamente decît în S.U.A., Anglia, Franţa, R.F. Germană, Suedia, Olanda, Belgia şi Elveţia la un loc), cifrele de 15 milioane apartamente şi 7 milioane de case de ţară prevăzute pentru sfîrşitul septenalului vor fi depăşite cu mult înainte de luna decembrie a anului 1965.

În fotografie: arhitecţi sovietici discutînd asupra machetei unor noi blocuri de locuinţe din Moscova.

INTR-UN MINUT industria metalurgică sovietică produce 123 tone de oţel şi 90 tone de fontă. La sfîrşitul septenalului producţia pe minut va fi de 175 tone de oţel şi 135 tone de fontă. Numai din oţelul produs într-un singur minut se vor putea fabrica 18 tractoare mari.

În fotografie: aspect de noapte al unui furnal de la Magnitogorsk.

ÎNTR-UN MINUT — în medie, considerînd producţia anuală — în Uniunea Sovietică se produc 20 tone de carne, 120 tone de lapte şi 1,6 tone de unt, ceea ce, evident, n-ar fi posibil fără cele 124.800.000 tone cereale (recolta 1959).

În anul 1965 se vor produce în fiecare minut 31 tone de carne, 200 tone de lapte şi 2,2 tone de unt, iar producţia cerealieră va fi de 180.000.000 tone.

Această imensă cantitate de produse alimentare este asigurată de dezvoltarea necontenită a agriculturii şi industriei sovietice

În fotografie: prin lucrări de asanări, ameliorări şi desţeleniri se redau agriculturii în medie pe minut 13 hectare de noi terenuri arabile.

ÎNTR-UN MINUT de pe conveierele uzinelor de automobile din Uniunea Sovietică coboară cîte un automobil. La sfîrşitul septenalului în fiecare minut industria sovietică va produce aproape 2 automobile; mai exact: la fiecare 35 de secunde va coborî de pe conveiere cîte un automobil.

În fotografie: eleganta şi solida maşină „Ceaika" (Pescăruşul) produs al uzinei de automobile din Gorki

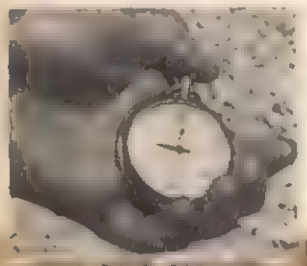

ÎNTR-UN MINUT, centralele electrice din Uniunea Sovietică produc 550.000 kWh energie electrică. Pînă la sfîrşitul septenalului, puterea instalată va creşte în asemenea măsură, încît se va ajunge, pe întreaga Uniune Sovietică, la o producţie de peste 1 milion kWh pe minut. Ceea ce înseamnă că în fiecare minut se va produce atîta energie electrică cît consumă un oraş de 75.000 locuitori într-un an întreg.

În fotografie: aspect de muncă pe şantierul hidrocentralei Bratsk, una din cele mai mari hidrocentrale din lume, care va avea o putere instalată de 4.500.000 kW.

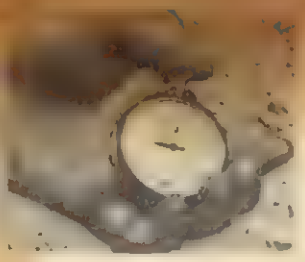

ÎNTR-UN MINUT, oamenii sovietici smulg subsolului 273 tone de țiței și 100.000 metri cubi de gaze naturale, materie primă ce stă la baza unor importante ramuri ale industriei chimice. În ultimul an al septenalului extracția acestora va ajunge la 460 tone de țiței și 300.000 metri cubi gaze naturale pe minut

În fotografie: unul din produsele industriei chimice din U.R.S.S.—anvelopa tractorului „Bielarus", ale cărei dimensiuni sînt de 500 × 840 mm și care suportă o sarcină de 1.250 kg

ÎNTR-UN MINUT și numai din bumbac, în Uniunea Sovietică se produc 10.000 de metri țesături diferite. În domeniul producției de bumbac la hectar, oamenii sovietici dețin încă din 1959 primul loc în lume, producția globală din acel an fiind de 4.700.000 de tone. La sfîrșitul septenalului în fiecare minut se vor produce 16.000 de metri țesături de bumbac

În fotografie: încărcarea bumbacului din noua recoltă în R.S.S. Turkmenă.

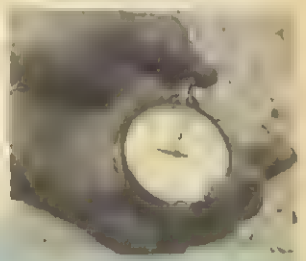

RĂZBOI RĂZBOIULUI!

Citind și recitind propunerile făcute de N.S. Hrușciov în fața Adunării Generale a O.N.U., oamenii și-au amintit din nou de memorabila zi de 18 septembrie 1959. Atunci a răsunat pentru prima oară sub cupola Organizației Națiunilor Unite chemarea lansată de primul ministru al Uniunii Sovietice către toate popoarele, către toate guvernele lumii: *„Esența propunerilor noastre este ca în decurs de patru ani toate statele să înfăptuiască dezarmarea totală și să nu mai dispună de mijloace de ducere a războiului"*.

A trecut un an și în fața Adunării Generale a O.N.U. a răsunat din nou glasul lui N.S. Hrușciov: *„Un țel măreț merită eforturi mari. Guvernul sovietic își exprimă speranța că toate statele interesate în întărirea păcii vor da dovadă de asemenea eforturi pentru rezolvarea problemei dezarmării, cea mai importantă a contemporaneității"*.

Ca de obicei, cuvintele lui N.S. Hrușciov sînt simple și pe înțelesul tuturor. Sute de milioane de oameni își dau seama că sîntem în fața unei perspective cum n-a mai existat în istorie: în numai 48 de luni lumea ar putea scăpa definitiv de coșmarul războiului, popoarele ar putea arunca definitiv de pe umeri povara înarmărilor, în orice colț al pămîntului s-ar afla, mamele ar putea adormi fără grijă că undeva stocuri de bombe amenință viața copiilor lor...

În timpul cît N.S. Hrușciov s-a aflat la New York, soții Zucker din Arlington, statul Massachusetts, i-au scris: „Vă sîntem recunoscători, așa cum odată vă vor fi recunoscători toți americanii pentru cele ce întreprindeți în scopul salvgardării păcii în lumea întreagă".

Din păcate nu glasul acestor americani a fost cel care s-a auzit sub cupola Adunării Generale a O.N.U., ci glasul celor care — incomparabil mai puțini la număr — au propus în locul dezarmării, spionajul; în locul încetării cursei înarmărilor, intensificarea ei; în locul unor relații calde între state, continuarea războiului rece.

Oamenii sînt recunoscători guvernelor țărilor socialiste pentru propunerile privind dezarmarea generală și totală. Dar vorbind despre guvernele care au împiedicat discutarea acestor propuneri în Adunarea Generală a O.N.U., ziarul „Daily Herald" scria: „Cea mai mare parte din ceea ce a spus Hrușciov nu va fi pe placul Occidentului". Celor 48 de luni care ar putea să aducă lumii pacea, guvernele occidentale le preferă cele cîteva minute cît sînt necesare pentru a împinge lumea într-o catastrofă...

Oamenii consideră însă că e timpul să fie îngropate pentru totdeauna planurile de război, distruse armele, desființate cazărmile. Generația noastră poate înfăptui acest vis de veacuri. Își poate ea asuma răspunderea de a pierde această posibilitate?

Nu demult, unui creier electronic i-au fost date spre selecționare date privind istoria omenirii în ultimii 5000 de ani. Creierul electronic a furnizat rezultate care pot servi drept cap de acuzare în marele proces pe care lumea contemporană l-a intentat războaielor și armelor: în 5000 de ani omenirea a fost zguduită de 14.153 de războaie, cărora le-au căzut victimă 3 miliarde 600 milioane de oameni.

Un alt creier — de astă dată omenesc — a făcut un calcul, menit parcă să sporească puterea rechizitoriului împotriva celui de-al 14.154-lea război pe care-l visează (și pe care-l pregătesc) cercurile agresive imperialiste: specialistul american W. Davidson a arătat că explozia unei singure bombe cu hidrogen poate degaja o energie distructivă mai mare decît energia degajată în urma tuturor exploziilor efectuate în lume în toate războaiele pe care le-a cunoscut istoria, luate la un loc. Pentru orice om cu minte sănătoasă — din cei aproape 3 miliarde de oameni care populează planeta — acum, la mijlocul secolului al XX-lea, este limpede că războiul ar însemna distrugeri de proporții încă nemaiîntîlnite, primejdii cum n-a cunoscut încă istoria: o singură clipă ar putea transforma în ruine munca tuturor generațiilor trecute și ar amenința viața și sănătatea tuturor generațiilor viitoare.

Războiul ar fi pentru planeta noastră o adevărată cutie a Pandorei. Pacea — ca o consecință a dezarmării — ar putea fi pentru întreaga omenire un adevărat corn al abundenței.

Luînd cuvîntul în Adunarea Generală a O.N.U., Eisenhower a vorbit din păcate în numele celor „cîteva minute" și nu în numele celor 48 de luni care ar putea marca trecerea omenirii într-o eră nouă. Președintele S.U.A. a anunțat că e gata să acorde țărilor slab dezvoltate un ajutor de 100 de milioane de dolari, dar a omis să spună că bugetul militar al S.U.A. se cifrează la 46 de miliarde de dolari, el fiind adică de 460 de ori mai mare decît ajutorul oferit cu atîta „generozitate". Soluția ridicării economice și culturale a țărilor înapoiate — înapoiate din vina cui, se știe prea bine — nu stă însă în fărîmiturile rămase de la ospățul zeului Marte, ci în crearea acelor condiții în care oamenii să poată beneficia pentru ei înșiși de energia și banii care astăzi se irosesc pentru arme.

LA FIER VECHI! — aceasta trebuie să fie destinația tuturor armelor.

Adresîndu-se Adunării Generale a O.N.U., tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a arătat: *„Trăim într-o lume care dispune de bogății imense, de mijloace tehnice perfecționate, în stare să asigure condiții mai bune de viață întregii populații a globului. Eliberarea omenirii de povara tot mai apăsătoare a cheltuielilor militare și a cursei înarmărilor ar deschide calea spre valorificarea într-o măsură tot mai mare a acestor imense posibilități"*.

Ce cîștigă mai mult adeziunea oamenilor: proiectele a milioane de case sau proiectele avioanelor capabile să distrugă într-o clipă sute de mii de case?

De ce au nevoie mai mult părinții: de școli în care copiii să se pregătească pentru viitor sau de bombe care pot lăsa din copii doar o amintire?

Ce le este oamenilor mai necesar: o rețea deasă de spitale în care să se dea bătălia împotriva morții sau rachete de război capabile să transporte moartea în orice parte a globului?

Oamenii au și calculat ce s-ar putea face cu cele 100 de miliarde de dolari care se cheltuiesc anual în lume pentru înarmare.

Cu banii care se cheltuiesc astăzi pentru înarmare *în numai o lună*, s-ar putea crea în Africa — folosind apele fluviului Congo — două mări cu o suprafață de 2.100.000 km p, care ar schimba complet clima și condițiile de viață din inima continentului negru.

Cu banii care se cheltuiesc pentru înarmare *în șapte luni*, s-ar putea lega Statele Unite cu Uniunea Sovietică printr-un baraj lung de 74 de kilometri — ceea ce ar îngădui, pe lîngă stabilirea unor căi directe de comunicare între cele două continente, încălzirea unor regiuni întregi și construirea unor centrale electrice cu capacități uriașe.

Una din demonstrațiile antirăzboinice ale populației din R. F. Germană, demonstrație desfășurată sub lozincile: „Vrem unt, nu rachete!", „Nu înarmare atomică, ci asigurări sociale!"

Planurile de război par să fi copleșit în zilele noastre capetele unora. Dar capetele majorității oamenilor sînt pline de planuri grandioase, capabile să ușureze viața pe pămînt. Pentru realizarea unui bombardier american „B 70" e nevoie de 14.500.000 de „ingineriră". Dar dacă toți inginerii lumii și-ar cheltui capacitatea lor de gîndire și creație nu la fabricarea bombardierelor, ci la construirea de orașe, baraje, rachete interplanetare? Există de pe acum în mapele inginerilor peste 40 de planuri care pot să pară fantastice, dar care sînt perfect realizabile: calea ferată Londra-Moscova-New York; devierea curentului Golfstream; schimbarea cursului Nilului; irigarea regiunilor secetoase cu ajutorul aisbergurilor; călătorii spre Marte și Venus; o sondă care să atingă centrul pămîntului... De ce anume e nevoie pentru ca toate acestea să devină realitate? De un singur lucru: de DEZARMARE. Adică e nevoie ca lumea să folosească cele 48 de luni propuse de Uniunea Sovietică pentru a face să triumfe rațiunea...

Em. DRAGU

RECOMANDĂRI PENTRU O SUBCOMISIE

— foileton —

de Sergiu FĂRCĂȘAN

În lume s-a mai născut o subcomisie. Ea s-a ivit în S.U.A. și este intitulată, ca mai toate subcomisiile, „specială". Naș al noului născut este Vinson, președintele Comisiei pentru servicii armate a Congresului american. Subcomisia a fost proclamată imediat după ce Mitchell și Martin, foști angajați ai serviciului de spionaj american, au ținut la Moscova senzaționala conferință de presă prin care demascau activitatea de provocări a spionajului imperialist.

„Subliniind că cercetările se vor efectua în legătură cu ultimele eșecuri ale serviciului de spionaj american — scriu agențiile de presă — Vinson a declarat că această subcomisie va acorda o atenție deosebită metodelor de recrutare și de verificare a agenților spionajului american".

Între condițiile necesare pentru recrutarea spionilor americani, dl. Vinson va trebui să țină seama de cîteva, asupra cărora îi facem atent.

Se credea că șomerii în căutare de lucru, găsind la spionaj slujbe cu salariu mare, vor fi mulțumiți de noua lor situație. Iată însă că cei doi matematicieni, șomeri înainte de a intra în slujba spionajului american, acribiți de treaba la care erau puși și vrînd să lucreze în specialitatea lor, pînă la urmă s-au dus să ceară de lucru în U.R.S.S.

Prin urmare: nu angajați foști șomeri — inima lor e periculoasă; și: nu angajați matematicieni — au prea multă logică. În general, ca să fiți mai siguri, nu angajați decît rudele marilor bogătași din fruntea trusturilor; nu rudele bogate, căci acelea n-au nevoie de bani și nu se bagă în treburi riscante — dar nici rudele sărace, căci în sufletul acestora clocotesc uneori sentimente prea puțin potrivite pentru serviciul de spionaj. Nu angajați mame, căci acestea se gîndesc prea des la viața copiilor lor; nu angajați nici îndrăgostiți, căci aceștia se gîndesc la viața ființei iubite și nu mai sînt destul de zeloși în activitatea pregătitoare de război; în general, nu angajați oameni cu sentimente omenești. Nu angajați proști, căci aceștia vor face greșeli compromițătoare pentru spionajul american; dar nu angajați nici deștepți, căci dacă sînt cu adevărat deștepți, vor observa curînd că au ceva mai bun de făcut.

O dată îndeplinite condițiile de recrutare, spionii trebuie puși să spioneze. Dar, admițînd că ar reuși să facă treaba asta — cazul lui Powers arată însă că așa ceva e prea puțin probabil — nu e bine să-i lăsați să spioneze prea multă vreme Uniunea Sovietică. Spionînd, ei vor observa că statul sovietic desfășoară o construcție pașnică gigantică, începe să întrecă nivelul producției americane și să asigure pentru viața omului condiții fără precedent în istorie. Să nu-i lăsați să spioneze nici celelalte țări socialiste, căci după un timp agenții vor fi nevoiți să constate că aici se ridică o viață mai dreaptă, mai demnă și mai bună decît în țările bazate pe exploatare și se vor molipsi și ei de idei „subversive". Nu-i lăsați să spioneze nici în țările Asiei și Africii, căci, văzînd lupta popoarelor respective, spionii riscă să se infecteze de „morbul" luptei pentru libertate. La urma urmei, poate ar fi mai sănătos să-i lăsați să spioneze doar pe aliații din N.A.T.O. — e și mai lipsit de riscuri — dar și aici afli atîtea lucruri neplăcute, încît, la urma urmelor, cel mai bine ar fi poate ca acești spioni, bine recrutați, bine verificați, bine dezinfectați, bine îndoctrinați și bine salarizați, să spioneze pe cetățenii americani.

Cum însă în rîndul cetățenilor americani crește împotrivirea față de politica agresivă, față de înarmări și față de însăși politica americană de spionaj, bieții agenți sînt expuși și aici unei contaminări cu idei dacă nu roșii, măcar roz, și dacă nu roz, măcar albe, de pace. De aceea, cel mai bine și mai bine ar fi ca spionii să se spioneze unii pe alții. Astfel, ei vor fi feriți de influențele exterioare nesănătoase și demoralizante, iar cazurile de dezertare ar putea fi mai lesne preîntîmpinate. Fiecare spion să spioneze pe un alt spion și să fie la rîndul lui spionat de alt spion; pentru mai multă siguranță, fiecare să se spioneze pe el însuși, să se asculte ce spune în somn, copiii să fie spionați încă din pîntecele mamei, spionii să aibă reducere la cinema și la autobuz, pretutindeni să se afle numai spioni și arme, cu excepția locurilor unde se află numai arme și spioni.

Bănuiesc — fără să am pe acolo nici un spion — că unele din aceste recomandări nu-s departe de cele pe care le va adopta subcomisia specială americană.

Numai într-o singură duminică...

Pe drumul cu largi orizonturi al agriculturii socialiste păşesc din ce în ce mai mulţi ţărani muncitori. Multe întovărăşiri în care oamenii au desluşit mai bine folosul muncii în comun se transformă acum în gospodării agricole colective.

Ca şi în alte duminici ale însoritului octombrie, duminică 16 octombrie s-au inaugurat noi gospodării agricole colective. Numai în regiunea Bucureşti s-au constituit 14, dintre care 6 în raionul Videle. În multe locuri (Cernica — raionul Brăneşti; Pariseşti şi Crevenicu — raionul Videle ş.a.) întregul sat a intrat în gospodărie.

„Mulţumesc şi totodată asigur pe muncitorii şi ţăranii membri ai Partidului Muncitoresc Romîn, că noi, cei de la Chirnogi, vom fi oameni harnici şi de nădejde. Vom face din gospodăria noastră una fruntaşă pe raion" — a spus, la inaugurarea gospodăriei „Tudor Vladimirescu" din Chirnogi, tovarăşul Nicolae Stanimir, pe care ţăranii muncitori l-au ales preşedintele noii gospodării.

Inaugurarea noilor gospodării agricole colective a avut loc sub semnul importantelor evenimente politice pe plan internaţional ale acestui sfîrşit de toamnă. Numeroşi ţărani muncitori şi-au semnat cererile de intrare în gospodărie tocmai în zilele în care la O.N.U. tovarăşul N. S. Hruşciov şi, alături de el, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej şi alţi conducători din ţările lagărului socialist făceau să răsune în lumea întreagă o chemare puternică la lupta pentru pace, pentru coexistenţă, pentru dezarmare, pentru lichidarea ruşinosului colonialism. „*Pacea*" şi-au denumit tînăra lor gospodărie ţăranii muncitori din Cernica, iar cei din Leţcani (regiunea Iaşi) şi-au denumit-o „*7 Noiembrie*", ca semn al indestructibilei prietenii ce ne leagă de marele popor sovietic.

În paginile de faţă prezentăm cîteva imagini fotografice de la inaugurarea unor gospodării agricole colective, care a avut loc duminică 16 octombrie a.c.

E. D.

Fotografii realizate de o brigadă de fotoreporteri ai revistei „Flacăra"

1 Ultimele pregătiri la G.A.C. „Tudor Vladimirescu" din Chirnogi — Oltenița. Membrii corpului didactic deau şi ei o mînă de ajutor.

2 Proaspeţii colectivişti de la „Pacea", din Cernica — Brăneşti, au primit frumoase daruri din partea unor colectivişti mai vechi. Iată-i pe cei din Tămădău şi Fundulea, care le-au adus în dar, printre altele, o minzată, două cocoşe, seminţe de grîu, porumb şi floarea-soarelui.

3 Primul care-l felicită pe noul preşedinte al G.A.C. „Tudor Vladimirescu" este tovarăşul Vişa Nicolae, secretar al comitetului raional P.M.R. Oltenița.

Cu încredere în viața cea nouă, în viitorul copiilor... (G.A.C. „Grigore Preoteasa" din Crevenicu — Videle).

Numeroși oaspeți, țărani muncitori din alte sate încă necolectivizate, au fost poftiți la inaugurarea G. A. C. „Gheorghe Doja" din Parișești — Videle. Iată un grup urmărind festivitatea.

Le vorbește noilor colectiviști din comuna Videle bătrînul Petre Florida din Fătăcești, care după o viață întreagă de trudă, abia ← acum, în colectivă, trăiește bucuria vremurilor noi.

Două fotografii (dreapta și jos) de la inaugurarea G.A.C. „7 Noiembrie" din Lețcani — Iași.

ACASĂ la prieteni

...Și, într-o bună dimineață (chiar dacă nu în aceeași) două trenuri au plecat din gară. Așa cum pleacă orice tren: la semnalul șefului de gară și cu o șuierătură a locomotivei. Unul se îndrepta spre Moscova, celălalt spre Budapesta. Două trenuri obișnuite, ca toate trenurile. Și totuși două trenuri neobișnuite, datorită încărcăturii lor deosebite. Într-unul, alături de călătorii obișnuiți, se aflau... „Carmen", „Othello" și „Răscoala", iar în celălalt „Azilul de noapte", „Moartea unui comis voiajor" și „Mamouret"! Trenurile transportau deci (în cunoscutele turnee) două teatre, cu recuzite, oameni și cu o încărcătură suplimentară ce nu poate fi convertită în cifre: de sentimente prietenești!

Apreciați unanim la Moscova și la Budapesta, artiștii romîni au cules ropote de aplauze și au semănat din plin frumoasele sentimente pe care poporul nostru le nutrește popoarelor prietene care au găzduit turneele.

Orice turneu peste hotare amplifică răspunderea teatrului, pentru că-l transformă într-un mesager direct al artei patriei. Artiștii noștri s-au dovedit a fi plini de răspundere!

Desigur, o cronică anticipată și... laudativă; deducem asta nu numai după rezultatele, devenite azi notorii, dar și după zîmbetele solistului nostru Mihail Arnăutu și atenția încordată a directorului Teatrului de operă și balet al R.P.R., Mihai Brediceanu.

Artiștii noștri se întreține, după un spectacol, cu N. Kemarskaia, artistă a poporului din R.S.F.S.R., și cu I. Martînov, secretar al Uniunii compozitorilor sovietici.

„Da, pe scena „Madach"-ului, dumneavoastră aţi făcut să strălucească arta teatrală românească!"

Şi, în semnul unei adînci preţuiri şi mulţumiri, o prietenească strîngere de mînă, la care „bunicuţa Mouret" răspunde cu binecunoscutu-i zîmbet.

Artista poporului Lucia Sturza-Bulandra şi actriţa maghiară Németh Marika (cunoscută la noi din interpretarea „Silviei" din opereta cu acelaşi nume) la Clubul artiştilor din Budapesta.

Cine şi-ar fi putut imagina că „indiscreţia fotografică" va surprinde momentul în care se consumă un regret comun, sincer şi puternic?

— Îmi pare nespus de rău că nu aţi venit cu întreg baletul dv., despre care am auzit atîtea lucruri frumoase!

— Şi nouă ne pare nespus de rău că nu am putut vedea mai multe spectacole sovietice de balet.

Discuţia e dusă de Elena Vlasova, solistă de balet la teatrul „Stanislavski şi Nemirovici-Dancenko", şi prim-solista noastră Valentina Massini.

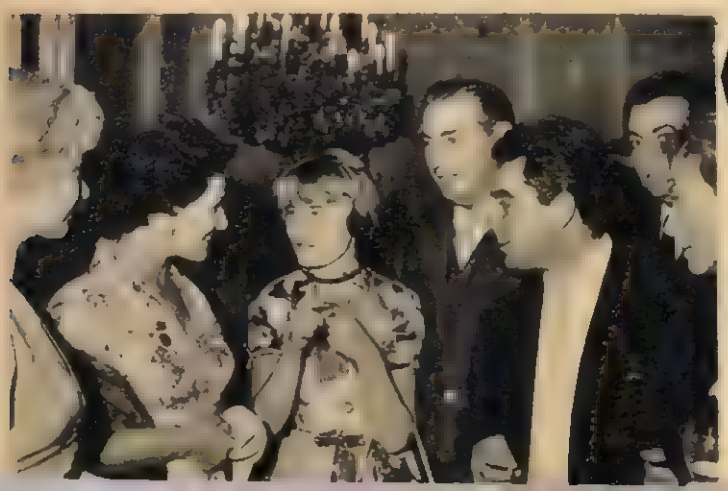

Şi fiindcă-i şi Paul Sava pe aici, de astă dată îl întrebăm noi în chip de examinatori...

— „Poznaşa"— ne răspunde el, fără severitatea de la „Cine ştie cîştigă"— vrea să ne explice „pe romîneşte" cît de mult i-au plăcut spectacolele noastre şi... o dor mîinile!

La un cocteil oferit de Ambasada română din Budapesta, apreciata actriţă maghiară Törőcsik Mari, în mijlocul unui grup de actori români — Tanţi Cocea, Marius Pepino, Paul Sava, Vasile Florescu, Ileana Predescu.

„De cum am sosit, ne-au căutat şi ne-au strîns mîinile cu multă căldură aceşti mari prieteni ai noştri!" (Spaţiul restrîns al unei explicaţii-foto nu ne îngăduie să reproducem toate destăinuirile entuziaste ale lui Oleg Danovschi).

După premiera „Priculiciului" s-au reîntîlnit vechi prieteni, profesori şi „eleoi": Oleg Danovschi, N. Cikalova, solistă de balet a Teatrului Mare (care a dansat şi pe scena bucureşteană), balerinul S. Popescu şi prim-maestrul de balet N. Smirnov, care a montat la noi, asistat de Oleg Danovschi, mult apreciatul spectacol „Călăreţul de aramă".

Cuvinte încrucișate

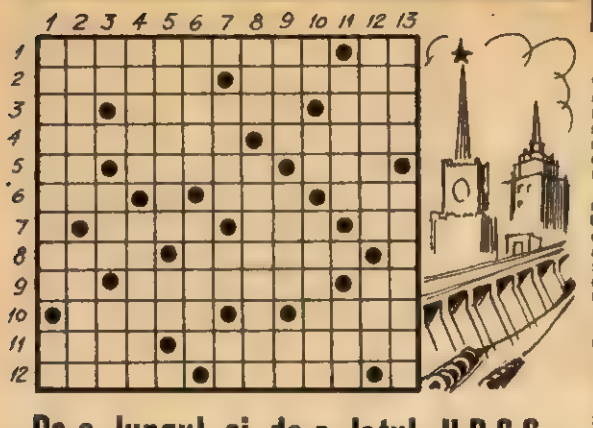

De-a lungul și de-a latul U.R.S.S.

ORIZONTAL: 1) Nemuritorul cîntăreț al Marii Revoluții Socialiste — În Vladimir! 2) Cel mai înalt pisc în Caucaz (5.642 m) — Viteză regină (sec. al XIII-lea). 3) Rodion Ivanovici — Șef al unei echipe de pescari — Afluent al Volgăi. 4) Lengă de continent Crimeea sau Karelia, de ex. (pl.) — Organizație care urmărește întărirea relațiilor de prietenie cu Uniunea Sovietică. 5) Prepoziție — Turtă coaptă sub spuză — Clar. 6) Cureluță — Alma..., capitala R.S.S. Kazahe — Trecere între două camere. 7) Străbate Leningradul — Republică Sovietică Socialistă — În Kronstadt! 8) Popor — Țară aflată pe teritoriul sovietic de azi, pe vremea cînd a vrut s-o cotropească Darius. 9) Primul pronume personal — Capitala R.S.S. Turkmene — În artel! 10) Fluviu în Asia Mică (se varsă în Mediterana) — Întrunesc admirația tuturor. 11) Capitala R.S.S. Letone — Lac uriaș de munte, din U.R.S.S. 12) Așa-s proletarii — Mare lac alpin (la 2.000 m) în R.S.S. Armeană.

VERTICAL: 1) „...sovietice", volum de reportaje de Geo Bogza — Ruteniu. 2)... Navoi, bătrîn înțelept din timpul străvechii civilizații uzbece — Numele vechi al Mării Negre (Pontul...). 3) În Siberia! — ... Karenina, eroina lui Tolstoi — Prefecți de poliție, odinioară. 4) Metal extras și prelucrat la poalele Altaiului încă din epoca de bronz — Emis. 5) Mare general rus (i-a ținut piept lui Napoleon) — În Brest! 6) Pălămide de baltă — ... cel Mare. „Prinț al prinților", a izgonit din Tbilisi chiar pe arabii lui Harun-al-Rașid. 7) A juca teatru fără cuvinte — Calciu — Jumătate din Asia! 8) Nu merge — Însușiri. 9) Oraș în Dahomey — Aceasta — În avangardă! 10) Iuri Miliutin (autorul operetei „Zarvă între fete") — Ren! — A fixa cu privirea. 11) Exclamație de durere, dor etc. — Cerbul nordului. 12) „Poveste din..." (oraș la vest de Baikal), piesă ce se prezintă și la Teatrul Național „I.L. Caragiale" — Culoare scumpă proletariatului. 13) Pictor olandez — Boreală.

Notă. Majoritatea cuvintelor referitoare la Uniunea Sovietică sînt din cartea „Meridiane sovietice", de Geo Bogza.

Dezlegarea jocului „PRIETENILOR NOȘTRI", apărut în nr. 43

ORIZONTAL: 1) Popovici — Odor. 2) Arama — Arghezi. 3) Toma — Aral — L — U. 4) R — I — Atanasiu. 5) Ioni — Ag — Docîă. 6) Eston — Ip — Lias. 7) Tun — Paladi — O. 8) Arius — Luna — Ic. 9) Mo — Tinerețî — I. 10) Ivi — Na — Axinia. 11) Cs — Schela — Isi. 12) Aki — Eui — Temri. 13) Libertate — Are.

De vorbă cu medicul

B. N. — Vatra Dornei. Faceți 5 injecții de Testosteron de 10 mg, urmate de alte 5 injecții din același medicament, de 25 mg. Injecțiile se fac intramuscular, o dată la 2 zile. Totodată faceți și 10 injecții de ser neurotonic. Aceste injecții se fac sub piele sau intramuscular, zilnic. După o pauză de 10 zile repetați acest tratament. Vă mai recomandăm plimbări și viață în aer liber.

ZAMFIRESCU ST. — Drăgășani. Dv. trebuia să faceți o bronhoscopie în un serviciu de specialitate. De asemenea, trebuie făcute, la un laborator, examenul sputei pentru flora microbiană și o antibiogramă pentru a stabili care antibiotic este mai activ în cazul dv. Rezultatele la examenele de laborator de mai sus să ni le trimiteți la redacție și vă vom da indicațiile necesare.

IOANA — Lupeni. Dacă angiomul este plan și limitat la o mică suprafață a pielii, tratamentul se poate face și acum, într-un serviciu de specialitate, prin aplicații locale de zăpadă carbonică. De asemenea, tratamentul îl puteți face la clinica de boli de piele a spitalului Colentina din București.

GIURĂVĂTESCU CONSTANTIN — Giarmata Mare. Pentru boala de dinți este absolut necesar să vă adresați unui serviciu de stomatologie. Pentru a doua problemă, vă recomandăm să faceți următorul tratament: seara, la culcare, ștergeți fața cu un tampon muiat în apă boraxată 1%, caldă. Apoi cu un ac flambat înțepați coșurile, după care le atingeți cu tinctură de iod (coșurile nu se storc). La sfîrșit, aplicați următoarea suspensie: sulf precipitat și oxid de zinc, cîte 5 gr; glicerină, 10 gr; apă și alcool, cîte 40 ml. A doua zi, dimineața, se spală fața cu apă caldă și se aplică următoarea pudră: sulf precipitat, 1gr; pudră de talc, 30 gr.

M. NICU — Panciu. Se pare că aveți la ora actuală 20 de ani, vîrstă care ar fi compatibilă cu însurătoarea. Pentru a părăsi practica nesănătoasă de care vorbiți, noi vă recomandăm să vă căsătoriți cît mai curînd. În ce privește durerea de care vă plîngeți, este necesar să consultați un medic urolog.

CĂDEREA FLORIN — Piatra Neamț. La vîrsta de 30 de ani tensiunea arterială 17-18 nu este de loc normală și roșeața care apare după consumul de alcool, chiar în cantitate mică, poate să-și aibă cauza în această hipertensiune arterială. Consumul de alcool în hipertensiunea arterială este contraindicat. Consultați un medic internist din localitatea dv. pentru a vedea stadiul hipertensiunii și veți primi și indicațiile necesare de regim și tratament.

CHIBICI VIORICA — Tg. Ocna. Albirea timpurie a părului, dacă nu este ereditară, își are cauza într-o tulburare endocrină. Pentru aceasta vă recomandăm să consultați un medic endocrinolog, care să stabilească de ce tulburare anume este vorba. Puteți lua vitamina H1, care se găsește sub numele de Paraminol: 3 gr. pe zi, fracționată în trei doze înaintea meselor. În timpul tratamentului este contraindicată folosirea sulfamidelor.

Dr. Sliviu GHEREA

POȘTA REDACȚIEI

GH. MUREȘAN — Baia Mare. Cauzele căderii părului sînt numeroase. Printre cele mai importante se pot număra: anemia, artritismul, bolile infecțioase, seboreea, mătreața, transpirația excesivă, circulația proastă a sîngelui, lipsa de săruri minerale specifice din organism, lipsa de igienă etc., etc. Nu putem deci să vă indicăm un remediu pe această cale. Adresați-vă unui medic care e mai în măsură să vă stabilească diagnosticul, în urma unui examen serios. De altfel trebuie să știți că, în general, nici medicina n-a ajuns să trateze radical această problemă, datorită tocmai multiplelor cauze care o pot provoca. Dar tratamentul recomandat de un medic poate totuși atenua evoluția procesului, chiar dacă adevărata cauză a rămas necunoscută.

VASILICA ROBCEA — Urziceni. Ceea ce ați constatat la gîsca tăiată de care ne vorbiți nu constituie de loc un fenomen. Grăsimea unei găște îndopate poate să ajungă, fără să vă mire, pînă la 45-50% din greutatea ei totală — adică jumătate să fie numai grăsime, cum ați constatat. Nici ficatul care cîntărea 500 de grame nu e ceva neobișnuit la găștele îndopate. Ficatul unei astfel de păsări poate ajunge chiar și pînă la 1 kg. Așa că nu e cazul să regretați c-ați tăiat „fenomenul". Puteți oricînd să vă procurați alta de la o crescătorie care știe să facă îndoparea.

EMIL VOINESCU — student, București. Pe bordul navei cosmice au fost plasate și muște — și anume mușterele din familia „drosophilelor" — pentru că acestea se reproduc foarte repede, dînd astfel posibilitatea cercetătorilor să studieze rapid efectul razelor cosmice asupra ereditații mai multor generații. În dorința lor de a evita orice risc primilor cosmonauți umani, savanții sovietici nu se mulțumesc numai cu constatarea efectelor imediate ale razelor cosmice asupra organismelor vii, ci vor să fie siguri și de evitarea surprizelor în timp. Muștele „drosophile" au servit deci drept cobai, ca și cîinii, șoarecii, plantele și chiar unele microorganisme plasate pe bordul navei.

ALI SAIACOGLU — Constanța. Leningradul este supranumit „Veneția nordului" pentru că aproximativ 1/6 din suprafața lui e ocupată de ape. Există în perimetrul acestui oraș 66 de rîuri și canale cu 620 de poduri, precum și peste 100 de lacuri. Într-adevăr, atîta abundență de apă numai la Veneția se mai găsește

Știați că... Știați că...

... cu mii de ani în urmă, în Egiptul antic exista o boală care consta în aceea că unii oameni, care vedeau perfect în timpul zilei, își pierdeau deodată capacitatea de a vedea în semiîntunericc? Medicii egipteni de pe atunci nu cunoșteau cauza acestei boli, dar practica le dovedise că bolnavii care mîncau ficat de animale se vindecau.

... această boală, cunoscută mai tîrziu și în alte țări, a fost poreclită de oameni „orbul găinilor"? În știință a fost denumită „hemeralopie" și ea apărea îndeosebi primăvara.

... o dată cu descoperirea vitaminelor s-a aflat că pricina hemeralopiei este insuficiența vitaminei A în organism? Ficatul și untura de pește vindecă această boală, tocmai din cauza conținutului lor bogat în vitamina A.

... această vitamină a mai fost numită și „vitamina creșterii", din cauză că ajută la creșterea și dezvoltarea corpului și că animalele tinere, hrănite cu alimente sărace în vitamina A, se dezvoltă mai încet?

... în afară de rolul de a apăra organismul de hemeralopie, vitamina A are încă două funcțiuni de foarte mare importanță, și anume aceea de a apăra stratul superior al pielii, fiind denumită și „vitamina care apără pielea", precum și aceea de a face să crească rezistența organismului față de infecții, fiind cunoscută și sub denumirea de „vitamina antiinfecțioasă"?

.. din cauza lipsei vitaminei A apare uneori și o altă boală de ochi, destul de gravă, denumită „xeroftalmia"? Lipsa acestei vitamine poate duce de asemenea la îmbolnăvirea mucoaselor stomacului, intestinelor, a organelor genitourinare și respiratorii, favorizînd apariția guturaiului, laringitei, bronșitei și formarea calculilor în rinichi, în special iarna și la începutul primăverii, cînd hrana omului este mai săracă în vitamina A.

... vitamina în chestiune are o strînsă legătură cu glandele cu secreție internă și — după cum am mai spus — cu bunăstarea pielii care, în lipsa acestei vitamine, devine uscată, aspră, iar părul își pierde luciul și începe să cadă?

... vitamina A se găsește în cantitate suficientă în numeroase alimente, ceea ce face ca o hrană variată și rațională să pună la adăpost organismul nostru de avitaminoză? Ea se găsește în natură sub două forme: vitamina A propriu-ziă, aflată în alimentele de origine animală (în ficatul animalelor, în lapte și derivatele lui, în gălbenușul de ou și, în cantități foarte mari, în ficatul unor pești ca: batogul, morunul, calcanul, rechinul etc.) și provitamina A, denumită caroten, care se găsește în alimentele de origine vegetală, dar care o dată introduse în organism se transformă în vitamina A (se află cu deosebire în morcov, ardei roșu, pătrunjel, mărar, ceapă verde, roșii, spanac, știevie, salată verde, precum și în frunzele de sfeclă, gulii, morcov, dovleac, ridichi, urzici, lobodă etc.).

... industria noastră farmaceutică produce vitamina A sub formă de drajeuri, picături și injecții, cu admirabile efecte terapeutice?

ÎNTREȚINEREA MAȘINII DE GĂTIT — SFATURI practice

Rotul cel mai important într-o bucătărie îl are, desigur, mașina de gătit. Ea este folosită cel mai mult în fiecare zi, deci este și cea mai expusă la murdărire. Este imposibil ca în timpul gătitului să nu sară pe ea stropi de mîncare, în general grăsimi de natură animală sau vegetală. De aceea e necesar ca după fiecare gătit mașina să fie ștearsă bine cu o cîrpă umedă. Totuși, numai atît nu e suficient pentru buna întreținere a mașinii. Cum astăzi foarte multe mașini de gătit — în special cele de la oraș — funcționează cu gaze naturale sau lichefiate, grăsimile și celelalte substanțe provenite din mîncare nu se răspîndesc numai pe plită, ci pătrund adeseori în interiorul rezoului, astupînd cu timpul canalele de alimentare ale flăcării, așa că e absolut necesar ca o dată pe săptămînă să se procedeze la curățenia radicală a instalației. Pentru aceasta se scot pipele rezoarelor și se fierb cîteva minute într-o soluție de apă cu sodă (o lingură de sodă la trei litri de apă). Se spală apoi cu apă și săpun, iar canalele se desfundă cu un șfeștoc din sîrme fine — cum sînt cele cu care se curață pipele fumătorilor. Se clătesc apoi bine cu apă curată și se lasă să se usuce cu gura în jos, la aer cald. În nici un caz nu se reașază la locul lor pînă nu ne convingem că sînt perfect uscate în interior.

Plitele detașabile se fierb de asemenea în apă cu sodă și se freacă bine cu o perie aspră, iar restul mașinii se spală cu apă și săpun. Nu e de loc recomandabil să se folosească la această operație lame de cuțit sau alte obiecte ascuțite — cum fac unele gospodine pentru a îndepărta depozitele îmbîcsite de grăsimi — deoarece se zgîrie și se deteriorează smaltul care protejează piesele contra ruginii. Dacă totuși smaltul a sărit în unele locuri, prin cine știe ce întîmplare, se acoperă fără întîrziere porțiunile respective cu vopsea la culoare. Un alt dușman al smaltului mai e și obiceiul de a tîri vasele de la un rezou la altul, frecîndu-le de plită. Deci și acesta este un lucru pe care gospodina trebuie să-l evite.

Cît despre rugina care se poate forma în interiorul cuptorului, aceasta se îndepărtează prin frecarea cu glaspapir fin. Pentru a împiedica instalarea ruginii, e bine să se ungă pereții interiori ai cuptorului, de cîteva ori pe an, cu un ulei mineral.

JOSIANA

ABONAȚI-VĂ

din timp la revista „FLACĂRA" pe anul 1961

Abonamentele se primesc de către difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții, de către factorii poștali, oficiile poștale, agențiile poștale și la chioșcurile de difuzare a presei.

Prețul unui abonament este:

3 luni 26 lei,
6 luni 52 lei,
1 an 104 lei.

Bucătarii restaurantului; în mijloc, tov. Gh. Popa.

„Rumunské mititei"

Meniul restaurantului „Savarin" este, pentru praghezi ca și pentru străinii care se-ntîmplă prin Praga, o garanție. Mențiunea: „Pro Vás pripravil kolectiv kuchařu s. Kočího" — sau, pe romînește „Colectivul gastronomic al tov. Kočíh a preparat pentru dv." — este echivalentă cu un blazon. O găsești în josul listei de bucate și îți oferă certitudinea calității.

De la o vreme însă, specialitățile tov. Kočíh au găsit un serios concurent în ceea ce pe meniul restaurantului „Savarin" are denumirea de *„Rumunské mititei"* și face deliciul statornicilor clienți ai localului de pe Přikope. Motiv pentru care numelui consacrat al tov. Kočíh i s-a alăturat și acela al tov. Gheorghe Popa: „Pripravil pro Vás s. Popa". Este un nou element de prestigiu și, mi se pare, mesele de la „Savarin" parcă nu mai prididesc, în serile cînd se anunță „mititei romînești".

H. L.

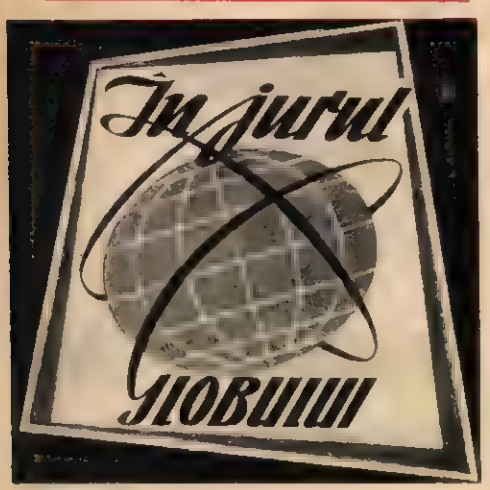

LUNA ÎȘI DEZVĂLUIE „SECRETELE"... 500 de noi date despre suprafața Lunii au fost obținute de astronomii sovietici în urma studierii fotografiilor sosite din Cosmos. Aceste interesante date vor servi la alcătuirea, în scurtă vreme, a unui nou atlas lunar. Deocamdată, cele 500 de puncte nou descoperite sînt marcate pe globul lunar de către pictorul E. Tiuleaev.

„BALETUL AFRICAN" din Republica Guineea a dat cîteva reprezentații în Europa, făcînd cunoscută astfel arta coregrafică și muzicală a popoarelor africane. De un mare interes s-a bucurat evoluția lui Kouragaan Kouroma, care scoate sunete din flaut cu ajutorul... nasului.

←DIN PAIE DE OREZ sosite din R. D. Vietnam specialiștii din Praga au creat nenumărate modele de coșulețe și genți împletite, deosebit de apreciate în R. S. Cehoslovacă.

←MARILE REVĂRSĂRI DE APE din Franța au produs pagube materiale considerabile, mai ales în centrul și sud-vestul țării. Foarte mult a avut de suferit pitorescul orășel Aubusson. Fotografia redă un aspect din centrul orășelului, în timpul inundației.

←ALARMĂ FALSĂ. Găsind pe podul Vauxhall din Londra o haină și niște pantofi, polițiștii au căutat în apele Tamisei trupul sinucigașului. Cum toate cercetările au rămas zadarnice, e de presupus că cineva a vrut să joace un renghi poliției londoneze...

Lecții...

Concurența și goana după cititori fac pe editorii publicațiilor de tot felul din S.U.A. să folosească cele mai neverosimile mijloace pentru a nu le scade tirajul, pentru a smulge un abonament în plus.

De curînd, o astfel de revistă, avidă de a produce senzație în rîndurile cititorilor, a publicat un articol tehnico-popularizator, cu titlul: *„Fabricați-vă voi înșivă o rachetă!"* Urmau lista de piese, compoziția combustibilului și indicațiile respective necesare construirii unei astfel de unelte „domestice", pe care probabil că directorul publicației o socotea necesară în gospodăria omului...

O săptămînă după apariția articolului, redacția revistei a pierdut 22 de abonați. Faptul n-ar fi fost prea grav, dacă acești bieți abonați n-ar fi fost pierduți și de către familiile lor... Cei 22 au pierit în urma încercării de a pune în practică sugestivul titlu: „Fabricați-vă voi înșivă o rachetă!"

Anton ALEXE

Era, într-o mică fereastră, lumina Marelui Octombrie...

de Cicerone THEODORESCU

Cu mai bine de un sfert de veac în urmă, era o fereastră — mai este și acum — la ultimul etaj al unei clădiri din București. Geamurile ei licăreau arzătoare în razele de aur ale lui Octombrie, reflectîndu-le cu putere către marea de frunze roșii a grădinii Cișmigiului, către volburile de fum ale fabricilor orașului, către negura care se întindea peste țara întreagă. Ca o medalie de intensă lumină lichidă, ca un aerian izvor fosforescent, părea că sticlește, de acolo de sus, irisul unui ochi viu, de veghe și de speranță, pe cerul întunecat al toamnelor noastre de atunci...

Pe zidul acelei clădiri, la nr. 6 al străzii ing. Saligny, este fixată de anul trecut o mică placă de marmură care amintește trecătorilor: *„În această casă a funcționat în anul 1934* Asociația Amicii U.R.S.S., *organizație de masă care, sub conducerea Partidului Comunist Romîn, a militat activ pentru legături de prietenie cu Uniunea Sovietică..."*

Muncitori, inovatori și raționalizatori din fabrici, uzine, mine, fruntași ai recoltelor bogate, oameni ai științei, artei și culturii, profesori și învățători din toată țara trec să citească aceste cuvinte cînd vizitează Capitala.

În cei mai vîrstnici, ele răscolesc nenumărate și scumpe amintiri. Mulți dintre ei țin minte foarte bine mica odăiță de la etajul șase, ultimul etaj al acestei clădiri.

Acolo, acum 26 de ani, Partidul Comunist Romîn instalase una din cabinele sale de comandă, prin care făcea să răzbată în masele populare — izolate în întunericul neștiinței, biciuite de furtunile asupririi — cuvîntul nădejdii și al adevărului despre Uniunea Sovietică.

Pe atunci Marele Octombrie nu putea fi sărbătorit în mod public într-o zi anume din calendar, și nici măcar într-o anumită lună. Aș zice că ori de cîte ori oamenii izbuteau să se adune laolaltă pentru a vorbi între ei și a informa și pe alții despre noile măreție realizări din primul stat al muncitorilor și țăranilor, ori de cîte ori ei puteau înjgheba o asemenea acțiune, atunci, în acea zi, era în realitate pentru ei sărbătoarea Marelui Octombrie.

Iată în ce condiții mica odaie de la ultimul etaj al clădirii din str. ing. Saligny devenise unul din locurile de unde pornea organizarea — în felurite case de tovarăși — a serilor de lectură din proza și poezia sovietică (Gorki, Gladkov, Maiakovski, Blok, Esenin); sau a conferințelor despre teatrul sovietic (Stanislavski, Tairov, Meyerhold); sau a participării muncitorilor la filmele sovietice scăpate cenzurii (Crucișătorul Potemkin, Locotenentul Kije, Toată lumea rîde, cîntă și iubește), pe cînd poliția secretă, uneori și armata, mișunau în fața sălilor de conferințe sau a cinematografelor respective.

Mărturisind credința fierbinte în victoria socialismului și în alte țări, se citeau la acele reuniuni pagini din Romain Rolland, din care unele formulări ca acestea trăiesc și azi în memoria multora: „Revoluția Sovietică a fost de mult visul înflăcărat al minților iubitoare de libertate, care se revoltau de nedreptatea socială și nădăjduiau un regim social mai uman. Noi am purtat visul acesta în atmosfera sufocantă din anii dinaintea războiului și din anii furtunii ucigașe. Numai speranța în realizarea acestui vis ne-a mai lăsat să trăim. Așadar, Revoluția din Octombrie e născută și din credința noastră. Victoria ei e și a noastră. Soarta noastră e legată de soarta ei".

Se citeau de asemenea vechile articole ale scriitorului romîn Gala Galaction (care izbutiseră să apară în 1919) „...În Rusia autocrată de acum cîțiva ani, proletariatul revoluționar e stăpîn, iar soarta regimului țarist, orice ar fi să se mai întîmple de aci înainte, a coborît în sicriul istoriei. Puterea celor mulți, atîta vreme ignorată, risipită și neorganizată, a umplut cerul lumii și ochii noștri cu splendorile fulgerului... Cine poate să rămînă nesimțitor cînd aceste prevestiri superioare, cînd însuflețirea atîtor oameni oțeliți bat orice alte impresiuni și țin pe loc luarea-aminte și admirația noastră? Cei mulți, cei nedreptățiți, cei ce muncesc pentru toată lumea vor să aplice bătrînei și nedreptei noastre societăți terapeutica lor cea nouă.

Să-i ajutăm din toată inima!"

Într-o zi, ferestrele odăii de la ultimul etaj al clădirii din str. ing. Saligny s-au deschis larg și un vînt proaspăt le-a scuturat ca pe niște crude aripi fericite înaintea zborului făgăduit: venise vestea că, dintre cei zece delegați ai *Asociației Amicii U.R.S.S.*, toți, firește, cu pașapoartele confiscate, scriitorul Alexandru Sahia reușise totuși să înșele teroarea și capcanele siguranței și să ia parte la adunarea festivă din Piața Roșie... Era în 7 Noiembrie 1934.

Uriașul baraj de beznă pe care burghezia îl ridicase între poporul romîn și lumina Marelui Octombrie trebuia cu orice chip fărîmițat, bucată cu bucată. Pentru aceasta, partidul clasei muncitoare a trebuit să dea lupte grele, în care au căzut atîția dintre cei mai buni fii ai săi.

...Dar a venit fascismul, s-a întărît teroarea, s-au umplut închisorile, s-au înmulțit condamnările la moarte.

Barajul de beznă s-a făcut și mai apăsător.

El a putut să fie spart și spulberat pe de-antregul prin insurecția armată de la 23 August, prin ajutorul frățesc al ostașului sovietic și, după eliberare, prin sprijinul multilateral al eroicului popor vecin și prieten.

Astăzi, împreună cu întregul nostru popor, scriitorii consideră aniversarea Marelui Octombrie drept propria lor sărbătoare.

În toate țările se poate observa că întărirea și dezvoltarea continuă a forțelor scriitoricești înaintate urmează cu hotărîre mersul întăririi și dezvoltării continue a forțelor păcii și socialismului.

Nicăieri în lume nu mai întîrzie în cețurile otrăvite ale încertitudinii sau pe mările nebuniei sinucigașe decît cei care se lasă amăgiți, cînd nu se complac, conștient și rentabil, în mrejele unor sirene mincinoase.

Lupta popoarelor noastre sub steagul victorios al lui Lenin ne apare azi cum nu se poate mai firesc prezentă în opera, în inima, în viața de fiecare zi a scriitorilor.

Împărtășindu-ne de la acest crez, am încercat aici să amintim de acea mică fereastră a cărei lucire năzuia către marea lumină a prieteniei de azi dintre poporul sovietic și poporul romîn.

Era, sus, numai o mică fereastră spre văzduhurile de azi, dar n-am uitat licărirea de atunci și avem datoria să adăugăm modestul ei omagiu la strălucirea și gloria nepieritoare a Marelui Octombrie.

COPERTA NOASTRĂ: desen de N. POPESCU

Pavel BUNIN: La un miting, în neuitatele zile ale lui 1917. (Din seria desenelor despre revoluția din 1917).

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII Căsuța Poștală: 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei 6 luni: 52 lei un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

SPORT

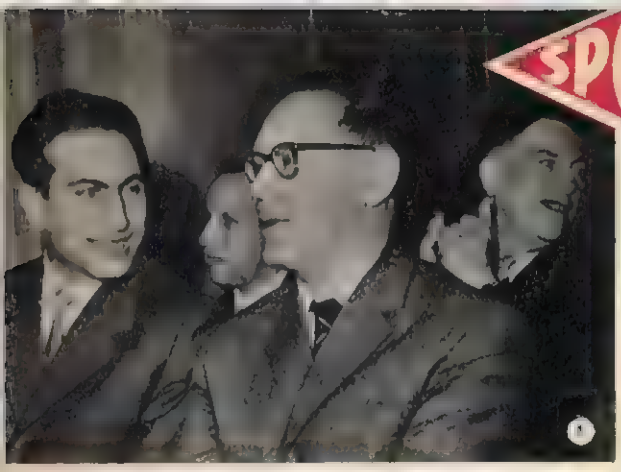

Cîțiva dintre sportivii sovietici care au dus peste hotare faima sportului sovietic:
① Șahiștii Mihail Tal (stînga) și Mihail Botvinnik.
② Gimnastul Boris Șahlin.
③ Ciclistul Viktor Kapitonov.
④ Atletul Valeri Brumel...
⑤ ...Și atletul Robert Savlakadze.

CUM SE EXPLICĂ...

de Al. MIRODAN

Cum se explică ascensiunea uluitoare a sportului sovietic de la anonimatul de acum cîteva zeci de ani la locul I ocupat astăzi, net și necontestat în arena mondială? Iată o întrebare pe care Occidentul, obișnuit cam multă vreme să stăpînească sportul ca și toate cele, și-a pus-o mai întîi, uimit, după Olimpiada de la Helsinki, a repetat-o la Melbourne acum patru ani și a rostit-o din nou prin glasul cîtorva mii de comentarii și comentatori, în clipa cînd clasamentul pe națiuni (oricum și în orice chip ar fi fost întocmit el) al jocurilor de la Roma a confirmat adevărul că sovieticii i-au depășit pe americani și că-i depășesc, îi depășesc mereu...

...Cum se explică ascensiunea, uluitoarea ascensiune? O vorbă franțuzească spune că „toate se explică aici pe pămînt". Cheia problemelor dificile nu trebuie căutată mai sus ori mai jos sau pe de lături ci aici unde ne aflăm cu viața. Am citit cronici destule din Apus iscălite de oameni care alergau gîfîind pe hîrtie în căutarea senzaționalului, iscodind în dreapta și-n stînga după metode neștiute de antrenament și tainice sisteme, ale jocului. Naivă osteneală: dacă vrei să afli izvorul locului I pe glob, plimbă-te pe străzile Moscovei. Sau vrei să știi de unde și cum au răsărit săritorii în înălțime? Răsfoiește planurile cincinale. „Totul se explică aici pe pămînt". Ascensiunea, uluitoarea ascensiune a sportului sovietic s-a produs mînă-n mînă cu ascensiunea, uluitoarea ascensiune a societății sovietice.

S-au construit în Urali, la Kiev și în Siberia depărtată combinate întrecînd tot ce a înălțat Europa industrială de-a lungul timpului; o dată cu șarjele de oțel din furnale au țîșnit pe stadion și cei 11 fotbaliști care au cucerit la Paris Cupa Europei.

S-au desțelenit în locurile nerăzbite pînă atunci de om pămînturi și au izvorît din lut recolte pentru două sute de milioane de oameni; o dată cu grîul spre soare s-a înălțat Valeri Brumel trecînd înălțimea la 2,20 m...

S-a apăsat pe mecanism la momentul potrivit și în spații a zburat mai sus decît oricare invenție sputnikul născut în socialism; o dată cu știința superfină a zborului dincolo de marginile pămîntului s-a creat parcă și știința despre perfecționarea trupului uman și, rezultat, discul aruncat de Tamara Press a atins un punct neatins încă de nici o atletă a globului...

S-a dus baletul sovietic în turneu prin continente și la casele teatrelor ședea lumea pe scaune portative și nu mînca 24 ore să ia bilete și ziarele s-au înclinat în fața artei care ocupă locul I; o dată cu dansatoarele, au pornit în turneu gimnastele și medaliile de aur s-au îndreptat toate către ele și ziarele s-au înclinat în fața sportului care ocupă locul I.

...Așa se explică ascensiunea, uluitoarea ascensiune a sportului sovietic. Tal, Kapitonov sau Bolotnikov sînt fructele aceluiași pom din care au rodit sputnicii, spărgătorul de gheață atomic, centrala electrică de la Kuibîșev și TU-104.

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„PORTUL FĂRĂ APĂ" (foto 1) despre care se vorbește în titlul filmului este Odesa — marea poartă din sud a Uniunii Sovietice. În 1941, cînd fasciștii înconjuraseră orașul supunîndu-i unui cumplit asediu, Odesa era complet lipsită de apă potabilă. Uzina de unde porneau conductele se afla pe teritoriul cotropit de nemți. Orașul și locuitorii săi erau sortiți unei morți sigure, chinuitoare și lente. Un grup de marinari sovietici, trimiși din Sevastopolul aflat de asemeni sub tirul artileriei fasciste, primește misiunea de a veni în ajutorul „portului fără apă". Și iată cu prețul vieții, apa dătătoare de puteri curge din nou în conducte. Istoria împlinirii acestei eroice misiuni ne este relatată în filmul „Portul fără apă", producție a studioului cinematografic din Odesa care are drept principal interpret pe Viaceslav Tihonov, actor prețuit din creațiile sale în filmele „O întîmplare extraordinară" și „Micimun Panin".

„PASĂREA CERULUI" (foto 2), producție a studiourilor din R.P. Ungară, ecranizează o nuvelă a clasicului literaturii maghiare Zsigmond Moricz. Panni, eroina nuvelei, e o fată frumoasă, tînără, mîndră și ambițioasă. Ea îl iubește pe Mihaly, un tînăr pe potriva ei. Sărăcia de acasă și faptul că omul pe care-l iubește a trebuit să plece aiurea, în căutare de lucru, o fac să se mărite cu chiaburul Komaromi. Panni devine astfel cea mai bogată femeie din sat. E fericită, și-a găsit liniștea? Bineînțeles că nu! Filmul ne dezvăluie cu multă înțelegere procesul sufletesc al lui Panni, încercarea prin care trece pentru a redeveni în cele din urmă liberă ca „pasărea cerului". Semnalăm creațiile izbutite în rolurile Panni și Mihaly ale actorilor Ildiko Szabo și Adam Szirtes.

„STELELE SE ÎNTÎLNESC LA MOSCOVA", o coproducție a Studioului central de filme documentare din Moscova și a studioului „Mosfilm," însumează,într-o cuprinzătoare și interesantă cronică, zilele de efervescentă întrecere artistică prilejuite anul trecut de Festivalul internațional cinematografic de la Moscova. Deși ziarele sau jurnalele de actualități ale cinematografelor și televiziunii au consemnat la timpul cuvenit acest însemnat eveniment, ne face o reală plăcere să regăsim expus astăzi, pe larg, tabloul multilateral al Festivalului, în grăitoare imagini de film. Fotografia noastră (3) ne înfățișează trei actori celebri: Iuri Iakovlev (neuitatul Mișkin din filmul „Idiotul"), Irina Skobțeva (Desdemona din „Othello", Anușka din „Inimă de mamă") și Nicole Courcel (admirabila actriță franceză din seria comediilor „Tata, mama, bona și eu", „Tata, mama, nevasta și eu"). Cei trei s-au cunoscut pe un platou sovietic de filmare în timpul realizării filmului „În întîmpinarea zorilor".

05
F-

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 45 (285)
Anul IX
12 noiembrie 1960

PLOIEȘTI 1960

(Fotoreportajul
în paginile 3-4-5)

MOSCOVA. La tribuna Mausoleului din Piața Roșie, în timpul parăzii militare și demonstrației oamenilor muncii din capitala U.R.S.S. În fotografie (de la dreapta la stînga) tovarășii: Nichita Sergheevici Hrușciov, Gheorghe Gheorghiu-Dej, Kádár János, Antonin Novotny.

(Telefoto TASS)

A 43-a ANIVERSARE A MARII REVOLUȚII SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE

MOSCOVA. Prin Piața Roșie trec unitățile de rachete — reprezentantele celui mai modern gen al forțelor armate sovietice (stînga sus). Pe străzile capitalei sovietice, aflate în sărbătoare, orchestrele, cîntecele n-au încetat pînă tîrziu; pretutindeni chipuri vesele, zîmbitoare (dreapta sus).

(Telefoto TASS)

BUCUREȘTI. Prezidiul adunării festive din sala Palatului R.P. Romîne. La tribună tovarășul Nicolae Ceaușescu, membru al Biroului Politic și secretar al C.C. al P.M.R., vorbind despre cea de-a 43-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

RECUNOAȘTEȚI PLOIEȘTIUL?

Astfel arată azi centrul orașului Ploiești. Acum cîteva luni încă, piața respectivă prezenta vestigiile veacului trecut...

COPERTA NOASTRĂ

Tînăra laborantă Mariana Sălcudeanu de la Rafinăria Nr. 1-Ploiești se bucură de înfățișarea pe care o capătă orașul ei.

Fotografie de E. IAROVICI

Fotoreportaj de F. URSEANU și Eugen IAROVICI

Trei milioane de garoafe, begonii, pansele. Cu acest imens număr de flori se vor împodobi scuarurile, parcurile și noile cartiere ale Ploieștiului. Aceasta în timp ce, la adăpostul schelelor, se înalță — într-un ritm allegro-vivace — numeroase blocuri elegante, care schimbă dintr-o dată înfățișarea orașului.

Încă din toamna asta, inima orașului — marea piață din centrul Ploieștiului — a devenit de nerecunoscut. Urmelor veacului trecut — casele arhaice devenite insalubre — le-au luat locul blocurile moderne, cu linii suple și armonioase, magazine elegante, localuri publice atrăgătoare. Într-un cuvînt, Ploieștiul — urgisit și el în anii burgheziei — intră acum în rîndul orașelor modernizate, adăugîndu-și această înfățișare la prestigiul său de centru al industriei noastre petrolifere.

...După proiectele și previziunile gospodarilor orașului, pînă în 1975 în Ploiești se vor construi 35.000 de apartamente pentru oamenii muncii. Primele 1.100 vor fi date în folosință pînă la sfîrșitul anului 1960. O dată cu noile construcții, locuitorii Ploieștiului vor avea la dispoziție 19 hectare de zonă verde citadină, un cinematograf cu peste o mie de locuri, bulevarde și străzi complet asfaltate. Și, în afară de toate acestea, la Ploiești se va înălța un mare combinat de panificație: o adevărată uzină, în care 60.000 kg grîu vor fi transformate zilnic în zeci de mii de pîini.

Acestea sînt numai cîteva date din planul de sistematizare și modernizare a Ploieștiului. Fotografiile din acest fotoreportaj vă ilustrează „concret" cîteva din aceste realizări. Așadar — ce spuneți — seamănă oare Ploieștiul de azi cu cel de ieri?

Cît vezi cu ochii, construcții și blocuri noi. În ele vor locui petroliști, metalurgiști, sute și sute de oameni ai muncii.

Arhitecții au dat o linie simplă și frumoasă noilor clădiri.

Ploieștiul este azi un oraș mare, un oraș modern, un oraș industrial în care oamenii muncii contribuie cu elan la construirea socialismului în țara noastră. Ei sînt urmașii celor care în anii grei ai exploatării capitaliste au luptat, sub conducerea comuniștilor, pentru marile realizări de azi. Un simbol al acestor lupte se află în inima Ploieștiului modern: placa comemorativă ridicată în amintirea luptelor din februarie 1933, duse de petroliști.

Și la Ploiești, aproape zilnic, oameni ai muncii se instalează în noile și confortabilele apartamente din centrul orașului.

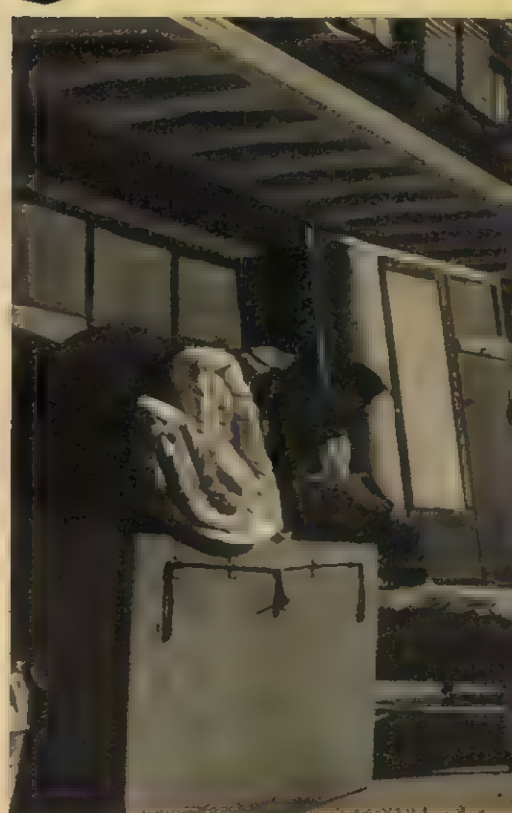

INSTANTANEE PE MUREȘ

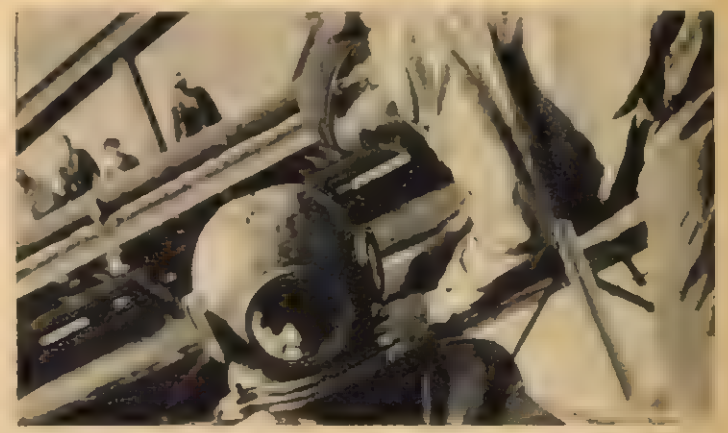

Scafandrul este pregătit pentru lansarea în apă...

Lumea s-a adunat buluc pe pod, privind curioasă peste parapetul metalic. Hai să vedem și noi ce se întîmplă... O ambarcațiune metalică se leagănă pe oglinda tulbure a Mureșului, iar pe mica punte a bărcii un scafandru face pregătirile de rigoare ca să coboare în adînc. Ce-o fi căutînd oare? Îmi aduc aminte de uriașele amfore pline cu grîu de pe fundul Mediteranei, înghițite de valuri cu două mii de ani în urmă; de navele din toate timpurile, scufundate de furtuni, sau de torpile în mările pămîntului. Dar aici nu cred să fie nici amfore, nici nave...

— Ce căutați?

— Picioarele unui vechi pod de lemn...

— ?!?

— ... din pricina cărora nivelul Mureșului se ridică. Lună de lună se fac aici mari depuneri de nămol, rîul se umflă și, în anotimpurile ploioase, prezintă un pericol de inundație — îmi explică scafandrul Andronache Constantin. Acum încercăm să descongestionăm rîul...

Mă uit la taciturnul Mureș care curge abia perceptibil. Cum îl mai tulbură oamenii din somnolență! Ar vrea el să se mînie dar, vezi, au trecut vremurile podurilor de lemn, pe care rîul le înghițea din cînd în cînd, mînios. Acum se supune docil, că de, n-are încotro!... Mîna omului îl strunește.

I. CORIBAN

Fotografiile autorului

În timp ce lucrează „la fund", scafandrul ține legătura cu „suprafața" prin telefon.

CARNET TEATRAL BĂCĂUAN

● În stagiunea trecută Teatrul de Stat din Bacău — inclusiv cele două secții ale sale: cea din Piatra-Neamț și cea de păpuși — a prezentat 987 spectacole, la care au asistat 254.890 de spectatori.

● Secretariatul literar al teatrului lucrează cu Victor Birlădeanu, Ion Ghelu și B. T. Ripeanu — aceștia din urmă debutanți — la finisarea unor piese care vor vedea lumina rampei în această stagiune.

● Artistul emerit Ion Niculescu-Brună va apare anul acesta pe scena băcăuană în rolul lui Willy Loman din piesa dramaturgului american Arthur Miller „Moartea unui comis-voiajor".

● Tînărul actor Ion Buleandră — laureat al concursului republican al tinerilor actori din 1959 — este și dramaturg. În curînd, teatrul de păpuși „Licurici" va prezenta premiera piesei sale „Voinicul Carpaților", în care e evocată figura luminoasă a unui haiduc.

● Din cele patru premiere din această stagiune ale teatrului de păpuși din Bacău, trei sînt piese originale.

DIN AFRICA, DIN ASIA, DIN AMERICA LATINĂ...

Sîmbătă seara... La capătul unei săptămîni de cursuri, la o mică petrecere „în familie", studentul Taţuo Tereda cîntă în limba japoneză „Serile de lîngă Moscova".

Geoffrey Kimotho Gatende!

– Prezent!

– Abdel Moniem el-Şafi!

— Prezent!

— Anasuia Gurbaş Tsingh... Taţuo Tereda... Amelia Brito Rojas..

Prezent... prezent... Prezente şi India, şi Cuba, şi Nigeria, şi Sudanul... Sute şi sute de studente şi studenţi de pe toate meridianele şi paralelele Asiei, Africii şi continentului sud-american sînt prezenţi ca într-o familie mare şi unită, în amfiteatrele Universităţii prieteniei popoarelor, care s-a deschis anul acesta la Moscova.

Dar să încercăm să dăm împreună o raită prin acest uriaş edificiu care ocupă suprafaţa unui cartier întreg — un „cartier" dotat cu... şase facultăţi: politehnică, medicină, agronomie, istorie şi filozofie, ştiinţe economice şi drept internaţional, fizică şi matematici.

Să punem şi cîteva întrebări cursanţilor (nu în calitate de examinatori, bineînţeles...).

Cei mai mulţi dintre ei vor insista asupra călduroasei primiri pe care le-au făcut-o profesorii şi studenţii sovietici. Prilej pentru noi să aflăm că printre cei cinci sute de studenţi străini (în următorii ani numărul lor va creşte pînă la 2-3 mii, pentru a putea fi satisfăcuţi o parte din cei 35.000 de solicitanţi) urmează cursurile aceleiaşi universităţi şi cîteva zeci de tineri sovietici sosiţi din diferite republici unionale. Excursii, cinematografe, teatre... Prieteniile se leagă repede şi tinerii sovietici, pe lîngă faptul că se dovedesc admirabile gazde, îşi ajută cu drag noii lor prieteni, iniţiindu-i în „tainele" limbii ruse, principala disciplină care se predă în anul I.

Cursurile au o durată de cinci ani, toate cheltuielile (burse, manuale, asistenţă medicală, cămine, călătoria pînă la Moscova şi înapoi) fiind suportate de Uniunea Sovietică.

Dar... să dăm cuvîntul nigerianului Godfrey Sunday Paita, care ne-a mărturisit că pentru el ziua de 1 octombrie a devenit o zi de două ori memorabilă: în primul rînd pentru că în această zi a fost proclamată independenţa patriei sale, Nigeria, iar în al doilea rînd pentru că, în aceeaşi zi, şi-a început studiile la Moscova.

— Nu vreau ca patria mea să rămînă în urma ţărilor cu o tehnică dezvoltată — încheie el. Iată de ce simt din adîncul sufletului că prin crearea acestei universităţi Uniunea Sovietică ne oferă posibilitatea de a recupera ceea ce ne-au răpit imperialiştii.

— Dumneata? — ne adresăm unui alt tînăr.

— Geoffrey Kimotho Gatende — se prezintă el. La noi, în Kenia, e mare nevoie de ingineri. După absolvirea facultăţii am să mă întorc acasă să construiesc poduri, şosele, hidrocentrale...

Hidrocentrale în Kenia! Ai crede că-i o glumă, dacă n-ar contrazice-o dîrzenia din ochii tînărului student şi nerăbdarea cu care se desparte de noi, grăbind spre amfiteatrul unde se ţin cursurile.

Auzim glasul profesorului:

— Lilian Vaiarimo... Amed Murad Taki... Jelnia de la Victoria...

Şi răspund viitorii constructori, medici, agronomi, pedagogi, întruniţi aici — de pe toate meridianele şi paralelele Africii, Asiei şi întinsului continent sud-american — într-o singură familie mare şi unită: Universitatea prieteniei popoarelor.

George OLTEANU

Fotografii de E. TIHANOV

Cu dragă inimă se lasă „seminarizat" şi tînărul Abdulla Jujaev din Kazahstan, pe care colega lui de bancă, indiana Anasuia Gurbaş Tsingh, îl învaţă cîteva cuvinte în limba hindu.

— Îmi pare bine de cunoştinţă. Numele meu e Nancy, Nancy Johnson! — se recomandă o fînără nigeriană, într-un grup de studenţi care, laolaltă cu ceilalţi colegi, alcătuiesc, indiferent de rasă, naţionalitate şi credinţă religioasă, marea şi unita familie a Universităţii prieteniei popoarelor.

La Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. Un grup de studenți ai Universității prieteniei popoarelor examinează cu interes copiile fanioanelor duse în Lună de racheta cosmică sovietică. ↑

— Bis! Bis! Africa — și nu numai Africa! — aplaudă un dans rusesc interpretat de noii colegi. →

Un moment din programul artistic. După atenția cu care par s-o asculte colegii ei, nu încape îndoială că viitoarea inginer chimistă Amelia Brito Rojas (Cuba) e în voce. ↓

LA BORDUL

Tic... tic... tic... Acele minutarului se apropie de liniuța roșie a cadranului ceasului, care ocupă o mare parte din orizontul meu vizual. Peste cîteva minute va începe zborul. Poziția incomodă, strînsoarea chingilor costumului antigravitațional, lipsa de zgomote devin enervante. Deși nu e prima oară — situația repetîndu-se de nenumărate ori în timpul antrenamentelor — totuși conștiința faptului că acum e vorba de un zbor adevărat îmi dă emoții.

A mai rămas un minut. Respir sacadat, trăgînd cu putere aer în piept, ca cei care se pregătesc să sară în apă de la înălțime.

Involuntar strîng pumnii, încleștez dinții. Acum! Gata!

O clipă, două, trei... expir cu putere și clipesc nedumerit. Nu simt de loc senzația apăsătoare, obișnuită la starturile din centrifuga laboratorului. Și senzația de sufocare mă părăsește. Desigur, nu era decît propria mea emoție, căci nava n-a pornit încă: durează cîtva timp pînă se desprinde de sol, deși motoarele funcționează din plin.

Prin minte îmi trec imaginile starturilor privite de pe rachetodrom... Corpul argintiu, vibrînd ușor în lumina proiectoarelor, și învolburarea de flăcări de sub ampenaj. Un salt de cîțiva metri și apoi... racheta rămîne nemișcată în aer, în vreme ce flăcările continuă să se scurgă tot mai repede, dînd impresia că fuselajul se prăbușește. Totul durează foarte puțin timp și deodată racheta începe să urce, flăcările de sub ampenaj devin mai scurte, orbitoare și corpul argintiu dispare cu repeziciune în înaltul întunecat al cerului, urmărit de o flacără albă. Probabil că asta e imaginea pe care o oferă nava „mea" celor care asistă acum la lansare.

Deodată, simt pe piept o apăsare din ce în ce mai puternică. Coastele îmi sînt aproape strivite. Urechile încep să-mi vîjîie. Fotoliul se răsucește automat, pentru a mă așeza în poziția cea mai adecvată suportării accelerației. Mi-e greață. Am senzația că abdomenul mi-e plin de plumb și stă gata să se rupă... Bătăile inimii le simt tot mai slab, o ceață îmi acoperă vederea... nu mai pot distinge cadranul ceasului. Mi-e somn... Gîndurile se învolburează și am senzația unei căderi fără sfîrșit...

. . . . . .

Cînd am deschis ochii, primul gînd a fost să mă uit la ceas. Au trecut abia 15 minute... Treptat, senzația de apăsare dispare și inima începe să funcționeze tot mai viu, mai puternic. Îmi simt pulsul bătînd în urechi, asemeni unor lovituri înfundate de tobă, care se accelerează continuu.

Aș vrea să mă scol, dar nu reușesc. Curelele mă țin bine legat de fotoliu. Senzația de greață nu a dispărut încă și coastele mă dor la fel de tare. Tot corpul mă doare, de parcă m-aș fi rostogolit pe scări. Sînt urmele acțiunii accelerației, a creșterii greutății.

Încă puțin și ultima treaptă a rachetei se va fixa pe o orbită cvasicirculară, începînd să se rotească pe drumul neabătut din jurul Pămîntului. Privesc indicatoarele de pe tabloul de comandă din fața mea... Temperatura s-a stabilit la 20°. Presiunea atmosferică e normală. Contoarele de radiații au acele la zero. Beculețele de apel sînt încă stinse; în momentul în care va apare lumina lor roșie, voi putea intra în legătură radio cu Pămîntul.

Pămîntul... este undeva departe de mine — probabil în jos — și totuși nu am senzația aceasta. Parcă sînt în camera de experiențe de la centrul de lansare. Lumina electrică, aprinsă, îmi întărește senzația. Nu știu de ce, dar mă aștept ca, o dată plasat pe orbită, în Cosmos, cabina să fie inundată de soare. Dar... cum să mă inunde lumina Soarelui, de vreme ce sînt închis ermetic, fără o ferestruică cît de mică? Pot privi afară doar printr-un periscop special și singurele mele „ferestre" sînt ecranele verzi ale radiolocatorului și ale televizorului. Înseamnă totuși că — mulțumită acestora — nu mă voi plictisi. A, dar uite în dreapta cutia cu șoricei — micile animale au început să plutească din pricina imponderabilității, de parcă ar fi niște pești în acvariu. Dedesubtul lor, bazinul cu chlorella. Șoricelii și chlorella trăiesc într-o simbioză totală — din dejecții și resturile de la șoricei trăiește planta care le furnizează apoi oxigenul și alimentele necesare. Aceasta-i numai pentru început. Cu timpul, sistemul va fi extins și la oameni; și după experimentarea și reușita lui, cosmonauții vor începe să-l folosească și la zborurile cosmice cu durată mai mare.

Este singura posibilitate; în felul acesta nu facem altceva decît să reproducem la scara unei nave cosmice circulația naturală de pe Pămînt.

Întind mîna și apăs butonul radiolocatorului. Pe ecran apare o masă uniformă cu contur rotunjit; la scara distanțelor, indicele arată 302 km. Trebuie să fie Pămîntul. Trag spre mine ocularul mobil al periscopului și mă uit. O sferă negricioasă cu un contur nedeslușit, proiectată pe un fond negru, pregnant, presărat cu multe puncte foarte strălucitoare: Pămîntul și stelele de pe boltă. Sînt oarecum dezamăgit. Credeam că voi vedea o sferă mare, frumoasă, albastră, tivită cu dantelă de nori alburiu și cînd colo... masa aceea informă și lipsită de contururi precise. În schimb stelele sînt de o strălucire nefirească și nu clipesc, așa cum le vedem pe Pămînt.

Beculețul de apel se aprinde și în același timp se aude în cască semnalul de apel. Este Pămîntul. Mă cheamă.

O voce necunoscută numără rar, înșirînd cifră după cifră. Apoi: „Aci Pămîntul! Pămîntul!... Aci Pămîntul! Răspunde dacă mă auzi! Răspunde dacă mă auzi!"

„Te aud, te aud!" Încep să vorbesc nestăpînit... uitînd să dau numele navei. Ce bine că nu mai este nimeni alături de mine! Altfel ar trebui să-mi ascund lacrima ce mi se prelinge sub pleoape.

Vederea mi se încețoșează. Sînt lacrimile care nu vor să se desprindă de gene. Scutur energic din cap și văd deodată în apropierea ochilor mici bobițe strălucitoare plutind în interiorul căștii. Imaginea îmi sugerează o ploaie în care picăturile de apă roiesc ca niște fulgi de zăpadă. Vinovată este tot imponderabilitatea... Tot din cauza ei simt și pulsul atît de accelerat. Vorbirea mi s-a îngreunat, rostesc cuvintele cu mult efort. Am obosit! Deși a trebuit să transmit numai unele date citite de pe cadranele de la bord cît și cîteva scurte relatări referitoare la starea mea, în general. În definitiv aparatele fixate sub costum, direct pe piele, înregistrează automat comportarea organismului meu și transmit prin radio toate elementele. Știu că dacă mi se întîmplă ceva, imediat va porni de pe Pămînt semnalul de frînare și, automat, nava cosmică se va întoarce și va ateriza. Acest gînd mă mai liniștește; totuși continuă să mă stăpînească o senzație nelămurită, de teamă parcă. Uneori mi se năzare chiar că în cabină mai este cineva. Întorc mașinal capul în direcția respectivă, fără să văd, bineînțeles, pe nimeni.

Au început să mă doară fruntea și ceafa, iar lumina a scăzut parcă în intensitate. Să se fi micșorat puterea bateriilor electrice? Nu cred! Mai degrabă cred că, din pricina imponderabilității mi-a slăbit vederea.

Aud iar în cască chemarea Pămîntului. Mi se comunică că totul este în ordine și că nava cosmică s-a fixat cu precizie pe orbita dinainte calculată. Privesc ceasul... Au trecut cîteva ore. Pînă acum totul a mers bine, exceptînd starea de oboseală generală și de somn pe care o resimt.

Ar trebui să mănînc... Dar nu mi-e foame. Trebuie totuși s-o fac. Masa de „prînz" e prevăzută în planul experienței. Iau o sticlă, îi scot dopul și încerc să torn din ea în pahar. Nu curge nimic. Scutur mai tare și zeci de bile strălucitoare se revarsă plutind prin încăpere. Le privesc amuzat. Iau o altă sticlă cu o țeavă lungă și subțire înfiptă în dop pe care o răsucesc și o introduc în orificiul special al măștii. Cu buzele apuc țevișoara de cauciuc din interiorul clopotului transparent care îmi acoperă capul și încep să sorb. Încetul cu încetul simt cum tot lichidul (nu știu exact ce este, în orice caz e dulce și cu gust de ciocolată) se scurge în gura mea, de unde, prin simple înghițituri, îl expediez în stomac. Deci se poate mînca. În condițiile imponderabilității mîncarea nu rămîne undeva la baza limbii, așa cum mai cred astăzi unii.

După masă mă cuprinde somnul și adorm. Mă trezește apelul repetat al Pămîntului; trebuie să mă pregătesc de aterizare. Experiența s-a terminat. Mi-e puțină frică. Dacă prin absurd corpul rachetei se va aprinde la trecerea prin atmosferă? Nu înseamnă că voi muri? Și apoi cum voi suporta efectul de creștere a greutății datorită frînării? Controlez ca prin vis toate aparatele cu priză exterioară și le deconectez pentru a nu avea legătură cu mediul exterior, care le-ar putea deteriora. O dată deconectate, automatele intră în funcțiune și le izolează. Sînt gata!

Deodată, tot corpul navei începe să trepideze, fotoliul se rotește din nou și simt aceeași apăsare în piept. Înseamnă că nava a început frînarea. Dacă totul decurge normal, în mai puțin de două ore voi fi iar pe Pămînt; voi putea dezbrăca costumul; voi respira aer, aer proaspăt. De-abia acum simt gustul neplăcut, metalic, al aerului pe care-l respir, gust datorat recipienților sub presiune în care e păstrat și, pe măsură ce-i respirat, filtrat și reintrodus în circuit.

De data aceasta suport mai ușor accelerația, ceea ce și transmit. Vorbesc, vorbesc, vorbesc... fără

NAVEI COSMICE

încetare. Atît pentru transmisia directă, cît și pentru imprimarea pe bandă. E filmul vorbit al senzațiilor și stărilor prin care trec.

Deodată o forță mă apasă în scaun tot mai puternic, împiedicîndu-mă să mișc măcar un deget... O smucitură și din nou o frînare violentă. Au intrat, desigur, în acțiune și frînele aerodinamice, nu numai cele reactive. Am senzația fizică că mă fac mai mic, că mă chircesc.

O altă smucitură, un balans al fotoliului în care călătoresc și apoi o senzație de liniștire. Înseamnă că frînarea reactivă s-a terminat, cabina desprinzîndu-se de corpul navei. Acum viteza de cădere este mult redusă și acestei reduceri i se datorează senzația de liniștire. Aștept totuși un ultim șoc, care să marcheze deschiderea parașutei propriu-zise în atmosfera Pămîntului, și apoi izbitura de la aterizare.

Ah! Parcă aș fi căzut într-o groapă! O scuturătură violentă și apoi un legănat puternic. S-a deschis parașuta atmosferică și cabina coboară liniștit. Ce rău îmi pare că nu am o cît de mică ferestruică să pot privi în afară! Cred că aș putea zări în toată întinderea lui, covorul minunat colorat al toamnei, așternut peste văile și colinele unde voi ateriza curînd. Desigur că elicopterele, asemeni unor gîngănii uriașe, roiesc peste tot, urmărind căderea sferei de oțel în care mă găsesc.

...Încă puțin și voi putea să-mi strîng în brațe prietenii, cunoscuții, redevenind... un simplu pămîntean. Dar un pămîntean întors din Cosmos.

Adrian DĂNILĂ

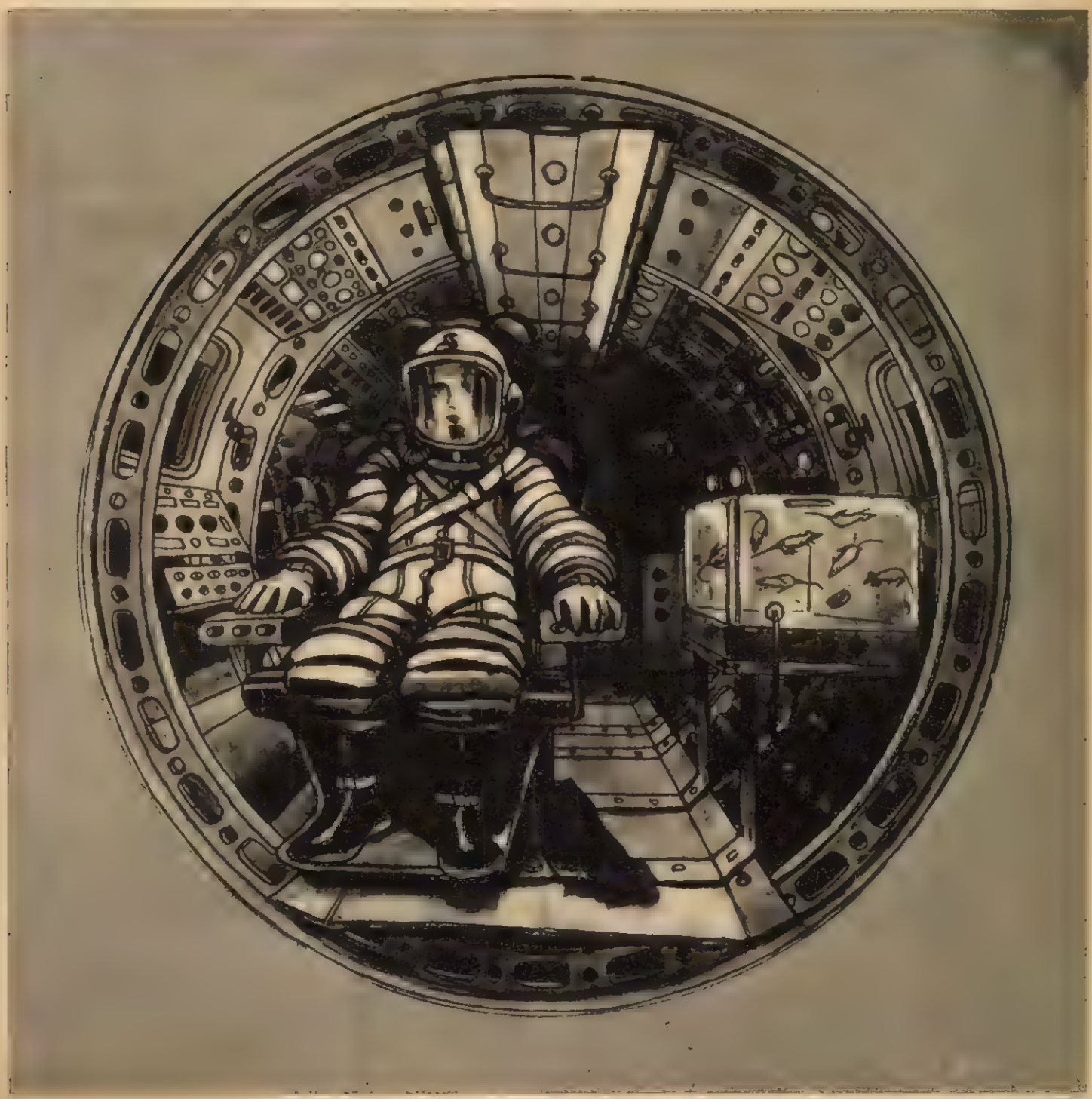

„MÎNDRIE"

1) Se filmează, în curtea Combinatului siderurgic de la Hunedoara, un nou cadru. În fața obiectivului, actorii C. Codrescu și Ilinca Tomoroveanu. În spatele lui, operatorul Al. Rosianu iar alături de el, regizorul Marius Teodorescu (mijloc) și secundul său, D. Cocea (stînga).

2) Înainte de filmare, un ultim retuș de machiaj.

3) Silvia (Ioana Bulca) refuză categoric să se mai căsătorească cu Trifan (Costel Constantinescu).

Precum se știe, cuptoarele Oțelăriei nr. 2 de la Hunedoara au o treabă cît se poate de precisă, aceea de a găzdui în pîntecele lor clocotul oțelului. Și tocmai oțelarii sînt acei care răspund de treaba asta. Iată însă că astă-vară, atît unele cît și cellalți și-au schimbat pentru cîteva săptămîni profesiunea. Sau, ca să fim mai exacți, și-au alăturat celei cotidiene o funcție nouă: cuptoarele Siemens-Martin au devenit decor de film, iar oțelarul — actor de cinematograf. E un adevăr... istoric ce va putea fi văzut, negru pe alb, pe pelicula noului nostru film artistic de lung-metraj, „Mîndrie" (și în susținerea căruia aducem pînă atunci, drept probe, aceste cîteva fotografii de față). Scenarist și regizor totodată, Marius Teodorescu și-a propus să închine filmul său pasiunii în muncă a omului zilelor și societății noastre; și și-a ales drept muze Hunedoara și oțelarii ei, pentru că aici pasiunea atinge incandescența și tensiunea oțelului în clocot, pentru că aici omul încinge o luptă aprigă cu forța colosală a șuvoiului de foc și triumfă asupra lui. Eroii săi, Andrei Jurcă și Liviu Bota, sînt amîndoi stăpîniți de pasiunea oțelului: dar în timp ce primul se dăruie total și dezinteresat luptei duse colectiv pentru a da patriei cît mai mult oțel, pasiunea lui Liviu se colorează cu infatuare și orgoliu. De aici — conflictul care riscă să-i despartă pe cei doi vechi prieteni și chiar să frîneze buna desfășurare a muncii. Cum se va soluționa el și cum va contribui la aceasta Marina, sora lui Liviu și logodnica lui Andrei — urmează să aflați din însăși „spusele" filmului, atunci cînd acesta va rula pe ecrane. Pînă atunci, încă o informație privind interpreții rolurilor: îi veți revedea în film pe Ștefan Ciubotăraşu, Geo Barton, Constantin Codrescu, Victor Rebengiuc, Ioana Bulcă, Costel Constantinescu. O veți cunoaște în rolul principal pe tînăra debutantă Ilinca Tomoroveanu (studentă în anul I al Institutului de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale") și veți admira firescul oțelarilor hunedoreni, care și-au făcut treaba de figuranți ca și pe aceea de siderurgiști.

S. F.

Natalia MATEI:

„Pe șantier" (acuarelă) — Din ciclul „Oneștii noi"

Gh. COSTIURIN: Trei portrete de muncitori de pe un șantier de construcții (cărbune):

① „Muncitoare"

② „Excavatorist"

③ „Zugrav"

Vasile DOBRIAN: „

Dumitru NEGREA: „Citind cuvîntarea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej cu privire la situația internațională" (creion)

Cariera de nisip" (monotip)

Vasile DOBRIAN : „Se construiește o casă nouă" (gravură în linoleum)

Tia PELTZ: „La poarta taberei de pionieri" (acuarelă)

Tia PELTZ: „Cimpoierul Stanciu Dumitru, din comuna Aluniș, reg. Pitești" (tuș)

Tia PELTZ „Se amenajează tabăra de pionieri Budila " (acuarelă)

PROFESIUNEA DOAMNEI CONTESE

ȘI A ALTOR LADIES AND GENTLEMEN

de V. SAVIN

• O DOAMNĂ WARREN MODERNĂ • TARIFELE DOAMNEI CONTESE • DIFERENȚA DINTRE DOAMNA WARREN ȘI CONTESA MARESCA • UN BUSINESS RENTABIL SUB ORICE FORMĂ AR FI PRACTICAT • NIȘTE STILOURI-„MINUNE" ȘI UN NEGUSTOR PIOS • URA! MORALA A FOST SALVATĂ!

Vă amintiți de incisiva piesă a lui G.B. Schaw, „Profesiunea d-nei Warren"? Era vorba, în acea piesă, despre o onorabilă doamnă, cu vechi și trainice legături în înalta societate britanică, și despre prietenii ei care, sub masca onorabilității, se îndeletniceau cu cel mai murdar dintre comerțuri: traficul de carne vie. Dar doamna Warren nu era matroana unui bordel oarecare — fie el chiar și pentru uzul „înaltei societăți" — ci conducătoarea unui adevărat concern ce activa pe scară internațională, dispunînd de o rețea de agenți și „comptoare de comerț" ce livrau „marfa" cu aceeași promptitudine „clienților", fie că erau cei din Bruxelles, cei din Londra sau cei din Viena...

O DOAMNĂ WARREN MODERNĂ

Ne-am amintit de toate acestea citind o știre sosită din New York și reprodusă de ziarul elvețian „Die Tat". E vorba, în această știre, de o doamnă Warren contemporană, care posedă însă, față de codoașa din piesa lui Shaw, două blazoane în plus: e americană și... contesă.

Se numește Elisabeth Speddino Maresca, are 45 de ani și — după cum relatează ziarele — e contesă veritabilă, recunoscută ca atare de societățile de... heraldică. Dar titlul nobiliar nu-i justifica și averea. Astfel că, în urma unor denunțuri, încă din luna mai poliția new-yorkeză a arestat-o sub acuzația că se ocupă cu ceea ce de fapt se ocupă: conducerea unei rețele de prostituție. Bineînțeles că doamna contesă a negat totul și, dispunînd de bani din belșug, a depus o cauțiune de 25.000 de dolari (sumă cu ajutorul căreia—conform datelor oficiale—ar putea trăi onorabil timp de un an 6 familii americane de cîte 4 persoane!) în schimbul căreia i s-a redat libertatea — inclusiv cea de... acțiune.

Probabil însă că în elegantul ei apartament de pe Fifth Avenue „afacerile" nu au fost sistate. Astfel că, arestată a doua oară în luna iulie și pusă în fața probelor concrete, doamna contesă n-a mai putut nega, fiind silită să recunoască patru din cele șapte capete de acuzație ce i se aduceau și, ca atare, ajungînd în fața tribunalului.

TARIFELE DOAMNEI CONTESE

Ce-a reieșit din anchetă?

Doamna contesă Maresca avea un venit net de peste 100.000 dolari anual, realizat prin dibăcia, priceperea și inițiativa de care știa să dea dovadă în plasarea celor 35 „call-girls" pe care le angajase. „Plasarea" aceasta era asigurată prin relațiile pe care doamna contesă le avea în „înalta societate" din Statele Unite și din Europa occidentală (pentru că, asemeni doamnei Warren, contesei Maresca îi plăcea să „lucreze" pe scară internațională). Dar, în timp ce eroina lui Shaw, o mică burgheză oarecare, livra „marfă" cu toptanul pentru stabilimente de toată mîna — contesa Maresca, o adevărată aristocrată, lucra cu un număr restrîns de „fete": cele 35 de „call-girls" (termen american provenit din cuvintele „to call" = a chema și „girl" = fată — și menit a ascunde adevăratul conținut, care în orice limbă a lumii s-ar traduce prin *prostituată* de... lux). Plasate numai unor oameni ce puteau să plătească bine, „fetele" doamnei contese lucrau pe tarife corespunzătoare blazonului patroanei lor: costul unui rendez-vous se ridica pînă la rotunda sumă de 300 dolari. (În paranteză, din nou o referire la cifrele oficiale: cu această sumă o familie mijlocie americană poate și trebuie să trăiască circa 3 săptămîni!)

Cine erau „clienții", cumpărătorii grațiilor celor 35 de „fete" ale doamnei contese — e ușor de înțeles!

DIFERENȚA DINTRE DOAMNA WARREN ȘI CONTESA MARESCA

Ce s-a ales din procesul doamnei contese nu știm și nici nu are importanță. Nu e de loc exclus ca, mulțumită relațiilor ce și le-a creat prin odiosul său comerț și mulțumită faptului că dolarii pe care-i posedă nu au miros, tribunalul new-yorkez să se fi lăsat pînă la urmă... înduioșat de nefericirile unei biete orfane în vîrstă de 45 de ani și să fi clasat dosarul. În același timp însă nu e exclus nici ca doamna contesă să se fi ales totuși cu o condamnare: pentru evaziune fiscală. Dar nu asta este cel mai important lucru. Elementul cel mai semnificativ e fenomenul în sine: cu cît sînt mai „înalte" cercurile, grupurile, clanurile aristocrației (heraldice sau... financiare) din țările occidentale, cu atît mai murdare sînt afacerile la care se pretează.

Eroina lui Shaw, atunci cînd fiica sa, față de care-și ascunsese întreaga viață oribila profesiune, află adevărul — își descarcă sufletul, dezvăluind, în felul ei, o adevărată tragedie: copilă de oameni săraci din puritana Anglie, ea

PE TOATE MERIDIANELE LUMII CAPITALISTE. Fotoreporterul Caio Garruba, colaborator al revistei italiene „Vie Nuove", a avut curiozitatea să urmărească efectul pe care-l are evoluția „artistică" a interpretei de „strip-tease" asupra unuia dintre cei ce agrecază asemenea „spectacole". În cele trei imagini pe care le-a surprins, îi putem vedea pe unul dintre spectatori în diferite momente ale oribilului spectacol, trecînd de la mirare la satisfacția libidinoasă și de la aceasta la o adevărată stare de paroxism.

Iarna se petrece într-un bar dintr-un oraș portuar mediteranean, iar eroul fotoreportajului este un bogat negustor. Ceea ce se petrece nu este însă ceva specific țărilor din această regiune ci, dimpotrivă, o „producție" importată de peste Ocean!

ÎMPOTRIVA ACȚIUNII duse de reprezentanții opiniei publice și de organizația inițiată „Liga internațională a artiștilor", care grupează 2.500 de artiști — și care au cerut cu energie interzicerea „strip-tease"-ului — proprietarii barurilor din München au obținut autorizație pentru practicarea acestui soi de „dansuri".

În fotografie: o seară obișnuită în barul münchenez „Intermezzo". Decorul: o scenă și două lumînări; costumația: un slip; interpreta: „artista" Evelyne Smith. Spectatorii: neidentificați, dar ușor identificabili — reprezentanți ai descompusei burghezii vest-germane.

a fost pusă în tinerețe în fața alternativei fie de a accepta să se prostitueze ea însăși, fie de a prostitua ea pe alte fete. Și a preferat să fie ea cea care exploatează!

E o circumstanță atenuantă? Desigur că nu! Este însă — dacă vreți — o explicație... atenuantă.

Doamna contesă Maresca n-a avut de făcut față unei asemenea situații. Ea a fost trimisă spre dezgustătoarea-i ocupație de relațiile pe care le avea prin poziția socială obținută prin naștere și de setea nestăvilită de cîștig, indiferent prin ce mijloace, care caracterizează vîrfurile societății burgheze contemporane.

UN BUSINESS RENTABIL SUB ORICE FORMĂ AR FI PRACTICAT

Murdarul business al doamnei contese Maresca nu este, desigur, un monopol american. El se practică în toate țările în care domnește puterea banului, și sub toate formele posibile. De la societățile comerciale organizate după modelul marilor monopoluri, pînă la primitivul comerț de sclavi a cărui formă nu s-a schimbat din antichitate pînă azi.

Da, în a doua jumătate a secolului al XX-lea se mai practică și comerțul primitiv de sclavi — și mai ales de sclave — în ciuda existenței și concurenței unor „societăți" mai mult sau mai puțin anonime care-și fac afacerile legal, plătind uneori impozite, trăgînd alteori chiulul fiscului.

Concret: o așa-numită „organizație antisclavagistă" din Anglia (țara de baștină a doamnei Warren!) a înaintat Organizației Națiunilor Unite mai multe documente privitoare la comerțul cu sclavi practicat în Arabia Saudită — în „monarhia petroliferă a lui «Saud", cum o numește ziarul „St. Galler Tagblatt", care transmite știrea. Printre altele, un negustor de sclavi arestat în Irak a declarat în fața poliției că a „adunat" 50 de fete pentru a le vinde la Riad, capitala Arabiei Saudite. El a afirmat că îl aprovizionează în permanență pe însuși regele Saud cu asemenea „marfă".

Conform unei consacrate formule gazetărești, comentariile sînt aci cu totul de prisos.

NIȘTE STILOURI-„MINUNE" ȘI UN NEGUSTOR PIOS

Desigur că a trafica cu imoralitatea nu înseamnă numai a face comerț cu carne vie. Există și alte mijloace, mult mai... morale. Unul dintre acestea a provocat recent un mare scandal în Belgia.

Știți ce este o „pin-up girl"? Este o creație a „civilizației" și „liberei inițiative" americane, născută din nevoi... militare. Este o fată care acceptă să „îndulcească" sub formă de imagine fotografică, zilele de militărie ale soldatului american. În traducere literală s-ar putea zice că este: „fata-pioneză". Și denumirea vine de la faptul că militarii americani sînt din belșug aprovizionați cu fotografii de „pin-up girls" în costume de baie, pe care și le prind cu pioneze pe spatele ușilor de dulapuri din cazărmile lor.

După această documentare, să vă facem cunoștință cu un alt produs al culturii americane contemporane: „strip-tease"-ul. Acesta este spectacolul în care o fată — o „girl" — trebuie să se dezbrace încetul cu încetul, pe o scenă, în fața unei săli pline de beți vani libidinoși, care pentru dolarii plătiți au dreptul să debiteze și să comită orice fel de necuviințe. Comerțul acesta „artistic" a cunoscut în ultimii ani o mare înflorire în Occident.

Tehnica și „Kultur"-ul militariștilor vest-germani, geloase pe succesul obținut de americani în acest domeniu, au recurs la un mijloc de ingenioasă concurență: „pin-up girl" și „strip-tease" comasate și prezentate în miniatură. Un nevinovat stilou cu bilă, ținut în poziție de scris, prezintă celui ce-l examinează imaginea unei „pin-up girl" foarte atrăgătoare, relativ destul de decent îmbrăcată într-un costum de baie. Dar imediat ce stiloul este înclinat, începe spectacolul de strip-tease: datorită unui joc de nuanțe, costumul simpaticei tinere dispare progresiv, oferind în cele din urmă „spectatorului" privelișlea unei Venus dintr-un local de noapte.

Invenția aceasta atît de ingenioasă a invadat piața belgiană. Temîndu-se probabil de scăderea deverului, vînzătorii de fotografii de „pin-up girls" și organizatorii spectacolelor de strip-tease au sesizat organele fiscale. Și, bineînțeles că s-a constatat că „stilourile-minune" ajunseseră din R.F.G. în Belgia prin contrabandă, eludîndu-se plata taxelor vamale. Importatorul, un bogat negustor din Eupen, a ajuns astfel eroul unui mare scandal financiar. Un mic amănunt: negustorul din Eupen se bucură de multă... onorabilitate și de renumele unui om foarte... pios, un stîlp al parohiei din care face parte...

Bigotul comersant și apropitar din Eupen a ajuns erou de scandal pentru că a comis o evaziune fiscală. Nu pentru că a răspîndit pe piață o marfă pornografică. Pentru așa ceva nu există restricții...

URA! MORALA A FOST SALVATĂ!

Și, totuși, simțul moral funcționează.

Da, într-adevăr, toate faptele amintite nu trebuie să ne ducă cumva la concluzia că societatea burgheză contemporană ar fi pierdut simțul moralului. O știre primită din Austria prin intermediul aceluiași „St. Galler Tagblatt" din 4 octombrie ne poate liniști pe deplin: așa-numita comisie pentru protecția tineretului landului Salzburg a luat o măsură minunată, radicală, salvatoare am putea zice — pastișîndu-l pe Cațavencu. Spre a împiedica pervertirea tineretului austriac (care nu are la dispoziție *decît*: filme pornografice americane, stilouri-„minune", prostituție legalizată, spectacole de strip-tease etc., etc.), această faimoasă comisie a impus interzicerea pentru tineret a operetei „O noapte la Veneția" de Johann Strauss!

Motivarea acestei măsuri este foarte întemeiată: în cunoscuta operetă, un erou pleacă la Veneția cu intenția de a seduce o femeie!

Referatul comisiei de care am amintit arată clar: această parte a operetei ar putea „să pericliteze moravurile tineretului"!

Ura! Morala a fost salvată! Negustorul din Eupen va face o nouă danie parohiei sale, doamna contesă Maresca va depune o nouă cauțiune (își va ridica tarifele pentru a-și scoate paguba!), doamnele și domnii Warren de pe toate meridianele lumii capitaliste își vor continua, „în pace și onor" (poate fi și o aluzie la o „onorabilă" familie de oameni de afaceri din Romînia de pe vremuri...), afacerile lor.

Pentru cinism și ipocrizie: de trei ori ura!

ÎNCĂ O CONTESĂ! Contesa Maresca nu este singurul exemplar din fauna aristocrației și a „lumii mari", în genere, care în ultima vreme s-au dovedit a fi de fapt niște simpli proxeneți. Așa-numita afacere a „băieților roz", care a declanșat un mare scandal în „high-life"-ul parizian, a implicat 22 de asemenea proxeneți. Ei au fost acuzați că au atras minore pe care le-au aruncat, mai mult sau mai puțin camuflat, în ghearele prostituției. Printre cei 22 de acuzați în procesul ce a avut loc la Paris s-au aflat și 3 femei, care se specializaseră într-o anumită „ramură de activitate": atrăgeau adolescenți la orgiile ce se organizau la reședința oficială a d-lui Le Troquer — un cunoscut politician în vîrstă de 75 de ani, fost președinte al Adunării naționale franceze — și în palatele altor oameni de afaceri bogați.

Printre proxeneții din fruntea acestei bande se află și o contesă: Elisabeth de Pinajeff.

În fotografiile alăturate — doi dintre acuzații din această afacere: contesa de Pinajeff (dreapta) și politicianul Le Troquer (jos).

Micul toboșar

de Fernando MAMORA
— scriitor portughez —

Ilustrație de Tia PELTZ

Cea mai îndrăgită jucărie a lui Jenito era toba pe care o primise, cu doi ani în urmă, cadou de ziua nașterii sale. Toată ziua o bătea, fără încetare. Cei mari ar fi vrut să i-o ia și s-o ascundă, dar tatăl lui Jenito, omul cel mai bun din lume, prietenul cel mai apropiat al fiului său, îi spuse:

— Jenito, dacă mai continui în felul ăsta, ai să spargi toba. Desigur că ți-aș cumpăra atunci una nouă, deoarece știu cît de mult ții la cea veche. Eu cred însă că ar fi totuși mai bine dacă ai bate-o mai rar, să zicem, duminica.

— Bine, tată — răspunse Jenito. Dar pot dormi cu ea?

Cererea a fost aprobată și de atunci, în fiecare seară Jenito se culca cu toba alături, imitînd-o în acest fel pe surioara lui, care dormea cu păpușica ei cu ochi verzi.

Jenito avusese și mai înainte o tobă, dar nu una adevărată, ci desenată, pictată. Tabloul era în sufragerie și reprezenta o bătălie: soldați în mindire, cu tricornuri pe cap, drapele fluturînd în vînt, cai nervoși; în mijloc, un tînăr toboșar, mîndru, plin de sine, în poziție de drepți, cu o căciulă albastră. Reflexe roșiatice cădeau pe mîinile și toba lui, în timp ce restul tabloului era șters, parcă încețoșat. Jenito privea adeseori tabloul și de multe ori i se părea că totul prinde viață, că armăsarii încep să necheze și să frămînte pămîntul cu copitele, că soldații pornesc cu baionetele ascuțite, că drapelele fîlfîie de-adevărat. Bătaia tobei îi însuflețea. Și-n ce ritm mai bătea toba! Ce sunete puternice chemau la luptă! Toată casa răsuna de bătăile tobei.

— Tu n-o auzi, Gida? — o întrebă o dată pe soră-sa.

Gida începea și ea să înțeleagă anumite lucruri care păreau de neînțeles pentru cei maturi. Amîndoi ascultau tropăitul îndepărtat al cailor, vuietul însuflețit al bătăliei. Fetiței i se părea și ei adeseori că soldații încep să se miște, să coboare din cadru și să se repeadă cu baionetele asupră-i. În asemenea ocazii o cuprindea spaima și printre lacrimi murmura:

— Mi-e teamă, Jenito, nu mai vreau s-o aud...

Nu rămînea deci altceva decît să asculte doar el. O asemenea tobă visa Jenito în fiecare noapte; pentru o astfel de tobă ar fi renunțat la orice.

...Cînd, de ziua sa, se trezise cu toba alături, o bucurie nespusă îi năpădise sufletul. Alergă în sufragerie, privi îndelung tabloul, încercă să imite expresia energică a tînărului toboșar, apoi începu să bată, de-i sculă pe toți ai casei. Tatăl îl mustră:

— Ai să spargi toba, Jenito...

Tatăl lui Jenito era un om excepțional, care nu s-a plecat vreodată în fața cuiva. Ce interesantă era acea mișcare a mîinii sale, cînd înlătura șuvițele de păr căzute în ochi în timpul discuțiilor! De cîte ori nu-i venise lui Jenito să-i spună: „un adevărat tată!" Pentru el, tatăl său însemna omul cel mai bun, cel mai curajos, cel mai puternic din lume. Lucra în uzină, pleca dis-de-dimineață, așa încît Jenito nu-l vedea decît seara.

Poate de aceea băiețașul nu-i iubea pe acei necunoscuți care veneau seara la tatăl său; se închideau cu toții în odăița în care era biroul tatălui, plin cu cărți. Tatăl nu putea trăi fără ele.

— Mămico, cine-s oamenii aceia?

— Prietenii tatălui tău!

— Și de ce se închid în cămăruță?

— Tata le explică... Nu trebuie să-i deranjăm.

— Și noi de ce n-avem voie să-i ascultăm?

— Fiindcă vorbesc de-ale lor... Învață... Se pregătesc pentru examene.

— Și eu o să dau examene?

— Firește... Dar examenul lor e mult mai greu...

Ce ciudată și misterioasă este lumea celor mari!

Duminicile și le petreceau împreună. Se plimbau prin parcul orașului, cîteodată mergeau pînă-n satul învecinat, culegeau plante pentru ierbar sau se duceau la vreun meci de fotbal. Ulițele strîmbe și murdare din cartierele celor săraci îl îngrozeau totdeauna pe Jenito. Oare de ce se duce atît de des tata acolo? Ce-ar putea spune ceva bun acelor oameni?

— Du-te și te joacă cu copiii, pînă ce termin eu...

— Tăticule, pot să le arăt toba?

— Da... dar să nu le spui nimic despre soldați... Nimeni nu trebuie să iubească războiul.

— De ce, tăticule? Soldații nu sînt oameni curajoși, eroi?

— Curajul ți-l poți manifesta altfel, Jenito. Trebuie să-i iubești pe oameni.

Într-o seară se întîmplă un lucru neobișnuit. Un automobil frînă brusc în fața casei. Pași grăbiți se auziră pe scară, apoi bătăi nervoase în ușă. Mama alergă la fereastră, dădu perdeaua de o parte și exclamă:

— Uite-i!

Tata alergă în cămăruță, luă niște hîrtii, le dădu unchiului, care se-ndreptă spre fereastra dinspre curtea învecinată. Se opri și strigă:

— Hai, Jeronimo!

Pe fruntea tatălui se conturară riduri adînci. Nu-și mai îndepărta șuvițele de păr căzute-n ochi, cu acel gest cunoscut al mîinii. Stătea calm, făcînd doar cu capul:

— Nu!

— Vino, Jeronimo, n-avem vreme de pierdut.

— De ce?

Lovituri tot mai puternice răsunau în ușă. Palid, unchiul dispăru pe fereastră. Mama așteptă o clipă, apoi porni calmă să deschidă ușa.

— Jenito, treci în odaia ta!

Plecînd, copilul privi pe fereastră. Oamenii din stradă purtau pălării trase pe ochi. Din mașina neagră coborîseră polițiști înarmați, răspîndindu-se pe trotuar în dreapta și în stînga.

★

Tatăl lipsi vreme îndelungată. Nici prietenii lui nu mai veniră, ca și cum cineva i-ar fi înștiințat că el nu mai e acasă.

Mama nu-i spunea decît atît: tata a plecat.

— Cu prietenii?

— Nu, Jenito, ăia n-au fost prieteni.

Atunci intervenea unchiul, cu vocea lui tremurînd de ură:

— Prieteni? Spune-le mai bine bestii!

Oare de ce vorbesc cei mari uneori atît de neînțeles? Ce-i cu tata și cu unchiul? În definitiv, ce s-a întîmplat? Din clipa în care oamenii aceia — bestiile, cum le spunea unchiul — l-au luat pe tata, totul s-a schimbat în casă.

Jenito privea tot mai des tabloul, soldații, pe tînărul toboșar cu căciula albastră. O, dacă ar fi putut bate toba în seara aceea, cum s-ar mai fi speriat și-ar fi luat-o la fugă bestiile alea! Știa că tata nu a plecat de bunăvoie și că nici nu călătorește undeva. Dar ce-a făcut oare? De ce nu l-au apărat mama, unchiul, vecinii și chiar el? Într-adevăr, ceva nu fusese în ordine, lipsise ceva...

Da, lipsise toba.

Lunile treceau încet și triste fără tata, și Jenito începu să se simtă vinovat. De ce oare nu s-a gîndit atunci la tobă?

În cele din urmă, însă, tatăl se-ntoarse; dar nu mai era cel dinainte. Slăbise, se-ncovoiase, avea privirea tristă, abătută, fire argintii îi apăruseră în păr. Jenito se ascundea adesea într-un colț al cămăruței și plîngea amarnic. Nu întreba nimic, se simțea jignit: de ce oare nu i se destăinuiau și lui întîmplările din lumea cea tainică în care tatăl său își trăise o parte din viață?

Apoi, încetul cu încetul, totul reintră pe făgașul obișnuit. Reîncepură vechile plimbări, dar tatăl nu vorbi niciodată despre cele întîmplate.

Într-o zi se duseră la ștrand. Pe spatele ars de soare, musculos, al tatălui, văzu niște cicatrice proaspete.

— Ce-ai acolo, tată?

— A, nimica; am căzut pe un morman de cioburi...

— Dar eu nu te-am văzut cu haina ruptă...

— Nu... eram fără haină.

Tatăl mințea. Jenito simți că-l podidesc lacrimile. Își acoperi

fața cu mîinile. Își mușcă buzele pentru a nu-l năpădi plînsul. Tatăl îl mîngîie pe umeri și-i spuse:

— Ascultă, Jenito... cicatricele pe care le-ai văzut nu sînt... Cum să-ți explic?...

Jenito suspină și-și șterse ochii:

— Atunci, cine ți le-a făcut?

— Îți amintești de seara aceea cînd m-au luat?

— Ei au făcut asta?

— Da!

— Dar de ce te-ai lăsat luat?

— Băiețașule, sînt lucruri pe care copiii nu le pot înțelege.

Jenito își plecă capul, străduindu-se să găsească cuvintele:

— Dar eu... și eu sînt bărbat!

Tatăl se făcu că n-aude și-i arătă o barcă ce se apropia de debarcader.

★

Niciodată pînă acum lui Jenito nu i-a apărut atît de străină și atît de neînțeleasă lumea celor mari, ca-n acele zile neliniștite. I se părea că oamenii *sînt* asemenea furnicilor care *trăiesc în* mușuroaie. În cuvintele, în gesturile și pînă și-n veselia lor era parcă ceva nelalocul lui, ceva foarte-foarte rezervat. Tatăl, mama, unchiul nu mai erau atît de posomoriți ca altădată și discutau agitați.

Tata cumpăra zilnic trei-patru ziare și comenta indignat cu prietenii lui ultimele știri. La fel se comportau și vecinii: se agitau, citeau ziarele, pe care le smulgeau de-a dreptul din mîinile vînzătorilor. Oare ce se petrecea? Nimeni nu-i răspundea. Simțea că nu mai e în stare nici să respire ca înainte. Era însă convins că ceva se va întîmpla, foarte curînd.

Într-o seară, tatăl și unchiul veniră tîrziu acasă. Nu observară că el și Gida nu dorm. Agitat, tata îi spuse mamei:

— Strada-i plină de polițiști. Lîngă canal sînt tancuri..

Tancuri... Tata a spus „tancuri". Acum e ușor de înțeles. În curînd vor începe deci lupte, cu desfășurări de steaguri, cu bătăi de tobă. Și tata — o știe bine Jenito — își va procura de undeva arme.

A doua zi tata a dejunat mai devreme. Înainte de a pleca, l-a luat deoparte.

— Trebuie să-mi promiți că nu ieși din casă.

Jenito nu răspunse.

— Îmi promiți?

— De ce, tată?

— O să fie zarvă mare pe stradă, oamenii or să strige... Orice s-ar întîmpla însă, tu să nu ieși.

— Oameni pe strada noastră?

— Pe toate străzile; dar poate că aici vor fi mai mulți decît în altă parte. Îmi promiți?

— O să pot să privesc de la fereastră?

— Da, dar să fii atent.

— Tată, ce-o să fie? Paradă?

— Va fi primit cineva. În curînd va sosi. Pe el îl vor conduce. Probabil că vor trece și prin fața casei noastre.

— Cine-i tată? Vreun fotbalist mare?

— Nu, nu-i fotbalist... Îmi promiți?

— Îți promit — spuse Jenito, fără nici o convingere.

Tatăl își puse haina. După o oră, Jenito auzi un vuiet slab, care, pe măsură ce se apropia, creștea întocmai ca o furtună. O neliniște inexplicabilă îl cuprinse; ar fi vrut să alerge, să strige, să lupte, să-nfrunte vijelia. Privi pe fereastră. Pe cele două trotuare se înșirau polițiști. Curînd, sosiră întăriri. Două plutoane de soldați blocară trecerea peste pod.

— Gida, Gida, vino-ncoa, ia privește!

Gida se cățără pe scaun. Mama nu era în cameră; trebăluia undeva în bucătărie, în curte sau poate era în stradă.

Polițiști, pretutindeni polițiști, dar oamenilor nu le păsa de ei

Deodată, la capătul străzii își făcu apariția mulțimea tăcută. Pe măsură ce se apropia, tăcerea ei părea tot mai amenințătoare, mai apăsătoare... Oameni, în șiruri lungi... Mii și mii de oameni... Și veneau într-una, fără încetare. Se apropiau cu pași siguri, cu hotărîrea de a spulbera pe oricine li s-ar fi pus în cale. Polițiștii începură să dea înapoi. Era război, dar fără drapele și bătăi de tobă. Jenito însă simțea că oamenii aceștia se pregătesc de atac, întocmai ca și soldații din tablou. Și, dintr-o dată, i se lumină înțelesul vieții adulților.

Îl văzu pe tatăl său în mulțime.

— Privește, Gida! Tata! Uite-l pe tata!

Tata era acum soldat și părea neînfricat în fruntea mulțimii.

— Tată! — strigă Jenito, dar vocea i se topi în liniștea nefirească.

Coloana de oameni se opri deodată, ca și cum uraganul ar fi silit-o s-o facă. Strada era plină de polițiști cu baionete amenințătoare. Rumoare surdă. Lui Jenito începu să-i bată puternic inima. Ar fi vrut să vadă eroismul cucerindu-i pe oameni, ar fi vrut să le vadă explozia mîniei și apoi să le elogieze curajul.

Mulțimea porni din nou, dar polițiștii cu baionetele o siliră să se retragă. Rîndurile se răriră. Oamenii începură să se împrăștie. Cu un gest al mîinii, același gest pe care-l făcea și tatăl său, Jenito își șterse broboanele de sudoare de pe frunte. Nu, tata nu poate fi învins. Se uită la tablou: cai formînd, soldați, toboșarul... Da, e nevoie și de tobă. Dar a promis... Nu, nu poate sta...

Începu să bată de cum coborî. Se strecură prin mulțime. Ajunse în capătul coloanei.

★

După cîteva ore, curioșii priveau urmele gloanțelor în ziduri. Căutau balta de sînge unde căzuse un băiețaș cu o tobă. Sîngele fusese spălat. Oamenii spun că polițiștii, ori de cîte ori ucid, fac să dispară petele de sînge. Dar urmele gloanțelor pe ziduri rămîn.

În românește de V. ANTON

CÎND BARONUL MÜNCHHAUSEN SPUNE ADEVĂRUL...

Faptul este cunoscut: înaintea fiecărei premiere capătă o înfățișare tragică și abia după ce publicul „a văzut și plăcut" începe iar să-și împartă glumele (adică, așa cum spunea cîndva, „să joace pe textul său"). Da, este vorba despre Nicolae Gărdescu. De curînd însă, tristețea accentuată a figurii sale părea că anunță... două premiere consecutive. Cauza? Au aflat-o cei care, în seara zilei de 31 octombrie, l-au văzut apărînd pe Scaur din „Fîntîna Blanduziei", purtat în lectică de către artiști de seamă ai Teatrului Armatei. Explicația. Nicolae Gărdescu împlinea 35 de primăveri... comice și se afla la spectacolul său jubiliar.

— Cum orice aniversare este un bun prilej de amintiri, credeți că ați putea face un scurt bilanț al activității dv. în slujba numeroaselor muze? - îi întrebăm noi pe proaspătul sărbătorit, cunoscut atît spectatorilor de operetă, revistă, teatru sau film, cît și auditorilor emisiunilor în care, de mai bine de zece ani, îl prezintă pe baronul Münchhausen sau pe faimosul Tartarin din Tarascon. O paranteză explicativă ar putea scuza intruchipa tehnicitatea termenului „bilanț" în acest debut de conversație. În mijlocul ambianței sale casnice, mobilată cu editii princeps, fotografii cu Tony Bulandra, Ion Manolescu, Vraca, Timică, Dacian, cu bibelouri sau cu un impozant scrin — care adăpostește fișele unui vrednic dicționar al teatrului românesc —șugubățul baron devine o personană foarte serioasă și nemaipomenit de ordonată. Doriți să știți care sînt cele 614 roluri interpretate pînă acum de Gărdescu? Răsfoiți catalogul său, liniat contabilicește, în care se poate vedea pînă și numărul reprezentațiilor în care a participat — nu mai puțin de 8.000.

— De fapt am devenit actor — îmi dă replica Gărdescu — printr-o serie de farse făcute familiei, care mă dorea avocat, și apoi maestrului Notara, pe care l-am convins că în monologul recitat la primirea în Conservator, și care necesita o vorbire afectată, grațioasă, recitarea mea era... simulată. Mi-am făcut apoi intrarea în dramă cu roluri — nu zîmbiți, vă rog — de june prim. Camil Petrescu s-a întrebat chiar, într-un articol, dacă nu aș fi cu cumva „acel mult așteptat prim amorez al teatrului românesc!?!"

— Și ce v-a făcut să treceți la ceva mai... serios?

— Mărturisesc că, deși îmi place mult drama, am avut de la început dorința să fac roluri de compoziție „serioasă" în comedie. Un timp am oscilat între scena operetei, a teatrului de revistă și a celui de proză. Publicul a decis și iată-mă, definitiv, actor de comedie.

— Pentru că pînă nu demult erați cunoscut mai ales ca interpret de operetă, care rol vă este, pe acest tărîm, mai drag?

— Ultimul, adică cel al marinarului Filip din „Vînt de libertate", a cărui primă interpretare pe scena noastră îmi aparține.

— Ca să nu vă mai pun aceeași întrebare pentru comedie, dramă sau film, poate e mai bine să faceți un „potpuriu" din rolurile care vă sînt mai aproape de suflet.

— Ar trebui să vorbesc atunci cam despre toate rolurile interpretate în ultimii 15 ani. Să nu vă mirați dacă am să încep cu Stanciu, bucătarul din piesa amicului meu N. Tăutu, „Furtuni de primăvară". El aduce în scenă un vechi deziderat al meu — rolurile comice pozitive; înșiruia din „Căsătoria" lui Gogol; pitoiabilul ridicol Chicaneau din „Împricinații" lui Racine (spectacol care este, în cariera mea de regizor, cel de-al 23-lea pus în scenă); Don Alvaro din „Văduva isteață" a lui Goldoni sau chiar tipul odios al senatorului Willer din „Vocea Americii" de Lavreniev, în care am avut de luptat nu numai cu înfățișarea mea, ci și cu... obișnuința publicului de a rîde cînd apar pe scenă. Toate acestea mi-au dat posibilitatea să aplic învățăturile realismului socialist în teatrul nostru. În ceea ce privește filmul, mă... topesc și acum de plăcere la amintirea omului de zăpadă din „Fetița mincinoasă".

— Despre Scaur din „Fîntîna Blanduziei" nu ne spuneți nimic?

— Istoria acestui rol „jubiliar" al meu e ceva mai lungă. Prima dată am fost Scaur la producția de Conservator: un Scaur ieșit din mîna maestrului Notara. Acum însă, mi-am permis să calc întrucîtva tradițiile de interpretare a rolului (aceasta fiind și viziunea regizorului Al. Șahighian) și cred că n-am greșit dacă am văzut oarecum altfel acest personaj: dintr-un individ brutal și necioplit, am realizat acum un ridicol parvenit al banului din societatea romană. Istoria acestui spectacol spune de altfel esențialul despre noile realități ale scenei noastre: Teatrul Armatei a dat cu această piesă — avînd în rolul principal pe artistul poporului George Vraca — în 6 ani peste 200 de spectacole, în timp ce vechiul Teatru Național, deși avusese și el o distribuție strălucită, nu a reușit să dea decît 100 de spectacole în... 35 de ani.

★

...O convorbire cu Nicolae Gărdescu poate dura ceasuri de-a rîndul. După ce mi-a răspuns conștiincios la întrebările reportericești, a scos dintr-un sertar cîteva caiete din care a început să-mi citească scene autobiografice, amintiri din teatru, întîmplări din vechiul București. Pana de fost gazetar ocazional a lui Gărdescu a reconfirmat în aceste „Amintiri", ținute deocamdată în sertar, candidatura sa la mina muzei literare.

Maria PREDUȚ

O scenă familială care, fără a fi de... comedie, e cît se poate de veselă: maestrul Gărdescu și cele două fete ale sale, Dominica și Irina. (Fotografie de A. SĂGEATĂ)

CU SARE ȘI PIPER

„VIAȚA MEA E ÎN MÎINILE DUMITALE!"

Așa-mi trebuie! Că sînt deștept! Sînt o figură! Cine n-a auzit de mine, da' cine?... Vreți bilete la meciul cutare? Faceți o listă și dați-o încoace! Zece, o sută... cîți or fi — nu importă. Mîine mă înființez cu biletele! Am eu oamenii mei! Parcă ce, sînt prost să vă povestesc e-am dirdîit la coadă pînă mi-a ieșit sufletul!?... În schimb, la ghiduță! Să-i vezi acolo, pe toți cum își mai dau coate „Mă, ce de relații are ăsta!" Sau cînd e vorba de cereri, de adeverințe - zic: „Lasă, frate, ce să-ți mai pierzi timpul, a-așteptă pînă ți-o veni rîndul?!... Nu-l am eu acolo pe directorul general? Pe cutăriță?... Dă-ncoace numărul de înregistrare și mîine dimineață..." Și mîine dimineață fac de fapt ce fac și ceilalți solicitanți: îmi așteptă frumușel rîndul la ghișeu, mă interesez, urmăresc cererea, iau aprobarea și p-ormă... P-ormă să vezi amănunte, explicații la birou: cum m-a primit directorul general, cum l-am scos dintr-o ședință... cum am fumat împreună „Orient"...

Alaltăieri cu cine credeți că mă întîlnesc?... Cu amărîtul de Crețu — Fănică Crețu de la I.P.P.D.C... Ei, bravo! Mie-mi spui cine-i Fănică? Parcă nu l-aș cunoaște! Măcar de ar fi toți încasatorii de la I.P.P.D.C. ca Fănică. Un bănuț dacă i-o lipsi din geantă, e în stare să nu mai închidă ochii nici ziua, nici noaptea, pînă nu-i află urma.

Alaltăieri dimineață, cînd l-am întîlnit, era cătrănit rău, topit.

— În sfîrșit! — îmi strigă de departe. Bine că te văd. De dumneata am nevoie. Nu mă lasă! Ajută-mă! Îl cunoști pe Brîndoi?

— Pe cine? Pe Cezar Brîndoi? Pe inspectorul general de la I. P. P. D. C.? Pe Cezărica?... (Nu știu dacă schimbasem eu ei zece cuvinte pînă atunci). Da' cum să nu! — zic. Prieteni la cataramă!

— Atunci scrie-i! Scrie-i să nu mă nenorocească. Viața mea e-n mîinile dumitale.

Am simțit că mi se taie picioarele. Știam că o zi mai înainte avusese loc un control inopinat.

— Nu cumva...?

Fănică își lăsă capul în jos. Am înțeles.

Și... mulți, nenorociților?... Spune!

— Două sute șaizeci de lei — suspină.

I-am făcut numaidecît scrisoarea.

Și acum... urmarea. În aceeași zi. La cantină... Ce credeți dumneavoastră că aflu? Că Fănică, Fănică ăsta al nostru, cinstea personificată, e un... escroc. Da, da! Și încă ce escroc! Ce nu s-a pomenit de cînd e el I.P.P.D.C.-ul. Întrebați-i și pe Boțoagă, pe Enciolu, pe Pitiaș de la „plan-finanțe"... Păi știți dumneavoastră cît îi lipsește pînă acum din geantă? N-o să mă credeți! 26.000 (douăzeci și șase de mii), în cifre și-n litere! Și pe chitanță — c-avea două chitanțiere, escrocul — la vărsămînt, două sute șaizeci de lei.

Drept care eu...

Dar cred că e mai bine să vă povestesc cum mi-am petrecut după-amiaza...

Sînt orele 13,45. Escrocul nu e acasă. Nu sînt nici cinci minute de cînd a plecat. A lăsat vorbă că se duce să-l întîlnească pe inspectorul șef Cezar Brîndoi. Fuga după escroc. Să-mi dea scrisoarea. Nenorocita de scrisoare prin care... Și încă îmi mai sună, prevestitoare, pîine de un anume tic, cuvintele lui Pitiaș de la plan-finanțe: „...Și mai are obraz să-mi vină și după intervenții. Că poate-i cunoști pe Brîndoi" — zice...

Ghinion! Inspectorul șef e la I.P.P.D.C. Înapoi la I.P.P.D.C.! Acolo trebuie să-l aștepte și escrocul de Fănică. Trebuie să pun mîna pe scrisoare.

Orele 18,05: „Tovarăș' inspector șef lipsește momentan din birou — spune portarul. E dus pînă la Giurgiu. Adineaori a plecat. Veniți dumneavoastră mîine de dimineață. Cine?... Tovarăș' Crețu de la „Încasări"? Nuuu! Nici n-a dat pe aici!..."

Înapoi la Fănică. Trebuie să-l găsesc...

Orele 21; tîlharul parcă a intrat în pămînt. Nu e nici acasă, nici la mătușă-sa, pe Vergului, nici pe Mînăstirea, la un vărișor de-al doilea, nici... nicăieri. Nu e și nu e.

S-a făcut de 23,30. Stau și mă gîndesc: ce e de făcut? Încotro o-o mai apuc?... Și conștiința de acolo: „Ei! o bine?" Parcă voiai să fii cineva... O figură... Să-și dea oamenii coate cînd te văd!"

0-1-2-3,30... toată noaptea n-am închis ochii. M-am frămîntat, m-am zvîrcolit... mi-am luat nenumărate angajamente și c-o fi... c-o o-o rup definitiv cu toți prietenii... pînă la director general (inclusiv) că ...etc., etc.

...Și nu mă lăsa, dragă Fănică — îmi încheiam eu bilețelul pe care la ora 4,30 dimineața, sub privirile mirate ale măturătorului, i-l strecuram sub ușă — te rog, te implor, treci încă în dimineața asta pe la mine. Înainte să dai ochii cu inspectorul. Ajută-mă! Nu mă nenoroci! Viața mea e-n mîinile tale! P.S. Adu și scrisoarea!"

Morala (hîrtioara aceasta am găsit-o azi dimineață pe birou). „Povestea cu Fănică e de la noi citire... Noi ți-am aranjat-o. Să te-nveți minte altă dată".

Semnat: Fănică Crețu (încasator și pe mai departe) — C. Boțoagă — M. Enciofu — Pitiaș etc., etc.

Silviu GEORGESCU

A. MALIN

O PREDICĂ 100% AMERICANĂ

Dintr-o predică a pastorului american Norman Peal: „Banii pot fi un blestem, iar sărăcia o binecuvîntare"...

— Adevăr vă spun: „Ferice
De acei sărmani!"
„Nu rîvniți—scriptura zice—
Blestemații bani".
Dar pe mulți ce-n exces
Și-n ispită cad
Bani stringînd cu frenezie,
Pot să-i scap de iad:
Pot obține o minune
De la sfinții mari,
Pentru o cauțiune
De cincizeci dolari!...

(Din „Krokodil")

ÎN 4 RÎNDURI

Epitaf unui șofer grăbit

De viteză amețit
— Ce să mă mai mir! —
Din beție te-ai trezit
Într-un cimitir...

Locatarilor unui imobil nelegiuiți, care-și trec cu vederea reciproc nepăsarea față de curățenie

Nu-s locatarii vinovați
Că n-au prea dat cu măturoiul:
Se-acoperă unii pe ceilalți —
Pe toți i-acoperă gunoiul...

Unei operatoare de la „03" care te lasă fără răspuns

Te-nsrebi de-i fermecată...
Aievea e? Sau vis?
Te-ascultă, și îndată
Dispare în abis.

Unui director de teatru refractar față de genul comic

A ris în viață doar odat':
După lectura unei cronici
Ce-i lăuda c-a stimulat
Și comedia, și pe comici.

PISCADOR

VREI, NU VREI, BEA GRIGORE...

Am încheiat o zi de lucru. Încet, mă îndrept spre casă. Pe jos. Mai fac puțină mișcare. Nevastă-mea nu e în oraș, așa că nu mă așteaptă nimeni.

Pe la ora 17,30, agale, îmi fac intrarea în bloc și tot agale descui ușa locuinței.

Trrr .. trrr... trrr... Telefonul. După sunet parcă ar fi provincia. Mă grăbesc spre receptor. O fi nevastă-mea de la mare. Ridic receptorul: „Pregătiți-vă să vorbiți cu băile Victoria!" Apoi, clac, și 09 închide. Am avut dreptate, în parte. Tot de la băi, dar nu de la mare. Dar de unde și până unde băile Victoria? Îmi scrutez memoria: n-o fi plecat cumva vreun prieten în localitatea anunțată? De unde! Toți prietenii mei au picioare sănătoase încă! (Știți, băile Victoria... reumatismul) Atunci, cin' să fie? Evrica! Să știți că-i soacră-mea (locuiește prin apropierea băilor Victoria). Tot spunea ea că ar avea nevoie de băi. Și vrea acum să ne vorbească de la băi. Simplu — nu! Și frumos din partea unei soacre.

Cam acestea mi-erau gândurile, când, din nou telefonul: „Vorbiți cu Victoria!" „Stai, tovarășă" — întrerup eu operatoarea. Și începe un dialog

— Cine mă cheamă de la Victoria?!

— Cum cine vă cheamă?! Dumneavoastră ați făcut comanda.

— Nu eu, tovarășă. Am venit acum cinci minute.

— Nu se poate, tovarășe. Nu sînteți numărul X, casa Y?

— Exact.

— Atunci dumneavoastră ați făcut comanda.

— Pentru numele lui dumnezeu! Cum să fac eu comanda, dacă eram pe stradă?

— Pe stradă, pe nestradă, dumneavoastră ați cerut Victoria sau altcineva din apartament.

— Nu, tovarășă! Vecinii sînt plecați la Sinaia (și ei erau în concediu).

— Poate soția.

— Și ea lipsește (v-am spus că era la mare).

— Tovarășe, pe mine nu mă privește. Vorbiți sau nu vorbiți, de plătit tot veți plăti.

Uite domnule, cum înnebunește omul! Îmi frămînt mintea cu cine să vorbesc? Dacă tot plătesc, barem să știu pe ce dau banii. Nu cunosc pe nimeni acolo. Să întreb cum e vremea? Cum se simt vilegiaturiștii?

Operatoarea revine cu un calm îngeresc:

— Ce faceți, vorbiți sau nu vorbiți?

— Nu vorbesc, tovarășă!

— Atunci plătiți!

— Dați-mi operatoarea șefă!

Operatoarea șefă:

— Ce dorițI, tovarășe?

Îi explic de-a fir-a-păr toată situația, mă jur pe toți sfinții că nu eu am făcut comanda.

— Aveți dreptate, tovarășe, dar n-avem ce face.. Veți plăti.

— Cum, tovarășă, dacă am dreptate? (Bîrfeam „Centralul" pe aproape).

— Poate că vreun prieten v-a făcut farsa.

— Chiar așa să fie! De ce nu cereți confirmarea comenzii Pentru 0,50 de lei, la 05, când cer să fiu trezit la o oră oarecare, îți se cere confirmarea, iar în cazul de față, pentru o sumă mai mare, nu! De ce? Tot păgubașul e vinovat?

— Este, nu este. Telefoanele nu pot păgubi.

— Bine tovarășă, dar dacă eu vreu să-ți fac o farsă și chem în numele dumitale, să zicem, Budapesta, ce spui?

— Nu veți putea, că nu-mi știți numărul.

Și cu asta basta. A trecut ceva vreme de atunci. Mi-a venit între timp și nota de plată. Am făcut haz de necaz și am... plătit. Dar am rămas cu o nedumerire: am sau n-am dreptate?

Romulus SCURTU

Cuvinte încrucișate

DE-ALE TEATRULUI

ORIZONTAL: 1) Primul teatru al țării — Diviziune în desfășurarea unei piese de teatru. 2) Teatru muzical — Instituția din temă. 3) A da bir cu fugiții — — Interpret. 4) Tudor Șoimaru — A juca teatru în viața de toate zilele — Bine! 5) Administrator... zgîrcit — Piesa, la început — Lama care produce sunetele la instrumentele de suflat. 6) Metoda care promovează și în teatru redarea trăsăturilor tipice ale vieții — Unul care nu spune nimic. 7) Fruntaș — Actele... timpului — Recuzită de debut a subretei. 8) Oficiul de spectacole — Organul cel mai prețios al actorului — Specie de arabide. 9) Strofe de patru versuri — O sută de metri pătrați de teren. 10) Personaje întîlnite în piesele pentru copii — Împodobit. 11) Scop — A accentua rostirea anumitor replici. 12) Antract — Astfel.

VERTICAL: 1) Maestru al primei noastre scene, de la a cărui moarte s-au împlinit, la 15 octombrie, 25 de ani — Încrețituri. 2) Cea mai apreciată piesă de teatru a lui Barbu Delavrancea (3 cuv.). 3) Coardă de metal la un instrument muzical — În dramaturgie! — Coloană ornamentală (poate fi și în decorul unei scene). 4) Diafragma aparatului de filmat — Notă muzicală — Soare deasupra piramidelor. 5) În coală — Unul din cei mai populari eroi din piesele lui Caragiale. 6) Teatrul la microfon (pl.). 7) Armăsar — Incepe repetiția — Servește-te. 8) Sinceră—Notă de trompetă — — Oprea Niculescu. 9) Plantă decorativă — Teatrul, atunci cînd e reușit. 10) Monedă asiatică — Cu vocea îngroșată (masc.). 11) Se ocupă cu istoria teatrului sau cu critica de teatru — Nume feminin. 12) Deplasări ale unor echipe de teatru prin diferite localități sau țări... — ...Și cel care organizează aceste deplasări la noi în țară.

Dezlegarea jocului „DE-A LUNGUL ȘI DE-A LATUL U.R.S.S." apărut în nr. 44

ORIZONTAL: 1) Maiakovski — Im. 2) Elbrus — Tamara. 3) Ri — Ataman — Oka. 4) Istmuri — ARLUS. 5) De — Azimă — Net. 6) Ira — O — Ala — Uța. 7) A — Neva — RSS — Kr. 8) Neam — Scitia — C. 9) Eu — Ashabad — Rl. 10) Xania — U — Eroi. 11) Riga — Tataresc. 12) Uniți — Sevan — A.

Sfaturi practice

DESPRE CARNEA CONGELATA

Auzim uneori cîte o gospodină spunînd: „Nu iau carne congelată, pentru că n-are gust". Sau: „Nu iau, pentru că e periculoasă". Și într-un caz, și în altul, gospodina care vorbește astfel nu dovedește decît ignoranța ei în ceea ce privește alimentul care se numește „carne congelată" sau lipsa ei de pricepere în prepararea acestei cărni.

În primul rînd, e bine să se știe că nu orice carne care nu se vinde în stare proaspătă e congelată. Generalizarea noțiunii duce la confuzii înșelătoare. Congelată este numai acea carne care se prezintă tare ca lemnul și în care apăsarea degetului nu lasă nici o urmă.

Cînd carnea nu e proaspătă, dar se prezintă totuși moale la pipăit, nu înseamnă că s-a descongelat din lipsa de condiții a unității de vînzare, ci că e vorba fie de o carne refrigerată — adică supusă unei temperaturi scăzute, dar mai puțin scăzute decît cea necesară pentru congelare — fie de una înghețată pe cale naturală. Acestea din urmă nu se pot păstra prea mult, e adevărat, dar o bună gospodină știe acest lucru și nu-și procură decît cantitatea necesară pentru o zi sau două.

Să revenim acum la carnea congelată. Pentru a evita ca aceasta să-și piardă gustul, trebuie s-o descongelăm în anumite condiții. Nu e nevoie să dezghețăm o dată toată cantitatea procurată, ci numai atît cît ne trebuie la gătitul din ziua respectivă, restul păstrîndu-se foarte bine în răcitor. Pentru dezghețare nu e recomandabil s-o plasăm brusc la o temperatură ridicată. Cei mai indicat procedeu este s-o tăiem în bucăți și s-o punem într-un vas pe fundul căruia am așezat un grătar. O ținem astfel într-un curent de aer uscat care — dacă se poate — să nu depășească temperatura de 13-15 grade. Zeama care se scurge din ea în acest timp, se aruncă. Apoi, cînd s-a dezghețat, i se înlătură pielițele și grăsimea și se pune la gătit (trebuie să se știe că alît seama care se scurge cît și grăsimile și pielițele, dacă nu sînt îndepărtate, alterează gustul cărnii). De aceasta depinde, deci, lipsa de gust a cărnii congelate de care vorbesc unele gospodine și nicidecum de faptul că înghețarea i-ar răpi acest gust. Dovada cea mai bună e că un mușchi fezandat la gheață nu-și pierde niciodată gustul.

Cît despre calitățile nutritive ale cărnii congelate, analizele chimice au arătat că acestea se păstrează în întregime, ca și la carnea proaspătă. O calitate în plus pe care o prezintă carnea congelată este aceea de a fi mult mai fragedă și mai ușoară la digerat decît cea proaspătă. Procesele de maturație care se petrec în ea în timpul congelării o fac de asemenea mult mai asimilabilă pentru organism. În sfîrșit, chiar unele microorganisme (vezi botulinus) sau paraziți periculoși (cum ar fi tenia) sînt distruși în timpul congelării.

Ca atare, gospodinelor, renunțați la prejudecăți!

IOSIANA

La întrebările cititorilor

CE ESTE, PE SCURT, HIBERNAREA

Tov. Traian Cernătescu, mecanic din Orașul Stalin, ne cere unele amănunte în legătură cu fenomenul de hibernare a animalelor. Îi răspundem prin materialul de mai jos:

Hibernarea este o stare de amorțeală în care-și petrec unele animale iarna. Fenomenul însă nu se produce la fel la toate animalele despre care se spune că hibernează. Ursul, veverița și bursucul, spre exemplu, cad iarna într-o stare de toropeală și imobilitate, în vizuinile, grotele sau scorburile lor, fără să-și modifice prea mult metabolismul. Ele cad în această stare de toropeală sub acțiunea frigului, care le încetinește toate procesele chimice ale metabolismului. Dar aceste animale își mențin temperatura corpului aceeași în tot timpul și se trezesc din cînd în cînd spre a consuma din rezervele de alimente depozitate în jurul lor sau spre a-și satisface nevoile de excreție. Acest lucru se întîmplă de altfel și la unele populații nordice, care în timpul iernii își duc viața într-un somn aproape continuu, din care nu se trezesc decît spre a-și satisface aceleași necesități de care am amintit mai sus și la animale.

Animalele despre care se poate spune că hibernează cu adevărat sînt: ariciul, hîrciogul, popîndăul, marmota, pîrșul cenușiu și lilieci. La acestea, în timpul hibernării modificările metabolismului sînt mult mai accentuate. La sfîrșitul toamnei ele intră în locurile de adăpostire dinainte pregătite și, printr-o prelungire crescîndă a somnului obișnuit, trec în somnul hibernal, din care nu-și mai revin decît primăvara. O dată intrat în hibernație, corpul unui asemenea animal prezintă o temperatură în unele cazuri, mai scăzută decît cea externă, iar în tot timpul acestui somn ele nu se hrănesc cu nimic. Aparatul digestiv li se micșorează, secreția tuturor glandelor încetează, iar fermenții devin inactivi. Respirația și circulația sîngelui sînt considerabil micșorate. Lilieci, spre exemplu, ajung de la 120 la 7 respirații pe minut.

E interesant însă că la trezirea normală din hibernare, care se produce primăvara, cînd temperatura de afară începe să crească, corpul animalului își reia funcțiunile normale în mai puțin de 4-5 ore, iar glandele lui cu secreție internă se arată a fi suferit o adevărată regenerare. Somnul de hibernare pare a fi, deci, în ultimă instanță, un regulator al funcțiunilor organice. Dovadă că fenomenul hibernării se produce sub un impuls nervos îl anumit moment, așa cum se produce și trezirea din hibernare. Intrarea în hibernare nu poate fi provocată prin simpla supunere a animalelor la frig, după cum nu poate fi suprimată prin sustragerea lor de la frigul iernii.

Este, după ultimele cercetări histologice și fiziologice, un repaus necesar regenerării glandelor și țesuturilor interne ale animalului — impus de sistemul nervos central — iar faptul că acest fenomen se produce iarna nu e altceva decît o adaptare la mediu. În modul acesta animalul trece fără suferințe prin sezonul critic al iernii și se găsește în pline forțe în cel îmbelșugat în hrană, al verii.

NOI FOLOSIRI ALE ANTIBIOTICELOR

● Carnea balenelor se alterează rapid, neputînd fi totdeauna prelucrată la timp. Pentru a contracara acest inconvenient, pescarii de pe baleniere au început să folosească o metodă interesantă: în obuzul folosit pentru uciderea uriașului mamifer se introduce o doză (bineînțeles că o doză „de balenă") de biomicină. Cînd animalul este harponat, biomicina pătrunde în sîngele lui, răspîndindu-i-se în tot corpul. O dată ajuns în sînge, antibioticul distruge toate bacteriile, printre care și pe cele de putrefacție, ceea ce îngăduie ca prelucrarea sălinii de balenă să nu se mai facă în pripă.

● Adăugarea biomicinei la apa și gheața în care se ține peștele pescuit dublează termenul păstrării lui. Rezultat direct, pescadoarele se pot depărta mult mai mult decît pînă acum de bazele lor.

● În combinatele de carne s-a încercat să se injecteze animalelor, cu cîteva ore înaintea sacrificării, o soluție de antibiotice și s-a constatat că, în felul acesta, carnea lor a putut fi păstrată în stare bună timp de cîteva zile, chiar la temperatura camerei.

● Cu ajutorul biomicinei și al altor antibiotice, laptele poate fi ferit de acrire timp de cîteva zile; de asemenea, se poate evita degradarea legumelor și fructelor.

● Antibioticele și-au găsit aplicarea pînă și în vinificație, fiind folosite pentru evitarea fermentării vinurilor dulci.

● Cu ajutorul antibioticelor și al altor mijloace de conservare este posibil să se poată obține în curînd „conserve proaspete", care să păstreze mult timp gustul și potențialul nutritiv al diverselor alimente.

POȘTA REDACȚIEI

P. DAN și alți cititori din Orăștie și EȘANU VITALIE — Bacău. Marele tenor Mario Lanza s-a născut la 31 ianuarie 1921 la Philadelphia (S.U.A.), din părinți de origine italiană. Datorită vocii sale remarcabile el a jucat în mai multe filme, dar cel mai mare succes l-a dobîndit în filmul „Caruso". În urma unui atac de cord, Mario Lanza a încetat din viață la 6 octombrie 1959, într-o clinică din Roma. Unele reviste străine au relatat că Lanza s-a îmbolnăvit de inimă ca urmare a curei de slăbire pe care a fost nevoit s-o facă la cererea producătorilor de filme, întrucît în un moment dat se îngrășase prea mult. În martie 1960 a încetat din viață și soția cîntărețului. Nu se cunosc cauzele morții sale. De pe urma căsătoriei soților Lanza au rămas 4 copii: 2 băieți și 2 fete. Imaginea pe care am publicat-o în „Flacăra" nr. 39 cuprinde două fotografii: în prima e Lanza de mînă cu fetițele, iar în cealaltă, soția sa, ținînd de mînă băieții. Fotografiile au fost făcute la perioade diferite.

MARGINEANU OCTAVIAN — Teiuș. Numele tovarășei al cărei portret a apărut pe coperta „Flacării" nr. 39 este Ștefania Neacșu, retușeră la cooperativa „Fotografia populară", unitatea nr. 22, București, str. Edgar Quinet nr. 7.

MIHAI CAROL — Vulcan. Rubrica noastră „Colțul fotografului amator" își va continua apariția cu materiale referitoare la practica fotografică. Ne vom strădui ca această rubrică să apară cît mai regulat, iar conținutul ei să fie cît mai divers și mai interesant.

De vorbă cu medicul

STRECHE SANDA — Cioara. Suferințele mamei dv. se datoresc unor tulburări locale de circulație. Ar fi bine să i se facă oscilometria, după care i s-ar putea indica un tratament medicamentos eficace. Credem de asemenea că ar da rezultate bune băi de acid carbonic și mofete la Tușnad.

Simplul fapt că prietena dv. simte, în fiecare dimineață, saliva amară nu ne poate pune pe drumul diagnosticului. Avem nevoie de mult mai multe amănunte pentru a-i putea stabili și pentru a indica tratamentul necesar.

TICU M. — Buzău. Împotriva cataractei congenitale nu există alt tratament decît intervenția chirurgicală de specialitate. Va fi deci necesar să-l internați pe fratele dv. într-un serviciu de boli de ochi. Abia după aceasta i se vor recomanda ochelarii necesari.

ADAM G. — Brăila. Din indicațiile date de dv. este vorba de o inflamație a glandelor lui Cowper. Vă veți prezenta unui serviciu de urologie, care să vă facă explorările necesare.

N.M.V. — Focșani. Vă recomandăm să faceți zece injecții de ser neurotonic și cinci injecții de Testosteron de 10 mg., urmate de alte cinci injecții de Testosteron de 25 mg. Injecțiile de Testosteron se fac una la două zile. Tratamentul acesta îl veți repeta lunar, de 4-5 ori. Hrăniți-vă cu alimente care conțin mai multe proteine, cum sînt: carne, ouă, brînză, lapte și produse lactate. Practicați sportul, faceți plimbări în aer liber. Situația se va ameliora în mod sigur.

FULGA — Loco. Medicamentele pe care le folosiți pot avea, la vîrsta dv., efectul de care vă plîngeți. În loc de Hiposerpil puteți folosi și alte medicamente pe care vi le va indica medicul dv. De asemenea, renunțați la Sedonal. În orice caz, dv. fiind un hipertensiv, nu neglijați tratamentul acestei boli. Efectul secundar de care vă plîngeți în urma tratamentului poate fi trecător.

CROITORU C. — Iași. Dacă e vorba de o splină bifidă mare lombosacrată cu semne neurologice obiective, se recomandă un tratament neurochirurgical sau radioterapie pe coloană, în doze antiinflamatorii, completate cu infiltrații de novocaină — 20-25 ml. în soluție de 0,50 %. Dacă este vorba de o splină bifidă mică, se fac numai infiltrații epidurale cu soluție de novocaină 0,50 la sută. Utile sînt și mijloacele de educare cu golirea vezicii înainte de culcare și totuși evitarea ingestiei de lichide după ora cinci după-amiază.

CONF. T.A. La dv. este vorba de una din formele de laringită cronică, în care este indicată cura de tăcere. Cum însă profesiunea dv. cere tocmai contrariul, vă recomandăm următoarele: instilații endolaringiene cu ulei eucaliptolat 1 %, inhalații cu aerosol de antibiotice (penicilină sau streptomicină) — 10-20 ședințe. Mai puteți face ionizări prelaringiene cu novocaină 1 % sau cu iodură de potasiu 2-4 la sută, 10-15 ședințe. Acestea le puteți face numai la serviciile de specialitate din policlinică. Mai este recomandabilă cura heliomarină sau crenoterapia sulfosalină la Govora.

Fortarea vocii în timpul vorbirii poate avea un efect dăunător. Evitați fumatul, alcoolul, atmosfera cu praf și alimentația iritantă. Controlați-vă la un serviciu de specialitate pentru a vedea dacă nu aveți și alte afecțiuni ca: faringoamigdalită, sinuzită, orena sau traheobronsită. Asupra organelor enumerate de dv. vorbirea prelungită nu poate avea efecte dăunătoare.

Dr. Silviu GHEREA

MODA MANTOUL DE IARNĂ

— Mantoul meu de anul trecut a „obosit". Nu știu ce să fac. E o piesă prea importantă în garderoba mea, ca s-o înlocuiesc pe nechibzuite cu o haină din material ieftin. Și dacă-mi cumpăr o stofă scumpă, intru în dilemă: dacă-l fac prea modern, în următorul an va fi demodat; dacă aleg o croială „în afara timpului", nu va avea șic... Ce-i de făcut?

— Dilema nu-i chiar atît de... tragică! Moda de anul acesta nu prezintă extravaganțe care riscă să îmbătrînească într-un sezon, iar notele ei caracteristice vor continua să placă mult timp. Au apărut în comerț stofe interesante, care promit să străbată cu succes mai multe sezoane: tweeduri, lodenuri flaușate, stofe cu nopeuri, bucleuri, carouri...

— Cînd mă voi duce să cumpăr, te voi ruga să mă însoțești. Vrei? Singură n-aș ști ce să aleg...

— Bine, dragă. În privința culorilor să știi că tonurile sobre, care se poartă anul acesta, convin de minune unei haine de iarnă. În game de maron, bej, galben, negru, verde și albastru vei găsi, fără îndoială, nuanța care-ți place. Foarte la modă sînt și materialele reversibile.

— Dar ce spune moda în materie de linie?

— Linia e fie dreaptă (și în cazul acesta haina poate fi despicată în părți pe circa 20 de centimetri de la poale), fie ușor evazată, dar nu mai atinge acea amploare exagerată, caracteristică trecutelor sezoane.

— Dă-mi și cîteva idei de transformare. Poate mă vor scuti de un mantou în iarna asta.

— Există mai multe soluții: dacă mantoul de anul trecut a fost încheiat la două rînduri de nasturi, îl poți moderniza suprimînd un șir de nasturi, astfel încît haina să rămînă încheiată lateral: asimetria e doar una din caracteristicile modei actuale. Dacă gulerul vechi e prea uzat, îl poți înlocui cu unul de blană (vulpe sau lup, căci firul lung e în mare revenire!) sau cu unul din tricou gros. Moderne și foarte călduroase sînt gulerele înalte, rotunde sau cu linia șal. Pentru cine nu are gîtul îndeajuns de înalt, prețioasă la asemenea guler, se recomandă formula „eșarfă". Gulerul-eșarfă poate fi confecționat din materialul mantoului, din blană cu firul scurt sau din imitație de blană, urson etc. Amatoarele de soluții radicale (și cele care nu suferă de amigdalită) pot adopta formula „fără guler", care degajează frumos linia gîtului.

— Dar haina mea e uzată și la canturi, nu numai la guler. Există vreun remediu?

— Cum să nu: ți-am mai spus că se poartă foarte mult haina reversibilă. Îți propun să exploatezi ideea. Dublînd mantoul cu o stofă unii de culoare contrastantă, părțile roase vor intra în cusături. Dacă mai pui un șir de nasturi de piele în culoarea dublurii, haina ta va căpăta o nouă ținută!

Un sfat cosmetic pe săptămînă

VITAMINELE ȘI HORMONII ÎN COSMETICĂ

În dorința de a avea un ten cît mai frumos, multe femei comit imprudența de a folosi cu mult înainte de a avea nevoie și fără a cere părerea unui om de specialitate cremele cu vitamine și hormoni. Lansate acum cîțiva ani fără a fi însoțite de explicațiile necesare asupra folosirii lor, a existat — și există încă — pericolul ca, dintr-un produs util, ele să devină de-a dreptul dăunătoare.

Trebuie să știți că aceste creme se folosesc uneori doar de două ori pe an, la începutul primăverii și la începutul toamnei; alteori este bine ca ele să fie folosite în timpul unui regim de slăbire. De obicei însă, folosirea lor permanentă este necesară abia de la 40-45 de ani și în funcție de felul și de comportarea epidermei.

În dorința de a prelntîmpina și întîrzia fenomenele de degenerare a pielii, care progresează cu vîrsta, cercetătorii în domeniul cosmeticii — după lungi studii de laborator ce sînt încă departe de a fi terminate — au ajuns la concluzia că se pot obține rezultate favorabile prin folosirea de creme hrănitoare, care introduc în piele substanțe regeneratoare, revitalizante.

Cele mai folosite vitamine în cosmetică sînt: vitamina A, o serie de vitamine ale complexului B, vitamina C, vitaminele D și D_2, E și F. Un exemplu de cremă grasă hrănitoare, cu vitamine, îl constituie următoarea formulă: ceară de albine 5 gr, unt de cacao 5 gr, lanolină 20 gr, ulei de măsline (sau parafină pentru uz intern) 30 gr, vitamina F 3%. De o deosebită apreciere se bucură crema „Velur" cu vitaminele A, D și F și crema „Femina" cu vitamina F, ambele fiind produse ale industriei noastre cosmetice.

Folosirea hormonilor în cremele cosmetice a dat naștere la discuții foarte vii și la obiecții din partea medicilor, dat fiind consecințele neplăcute ce pot surveni ca urmare a întrebuințării lor nerationale. Folosite la întîmplare, fără discernămînt, ele pot provoca accidente supărătoare, ca iritații ale pielii, însoțite de mîncărimi sau de creșterea anormală a părului pe față. Cremele cu hormoni sînt categoric interzise femeilor însărcinate. Aceste creme pot da însă rezultate foarte bune atunci cînd sînt folosite cu avizul medicului dermatolog, rostul lor fiind de a stimula epiderma obosită.

În legătură cu utilizarea hormonilor în cosmetică, amintim și despre cremele cu adaos de placentă, sub a cărei acțiune pielea se regenerează și se împrospătează.

Ileana VIDRAN

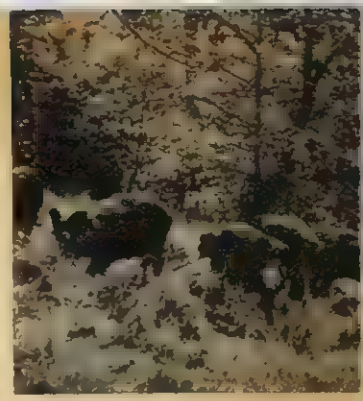

Vînătorul și pescarul sportiv

MISTREȚUL

Toamnă tîrzie. Pe coasta repezită în sus, pe sub fagii văduviți de frunză, urcă pieptiș vînătorii înghiuriți pe potecă. Sînt doisprezece. Nimeni nu vorbește, nimeni nu fumează. Toți păsesc cu grijă să nu trosnească vreo crenguță, să nu se rostogolească vreo pietricică.

Cei ce merge în frunte face un semn; un vînător rămîne pe loc, încarcă arma, caută din ochi un loc și se așază pe un ciot după un fag gros. Mai sus rămîne altul, apoi altul...

Deodată liniștea se sparge. Izbucnește o cascadă de pocnituri, pufuituri și zgomote de crengi rupte. Pufăind ca o locomotivă, țîșnește din tufe o namilă colțată, un mistreț. Armele se descarcă. Vînatul cade...

...Mistrețul, strămoșul porcului domestic, este răspîndit în țara noastră aproape peste tot: în Delta Dunării, în pădurile de la șes și deal, în munți pînă aproape de creste. Adăpostul și-l are totdeauna în cele mai de nepătruns desișuri, prin care însă el se strecoară ca o ghiulea, datorită formei corpului său. Hrana lui preferată jir, ghindă, mere și pere pădurețe. Cînd nu le găsește, mănîncă cu aceeași poftă și ciuperci, rădăcini, larve de insecte, rîme și șoareci, pe care-i scoate din pămînt cu rîtu-i puternic. Vara și toamna mai dă iama în culturile agricole, îndeosebi la porumb, făcînd pagube. Trăiește în turme, mai ales iarna cînd trebuie să se apere de lupi și uneori de urși. Din aceste turme lipsesc totdeauna vierii mari, solitarii. Aceștia trăiesc singuri, fiindcă pot să se apere singuri. Și apoi nici haita de lupi și nici ursul nu se încumetă să atace o namilă lungă de peste doi metri, care cîntărește uneori aproape 300 de kilograme și e înarmată cu niște colți ca iataganele!

Mistrețul nu atacă omul fără a fi provocat; dar nici să nu îndrăznești să prinzi un purcel, că va fi vai și amar de tine. Scroafa, dezlănțuită, nu cunoaște frica și de multe ori nici copacul nu este un refugiu sigur. De asemenea cea mai mică imprudență în atacarea unui mistreț rănit îi poate fi fatală vînătorului.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Rosner Francisc din Arad, bd. Armatei Poporului nr. 24, dorește să facă schimb de insigne sportive.

Munteanu Ioan din Simeria, str. Andrei Mureșanu nr. 33, dorește să corespondeze cu tineri și tinere din toată țara despre prietenie, sport, filme, muzică ușoară și să facă schimb de ilustrate.

Voicu I. Ion din Pitești, str. Filimon Sîrbu nr. 172, dorește să corespondeze pe teme filatelice, probleme de artă, literatură, impresii de la odihnă, precum și să facă schimb de cărți poștale ilustrate.

Vor să facă schimb de cărți poștale ilustrate:

Jeni Marinescu, Tîrgoviște, str. Brîncoveanu nr. 18; Nuți Oiteanu, Tîrgoviște, aleea Sinaia nr. 5, Virginia Ionescu, Craiova, str. Iiului nr. 80; Kurta Filip, Bocșa-Română, str. I. V. Stalin nr. 368; Veronica Fărcășescu, com. Bocșa-Vasiovei, str. dr. Borlovan nr. 9, raionul Reșița; Magdalena Sarcadi, Cluj, str. Budai Nagy Antal nr. 100; Coca Vintilă, Pitești, Școala medie nr. 3; Daniela Savu, com. Valea Mare, raionul Pitești; Mașca Marina, Reșița, bd. 23 August nr. 63; Anamaria Ovdican, Cluj, str. F.M. Dostoievski nr. 69; Mihai Ciofu, com. Hoceni, raionul Hușl.

SATUL MONUMENTELOR ISTORICE

de KOVÁCS Bela

Localitatea Bujăk, înconjurată de desișul străvechi al codrilor din munții Cserhát din R.P. Ungară, pare o nestemată între ghearele de aur în care a prins-o un iscusit bijutier. Și a fost într-adevăr odinioară o nestemată, șlefuită de istorie. Viitoarea anilor i-a dat ctitoadă străinătate, altcori a lăsat să-i pălească lustrul.

Cînd valul pustiitor al năvălirilor tătarilor s-a revărsat asupra Ungariei, locuitorii de pe aceste meleaguri s-au adăpostit în munți, în adîncul codrilor. Tătarii, obișnuiți cu întinderi nesfîrșite, nu s-au încumetat să pătrundă în ceeiul munților. Ceea ce l-a determinat pe regele Bela al IV-lea ca, după năvălirea tătarilor, să ridice o cetate pe culmile înalte ale munților Cserhát. Așa s-a înălțat, pe o stîncă uriașă, lîngă cetatea de la Bujăk, cetatea Hollókő. Turcii însă, atunci cînd s-au năpustit asupra țării, nu s-au mai oprit la poalele munților. După ce au asediat zadarnic cetatea Eger, au atacat și cetățile Bujăk și Hollókő. De pe Gombhegy (muntele Nasturelui), 50 de tunuri turcești au bătut cetatea Bujăk pînă cînd o ghiulea a lovit în plin magazia de pulbere, care a sărit în aer. În anul 1552 Ali Pașa a ocupat și cetatea Hollókő. Abia după despresurarea Vienei, Ioan Sobieski, regele Poloniei, a recucerit-o. După ce cetatea a fost stăpînită de conți și baroni, Habsburgii, temîndu-se ca locuitorii să nu o transforme într-un loc de rezistență antiimperială, au aruncat-o în aer.

Astăzi, doar ruinele cetății de altădată și vechile case, clădite într-un stil original, mai vorbesc despre trecut și despre rolul istoric al acestui sat. Casele de aci nu sînt construite pe o fundație, de aceea fațadele lor dinspre stradă sînt ocrotite de un zid înalt de piatră, pe care se sprijină de fapt casele. Pe acest zid este construită prispa, căreia i se zice pe aici „humbit" (după latinescul ambitus).

Aceste case vechi, care se înșiră una lîngă alta formînd o stradă lungă, sînt sortite să îmbogățească acum tezaurul monumentelor istorice din R.P. Ungară.

① Pitorești meleaguri ale munților Cserhát.

② Ruinele cetății Hollókő.

③ Aspectul unei străzi din sat.

④ O casă declarată monument istoric, cu prispa caracteristică, numită pe aici „humbit".

⑤ Tînără fată din Bujăk, în pitorescul port popular maghiar.

CEL MAI VECHI METROU DIN EUROPA este cel din Budapesta. Construcția lui a început încă la sfîrșitul secolului al XIX-lea. Imaginea înfățișează un aspect din acea vreme, de pe șantierul de construcție a metroului din Budapesta.

PIPA CU 7...PIPE, una pentru fiecare zi a săptămînii, duminicii fiindu-i rezervată cea mai mare face parte dintr-o colecție, unică în felul ei, aparținînd unui colecționar englez.

OPERAȚIA Nr. 26.000! Vreme de 30 de ani Institutul de cercetări neurochirurgicale din Moscova a efectuat 26.000 de operații dificile, toate încununate de succes. Fotografia reprezintă o tumoare craniană în greutate de 120 gr, extrasă cu prilejul celei de a 26.000-a operații.

PEȘTE... DE USCAT. Se credea că această specie de pește, denumită Coelacanthus e dispărută de 60 de milioane de ani. Iată însă că a fost descoperit recent un exemplar din această specie, a cărei principală caracteristică este aceea că, folosind ca niște labe aripioarele cu care înoată, se deplasează destul de ușor și pe uscat.

TRUFĂ GIGANT. Micutul Karel Lepsik, în vîrstă de 8 ani, a descoperit la Jenisor (R. S. Cehoslovacă) o trufă uriașă cîntărind 2,150 kg și avînd un diametru de 44 cm. ↓

DUPA 21 DE ANI de muncă plină de migală, cetățeanul elvețian A. Schenk din Lausanne a construit din bețe de chibrituri, o copie în miniatură a catedralei din Milano.

NU EXISTĂ OBSTACOLE DE NEÎNVINS!

④ Acesta e începutul. S-a legat cablul special subfluvial din șlep, cu malul.

② Derulîndu-se încet de pe toba imensă, cablul se va lăsa pe fundul Dunării pe măsură ce vasul se depărtează de mal.

③ În mijlocul Dunării se continuă pozarea cablului. Remorcherul „Mihail Eminescu" e gata să intervină în caz de nevoie.

④ Scafandrii coboară să controleze felul în care cablul se pozează pe fundul apei.

Printre oamenii pentru care nu există obstacole de netrecut sînt — alături de mineri, petroliști, siderurgiști etc. — și betoniștii, liniorii, tractoriștii, inginerii și zburătorii, lucrători din sectorul montajelor electrice, care, vara și iarna, pe timp frumos sau pe viscol, înaintează montînd linii de înaltă tensiune peste prăpăstii și piscuri înalte, peste mlaștini și păduri seculare. Tot ca și păsările călătoare, despre care oamenii știu că atunci cînd sosesc e semn neîndoielnic al primăverii, se știe despre acești călători îndrăzneți că, acolo unde trag ei firele, întunericul se va risipi și, ca din pămînt, vor răsări fabrici și uzine.

★

Ca să lege Dobrogea de sistemul energetic național, ei au realizat 140 de kilometri de linie montată peste rîuri, sate, căi ferate și șosele, peste mlaștinile din Lunca Dunării și de lîngă Medgidia. Aceasta înseamnă 679 stîlpi, cu fundații totalizînd 10.000 metri cubi de beton; datorită unei bune organizări s-au obținut economii importante și lucrarea a uzat cu 50% mai puține utilaje (macarale, tractoare, camioane etc.); viteza de înaintare a fost în medie de aproximativ 1 km pe zi.

Dar iată că între stîlpul 49 și 50 a apărut un obstacol neobișnuit: Dunărea! 750 metri stăpîniți de luciul jucăuș al apei, de curenți puternici și capricioși.

Pentru îndrăzneții noștri constructori, înarmați cu tehnica cea mai înaltă, obstacolele, oricît ar fi ele de grele, sînt învinse. Iată-i în fotografiile care urmează, montînd cablul special subfluvial de 110 kv între Vadul Oii și Giurgeni, între malul dobrogean și cel muntean al bătrînului Danubiu.

Fotografii de E. IAROVICI

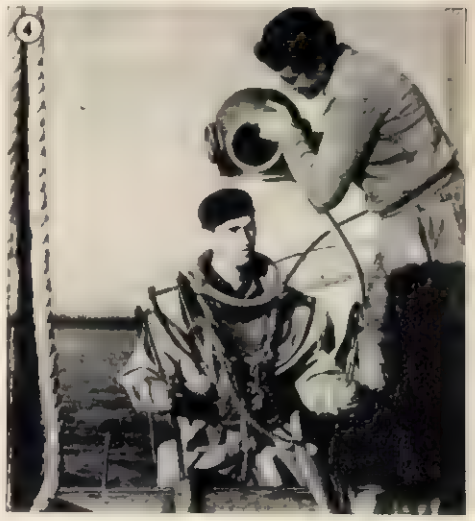

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII Căsuța Poștală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei 6 luni: 52 lei un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

SPORT

„AM PRIMIT BANI DE LA ADVERSARI"...

de Al. MIRODAN

A izbucnit scandalul în Anglia...

De multă vreme se şoptea, se murmura, se schimbau surîsuri şi încruntări în tribune. De multă vreme la sediul ligii britanice de fotbal se discuta, mai pe faţă, mai pe ascunselea, despre vorbele din cetate. De multă vreme un vînt bolnav bătea în ferestrele fotbalului englez. Acum a izbucnit scandalul!

De multă vreme se zicea, cu temei pare-se, că meciurile (unele, adică) din campionat erau falsificate. De multă vreme se constata că echipe care porneau net şi limpede favorite pierdeau în faţa unor adversari care, la rîndu-le, porneau net şi limpede fără mai nici o şansă. De multă vreme se aruncase în gazete, printre rînduri, sămînţa îndoielii în onestitatea unor jocuri şi jucători, socotindu-se că, precum la cursele de cai sau în boxul american, meciurile s-ar aranja (cumpăr vînd) dinainte pentru lovitură la pariuri.

Şi acum a izbucnit scandalul!

De multă vreme se zicea că la bursa pariurilor „particulare" (în Anglia se organizează felurite pariuri între grupuri de amatori) cantitatea „surprizelor" este excesivă iar numărul celor care pierd mizînd pe favoriţi, asemenea. De multă vreme se sugera la ureche că un jucător sau altul se lasă cumpărat de afaceriştii pariului, contra lire sterline, pentru a marca un gol sau (e mai uşor) pentru a nu marca sau (e şi mai uşor) a primi unul în poarta culorilor proprii lor şi dragi. De multă vreme, ancheta, purtată cu discreţie, semnala nişte victorii stranii şi nişte înfrîngeri ciudate.

Deodată însă a izbucnit scandalul!

De multă vreme, un jucător, dintre cei mai iubiţi şi mai cu nume în lumea fotbalului, suferea de oarecare insomnie. De multă vreme un jucător ştia dedesubturile, pentru că le trăise el însuşi. De multă vreme un jucător, un mare jucător, simţea (ideea de sport obligă la conştiinţă) nevoia, cu orice risc, să vorbească, să strige, să urle adevărul, aruncîndu-i ca o bombă în stradă.

Şi a izbucnit scandalul!

Roy Paul, idolul de cîţiva ani al publicului britanic, internaţional din Ţara Galilor şi fost — în atîtea rînduri... — căpitan al echipei „Manchester City" şi fost, deci în atîtea rînduri — reprezentant al fotbalului englez peste hotare a publicat în gazeta „The People" un articol în legătură cu fair-play-ul, făcînd, după cum comentează comentatorii, să sară în aer publicul pariurilor, federaţia şi fair-play-ul.

„Da, scrie Roy Paul, am primit bani de la adversari în două rînduri. Prima oară am luat 500 lire pe care i-am împărţit cu un alt jucător. A doua oară am încasat 25 lire sterline, iar coechipierul meu, 30, în vreme ce alţi jucători, ca să tacă, primiseră fiecare cîte 5 lire".

Şi a izbucnit scandalul!...

① Stadionul 23 August a găzduit duminica trecută două partide de fotbal care au constituit surprize prin rezultatele lor: Minerul-C.C.A. 2-0 (1-0) şi Ştiinţa Cluj-Rapid 1-0 (0-0). Fotografia prezintă unicul gol al partidei dintre studenţii clujeni şi feroviarii bucureşteni.

② În cadrul campionatului republican de baschet s-au întîlnit duminică în sala Floreasca formaţiile C. C. A. şi Ştiinţa Timişoara. Militarii au ciştigat cu 78-64 (32-31).

③ Scorul de 13-0 cu care rugbiştii de la C.F.R. Grivita Roşie au ciştigat partida cu Dinamo exclude orice comentariu asupra comportării celor două echipe.

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„CAD FRUNZELE" (foto 1), producţie a studioului din Tallin, se inspiră dintr-o serie de fapte şi date reale, pentru a ne istorisi într-o desfăşurare captivantă acţiunea întreprinsă de autorităţile sovietice, sprijinite de populaţie, împotriva unui mănunchi de spioni imperialişti paraşutaţi pe teritoriul Estoniei Sovietice. Filmul are meritul de a îmbina senzaţionalul cerut de genul filmului de aventuri cu descrierea psihologică, bine fundată, a fiecărui personaj. Portretul odios al spionilor — oameni fără căpătîi, laşi şi tocmai din pricina aceasta capabili de crimă, ne dă o imagine grăitoare asupra materialului uman prin mijlocirea căruia acţionează agenturile de spionaj imperialiste. Demascarea şi prinderea mercenarilor transfugi devine o necesitate colectivă; societatea sovietică face zid de netrecut împotriva duşmanilor ţării şi i. doboară pînă la ultimul. Un film lucrat cu claritate şi inteligenţă, bine interpretat de o echipă omogenă.

„OAMENI ŞI STÎNCI" (foto 2), o producţie a studiourilor cehoslovace, ne pune în prezenţa unui puternic conflict dramatic declanşat de un accident întîmplat pe un important şantier. Căutarea vinovatului şi stabilirea responsabilităţilor duce la descoperiri neaşteptate. omul apreciat de toată lumea pentru firea lui deschisă şi veselă era, în fond, un superficial, un egoist, o fiinţă lipsită de simţul măsurii şi al corectitudinii. Împotrivă, celălalt personaj, tăciturn, totdeauna rezervat, se dovedeşte un om integru, drept, curajos. Iată ce surprize poate aduce uneori un moment de cumpănă. Încă o dată se adevereşte că oamenii nu trebuie judecaţi de la prima vedere, după aparenţele exterioare.

„HANUL DIN SPESSART" (foto 3), producţie a studiourilor din R.F. Germană, reia într-o versiune nouă şi modernă, soră bună cu parodia, o povestire a lui Wilhelm Hauff în care există o bandă de tîlhari fioroşi conduşi de un căpitan tînăr, frumos şi, bineînţeles, invincibil, o contesă la rîndul ei frumoasă, tînără, curajoasă, togodată prin voinţa paternă cu un baron bătrînior, fricos şi meschin; un conte pe cît de bogat, pe atît de avar, două cuţite de meseriaşi cu inimă de aur, un maior de poliţie prost ca noaptea; doi hoţi ceva mai cinstiţi şi alte asemenea personaje... E clar ce pot face laolaltă şi încă într-o comedie muzicală, toţi aceşti eroi! Vă dezvăluim finalul care la rîndul său parodiază cele mai clasice canoane: contesa, în rochie de mireasă, se lasă răpită (cu plăcere) de tînăra căpetenie a banditilor care, de fapt, are suflet nobil şi se trage din cea mai autentică familie de conţi italieni... Însoţiţi de prezentarea ironică a comentatorilor filmului, cei doi aleargă, în caleaşca aurită, spre fericire. Aciduiata şi amuzantă parodie cinematografică, pe care o apreciază şi cel mai morocănos spectator.

Nr. 46 (286)
Anul IX
18 noiembrie 1980

La seminarul pe tema „Ocrotirea mamei și a copilului".
(Pag. 2)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

La ordinea de zi:

OCROTIREA MAMEI ȘI A COPILULUI

În prezidiu (de la stînga la dreapta), Dima Dobriţa, preşedinta C.A.C. Platonești (Reg. Bucureşti), Gabriela Bernacki, Odile Arrighi, secretară a F.D.I.F., Maria Rosetti (rostind cuvîntul de deschidere), Ileana Răceanu, Maria Groza, Maria Mironescu.

Organizat de Consiliul naţional al femeilor din R.P. Romînă, seminarul cu tema „Ocrotirea mamei şi a copilului" care s-a deschis luni dimineaţa în Capitală a reunit reprezentante ale femeilor din numeroase ţări ale Africii şi Asiei — Congo, Guineea, Indonezia, Irak, Liban, Republica Mali, Togo, Tunisia — precum şi zeci de femei din ţara noastră, lucrătoare în domeniul ocrotirii mamei şi copilului — medici, personal sanitar, educatoare şi activiste ale Consiliului naţional al femeilor.

Au asistat de asemeni la lucrările seminarului Odile Arrighi şi Elena Vîlcoci, secretare ale F.D.I.F.

La dezbateri au luat parte reprezentanţi ai C.C.S., ai Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale, ai Crucii Roşii şi ai altor organizaţii de masă.

După cuvîntul de deschidere rostit de Maria Rosetti, preşedinta Consiliului naţional al femeilor din R.P. Romînă, participanţii la seminar au ascultat cu deosebit interes referatul cu tema „Ocrotirea mamei şi a copilului", prezentat de Gabriela Bernacki, vicepreşedintă a Consiliului naţional al femeilor, precum şi o amplă informare privind dezvoltarea mişcării de femei din ţara noastră, prezentată de Ileana Răceanu, vicepreşedintă a Consiliului naţional al femeilor.

Fiecare dintre aceste expuneri ca şi contribuţiile aduse de ceilalţi vorbitori au fost menite să împărtăşească din experienţa noastră în domeniul ocrotirii mamei şi a copilului reprezentantelor femeilor din ţările Africii şi Asiei şi să le prezinte, în lumina realităţilor noi din R.P.R., drumul parcurs de poporul nostru condus de partid, în cei 16 ani care au trecut de la eliberare.

În cuvîntul lor reprezentantele femeilor din ţările Africii şi Asiei participante la seminar au relevat importanţa iniţiativei Consiliului naţional al femeilor din R. P. Romînă de a organiza acest seminar, bun prilej de a face un valoros schimb de experienţă în acest domeniu.

Fotografii de S. STEINER

S-au întîlnit şi s-au împrietenit. De la stînga la dreapta: Condé Fatou din Guineea, Coches Dorina, muncitoare la fabrica „Tricotajul roşu", şi Christine Liko din Congo.

COPERTA NOASTRĂ:

ROKAITOU SOW, secretară generală a Secţiei Femeilor Muncitoare de pe lîngă Sindicatele din Segu (Republica Mali).

Fotografia de S. STEINER

În pauza dintre două şedinţe. Întîlniri de neuitat. ←

CAMARA LOFFO, consilier general în Ministerul Sănătăţii, membră în Biroul politic naţional al Partidului Democrat din Guineea

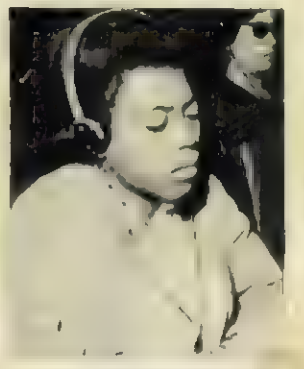

BERNEDETTE TCHITEYA KENA, preşedinta organizaţiei de femei din Congo.

BECHIRA BEN M'RAD HAMMALIF, preşedinta Uniunii Femeilor Musulmane din Tunisia.

SAFIRA JAMIL, secretară generală a Ligii Femeilor Irakiene.

ZAINAB NABBOUH, din partea Ligii drepturilor Femeii Libaneze.

Ştiuleţe cu ştiuleţe, pătulele se umplu cu vîrf cît muntele. Colectiviştii de la G.A.C. „11 Iunie 1948" au obţinut o producţie medie de 2.500 kg porumb boabe la hectar (faţă de 2.200 kg plan). Hrana vitelor este bine asigurată dacă socotim că gospodăria are şi 4.000 tone de porumb-siloz, precum şi 8.475 tone siloz total (un amestec de masă verde de secară, floarea-soarelui, lucernă, mazăre şi ovăz).

Sîntem de la PECHEA

„Este necesar ca în gospodăriile agricole colective să se acorde o şi mai mare atenţie creşterii efectivului de vaci proprietate obştească, asigurîndu-se astfel sporirea veniturilor băneşti prin folosirea mai intensă a forţelor de muncă în tot cursul anului".

(Din Expunerea tovarăşului GH. GHEORGHIU-DEJ la plenara C.C. al P.M.R. din 31 octombrie 1960)

Teatrul Național din Iași.

În dulce tîrgul Ieșilor...

— DUPĂ PRIMA LOVITURĂ DE GONG —

Fotografii de Elena GHERA

E toamnă în Iași, ca-n fiecare... toamnă. Ruginite, frunzele foșnesc discret, iar sus, la Copou, fără să-ți pui prea mult mintea cu visul, parcă-l simți pe Eminescu pășind alături de tine, îngîndurat și melancolic...

E toamnă, dar, în ciuda atributelor vestimentare ale toamnei, orașul e vesel, plin de viață (ca și oamenii), construiește clădiri care scurtează distanța dintre pămînt și cer... O „voce" în această simfonie a creației care a cuprins și Iașul o are și mișcarea artistică ieșeană — obiectul acestor rînduri.

TRADIȚIE ȘI PROGRES

Ați ghicit: e vorba de Teatrul Național ieșean, patronat de bardul de la Mircești. Amănuntele despre actuala sa stagiune le-am aflat de la profesorul universitar Ilie Grămadă, directorul teatrului, pe care l-am găsit, cum s-ar spune, în pragul unei ședințe. Am schimbat cu domnia-sa cîteva cuvinte. Cum pe masa de lucru avea puse parcă anume față în față repertoriul teatrului și revista „Teatrul" deschisă la o anume pagină, am intrat direct în discuție:

— Repertoriul Naționalului ieșean a fost, precum se vede, criticat de către revista „Teatrul", pe considerentul că ar fi eclectic. Ce părere aveți despre critica ce v-a fost adusă?

— Ca să fiu sincer, nu sînt de acord cu ea. Noi ne-am străduit să alcătuim un repertoriu „în tradiție", dar care să marcheze și un progres; am încercat să-i dăm spectatorului prin acest repertoriu, un bun prieten de viață. Or, luat în ansamblul lui, repertoriul nu poate fi socotit — după părerea noastră — eclectic decît în măsura în care „eclectic" s-ar putea traduce prin „nemecanic", „armonios", „apropiat de profil". Iată de ce ne miră că piesele „Fîntîna Blanduziei", „Fata cinstită" de Goldoni, „Dragoste" de Orlin Vasiliev și „Coloana a V-a" de Hemingway nu ni-s potrivite. Dimpotrivă, noi socotim că, așa cum l-am gîndit, repertoriul teatrului va atrage atenția publicului și își va atinge scopul propus.

— Cu ce ați deschis stagiunea și cum a primit publicul deschiderea?

— Cu piesa lui Dorel Dorian „Dacă vei fi întrebat", sub bagheta regizorală a lui Toscani. Se pare că spectacolul nu a înșelat așteptările publicului și sperăm ca aceste așteptări să nu fie înșelate nici de celelalte premiere: „Sfîrșitul escadrei" de Korneiciuk, „Puterea întunericului" sau „Anna Karenina" de Tolstoi și „Orestia" de Eschil, pe care o montăm la Studio.

— Nu demult Teatrul Național din Iași a fost criticat și pentru faptul că, în ciuda posibilităților pe care le are, nu promovează dramaturgi locali. Ce va spune noua stagiune în acest sens?

— Va spune, prin intermediul a două piese pe teme de strictă actualitate, că observația a fost întemeiată. Tot atunci se imputa teatrului nostru că neglijează în distribuții vechea generație, preferînd actori mai tineri. Chiar dacă n-am considerat această critică pe de-a-ntregul întemeiată, am luat-o totuși în considerație: distribuțiile noii stagiuni vor aduce în scenă, alături de un Miluță Gheorghiu, pe Rodica Popescu, sau alături de Ani Braeschi, pe Dorel Juster. Sîntem în tradiție, dar vrem și progres!

LA POMUL LĂUDAT...

...să nu te duci cu sacul!—spune zicala. Dar cînd poposești la „Pomul verde" din Iași (grădină a Teatrului Evreiesc de Stat, unde s-a

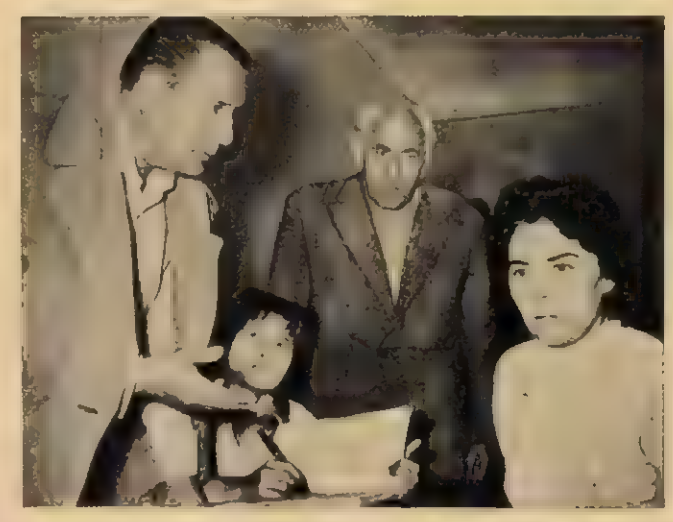

Ion Schimbinski, Rodica Popescu, Ion Lascăr, artist emerit, și Margareta Pogonat pe cînd repetau în piesa lui Dorel Dorian „Dacă vei fi întrebat".

Cînd am poposit noi în Iași, baletul Operei de Stat pregătea „Păcală" de Viorel Doboș. ↓

deschis în această toamnă stagiunea), fără să fie lăudat poți să-ți iei cu tine sacul...

Teatrul evreiesc are în vechea cetate a Moldovei o tradiție adînc împlîntată în vreme; înființat de A. Goldfaden acum mai bine de 80 de ani, el este primul teatru evreiesc din țara noastră — se pare chiar din lume. E lesne de înțeles că pretențiile publicului față de un asemenea teatru sînt totdeauna mari.

— Tocmai așa stînd lucrurile — ne-a spus regizorul Izo Schapira, directorul teatrului — ne străduim să nu fim indulgenți cu noi înșine. Iată cele trei premiere ale stagiunii: un spectacol de estradă, apoi „Ultimul tren" de Kovacs György și Eugen Mirea și, în sfîrșit, „Nila" de A. Salînski. Pentru viitor pregătim o piesă romînească: „Celebrul 702" sau „Mielul turbat" — nu ne-am hotărît încă — și cîteva piese ale unor scriitori clasici de limbă idiș, printre care și „Orfana Hasie".

— Se pare că media de vîrstă a actorilor teatrului pe care îl conduceți e... tinerețea. Tinerețea aceasta se face simțită în spectacole, în viața teatrului?

— Credem — pentru că așa dorim să fie — că da. Pe aceia dintre noi care nu mai putem fi socotiți tocmai tineri ne bucură tinerețea teatrului nostru, parcă invers proporțională cu anii lui. Cred că și în spectacole s-a făcut simțit suflul tinereții; și acest lucru este subliniat de caracterul contemporan al spectacolelor noastre. În acest sens ne putem referi la spectacolul realizat de tînărul regizor Jean Stopler cu „Nila" lui A. Salînski.

Publicul ieșean al teatrului — și care provine nu numai din rîndurile populației evreiești — a fost mulțumit de modul în care și-a început teatrul stagiunea. Și așteaptă ca acest bun început să nu fie dezmințit de următoarele spectacole ale Teatrului Evreiesc de Stat.

VERVĂ

La Teatrul de păpuși din Iași, care poartă numele... (dar nu poartă nici un nume, pentru că, așa cum ne-a spus, mîhnit, tovarășul Foca, directorul teatrului, „numele frumoase și potrivite au fost luate de alte teatre"; nu i-am replicat tovarășului director că teatrul s-ar putea numi „Ion Creangă" sau „Ileana Cosînzeana" — ca să dăm numai două sugestii. Nu i-am replicat — și ne pare rău). Așadar, la Teatrul de păpuși din Iași lucrurile au început a fi... mînuite bine din capul locului, adică de la începutul stagiunii.

— Premiera „Caprei cu trei iezi" — ne-a spus directorul și regizorul Manole Foca — a stîrnit interes în rîndul micilor și marilor spectatori; de altfel, ca și celălalt spectacol al stagiunii, „Cinci săptămîni în balon", dramatizare după Jules Verne.

— Ce ne puteți spune despre spectacolele care vor urma?

— În „Galoșul fermecat" de M. Matveev și în piesa scriitorului ieșean Leon Aurel „Cine-mi ești", ne vom strădui să îmbogățim și să împrospătăm linia spectacolului popular, simplu din punctul de vedere al montărilor, dar nu și sărac. Ne vom strădui să ne menținem verva și să fim... și mai în vervă!

LA OPERĂ

Pe directorul Operei de Stat din Iași l-am găsit la Universitatea de pe Copou. Faptul n-ar prea fi interesant dacă n-ar fi ascuns o surpriză a mișcării artistice ieșene și un pas înainte: tovarășul Goia se afla într-o comisie de admitere a noilor studenți ai noului Conservator de muzică.

— Faptul este îmbucurător. Cu titlu informativ însă, ce ne puteți spune despre noua stagiune a Operei?

— Deși tînără — nu are decît cinci ani — Opera noastră și-a cîștigat prețuirea publicului. Și tocmai pentru a spori această prețuire, în noua stagiune ne-am gîndit să montăm cîteva spectacole, mai dificile poate, dar solicitate de iubitorii de muzică: „Faust", „Cavaleria rusticană" și „Răpirea din serai". Premiera stagiunii: un spectacol original — „Păcală" de Viorel Doboș, în premieră pe țară. În plus, reluările.

— Se știe că activitatea Operei din Iași se desfășoară pe mai multe... voci și nu se rezumă numai la montarea spectacolelor. Aveți noutăți și în acest sens?

— S-ar putea întîmpla să avem... — ne-a răspuns directorul Operei, modest: „Cabinetul muzical", care ține lecții de regie, machiaj sau inițiază dezbateri critice; concursurile „Prietenii operei", organizate în întreprinderi, la școli sau la sate; spectacolele-lecție, serile muzicale, cît și Studioul pentru tineret — toate acestea au intrat demult în vederile noastre, iar în noua stagiune le vom intensifica activitatea. La modul... vivace!

Opera împarte cu Naționalul sala de spectacole și săptămîna de lucru. Cînd te apropii de impunătoarea clădire, o simți vibrînd de sunete. Ce să-i faci? Opera își desfășoară totdeauna activitatea cu... trîmbițe și surle!

Dar nu numai ea, ci și sora ei bună, Filarmonica de Stat „Moldova", a cărei activitate în noua stagiune se anunță a fi extrem de „sonoră". E de notat că alături de dirijorii și soliștii romîni — ieșeni sau bucureșteni — Filarmonica din Iași va avea în noua stagiune concursul unor prețioși artiști de peste hotare; e de notat că în noua stagiune, ca și în celelalte. Filarmonica din Iași va desfășura o largă acțiune de inițiere muzicală, făcînd să răsune acordurile muzicii lui Enescu, Caudella, Strauss, Glinka, Liszt sau Dinicu, în fabrici, școli și la sate.

★

În Iași e toamnă. Orașul e plin de viață, gălăgios. O voce în această simfonie a creației o are și mișcarea artistică ieșeană.

Bazil DUNĂREANU

↑
„Capra cu trei iezi", actorii-mînuitori și regizorul Manole Foca.

La Teatrul Evreiesc de Stat „A. Goldfaden" fotoreporterul a surprins o repetiție a spectacolului „Nila" de A. Salînski. ←

O repetiție la Filarmonică. ↓

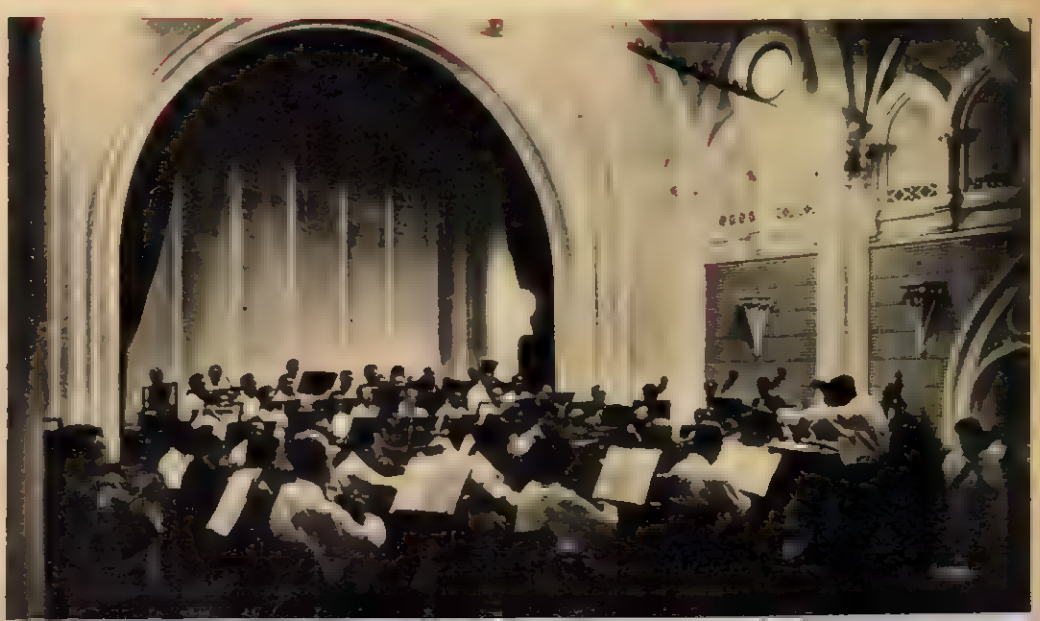

Cîțiva pași prin SOFIA

Fotoreportaj de F. URSEANU

— Cum vă place Sofia? Iată o întrebare care, aici, în capitala Bulgariei, poate ține foarte bine loc de „bună-dimineața", de „bună-ziua" sau de „bună-seara". Cu această întrebare începe de fapt primul schimb de impresii cu orice cunoștință nouă făcută la Sofia. Îndrăgostiți de orașul lor, locuitorii capitalei bulgare vor să cunoască neapărat părerea oaspeților despre Sofia de azi. Și prilejul îl au din belșug...

Din primăvară, cînd în Bulgaria au apărut trandafirii, și pînă acum, în toamnă, orașul a fost admirat de parizieni și de moscoviți, de romîni și de cehi, de polonezi și chiar de îndepărtații americani. Capitala bulgară își întîmpină oaspeții cu cerul ei senin, cu aerul proaspăt de munte, cu parcurile pline de flori, cu străzi și piețe reînnoite, cu clădiri solide și monumentale și, mai ales, cu o proverbială ospitalitate. Ei știu că oaspeții vin aici să descopere, în inima Balcanilor, nu numai un oraș pitoresc și interesant, ci Sofia de azi, pe care cei aproape 16 ani de putere populară au transformat-o într-o modernă capitală europeană.

Așadar, ne place într-adevăr Sofia! Despre aceasta „vorbim" mai jos, în cîteva imagini.

Iată alte două noi construcții ridicate în anii puterii populare în centrul orașului. În dreapta se află Casa partidului; în stînga, una din fațadele marelui magazin universal „Țum".

Orașul în plină dezvoltare, etajele construcțiilor moderne depășesc „înaltul" minaret al bătrînei moschei din inima Sofiei, rămasă aici doar ca monument istoric. În toamna aceasta s-a terminat construirea blocului-turn (pe care-l vedeți în spatele moscheii) și a altor clădiri mari pe arterele centrale ale capitalei. Aici se vor deschide noi magazine și se vor da în folosință zeci de apartamente.

Și aceasta-i Sofia! Pe zeci de străzi și în piețe publice pietonii și vehiculele circulă pe un uriaș „parchet" de ceramică. Milioane de dale lustruite, colorate, strălucitoare completează stilul și culoarea locală. Aceste „plocika", tari ca oțelul, înlocuiesc perfect mozaicul, asfaltul, piatra cubică sau macadamul, făcîndu-i parcă pe vizitatorii orașului să nu uite niciodată cum este pardosită Sofia. Și pentru ca într-adevăr pavajul Sofiei să nu fie uitat, gospodarii orașului se-ngrijesc ca în zori el să fie spălat și lustruit. După aceea, vă putem garanta că pe tot acest uriaș mozaic nu veți găsi decît extrem de rar mucuri de țigări, hîrtiuțe sau alte urme ale neglijenței. Așadar, nu numai pavajul, ci și curățenia e o caracteristică a orașului.

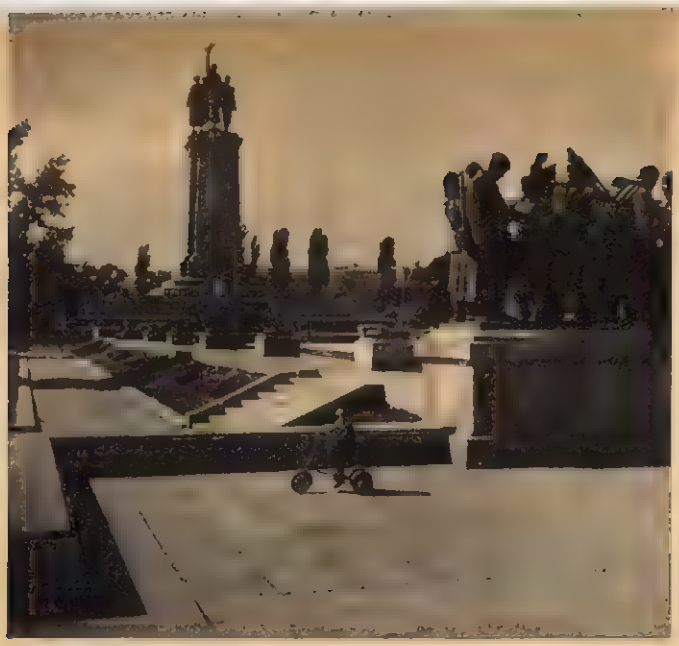

Poporul bulgar nu va uita niciodată jertfele ostaşilor sovietici, care au adus o contribuţie hotărîtoare la eliberarea sa de sub jugul fascist. În amintirea celor care au luptat pentru libertatea poporului bulgar, în centrul Sofiei a fost înălţat acest monument de o impunătoare înfăţişare artistică.

Dominînd de la aproape o mie de metri oraşul Sofia, muntele Vitoşa primeşte cu regularitate turişti şi locuitori ai capitalei, care îşi petrec aici „weekendul". De sus, de pe Vitoşa, se desfăşoară o privelişte aproape unică: întreaga panoramă a oraşului Sofia.

Copii ai Sofiei. La dispoziţia lor se află într-unul din parcuri un mijloc de distracţie care le face o deosebită plăcere: căruţe trase de măgăruşi.

Una din atracţiile oraşului este şi grădina zoologică. Mii de vizitatori trec zilnic prin faţa cuştilor cu animale exotice.

CORBUL de pe braţele crucii

— Cardinalul Spellman — un călător căruia nu-i mai şade bine cu drumurile lumii.

de Valentin SĂVESTRU

Un om gras, cu obrajii puhavi și capul ras, își mijește ochii înguști sub ochelarii fără ramă și-și tremură gușile etajate peste gulerul de celuloid, învăluindu-l într-un zîmbet dulce pe generalul ce a îngenunchiat ca să-i sărute mănușa roșie: Francis Spellman, cardinalul New York-ului, asistă la o paradă militară a Bundeswehrului și se bucură din toată ființa și cărnurile sale. Pe asfaltul proaspăt stropit piesnește ritmic pasul de gîscă, pe caldarîm se proiectează umbra groasă a unei imense cruci de fier, zebrată de umbrele subțiri ale baionetelor, și cardinalul zîmbește desenînd leneș în văzduh semnul benedicțiunii.

Cardinalul Spellman e un cavaler sui generis al morții. El nu numai că ațîță la război, dar binecuvîntează orice vărsare de sînge, în indiferent care colț al lumii s-ar ivi ea, și își face apariția pe cîmpul de luptă o dată cu corbii, fîlfîindu-și mantia roșie de cardinal printre aripile negre ale acestor păsări. Cînd s-a dezlănțuit sălbatica agresiune americană din Coreea, cardinalul s-a suit în avion și a început binecuvîntarea agresorilor prin radio, încă înainte de a ateriza, îndemnîndu-i cu înverșunare pe oștenii yankei să nu lase „piatră pre piatră" în locurile prin care trec. În timpul războiului murdar din Indochina, cardinalul Spellman a patronat pompoase slujbe religioase la Saigon, glorificînd acțiunile canibalilor din corpul expediționar francez. Cînd s-a pornit aventura militară anglo-franco-israeliană de la Suez, cardinalul a dat dispoziții grabnice să i se facă bagajele — dar n-a mai avut timpul necesar să se transporte cu ele la locul cu pricina. Războiul este, ca să zicem așa, mediul cel mai favorabil pentru înflorirea fizică și spirituală a cardinalului. Ori de cîte ori clănțăne mitralierele, Spellman cîștigă în greutate și din gura lui aurită ies panglici cu cele mai avîntate predici. Cînd bate vîntul păcii, el se posomorăște, slăbește văzînd cu ochii și se claustrează în colțuri întunecoase de catedrală.

„Fifth Avenue" din New York este artera cea mai aglomerată de manifestații și parăzi în stil american. Tot anul pot fi văzute aici cele mai năstrușnice defilări: fete în piei de panteră, vînători de purici cu imense pompe de insecticid, membri ai „Legiunii Americane" urlînd lozinci rasiste în zgomotul trompetelor de jaz în timpul campaniilor electorale, oameni „de pe alte planete" solicitînd voturi pentru candidații la președinție — și mulți alți măgari și elefanți împodobiți cu afișe, acompaniați de orchestre, tîrîți de frînghii vopsite.

O singură demonstrație are un caracter auster. Este aceea pe care o organizează episcopatul catolic american în ziua sfîntului Patrick. În această zi, timp de opt ceasuri trec prin fața lui Spellman și a statului său major cîrduri înarmate care agită în tăcere icoane, prapuri și drapele: copii de zece-doisprezece ani purtînd puști mai grele decît ei, fete cu priviri imbecilizate sub cozoroacele lucitoare, purtînd pușca peste uniforma cu fireturi ca a vechilor starosti de gardieni din poliția regală română, tineri cu maxilarele strînse ducînd pușca în cumpănire ca pentru un atac la baionetă... Sînt ceasurile de mare delectare ale cardinalului. El asistă la acest spectacol tragic de ridicol, în culmea desfătării. Expozeul său ecleziastic de ziua sfîntului Patrick seamănă nu atît cu o predică religioasă, cît cu o dare de seamă a unui plutonier intendent de cazarmă.

Spellman este în clerul catolic mondial reprezentantul celei mai agresive tendințe antiumane, antisociale, antiistorice, răspînditor al ideii absurde a supremației americane, exponent pe plan religios al politicii Pentagonului. Agresivitatea acestor tendințe este atît de brutală, încît atunci cînd fostul papă Pius al XII-lea s-a simțit nevoit să facă unele rezerve vagi cu privire la cursa înarmării atomice, Spellman a luat atitudine publică împotriva superiorului său, declarînd emfatic că pentru armata americană „numai armele cele mai moderne sînt cele mai bune și mai potrivite". Pentru unii, acest act de indisciplină ierarhică părea să fie foarte rău prevestitor la adresa cardinalului. Dar nu i s-a întîmplat nimic: el manevrează o bună parte din banii cu care se finanțează misiunile catolice în întreaga lume — ceea ce face să nu i se observe la Roma micile păcate, mai ales cînd acestea își au sorgintea în excesul de zel.

Anticomunismul are în Spellman un soldat vajnic. După o îndelungată cazną filozofico-mistică, mintea cardinalului a stors o deviză pe care a înscris-o pe drapelul său: „Comunismul este dușmanul tuturor oamenilor care cred în America și în dumnezeu". Cu această deviză el a provocat pentru a doua oară emoție la Vatican, întrucît identificarea lui dumnezeu cu America nu fusese prevăzută pînă atunci în canoanele Sfîntului Scaun; se cerea așadar fie o sanctificare a noului dumnezeu al lumii moderne, fie o condamnare publică — sens în care se și agitară de altfel cîțiva cardinali europeni. Cardinalului new-yorkez nu i s-a întîmplat nimic. Pius al XII-lea s-a mulțumit doar să pună în circulație, neoficial, ideea că Spellman este mai interesat de măreția Statelor Unite decît de aceea a Vaticanului. Spellman putea deci să instalere un nou tron dumnezeiesc: pe Wall-Street; era greu de atacat, întrucît clerul american izbutise, mai ales după ultimul război, să dețină cîteva nunțiaturi, să pătrundă în Curtea Supremă catolică, să pună mîna pe conducerea a două importante ordine, cel al franciscanilor și cel al augustinilor, să acapareze șase locuri în secretariatul de stat al cardinalilor, care este în fond centrala politică a catolicismului mondial.

În aceste condiții era și firesc ca Spellman să rîvnească la scaunul pontifical și dacă n-a fost ales la moartea lui Pius, lucrul s-a întîmplat nu atît din cauza brutalității politicii sale și a antipatiei personale ce i-o nutreau mulți dintre colegii săi de amvon din alte țări, cît din cauza tradiției înțepenite de a se păstra la Vatican un papă european, precum și din faptul că sprijinitorii săi direcți, magnații americani, au investit de astă dată în împrejurarea electorală de la Roma prea multă supraprețuire pentru omul lor și prea puține fonduri lichide.

Cardinalul american este dușmanul principal al oricărei revoluții populare și de aceea revoluția cubană l-a găsit pe picior de luptă. Cînd slujbele religioase pentru Batista au trebuit să înceteze — din cauza dispariției obiectului lor — Spellman personal, în strînsă legătură cu Biroul Federal de Investigații (F.B.I), l-a sfătuit pe episcopul Havanei, Evelio Diaz, să acuze guvernul cuban de persecuții religioase și să proclame biserica din Cuba „biserica tăcerii". Cum însă unii prelați cubani făceau parte din mișcarea lui Fidel Castro, iar printre luptătorii împotriva lui Batista fuseseră și preoți, mai ales din sate, s-au stîrnit în țară mari proteste și Diaz a fost nevoit să renunțe la „tăcere". Unul dintre cei ce răspîndeau semioficial știri despre ruptura dintre guvern și cler, William Friedmann, atașat al Ambasadei S.U.A. la Havana, a fost demascat ca vechi agent al Abwehrului (serviciul de spionaj al armatei hitleriste) și actual agent al F.B.I.-ului și expulzat. Spellman a pierdut brusc interesul pentru Cuba și a plecat în Europa într-o călătorie de reconfortare, în Germania occidentală.

Ca episcop militar al forțelor armate ale S.U.A., cardinalul a ținut să cunoască mai îndeaproape rezervele europene ale Pentagonului și să-l încurajeze pe adjunctul său, vicarul general al Bundeswehrului, care a fost o lungă bucată de vreme și vicar general al Wehrmachtului.

Cu prilejul vizitei în R.F.G., cardinalul Spellman a luat parte și la una din exhibițiile anticomuniste ale N.A.T.O., așa-zisul „congres euharistic" de la München. Problemele religioase au fost expediate aici destul de repede pentru a lăsa loc isteriei războinice la adresa țărilor socialiste. Pe cîmpia Teresia s-au adunat cîteva zeci de mii de persoane, ofițeri ai Bundeswehrului, numeroși soldați din trupele de ocupație, agenți ai poliției secrete, felurite varietăți de cler catolic și protestant și un număr de credincioși civili. Pe cerul cenușiu evoluau avioane ușoare care răspîndeau reclame pentru o fabrică de margarină, cel mai bun spectacol de varieteu, noile laxative pentru copii, o carte a unui general german despre revanșă, prefațată de președintele republicii, și alte produse similare, între care Coca-Cola își avea, firește, locul ei. În mijlocul cîmpiei era înălțat un altar. În jurul lui s-au grupat Adenauer, „oaspete de onoare", Spellman, ministrul de război Strauss, oficialități, prelați și generali naziști. Toți au ascultat în liniște discursul papei, imprimat pe bandă de magnetofon (care, nefiind tradus, a făcut ca la sfîrșitul lui — după o veche butadă franceză — adunarea să fie pe deplin lămurită și în întregime năucă).

În cadrul manifestărilor Congresului — unde s-a pălăvrăgit două zile în valuri de cîte zece ceasuri pe zi — „ocrotirea spirituală a militarilor" a ocupat un loc vast. Strauss i-a ocrotit pe ostași cu citate din Noul Testament, îndemnîndu-i la „bărbăție", pentru ca „într-o bună zi să luați puterea din mîinile ateiștilor din Răsărit în mîinile voastre". Acestui mielușel biblic, dornic să pască în cîmpiile răsăritene, i s-au alăturat și alte oi ale sfintei turme, printre care și berbecul principal invitat la reprezentație. Apoi a vorbit și păstorul Spellman. El s-a declarat cu voce potolită împotriva coexistenței pașnice, a ridicat treptat tonul cînd i s-a năzărit că în țările socialiste „creștinii n-au voie să asculte liturghia" și a început să urle de-a binelea, făcînd să țiuie microfoanele, cînd a anunțat înfrîngerea „de mîine" a U.R.S.S. de către S.U.A. După prorocirea acestui poimarți istoric, fiind probabil extrem de surescitat, cardinalul și-a cam pierdut șirul și a început să amestece America, femeile credincioase din München, cancelarul Adenauer și bomba cu hidrogen într-un miș-maș din care nu s-a mai înțeles decît finalul consacrat „necesității" războiului...

Aceasta este cardinalul Spellman, agitator războinic în sutană preoțească, agent de circulație internațională al Wall-Street-ului, protagonist al politicii putrede, mucegăite, anacronice a Vaticanului. Dacă predicile sale războinice au o rezonanță melodioasă în urechile lui Franco, Adenauer sau Strauss — în auzul mulțimilor sînt un croncănit sinistru.

Odinioară oamenii își astupau urechile. Astăzi au învățat și învață din ce în ce mai bine nu să-și astupe urechile, ci să alunge corbii. Chiar dacă aceștia croncănesc de pe brațele crucii.

„Preasfîntul" Spellman în uniformă militară a S.U.A., cu prilejul unei recente exhibiții anticomuniste organizate de N.A.T.O. — așa-zisul congres euharistic de la München — care a culminat printr-o demonstrație revanșardă, provocatoare, la granița R. S. Cehoslovace.

„Caronia" n-a acostat zadarnic

În portul Constanța a ancorat de curînd vasul „Caronia". De pe bordul lui a coborît un grup de 500 de turiști americani. Sub auspiciile O.N.T. Carpați, oaspeții au vizitat litoralul și au făcut o călătorie la București. O mică parte dintre ei au plecat cu avioanele la Brașov. A fost o vizită scurtă: două zile. Totuși...

Constanța. De pe bordul „Caroniei" ancorate în larg, turiștii sosesc în port cu șalupele.

„Aveți o țară foarte frumoasă și bogată și sînteți un popor ospitalier. „Caronia" n-a acostat zadarnic lîngă țărmurile românești". Cuvintele acestea aparțin unuia dintre cei 500 de americani care ne-au vizitat țara. Le-a spus în timp ce se urca pe vapor și n-am putut astfel să-i aflăm numele.

Domnul Johnson, să-i spunem, este unul din cei 500 de turiști americani care ne-au vizitat țara. Respectîndu-i expresia, este unul dintre cei 500 care au venit să „descopere" Romînia, pentru că — după cum el însuși a recunoscut — știa foarte puține despre noi. Mai întîi a vizitat litoralul și a fost surprins plăcut de înfățișarea lui ultramodernă și grațioasă. La Constanța a vizitat cazinoul și acvariul și, în grabă, a aflat că pe meleagurile acestea a trăit marele poet Ovidiu. Cu un tren special a plecat la București și, prin fereastra autocarului, a descoperit că Bucureștiul este unul dintre cele mai frumoase orașe. În scurtul popas în Capitală a trecut pe la Muzeul satului și a făcut o nouă descoperire: poporul romîn are gust și simț artistic foarte dezvoltat.

Se pare că domnul Johnson a înțeles totodată și cîte ceva din eforturile pe care le facem pentru bunăstare, pentru civilizație. A urat, la plecare, poporului nostru succese și mai mari.

Așadar, 500 de americani ne-au vizitat țara și știu acum mult mai mult decît că Romînia este o țară care se găsește undeva... în răsăritul Europei.

Între Odesa și Istanbul, turiștii americani s-au oprit pentru două zile la noi. Nu știm ce s-au așteptat să vadă, dar la plecare au conchis în unanimitate: „Caronia" n-a acostat zadarnic lîngă țărmul românesc.

Traian PROSAN

R A Stencel
149 ST CLAIR AVE EAST
TORONTO ONT.
CANADA.

PROGRESS MADE HERE IN THE IMPROVEMENT OF THE PEOPLES COMFORT IS COMMENDABLE. WE ALL WISH THAT YOUR GOVERNMENT SUCCEEDS IN THEIR EFFORT TO IMPROVE THE PEOPLES LIFE.

LOUIS BARONDESS, RUTHERFORD NJ
WE FIND THE PEOPLE OF THE COUNTRY VERY FRIENDLY PLEASANT AND NO DIFFERENT THAN AMERICANS.

„Am fost plăcut surprins să găsesc că Romînia este o țară atît de frumoasă și ospitalieră. În special, eu gîndesc că' Bucureștiul este unul dintre cele mai frumoase orașe din cîte am văzut. Și — trebuie s-o spun — am văzut multe orașe.

Un alt aspect care a contribuit la plăcerea de a călători prin țara dv. a fost baletul de înaltă clasă pe care am avut plăcerea să-l văd. Deoarece nu cunosc limba (deși ea are tangență cu franceza și italiana, pe care le știu), nu m-am dus la teatru, dar mi-am dat seama, cu ocazia vizitei mele în București, Brașov, Constanța, că teatrul joacă un rol important în viața poporului.

Sînt cam gurmand din fire, de aceea nu pot să trec cu vederea bucătăria românească. Mi-au plăcut foarte mult excelentele prînzuri servite.

Regret că nu pot sta mai mult aici, pentru plăcerea de a vedea țara și a observa poporul. Eu cred că dacă țara dv. ar fi mai bine cunoscută în America, ați fi pur și simplu asaltați de turiștii americani. Doresc ca noi să putem avea schimburi pe bază de reciprocitate".

P. M. DOUGLAS
Los Angeles — S.U.A.

„Am cunoscut foarte puține despre țara dv. Prima impresie a mea este dintre cele mai bune. Îmi place litoralul dv., cu toate că l-am văzut în acest sfîrșit de toamnă. Îmi imaginez însă ce trebuie să fie în plin sezon balnear. Oamenii dv. sînt foarte amabili, civilizați, îngrijit îmbrăcați".

John CALDWEL
Cleveland — Ohio — S. U. A.

„Progresele făcute aici în ridicarea confortului oamenilor sînt lăudabile. Noi toți dorim guvernului dv. succese în eforturile lui de a îmbunătăți viața poporului".

R. A. STENCEL
Toronto - CANADA

„Noi am găsit poporul acestei țări foarte prietenos și de loc diferit de cel american".

Louis BARONDESS
Rutherford — S. U. A.

Înainte de spectacol, emoțiile sînt mari! Atît de mari, încît o repetiție la botul... pianului e mai mult decît necesară. Îți redă parcă siguranța, îți reamintește ceva uitat și mai aduce — pe ici, pe colo — cîte o corectură! →

←S-a făcut băiat mare! Pe cînd nu era „băiat mare", ochii lui Tudor Copil aveau un farmec „doar al lor", privirile păreau „că îi ard" și cînd o lua „pe străzi hai-hui", o nimerea „din gard în gard". Ei, acum s-a făcut băiat mare și... a făcut ce a trebuit să facă! (Cupletul „M-am făcut băiat mare" îl interpretează cu multă vervă, căldură și talent tehniciana Eugenia Florescu, unul din elementele de bază ale brigăzii).

CU BETON, *și... acid!*

Ne-au atras atenția din prima clipă. Iar cînd am aflat că acești tineri sînt pur și simplu brigada artistică de agitație a Trustului de construcții nr. 1 din București, interesul ne-a crescut, pentru că ei sînt din rîndurile acelora care au înălțat blocurile din Piața Palatului, palatul Radioteleviziunii cu noua-i sală de concerte, tăbăcăria minerală de la Jilava (un poem de piatră și culori), Institutul „Pasteur"; tot ei sînt aceia care construiesc magistrala nord-sud și alte lucrări din Capitală și provincie. Iar asemenea constructori harnici — gîndeam — nu pot avea decît o brigadă artistică la nivelul dovezilor palpabile ale hărniciei lor!

Chiar așa și este. Brigada a fost înființată prin 1955 și a prezentat sute de spectacole cu sute de programe pe șantierele trustului, pe estradele publice, pe scenele altor întreprinderi sau la sate. Palmares: în 1956 a luat premiul I pe raion la concursurile echipelor de amatori, premiul I la faza orășenească, iar la concursul pe țară, o mențiune; în 1958, premiul II pe raion, iar în 1960 — premiul I pe raion. Anul acesta brigada a prezentat 30 de programe noi. Ultimul program — din care am surprins fotografic cîteva aspecte — se reliefează prin ținuta lui artistică și ideologică. E un program închegat, care vizează tot ce e demn de a fi satirizat pe șantierele trustului și scoate la iveală ceea ce trebuie preluat ca o experiență bună. Criteriul eficienței, care justifică existența unei brigăzi, există deci. Mai există — e meritul colectivului de creație și al instructorului — un text destul de original, care merge întotdeauna pe o „idee". Mai există și un ansamblu de interpreți care se dăruiesc cu pasiune și... talent (dar care, în interpretare, insistă prea mult pe gestul și vorbirea declamatorie sau care e uneori tentat să fugă după... șarje). Și în clipa de față, se adaugă la „istoria" brigăzii aceste cîteva... fotografii, pentru dv.!

Fotografii de Eugen IAROVICI

Să vă facem cunoştinţă cu:

② ACORDEONISTUL V. TĂNASE. E muncitor mecanic, dar cînd „le zice" ai zice că s-a născut cu acordeonul în braţe. Un om serios. Dovada pe care o dăm e de ordin extraartistic: motocicist pasionat, n-a suferit şi n-a provocat nici un accident!

② GESTIONARUL DE ŞANTIER CODIŢĂ TĂNASE. Cucernicul sfînt Sisoe (rol „tare" în ultimul program), acest veteran al brigăzii (activează de la înfiinţarea ei) e un exemplu demn de urmat. Sau, cu alte cuvinte, Codiţă e... fruntaş!

③ MARIUS DOBRESCU, alt veteran! Un fel de „fată în casă la toate". Alt exemplu, altă... „codiţă"!

④ MONEA PĂTRU, inepuizabilul. Plin de umor, subtil, tînărul actor amator (şi pictor!) se înscrie şi el printre pionierii şi animatorii brigăzii.

⑤ ILIE MERINTEANU, electrician de meserie, muzicant, actor amator şi elev bun — la liceul seral. Un tînăr plin de viaţă şi voie bună, un pion al brigăzii!

În numărul viitor

o schiţă ştiinţifico-fantastică de MIHU DRAGOMIR:

OMUL — PLANETĂ

● În zbor către Tau Ceta ● O femeie poate cicăli şi în spaţiul cosmic... ● Un loc de refugiu pe o astronavă ● Cabina buclucaşă şi o alarmă pe care nu o aude nimeni ● Un om rătăceşte prin Cosmos ● Pastile hipnotice, injecţii recondiţionante şi... vopsea de pictură ● Inscripţia de pe cabina rătăcitoare ● Hipotermie — dar pentru cîtă vreme? ● Narcoticul tonic şi cîteva amintiri pentru muzeul călătorilor cosmice.

Roza vînturilor

● Printre cele mai tinere universităţi sovietice este şi cea mordvină. Universitatea are cinci facultăţi cu peste 4.000 de studenţi, care urmează cursurile a 16 discipline diferite. Cele mai bune lucrări ale profesorilor şi studenţilor sînt publicate în „Analele ştiinţifice" ale universităţii.

● Noul roman al lui Hemingway, „Vara periculoasă", inspirat din viaţa reală a doi toreadori spanioli, Dominguin şi Ordonez, va apare în volum în cursul anului viitor.

● Poşta franceză a făcut apel la Picasso şi Cocteau (care în afară de poet e şi un excelent grafician) să contribuie la crearea unor noi machete de timbre. „Dacă desenele mele vor fi acceptate — a spus Cocteau — ele vor reprezenta cea mai răspîndită operă a mea". Şi, glumind, a adăugat: „Din păcate, însă, şi cea mai ieftină!"

● La Dakar (Republica Mali) va avea loc anul viitor primul Festival internaţional al artiştilor negri, la care vor participa scriitori şi pictori din Africa şi din restul lumii.

● O ediţie critică a operelor lui Thomas Mann se află în pregătire în editura Fischer din Frankfurt (R. D. G.). Ultimul volum al ediţiei va cuprinde bibliografia completă a tuturor scrierilor marelui romancier german.

● Teatrul „Berliner Ensemble" va întreprinde în cursul anului viitor un turneu în Anglia, unde va prezenta pe scenele londoneze piesa lui Bertolt Brecht „Mutter Courage", avînd în rolul principal pe Helene Weigel.

CULTURĂ INTRATĂ LA... VOPSEA

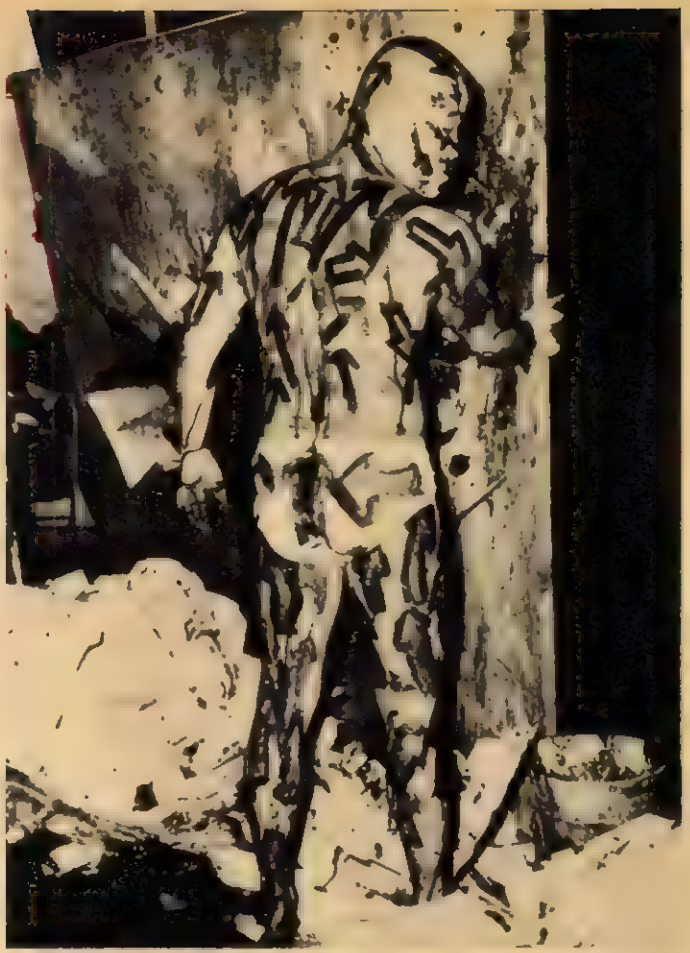

Mare parte a tineretului din Vest a gustat din plin binefacerile culturalo-distractive „made în U.S.A.". Comicsurile l-au învăţat cum mînuiau pistolul Al. Capone şi Dillinger, apoi, cu un veritabil avînt creator, sute de tineri cu comicsul în mîna stîngă şi cu revolverul în mîna dreaptă au făcut practică ţintind, cu o măiestrie demnă de marii lor înaintaşi Dillinger şi Capone, în ţestele cunoscuţilor, necunoscuţilor şi, în lipsa acestora, în ţestele părinţilor.

După aceea, ceea ce n-a putut desăvîrşi comicsul, a desăvîrşit rock-and-roll-ul. Cu rock-and-roll-ul în picioare şi cu comicsul în mîini, tinerii s-au simţit adevăraţi exponenţi ai „modului de viaţă american".

„Cultura" însă nu stă pe loc. Imaginaţia feciorilor de bani gata nu are margini. Ultimul răcnet al acestei culturi este ceea ce în termeni ştiinţifici se numeşte cultul „Beatnik".

Cultul „Beatnik" a depăşit hotarele Statelor Unite, făcînd în momentul de faţă adevărate ravagii în Japonia.

Vă interesează cumva în ce constă acest cult? Priviţi fotografiile. Ele nu reprezintă, cum s-ar putea crede, figurile unor evadaţi din balamuc şi nici sinistrele fantome ale vreunui film „educativ" pentru copii şi tineret. Tinerii din fotografie sînt oameni sănătoşi, în deplinele lor facultăţi mintale (în limitele în care aceste facultăţi au fost tulburate de cuceririle modului de viaţă american).

Aceşti tineri sînt invitaţii unei petreceri tip „Beatnik".

Costumul pe care-l poartă este costumul lui... Adam, plus un chilot de baie.

Corpurile lor sînt însă pictate cu vopsele de cele mai diverse culori.

Evident, culorile nu sînt zvîrlite la nimereală. Unui „beatnik" cu ochi albaştri i se potrivesc 30 de pete verzi pe piept, 15 dungi negre între omoplaţi şi 70 de buline maro, intercostale.

Unui „beatnik" bruneţ i se recomandă următoarea schemă coloristică: 14 pete galbene, 7 dungi dorsale vinete, 77 buline gri intramusculare.

„Beatnik"-ii cu veleităţi de pictori au la dispoziţie găleţi cu vopsea şi pînză pentru a-şi demonstra măiestria şi în acest domeniu. Un oaspete întîrziat, nemaigăsind vopsea, şi-a îmbrăcat o cămaşă de noapte, deşi, credem noi, i s-ar fi potrivit mai curînd o cămaşă de forţă...

Precum se vede, furia „culturală" a atins paroxismul. Aici se potriveşte reclama vechilor circuri: „ce-i pe pînză zugrăvit, înăuntru e viu şi natural".

Cu asemenea distracţii coloristice, modul de viaţă american are un viitor cam albastru.

Nimeni nu poate susţine contrariul, fiindcă ceea ce se vede e negru pe alb...

Radu VALERIU

O rodondula gigantica

Schiță de Maria ARSENE

A venit la mine Leontina, isteața de fii-mea, cu o mutră de parc-ar fi înghițit trei linguri de untură de pește.

— Tăticule, am fost la colega mea, Tuți, și am văzut într-o fotografie o floare extraordinară! Exotică. De un verde albăstrui, care se-ntindea și se cățăra pe o ramă albă de fereastră... Mama lui Tuți spune că se numește Rodondula. Sămînța se găsește de vînzare la o doamnă căreia i-a sosit din străinătate...

— Așa, și? — răspund eu, evaziv, deși bănuiam unde vrea s-ajungă dumneaei.

— Să cumpărăm și noi o sămînță, tăticule (ton rugător), că și mama lui Simona și a lui Adina vor să cumpere... Să am și eu o bucurie (ton duios) cînd învăț...

— ...

— Dacă nu vrei (ton amenințător), atunci nu-i nimic! Renunț și la plăcerea asta. Poate cer prea mult și... (a prins-o plînsul).

Nu pot suporta să văd pe cineva plîngînd. Iar lacrimile Leontinei mă ard direct pe inimă. Ce era să fac?

— Bine — zic — fie și Rodondula.

Madam Bistrichiade s-a hotărît, după o scurtă tocmeală, să-mi vîndă o sămînță. Era un sîmbure cafeniu, mare cît unghia de la degetul mic. Două sute de lei. E scump, nu? De acord, dar „Rodondula" era și „gigantica"... Și decît s-o văd iarăși pe Leontina că udă coada pisicii...

— Face și fructe, domnule!

— Ce fel de fructe?

Madam Bistrichiade n-a știut ce fel de fructe face Rodondula, dar așa i s-a spus.

Am cumpărat un ghiveci frumos, șapte lei, plus cinci lei pămîntul negru și gras adus într-o pungă. Fii-mea a îmbrăcat ghiveciul în poleială și, în fața ei și a cîtorva colocatari veniți de curiozitate la solemnitate, am așezat sămînța la opt centimetri adîncime. Contabilul, șoferul, inginerul și lăcătușul, vecinii mei, au aplaudat și cu asta...

Nu, cu asta nu s-a terminat, căci de-abia a început. La o săptămînă, Leontina mă întîmpină veselă și mă anunță că Rodondula a răsărit. După alte șapte zile, un lujer subțirel, gingaș, izbucnind din discul de humă, se prelingea peste buza ghiveciului, atingînd rama ferestrei. Încă două săptămîni și lujerul, gros cît un creion, coborîse de pe fereastră pînă la dușumea.

Leontina era fericită, eu mă minunam, vecinii, colaboratori voluntari la această experiență, îmi aduceau în cești și farfurioare fel de fel de îngrășăminte chimice și animale: cenușă de oase, rumeguș de lemn, zahăr praf, calciu fosfat și chiar penicilină.

După o lună și jumătate lujerul, gros cît o țeavă de plumb de la instalația de apă, ajunsese pînă la ușă și se urca pe perete. Schimbasem micul ghiveci cu unul mai mare, apoi cu o putină veche.

De fructe, însă, nici urmă. Am chemat-o pe madam Bistrichiade la telefon. Mi-a răspuns mirată:

— N-a făcut nici un fruct? Curios! Trebuie să scoată flori. Aștept să văd rezultatul la dumneata, ca să încerc și eu. Poate că nu i-ai dat îngrășămintele necesare...

Rodondula creștea și se-ntindea văzînd cu ochii. În scurt timp atinsese tavanul și, sprijinindu-se de lampă, coborîse, și acum se-ncolăcea în dreptul pragului. Am hotărît să las ușa deschisă. Într-o singură noapte, înfășurase conducta lavaboului din camera alăturată și se vîrîse după șifonier. În numai alte două săptămîni trecuse prin două camere ieșind afară din apartamentul nostru, aflat la etajul cinci.

Aș fi vrut să dau înapoi. Dar ce puteam face cu Leontina și mai ales cu șoferul, contabilul, inginerul și lăcătușul, care îmi aduseseră un butoi umplut cu pămînt, așezîndu-l în mijlocul camerei mele de lucru? Bineînțeles că în „odaia de naștere" a Rodondulei era o murdărie de nedescris. Stropii de apă și fărîmăturile de pămînt căzute pe covor și pe parchet făcuseră o pastă groasă, cleioasă. Butoiul, cu doagele insuficient spălate, mirosea a varză clocită.

Vecinii îmi dădeau telefoane din oră în oră: „Unde a ajuns? A trecut de ascensor? A depășit etajul patru? Au ieșit muguri? A scos flori sau fructe???" Ba încă și o serie de persoane străine au început să mă bombardeze cu telefoane acasă și la serviciu. „De unde ați cumpărat sămînța? Nu face pui? Are frunze?..."

Dihania asta de plantă exotică devenise periculoasă. Umblam desculț, cu pantalonii suflecați, legat la fălci, din pricina durerii de măsele (curentul de la două uși deschise) și căram găleți cu apă.

Rodondula ajunsese cît un uriaș șarpe boa. Se tîrîse pînă la parter, de-a lungul scheletului—tunel de fier—al ascensorului.

Venea ca la bîlci lume străină să vadă, să se mire, să mă asalteze cu întrebări. Amicul meu Filioran, de la ziarul „Bucureștiul", mi-a luat un interviu; Valestru, de la „Actualul", mi-a cerut permisia să scrie un pamflet cu Rodondula; iar vechiul meu prieten Șerbescu, de la „Agrimensura", mi-a organizat o conferință horticolă în cadrul asociației „Prietenii naturii", în care urma să vorbesc despre această plantă denaturată...

Fructe? Nici gînd! Flori? Da' de unde!

Monstruoasa Rodondula sugea tot mai multă hrană, mințindu-ne, fără să dea rod. Năvălise în stradă și o luase de-a lungul trotuarului spre primul colț. Cu cît trecea timpul, se îngroșa și devenea mai iute de picior...

Primul avertisment mi l-a dat miliția de la circulație:

— Dacă trece peste stop, te amendez, tovarășe!

Blestemata de Rodondula ocolise însă prudent colțul și intrase într-o alimentară.

— O s-o urcăm, ghirlandă, peste vitrină — îmi spuse responsabilul.

— O să împodobim cu ea oglinzile — zise cea mai tînără manichiuristă de la „Higiena".

— O să încadrăm rafturile cu jucării — propuse...

Curînd aveau să-și dea și ei seama...

.....

După ce am ieșit din spital, unde medicii — cei mai mari specialiști neurologi — mi-au recomandat liniște, viață tihnită și schimbare de mediu, m-am dus la sfatul popular raional. Le-am propus: fie să-mi preia Rodondula pe care s-o replanteze în Grădina botanică, fie să-mi înlesnească schimb de locuință.

Dar aprobările, legate de ședințe, acte și formalități, durează...

În blocul meu, locatarii se transformaseră în sclavii Rodondulei. Frumoasa și curata clădire de cinci etaje era un șantier în care se cără apă, pămînt, îngrășăminte. Erau folosite macarale, furtunuri, saci, damigene...

.....

A trecut aproape o jumătate de an de atunci... Locuiesc cu fii-mea pe la neamuri. Asta pînă îmi va veni transferul în provincie, pe care l-am solicitat. Despre Rodondula n-am mai știut o vreme nimic. Pînă săptămîna trecută, cînd un fost coleg de serviciu mi-a spus că ar fi ajuns la bariera Colentinei și că mărfarul de Constanța ar fi decapitat-o...

Dac-ar fi adevărat!... Cine știe? Poate că mi-aș putea relua locuința și...

— Ce-ai spus Leontina? Ai văzut la Tuți o fotografie cu pisici și cățeluși drăgălași? Hrăniți cu praf de calciu vitaminoizotopic? Ei bine, nu! Nu-u-u. Pentru nimic în lume. Cu Rodondula ți-am admis, dar lei și tigri... pentru nimic în lume! Chiar de mi-ai aduce în fiecare lună cîte un zece la matematici. Ajunge!

Păi nu?

CU SARE ȘI PIPER

Umor sovietic

DOUĂ ACE

„Fraților! Știți ce-am văzut?"
Zise acul de cusut
Și-amuți ca scos din fire
De-o cumplită amintire.
„Haide, spune-o dată, frate!"
Au spus acele-ntr-un glas.
Moarte de curiozitate
În pernița de atlas
Și-au ciulit urechea, vrînd
Să nu scape un cuvînt.
„Am văzut un ac lucios,
Țanțoș, însă găunos
Și beteag, fără ureche,
Pareă apucat de streche,
De făcea la gură spume,
Vrînd să-nțepe-ntreaga lume
Nu în pînză ori dimie,
Ci sub piele-n carne vie!
Fraților, cînd îl văzui
Cum tot înțepa tehui,
Așa din ureche știu că
Mi s-a ridicat măciucă!
Se întîmplă, drept vă zic,
Să înțepi cîte-un buric
Al vreunui deget care
E lipsit de-ndeminare...
Dar la dînsul, evident,
Asta nu-i un accident,
Ci un fel de meserie!
Ce nebun! Ce barbarie!"

Se mai află printre noi
Înțelepți de-aceleași soi,
Ce nu cred în medicină
Dintr-o singură pricină:
Sînt în stare să priceapă
Numai că seringa-nțeapă...

După F. KRIVIN
(Din „Ogoniok")

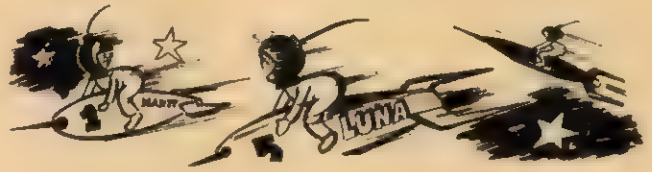

O întrecere pasionantă

Ieri s-a încheiat cursa rachetocosmică pe traseul Pămînt-Marte-Lună-Pămînt. La această pasionantă întrecere sportivă, care a devenit tradițională, au luat parte echipe de cosmonauți-amatori din 24 de orașe. O luptă înverșunată a avut loc între leningrădeanul N. Elkin și moscovitul V. Levșin. Mulțimea de suporteri înșirată de-a lungul Căii laptelui nu s-a desprins de lîngă telescoape, urmărind competiția cu însuflețire și lansînd rachete luminoase cu culorile favoriților. Iată filmul cursei:

După start, din pluton evadează Elkin, urmat îndeaproape de Levșin care, după numai patruzeci de mii de kilometri, îl ajunge din urmă. Elkin încearcă să se detașeze de urmăritori dar Levșin se ține de el, botul rachetei sale aflîndu-se în permanență în dreptul stabilizatorului rachetei lui Elkin. Totuși etapa intermediară, care are drept punct de sosire satelitul solar „7 Noiembrie", este cîștigată de Elkin care, profitînd de o neatenție a lui Levșin, cîștigă înainte de sosire un avans de 100.000 de km, pe care Levșin nu le mai poate recupera. Restul plutonului a sosit compact la o distanță de cinci secunde, trei zecimi, patru sutimi și o miime. Elkin îmbracă după această etapă combinezonul și casca portocalie de lider.

În etapa a doua și ultima, H. Borko (Odesa), considerat de mulți ca un concurent cu șanse mari, suferă un accident. El trece la un viraj într-un mod cu totul necugetat în a patra viteză cosmică, pierde controlul rachetei, care îl zvîrle în afara sistemului solar. Juriul îl elimină pe Borko din concurs și-l descalifică, deoarece imprudența sa putea pune în pericol navigația interstelară.

Între timp Levșin îl ajunge din nou din urmă pe Elkin, care s-a detașat și în această etapă de restul plutonului. Ei străbat împreună cîteva milioane de kilometri. Lupta este nedecisă, cînd, spre surprinderea tuturor, Șustrîi se adaugă echipei celor doi lideri. Toți trei, înfruntînd fără frînare căldura aterizării, sosesc aparent simultan pe cosmodromul „Mirnîi". Însă aparatele juriului, care au filmat sosirea cu 100 de milioane de imagini pe secundă, dovedesc că Șustrîi a sosit cu o miime de rachetă înaintea celorlalți. Astfel, Șustrîi își alocă pentru întîia oară cupa „Galaxia", pentru care concurează de 60 de ani la rînd. Pe echipe, victoria a revenit cosmonauților din Kaluga.

Cu toate că întrecerea a fost pasionantă, ea n-a adus nimic nou în ceea ce privește recordurile de viteză. Nici unul dintre concurenți n-a reușit să depășească în tot timpul cursei viteza luminii.

E. SIROKOV

ANECDOTE DESPRE OAMENI CELEBRI

Instinctul animalelor

În timpul unei ore de curs ținute de vestitul paleontolog rus Vladimir Kovalevski, un student care, fiind odraslă de moșier, îl ura pe profesor din cauza vederilor sale progresiste strigă deodată: „cucurigu!". Studenții nu se putură abține să nu rîdă. Rîse și Kovalevski. Apoi, scoțîndu-și ceasul de buzunar, se uită la el și zise:

— Grozav mi-a rămas ceasul în urmă. Arată ora zece și e de fapt ora trei noaptea, deoarece a cîntat cocoșul! Animalele nu se înșală niciodată: ele au un instinct infailibil! Și apoi adăugă: cu excepția cazului cînd sînt dintr-o specie degenerată, sortită dispariției...

Calm

În cabinetul de lucru al celebrului chimist rus N.N. Beketov intră odată, foarte alarmată, soția lui:

— Au pătruns hoții în biblioteca ta! — strigă ea.

— Da? — zise savantul, fără a se opri din scris. Și ce citesc?

ÎN ATELIERUL FOTOGRAFIC „CUM VĂ PLACE" DIN WASHINGTON

— Toate sînt la dispoziția dv., Mister! În ce postură preferați să pozați?

Desen de B. EFIMOV

LA BALAMUC

...La capătul unei alei încîntătoare, străjuite de eucalipți, medicul șef Mr. Drive se opri și ne întrebă:

— Puteți suporta spectacolele zguduitoare?

— Oh, Sir — i-am răspuns eu — aceasta e meseria noastră, de reporter.

— Atunci, urmați-mă.

Și venerabilul conducător al spitalului de psihiatrie apăsă un buton în zidul clădirii de la capătul aleii. O ușă groasă de un metru se deschise fără zgomot și intrarăm.

— Am observat că această clădire nu are ferestre de loc. Din ce cauză? — am întrebat eu.

— Aici sînt internate în special victimele psihozei războiului rece — răspunse Mr. Drive. Mania lor cea mai periculoasă — pentru ei — este încercarea de a se arunca pe fereastră, după exemplul unuia dintre primii bolnavi de această psihoză — Forrestal. De aceea evităm ferestrele.

Deodată se auzi un urlet. Am tresărit fără voie.

— Camera nr. 5? — îl întrebă doctorul pe sanitarul de serviciu.

— Da, sir, numărul 5 își dă concertul de dimineață.

— Uuuuuu! U-uu-uuu! Începe atacul cu bombe A! Începe atacul cu bombe H. Începe atacul cu bombe A... Începe... Dar eu stau în adăpost! Am să rămîn singurul om din lume! Uu-u! Uu-u! Uuuuu-u!

— E un caz greu — oftă medicul. Ce mai face pensionarul de la nr. 20?

— Ca întotdeauna, Sir. Imaginează pacte militare regionale. Ieri dimineață a chemat sora și i-a spus în mare taină că a reușit să încheie încă un pact defensiv între Norvegia, Luxemburg, Uniunea Sud-Africană și Vatican. Era foarte fericit, își freca mîinile și rîdea.

— Ei, ăsta cel puțin e calm dacă are hărți. Dați-i cîte hărți vrea, să le mîzgălească oricît vrea, dar să nu le mănînce. Probabil vreți să vedeți un pacient? — mă întrebă medicul.

— V-aș fi foarte îndatorat.

— Supraveghetor, conduc-l pe domnul la camera nr. 23.

Ajunși acolo, supraveghetorul dădu la o parte micul oblon care acoperea ochiul de fereastră al ușii. M-am uitat în cameră și m-am cutremurat. Pe o podea plină de bucățele de hîrtie stătea un bărbat cu ochii lucind sălbatic și părul vîlvoi. Cutremurat de un rîs bizar, scria pe o foaie de hîrtie obișnuită, cu o baghetă de lemn.

— Creionul a trebuit să i-l luăm. Mîzgălea totul cu el. Ăsta scria înainte pentru gazetele belicoase și posturile de radio „Vocea Americii" și „Europa liberă"...

Pe neașteptate nebunul își lipi pumnul de buze și începu să vorbească în el ca într-un microfon.

— Aici „Vocea Europei libere". Începe emisiunea pentru Albania. Albanezi, luptați pentru realipirea voastră la Principatul Monaco. Numai așa puteți deveni din nou liberi. Albanezi, cu toții la arme!

— Și cînd te gîndești că nebuni de felul ăsta trăiau cîndva în libertate! — zise supraveghetorul. Și vorbeau chiar la posturi de radio adevărate!

De necrezut și totuși adevărat.

V. ARDOV

Se întinde covorul de pandișpan.

De la „Arlechin" la „Violeta cu ganaj"

Un fotoreportaj despre prăjituri... Îl imaginam în două secvențe.

Prima: o frumoasă și modernă cofetărie la parterul unui nou bloc bucureștean. Un dialog între „el" și „ea"; invitație la o prăjitură; ușoară indecizie în fața vitrinei cu „Mascote", „Joffre", „Oranje" ș.a. și poate, în final, surprinderea unui gest sau a unei expresii de natură să mărturisească calitatea dulciului: „E o minune!"

Secvența a II-a. O schimbare bruscă și în obiectiv apare unul din locurile unde se nasc „minunile dulci": laboratorul 2 „Mărășești" din Capitală.

Cele aproape 300 de produse zaharoase pe care le pot executa cofetarii acestui laborator pornesc spre consumatori etichetate cu cele mai fanteziste denumiri, de la litera A — „Arlechin" — pînă la litera V — „Violeta cu ganaj".

Aici procesul de producție nu se bazează pe cine știe ce agregate complicate. Mîinile abile și fantezia, finețea gustului și simțul estetic completează stasurile și fac din meseria cofetarului o adevărată artă. Un artist al prăjiturii este și Bruno Egon. L-am întrebat cu ce începe fabricarea unei noi prăjituri. Fără să urmărească efectul unei butade, mi-a răspuns foarte serios:

— Privești prăjitura, o guști și apoi cauți să faci alta mai gustoasă și mai plăcută vederii.

Într-adevăr, există printre cofetarii acestui laborator o dorință perseverent mărturisită de a îmbunătăți calitatea produselor. Cînd am aflat că printre fruntașii laboratorului se află și inovatori, am zîmbit cu amabilitate: „Ce inovație se poate aduce unei prăjituri?" Și, totuși, e adevărat. Două inovații realizate în cadrul laboratorului, și anume mașina de întins foi de doboș precum și dispozitivul pentru tăiat pandișpan, au permis mărirea producției unor sorturi de dulciuri cu trei sute la sută. I-am cunoscut și pe inovatorii Ghiță Nicolae și Ciobotaru Constantin. Unul e mecanic, celălalt strungar. Transformarea pe care au făcut-o mașinii de bătut compoziții aduce importante economii. L-am rugat pe tovarășul Ghiță Nicolae să-mi povestească istoria inovației lor. Și-a trecut, vizibil încurcat, mîna prin păr și mi-a răspuns:

— În fiecare zi se rupea un tel. Ne-am gîndit la niște bucșe și le-am făcut. Acum telul funcționează de două luni și încă nu s-a rupt. Ieftinim prăjitura...

— Tot la dulciuri cu gîndul — a remarcat fotoreporterul care mă însoțea.

— Să vedeți — a răspuns Ghiță Nicolae — vreme de un sfert de secol eu tot cofetar am fost. Într-o bună zi am schimbat halatul alb de cofetar cu unul de mecanic. Dacă mașinile unui laborator de cofetărie nu-s îngrijite de un om care știe cum se așază o glazură, nici prăjitura nu iese ca lumea!...

Dulci sînt cei 150 metri de pandișpan! Dulci și bune sînt cele 25.000 de prăjituri care iau zilnic drumul cofetăriilor!

T. BUCUR

Fotografii de A. SĂGEATĂ

E trandafir, dar de zahăr...

Numai după două ore de la executarea lor, dulciurile iau drumul cofetăriilor. Dar chiar și pentru acest scurt răstimp, ele sînt totuși adăpostite în camera-frigorifer (capacitate circa 50.000 de prăjituri și torturi).

Se glasează prăjituri. În „rolul" principal: Livia Marinescu. →

Operația de „trogere" a fondantelor. ↓

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

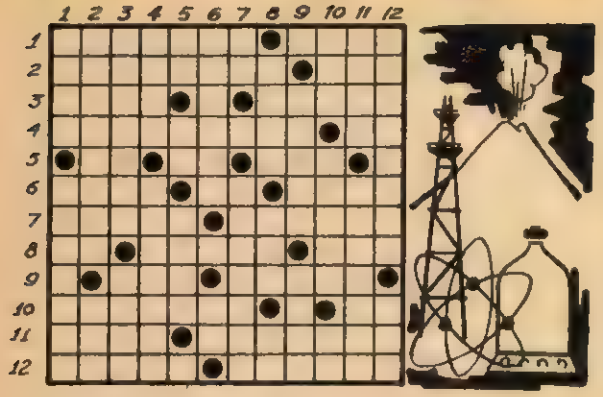

Combustibile

ORIZONTAL: 1) Unitate de măsură a căldurii energetice produse în corpul omului prin combustia alimentelor — Sursa de combustibil a spărgătorului de gheață „V. I. Lenin". 2) Elemente care prin ardere în organism produc energia vieții — Apel telefonic. 3) Instalație pentru arderea lemnelor sau a altor combustibile — Regiune. 4) Gaz cu numeroase utilizări în industrie, care prin ardere produce o lumină albă, puternică — La capul motorului! 5) Începe să ardă... — Armăsar — Mistuit de flăcări. 6) Gaz incolor și inodor, care se găsește în gazele de sondă — Eugen Barbu — Elemente ale naturii care vehiculează și descarcă electricitatea din atmosferă. 7) Petrolul în stare brută — Măsură-tip, care determină sistemele unităților de măsură. 8) Cămașă cu flori — Primul combustibil folosit de oameni (pl.) — Astfel. 9) Garanțiile — Organe ale presei cotidiene. 10) Prin ele fîlnesc gazele și petrolul din pămînt — Argint. 11) Orificii ale organului olfactiv — Bătuta măr. 12) A prinde în cui — Combustibil din gaze lichefiate.

VERTICAL: 1) Se încălzește iarna cu diferite feluri de combustibil — Gaz compus din carbon și hidrogen, folosit mult în industrie. 2) Sumă de bani repartizată de o instituție pentru un scop special, cum ar fi, de pildă, procurarea combustibilului — Crustaceu care se roșește ca focul. 3) Lăsat la vatră — Orificiu prin care se scurge dintr-o conductă un combustibil lichid sau gazos. 4) Zăpadă — Un tub conducător de gaze, care răsuflă. 5) Notă muzicală — Poftim! — Trec cu vederea. 6) Așa cum sînt hornurile fabricilor care consumă mult combustibil — Sînt. 7) În ceie — Combustibil lichid. 8) Fenomen natural cu... combustie internă — Lemn de esență moale, care nu e indicat pentru ardere — Deci. 9) Sezon în care se consumă mult combustibil — Instrument muzical cu coarde. 10) Măsură chineză — În legătură cu soarele — În frigi 11) Adăpost pentru animale — Impurpurare. 12) Combustibil vîscos, pentru anumite motoare — Combustibil fluid sau lichid.

Dezlegarea jocului „De-ale teatrului" apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Național — Act. 2) Opera — Teatru. 3) Tull — E — Actor. 4) Ts — Simula — NN. 5) Adm — Pi — Ancle. 6) Realism — Taco. 7) As — Ani — Tava. 8) Os — Gura — Ero. 9) Catrene — Ar — S. 10) Uriași — Ornat. 11) Tel — C — Intona. 12) E — Pauză — Așa.

De vorbă cu medicul

REGIMUL DE VIAȚĂ AL BOLNAVULUI DE BOALĂ ULCEROASĂ

Dacă ne gîndim că ulcerul este o boală cronică, în care perioadele „de rău" se alternează cu perioade, mai lungi sau mai scurte „de bine", vom înțelege de ce bolnavul trebuie să se îngrijească permanent de boala sa.

Periodicitatea stărilor „de rău" în boala ulceroasă, care survin primăvara și toamna, cere o grijă deosebită din partea bolnavilor în aceste perioade ale anului.

Unii bolnavi se lasă legănați de ideea că, dacă timp de două-trei luni nu au avut nimic de suferit din cauza ulcerului, sînt vindecați. Această părere este greșită și dăunătoare.

Bolnavii trebuie să se prezinte în mod periodic medicului care îi îngrijește, pentru a fi controlați. Radioscopia gastrointestinală trebuie repetată de mai multe ori în cursul anului.

Pentru prevenirea acutizării bolii ulceroase se recomandă: suprimarea tuturor factorilor iritanți pentru tubul digestiv și în special pentru stomac. Pentru aceasta se interzic băuturile alcoolice, abuzul de condimente ca usturoiul, piperul, muștarul etc. Și alimentele prăjite sînt dăunătoare. Se vor evita, de asemenea, alimentele sărate, afumăturile, cărnurile conservate, salamurile și conservele de pește, brînzeturile fermentate sau sărate, legumele crude sau prea tari, cum sînt castraveții, și unele fructe ca nucile, alunele etc.

Bolnavul de ulcer trebuie să-și îngrijească dantura, pentru a mesteca bine alimentele ingerate. Mesele nu trebuie să fie prea distanțate una de alta. Ulcerosul va mînca, în limitele necesarului, la fiecare trei ore. De asemenea, alimentele trebuie să aibă o temperatură potrivită: nici prea reci, nici prea fierbinți.

Boala ulceroasă fiind o boală generală a organismului, se impune și un regim de viață rațional. Se vor evita pe cît posibil încordările nervoase, iar dacă munca cere aceasta și medicul apreciază, se va schimba în mod provizoriu (în unele cazuri chiar definitiv) locul de muncă. În caz de conflicte familiale, care întreține tensiunea nervoasă a bolnavului, acesta se va îndepărta de mediul familial.

Cura hidrominerală în stațiuni balneare, în afară de acțiunea binefăcătoare a apelor minerale și a regimului dietetic strict respectat în această perioadă, are menirea de a scoate bolnavul, pentru o anumită perioadă, din preocupările sale zilnice.

Somnul ulcerosului nu trebuie să fie mai scurt de opt ore, iar timpul liber trebuie folosit rațional în plimbări, lecturi plăcute, spectacole și concerte. Bolnavii pot practica și sporturi ușoare și neobosi-toare.

Urmînd aceste indicații, respectînd tratamentele medicamentoase indicate de medic, bolnavii vor reuși să treacă fără suferințe peste perioadele „de rău" ale bolii, contribuind în felul acesta la o mai apropiată vindecare definitivă a bolii ulceroase.

Dr. Silviu GHEREA

Un sfat cosmetic pe săptămînă

APA DE PLOAIE ȘI TENUL

Folosită în stare naturală sau preparată în diverse feluri — în funcție de tenul respectiv — apa de ploaie oferă posibilitatea unor procedee simple, necostisitoare și la îndemîna oricui, de întreținere a pielii. De aceea, ori de cîte ori aveți prilejul, strîngeți apa de ploaie într-un vas: vă va servi bine la nevoie.

Dacă tenul dv. este sensibil sau are cuperoză, întrebuințați apa de ploaie simplă, fără a folosi și săpun. Dacă aveți o piele normală, spălați-o de trei ori pe săptămînă cu săpun și apă de ploaie, iar în celelalte zile, cînd nu folosiți săpunul, cu apă de ploaie simplă.

Dacă pielea este uscată, adăugați la un pahar de apă de ploaie o linguriță de lapte fiert și lotionați fața dv. cu acest amestec. Dar dacă aveți tenul gras, cu porii dilatați și îmbîcsiți, spălați fața cu două pahare de apă de ploaie, în care adăugați zeama unei jumătăți de lămîie ori a unei roșii. Lăsați să se usuce și clătiți cu apă de ploaie.

Unul din cele mai simple procedee datorită căruia tenul deshidratat poate fi împrospătat, iar pielea gîtului, ofilită deseori de timpuriu, poate căpăta un aspect frumos, este următorul: se pun la fiert 3/4 de litru apă de ploaie, cu un pumn de flori de tei. Se lasă să fiarbă pînă cînd apa scade la jumătate și apoi se lasă să se răcească. Se strecoară, și lichidul obținut se amestecă cu o lingură de miere. Se aplică apoi pe față și pe gît, timp de 30-40 de minute, comprese mutate în acest amestec (schimbînd în timpul acestor compresele de cîteva ori), după care fața și gîtul se clătesc cu apă de ploaie simplă.

Și pentru că ploaia însăși are o acțiune extrem de favorabilă asupra pielii, pe care o masează, o fortifică și o împrospătează, contribuind în același timp la activarea circulației cutanee, nu evitați să mergeți, ori de cîte ori aveți prilejul, cu obrazul lipsit de orice fard, în bătaia ploii.

Ileana VIDRAN

DE CE AU DISPĂRUT MAMUȚII?

La muzeul „Grigore Antipa" a fost expusă recent o piesă paleontologică importantă.

Este vorba de o pereche de fildeși de mamut (Mammonteus primigenius Blumb) descoperiți în jurul Bucureștiului și reconstituiți de către șeful atelierului de restaurări, tov. Carol Borsiczky, după îndrumările secției de paleontologie a muzeului.

Importanța exponatului constă nu numai în faptul că fildeșii sînt reconstituiți în întregime, ci și pentru că o dată cu aceștia fildeși s-a păstrat și o porțiune din craniul (premaxilarul) mamutului, care mărește valoarea științifică a piesei.

Se consideră, așadar, că fildeșii expuși recent prezintă importanță mare științifică și în special muzeologică.

Tot de curînd a fost expusă o altă piesă importantă: un corn de cerb gigant, reconstituit parțial.

Noui exponat, de aproximativ aceeași mărime cu cel al scheletului de Megaceros euriceros din Irlanda, expus de asemenea în muzeul „Grigore Antipa", ne arată că, în timpul cuaternarului, în jurul Bucureștiului existau animale uriașe, care au dispărut însă fără să lase urmași.

← *Iată și cea de-a doua piesă importantă, expusă recent: cornul unui cerb gigant care a trăit în vremuri îndepărtate și prin părțile Bucureștiului.*

Într-una din sălile muzeului „Grigore Antipa", tov. Carol Borsiczky ne prezintă cei doi fildeși de mamut, găsiți în jurul Bucureștiului și restaurați de el.

Dispariția mamutului, ca și a cerbului gigant din părțile noastre, se datorește nu numai diferenței de climă, deosebită între cuaternar și timpurile noastre, dar și gradului de desvoltare la care au ajuns unele organe ale acestor animale. Astfel, fildeșii arcuiți ai mamutului îi împiedicau pe animal să se hrănească cum trebuie, iar coarnele uriașe ale cerbului gigant îi sileau pe aceștia să ducă o greutate enormă pe oranic, căzînd astfel mai ușor pradă diferitelor carnivore existente atunci.

Leonid APOSTOL
șeful secției de paleontologie a muzeului „Grigore Antipa"

Sfaturi practice

Pentru combaterea oboselii

Oboseala corpului este de mai multe feluri, în funcție de cauza care a produs-o. Poate obosi întregul organism, dar pot obosi și numai picioarele, numai mîinile, numai ochii sau, pur și simplu, creierul. Fără să mai vorbim de oboseala altor organe interne, cum ar fi ficatul, rinichii, inima, stomacul etc.

Deci, nu totdeauna oboseala poate fi combătută prin odihna la pat. Omul al cărui stomac este obosit prin efort de digestie — ca să luăm un singur exemplu — nu se va odihni de loc în pat și nici într-un fotoliu. Dimpotrivă, se va simți foarte bine după o plimbare de o jumătate de oră pe jos.

Eforturile fizice prelungite dau o oboseală generală, cu accentuări asupra membrelor care au fost mai mult solicitate. O asemenea oboseală trebuie tratată mai întîi cu o baie caldă de scurtă durată, apoi cu o jumătate de oră de repaus într-un fotoliu (nu întins pe pat, ci în fotoliu, căci, corpul fiind încordat, nu putem adormi imediat și, zvîrcolindu-ne în pat, nu facem decît să ne obosim și mai mult).

Dacă însă oboseala este de natură cerebrală — provocată de eforturi intelectuale — e necesar ca în momentele libere să ne sustragem total de la asemenea eforturi. Plimbările în aer liber, o societate veselă, un spectacol ușor, amuzant, precum și diferite exerciții de gimnastică — iată cele mai indicate remedii. În plus, se recomandă să mîncăm un măr crud în momentele de culminație a oboselii, ca și seara, înainte de culcare. Se recomandă de asemenea să consumăm alimente care conțin fosfor și să ne culcăm seara devreme.

Există însă și o altfel de oboseală, provenită din enervări, discuții aprinse, certuri, emoții, griji etc. Așa cum există alta, cauzată de unele boli care slăbesc rezistența organismului.

În primul caz, timpul lucrează ca cel mai bun factor de vindecare. Totuși, noi putem interveni pentru modificarea acestor cauze. În primul rînd, încercînd să nu ne montăm singuri pentru orice fleac. Cît de neînsemnate și de lipsite de consecințe sînt cea mai mare parte din incidentele zilnice care ne enervează și ne obosesc fără rost, putem constata prin următoarea simplă experiență: notăm pe o hîrtie ceea ce ni se întîmplă neplăcut în fiecare zi. Lăsăm să treacă un timp și apoi citim ce am scris. În nouăzeci și nouă la sută din cazuri vom zîmbi, constatînd că ne-am enervat în zadar.

Cît despre oboseala pricinuită de boli, aceasta nu poate fi combătută decît prin fortificarea organismului slăbit, prin: hrană substanțială, viață în aer liber și activitate reluată numai pe măsura recăpătării forțelor normale.

IOSIANA

MODA

Cum ne îmbrăcăm pentru teatru?

— Știi ce mult ne plac, și mie, și soțului meu, dar mai ales Ancuței, spectacolele de teatru. Și tocmai de aceea mi-am pus nu o dată întrebarea: cum să ne îmbrăcăm pentru acest eveniment? Pentru că această „sărbătoare artistică" presupune și o ținută deosebită dată ținutei pentru teatru. Dar cu fata mea am totdeauna de furcă. Nu mai știe ce podoabe să-și mai pună, de parcă ea s-ar urca pe scenă...

— Sper că i-ai explicat cît de deplasate sînt spectatoarele care-și propun să eclipseze prin toaletele lor cele ce se petrec pe scenă.

— Săptămîna trecută n-am putut-o convinge să renunțe la fusta largă de taftа, pusă pe jupon. Și-a dat însă singură seama că nu era potrivită. Foșnea tot timpul, atrăgînd atenția vecinilor, iar în pauză, cînd s-a sculat de pe scaun, era toată mototolită...

— Într-adevăr, ținuta de teatru trebuie să țină seama și de faptul că un spectacol presupune cîteva ore de stat pe scaun. Stofele de lînă rămîn neîntrecute în privința rezistenței la presare. De aceea vedem la spectacole atîtea femei în talor, cu toate că, prin severitatea lui, taiorul nu e ținuta ideală pentru teatru și a început să ne obosească prin monotonie. Mai nimerit e un deux-pièces sau o rochie cu o linie sobră dar dintr-un material ceva mai „festiv". Se găsesc acum în comerț o gamă nesfîrșită de materiale cu aspect prețios, strălucitor și la prețuri foarte accesibile. Se văd țesături de lînă cu fire de mătase sau lurex, mătăsuri naturale sau vegetale cu garnitură de fir, catifele de bumbac sau mătase, brocarturi, lameuri...

— Și eu am o rochie de brocart de anul trecut, dar n-o port cu plăcere: cînd șed, fusta se face cute-cute și arată foarte urît!

— Pentru că ai făcut-o prea ajustată. Dacă vrei s-o salvezi, renunță la șalul din același material, care nu mai e nici modern și nici nu e prea avantajos pentru silueta ta, și adaugă niște clini la fustă: se poartă acum fuste semilargi. Vei putea ședea pe ea fără grijă. Dacă vrei însă o transformare radicală, materialul șalului poate fi folosit pentru un guler sau o bantă lată încrețită pe cordon, care metamorfozează rochia ta veche într-un deux-pièces nou.

— De fapt, am intenția să-mi fac un deux-pièces nou, din lame de pildă. Ce model îmi recomanzi?

— Un material somptuos pretinde maximum de simplitate. De aceea îți sugerez o rochie dreaptă, cu un decolteu pătrat, peste care poți îmbrăca o jachetă cu mînecă trei sferturi, garnisită cu o bordură de catifea neagră.

— Dar pentru Ancuța ce mă sfătuiești? Vreau să-i fac o rochie de ajuns de sobră pentru teatru, dar care să poată fi purtată și la reuniunile ei de tineret.

— Ce zici de o rochiță din mătase vegetală imprimată cu buline inegale de aur, care se găsește în comerț la prețul de 59 lei metrul?

— E o idee bună... Dar deocamdată dă-mi altă sugestie: cum să-i împrospătez rochița de lenaj verde de anul trecut?

— Franjurile sînt amănuntele cele mai caracteristice ale sezonului. Ar fi bine să-i subliniezi gulerul și talia joasă cu un șir de franjuri negre, care-i vor da nota elegantă de după-amiază. Pentru spectacol, o broșă va pune punctul final și Ancuța ta va fi bine îmbrăcată.

DIN TOATĂ LUMEA

CEA MAI MICĂ FLOARE de pe pămînt — cît gămălia unui ac — este „wolffia". Ea este atît de rară, încît mulți botaniști au căutat-o o viață întreagă fără s-o găsească.

Cea mai mare floare a planetei noastre este cunoscuta „rafleșia", care crește pe insulele Iava și Sumatra. Floarea rafleșiei atinge un metru în diametru.

BAMBUS-BETONUL este un nou material de construcție, folosit în prezent pe scară largă în R.P. Chineză. Trunchiurile de bambus înlocuiesc cu mult succes armătura metalică a betonului armat.

ÎN AFRICA OCCIDENTALĂ trăiește o pasăre care seamănă cu porumbelul nostru, dar al cărei colorit — mult mai viu — cuprinde în gama sa verdele, albastrul, galbenul și roșul aprins. Este suficient însă ca „tiuracul" — așa se numește această pasăre — să fie puțin plouat sau să intre în apă, pentru ca culorile sale exuberante, și în special roșul, să... iasă, ca de pe o pînză prost vopsită. Din cauza aceasta, aspectul „coloristic" al tiuracului diferă în funcție de... vreme.

COPACII sînt niște excelente ... aspiratoare de praf. S-a calculat că pe 50 km p de pădure există 50 tone de praf, pe cînd pe aceeași suprafață de teren nîmpădurit cantitatea de praf este de 400-700 tone.

ARBORII DE LAPTE (galactodendron) sînt o specie de copaci care cresc în America de Sud și în America Centrală. Dacă li se crestează coaja, din „rana" trunchiului începe să curgă un suc dulce, al cărui gust și aspect sînt asemănătoare cu ale laptelui. Într-o oră, dintr-o asemenea crestătură curge cam un kilogram de „lapte", fără ca aceasta să dăuneze cu nimic arborelui. Prin evaporare, din acest suc se obține o substanță ceroasă, care poate fi folosită la fabricarea lumînărilor.

PORUMBUL-FOSILĂ a fost descoperit recent în statul New-Mexico (S.U.A.). Vechimea știuleților a fost apreciată la 5.500 ani.

La întrebările cititorilor

CE ESTE ULTRASUNETUL ȘI LA CE FOLOSEȘTE

Tov. Marin Azoiței din Pașcani ne întrebă ce este ultrasunetul și la ce poate folosi. Îi răspundem prin materialul de mai jos:

În „Dicționarul limbii române moderne", la cuvîntul ultrasunet găsim următoarea definiție: „Vibrație mecanică a unui mediu a cărei frecvență nu poate fi percepută de ureche".

Se știe că urechea omului nu percepe decît undele sonore care au o frecvență de minimum 30 pînă la maximum 20.000 de vibrații pe secundă. În jurul nostru însă se propagă și unde sonore cu o frecvență mult mai mare. Și dacă noi, oamenii, nu le putem sesiza cu simțurile noastre, în schimb sînt unele animale — cum ar fi cîinele sau liliacul — înzestrate cu simțuri mult mai dezvoltate decît ale noastre, care le percep. Liliacul, spre exemplu, percepe sunete a căror frecvență depășește o sută de mii de vibrații pe secundă. Și pe această sensibilitate se bazează zborul lui în beznă, evitînd obstacolele. În timpul zborului el emite ultrasunete care, ciocnindu-se de diverse obstacole, sînt reflectate și percepute de urechea lui.

Dacă luăm ca exemplu una din invențiile omului care folosește principiul acestor reflecții, și anume radarul, constatăm că fenomenul este asemănător, cu simpla deosebire că aici undele sonore semnalizează obstacolul pe un ecran.

Ultrasunetele putînd fi produse și cu mijloace mecanice, pe frecvențe stabilite și pe specific de obstacole, oamenii de știință au ajuns să poată detecta cu ajutorul lor defectele din interiorul multor corpuri solide. Astfel a luat naștere defectoscopia ultrasonică, dezvoltată de savanții și tehnicienii sovietici. O bulă de aer, un pai, o fisură cît de mică din interiorul unei piese metalice — sau din interiorul oricărui alt material, incluzînd cele plastice — sînt semnalate cu precizie de defectoscopul ultrasonic, folosit acum pe scară largă pe șantierele comunismului.

Pe de altă parte, ultrasunetul s-a dovedit de mare utilitate în multe alte domenii. Avînd, la o anumită frecvență, proprietatea de a dezagrega substanța întîlnită în cale pînă aproape la dimensiunile moleculei, ultrasunetul și-a găsit o largă folosire în chimie, unde nu numai că accelerează reacțiile, reducînd substanțele în particule mici, dar le și orientează în sensul dorit de laborant. În medicină s-a dovedit un bactericid cu vaste perspective de aplicare. Nici un microb nu-i rezistă. Pînă și bacilul tuberculozei e atacat, prin dezagregarea învelișului lui protector. Microorganismele din orice apă sînt distruse fulgerător cu ajutorul ultrasunetului.

În agricultură s-a arătat de asemenea util. Anumite semințe cu încolțire foarte lentă s-au dezvoltat mult mai repede după ce au fost tratate cu ultrasunete, care le-au făcut învelișul mai permeabil. De asemenea, cu ajutorul ultrasunetelor se poate spăla în cîteva minute cea mai murdară lînă tunsă de pe oi, fără leșie și fără efort din partea omului. Și sînt multe alte ramuri de activitate în care ultrasunetele și-au găsit o aplicare practică, așa cum și mai multe sînt perspectivele pe care le promit în știința și tehnica viitorului.

Poșta redacției

B. SIMION — Roman—și IRINA POP — Sighet. *Ceea ce ați citit despre fierbura de ouăz sub titlul „Știați că..." nu este o rețetă practică, ci o curiozitate. Medicina tradițională atribuie de mult ouăzului proprietăți curative în unele boli, iar știința a confirmat o bună parte din ele. Unele experiențe au arătat chiar că zeama de ouăz amestecată cu miere ar avea o serie de proprietăți curative; de aici se trage legenda că acest preparat ar putea prelungi viața omului. Cantitățile indicate au servit experienței, dar nu constituie datele unei rețete. Așa că nu putem veni nici noi — cel puțin deocamdată — cu vreo precizare practică.*

VIOREL MARCU — elev — Focșani. *Rugiunea numită „Țara de foc" se află la extremitatea sudică a continentului american. Nu e o regiune caldă, ci, dimpotrivă, un ținut acoperit de ghețuri, fiind scăldat în întregime de curenții reci ai Antarcticei. A fost numită „Țara de foc" de către Magellan, care a constatat că locuitorii ei aprind, seara, focuri mari ce pot fi văzute de departe. (Magellan a constatat acest lucru, dar se pare că n-a reușit niciodată să vadă un asemenea locuitor). Cît despre strămoșii patagonezilor, pe care i-a descoperit Magellan, aceștia erau într-adevăr niște uriași. În contact cu „civilizația" colonialistă de mai tîrziu, uriașii însă au dispărut, lăsînd mărturie numai scheletele lor, îngropate ici și colo.*

MARIA GURĂU — Baia Mare. *Botulismul este o boală destul de gravă, care se manifestă mai ales prin paralizia nervilor oculari. Este produsă de un bacil (bacilul botulinic), care poate fi întîlnit în alimentele conservate, atunci cînd acestea n-au fost bine preparate. Trebuie să știți însă că la o temperatură de 80 de grade bacilul acesta moare, așa că cea mai bună măsură de precauție este fierberea cu atenție a conservelor făcute în casă. La conservele procurate din comerțul de stat asemenea bacili nu există, deoarece condițiile de sterilizare și păstrare sînt eficiente pentru a-i distruge. Semnul după care se poate recunoaște prezența bacilului într-o carne conservată este un ușor miros de rînced.*

Sepiile luminoase

În adîncurile mărilor se întîlnesc numeroase exemplare dintr-o specie de sepie luminoasă. Această specie răspîndește în jurul ei o lumină galben-roșiatică, care izvorăște din numeroasele mici organe fosforescente ce se află pe întreaga suprafață a corpului animalului.

Sepia lycothenis diadema se situează în fruntea animalelor luminoase, datorită variației coloritului ei. Într-adevăr, în jurul corpului luminile alcătuiesc un fel de diademe ca de briliante, iar din mijlocul frunții izvorăște o lumină albastră ca cerul, prinsă în bora unei culori de nuanța rubinului și a perlelor. Animalul aruncă raze pătrunzătoare numai din cînd în cînd, după nevoie; prin acțiunea sistemului nervos, poate să-și „aprindă" sau să-și „stingă" luminile, ca și cum ar întoarce butonul unui comutator.

Colțul vînătorului

Cunoașteți ursul?

Din poveștile copilăriei, din filme sau din desene, de la circ, probabil că-l cunoașteți. Iată-l acum însă și într-o nouă ipostază: îndreptîndu-se spre vînătorul ascuns, făcînd să trosnească crengile uscate sub tălpile sale uriașe. E o dihanie lungă de peste 2,60 m și în greutate de pînă la 350 kg, de culoare brună sau aproape neagră, calcă rar și apăsat pe o talpă lată cu gheare puternice, are capul mare cît o baniță și niște ochi mici și răi.

Ursul carpatin este cel mai mare și mai puternic răpitor din țara noastră. În pădurile Rominiei trăiesc aproximativ 3.000 de urși (raportînd această cifră la suprafața țării noastre, reiese că avem cea mai mare densitate de urși din Europa).

Ursul se hrănește în mod obișnuit cu iarbă, zmeură, afine, mure, prune, mere și pere pădurețe, ovăz și porumb de lapte, ghindă și jir. Ursul poate fi întîlnit atît în zmeuriș sau într-un ogor de porumb, cît și atacînd o stînă sau luptîndu-se cu un mistreț.

Ursul care a gustat o dată carnea proaspătă devine carnivor și atacă adeseori. Prada nu o consumă dintr-o dată, ci o ascunde și apoi vine zilnic la „masă". Producînd mari pagube, acești urși carnivori sînt urmăriți și vînați în mod deosebit. Ursul nostru carpatin este foarte puternic și se presupune că este și inteligent. Sînt cunoscute cazuri cînd nu numai că a fost în stare să doboare un bou în cîteva secunde, dar a ridicat și răsturnat un coteț mare și greu, construit din bîrne, furînd porcul adăpostit acolo și pe care nu-l putea ataca altfel.

În general nu se năpustește asupra omului, dacă acesta nu-l deranjează sau nu-l rănește. Ursul rănit însă este deosebit de periculos și vai de vînătorul care, numai rănind ursul, își pierde prezența de spirit sau i se defectează arma. Sînt cunoscute însă și cazuri cînd cîte o ursoaică cu pui după ea a atacat oamenii întîlniți în cale; se presupune că în asemenea cazuri instinctele materne sînt cele ce-i determină agresiunea.

Un sfat pentru simpli drumeți: în cazul cînd întîlniți un urs într-un zmeuriș sau pe o potecă de munte, ocoliți-l. Dacă vedeți un pui de urs, nu vă lăsați atrași de drăgălășenia lui: pe aproape va fi neapărat și ursoaica-mamă.

Cu un alt prilej vom porni pe urmele unei palpitante vînători de urși.

„PULSUL" BURSEI ȘI INTERESELE AMERICANILOR SIMPLI

de Richard JOHNSON

Există la New York un „termometru" foarte sensibil la oscilațiile climatului politic internațional — și anume Bursa sau, mai precis, „American Stock Exchange" și „New York Stock Exchange" (cele două burse de acțiuni). Imediat după ce premierul sovietic Hrușciov a făcut de la tribuna Adunării Generale istoricele sale propuneri privind lichidarea colonialismului și dezarmarea generală, cursurile au scăzut brusc. „Semn bun" — ne-a declarat un cunoscător al semnificațiilor „pulsului" bursei. „Aceasta înseamnă că propunerile sovietice sînt atît de convingătoare, încît oamenii lucizi sînt convinși că în cele din urmă va trebui să se ajungă la un acord".

„Dar nu va fi ușor" — completează interlocutorul meu. „Trebuiesc avute în vedere forțele ce se opun dezarmării, respectiv acei ce beneficiază de pe urma înarmării". Iată în această privință un exemplu semnificativ. Chiar în plină depresiune economică, în primul trimestru al anului 1958, cînd numărul șomerilor depășise cifra de 5.000.000, numai companiile înregistrate la „New York Stock Exchange" (870 la număr) au distribuit dividende în valoare de 2.179.860 dolari, cea mai mare sumă plătită ca dividende într-un trimestru, din întreaga istorie a acestei burse. De remarcat în plus că 252 de companii care primiseră comenzi militare au plătit dividende mai mari ca în trecut. Acesta a fost și cazul companiei „General Dynamics", specializată în producția de război, al cărei președinte, Frank Pace jr., fost subsecretar de stat la Ministerul de război, recunoaște deschis în raportul anual al companiei că „o importantă deosebită în creșterea veniturilor companiei au avut-o și o au marile comenzi militare ca rachetele teleghidate pentru marină, avioanele turbopropulsate și altele". Este clar de ce Frank Pace jr. și cei de o seamă cu el se împotrivesc dezarmării!

Spre deosebire însă de acest grup de adepți ai cursei înarmărilor, masele largi ale poporului american au toate motivele să ceară înfăptuirea dezarmării. Căci înarmarea are drept consecință pentru masele largi din S.U.A. creșterea necontenită a impozitelor și în general a costului vieții. Potrivit datelor oficiale, valoarea reală a actualului dolar este de numai 48 cenți față de dolarul din 1939. Deci, pentru a putea cumpăra aceeași cantitate de bunuri, un salariat care primea anul 1.440 dolari în 1939 ar trebui să aibă acum un salariu anual de peste 3.000 dolari. Dar sînt milioane de americani care cîștigă în prezent sub 2.000 dolari pe an, fără să mai vorbim de cei peste 4.500.000 șomeri...

Cît privește impozitele, acestea au crescut de circa 15 ori.

Iată deci motive serioase, care-l fac pe americanul de rînd să se gîndească cu viu interes la avantajele dezarmării. Fondurile uriașe care ar fi eliberate ar putea servi — așa cum sublinia șeful guvernului sovietic — la reducerea impozitelor încasate de la populație, la construcții de locuințe, precum și la satisfacerea altor nevoi social-culturale. Ar fi condamnabili să nu se depună eforturi în această direcție. Căci istoria nu-i va ierta pe acei conducători care nu vor contribui la aducerea omenirii pe făgașul păcii.

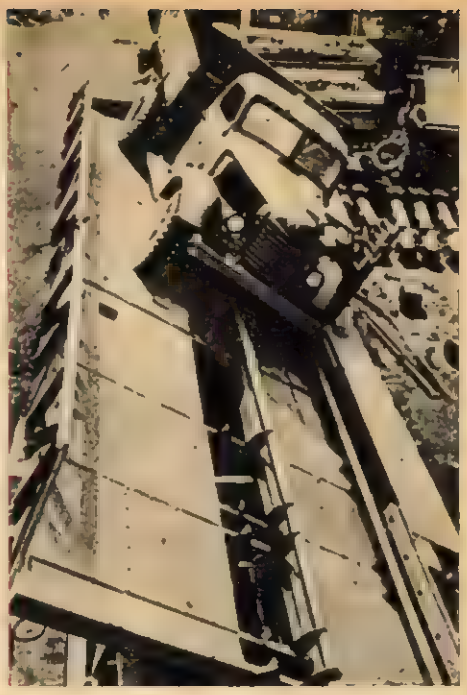

REPEDE ȘI FĂRĂ EFORTURI. Cu ajutorul acestui dispozitiv (o platformă metalică care capătă o înclinare de pînă la 45 de grade), creat de tehnicienii din orașul Novocerkask (U.R.S.S.), pot fi descărcate simultan două autocamioane de cîte 25 tone fiecare.

ROMANII ȘI... MUZICA. Despre preocupările muzicale ale romanilor ne vorbește această orgă, descoperită printre ruinele fostei capitale a coloniei romane Panonia de răsărit, corespunzînd în prezent cartierelor nordice ale Budapestei. Orga mai funcționează și astăzi și se află într-un muzeu din capitala R.P. Ungare, împreună cu alte mărturii despre vechea civilizație romană.

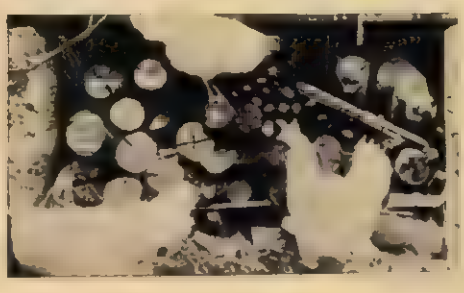

PICTÎNDU-ȘI PE SPATE ITINERARUL, un „globetrotter" italian ne arată că și-a început călătoria din localitatea italiană Camogli și, după ce a străbătut mai multe țări, de la sud spre nord, a ajuns dincolo de cercul polar. Călătoria lui a avut și un „intermezzo" amoros: în dreptul orașului norvegian Trondheim apare clasica inimă străbătută de o săgeată...

ÎN STENDAL, un pitoresc oraș din regiunea Magdeburg (R.D.Germană), printre alte monumente, într-una din piețele orașului se află și statuia cavalerului Roland, erou al celebrei balade populare medievale.

BLANĂ DE VULPE... VIE. Admirînd această frumoasă blană de vulpe din jurul gîtului fetei din fotografie, cu greu ne putem imagina că vulpea cu pricina e... vie. Karim — acesta este numele vulpii — face parte dintre animalele dresate de îmblînzitorii francezi „Les Septembres".

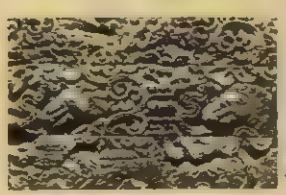

„ZÎNELE OFERIND FLORI" se numește această sculptură în lemn, existentă în pagoda Thai Lac din R.D. Vietnam, sculptură datînd din secolul al XIV-lea.

← PRIPĂȘINDU-SE PRINTRE GĂINILE unei ferme din St. Gallen (Elveția), cei doi pui de vulpe din fotografie se comportă foarte pașnic. Cel puțin deocamdată, cît sînt încă pui...

SECRETUL MOZAICULUI

Antrepozitele lui... Hermes

Ce se afla în antichitate în clădirea împodobită cu admirabilul mozaic descoperit la Constanța? A fost oare aici palatul unui pontif, o piață publică, incinta unei bazilici sau o porțiune din cheiul Tomisului la țărmul Pontului Euxin?

Întrebările de mai sus au preocupat timp de aproape un an pe arheologi, uimiți de proporțiile aproape unice și de frumusețea acestei opere de artă realizate în primele secole ale erei noastre. Multă vreme nu s-a putut da un răspuns. Nu demult însă, arheologii și cercetătorii științifici ai muzeului „Vasile Pîrvan" din Constanța, continuînd săpăturile sub terasa îmbrăcată în mozaic, au descoperit ușa care făcea legătura dintre clădire și țărmul mării. Pe partea frontală a acestei uși — și aceasta-i revelația — s-a descoperit o inscripție săpată în piatră, care pare „să explice" cui a aparținut edificiul. Inscripția conține numai un singur cuvînt: Hermeos. Adică „a lui Hermes", zeul comerțului la vechii greci. De aici se trage concluzia că acest edificiu era la vremea sa (secolul III-IV) legat de activitatea comercială a portului antic situat chiar în imediata apropiere. Aici, în magaziile din subsol — azi dezvelit — de arheologi — erau probabil antrepozite de mărfuri care soseau sau plecau din portul Tomis, iar sus, la nivelul orașului, pe marele „covor" de mozaic, călcau pașii negustătorilor care tranzacționau aceste produse.

Lucrările pentru completa dezvelire a edificiului continuă. Șapte cercetători științifici și 30 de muncitori specializați în săpături arheologice sînt în plină activitate.

FR. U.

După descoperirea recentă a părții inferioare a clădirii, cititorii mozaicului au prilejul să viziteze „parterul"... (fotografia nr. 1).

Hermeos — aceasta este emblema gravată de cetățenii străvechiului Tomis pe ușa care ducea de la țărmul Pontului Euxin în antrepozitele „marelui edificiu cu mozaic"... (fotografia nr. 2).

Ele nu s-au schimbat în timpul scurs: laboratoarele arată ca-n totul altfel! Dar cum va fi întîlnirea următoare, peste cinci ani, în viitoarea clădire a Politehnicii?

PROMOȚIA CELOR TREI COINCIDENȚE

O obișnuită sală de cursuri la Politehnica din București. Studenții din bănci sînt însă oameni maturi, mai toți cu verighete pe degete.

..Se face liniște. Intră academicianul I.S. Gheorghiu. Sala aplaudă. Profesorul universitar Al. Popescu anunță: „Strigăm prezența!" „Aș vrea — propune cineva din sală, deci un student — ca în loc de „prezent", cel strigat să spună unde lucrează, dacă este căsătorit, cîți copii are și ce realizări deosebite a obținut în producție"

Aplauze aprobative. Începe apelul.

— Alexandru Françoise!

— Sînt prodecan în cadrul Politehnicii, căsătorit, cu doi copii, și am cîteva lucrări științifice.

Așa a început sărbătorirea unui eveniment de seamă în viața Politehnicii și în viața a 150 de foști absolvenți ai ei zece ani de la părăsirea băncilor școlii. Promoția anului 1950 (Facultatea de electromecanică) a avut marea șansă — și merele îmbold — a trei lot atît de mari coincidențe: este prima promoție de după reforma învățămîntului din 1948, este prima promoție de ingineri bucureșteni dată în primul plan cincinal și este promoția primului an al planului de zece ani de electrificare a țării!

Iată de ce nu s-a mirat nimeni cînd a văzut că în băncile bătrînei clase stăteau foștii studenți dintre care foarte mulți sînt decorați cu ordine și medalii ale republicii.

Fotografia vorbește de la sine: nu s-au văzut zece ani!

COPII, PARTICIPAȚI LA CONCURSI

Radiodifuziunea poloneză organizează un concurs internațional de desene și picturi executate de copii pînă la vîrsta de 15 ani împliniți, intitulat „Patria noastră". Copiii din R.P.R. sînt invitați să participe și ei la acest concurs, care prevede dreptul nelimitat de a alege subiectul din frumusețile patriei, din viața de fiecare zi a oamenilor muncii și a copiilor lor, din artă și tradiții folclorice. Lucrările pot fi: în creion, pastel, acuarelă, pictură în ulei etc. — formatul minim al lucrărilor trebuind să fie de 25 × 35 cm. Desenele trebuie expediate între două foi de carton (fără a fi lipite pe acestea) pînă la 1 decembrie 1960, pe adresa *Polskie Radio — Varșovia — R. P. Polonă*, purtînd mențiunea: „Pentru concursul de desene al copiilor". Specificați pe spatele fiecărui desen numele, pronumele, vîrsta și adresa autorului desenului sau a școlii unde învață el și, eventual, numele și pronumele profesorului de desen.

Cele mai bune desene vor fi premiate cu medalii, diplome și premii ca o excursie în R.P. Polonă, un scuter, aparate de radio și fotografice etc. Se vor atribui premii și profesorilor de desen din școlile respective.

REDACȚIA: București. Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33 Tel. 17.60.10 int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„SĂ PREȚUIM IUBIREA" (foto 1), producție a studioului „Bielorus-film", pune în discuție cu curaj problema felului în care trebuie să judecăm oamenii și să le acordăm încrederea. Cazul în speță: într-o anumită împrejurare e acuzată de furt Katea — o fată tînără, harnică, iubită pînă atunci de toată lumea. Ce atitudine va lua colectivul în mijlocul căruia a muncit, ce vor face prietenele ei, ce sentimente va încerca tînărul cu care trebuia să se căsătorească peste cîteva zile?

Filmul rezolvă cu maturitate și finețe cazul Katiei, al cărei rol este foarte bine interpretat de N. Ivanova, cunoscută nouă din filmele „Fata din Kiev" și „Primăvara pe strada Zarecinaia".

„MAREA MĂ CHEAMĂ" (foto 2), producție a studiourilor din Ialta, este un film despre acele ființe îndrăznețe, întreprinzătoare și pasionate pentru care meseria de matroz înseamnă muncă, dar și multă poezie. Un asifel de marinar este Andrei, eroul filmului „Marea mă cheamă". Profesia îi este dragă și, atunci cînd fata pe care o iubește îi cere să părăsească marea pentru a nu-și mai primejdui viața, Andrei refuză. Nu poate trăi comod, pe o tihnă făcută din renunțări.

„PALATUL DE CLEȘTAR" (foto 3), producție a studioului „Maxim Gorki" din Moscova, dăruiește micilor spectatori un film făcut cu acel farmec naiv și cortegiu de întîmplări neobișnuite, caracteristice vechilor basme populare...

Pe lîngă micuții spectatori, cei mari vor gusta cu plăcere ecranizarea realizată de cineaștii moscoviți.

„DISCIPOLUL DIAVOLULUI" (foto 4), producție a studiourilor engleze, transpune în limbaj cinematografic caustica piesă a lui Bernard Shaw. Este o reușită ecranizare, făcută de regizorul Grey Hamilton, cu grijă și ingeniozitate în valorificarea textului și a numeroaselor „subtexte" cuprinse în piesă. Regizorul s-a adresat unor forțe actoricești de prim rang: un modern pastor Anderson e întruchipat de Burt Lancaster, un aparent cinic, Richard Dudgeon, e făurit de Kirk Douglas; într-un rol episodic dar plin de sevă — generalul Bourgoyne — îl revedem pe Laurence Olivier.

SPORT

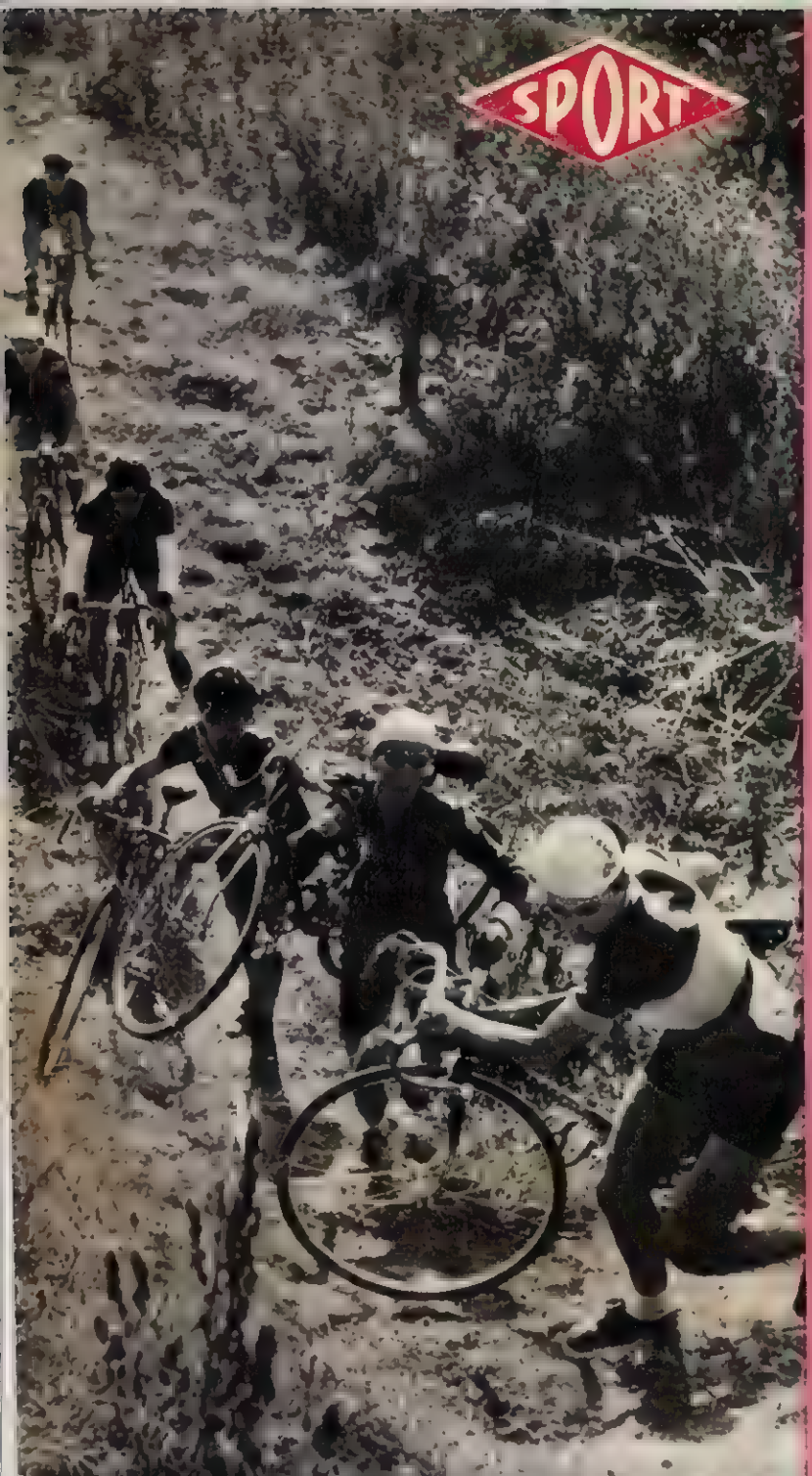

A fost cu adevărat fotbal! Iată părerea unanim exprimată de toți cei ce au vizionat derbiul de duminica trecută: C.C.A.-Dinamo.

11 m

de Al. MIRODAN

Eugen Barbu semnala săptămîna trecută în „Contemporanul" sporul de curaj al arbitrilor care, aplicînd indicațiile ferme ale federației și propunerile mai ferme încă ale presei, au pornit să sancționeze cu hotărîre faulturile în careu. Niciodată nu s-au dictat în campionatul nostru din ultimii ani atîtea lovituri de 11 m cît au îndrăznit arbitrii în luna noiembrie a anului 1960. E bine? E rău? Unii socoteau că penaltiul frînează jocul aducînd tragedii pe stadion. Practica dovedește — vezi meciul viu de duminică dintre C.C.A.-Dinamo, unde au fost executate două lovituri de pedeapsă „capitală" — că, dimpotrivă, sancțiunea posedă, precum de atîtea ori în viață, darul uimitor de a stimula activitatea. Să o salutăm cu respect.

11 m înseamnă cea dintîi și cea mai sigură măsură de, ca să zicem așa, protecție a muncii pe terenul de fotbal. Dacă hotărîrile bogate în intenții bune ale U.C.F.S.-ului și federației, conferințele despre morala sportivă și predica zilnică și realmente emoționantă a cronicarilor îi lasă rece pe cîte unii, un 11 m contribuie subit și substanțial la ridicarea nivelului de conștiință. Cînd înțelegi că bocancul tău împins în gleznа adversarului se poate preschimba într-un gol — și de atîtea ori, într-un meci pierdut — dobîndești, în sfîrșit, o viziune nouă asupra jocului „bărbătesc" și a lumii: fair-play-ul se naște dintr-un 11 m.

11 m înseamnă — în consecință — un îndemn la învățarea mai cu stăruință a tehnicii.

Dacă faultul în careu costă scump, el trebuie înlocuit cu altceva: cu un plasament bun, cu interceptarea balonului, cu driblingul și parareа driblingului. Cu muncă cinstită, adică. Cu meserie. Asta în legătură cu fundașii și mijlocașii. Care vor juca, deci, mai bine.

Dacă, pe urmă, faultul costă scump, teama de a pătrunde în careul adversarului trebuie înlocuită, la rîndul ei, cu altceva: cu încercarea, fără contenire, de a răzbi prin sistemul de apărare al echipei din față, cu driblinguri și combinații (concise însă și iuți), cu plasarea mingii pentru șut precis. Asta în legătură cu înaintașii. Care vor juca, deci, mai bine.

Să notăm în treacăt, cu mulțumire profundă, că 11 metri înseamnă, pentru spectator, posibilitatea de a vedea, mai lesne, înscriindu-se niște goluri...

Pentru iubitorii de ciclism — dar mai ales pentru cei ce au renunțat la urmărirea cursei pe traseul schimbat în ultima clipă de federația de specialitate!! — publicăm cîteva aspecte surprinse în timpul desfășurării probelor:
1) La „escaladarea" unuia din obstacolele mai dificile, grupul s-a înșirat. De data aceasta doi nu au loc. 2) Dați-mi... o roată. „Un regat pentru o roată!" Cererea — pasiștată după celebrul Richard al III-lea al lui Shakespeare — a fost zadarnică; așa că ori mergi cu bicicleta în mînă, ori... renunți la cursă. Ciclocrosul este o probă care supune și materialul tehnic la mari încercări. 3) C. Baciu — cîștigătorul probei de seniori — trece ușor prin arătură. Buna pregătire și-a spus cuvîntul. 4) Descălecatul și încălecatul bicicletei trebuie făcut cu maximum de economie de timp. E și asta o tehnică.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 47 (287)
Anul IX
25 noiembrie 1960

BUNĂ ZIUA VIITORI

(Pag. 2)

SARCINILE DE PLAN PE 1961
ÎN DEZBATEREA OAMENILOR MUNCII

În întreaga țară se discută sarcinile de plan pe anul 1961. Mii și mii de oameni ai muncii vin cu propuneri menite să asigure, în bune condițiuni și înainte de termen, îndeplinirea sarcinilor ce le revin. Prezentăm cititorilor noștri aspecte din trei întreprinderi bucureștene în care planul pe 1961 este o chestiune la ordinea zilei.

În zilele care au trecut, la fabrica de țevi sudate „București" s-au discutat sarcinile de plan pe anul 1961 și s-au făcut propuneri pentru îmbunătățirea muncii. Printre cei care au prezentat propuneri se află și utemistul Constantin Atanasiuc. Arătînd că cele mai dese stagnări în flux sînt cauzate de curățirea manuală a benzii, el a preconizat instalarea unui dispozitiv de perii care să curețe mecanic banda de oțel.

↑
Și la fabrica de mătase „Ilie Pintilie" pregătirile pentru 1961 sînt în toi. Iat-o pe tovarășa Alexandrina Vlăduț, fruntașă în secția I țesătorie, lucrînd la un nou produs din mătase naturală și lină ce va apare pe piață. Tot pentru 1961 în proiectele fabricii sînt: cămăși, cravate, ballonsaide și alte produse, toate din fire de rejon.

Uzinele „Electroaparataj" — București. Victor Sinc, șeful brigăzii de tineret „I. C. Frimu", a propus: în primul rînd simplificarea unor dispozitive la mașinile de găurit — o schimbare de bucșe ar reduce un număr de operații; în al doilea rînd aducerea materialelor din alte secții la montaj să se facă la timp. Cu alte cuvinte crearea ritmicității în toate operațiile. Aplicarea acestor două măsuri va face ca brigada sa, care în 1960 a economisit 56.000 de lei, să economisească anul viitor 100.000 lei. →

BUNĂ ZIUA, VIITOR!

Prin planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960-1965 și liniile directoare ale programului de dezvoltare a economiei naționale în perspectivă, se conturează cu precizie științifică viitorul nostru și drumul sigur care ne va duce spre el. Azi știm ce va fi mîine, dar nu numai atît! Dacă deschizi ușa unuia din institutele de proiectări, îți vine să spui: „Bună ziua, Viitor!" Pe multe sute de planșete vezi schemele — precise pînă la ultimul amănunt — ale viitoarelor uzine și fabrici, bazate pe cea mai înaintată tehnică.

La Institutul pentru proiectări de laminoare din București, inginerii și tehnicienii care au proiectat și urmărit realizarea laminorului de 3 țoli de la uzinele „Republica", laminorul de țevi de la Roman, fabrica de țevi sudate „București", pe lîngă alte obiective importante, își folosesc acum experiența dobîndită pentru proiectarea unor noi linii de țagle, sîrmă și profiluri, lucrare menită să rezolve, la nivelul tehnicii mondiale, problema laminatelor profilate pentru întreaga noastră economie. Aceste linii introduc o tehnologie continuă de laminare la viteze mari, cu dispozitive de automatizare a operațiilor; făcînd posibilă obținerea unor indici tehnico-economici foarte avantajoși. Tot la acest institut au început lucrările pentru proiectarea laminoarelor care vor fi instalate la marele centru siderurgic de la Galați.

În cursul anului 1960, colectivul de muncă al institutului și-a luat angajamentul de a realiza, prin soluții noi date la proiectare, economii totalizînd 45 de milioane lei.

În coperta noastră, inginerul Longin Andronescu, șeful atelierului de acționări și automatizări, arătînd desenatoarei Cecilia Măciucă modificările ce trebuie aduse în urma unei noi soluții, mai moderne, la automatizarea unui mecanism.

E. IAROVICI

ÎNTREBĂRI despre LUDUȘ

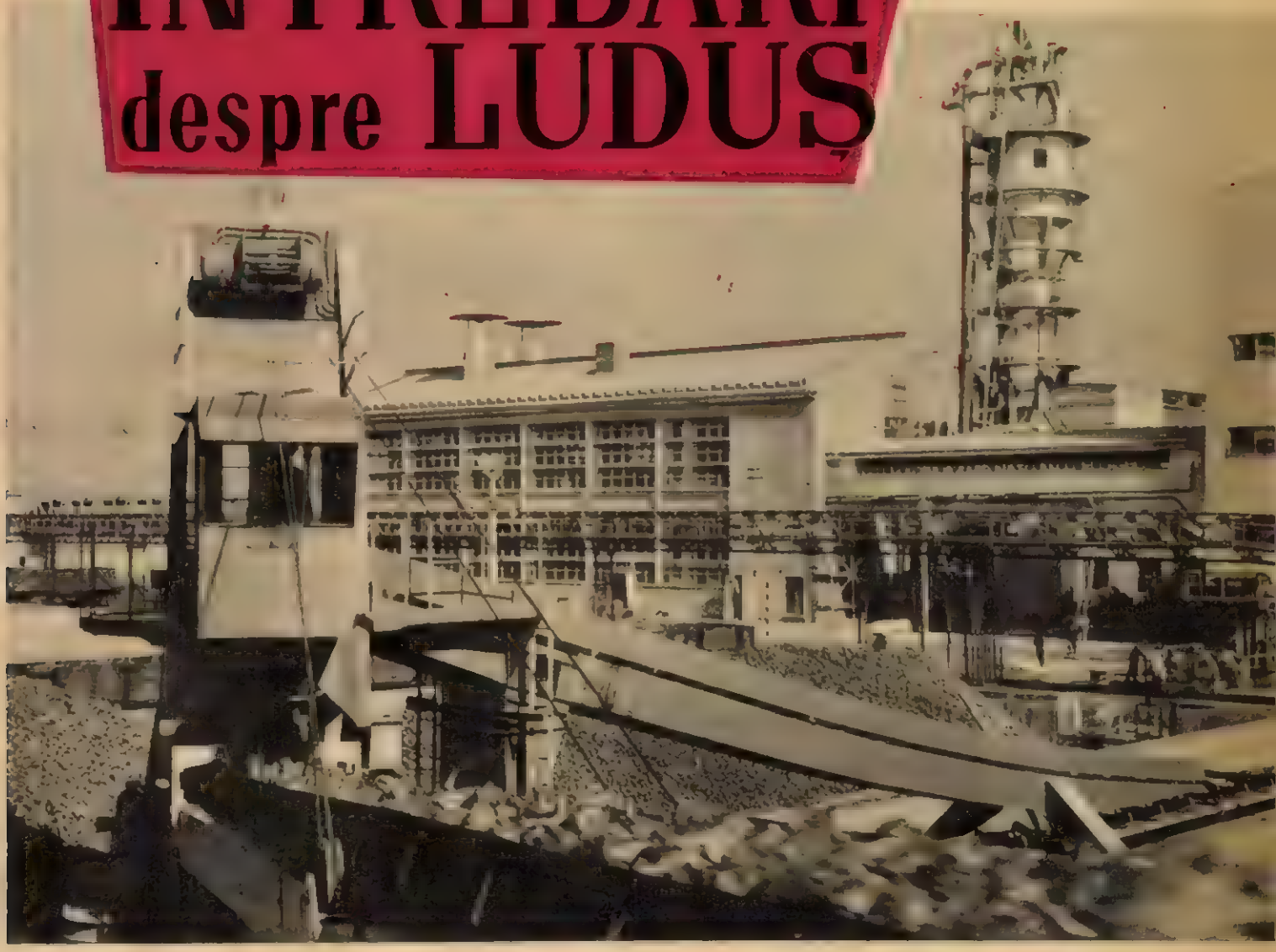

Sute de vagoane cu sfeclă de zahăr intră zilnic pe porțile fabricii. Sute de oameni ar fi necesari ca să manipuleze uriașele cantități, dacă nu ar exista vasta mecanizare a transportului și a însilozării. Pe aproximativ 400 de metri de bandă transportoare, sfecla face o scurtă călătorie de la descărcare pînă la bazinele de beton, de unde este distribuită în fabrică.

Nu-e-a fost imposibil să expediem 18 milioane de scrisori. De aceea vă anunțăm pe această cale că dumneavoastră, personal, ca și ceilalți cetățeni ai țării, aveți reținute cîte două kilograme de zahăr la Luduș... Cum s-ar zice, 200 de cafele puteți îndulci cu zahărul de aici. De îndulcirea celorlalte cafele, prăjituri și cozonaci au grijă Bucecea Chitila, Bod, Giurgiu, Roman, Sascut etc.

Nici n-am apucat bine să comunic pe ici, pe colo, această veste, că am și fost copleșit de întrebări. Nu-i de mirare: doar fiecare ține să afle cît mai multe despre porția lui de zahăr! Bunăoară, eleva Popescu din clasa a III-a m-a întrebat cu toată seriozitatea: „Nene reporterule, din toată sfecla aia se scoate numai zahăr?" „Da și nu... căci sfecla de zahăr e ca un butoiaș care are zeci de celule pline de sucuri. Din aceste sucuri se extrage zahărul, restul e borhot..." Un tovarăș statistician, mare amator de cifre, a vrut cu tot dinadinsul să-i fac o prezentare aritmetică a fabricii. Cu oamenii concluziilor exacte n-o scoți la capăt cu aproximații. „În cît timp se extrage zahărul din sfeclă?" — m-a întrebat el fără pic de milă, parcă subsemnatul ar fi fost specialist get-beget.

Dar reporterul e de obicei precaut și întreabă, pe unde colindă, tot felul de lucruri... așa că răspunsul îl aveam gata: „În 3 zile..." „Și cîtă sfeclă prelucrează fabrica în 24 de ore?" — veni altă întrebare... „2.000 de tone". Răspunsurile precise, pe placul amatorului de cifre, par a-l fi satisfăcut. Aceasta nu a curmat însă seria întrebărilor. A urmat la rînd prietenul meu, poetul, care a vrut cu tot dinadinsul să-i fac o prezentare în „imagini artistice" a fabricii. Spuneți și dv.: n-ar fi mai bine ca dînsul să se repeadă personal pînă la Luduș? Credeți că a fost mulțumit cînd i-am vorbit despre blocul zvelt, de culoare albastră, cu o fațadă imensă de sticlă, a halei de prelucrare, de colosalul siloz argintiu în a cărui strălucire se reflectă noaptea puzderia de lumini a fabricii și care, din punct de vedere al construcției peretelui de beton, constituie un record mondial, pentru că a fost terminat în șase zile și șase ore? Pînă aici a mai mers cu descrierea. Dar, cînd i-am vorbit de magazia de borhot, a strîmbat din nas... „Borhot? N-are rezonanță poetică!" „N-o fi avînd pentru urechea matale, dar află că acest element apoetic, zis borhot, este un excelent furaj, bogat în proteine, care ridică considerabil cantitatea de lapte. Înmagazinat și uscat, el va fi trimis la numeroase crescătorii din țară..."

Numai nea Ion, lăcătușul de la „Grivița", care a trăit și a văzut multe, aflînd că am fost la Luduș m-a oprit în drum și m-a întrebat, fără să mă terorizeze cu „imagini artistice" și cifre: „Măi băiete, merge bine făbricuța aia a noastră?" „Merge, nea Ioane." „Bravo... am rezolvat și cu problema zahărului..."

Dar văd că ne-am cam luat cu vorba... De fapt intenționam să vă prezint cîteva imagini din noua fabrică. E timpul, deci, să dăm cuvîntul fotografiilor.

C. BOZBICI

Fotografii de S. STEINER

O încărcătură de var, care va ajuta la purificarea zahărului.

Sala mașinilor centrifuge în care doar doi oameni conduc, cu aportul comenzilor automate, șapte agregate.

Un depozit dulce... Și aici munca este mecanizată.

Sfecla este spălată cu ajutorul puternicului jet de apă al mitralierei hidraulice. Apa asigură în același timp și transportul sfeclei, care pătrunde în hala de prelucrare printr-un canal. Apoi, pe o uriașă roată elevatoare, materia primă urcă într-un nou bazin de spălare...

ACORDEOANE, SAXOFOANE ŞI TAM-TAMURI

de F. URSEANU

Pînă nu demult, întreprinderea timişoreană care produce acordeoane, saxofoane, baterii de jaz, tam-tamuri şi încă vreo 30 de alte instrumente muzicale se chema cooperativa... „Încălţămintea". Vi se pare ciudat? Într-adevăr: ce legătură poate exista între o cooperativă care confecţionează sau repară pantofi şi o întreprindere care produce instrumente muzicale?! Şi totuşi...

Acordeonul românesc „Timiş", saxofonul, tam-tamul, maracasul şi alte instrumente fabricate acum pentru prima oară la noi îşi au povestea lor. Iat-o: exact acum opt ani, la cooperativa „Încălţămintea" a fost adus spre reparaţie un ... ton. Este vorba de o mică piesă care nu-i măcar din piele sau din talpă, ci din metal — o piesă extrem de fină, cu sute de vibraţii pe secundă şi fără de care acordeonul n-ar scoate sunetul respectiv. „Tonul" a fost adus aici pentru că... nu exista o întreprindere de specialitate. Şi meşterii pantofari s-au declarat dispuşi să-l repare şi s-au pus pe treabă; iar „beneficiarul" a fost mulţumit. Pornind de la aceasta, cîţiva dintre meşterii cooperativei de încălţăminte s-au ales cu o... idee. „Ce-ar fi — şi-au zis ei — dacă am fabrica... acordeoane?" Aşa s-a născut o secţie nouă pe lîngă cooperativa „Încălţămintea" din Timişoara: secţia de instrumente muzicale. După doi ani, adică în 1954, prima serie de acordeoane — seria zero — a fost pusă la dispoziţia magazinelor de instrumente muzicale. De atunci — aşa cum am mai spus — numărul sortimentelor s-a lărgit: saxofoane „Timiş", tam-tamuri „Timiş", muzicuţe de gură „Timiş"... Şi, o dată cu aceste noi produse, secţia respectivă a cooperativei „Încălţămintea" s-a despărţit de pantofari devenind o cooperativă independentă, care produce exclusiv instrumente muzicale. Iar meşterii şi lucrătorii ei, deşi n-au lucrat vreodată la „Höhners" sau la „Weltmeister", fabrici care produc de zeci de ani acordeoane sau instrumente înrudite, au devenit cu timpul adevăraţi specialişti.

① Nu-i o formaţie muzicală. Cei patru acordeonişti din fotografie încearcă acordeoanele „Timiş", fabricate în atelierul lor...

② Nici aceşti doi saxofonişti nu fac altceva decît încearcă tonalitatea instrumentelor produse de ei.

③ Tam-tam fabricat la... Timişoara.

④ Şi pentru cei mici mii de muzicuţe din material plastic. Le produc aceiaşi meşteri care fabrică saxofoanele şi acordeoanele româneşti.

O zi obișnuită

Fotoreportaj de Sanda FAUR-DIMA
și Dan BÎRLĂDEANU

O privire neliniștită pe ceas — maestrul e doar modest pentru punctualitatea lui — și încă una în carnetul de adrese. Da, aici e: strada Aurel Vlaicu nr. 18. Cîtă vreme sîntem reținuți în ușa portiței ca doamna Mimica să bage în bucătărie cățeluța rea de gură și de colți, cercetăm din ochi curtea și casa. Parcă dintr-o dată Bucureștiul modern și gălăgios s-ar fi dat la o parte, lăsînd să se vadă mai bine această căsuță scundă și bătrînească, cu camere vagon și ferestrele potopite de frunzele arămii ale copacului din curte. De-a lungul vieții atît de vii și frămîntate a artistului — în care, spune maestrul, a trăit alte 70 de vieți, cele ale rolurilor principale interpretate — două statorniciri i-au „ferecat" existența: doamna Mimica, cu cei cincizeci de ani de viețuire comună, și modesta lor casă, în care s-au așezat de peste treizeci și trei de ani.

— Ei, care va să zică ați sosit totuși!... — ne întîmpină, cu un oftat amical, maestrul. La grea-ncercare, doamne, pui astăzi vrerea mea!... — comentă apoi artistul cu un vers citat din cine știe ce rol, aruncînd spre aparatul de fotografiat o privire de loc binevoitoare. Dar dacă am consimțit, iată-mă-s pe mîna dv. și tac, chiar de m-ar trăsni Jupiter în călcîi. Așa că, poftim, faceți ce doriți, iar eu, cu permisiunea dv., am să vă ignor: diseară am spectacol și trebuie să mă concentrez.

Exact ce doream și noi: să putem surprinde o zi obișnuită din viața artistului poporului Gh. Storin, fără ca prezența obiectivului fotografic să stînjenească firească ei desfășurare.

☆

Toamna aceasta surprinzător de blîndă i-a așternut maestrului, pentru obișnuita-i plimbare matinală, covorul pastelat al frunzelor aurite. Din Grădina Icoanei, un copac bătrîn și-a frînt parcă trupul ca să iasă — în fiecare zi, de peste jumătate de secol — în întîmpinarea prietenului său, artistul, și să-i dea binețe. Dar statura artistului în vîrstă de 77 de ani — oare aceeași vîrstă s-o aibă și copacul? — și-a păstrat monumentalitatea. Cei 77 de ani nu i-au încovoiat maestrului Storin nici silueta, nici forța artistică. De fapt, cel pe care îl vedeți în fotografia de față nu e Storin, ci — chiar fără plete albe și costum de epocă — regele Lear. În plimbarea de dimineață gîndurile se limpezesc, replicile cheamă trăirea, și spectacolul de diseară este repetat în întregime, în fața unui singur — dar cît de exigent! — critic: actorul însuși.

De cîte ori, în cei cincizeci de ani ai căsniciei lor, nu s-a petrecut oare scena din această fotografie? Înaintea fiecărui spectacol, micul salonaș se transforma în scenă și găzduiește o repetiție sui-generis: maestrul își trăiește rolul, doamna Mimica îi dă replica. Fără a urca vreodată pe scenă, soția i-a fost parteneră în „Macbeth" și „Puterea întunericului", în „Manasse" și „Michel Angelo", în „Don Carlos" și „Antoniu și Cleopatra", în „Domnișoara Nastasia" ori în „Două lagăre". Adică aproape în toate cele 120 de piese în care a jucat maestrul...

Popasul din micul parc se repetă în fiecare zi, la aceeași oră și pe aceeași bancă: la capătul aleii din fața Studioului Teatrului Municipal. Aici se încing, spre seară, discuții îndelungi. Gazda — maestrul Storin — povestește amintirile sale din teatru (și cîte nu s-au strîns în cincizeci și cinci de ani?). Vizavi se joacă astă-seară „Azilul de noapte", așa că...: «Da, pe Vaska Pepel l-am jucat în 1904, în Conservator, cînd eram elevul lui Nottara. Și din nou, prin 1914, în regia lui Paul Gusti. Mai tîrziu, în 1937, l-am interpretat pe Satin. Ultimul rol din „Azilul de noapte" a fost cel al Actorului... L-am făcut în 1948, la „Național"». «Cîteva roluri încă, și ați fi putut spune că ați jucat singur tot „Azilul de noapte"»— glumește cineva.

Întors acasă, maestrul își face plimbarea sa cotidiană de-a lungul globului, urcînd „pe telegarii undelor radiofonice"... „Ia să mai auzim ce se petrece pe lume... La O.N.U., ori în Congo... Știți, vederea m-a cam lăsat, așa că radioul mi-e cel mai bun amic..."

Și iată, dintre perdelele scenei își face apariția în fața dv., impunător și maiestuos, regele Lear. Bătrîn de aproape patru veacuri, el își va trăi din nou, în astă seară, amara-i tragedie cu o intensitate și o sinceritate neobișnuite: i le va dărui jocul marelui Storin, în seara ce precede solemna sărbătorire a celor cincizeci și cinci de ani de teatru ai săi. Dar, tăcere, țineți-vă respirația: pe scenă răsună prima replică...

Un scurt intermezzo odihnitor: elevele „dintr-a treia" de la școala „Zoia Kosmodemianskaia" l-au înconjurat pe venerabilul artist pe care, în fiecare zi, la aceeași oră, îl regăsesc în Grădina Icoanei. «La anu', cînd o să fim mari, venim și noi să vă vedem în „Regele Lear"».

40 DE ANI-ARMENIA

Orașul Kirovakan, unul din centrele industriale ale Armeniei Sovietice. În fotografie: uzina de produse chimice, care furnizează agriculturii mari cantități de îngrășăminte.

Printre nenumărate produse de utilaj electrotehnic realizate de uzinele armene sînt și aceste radiatoare electrice de bună calitate, folosite în toate regiunile Țării Sovietice.

La culeș.

Articol scris pentru „Flacăra"

de Ș. ARUȘANIAN

locțiitor al președintelui Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., președinte al Prezidiului Sovietului Suprem al R.S.S. Armene

Armenia e o țară străveche. N-aș vrea să încep însă articolul acesta despre patria mea prin evocarea paginilor sumbre, de mult uitate, ale istoriei sale. Începu cu acea memorabilă zi de 29 noiembrie 1920, cînd poporul armean a zdrobit puterea moșierilor și capitaliștilor, a alungat pe imperialiștii străini din țară și a instaurat în patria sa puterea sovietică.

Tristă moștenire au lăsat poporului armean foștii cîrmuitori: foamete, epidemii, analfabetism total și o cumplită înapoiere economică. Două mine de aramă aparținînd concesionarilor francezi, o fabrică de vin și coniac la Erevan, cîteva ateliere și făbricuțe semimeșteșugărești — iată cum arăta industria Armeniei de odinioară. Petice mizere de ogoare țărănești cu cîte un plug de lemn pe ele — așa arăta agricultura.

Au trecut de atunci 40 de ani. Nu la un semn al baghetei magice ci ca rod al muncii eroice a poporului armean, ajutat frățește de poporul rus și de alte popoare din Țara Sovietelor, Armenia săracă și înapoiată de odinioară s-a transformat, sub conducerea Partidului Comunist, într-o înfloritoare republică sovietică.

În anii puterii sovietice s-au construit în Armenia sute de mari întreprinderi industriale. Au luat o amplă dezvoltare industriile chimică, electrotehnică, constructoare de mașini, metalurgică, industria materialelor de construcție. Uzinele de metale neferoase prelucrează aramă, molibden, plumb, aluminiu și multe alte metale. Uzinele de utilaj electric dau țării motoare electrice, generatoare, transformatoare, centrale electrice mobile, becuri electrice, cablu și obiecte de uz casnic. Întreprinderile chimice ale republicii produc cauciuc sintetic, materii plastice, sulfat de cupru, superfosfați. Industria alimentară produce conserve de foarte bună calitate, vinuri, coniacuri. Pentru a ilustra nivelul de dezvoltare a industriei textile e suficient să spunem că numai combinatul textil din Leninakan produce anual peste 60 milioane metri de țesături.

Produsele întreprinderilor din Armenia se bucură de o frumoasă apreciere și au căutare nu numai în Uniunea Sovietică, ci și dincolo de hotarele ei. Ele sînt cunoscute în 32 de țări, între care 20 țări capitaliste. La marile expoziții internaționale se pot vedea exponate cu marca „Fabricat în Armenia".

Armenia Sovietică a dăt în anul 1959 o producție industrială de 62 de ori mai mare decît Armenia anului 1913. Acest salt n-ar fi fost posibil fără o puternică bază energetică. Pe fluviile Razdan, Ahurian Debed, Vohci au fost construite mari hidrocentrale moderne cu comandă automată și telemecanizată. Astfel, încă în acest an orașele și satele republicii vor fi complet electrificate. În ce privește producția de energie electrică pe cap de locuitor, R.S.S. Armeană a întrecut de pe acum țări ca Franța, Olanda, Italia, Japonia.

Marile succese obținute în dezvoltarea industrială au permis poporului să ridice la un înalt nivel producția agricolă. Cuvinte ca lot de pămînt sau plug de lemn au fost de mult scoase din uz și date uitării. Noțiuni noi au venit să le ia locul — colhoz, combină, tractor

Clădirile de marmură roz (tuf), cu arhitectonica lor specifică, dau un farmec negrăit orașelor Armeniei Sovietice. În fotografie: Piața „Lenin" din Erevan — capitala R. S. S. Armene.

SOVIETICĂ

Armenia este supranumită țara soarelui. Și pe drept cuvînt. Soarele scaldă în lumină, timp de 280 de zile din cele 365 ale anului, ogoarele, grădinile și viile republicii. Sub razele-i binefăcătoare se deschid capsulele bumbacului, se coc legumele, dau în pîrg fructele, strugurii se fac dulci ca mierea, și astfel șampania devine mai spumoasă, coniacurile armene, cunoscute în toată lumea, capătă mai multă „tărie".

În cei 40 de ani Armenia Sovietică a făcut un salt enorm și în domeniul științei, culturii, instrucțiunii publice, sănătății. În țara în care înainte vreme nu exista nici un institut de învățămînt superior există o Academie de științe care coordonează activitatea a 3.500 de colaboratori științifici, între care 163 doctori în științe și 1.500 candidați în științe.

Universitatea și numeroase institute și școli tehnice pregătesc cadre de înaltă calificare. În Armenia, în care acum patru decenii acei cîțiva care știau să silabisească slova scrisă erau considerați aproape niște savanți, s-a introdus învățămîntul general mediu obligatoriu. Față de cele șase spitale cu 57 de medici de altădată, Armenia dispune azi de 300 de spitale bine utilate, în care lucrează peste 4.000 de medici. Sute și mii de grădinițe, creșe, tabere de pionieri, stau la dispoziția celei mai tinere generații a poporului armean. An de an crește bunăstarea poporului armean.

Între deputații prezenți în sala de ședințe a Marelui Palat al Kremlinului, cu ocazia sesiunii Sovietului Suprem al U.R.S.S., se găseau și compatrioți de-ai mei — armeni. Unul dintre ei, strungar la uzina constructoare de mașini din Erevan, șef al unei brigăzi de muncă comunistă, deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S.—Gazarian, s-a apropiat de mine la sfîrșitul unei ședințe și mi-a spus: *«Vă aduceți aminte ce spuneau mamele noastre cînd ne adormeau? „Ziua de azi a fost grea, dar cea de mîine va fi și mai grea". Acum eu spun copiilor mei: „Ziua de azi a fost luminoasă, dar cea de mîine va fi și mai luminoasă».*

Da, aceasta-i realitatea. Armenia mea Sovietică, socialistă, trăiește zile fericite. Plină de bucurii este viața de fiecare zi a republicii mele, care își sărbătorește în aceste zile cea de-a 40-a aniversare.

Cercetările oamenilor de știință de la Observatorul de astrofizică din Biurakan sînt cunoscute în toată lumea. Aici este instalat cel mai mare radiotelescop din U.R.S.S., cu ajutorul cărula se pot urmări stelele și corpurile cerești foarte depărtate. În fotografie: antenele marelui radiotelescop.

FÜHRERUL DE PE MALUL POTOMACULUI

• DE UNDE SARE IEPURELE • O LECTURĂ PASIONANTĂ ȘI VISUL UNEI NOPȚI POLARE • 4 ANI DE TĂCERE ȘI O SECUNDĂ DE PUBLICITATE • „APOSTOLII LIBERTĂȚII" PROTESTEAZĂ • DOUĂ SENTINȚE ȘI „TRIUMFUL JUSTIȚIEI" • ÎN SFÎRȘIT, RECLAMĂ!

de V. SAVIN

Iată-l pe hitlerul american. Mustăcioară, precum se vede, nu se mai poartă în lumea führerilor. În schimb se poartă bolovi cu mare capacitate de răcnete și, bineînțeles, o șuviță rebelă pe frunte.

Arlington e un mic orășel situat pe malul Potomacului, în apropiere de Washington. Un orășel ca sute de alte orășele americane, care n-a rîvnit niciodată la prea multă glorie. Dar, vorba proverbului: nu se știe de unde sare iepurele!... Și în zilele noastre iepurele fascismului american a țîșnit de la Arlington.

Într-adevăr, Arlingtonul este astăzi celebru: a devenit un fel de Berchtesgaden american, ce adăpostește cartierul general al celei mai strălucitoare stele de pe firmamentul fascismului american. Se numește George Lincoln Rockwell, are 41 de ani, o dantură puternică, un nas deasupra căruia se adîncește o cută ce pare a voi să-i unească cele două sprîncene, un măr al lui Adam proeminent și — ați ghicit — o șuviță de păr. O șuviță ceva mai subțire decît s-ar cere pentru un führer adevărat, totuși o șuviță, care, atunci cînd posesorul ei răcnește, se scutură pe frunte, creînd oarecum impresia că ai în față un Hitler în carne și oase. În plus, George Lincoln Rockwell mai are o cravată neagră, o cămașă albă pe a cărei mînecă spînzură o brasardă cu zvastică și un... partid ce se intitulează: „American Nazi Party" (partidul nazist american). Iar partidul acesta posedă o vilă pe Randolph Street nr.928 din Arlington (i-a fost dăruită de un susținător bogat — în America nu lipsesc!) și, bineînțeles, un număr de membri. Pînă acum nu prea mulți: doar 30 de exemplare. Dar ce exemplare! Toți unul și unul, cu cefe groase, bojoci tari, cămăși brune (nu albe, ca ale führerului lor!) și banderole cu zvastică.

Va să zică, un mic hitleraș, cu S.A.-ul său personal.

Să-i fie de bine! — ar putea spune unii. Ce ne pasă nouă de un maniac ce n-a reușit să strîngă în juru-i mai mult de 30 de lepădături?!

Și totuși ne pasă! Pentru că în afara caraghioslîcului, führerul din Arlington a demonstrat prin isprăvile sale cît de mulți avocați are în zilele noastre fascismul american.

Dar ce s-a întîmplat?

S-o luăm pe îndelete.

Întîi să vedem cum a ajuns Rockwell führer.

Unii ajung napoleoni, locomotive sau ceainice electrice, ca urmare a schizofreniei, paraliziei generale progresive sau a altor maladii ale sistemului nervos. Rockwell a evoluat altfel: căpitan în aviația atașată marinei militare americane, el a făcut parte dintr-o unitate care a staționat prea multă vreme în Islanda. Și, în îndelungatele nopți polare, săturîndu-se de whisky, a început să studieze „Mein Kampf" a lui Hitler. „Biblia nazismului" l-a pasionat și, socotindu-se uns de zeii nordici să continue „opera" caporalului din armata lui Wilhelm al II-lea, căpitanul din aviația lui Eisenhower I a făcut în 1954 un pios pelerinaj la Berchtesgaden. Iar în 1956, cînd s-a eliberat din armată, a venit la Washington și s-a încoronat ca führer unic și suprem al tuturor naziștilor din S.U.A., șef a 30 de derbedei încadrați într-un soi de batalion de asalt sub denumirea de „troopers" (cavalerie ușoară), avînd un program ce se reduce deocamdată la două puncte: negrii din S.U.A. să fie trimiși în Africa și evreii la... crematorii!

Patru ani s-a tot căznit Rockwell să se afirme. Dar n-a avut succes. Astă-vară s-a hotărît să iasă la drumul mare pe scară națională, organizînd manifestații ale „partidului" său în mai multe orașe. Pentru New York, ridicolul hitleraș american a solicitat faimosul Union Square. Robert Wagner, primarul reacționar al New York-ului, n-a avut nimic de obiectat, dar Rockwell și-a dat în petic: în ajunul manifestației s-a gîndit să-și facă publicitate, acordînd un interviu unei societăți de radio. Expunîndu-și în cadrul acestuia „principiile", el a provocat un asemenea val de proteste, încît Wagner s-a văzut silit să-i interzică mitingul. Urmarea? Führerul și-a ridicat cortul și a plecat la Washington cu întreaga sa șatră. Aci, în imediata apropiere a Casei Albe — ciudată coincidență! — Rockwell și-a instalat o tribună, în jurul ei a postat cîțiva haidamaci în cămăși brune cu zvastici pe mînecă, și a început să facă spume la gură răcnind: „negrii în Africa — evreii la gazare!"

Dar în Washington nu trăiesc numai secretari de stat, senatori și generali, ci și mulți oameni cu bun simț. Fapt ce a determinat o încăierare din care mai mulți dintre derbedeii lui Rockwell s-au ales cu cămășile sfîșiate și oasele muiate...

După care, sub presiunea opiniei publice a urmat un proces menit a-l judeca pe Rockwell pentru provocări de dezordini.

America este însă „țara libertății"! Și „iubitorii de libertate" din S.U.A. nu au putut avea somnul liniștit știind că lui Rockwell i s-a interzis să vorbească la Union Square și că băieților li s-a încercat tăria spinărilor la Washington. Fapt pentru care influenta organizație „Civil Liberties Union" (aceasta, zice-se, apără drepturile fundamentale ale cetățenilor americani) a declarat că, deși nu e de acord cu „principiile" lui Rockwell, va susține în fața justiției „dreptul" său de a-și spune cuvîntul. Pentru pitorescul întregii afaceri, mai amintim un amănunt: cei doi avocați trimiși de „Civil Liberties Union" să latre în apărarea lui Rockwell sînt... evrei. Reprezentanți ai burgheziei evreiești din S. U. A. care, dat fiind faptul că n-a simțit pe propria sa piele ce este hitlerismul, se arată gata să sară în apărarea oricărui nou Hitler. Pledoaria lor s-a întemeiat pe invocarea primului articol al Constituției americane, cel privitor la libertatea cuvîntului, a presei și a întrunirilor.

Procesul s-a judecat la Washington. Procedura fiind completă — ca să întrebuințăm un termen consacrat — după ample dezbateri, justiția din capitala S.U.A. și-a spus cuvîntul. Dreptatea a fost înfăptuită! Fascismul a fost pus cu botul pe labe! Democrația a triumfat! Rockwell a fost CONDAMNAT! Da: tribunalul din Washington l-a condamnat! La cît? Ce importanță are?! Principalul e că l-a condamnat! Ei, „la cît" — „la cît"! Ce sînteți atît de insistenți?!... Ei bine, fie... Am să vă spun... Tribunalul din Washington l-a condamnat pe numitul George Lincoln Rockwell, căpitan în retragere, domiciliat în Arlington, statul Virginia, str. Randolph nr. 928, pentru provocări de dezordini publice, violență și incitare la crimă, la ... 100 de dolari amendă sau 30 de zile închisoare în caz de neplată.

Rockwell nu e de acord cu sentința. Probabil că trebuia să i se dea și o pereche de ciorapi de mătase în plus... Drept pentru care a depus o cauțiune de 500 de dolari și a făcut apel.

Un singur lucru îl satisface: pînă acum nu era cunoscut decît de cei 30 de golani ce constituie „partidul" său; acum însă, mulțumită scandalului făcut în presă, toată America a auzit de el. De altfel a și făcut o declarație publică în acest sens: „Pînă acum presa m-a ignorat. Dar acum o silesc să-mi facă publicitate".

Rockwell are dreptate: încă vreo cîteva duzini de condamnări de acest fel și führerul din Arlington ar putea deveni führer-cancelar.

Cum s-o fi spunînd pe americănește „Heil Rockwell"?...

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

O telegramă sosită din Canada anunță înființarea unui partid nazist și în această țară. Și cînd te gîndești că d. Diefenbaker ține și el discursuri despre „națiunile captive"!...

Recunoașteți imaginea? Vi se pare? Nu e un aspect din Münchenul anului 1935, ci unul din Washingtonul lui 1960. La tribună: führerul Rockwell; de gardă: golanii din formațiunea de „troopers". Revista vest-germană „Stern", publicînd această fotografie, o comentează astfel: „Nu vă fie teamă, acest führer și acest popor sînt departe de noi... Mica grupă de fanatici de pe tribuna împodobită cu drapelul american nu urlă pe nemțește, ci pe englezește. Nu urlă „Heil Hitler", ci „Heil Rockwell", dar ce e drept, cu crucea încîrligată pe braț"... Oare n-o fi aici nisciva invidie? La Bonn, unde guvernanții practică în voie nazismul, nu e permis să se poarte zvastica pe brați!...

IN UNSPREZECE ZILE...

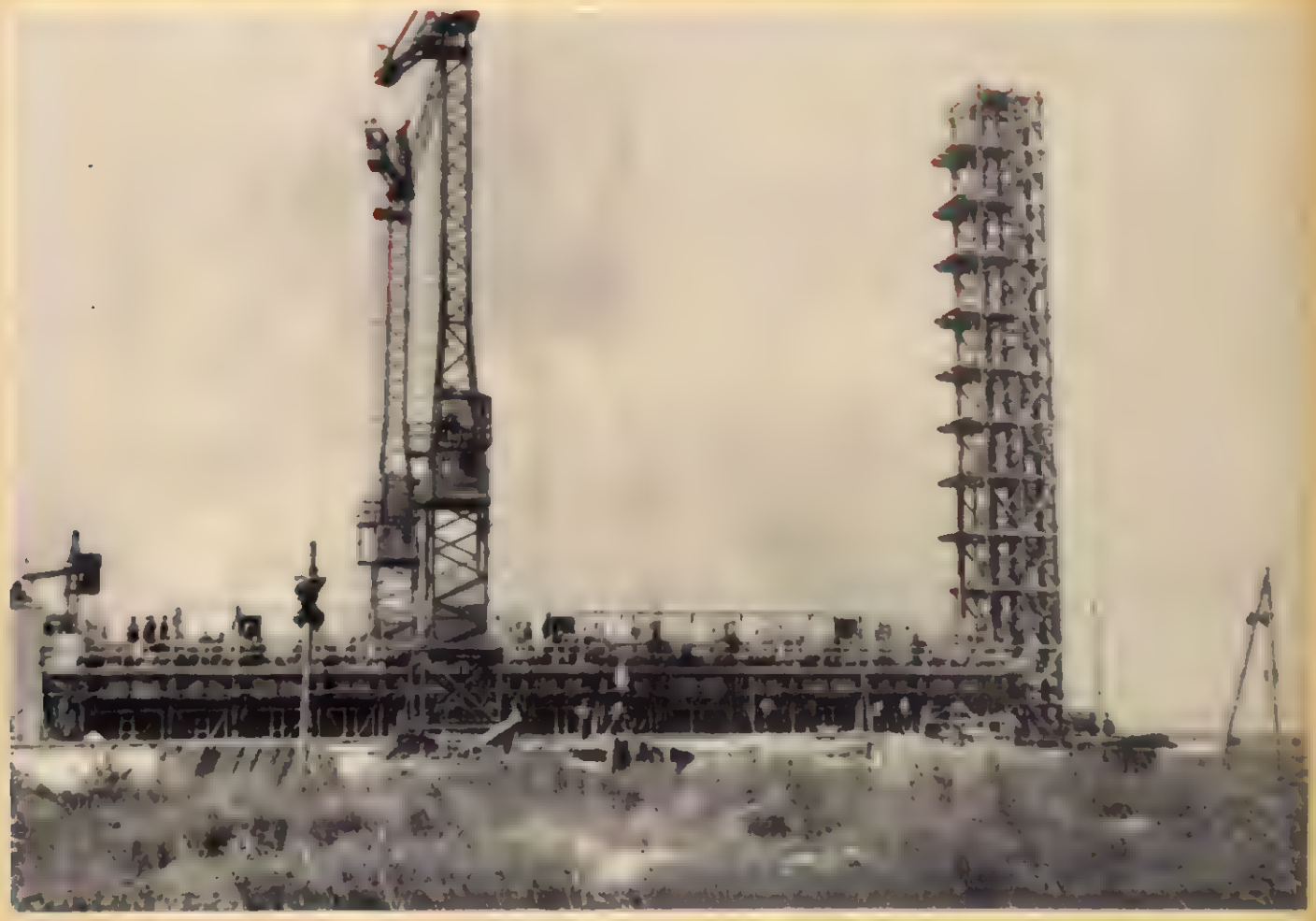

AȘA ERA LA 28 SEPTEMBRIE cînd pe plaja Mamaiei se ridica primul nivel cenușiu-verzui de beton, al unui mare hotel.

În peisajul litoralului nostru a apărut linia verticală.

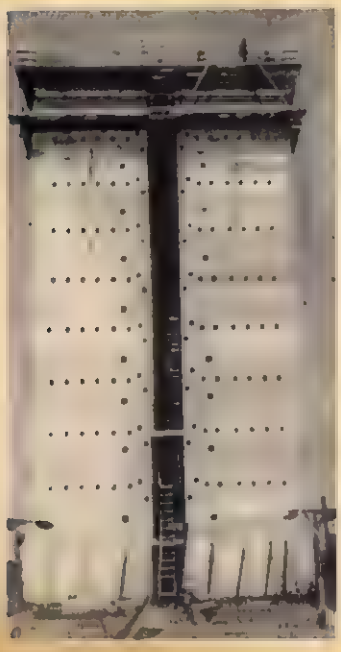

În toamna asta generoasă în culori, în peisajul litoralului nostru s-a petrecut o revoluție care îi va transforma de acum înainte personalitatea: a apărut linia verticală. Martoră, în ultimii trei ani, a ofensivei neîntrerupte a constructorilor, panglica de nisip a litoralului a văzut apărînd, în acești ani, superbele esplanade ale Eforiei, Mangaliei și Mamaiei, zeci de hoteluri cu loggii și balcoane pastelate, restaurante de cristal acoperite cu grațioase și elegante pînze de beton, scări monumentale, beția de culori a peluzelor. Cu toată imaginația arhitecților, toate aceste construcții s-au supus unei legi a peisajului marin: orizontalitatea. Și iată că la Mamaia această lege a fost violentată brusc, exploziv. Faptele merită să fie narate.

La 27 septembrie, pe plaja Mamaiei, în punctul cu pricina, nu se vedea nimic.

La 28 septembrie, pe plaja Mamaiei se ridica primul nivel cenușiu-verzui, de beton, al unui mare hotel.

La 30 septembrie, hotelul era la al treilea cat.

La 5 octombrie hotelul avea 8 caturi.

La 8 octombrie se termina turnarea ultimului nivel al hotelului: al unsprezecelea.

Cu cinci ani în urmă, ridicarea unui etaj dura aproape o lună de zile. Astăzi, orice constructor care se respectă încearcă să realizeze un etaj pe săptămînă.

La Mamaia, în urma evenimentelor enumerate mai sus, s-a experimentat un nou ritm de construcție: ziua și etajul.

Nu e anticipație. E — în lumina hotărîrilor Congresului — doar

Noaptea lucrul continua fără întrerupere.

AȘA A F C

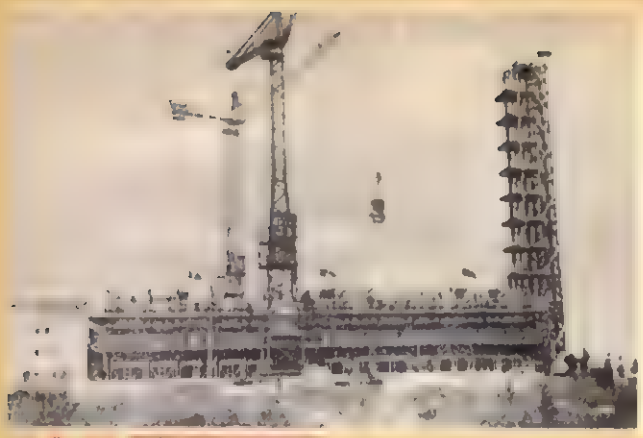

LA 30 SEPTEMBRIE hotelul era la al treilea cat.

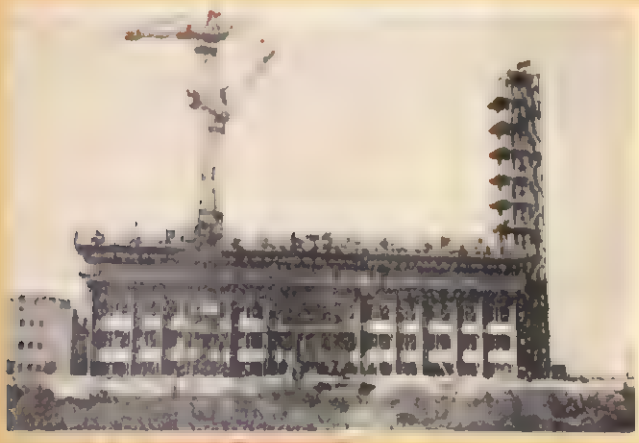

LA 1 OCTOMBRIE hotelul avea patru caturi.

LA 6 OCTOMBRIE hotelul ajunsese la al noulea cat.

LA 7 OCTOMBRIE hotelul avea 10 caturi.

o dovadă a preocupării pentru aplicarea unei metode noi de construcție: cofrajul glisant.

Metoda a mai fost aplicată la noi în țară. Dar era vorba de silozuri industriale, adică de simpli cilindri de beton. Aci însă e vorba de o clădire în unghiuri și cu racursiuri, ceea ce prezintă mari dificultăți pentru metodă și constituie o mare noutate la nivelul tehnicii mondiale, construcțiile civile astfel ridicate putîndu-se număra pe degete în toată lumea.

Cofrajul glisant constă într-o cutie compartimentată, avînd forma exactă a planului clădirii. Înălțimea lui e mică: 1,15 metri. E mai degrabă un brîu, care încinge întreaga clădire pe dinafară și pe dinăuntru. În el se toarnă beton, ca la cofrajele obișnuite. Înainte ca betonul să ajungă pînă sus, cofrajul se ridică cu 2-3 centimetri.

) S T ÎN ZIUA A 11-A

In domeniul lucrărilor de construcții-montaj, al căror volum va crește în 1965 de circa 2 ori față de 1959, se va trece la extinderea metodelor industriale de execuție prin dezvoltarea mecanizării lucrărilor, folosirea pe scară largă a prefabricatelor și a metodelor de lucru rapide

AȘA ERA LA 8 OCTOMBRIE, **ziua în care s-a terminat turnarea ultimului nivel al hotelului: al unsprezecelea.**

Se toarnă beton în continuare. Peste 5-6 minute, cofrajul se ridică cu alți 2-3 centimetri. Și tot așa, la fiecare 5-6 minute, cofrajul glisează, adică lunecă în sus cîte 2-3 centimetri. Socotiți cît face asta pe oră, cît pe zi, scădeți întreruperile și o să ajungeți la ritmul de care am vorbit mai sus: un etaj pe zi.

Pe suprafața întregii clădiri sînt dispuse o sută de prese. De ele e agățat cofrajul glisant pe tije de oțel și platforma de lucru cu tot ce comportă ea: oameni, pompe, materiale, cabina de comandă, difuzorul radioficării și chiar un telefon la care se poate vorbi cu... Bucureștiul. Cele o sută de vergele de oțel pe care se cațără cofrajul par, la prima vedere, condamnate să rămînă în pereții de beton ai construcției — ca nevasta meșterului Manole din legenda Curții de Argeș — înmormîntate în propria lor operă.

Dar o legendă e, orice s-ar spune, mai frumoasă, cînd se termină cu bine. Și tijele se recuperează, prin îmbrăcarea lor într-un manșon de oțel care glisează o dată cu cofrajul. Desigur că proiectantul nu s-a gîndit să... răzbune tragicul destin al soției din legendă, ci să economisească timp și douăzeci de tone de oțel special de scule, la fiecare bloc. Și a reușit!

Iar muncitorii și inginerii nu se gîndesc la basme, cînd, suspendați pe platforma glisantă, într-o încordare permanentă, se ridică, o dată cu opera lor, spre înălțimi. Noi însă, care avem timp destul de contemplare, ne-am amintit — de-a lungul zilelor cît am fost martorii acestei experiențe — de Făt-Frumosul copilăriei, care creștea într-o zi cît alții într-o săptămînă.

Ing. Gh. URSU

UMOR ...LA PRIZĂ

Cupa și cîștigătorul ei.

Desene de MATTY

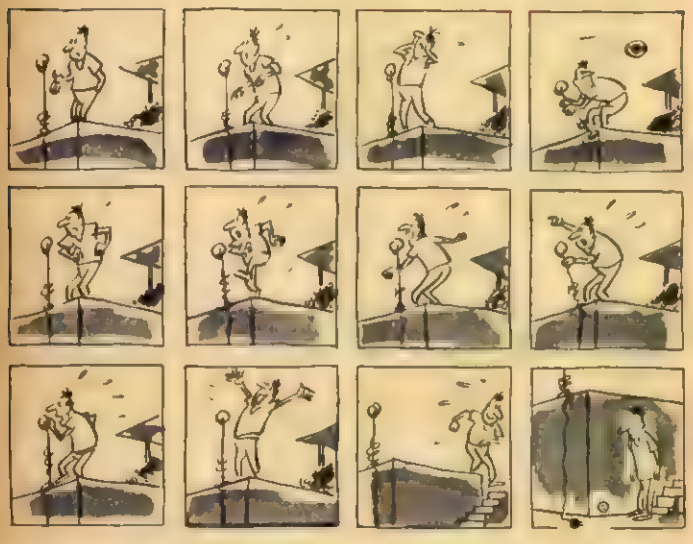

Transmisie sportivă.

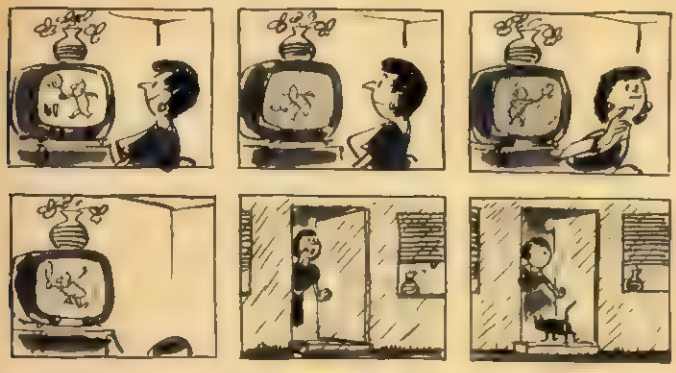

Din folosasele televiziunii.

SPORTURI DE TOAMNĂ

Desene de Fred GHENĂDESCU

Maraton

Greutate

Prăjină

Disc

100 metri

Marș!!!

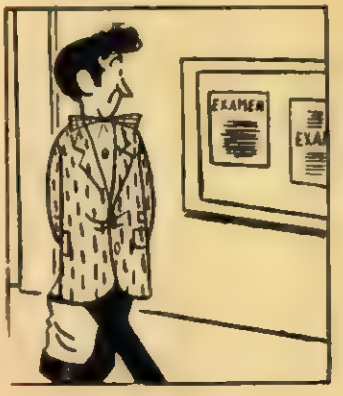

Obstacole

Garduri

OMUL-PLANETĂ

Povestire ştiinţifico-fantastică

de Mihu DRAGOMIR

Ilustraţii de Valentina DINU

După ce, trecînd de Jupiter, ne pregăteam să ieşim din sistemul solar, pentru a ne continua călătoria către Tau Ceta, vechile certuri dintre mine şi Magda au reînceput. Ca de obicei, s-a sculat brusc în timp ce citeam şi a ieşit din cameră trîntind uşa, aşa cum făcea şi acasă, pe Pămînt. În astfel de momente n-o mai întrebam nimic şi poate că tocmai prin asta greşeam. Ştiam dinainte tot ce avea să-mi reproşeze: nu mă ocupam de ea, îmi pierdeam timpul numai cu nasul în cărţi...

S-a înapoiat după cîteva minute şi mi-a spus tăios:

— De data asta cred că ai înţeles: nu mai pot suporta. Nu m-am închis cu tine în astronavă pentru a te contempla citind. M-am săturat.

Am căutat să-i răspund cît mai calm, deşi mă socoteam, ca în toate întîmplările asemănătoare, nedreptăţit. Zîmbeam, dar îmi simţeam zîmbetul fals şi asta mă înfuria şi mai mult:

— Draga mea, de ce nu faci şi tu sport, ca toţi ceilalţi? De ce nu asculţi muzică? Îţi place atît de mult muzica veche! Avem amîndoi, deocamdată, prea mult timp liber. Eu — ce vrei? — trebuie să citesc. Ştii bine că nu mă pot întoarce pe Pămînt fără să-mi fi trecut toate examenele la încă o specialitate. Nu pot să rămîn toată viaţa numai medic. Înţelege, ce naiba!...

Discuţia era pur formală, deoarece ajungeam întotdeauna, orice argumente aş fi întrebuinţat, la aceleaşi rezultate: lacrimi, reproşuri, ţipete. Asta îmi urca sîngele în cap. Nici aici, pe astronavă, nu puteam avea liniştе? Şi drumul urma să dureze zece ani buni pămînteşti...

Cearta a fost mai violentă decît de obicei şi, în cele din urmă, am plecat, trîntind bineînţeles şi eu uşa. M-am învîrtit fără rost pe coridoare, apoi am intrat în sala spitalului. N-aveam nici un pacient şi în fiecare dimineaţă nu făceam altceva, Magda şi cu mine, decît să mutăm de colo-colo aparatura şi instrumentele. Magda numea spitalul „salonul meu alb", aşezase flori în toate colţurile şi pretindea, rîzînd, că nu va permite nimănui să-i calce pragul, decît pentru a vizita „locul unde în antichitate erau îngrijiţi cei ce acceptau să se îmbolnăvească". Tot în „salonul alb" voia să ne invităm prietenii, în fiecare an la aniversarea căsătoriei, deoarece acolo nu călca picior de om străin... Amintindu-mi de toate acestea, izbucnirea ei, neaşteptată şi totuşi atît de obişnuită, m-a durut brusc, ca o muşcătură. Magda era o femeie voluntară, agitată, incapabilă să aibă o clipă de reverie fără ca, imediat, să nu vrea să-şi transforme gîndul în realitate. De altfel, — de ce să mint? — tocmai acest fel de a fi al ei mă cucerise...

— Nici în salonul meu nu pot fi singură o clipă?

Magda şedea în pragul uşii, invitîndu-mă, prin atitudinea ei, să plec.

— Magda, toată enervarea ta este ridicolă, vreau să-ţi...

— Te rog, lasă-mă singură. Du-te şi pregăteşte-ţi examenele. Student întîrziat...

Am plecat traversînd furios coridoarele goale. Erau orele de somn şi, în afară de piloţi, toţi cei de pe astronavă dormeau. Unde să mă fi dus? Magda, deşi îmi ceruse să o las singură, n-ar fi rămas în „salonul alb" mai mult de un sfert de oră. Apoi m-ar fi căutat, ca să-şi descarce enervarea. Doar nu ni se întîmpla pentru prima dată...

În cele din urmă m-am hotărît să mă duc la cabina terminală, unde Magda nu mă putea găsi, măcar cîteva ore, pînă cînd avea să se liniştească. M-am felicitat pentru această idee, am coborît, de-a lungul întregii astronave, cu ascensorul, am intrat în cabină, am blocat uşa şi m-am trîntit pe o ladă.

Cabina era puţin încăpătoare, deşi lungă de vreo zece metri. Pe rafturi erau îngrămădite materialele de rezervă. O lumină albă, egală, ca pe culoarele astronavei, scălda încăperea. Am stat aşa nu mai ştiu cît, încercînd să nu mă mai gîndesc la certurile mele cu Magda. La ce mă gîndeam? Nu ştiu. Poate că am şi aţipit. M-am trezit cu spatele înţepenit de răceala lăzii de care mă rezemasem. Doamne, eram închis în cabină de aproape cinci ore! Desigur că Magda mă căuta, neliniştită, prin toate colţurile astronavei. Ce copilărie din partea mea, să mă supăr pentru o nimica toată! Puteam foarte bine să las, pentru o oră, două, cărţile şi să mă fi dus cu Magda la piscină sau să ne plimbăm, pur şi simplu, prin micul parc din mijlocul astronavei... Avea dreptate: mă ocupam prea puţin de ea!

Cînd am vrut să ies, uşa n-a cedat, ca o uşă oarecare, între camere obişnuite, închisă cu cheia. Am forţat, dar mecanismele nu răspundeau. Am încercat toate bu-

Bucăți de tablă, de placaj, rogojini vechi de paie — acesta este „materialul de construcție" de care se folosesc cei nevoiași din Karaci, pentru a-și construi cît de cît un adăpost.

O ȚARĂ DATĂ ÎN ARENDĂ

de Tolen ȘAMȘIEV

În depărtare sclipește marea. Ne apropiem de Karaci, capitala Pakistanului.

Pe aerodrom, funcționarii vamali ne scotocesc fără jenă bagajele. Completăm chestionare lungi. Șeful vămii cercetează îndelung pașapoartele sovietice și aruncă priviri bănuitoare, cînd nouă, cînd fotografiilor de pe pașapoarte.

Seara ieșim să ne plimbăm prin oraș. Pe stradă ne înconjoară de îndată cerșetorii. Vlăguiți la maximum, cu zdrențele atîrnînd pe ei, își întind mîinile cerînd de pomană. Dar pe străzi se plimbă egale, cu un aer de superioritate, și turiști americani. Ei pășesc fără să se dea la o parte din fața nimănui, vorbesc cu glas tare, rîd zgomotos. Cînd cerșetorii devin prea insistenți, cîte unul din americani ridică amenințător cravașa și cerșetorii se risipesc speriați.

★

În acest oraș cu o populație de peste un milion de locuitori, nu există industrie grea. Aici funcționează mori mici, întreprinderi de prelucrare a bumbacului, a tutunului, a lemnului — toate de tip meșteșugăresc. Am avut prilejul să vizitez o „fabrică" de țesături de bumbac. Este o baracă scundă și murdară. În ea se văd mașini greoaie, demodate.

— Englezești? — îl întreb pe administratorul fabricii, un englez.

— Da! — răspunde el și adaugă numaidecît: Pakistanezii sînt niște oameni foarte ciudați; ei scot într-una mașinile din uz.

Pe fața muncitorului musulman de lîngă noi, ochii sclipesc a mînie. Nu spune însă nimic.

— Cît cîștigi dumneata pe lună? — îl întreb eu.

— 25 de rupii — răspunde muncitorul. Dar am șase copii, nevastă și o mamă bătrînă. Pînă a fi angajat am fost șomer mai bine de un an.

— Copiii dumitale învață?

— Banii nu ne ajung decît pentru o lipie și o ceapă zilnic, iar pentru școală trebuie să plătești...

Administratorul englez se grăbește să mă poftească în altă secție. Cînd mi-am luat rămas bun de la muncitor, el a rostit deodată încet, rusește, privind pieziș și cu teamă la englez:

— Moskva! Sputnik! Mir!

Și fața lui vlăguită s-a înseninat de un zîmbet.

★

Într-unul din bordeie am văzut, pe o grămadă de vechituri, doi copii gemeni, de vreo șapte ani, cuprinși de febră și aproape leșinați. Pe buzele lor palide se vedea o spumă uscată, sub pielea subțire coastele li se mișcau des.

— Ce este cu ei? — am întrebat.

— Nu știu — a răspuns întunecat tatăl, un bărbat de vreo 30 de ani, care însă părea de două ori mai bătrîn.

— Și n-ați chemat doctorul?

— Nu. Doctorul trebuie plătit și noi n-avem bani. Am lucrat ca lăcătuș la atelierele din port, dar am fost dat afară cînd m-am îmbolnăvit de malarie.

În grupul nostru se aflau cîțiva medici. Ei și-au oferit de îndată ajutorul.

— Dar v-am spus că nu am bani! — a repetat ursuz pakistanezul.

— Vom face asta fără plată.

A trebuit să depunem destule eforturi ca să-l convingem pe bietul om că medicii noștri vor acorda ajutorul lor copiilor, fără să-i ceară pentru asta bani. Doctorii au făcut un consult și au explicat cum trebuie îngrijiți cei doi bolnavi, au scris rețetele și au lăsat ceva bani pentru medicamente.

— Nu pot să înțeleg ce fel de oameni sînteți! — nu contenea tatăl copiilor, aplecîndu-se în fața noastră și strîngîndu-și mîinile la piept. Pe obrajii lui scofîlciți și brăzdați de zbîrcituri curgeau lacrimi.

★

Într-o seară am intrat să cinăm într-o cafenea din centrul orașului. În mijlocul sălii, sub o lustră, un ofițer american stătea întins într-un fotoliu, cu picioarele pe masă. Era servit de un chelner musulman, cu fața inteligentă, îmbrăcat în alb. Punînd mîncarea pe masă, el și-a plecat smerit ochii.

Cum s-o fi simțit musulmanul — învățat din copilărie ca atunci cînd intră în casă să-și lase încălțămintea în prag — văzînd acum o astfel de batjocură la adresa obiceiurilor țării sale? Pesemne teama de a-și pierde bucata de pîine l-a învățat să renunțe la a mai observa multe lucruri!...

Mi s-a povestit că, odată, un chelner musulman i-a cerut indignat unui american să-și dea jos picioarele de pe masă. Americanul l-a lovit cu cravașa. Chelnerul a ripostat, dîndu-i cu tava în cap. În cele din urmă pakistanezul nu numai că și-a pierdut slujba, dar a ajuns și la închisoare.

★

Litoralul Mării Arabe... La drept vorbind, plimbarea pe litoral nu ne-a făcut o mare plăcere. Văzduhul era plin de vuietul necontenit al avioanelor americane. Unele dintre ele tîrau după ele, pe cabluri lungi, conuri de pînză umflate cu aer, iar altele le atacau cu rafale de mitralieră. Am vorbit cu mulți pakistanezi simpli, dar nici unul dintre ei nu se gîndea la război. Și totuși, armata face mereu exerciții de război. Nici nu este de mirare, căci guvernanții Pakistanului au dat în arendă teritoriul țării „puternicilor lor aliați", care l-au transformat într-o bază militară.

Din Karaci am plecat pe calea aerului la Peșavar, oraș din apropierea frontierei Afganistanului. De pe aerodromul din Peșavar și-a luat zborul avionul de spionaj american „Lockheed U-2", doborît deasupra teritoriului U.R.S.S. la 1 Mai. (De atunci aerodromul este socotit de către turiștii americani drept principala „curiozitate" a orașului).

La Peșavar, unul dintre tovarășii noștri, adresîndu-se șoferului de taxi, i-a spus:

— Aveți un aer bun; aici nu este atît de cald ca la Karaci.

Șoferul s-a uitat spre cer, unde zburau avioanele americane, și-a îndreptat privirea piezișă spre polițiști și, zîmbind, a răspuns:

— Da, aerul de la noi nu e rău. Cu cît însă apar mai mulți ereți americani, cu atît aerul devine mai sticat.

Paradă militară la Karaci. Iată ce reprezintă „ajutorul american" dat Pakistanului!

CU SARE ȘI PIPER

ULTIMUL PITICAȘ...

de Silviu GEORGESCU

Piață. Toarnă cu găleata. O vreme, vorba aia, un cîine să nu scoți pe ușă — care proverb nu se poate să nu-i cunoască și Dușulache, de vreme ce-i găsim aciuat la piciorcle scaunului. Iar pe scaun — cine?... Cine își face cuminte lecțiile, cu caietelul și abecedarul pe genunchi?... Mihaiță — cine alt?! Rectificăm: Pițicaș Mihai — așa-l strigă de două luni încoace tovarășu' profesor. Așa-l strigă și bunicu-au cînd îl ia pesto picior. „Mă, Pițicaș Mihai — face — dă tu fuguța pînă la „populiar"

și la-mi două tutunuri și o cărticică. Auzișt, mă... Pițicaș Mihai?"

Păi la să-l strige și el, Mihaiță, cum l-a auzit as'vară la plenara pe gospodărie pe tovarăș' Ofiriicu. Să-i zică: „Pițicaș al bătrînu'..." — de a sărit moșul cu o gurnață... Să vedem. îi convine? Da?...

De fapt, știți... ca să fim drepți nu unde-i zice „Pițicaș Mihai" l-e ciudă băiatului. Că din partea asta... măcar de l-ar zice toți așa. De dimineață și pînă seara. Îi place cînd se aude strigat ca la școală. Da' vezi că bunicu-su l-o spune în ris. Și l-o spune în ris fiindcă... las' că știe el de ce... De necaz, d-ala! Nu-l vezi și acum? Nu-l auzi dincolo, în bucătărie? Tună și trînteșe de zici... Adică, ce să mai zici!? Parcă-ți dă timp? Te lasă?... Unadouă: „Mă Pițicaș Mihai, închiseși ale găini?... Boabe le-ai dat?... Coceni ai dus Florței?... N-auzi, mă Pițicaș Mihai?... Și mai las-o ciorilor de carte, c-o s-o tociți, mă!"

Tociți, adică — înțelegi dumneata încotro bate... E vorba și de maica și de taică-su. Că și ei învață. Maica la sfat, cu școala aia de-i învață creșterea orătanilor, și taică-su cu alde nea Sandu de la căsărie, cu nașa Lina învață să se facă operatori de cinema la cămin.

Face bunicul: „Prea mulți deștepți în casa asta".

E-te, mă! De ce nu se duce și el?! Îi oprește cineva?

Un capac se trînteșe acoperind la loc sfîrîitul îmbietor al uneia din tingiri. Mironse a topitură cu jumări. Mihaiță soarbe aerul adînc — ca la vizita medicală. Se uită la ceasornicul-farfurie din cui. Un ceas mai are pînă să vină maică-sa acasă. S-așteptc el pînă atunci?... Dracii

Pițicaș al bătrîn toemai bine răstoarnă strachina cu ouă în tuciul cu mămăliguță caldă. Amestecă și tot descîntă nu știu ce pe seama astora de-și uită să mai dea pe-acasă. Cu școala lor!... Dă cu ochii de Mihaiță:

— Veniși, a? La de-a gata — sfîrîgur! La topitură... Uite că tot mai sîntem buni la ceva și noi ăștia de nu umblăm prin școlile alea, la sfat...

Mihaiță l-ar răspunde el ceva, dar... aburii din tingire sînt botărîtori.

— Bunicuțule!... Știi... ziceam că (mujdei o fi făcut?) n-ai vrea tătică să ni-asculți?... La „cetire", bre!

Și-n clipa următoare i-a și pus caietelul gata deschis pe genunchi.

— Mă urmărești?... Da? — face el cu năsucul în abecedar.

Și ăl bătrîn n-are încotro. Se uită și el în caiet. Se uită și... „Numai de n-ar intra careva pe ușă, taman acum" — gîndește.

— Bi-u-mî, bum! — irupe, ialolaltă cu țîrîitul măruni ai ploii, Mihaiță.

— Bum!— întărește la rîndu-i de după-mcea coada lui Dușulache.

— Barbu are o tobă... Bunicul are un bici...

Zbici, mă! Nu bici! — îl corectează îngăduitor bătrînul. Prichindelul îl privește mirat.

Ba e bici. Uite, ăsta e bi... ăsta i...

Lui Pițicaș al bătrîn i-a sărit țandăra

— În, știi!? Să nu mă-nveți tu pe mine! Bici i-o fi zicînd acolo, în taica-tu și la maica-ta, în școala, da'...

Da cu cum am scris?

Păi... (bătrînul își pune ochelarii. Se mai uită o dată în caiet. Se uită și la ușă...) Zbici, așa ai scris!

Și bate sigur cu arătătorul în caiet.

Curios, băiețelul a făcut un pas. Se uită și el în caiet.

— Ia! Unde scrie?

Și deodată

— Da' cum citești 'mneatale, bunicule?... Nu vezi că-l țîi de-a-ndoselea?

★

O fi adevărat?... Ați auzit?... Nu-l vorbă că mai aveți timp. Cursul de alfabetizare la cămin începe abia prin decembrie. Cu un singur elev (așa spun oamenii), ultimul. Pițicaș Al bătrîn ultimul din Pițicești.

ÎNTÎMPLĂRI CU HAZ

Povestește...
H. NICOLAIDE

Întîmplări cu haz... E mai ușor de găsit titlul unei asemenea rubrici, decît pe cei care ar trebui s-o alimenteze. Deci, cui să ne adresăm mai întîi, dacă nu celor ce profesează hazul? Și dacă începem cu H. Nicolaide, o facem din două motive: 1) este autorul comediei „Băieții veseli", aflată în repetiție la Teatrul pentru copii și tineret (și cum să nu-i ceri întîmplări cu haz tatălui unor... băieți veseli?); și 2) pentru că l-am găsit acasă.

Iată-ne deci în... sala de repetiții a teatrului.

— ... Mă documentam pentru viitorul meu spectacol — își începe H. Nicolaide povestea. Am vizitat uzinele „23 August", „Republica" și „Mao Tze-dun". În timp ce mă plimbam prin halele acestela din urmă, ca să mă familiarizez cu uneltele, auzii ceva mai departe de mine: „Fereşte piaua!"

Am făcut un salt în aer, pentru a evita să calc piaua pe labe, ceea ce ar fi atras, desigur, o reacție nu prea amicală din partea ei. Numai că saltul meu m-a apropiat și mai mult de ceea ce trebuia să mă feresc: deasupra capului, la cîțiva milimetri, a trecut... o macara uriașă, care în limbajul tovarășilor din uzină se numea „piaua".

Momentul penibil și periculos a trecut; ropotca însă a rămas. O rostește unul dintre interpreți... Cum?... Numele interpretului?... A! Nu! Pentru asta trebuie să vizionați spectacolul și să cumpărați programul.

E cu haz întîmplarea? Pentru mine, însă, n-a fost.

Să vedem ce va spune publicul spectator, care n-are decît riscul... auditerii.

★

Desigur că dumneata — îmi spune Nicolaide — nu ești primul care îmi solicită un interviu. Acu' treizeci de ani, cînd am fost întrebat ce proiecte de viitor am, am răspuns: „Să-mi fac un palton"

Ceea ce e mai nostim e că, în acea vreme, paltonul a rămas încă multă vreme un... proiect de viitor. Dacă m-ai fi întrebat acum ce proiecte de viitor am, ți-aș fi răspuns: „Lucrez la un scenariu cu o temă veselă. Iar pe „Băieții" mei „veseli", abia aștept să-i văd cum se vor descurca pe scenă. Acum 30 de ani despre asemenea băieți n-aș fi putut scrie ceva prea... vesel".

★

Nu-i vorba despre interpreții comediei mele, ci... așa, în general. Actorii — unii — mai folosesc cîte un glas străin de ceea ce s-ar numi o „voce naturală". Desigur că aceștia nu reușesc să treacă rampa și să convingă publicul.

Despre asemenea actori — te rog să nu faci nici o legătură cu „Băieții veseli" — omul de pe stradă spune ceea ce mi-a răspuns cineva străin de teatru și pe care îl rugasem să vadă dacă s-au terminat repetițiile: „S-au terminat, că văd că se vorbește normal..."

★

Cu haz... Dar debutul meu n-a fost cu haz. Absolvisem conservatorul și căutam angajament.

Cînd m-am prezentat unui teatru din Capitală să solicit angajamentul, am fost întrebat ce știu să fac. Am răspuns că la examenul de absolvire am fost remarcat de frunțași ai scenei noastre, că mi s-a spus că am talent, că...

Lasă asta — mă întrerupse directorul teatrului — cu asta ne descurcăm noi. Vorba-i... frac ai? Asta contează pentru noi!

Și cum n-aveam frac, n-am fost angajat. Era pe vremea cînd „noaptea vesel, ziua trist" era mai mult decît un refren de cuplet vesel; acum se poate înțelege mai ușor de ce sînt astăzi veseli băieții mei...

Interviu luat de Ș. M. RUSU

PREVEDERE

După o zi întreagă de gîndire,
Am socotit să mă arăt prudent
Și, cum nu pot avea altă ieșire,
Îmi întocmesc din timp un testament.

Prin el, din dragoste, soției mele,
Cum n-am tablouri de pinacotecă,
Îi las niște volume de nuvele,
Ca să le dea-napoi la bibliotecă.

Lui Stan, cu care zilele trecute
Am tras la zahana un mic chiolhan,
Îi las prin testament lei 400
Ce mi i-a-mprumutat acum un an.

Simpaticului șef de la servici,
În semn de multă generozitate
Doresc să-i las — și consemnez aici —
Trei mape cu lucrări nerezolvate.

★

O explicație e necesară
De ce-mi fac testament la repezeală:
Mă duc duminică la fotbal iară
Și mi-e că o să mor... de plictiseală!

V. D. POPA

O IDILĂ PE PANOU

Scenetă
în două momente
de
Ștefan TITA

(În stînga se află un panou de onoare. Deasupra e scris: „Fruntașii noștri", iar dedesubt se află o ramă cu fotografia unei fete chipeșe. În partea cealaltă e gazeta de perete satirică „Ardeiul", care se ocupă de codoașii noștri, iar dedesubt e desenat chipul unui băiat. Atît fotografia cît și desenul sînt decupate, astfel ca în locul lor să poată apare capetele interpreților).

BĂIATUL *(adresîndu-se fetei)*: Hei, Lenuțo! *(Lenuța nu răspunde)* Mai ești supărată pe mine?

FATA: Cum să nu fiu? Eu pe panoul de onoare, iar tu...

BĂIATUL: Păi ce, aveam loc amîndoi?

FATA: Mai sînt și alte panouri.

BĂIATUL: Dar eu vreau să fim împreună. Cum sînt așezat aici, pot fi toată vremea cu tine.

FATA: Aî fi putut fi și altfel.

BĂIATUL: Cum? *(Lenuța tace. Băiatul stăruie)* De ce nu răspunzi?

FATA: Știi tu cum...

BĂIATUL *(nevenindu-i să creadă)*. Adevărat? M-ai fi luat de bărbat?

FATA: Sst! Trece cineva *(apar, braț la braț, un tînăr cu o tînără)*.

TÎNĂRA *(privind fotografia)*: Frumoasă-i Lenuța! Și harnică, și deșteaptă! Păcat că... *(arată gazeta de perete)*.

TÎNĂRUL *(privind desenul)*: Da' caraghios mai e și Costel ăsta! Îl publică „Ardeiul", Lenuța suferă, și lui nici că-i pasă!

BĂIATUL: S-o crezi tu!

TÎNĂRUL *(tresărind și adresîndu-se tinerei)*: Ai spus ceva?

TÎNĂRA: Nu, dragă, îți s-a părut. Să mergem! *(ies din scenă)*.

LENUȚA: Ai auzit?

BĂIATUL: Lenuțo, să nu-mi mai spui mie Costel, dacă...

★

(Se face brusc întuneric. Cînd se reaprinde lumina, gazeta de perete a dispărut. Panoul de onoare e acum în mijlocul scenei. Pe panou, fotografia băiatului).

BĂIATUL *(adresîndu-se publicului)*: Știu, o să mă întrebați unde e Lenuța *(scurtă pauză, apoi cu un ton confidențial și foarte fericit)*: La maternitate!

—CORTINA—

PE TEME DE ARTĂ

Unui pictor pasionat exclusiv după naturi moarte...

Moartă e natura,
Mort e firmamentul,
Moartă e pictura,
Mort îți e talentul.

Epitaf unui actor care-și obligă spectatorii să-i asculte replicile în... dublu exemplar.

Nicicînd un rol nu și-a-nvățat.
Spunea: „defect de memorare".
Doar cu suflerul a jucat
Pînă la ultima suflare.

DESCĂDOR

Unei soliste care apare într-o rochie prea decolțată.

Cu-așa orchestră-nsufletită —
De răsuna tot Ateneul —
Solista fu acoperită...
(Doar vocea, nu și decolteul!)

D. MUNTEANU

Educație pentru toate vîrstele

SĂRBĂTORILE FAMILIEI

Sărbătorile familiei n-au fost înscrise în calendar și nici grandioasa solemnitate a marilor festivități populare. Dar cît adîncime oferă ele vieții colective a familiei, ce mijloc admirabil reprezintă ele pentru întărirea coeziunii acesteia! Zilele deosebite, în care părinții și copiii se adună laolaltă pentru a sărbători o dată importantă din viața lor, sporesc în mod deosebit forța educativă a primului colectiv în care copilul începe practica vieții sociale.

Calendarul festiv al familiei se alcătuiește în mod firesc din evenimentele deosebite ce apar în viața personală a unor oameni ai vremii și societății noastre.

Marile sărbători ale muncii și libertății, ca și zilele în care popoarele din întreaga lume sărbătoresc femeia și copilul, trebuie să se oglindească desigur și în viața familiei, trimițîndu-și ecoul în inimile membrilor ei și oferind părinților prilejul de a tălmăci sensul marilor acte istorice pe înțelesul celor mici.

Dar, în afară de acestea, familia va sărbători cu grijă și atenție acele zile legate în primul rînd de viața personală a membrilor ei.

Zilele de naștere ale părinților și copiilor vor fi sărbătorite cu regularitate. Ele oferă copiilor un prilej minunat de a-și arăta nemărginită dragoste celorlalți pentru ei, atunci cînd sînt sărbătoriți, și de a-și manifesta dragostea față de părinți și frați, ca participanți la sărbătorirea lor. Repetarea lor în fiecare an va contribui la crearea acelei tradiții a familiei, atît de necesare unei bune educații.

În decursul istoriei familiei apar de asemenea momente cînd începe o nouă etapă în viața copiilor sau cînd aceștia își îndeplinesc o datorie de importanță socială. copilul face primul pas într-o instituție preșcolară: mai tîrziu își începe viața de elev în clasa I; apoi intră în clasa a VIII-a, dă examenul de maturitate. Iată momente care trebuie reținute de „opinia publică" a familiei, pentru ca cei în cauză să simtă adînc întreaga lor însemnătate. Evenimente deosebit de importante, ca primirea cravatei de pionier, luminarea de către organele miliției a primului buletin de identitate sau prima prezentare la vot, merită și ele o atenție deosebită. Bucuria și respectul celor din jur sporesc conștiința elevului că a trăit un eveniment deosebit de important, care impune o comportare corespunzătoare.

Dar și viața și activitatea părinților contribuie în mod deosebit la alcătuirea calendarului festiv al familiei. Ei au fost evidențiați în muncă, au fost decorați, au primit un titlu de importanță socială, au fost primiți în rîndurile candidaților sau membrilor de partid — iată prilejuri de mari satisfacții sufletești pentru toți membrii familiei, care sporesc autoritatea părinților față de copii prin acțiunea exemplului personal.

Sărbătorile familiei trebuie organizate ca niște zile deosebite, în care programul, ținuta, marile sau modestele daruri (după posibilități) trebuie să contribuie la accentuarea caracterului sărbătoresc al zilei și la întărirea dragostei, respectului și solidarității membrilor unei familii în care mici și mari se pot prezenta cu fruntea sus și cu conștiința datoriei îndeplinite

Sen ALEXANDRU

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

FIZICĂ

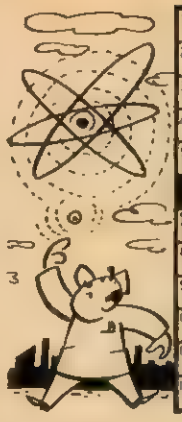

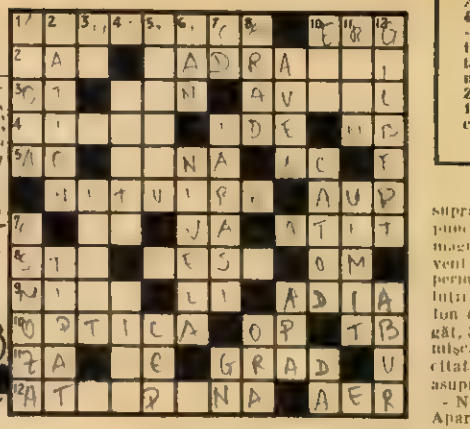

ORIZONTAL: 1) Partea fizicii care se ocupă cu studiul sunetelor — Unitate de lucru mecanic în sistemul C.G.S. 2) Corp fluid, cu o slabă coeziune moleculară — Emisiuni de unde electromagnetice (unde hertziene, raze infraroșii de lumină ultravioletе sau raze X). 3) Pușin oțel — Unitate de măsură a tăriei sunetului — Sticlă transparentă pentru radiațiile ultravioletе, folosită la confecționarea unor aparate optice 4) Dispozitiv pentru polarizarea luminii — Zile în calendarul roman — Simbolul niobiului 5) Alfa și Omega — Jgheabul de sugere a materialului topit dintr-un cuptor — ... aerian, dispozitiv folosit la bifurcarea liniilor, de troleibuze. 6) Operație de îmbinare cu ajutorul nituriilor — Metal care nu se oxidează în contact cu aerul și cu apa 7) Pronume — Și încă unul Adverb nehotărît. 8) Literă bulgară — Corp metalic mare, la care se leagă anumite puncte ale unei înfășurări electrice (pl.) Fîntă. 9) Floare — Litiu A mîngîia, ca zefirul. 10) Ramură a fizicii care se ocupă cu studiul luminii — Volum Tub... gol! 11) Ochi de lant Pronume — Unitate de măsură a temperaturii. 12) Substanță foarte otrăvitoare, folosită, în medicină pentru dilatarea pupilei — Amestec de gaze aleătuind atmosfera

VERTICAL: 1) Linia de pe suprafața Pămîntului ale cărei puncte nu prezintă declinație magnetică — Trecerea unui solvent printr-o membrană semipermeabilă care separă două soluții de concentrații diferite 2) Ion cu sarcină pozitivă — Strigăt, 3) Întrebuințare — Lipsit de mișcare. 4) Acțiune care, exercitată singură de un sistem fizic asupra altuia îi schimbă starea - Nume masculin italian 5) Aparat folosit pentru deplasarea unor greutăți pe verticală, frecvent în instalațiile de foraj Dop de butoi. 6) Ianuarie (abr.) — A egala deosebirile de nivel. 7) Constantin Dumbravă Din nou — Gen! 8) Localitate în Ardeal — Durata obișnuită a unei lecții de fizică la școală 9) Deținea — Lichid cu punctul de fierbere la 100 de grade la presiunea normală de 760 mm. 10) Literă chirilică — Polul negativ al unui element galvanic A oferi. 11) Fluviu în Georgia, care se varsă în Marea Neagră — Mirat. 12) Unitate electromagnetică C.G.S. de tensiune magnetică și de tensiune magnetomotoare — Piedică fină de apă din atmosferă

DEZLEGAREA JOCULUI „COMBUSTIBILE" APĂRUT ÎN Nr. 46

ORIZONTAL: 1) Cărbune — Atom. 2) Alimente — Alo. 3) Soba — A — Tinut. 4) Acetilena — Mo. 5) Ar — At — Ars — R. 6) Etan — Eb - Nori. 7) Țiței — Etalon. 8) Ie — Lemne — Asa. 9) L. Gir Zinre. 10) Erupții R — Ag. 11) Nari — Snopita. 12) Acnea Aragaz.

POȘTA REDACȚIEI

BRAD IOAN - Chișineu-Criș, reg. Oradea. Planetele de care vă interesați au durata de rotație în jurul Soarelui după cum urmează Mercur, 87 de zile; Venus, 224 de zile; Marte, un an și 321 zile; Jupiter, 11 ani și 314 zile, Saturn, 29 de ani și 166 zile; Uranus, 84 de ani și 7 zile, Neptun, 164 de ani și 280 zile. La celelalte două întrebări veți primi răspunsul prin P.T.T.R.

MĂINEA VIOLETTA — Tîrgoviște. Prin aplicarea unor substanțe chimice, pupila ochiului poate fi dilatată sau poate căpăta o strălucire neobișnuită, dar culoarea nu i se poate schimba Experiențele făcute în acest domeniu s-au dovedit pline de riscuri. Așa că ceea ce ați citit este o simplă poveste izvorîtă din fantezia autorului — sau poate din... anticiparea viitorului Cu atît mai mult cu cît însuși eroul la care vă referiți nu aduce nici un argument științific

IVANCIU ALEX. — Bîrlad. Lebedele negre pe care le-ați admirat în Parcul zoologic din Moscova sînt originare din Australia. Aclimatizarea lor la Moscova n-a fost prea dificilă deoarece aceste păsări pot suporta o temperatură scăzută pînă la minus 16 grade. În orice caz, sînt exemplare foarte rare, pe cale de dispariție pînă și în Australia. În Marea Neagră nu trăiesc rechini, ci numai delfini. Singura specie din familia rechinilor este așa-numitul „cîine de mare" (Squalus acantius), care trăiește și în Marea Neagră, la adîncimi de 20 pînă la 80 de metri și la peste 20 km depărtare de țărm.

FOCȘA MIOARA — Buzău. Mîncărimea în regiunea nasului poate fi simptomul unei stări nervoase generale, dar mai poate indica și existența unor viermi intestinali sau începutul unei infecții locale. Dacă această mîncărime persistă, vă sfătuim să consultați un medic. Denumirea de „mărul lui Adam" dată proeminenței de pe partea anterioară a gîtului nu credem că ar avea vreo legătură cu legenda biblică a mărului din care ar fi mușcat Adam și care i-ar fi rămas în gît — cum spuneți dv. — ci mai curînd din vechea limbă arabă, în care „măr" înseamnă rotulă (cot), iar „adam" înseamnă om (bărbat)

VASILE ION — com. Lipănești, reg. Ploiești. Grăsimea dă de două ori mai multe calorii corpului decît proteinele sau hidrații de carbon. Totuși nu e bine să încercăm obținerea caloriilor necesare organismului numai pe această cale, deoarece grăsimile pot face și mult rău, dacă sînt consumate în cantități excesive. Mai ales de la vîrsta de 40-45 de ani în sus omul trebuie să fie foarte atent cu acest capitol al alimentației, fiindcă la această vîrstă ficatul începe să obosească și trebuie neapărat menajat. Cît despre „încălzirea" pe care o dă alcoolul, aceasta este pur și simplu o iluzie — iluzie și mai periculoasă pentru organism decît abuzul de grăsime.

COVACI AL. — Sibiu. Pelicanii sînt păsări migratoare. Ei nu rămîn tot timpul anului în Delta Dunării, ci părăsesc aceste locuri în lunile septembrie-octombrie, spre a se înapoia primăvara, prin aprilie. Faptul că sînt considerați totuși ca făcînd parte din fauna obișnuită a Deltei se datorește revenirii lor cu regularitate acolo. Sînt într-adevăr aproximativ 4.000 de exemplare care se întorc în fiecare primăvară la cuiburile lor, deși ei nu-și clocesc ouăle decît la doi ani o dată. Iarna și-o petrec în țările calde (în general în valea Nilului, în Golful Persic și în unele regiuni din sudul U.R.S.S.).

ZAHAREANU VIORICA — București. Pistruii se datoresc unei activități excesive a acelui pigment brun al pielii numit „melanină". Această activitate se produce mai ales sub efectul razelor solare. Există desigur și tratamente cu efect rapid — cum ar fi spre exemplu sărurile de mercur — dar acestea, fiind foarte toxice, trebuie aplicate strict sub supravegherea unui medic sau a unui cosmetician priceput. Nu vă sfătuim să folosiți preparate cu bază de sulf sau de tiol, deoarece acestea, dacă sînt bune în general pentru piele, în schimb accentuează și mai mult culoarea pistruilor.

OBROCEA EMIL — Focșani. Lichenii se numesc în mod generic acele plante compuse dintr-o ciupercă și o algă, care trăiesc în simbioză pe ziduri vechi, pe scoarța arborilor bătrîni, pe terenuri stîncoase etc. Chimiștii sovietici au fost într-adevăr primii care au descoperit în aceste criptogame calități bacteriostatice și bactericide foarte prețioase. Cu atît mai prețioase cu cît, chiar la o diluare extremă (de 1 la 1.000.000), produsul rămîne la fel de activ. De aceea e folosit mult în soluții, pudre și pomezi antiseptice — așa cum ați citit și dv. O formulă de preparare nu vă putem da însă, deoarece e o operație de laborator.

SFATURI practice

Ce trebuie să știm despre pește

Am văzut adeseori gospodine care, la cumpărarea peștelui, insistă să li se atingă exemplarele cu icre. Aceste gospodine nu știu, desigur, că icrele pe care le obțin în asemenea cazuri sînt departe de a compensa valoarea nutritivă a peștelui, care scade mult în perioada aceasta, din cauza prefacerilor care au loc în organismul respectiv.

Am cunoscut, de asemenea, gospodine care nu deosebesc un pește proaspăt de unul care prezintă semne de alterare. Ba mai mult, unele încearcă peștele presîndu-l cu degetele pe branhii (așa-numitele urechi), și dacă la această presare apare sînge, consideră că e proaspăt. Or, tocmai dimpotrivă, orice sîngerare, fie prin branhii, fie prin inelul anal, e semn că peștele nu e proaspăt. La peștele proaspăt, branhiile trebuie să fie de culoare roșie deschis și să nu sîngereze.

Alte semne după care putem controla starea de prospețime a peștelui sînt: ochii bombați și strălucitori (nu opaci și adînciți în cap), solzii strălucitori, curați și bine lipiți de corp (nu acoperiți cu mucus tulbure și lipicios), burta tare la pipăit, iar carnea bine prinsă de oase. O probă convingătoare se poate face prin cufundarea în apă. Peștele proaspăt — fie el chiar congelat — cade la fund, în timp ce celălalt plutește.

Aceste măsuri de control, ca și curățirea solzilor, spintecarea și scoaterea cu atenție a mărunțișurilor, sînt într-adevăr oarecum plictisitoare pentru o gospodină, dar totul e răsplătit din plin, în cele din urmă, prin valoarea nutritivă excepțională pe care o prezintă peștele. Elementele predominante din acest punct de vedere sînt grăsimile și proteinele. Grăsimea peștelui este foarte valoroasă prin conținutul ei bogat în vitamine (în special vitaminele A și D), în iod și în fosfatide. Proteinele — acele substanțe atît de necesare corpului — se găsesc în carnea peștelui în proporție de 15 pînă la 20 la sută. Se mai găsesc, de asemenea, în carnea peștelui diferite săruri minerale, cel mai bogat fiind sub acest raport peștele de mare sau cel care migrează din mare în apele Dunării.

Totuși, o gospodină trebuie să știe că peștele nu e totdeauna la fel de hrănitor. În afara perioadei de reproducere, de care am pomenit mai sus, compoziția cărnii de pește se mai schimbă și în funcție de vîrstă și de condițiile de hrană ale mediului în care trăiește. Modificările se observă mai ales în ce privește grăsimea și proteinele și, o dată cu scăderea cantitativă a acestora, se schimbă și gustul peștelui, care devine fad. Chiar peștii slabi, indicați pentru dietă (șalăul, știuca, bibanul etc.) suportă asemenea modificări, iar carnea lor devine, în acest caz, și mai fadă.

Cît despre peștele conservat (fie prin sterilizare, prin uscare, prin sărare sau prin afumare), dacă a fost prins în epocile cele mai indicate și preparat cu pricepere, el nu-și pierde decît foarte puțin din substanțele nutritive.

IOSIANA

Un vînat care este lăsat liber

Milioane de păsări de mare își găsesc azil în insulele Atlanticului nordic. „Elderii", supranumiți canarii regiunilor polare, sînt foarte căutați pentru puful lor, care este folosit la umplutul pernelor și al plăpumilor. El își fac cuiburile în scobiturile stîncilor, construindu-le din ramuri și alge marine și căptușindu-le cu ele un strat gros de fulgi, pe care-i smulg de pe pîntece.

Canarii de mare nu sînt împușcați, ci prinși cu ajutorul unor prăjini la capătul cărora se fixează un fir de fier terminat printr-un șnur de alamă în formă de laț. Tactica vînatului constă în a face nesimțită apropierea vînătorului de cuibul canarului. După ce i se smulg fulgii, pasărea este eliberată.

Un sfat cosmetic pe săptămînă

VĂ CUNOAŞTEŢI TENUL?

O îndelungată experienţă mi-a arătat că majoritatea femeilor nu reuşesc să-şi dea seama exact de natura tenului lor şi că de cele mai multe ori ele dibuie şi recurg la tot felul de îngrijiri nepotrivite, al căror rezultat este evident dezastruos.

De aceea, pentru a vă veni în ajutor, voi descrie într-o suită de articole „gama tenurilor", indicînd totodată şi care sînt îngrijirile necesare fiecărui fel de ten. În felul acesta, bazate pe cele cîteva puncte de reper pe care le voi indica şi observînd reacţiile epidermei dv., veţi ajunge — desigur, după oarecari tatonări — să vă daţi seama ce fel de ten aveţi.

Iată întîiul care este încredinţată că un ten uscat înseamnă neapărat un ten lipsit de grăsime, aflaţi însă că mai există încă un fel de ten uscat, şi anume tenul uscat din lipsă de apă, adică deshidratat. Între aceste două feluri de ten sînt mari deosebiri, atît cu aspect cît şi ca mod de comportare şi reacţie faţă de agenţii externi; de aceea se descriu separat şi mijloacele întrebuinţate pentru îngrijirea lor, indiferent dacă este vorba de hrănire, regenerare, defardare, hidratare etc.

În cazul tenului uscat din lipsă de grăsime — tenul denumit „alipit" uscăciunea provine din faptul că glandele sebacee sînt mici şi lenese, secreţia lor fiind insuficientă. Un astfel de ten are un aspect frumos pentru sînt foarte mici şi strînşi, aproape invizibili, pielea este fină, subţire şi mată. Este însă foarte sensibil, nu suportă variaţiile mari de temperatură şi frigul îi face rău, deoarece pielea se usucă şi mai mult, se irită şi se coşeşte cu uşurinţă. Reacţionează la fel atunci cînd este expus, neprotejat de cremă şi pudră, soarelui şi vîntului puternic. De asemenea, nu suportă săpunul, apa calcaroasă şi loţiunile alcoolice, care îl usucă excesiv.

Acest fel de ten prezintă inconvenientul că se ridează foarte uşor, neavînd elasticitatea şi rezistenţa tenului gras. Pe lîngă alte îngrijiri, tenul acesta are nevoie în primul rînd de grăsimi, de care nu trebuie lipsă să se abuzeze deoarece, în caz de abuz, glandele sebacee — care sînt şi aşa destul de lenese — s-ar încetini şi mai mult activitatea.

În articolul viitor veţi găsi mijloacele pentru îngrijirea tenului uscat din lipsă de apă.

Ileana VIDRAN

MODA — *Noapte bună!*

— Iarna e anotimpul în care îmi place să mă ocup de verificarea şi completarea lenjeriei. Te-aş ruga să-mi dai cîteva sugestii în privinţa lenjeriei de noapte. A intervenit ceva nou anul acesta?

— Cum să nu! Moda lenjeriei de noapte aduce şi ea noutăţi, chiar dacă sînt mai puţine decît în domeniul îmbrăcăminţii de zi. Pe cît e de sobră în ansamblu moda anului acesta, pe atît e de tinerească şi vioaie moda lenjeriei. Predomină tonurile pastel; imprimeurile cu flori, buline sau mici motive geometrice de pe cămeşuţele şi pijamalele de copii au invadat şi lenjeria feminină.

— Îmi recomanzi, aşadar, tot vechiul tiul imprimat?

— Pentru iarnă, da! Are calităţi practice incontestabile şi apar modele mereu mai drăguţe. O cămaşă de noapte încreţită de la piatră şi garnisită cu danteluţa sau panglică brodată la mînuşa e ideală pentru nopţile reci de iarnă. Tot din tiul sau din pichet flaşnet pe dos, se fac şi pijamalele atît de comode. Anul acesta se văd, pe lîngă pantaloni lungi, şi pantaloni pînă la genunchi. O noutate o mai constituie şi pijamalele combinate: pantaloni uni cu bluză imprimată, sau viceversa. Bluza de pijama cunoaşte o mare varietate de forme, de la tunica în stil chinezesc la bluza gen marinar sau pocheta bordată cu o panglică de culoare contrastantă.

— Eu rămîn totuşi o adeptă a stilului feminin: prefer cămaşa de noapte.

— Există o tendinţă marcantă pentru un stil „romantic" în croiala cămăşilor de noapte şi cred că te va satisface. Pe lîngă clasicele cămăşi lungi, se întîlnesc mereu mai des cămăşi pînă la genunchi şi, în cazul acesta, sînt însoţite de pantalonaşi bufanţi, din acelaşi material. Această formulă va avea probabil mai mult succes o dată cu venirea verii cînd va putea fi realizată din materiale subţiri ca: indianul imprimat, bembergul, satinul, nylonul sau mătăsea naturală.

— Dar cum vor arăta capoatele şi fiuturile de interior?

Cu din ce în ce mai multă tărie a început să se afirme capotul scurt, mai practic şi mai tineresc. De preferinţă neapretat şi talie — cine doreşte îl poate strînge uşor într-un cordon — cel mai adesea încreţit de sub o platcă, capotul trebuie să acorde cea mai mare libertate în mişcări. Tot atît de confortabilă este şi finula pantalon cu bluză, cu tricou sau cu un mic halat de lucru.

Din curiozităţile naturii

VIAŢA UNEI INSECTE SINCRONIZATĂ CU A UNEI PLANTE

Deşi prin clasificare face parte din familia dudului, a hameiului şi a cînepii, smochinul are o viaţă cu totul deosebită de aceea a plantelor cu care se înrudeşte, mai ales în ce priveşte fecundaţia. Mai întîi, unii dintre smochini, în special cei care cresc în stare sălbatică, sînt androgini — adică poartă pe aceeaşi tulpină flori de ambele sexe — iar alţii sînt numai de sex feminin. Spre deosebire însă de alte plante bisexuate, smochinul androgin nu se poate autofecunda şi deci nu ajunge niciodată să producă fructe. Aceştea sînt produse numai de smochinul femel. Dar cum mai acesta nu poate da roade fără fecundaţie, intervin aici nişte insecte din neamul viespilor, care sînt hrănite cu tot ce le e necesar de florile smochinilor şi care, reproducîndu-se în trei generaţii pe an, nu fac altceva tot timpul decît să-şi depună ouăle în aceste flori. Interesant este că impulsul de viaţă al fiecăreia din cele trei generaţii anuale de insecte este perfect sincronizat cu cele trei epoci de fecundare ale florilor de smochin. Într-adevăr, se ştie că, după epoca de coacere, există trei feluri de smochine: de vară (care se coc în iulie), de toamnă (septembrie) şi de iarnă. Or, exact în momentul cînd smochinul femelin îşi are florile deschise pentru fiecare din aceste epoci de rodire, din florile bărbăteşti ţîşneşte cîte o insectă — a cărei larvă s-a dezvoltat acolo — şi, acoperindu-se cu polen, zboară către florile care abia s-au deschis. Insecta trebuie să fie la cîndul ei femelă ca să poată zbura, deoarece masculul, nefiind înzestrat cu aripi, rămîne în cupa florii bărbăteşti. Cum însă florile femele au pistilurile prea lungi, insecta nu reuşeşte să-şi depună ouăle în ovarul acestora şi nimereşte, în cele din urmă, tot la un mascul. Între timp însă ea a polenizat stigmatele florilor prin care a trecut — deci şi a făcut datoria pe mai mult, s-a constatat că, înţepînd floarea prin care a trecut grăbeşte maturizarea acesteia. Dovadă că nu polenizarea pe această cale, ci înţepătura determină maturizarea este că mulţi cultivatori practică asemenea înţepături pe cale artificială, rezultatul fiind acelaşi. De altfel şi polenizarea se poate face pe cale artificială, ca la orice altă plantă. Există chiar o varietate de smochin (Picus carica hortensis), care produce fructe fără ca florile să-i fie fecundate. Şi trăieşte ea această specie este mai apreciată de cultivatorii amatori, deoarece cultivarea ei nu dă prea multă bătaie de cap.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Vor să facă schimb de cărţi poştale ilustrate (vederi) următorii:

Dumitraşcu Elena — elevă cl. a IX-a, b-dul. R.P.R. nr. 13, Curtea de Argeş; Tilică Emilia — elevă cl. a IX-a, str. Nic. Bălcescu nr. 64, Roman; Marinescu Eugenia — str. Brîncoveanu nr. 18, Tîrgovişte; Oprescu Stela — str. Closca nr. 6, Tîrgovişte, Mella Lucica — str. Cărăimidari nr. 19, Tîrgovişte, Fini Francisc — str. Olga Bancic nr. 32, Roman, Boris Dragoş — str. Roman Vodă nr. 13, Roman, Smeriţă Petru şi Iuhaş Vasile — calea Republicii nr. 58, Oradea Georgescu Iuliana — elevă, str. Gării nr. 5, Piteşti, Nicu C. Nicoleta — str. Gh. Coşbuc nr. 16, Craiova; Bozgan I. Ion — şcoala profesională „Electroputere", str. Stalingrad nr. 220, Craiova; Ionescu Violeta — str. Donca Simo nr. 12 A., Craiova.

Doreşte să corespondeze cu tineri şi tinere din toate regiunile ţării pe teme sportive şi filatelice:

Luca Mariana — anul III, şc. pedagogică „I.A. Komensky", Deva.

DE VORBĂ CU MEDICUL

VIRGIL GH. — Galaţi. Ceea ce vi se întîmplă nu este ceva rar la vîrsta dv. şi situaţia este remediabilă. Veţi face 20 de injecţii de Ser neurotonic, zilnic cîte o fiolă, subcutan. În acelaşi timp veţi face 5 injecţii de Testosteron de 10 mg, urmate de alte 5 injecţii de Testosteron de 25 mg. Aceste injecţii se fac intramuscular, una la două zile. După o pauză de două săptămîni, repetaţi acelaşi tratament. Reduceţi fumatul, alimentaţi-vă cu carne, peşte, ouă, lapte şi produse lactate. Faceţi plimbări în aer liber. În scurt timp veţi obţine rezultate bune. Nu abandonaţi ideea căsătoriei în perspectivă.

ENACHE TUDOR — Mangalia. Sînt foarte bune injecţiile de Anatoxina stafilococică. Mai luaţi şi un tub de Clorocid sau Cloramfenicol, cîte un dr. opt la 6 ore. O dată cu acestea veţi lua 6 drajeuri de B complex pe zi, cîte două o dată şi veţi consuma 500-750 grame laurt zilnic, timp de zece zile. Folosiţi pentru spălat săpun de sulf. Faceţi şi zece şedinţe de raze ultraviolete în doze crescînde.

CERNEA C. — Piatra Neamţ. Nu există medicamente pentru ceea ce vă interesează pe dv. Faceţi mişcare mai multă. Practicaţi ciclismul.

C. AL. D. — Arad. Situaţia dv. ţine de o stare psihică şi nu de o boală organică. De obicei stările acestea sînt trecătoare. Nu vă putem prescrie vreun medicament. Continuaţi încercările dv. Este imposibil să nu reuşiţi.

MINER — Comăneşti. Trebuie să vă prezentaţi la un serviciu de specialitate care să facă investigaţii mai complete: examenul prostatei, uretroscopie etc. Infecţia trebuie să fie neapărată aci şi se reactivează din cînd în cînd. Antibiograma trebuie făcută cu mai multe antibiotice ce va găsi virusul la care microbul să nu fie rezistent.

N.B. — Birlad. Nu ne-aţi spus dacă analiza sîngelui a dat vreodată un rezultat pozitiv. Examenul hebdului e colaborabil dacă nu putea fi pozitiv în cu totul altă parte de sînt de la îmbolnăvire. Dat fiind că analizele făcute în ultimul timp sînt negative şi că există totuşi presupunerea unei îmbolnăviri, vă recomandăm să faceţi un tratament cu 6-9 milioane unităţi penicilină, în patru doze zilnice, fracţionate, de 100.000 unităţi la o oră. După acest tratament şi la un nou rezultat serologic negativ nu vă mai preocupaţi şi nu mai faceţi nici un alt tratament.

ANTOCI ION — Piatra Neamţ. Dumneavoastră suferiţi de o seboree a feţei. Vă recomandăm să curăţaţi faţa cu vată îmbibată în următoarea soluţie: acid tartric şi acid salicilic cîte 5 gr şi alcool camforat 100 ml. În caz că aveţi şi puncte negre, în locul soluţiei de mai sus veţi aplica seara pansamente umede cu următoarea soluţie: pepsină şi acid clorhidric cîte 0,5 gr, glicerină neutră 50 gr, apă distilată 450 ml.

Dumneata comedoanele se îndepărtează printr-un masaj uşor, după care veţi aplica următoarea pudră: sulf precipitat, magnezie calcinată, oxid de zinc şi talc, cîte 10 gr din fiecare. Reduceţi din alimentaţia dv. grăsimile, dulciurile, sarea şi pîinea. Suprimaţi brînzeturile fermentate şi conservele de carne.

Dr. Silviu GHEREA

BOTANICĂ ŞI BETON

Aţi auzit poate de planta denumită „saponaria". Cîndva, în trecutul îndepărtat, rudenia ei care poseda proprietatea miraculoasă de a înspuma apa şi a curăţa murdăria — era ţinută la mare preţ şi adusă ca o adevărată comoară în curţile regilor şi oobilior. Acum, deşi omenirea produce o cantitate uriaşe de săpun, întrebuinţarea acestei plante nu a diminuat. Elementul care a făcut ca valoarea să nu-i scadă nici pînă azi este conţinutul ei de saponină. Această substanţă, cu ajutorul căreia se formează spuma, este folosită în prezent la prepararea torturilor şi prăjiturilor, şampanicei, limonadei şi — nu credeţi? — a betonului. Într-adevăr, rădăcina de saponaria serveşte drept substanţă spumogenă în fabricarea betonului spongios — mult mai uşor decît betonul obişnuit şi mai bun izolant decît acesta.

În regiunile deluroase ale Orientului Apropiat botaniştii au descoperit o plantă cu calităţi asemănătoare celor ale saponariei, „Leontiţa Evreamana". Tuberculii ei conţin cantităţi mai mari de saponină decît saponaria, iar spuma obţinută este mai stabilă. În schimb, acest înlocuitor fiind toxic, nu se poate folosi decît la fabricarea betonului spongios.

IMITAREA LEMNULUI DE ESENŢĂ RARĂ

Expoziţiile de mobile din Riga au înregistrat în ultima vreme mari succese cu aplicarea unei inovaţii care face posibilă imitarea perfectă a oricărui lemn de esenţă rară.

Asemenea operaţii se făceau şi pînă acum, pe cale manuală, dar reveneau aproape la fel de scumpe ca şi costul lemnului de esenţă preţioasă pe care-l imitau.

Inovaţia constă în aplicarea unor clişee cu desenul esenţei dorite pe suprafaţa mobilei. Clişeele acestea imprimă adînc vopselele care redau desenul şi care apoi sînt uscate cu ajutorul razelor infraroşii. În modul acesta, numai un examen atent poate deosebi lemnul ieftin de cel preţios pe care îl imită. Iar operaţia se execută de 60 de ori mai repede decît pe cale manuală, ceea ce nu influenţează aproape de loc preţul de cost al mobilei. În medie, pentru imprimarea unui metru pătrat de lemn sînt necesare 50 pînă la 70 secunde, calculînd şi timpul de uscare.

CONSTRUCȚII ALE COMUNISMULUI... În perioada septenalului, în satele colhoznice din Uniunea Sovietică se vor ridica 7.000.000 de noi locuințe, construite după cele mai moderne concepții arhitectonice. În fotografie: macheta viitoarelor construcții din satul Kalinovka, regiunea Kursk.

PRIMA ANIVERSARE... Ivan, Jana, Vaclav și Miroslava Houra, cei 4 gemeni din Zbraslavice (R.S. Cehoslovacă), au împlinit recent „impresionanta" vîrstă de... 1 an. Obiectivul fotoreporterului surprinzîndu-i însă „nepregătiți" pe sărbătoriți, regretăm de a nu fi putut reda cum se cuvine solemnitatea momentului...

CIRCUL TOGNI DIN BRESCIA (Italia) a declarat o grevă de 24 de ore și a organizat o demonstrație în semn de protest împotriva interzicerii spectacolelor sale de către autoritățile locale. În fotografie, un aspect al demonstrației.

FARFURIDE REDIVIVUS...

În sfîrșit Farfuride redivivus, la poalele circului roman, cu redingotă și joben, sub numele de Jervolino și cu onorabila profesiune de ministru al Marinei Comerciale din Italia. El și-a făcut sublima apariție cu ocazia unei greve a marinarilor de pe motonavele „Biancamano" și „Conte Grande", cînd a expus raționamentul de mai jos.

„Greva — a explicat dînsul — se încadrează în dreptul garantat de constituție numai atunci cînd ea este de natură economică, adică atunci cînd privește clauzele economice ale contractului de muncă; în nici un caz ea nu va putea fi folosită ca mijloc de presiune împotriva celuia care angajează — adică, esențialmente a patronului — pentru a-l împiedica să ia măsuri cu privire la organizarea și funcționarea întreprinderii..." (ceea ce, carevasăzică, subînțelege concedieri, salarii micșorate, numărș sporit de ore etc.).

Cum s-ar zice, domnul Jervolino nu este împotriva grevei, ci a obiectivelor ei, pe care, dacă le admite, ar vrea să fie totuși „modificate" în punctele esențiale.

În urma intervenției dumisale, cu probleme de principiuri, la Teramo au și fost concediați două sute de muncitori greviști care nu pricepuseră cum devine cazul cu greva de tip Jervolino-Farfuride. Iar domnia sa, înarmat de propria-i descoperire, va fi tentat să treacă la punctele următoare:

— Greva este atunci cînd patronul o inițiază și le cheamă la concedieri în masă.

— Greva este, carevasăzică, utilă cînd sporește acea parte din salariul capitalistului sub nume de dividende.

— Greva trebuie a fi interzisă cînd prezintă revendicări și aduce a opoziție.

...Numai că lupta dîrză a muncitorilor italieni pentru impunerea revendicărilor lor îi va face pe „onorabilul" să culeagă la „principiuri" mai realiste.

S. G.

DIN SECOLUL AL VI-LEA datează acest mormînt descoperit de specialiștii muzeului de arheologie din Stara Zagora (R.P. Bulgaria), chiar în apropierea acestei localități. După cercetarea pieselor găsite în mormînt, s-a apreciat că ele aparțin tribului francilor (trib de origine germanică, care a cucerit Galia în secolul al V-lea).

RECOLTĂ RECORD DE BANANE. Anul acesta provincia Kien-An din R.D. Vietnam a recoltat o mare cantitate de banane, fructe care se bucură de multă căutare pe piața străină. ←

1,80 m! Atît măsoară în lungime părul tinerei iraniene Fatemeh Arya. Adică mai mult cu 12 cm decît înălțimea ei. →

MECI DE BOX... COLECTIV. Cea mai teribilă încăierare din istoria boxului britanic a fost prilejuită de întîlnirea de box dintre Dick Richardson și Brian London. Nemulțumiți de decizia arbitrului, care acordase primului victoria, suporterii boxerului declarat învins au încercat să se răzbune pe... suporterii boxerului învingător. Mai adăugați și intervenția a 20 de polițiști, și veți avea imaginea „fair-play"-ului britanic, atît de mult trîmbițat.

IMAGINI DIN R. P. ALBANIA

La 29 noiembrie poporul albanez sărbătorește cea de-a 16 aniversare a eliberării patriei sale de sub jugul ocupanților fasciști.

Prezentăm cu acest prilej cîteva imagini din Albania de azi.

↑ Case de odihnă pe malul Mării Adriatice, în apropierea orașului Durres.

În studioul de balet pentru amatori, din capitala R. P. Albania. ←

La combinatul textil din Tirana. →

La un concert al unei formații de muzică populară. Solistă: Julietta Arizi, o cunoscută interpretă a muzicii populare albaneze. ↓

FILMELE SĂPTĂMÎNII — FILMELE SĂPTĂMÎNII

„CUIBUL VULTURILOR" (foto 1) — coproducție a studioului „Mosfilm" și a studioului „Albania Nouă" — poate fi asemuit cu un letopiseț cinematografic în care cronicarii contemporani au însemnat istoricul luptei poporului albanez împotriva ocupanților fasciști. Un film pe cît de fidel istoriei, pe atît de atrăgător.

„DE LA APENINI LA ANZI" (foto 2) — o coproducție italo-argentiniană — aduce pe ecran o povestire a scriitorului italian Edmondo de Amicis, autorul binecunoscutului volum „Cuore" („Inimă de copil"). ...Un mic și sărman genovez traversează marea și oceanul pentru a-și regăsi mama plecată în America de Sud. El va trebui să străbată un drum al mizeriei, umilinței și suferinței. Aceasta e pe scurt, povestea. Dar spre deosebire de alte multe filme italiene, micul interpret găsit de cineaști nu este un talent. E doar un copil drăguț, care își îndeplinește rolul cu destulă mediocritate. Așa se face că eroul și drama sa nu ne captivează și trec chiar pe planul doi, cedînd locul secvențelor ce descriu natura pitorească și obiceiurile din Argentina.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii, Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

SPORT

Puțin a lipsit ca rezultatul meciului de fotbal Progresul-Farul să fie egal, dacă nu chiar favorabil constănțenilor. Balonul șutat de Ciosescu și neinterceptat de Mîndru, cu tot plonjonul lui (foto 1), s-a oprit în bară. După această fază însă, Progresul domină puternic pînă la fluierul final, reușind să înscrie unicul punct al partidei (foto 2).

Sezonul de hochei și patinaj a fost deschis. Demonstrația de patinaj artistic, la care printre alții și-au dat concursul Cristina Pătrulea și Radu Ionian (foto 3), precum și meciul de hochei pe gheață dintre selecționata divizionară și cea a Capitalei (foto 4) au satisfăcut pe spectatorii aflați în număr mare în tribunele patinoarului artificial din parcul 23 August.

Întîlnirea amicală de box dintre Dinamo București și C.C.A. a dat cîștig de cauză pugiliștilor dinamoviști cu rezultatul de 25-19. Fotografia 5 prezintă pe doi dintre protagoniștii reuniunii — Al. Podaru (C.C.A.) și Gh. Ilie (Dinamo) disputîndu-și întîietatea.

Meciurile de polo din cadrul competiției dotate cu „Cupa de toamnă" rezervată juniorilor au continuat duminică dimineață la piscina acoperită de la Floreasca. Printre partidele desfășurate se numără și cea dintre echipele S.S.E. II și Progresul II (foto 6) încheiată cu victoria primei formații: 6-3

Fotografii de Romulus SCURTU

Nr. 48 (288)
Anul IX
3 decembrie 1960

Dorințe pe ecrane.
(Pag. 8-9)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

fotocronica FLACARII

Fotografia nr. 1 reprezintă Casa de cultură a ceferiștilor și textiliștilor din Iași, fotografia nr. 2 un nou bloc de locuințe pe Splaiul Independenței din [illegible], iar fotografia nr. 3 un nou bloc la Bacău.

ȘCOALA MEDIE „MATEI BASARAB" A ÎMPLINIT 100 DE ANI

MONITORUL OFICIAL NR. 147 DIN 7 SEPTEMBRIE 1858

DECRET

„Noi, Alexandru Ion I, Cu mila lui Dumnezeu și voința națională, domnitorul Principatelor Unite, Țara Românească și Moldova. La toți de față și viitori, sănătate!" Văzînd raportul ministrului Instrucțiunii Publice, cu nr. 3.282 de la 21 ale lunii noiembrie... pe lîngă care ni se spune acela al Eforiei Școalelor cu nr. 3.532, pentru chibzuirea făcută asupra denumirii gimnaziilor din Capitală, adică: acelui de a 8 clase ce există astăzi cît și a celor două ce au a se înființa, din care unul acum îndată și altul cu începerea anului scolastic 1860 și 1861.

Am ordonat și ordonăm:

Art.1...Art.2...Art.3. Gimnaziul al treilea ce este a se deschide în viitorul an scolastic, se va denumi gimnaziul lui Matei Basarab...

Într-unul din documentele aflate în arhiva școlii, făcînd parte din donația profesorului A. Nestor, se găsește următoarea însemnare: „În 3 noiembrie s-a deschis Gimnaziul „Matei Basarab" pe Ulița Galiției (Rahova) în casele lui Ioana Urlățeanu unde s-au înființat 4 clase și în care m-am așezatu profesore de a III și a IV de limba romînă, latină și istorie după ce am fost profesore la gimnaziul Sfintu Sava de la anulu 1852 pînă acumu la 1860 ziua de 3 noiembrie".

A. Nestor

★

Printre profesorii care au urcat la catedra liceului de-a lungul celor o sută de ani de la înființare au fost și Gh. Tattarăscu, pictor, Florian Aron, Ion Slavici, S. Sanielevici, I. Tutuc, Marcel Brîndza și mulți alții, iar dintre elevi: acad. Ștefan Nicolau, acad. Miron Niculescu, Ion Finteșteanu, George Vraca, acad. Ionescu Mihăiești, N. Secăreanu, Aurel Baranga, prof. Ion Jianu, M. Socor etc.

Și toți aci a învățat și Justin Georgescu, erou ucis!.

★

După eliberarea patriei școala și-a putut îndeplini cu adevărat rolul ei important. De acum înainte la „Matei Basarab" — ca și în toate lăcașurile de învățămînt din țară — au pătruns în număr tot mai mare fii de muncitori și țărani. Ritmul nou de viață s-a resimțit deîndată. A luat ființă o secție serală pentru oamenii muncii care ziua sînt în producție. Numai în anul acesta au funcționat 44 clase, dintre care 23 clase la secția serală.

Condițiile materiale optime au permis saltul uriaș în educația elevilor, contribuind la realizarea unui învățămînt de calitate.

Prin grija partidului, în fiecare an zeci de elevi absolvenți ai școlii, bine pregătiți, reușesc să intre în celurite institute de învățămînt superior, ducînd cu cinste faima școlii „Matei Basarab".

M. A

Copleșiți de revedere, foștii elevi și-au depănat îndelung amintirile. La sfîrșit, au eternizat momentul într-o fotografie.

În fața elevilor de azi și de ieri vorbește actualul director al școlii, tovarășul Alexandru Iordache.

Prin intrarea în funcțiune a cuptorului electric numărul 4, oțelăria a realizat economii de două milioane lei și a produs în plus 3.000 de tone oțel. În fotografie: o șarjă de oțel la unul din cuptoarele electrice.

☆

Un ingenios sistem de mică mecanizare care ușurează manipularea barelor, realizat anul acesta și utilizat la depozitul de „bare trase".

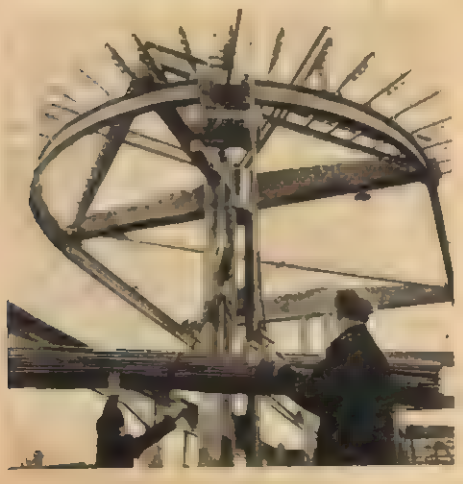

ANUL are ...unsprezece LUNI

Calendarul gregorian nu mai este atotcu prinzător și precis. Astronomii se străduiesc de multă vreme încă să-l corecteze. S-au ținut congrese internaționale pentru a recupera zilele care au luat-o razna, se vor mai ține încă și avem toată convingerea că pînă la urmă va fi pus la punct pînă la secundă. Dar... Dar tot degeaba! Pentru că, vedeți dumneavoastră, anul se măsoară nu numai în unități de timp, ci și în fapte.

Și fiindcă tot ne aflăm în decembrie să vă povestim cum au realizat muncitorii de la Industria Sîrmei din Cîmpia Turzii un an de producție în 11 luni!

În primul rînd un sfat: dacă ați făcut o călătorie și v-ați reîntors acasă fără nici o idee, să știți de la bun început că ați cheltuit banii degeaba. Trebuie să veniți necondiționat cu o idee. Bunăoară una ca aceasta, adusă de la Zaporojie de inginerul Ion Pleșa: să secționați în două toate cuptoarele electrice de cinci tone din oțelărie!

Dar vă aud cum întrebați: „La ce-o fi folosind secționarea?" Uite: cînd se reparau cuptoarele electrice, oamenii așteptau 4-8 ore pînă se răceau, ca să poată demola căptușeala. Apoi alte 16 ore se cheltuiau cu reparațiile. Acum, cînd cupa e secționată, prin smulgerea celor două părți ale ei demolarea se face de la sine și totul durează 3 ore! Recunoașteți că e o idee bună?

„O clipă, stimatul nostru reporter! Dar dacă sistemul de susținere al cupei nu permite secționarea?"... Sînt și cazuri din acestea, iubitul meu cititor... „Atunci?"... Atunci stai și te gîndești pînă-i vii de hac inconvenientului. Pînă la urmă găsești soluția, cum au găsit-o și tovarășii de la Industria Sîrmei pentru cuptoarele electrice de două tone: le-au modificat

↑ Toată cantitatea de sîrmă produsă de uzină trece prin această secție de sortare, unde fiecărui colac i se iau probe, care sînt analizate în laborator. După analize sîrma este sortată pe calități

Szente Ion, un muncitor care este permanent fruntaș în producție. →

Lumină, lumină, lumină... Condițiile de muncă influențează direct producția și productivitatea. În ↓ fotografie: hala secției de „bare trase", care se numără printre unitățile fruntașe din uzină.

suporturile în așa fel, ca umerii să susțină vatra . Cu acestea, bineînțeles, n-ai recuperat decît cîteva zile. Și, după cum știți, luna decembrie are 31 Musai e să-ți frămînți mintea în continuare... că doar nu e de loc ușor să fabrici zeci de feluri de oțel. „Pe toate acestea le știm și nu înțelegem, stimatul nostru reporter, de ce ni le mai spui..." Iată de ce: oamenii de aici s-au specializat în diverse oțeluri. Vrei oțel pentru rulmenți? Poftim, ți-l va fabrica brigada X. Vrei oțel pentru role la sapele petrolifere? Poftim, ți-l va fabrica brigada Y. Asta înseamnă productivitate sporită. Adică alte zile răpite lunii decembrie.

.De ce ne vorbești numai de oțel? Întreprinderea asta parcă n-ar produce și sîrmă.. " Și încă în ce cantități! Îți spun numai dumitale, în șoaptă, că mergînd prin secțiile de trefilare am avut la un moment dat impresia că, dacă cei de la Industria sîrmei și-ar pune în gînd într-o zi, așa, în glumă, să împacheteze globul în sîrmă, mai că ar reuși. Bineînțeles că asta-i impresia mea personală și te rog să n-o spui nimănui. Un lucru e cert: trăgătoria de oțel tare a venit de hac calendarului și și-a făcut planul în 11 luni. Totul s-a realizat datorită respectării bunului obicei de a preda și prelua agregatele din mers. Douăzeci de minute au fost răpite și la spălarea sîrmelor care sînt pregătite pentru operațiile de prelucrare. Piua mecanică întrebuințată ani de zile a fost înlocuită cu un jet de apă și astfel 500 kg de sîrmă nu se mai spală în 30 de minute, ci în 2! .. Cîteva zeci de minute luate de aici, altele luate de colo... și astfel luna decembrie a fost economisită!

La secția „bare trase" se pare că încă de la începutul anului s-a organizat un... complot împotriva calendarului. Tinerii de aici au stabilit: să realizeze 1.600 de lei economii pe cap de muncitor; la fiecare 10 muncitori să se facă o inovație; să se mărească productivitatea muncii planificate cu 10 la sută; să depășească planul de producție pe 1960 cu 7 la sută

Iată de ce la Industria sîrmei din Cîmpia Turzii anul are 11 luni. Dar, mă întrebați, ce ne facem cu luna decembrie?... O împrumutăm anului viitor!

I. CORIBAN
Fotografii de A. MIHAILOPOL

Revoluția săracilor pentru săraci — aceasta e revoluția noastră — a spus Fidel Castro. Coliba în care a intrat premierul cuban era o efigie a Cubei de ieri. Brațul revoluției smulge această pajură sinistră de pe veșmintele Cubei

în care profesorii predau istoria tuturor revoluțiilor

La Santiago de Cuba sufla vînt neprielnic pentru iahturile americane

Împrejurările mi-au oferit ocazia să pătrund în semeața citadelă a ambasadei americane, care domină, de pe țărmul oceanului, cartierul burghez al Havanei. Uriașele săli de așteptare erau tixite cu o lume obeză, parfumată, încărcată cu inele de aur și mari boabe de pietre scumpe, cu nume spaniole lungi, complicate, sau cu nume comune de yankei, o lume pusă pe fugă, care-și punea la punct pașapoartele. Era pleava contrarevoluționară care-și întovărășea stăpînii. Erau cei ce plecau să îngroașe rîndurile complotiștilor la 150 de kilometri peste Marea Caraibilor, pe coasta, atît de ospitalieră pentru trădători, a Floridei. Aici erau ca acasă. Vorbeau, fumau, rîdeau. Se simțeau sub aripa ocrotitoare a stăpînului. Unii dintre ei primeau instrucțiuni. Mai aveau încă de îndeplinit misiuni în Cuba. De pildă incendierea unor plantații de trestie de zahăr.

La tribunalul revoluționar din Camaguay l-am auzit pe unul dintre acești incendiatori mărturisind că a fost plătit de americani. Pe vremea aceea avioanele americane decolînd din Florida se năpusteau asupra insulei cubane, lansînd bombe cu napalm peste plantații. Săptămîni de-a rîndul se ridica fumul negru, înecăcios, deasupra cîmpurilor carbonizate. Peste 300.000 de tone de trestie de zahăr au fost incendiate. Alte avioane pe care agresorii vopseau în fugă însemnele statului cuban — aruncau în mlaștini și ripi arme pentru o mult sperată contrarevoluție, care n-a putut fi dezlănțuită

Toate firele comploturilor descoperite de autoritățile cubane au dus și duc la ambasada americană sau în Nord, dincolo de Marea Caraibilor. Organizarea monstruoasei crime de pe vasul „La Coubre" al cărei film — pe care nu voi putea să-l uit niciodată — reprezintă unul din cele mai zguduitoare documente care îi acuză pe dușmanii Cubei; tipărirea documentelor de proprietate asupra unor imobile din Havana pentru uzul contrarevoluționarilor, ce se și vedeau victorioși: atentatul plănuit împotriva delegației cubane la conferința de la San José și dat în vileag de autoritățile costaricane; manevrele amenințătoare și atacurile improvizate de trupele S.U.A. de la baza din Guantanamo — ca și atîtea alte acte agresive, al căror șir e prea lung pentru a-l putea epuiza aici — au fost urzite, dirijate și finanțate în imobilul susamintit din Havana, prin localurile din Miami sau direct, la sediul lui „United Fruit Company" din New York

Dar la ce folosesc toate acestea în ultimă instanță? „Dacă pentru a răsturna puterea castei privilegiate, a minorității înarmate — a spus Fidel Castro — este nevoie uneori de zeci de ani, poate fi oare distrusă puterea populară înarmată?" Atacurile trusturilor americane n-au reușit să clintească revoluția cubană. „Timpul — a adăugat premierul cuban — este întotdeauna de partea revoluțiilor și revoluțiile știu să folosească acest timp"

Acest adevăr l-au resimțit puternic monopoliștii din S. U. A., care au fost nevoiți să scape din mîini, pe rînd, zahărul, electricitatea, fructele și minereurile Cubei.

Acest adevăr se verifică de la o zi la alta în Cuba, unde muncitorii și țăranii intră în posesia bogățiilor naționale, simțind în sfîrșit gustul dulce al propriului lor zahăr, unde locul bordeielor și cocioabelor îl iau zidurile albe ale caselor noi, unde puterea poporului înarmat se consolidează devenind de neînfrînt, unde pentru prima dată minunatele cîntece răsună cu adevărat din gura poporului însetat de viață

. . .

Reportajul următor va fi închinat oamenilor care au făurit și făuresc revoluția, minunaților oameni ai Cubei luptătoare, care strîng cu căldură mîna oricărui oaspete ce vine pe pămîntul patriei lor cu inima deschisă.

Mîinile acestor fete nu au timp să brodeze batiste albe pentru iubiții lor. Mîinile li s-au încleștat pe arme. Buzele lor nu știu să spună numai șoapte duioase. Vocea lor răsună puternic în uriașul cor al poporului: „PATRIA O MUERTE".

Victor TULBURE

GLASUL UMANITĂȚII

„Un neam nu-i liber nici la el acasă,
În jug pe-un altul dacă îl apasă.
De-i liber însă-ntr-ajutor să-i vie
Celui ce încă geme în robie.
Pe glob e loc destul, e grîu destul —
Și-ar fi sătul și cel ce nu-i sătul
Armiile din fiecare țară
De le-am lăsa la vatră, bundoară;
Și armele de le-am svîrli pe ruguri

Să făurim doar secere și pluguri.
Pămîntul fie-al celor ce asudă.
Cîți încă-s surzi, e timpul să audă!
Popoarele vor pace și nu sfadă.
Cei ce nu văd, e timpu-acum să vadă!
...Și nuferii vor dezmorțirea gheții".

Vorbește Hrușciov!
Glasul e-al umanității!

DE VORBĂ CU ȘERBAN NEDELCU

După cum se știe, Șerban Nedelcu a tipărit nu demult ultimul roman al trilogiei sale cu temă din viața satelor. Așa că primele întrebări ale interviului nostru au fost legate de cartea sa „Drum deschis".

— Vă rugăm să ne spuneți: care volum din trilogie vă este cel mai drag?

Șerban Nedelcu ezită cîteva clipe să răspundă la întrebarea aceasta. Apoi zîmbește:

— *Aș putea să-ți spun că toate îmi sînt dragi, pentru că se referă la viața țăranilor noștri, la lupta partidului menită a-i elibera de exploatare și a-i ajuta să-și făurească o viață nouă. Orice părinte îți va vorbi însă, bucuros, de copilul cel mai reușit. Dacă și întrebarea dumitale se referă la acest lucru, poi spune: și eu sînt de acord că dintre romanele mele „Drum deschis" este cel mai reușit. Nu numai pentru că ar fi mai bine scris decît celelalte, ci pentru că autorul trăiește alături de eroii săi bucuria marilor izbînzi socialiste înfăptuite în satul nostru.*

— Ce părere aveți despre felul în care a fost primit de către critica literară ultimul dv. roman?

— *Mărturisesc că în această privință am avut o surpriză. Eram obișnuit cu tăcerea de care au fost înconjurate celelalte romane. Tăcerea aceasta m-a mîhnit dar nu m-a descurajat, pentru că în schimb am fost sprijinit de cititori. Să amintesc un fapt: în luna iunie, la Sibiu, am avut o întîlnire cu cititorii. Directorul casei de cultură mi-a cerut scuze că în vitrina-expoziție a pus două exemplare zdrențuite din romanele mele; ajunseseră așa deoarece au trecut prin mîinile multor cititori. Mărturisesc că în momentul acela am avut o bucurie mai mare decît atunci cînd am văzut unele cronici literare despre „Drum deschis".*

— După cîte știu însă, ultimul volum s-a bucurat în general de aprecieri pozitive din partea criticii literare.

— *E adevărat. Dar nu am auzit încă destule păreri. M-ar interesa, de pildă, ce cred despre carte și criticii Ovid Crohmălniceanu, Paul Georgescu, Mihail Novicov și alții.*

— Apropo, critica literară sublinia că cel mai mare merit al ultimului dv. roman constă în faptul că ați introdus în carte (lucru de care unii scriitori se feresc) o seamă de date concrete din viața gospodăriei colective. Sînteți de aceeași părere?

— *Întocmai. Se știe că țăranul nu e numai un sentimental, ci și un om practic. Pe el îl convingi nu numai cu inima, ci mai ales cu faptele. Dumneata, care ești, ca și mine, plecat din sat, ești de altă părere?*

— Sînt întru totul de acord cu dv.

După o discuție mai lungă în legătură cu activitatea sa gazetărească, îi cer lui Șerban Nedelcu să-mi vorbească despre planurile sale de creație.

— Se pare că tematica vieții satului o să ocupe și pe viitor paginile cărților dv.

Șerban Nedelcu zîmbește.

— *Da și nu.*

— Adică?

— *Am trăit aproape treizeci și cinci de ani la țară. Dintre aceștia, 17 ani am fost învățător și cunosc foarte bine viața învățătorilor de la sate. M-am gîndit că nu numai datoria de comunist, dar și solidaritatea de breaslă cu învățătorii mă obligă să scriu un roman din viața acestora, lucru pe care l-am și făcut. Cred că termenul prevăzut în contractul pe care îl am cu E.S.P.L.A. — 1 martie 1961 — va fi respectat.*

— La ce vă mai îmbie muzele?

— *Am în pregătire un roman cu subiect din viața clasei muncitoare; mai precis: din viața acelor muncitori care trăiesc nemijlocit la țară, mecanizatorii agricoli.*

— Pe ce se bizuie conflictul?

— *Ei, n-am să povestesc tot ce vor întreprinde eroii mei. În orice caz e vorba despre probleme majore privind producția, educația comunistă, dragostea... Detalii aș putea să-ți dau mai multe, dar cu condiția să nu le publici.*

— De ce?

— *S-ar putea ca viața să-mi aducă altele mai interesante și să le schimb pe acestea.*

G. MINIȘAN

Ioan MEIȚOIU

Cîntec la marele bluming

Hunedoara 1960

A fost aici un țărm sărac și trist
Cu bălării înfipte-n scoarța humii,
Dar oamenii din veacul comunist
Clădiră-aici minune mîndră-a lumii.

Ca oaspete de mergi spre laminor
Hefaistos rîsînd îți iese-n cale...
Deasupra trec, ca pasări mari în zbor,
Rulante poduri, grele macarale.

Cuptoare-ncinse-nghit nestăvilit
Mari blumuri, în oceanele viitorii
Metalele scrîșnesc și gem cumplit
În vaste și moderne purgatorii.

Și tot ce-i glas de fier și de oțel
În hala-naltă parcă se adună
În simfonii de foc, ce ard în el,
În blumingul măreț care răsună.

...O, fie ca poemele-mi de dor,
Poemele cu ritmuri în cascade,
Să poarte-asemeni în adîncul lor
Temperatura miilor de grade...

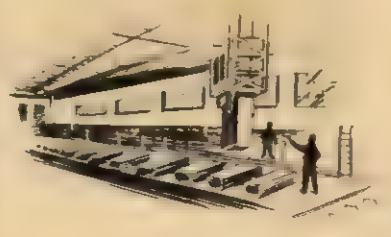

Roza vînturilor

Sub conducerea Tatianei Lioznova, una dintre elevele remarcabilului regizor sovietic Serghei Gherasimov, la studiourile „Maxim Gorki" din Moscova are loc turnarea filmului „Evdokia", după scenariul cunoscutei scriitoare Vera Panova. „Evdokia" este un film despre viața unei femei simple din orașul Tula, viață legată în mod indisolubil de istoria furtunoasă a statului sovietic. Rolul titular este deținut de Liudmila Hiteaeva (Luska din „Pămînt desțelenit"). Fotografia înfățișează un aspect de pe platoul de filmare.

Viața și obiceiurile străvechiului popor etrusc, a cărui cultură milenară a exercitat o puternică influență asupra dezvoltării imperiului roman, sînt zugrăvite în filmul francez „Fecioarele romane", în regia lui Vittorio Cottafavi. Alături de protagonista filmului, cunoscuta actriță franceză Nicole Courcel, mai dețin roluri Louis Jourdan și Jean Chevrier. Fotografia o reprezintă pe Nicole Courcel într-un cadru din film.

Mișcarea de protest împotriva persecutării de către guvernul francez a celor 121 de intelectuali francezi care au înfierat războiul colonialist din Algeria cîștigă noi aderenți. Astfel, recent, au adresat o telegramă de protest cunoscuții oameni de teatru Helene Weigel, Walter Felsenstein și Wolfgang Langhoff, directori ai celor mai mari teatre din Berlinul democrat. Protestul a fost semnat și de Joan Littlewood, Harry H. Corbett, John Bury și Brian Murphy, de la teatrul „Workshop" din Londra.

„Insula domnului" este titlul unei noi piese a tînărului scriitor Manfred Richter din R. D. Germană, pusă în scenă în teatrul „Städtische Bühne" din Erfurt, ca și în orașele Meiningen și Rostock. Motto-ul înscris de autor la începutul piesei conține ideea majoră a lucrării: „Această piesă este închinată lui Manolis Glezos, cavaler al Acropolei, luptător antifascist, în prezent întemnițat, știind că pentru eliberarea sa luptă toți acei care iubesc libertatea". În chișeu, o scenă din piesă.

În 1968 se vor împlini 100 de ani de la nașterea clasicului literaturii finlandeze Maio Lassila. După cum anunță ziarul „Kansan Uutiset" din Helsinki, comitetul pentru centenarul Lassila a făcut apel către toți cetățenii finlandezi și sovietici (Lassila a trăit în Rusia între 1898 și 1904) să trimită la Helsinki documente și materiale din viața marelui scriitor. Printre nenumăratele sale lucrări se numără și piesa „Cînd înfloresc trandafirii", din care prezentăm o scenă, în interpretarea Teatrului studențesc din Helsinki.

O SCRISOARE DE PE KAMA...

Fotoreportaj de R. RODA şi S. STEINER

Într-o zi a lunii iunie 1960, printre vasele ce navigau pe apele învolburate ale fluviului Kama putea fi văzută silueta zveltă a unei motonave de 2.000 tone.

O motonavă nou-nouţă — parcursese pînă atunci vreo 7.000 km — şi un echipaj foarte mulţumit de calitatea vasului.

Şi, într-unul din ceasurile de odihnă, echipajul hotărî să trimită o scrisoare de mulţumire constructorilor motonavei. Rîndurile au fost scrise îndată şi semnate „din împuternicirea colectivului" de comandantul vasului, Ciklin, mecanicul Davîdov, ofiţerul II timonier Tretnikov, mecanicul Danilov, marinarul Ponomareva şi botmanul Safranov. Au pus scrisoarea în plic şi pe plic adresa: ŞANTIERUL NAVAL GALAŢI.

Răsfoind colecţia ziarului de uzină „Şantierul Roşu", organ al comitetului de partid şi al comitetului de întreprindere al Şantierului naval Galaţi, am găsit publicată scrisoarea marinarilor sovietici, din care spicuim

„Dragi prieteni români,

. Echipajul nostru, care a primit motonava „Galaţi" — botezată astfel în cinstea minunatului dv. oraş — munceşte acum cu succes la transportul materialelor de construcţie, depăşind sistematic planul sarcinilor de cursă... Motonava, construită de mîinile dv., a trecut cu succes toate probele multilaterale şi condiţiile de exploatare. Sîntem pe deplin mulţumiţi şi de viteza vasului, de manevrabilitatea lui, de calitatea montajului agregatelor, a mecanismelor şi de confortul interior al cabinelor de locuit.

Dorim din toată inima să transmitem tuturor constructorilor navali caldele noastre mulţumiri pentru munca lor creatoare şi conştiincioasă".

Şi acum, iată cîteva imagini din munca creatoare şi conştiincioasă a harnicilor constructori de la Şantierul naval Galaţi, imagini palide, luate în pripă într-o scurtă vizită făcută la acel şantier.

Pe Dunăre, la Galaţi, unde se făuresc motonavele şi cargourile româneşti.

Unul din cele şase cargouri de 4.500 tone d.w. „atacate" de constructorii şantierului. Se lucrează la construcţia corpului vasului pe cală

Pe puntea de comandă a cargoului „Galaţi", în timpul probei de marş.

Se lucrează febril la montarea instalațiilor la prova cargoului „Iași".

Munca proiectanților nu se oprește în sala de pro
Gherghișan (al doilea din stînga) dă o consultație
Gh. Stănciulescu, prorabului vasului Magdalena Ionescu
feanu, privind montarea vinciului pe puntea unui

După cargoul „Galați" vor ridica ancora, părăsind bazinul șantierului, cargourile de 4.500 tone d.w. „Brăila", „Suceava" și „Iași". Însușirea tehnologiei, creșterea nivelului tehnic al muncitorilor și maiștrilor cu ajutorul cursurilor de ridicare a calificării, introducerea a peste 60 de inovații în anul 1960 au făcut ca ciclul de fabricație să se scurteze mult față de cel al primului cargo. Angajamentele constructorilor de la Șantierul naval Galați prevăd ca aceste cargouri să fie livrate în 1960.

lectări... Inginerul Mihai tehnică maistrului sudor ul sudorului Alecu Gălă- argo în construcție.

În amurg. Umbrele înserării cuprind șantierul... Muncitorii din sectorul motonave de 2.000 de tone părăsesc construcțiile mulțumiți de realizările obținute în cursul zilei...

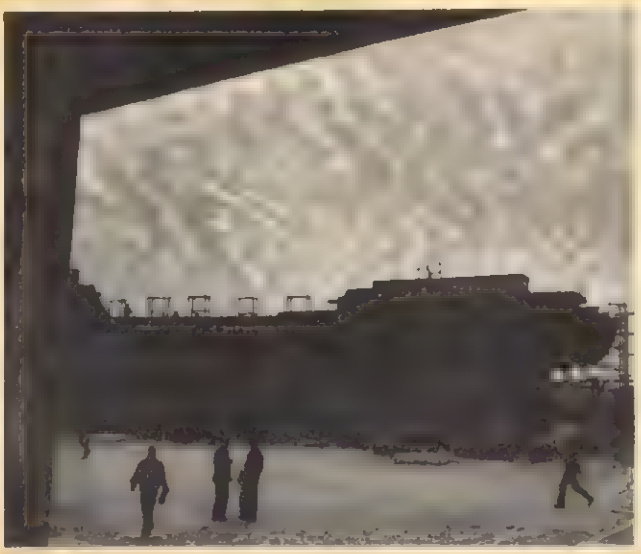

Este o adevărată încîntare să privești cabinele, sălile de mese ale marinarilor (stînga), cabinele ofițerilor sau cea a comandantului vasului (dreapta). Mobilierul și instalațiile interioare ale cabinelor de locuit asigură confortul desăvîrșit al echipajului în orele de odihnă și repaus.

Scrisoarea marinarilor de pe motonava „Galați" a produs multă bucurie constructorilor de la Șantierul naval Galați. Și sudorii Constantin Popescu (șef de brigadă), Gheorghe Buhlea, Leontina Iacob și Mihalache Burlacu au citit cu satisfacție ziarul de uzină „Șantierul Roșu" în care a apărut... „Scrisoarea de pe Kama!"

MÎNA ÎNSÎNGERATĂ

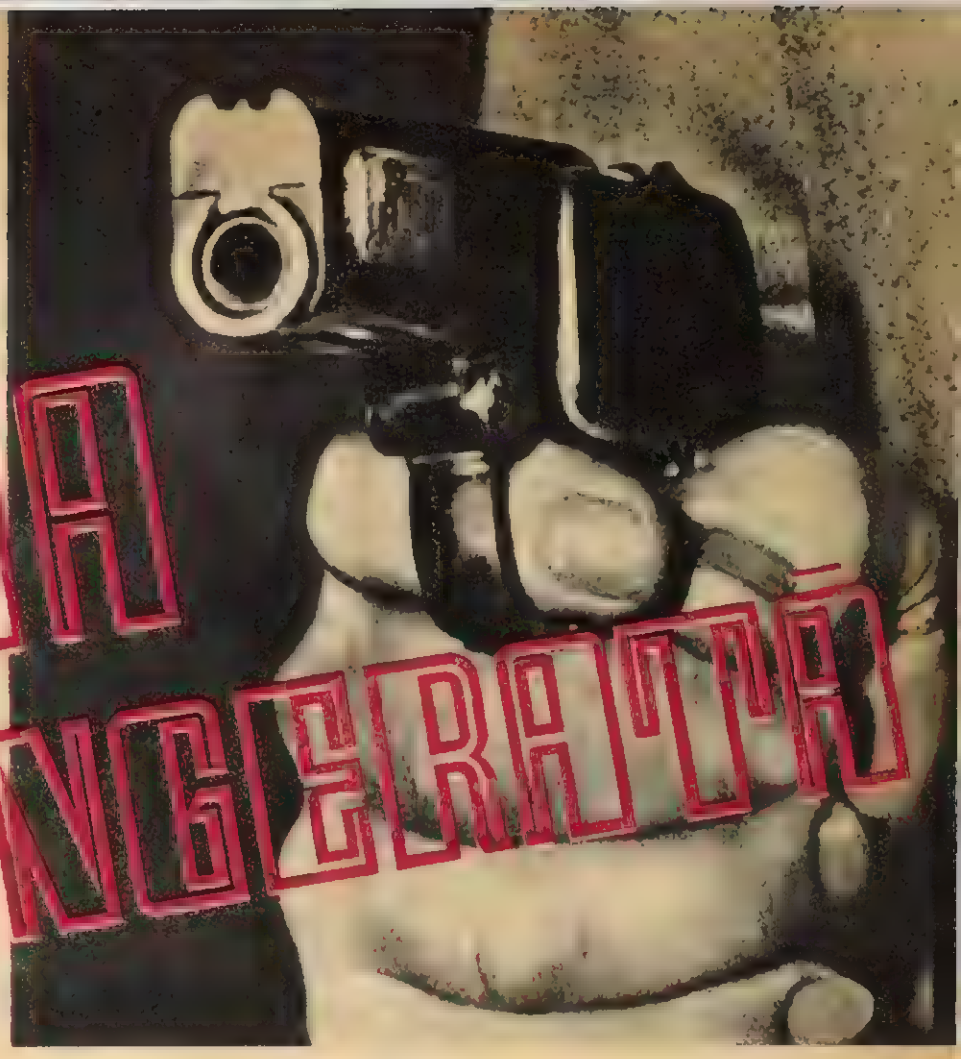

Spui „Mîna însîngerată" şi parcă vezi coperta unui roman poliţist, purtînd desenată pe fond negru o mînă de pe care picură trei stropi rotunzi de sînge. Apoi titlul, cu litere groase, şi reclama editurii burgheze, abundînd în semne de exclamare: „Mister!!! Senzaţie!!! Groază!!!" Îţi închipui şi istoria care urmează, cu un furt de briliante, douăzeci şi trei de împuşcături în noapte, patru pumnale, şapte răpiri şi cinci violuri, totul sfîrşind cu un sărut lung şi duios între celebrul detectiv şi frumoasa necunoscută.

Aparent, banda „Mîna roşie", care acţionează de cîţiva ani în unele oraşe din Occident, nu se deosebeşte prea mult de bandele zugrăvite în romanele de mister, senzaţie şi groază. Dar numai aparent... Pentru că aici mobilurile crimelor sînt cu totul altele şi cu mult mai grave decît un furt de briliante...

Dar să privim lucrurile mai îndeaproape. Într-adevăr, la prima vedere, faptele seamănă mult cu cele descrise în romanele poliţiste.

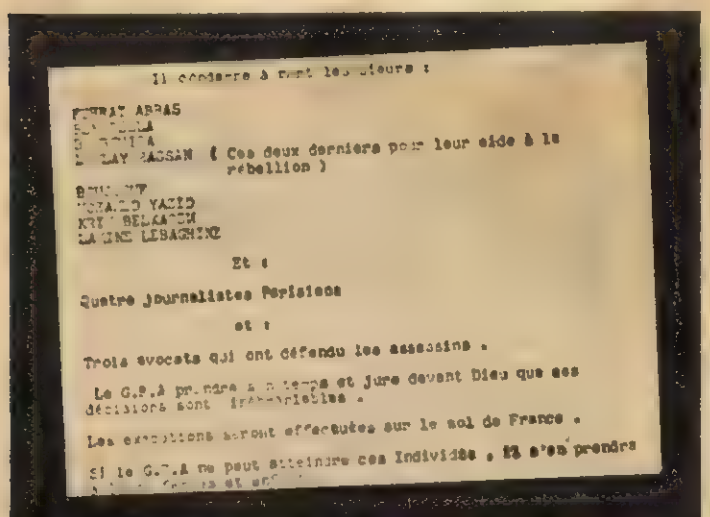

Il condamne à mort les sieurs :

[illegible] ABBAS
[illegible]
[illegible]
[illegible] HASSAN (Ces deux derniers pour leur aide à la rébellion)

[illegible]
[illegible] YAZID
[illegible] BELKACEM
[illegible] LEBAGHINE

Et :

Quatre journalistes Parisiens

et :

Trois avocats qui ont défendu les assassins .

Le G.P.A prendra [illegible] temps et jure devant Dieu que ses décisions sont [illegible] .

Les exécutions seront effectuées sur le sol de France .

Si le G.P.A ne peut atteindre ces Individus , il s'en prendra [illegible]

Afişul de mai sus, avînd caracter de „avertisment", aparţine unei organizaţii teroriste ultracolonialiste, aşa-numita „grupare a francezilor din Algeria" (G.F.A.). Menţionînd în afiş numele celor trecuţi pe lista neagră a organizaţiei lor, spre a fi suprimaţi, teroriştii jură cu cinism „în faţa lui dumnezeu" că în cazul cînd nu-i vor putea asasina pe cei trecuţi pe lista neagră, vor atenta la viaţa familiilor acestora.

De pildă, întîmplarea asta, puţin obişnuită:

Într-o după-amiază ceţoasă, la Frankfurt, Puchert se suie în automobilul său — un frumos „Mercedes" — îşi aprinde calm o ţigară, apoi face contactul. În maşină se produce o explozie. Greutatea cadavrului apasă claxonul, care sună lung, chemînd trecătorii...

Sau întîmplarea asta:

Avocatul parizian Ould Aoudia iese din cabinetul său de lucru. Deodată, ţîşnind din umbră, două gloanţe de revolver... Ould Aoudia cade într-un lac de sînge. Asasinul expediază, de la oficiul poştal din apropiere, şapte scrisori...

Ori poate asta:

Pe o stradă din Roma, cîţiva copii se joacă veseli cu mingea. O maşină parcată lîngă trotuar sare în aer. Unul dintre copii e ucis. Două ceasuri mai tîrziu...

. . . . . .

Dar acestor întîmplări mai vechi li se adaugă una foarte recentă. La 3 noiembrie a încetat din viaţă, în spitalul cantonal din Geneva, Felix Moumié, conducătorul mişcării de eliberare naţională din Camerun . El a fost otrăvit de ucigaşi din organizaţia „Mîna roşie".

Şi iată acum adevărata faţă a lucrurilor. Nu e vorba de întîmplări de roman poliţist. Scrisori de ameninţare, împuşcături în noapte, automobile care sar în aer — da, procedeele sînt vechi şi cunoscute — dar de data aceasta avem de-a face cu evenimente grave, care îngrijorează opinia publică. Şi nu în mod arbitrar au fost puse alături. Împreună cu alte fapte asemănătoare — majoritatea cu acelaşi aer de roman de senzaţie de calitatea a treia — ele se leagă într-un lanţ. Felix Moumié era o personalitate cunoscută, a cărui luptă nobilă cunoştea aprobarea a nenumăraţi oameni cinstiţi. Dar Puchert cu ce se îndeletnicea? Dar Aoudia? Cui îi aparţinea automobilul lîngă care se jucau copiii?

Victime

Din dosarele cazurilor enumerate s-ar putea culege date interesante. De pildă

Georges Puchert, zis şi Captain Morris. În iunie 1957, un vas care-i aparţinea, încărcat cu arme şi muniţii, face explozie în portul Tanger. În octombrie 1958, alt vas al său sare în aer în portul Hamburg. Cu o săptămînă înainte de moarte a fost avertizat să renunţe la comerţul cu arme, dacă

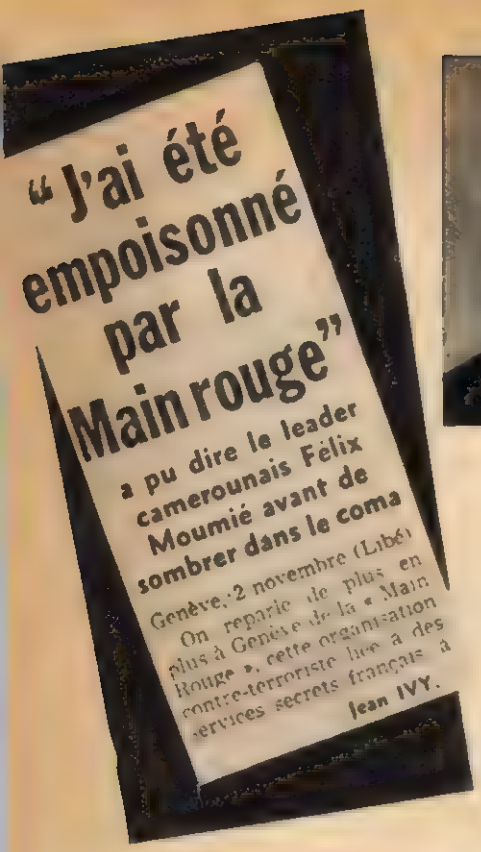

„AM FOST OTRĂVIT DE MÎNA ROŞIE" — iată, reproduse de către ziarul parizian „Libération", ultimele cuvinte ale lui Felix Moumié, conducător al mişcării de eliberare din Camerun.

Avocatul progresist Ould Aoudia, asasinat pentru că apărase, la bară, patrioţi algerieni

ţine la viaţă. Livra arme Frontului de eliberare naţională din Algeria.

Ould Aoudia: avocat, căsătorit. El nu a fost avertizat de nimeni. Sau nu s-a aflat. El era, încă din 1956, unul dintre apărătorii, în faţa instanţelor franceze, a patrioţilor din Frontul de eliberare naţională algerian. Cele şapte scrisori trimise de ucigaşul lui purtau toate acelaşi text: *„Toi aussi"* (Şi tu) şi erau adresate celorlalţi avocaţi care-i apărau pe algerieni.

Tajed Mohamed Boulharouf: ziarist. Lui îi aparţinea automobilul care a sărit în aer la Roma. Trebuia să coboare la zece dimineaţa. A întîrziat. Mîngea copilului a lovit firul de nylon cu care atentatorul legase de maşină o bombă. Boulharouf sprijinea şi el Frontul de eliberare naţională din Algeria.

Automobilul lui Tajed Mohamed Boulharouf, distrus de explozia bombei criminale (foto 1). Printr-o întîmplare, Boulharouf (foto 2) a scăpat cu viaţă. Victimă nevinovată a acestui atentat a căzut copilul italian Ronny Roval (foto 3).

E limpede ce legătură exista între Felix Moumié şi toţi aceşti oameni ei participau cu toţii — Puchert din interes, ceilalţi din setea de dreptate — la lupta împotriva colonialismului francez. Ould Aoudia, de pildă, făcea parte dintre avocaţii care, punîndu-se cu îndrăzneală în slujba raţiunii (atît de glorificată cîndva în Franţa), îi apărau la bară pe luptătorii pentru libertatea Algeriei. Dar există oameni care doresc ca războiul din Algeria să continue, există cercuri care se opun cu îndîrjire oricărei înţelegeri şi încearcă, întreţinînd o atmosferă de teroare, să împiedice tratativele atît de necesare. Lanţul crimelor împotriva simpatizanţilor luptei contra colonialismului francez şi împotriva celor care luptă eroic pentru eliberarea patriei lor de sub dominaţia aceluiaşi colonialism este mult mai lung; Puchert era cea de-a zecea victimă a bandei.

Asasini

Nu numai mobilul crimei este unic în toate aceste cazuri. Criminalii sînt şi ei aceiaşi. E vorba de faimoasa — oribilă faimă! — bandă de ucigaşi care îşi spune „Mîna roşie". Pînă nu demult, numele bandei era păstrat sub tăcere. Numai presa vest-germană l-a pomenit, atunci cînd a fost asasinat Puchert. A apărut atunci declaraţia procurorului general din Bad Godesberg: „Asasinii aparţin cu certitudine bandei „Mîna roşie". Altminteri, poliţia franceză proceda într-un mod straniu: criminalii erau urmăriţi numai după ce existau destule asigurări că nu mai pot fi găsiţi, iar cei — mai mult din întîmplare — arestaţi „fugeau" înainte de a putea fi interogaţi. La sfîrşitul lui 1954, Forestier, un inspector francez de poliţie, i-a predat şefului său din Casablanca material în legătură cu „Mîna roşie" şi alte organizaţii teroriste, inclusiv lista victimelor lor din viitorul apropiat. Deşi — după cum relatează „Die Welt" — atentatele care au urmat au corespuns listei, autorităţile nu au întreprins nimic. Iar incomodul Forestier a fost ucis „din întîmplare", într-un accident de automobil.

De ani şi ani de zile, scandalul este cu mare grijă evitat. Explicaţia acestei atitudini constă în faptul că în spatele bandei se ascunde biroul nr. 2 (serviciul francez de contraspionaj), însărcinat cu tot felul de afaceri necurate şi care, de altfel, cu prilejul uneia dintre ele (supravegherea convorbirilor telefonice ale ambasadei R.A.U. din Elveţia), s-a compromis public.

Un politician transportă bombe

Frontiera dintre Franţa şi Belgia. Pasagerul unui automobil francez poartă sub haină un pachet ieşit din comun. În pachet se află... o bombă. Din întîmplare, faptul e descoperit, iar maşina şi călătorii

aflați în ea sînt reținuți. Pasagerului cu bomba i se ia un scurt interogatoriu. Numele său este Jean Claude Berthommier. E un fost deputat al grupării poujadiste, grupare politică de extremă dreaptă care a întreținut legături cu făptuitorii puciului militar din Algeria. Bomba, care trebuia să fie trecută în Belgia, urma să fie folosită împotriva lui Șerif Atar, unul dintre conducătorii Frontului de eliberare națională din Algeria, aflat temporar în regiunea Charleroi.

Iată că părerile celor care legau atentatele teroriste din ultimii ani de activitatea susținătorilor regimului colonialist francez au fost confirmate oficial. Ieftina recuzită de roman polițist, folosită în acțiunile teroriste, nu e minuită de bandiți de rînd. Un fost deputat se îndeletnicește cu trecerea de bombe peste frontieră.

Părăsind paginile — comparativ destul de nevinovate — ale romanelor polițiste, pășim în domeniul mult mai periculos al activității protipendadei politice burgheze. François Mitterand, senator din partea Uniunii forțelor democratice, grupare care se pronunță pentru rezolvarea pe calea tratativelor a problemei algeriene, a fost atacat de agresori rămași neidentificați... dar pe care toată lumea îi cunoaște. Se pare că vechile mijloace ale teroriștilor nu s-au dovedit destul de eficace. De data aceasta s-a folosit mitraliera.. Atît de mare este prestanța poliției pariziene în fața teroriștilor, atît de înfricoșătoare teama pe care le-o inspiră ea, încît aceștia nu s-au sfiit să atace pe un senator francez, cu aceleași arme pe care le folosesc și împotriva populației pașnice din Algeria.

Apărătorii colonialismului francez organizează bande teroriste „misterioase", dar acționează și pe față, neintimidați de amenințările aceleiași polții franceze care în alte cazuri se arată atît de grăbită să împiedice „dezordinea" pricinuită de manifestațiile pentru pace. Huliganii fasciști cer în gura mare — faptele s-au întîmplat chiar săptămînile trecute, pe străzile Parisului — puterea politică pentru inspiratorii puciului fascist din Algeria. Pe marile bulevarde, pe care poporul francez a scandat de atîtea ori lozincile libertății, trec huliganii strigînd: „Să fie împușcat Jean Paul Sartre!". În septembrie, „Manifestul celor 121", recunoscînd pentru francezi dreptul de a nu se supune atunci cînd sînt trimiși să lupte împotriva algerienilor, a fost semnat printre alții de Jean Paul Sartre, Françoise Sagan, Vercors, Simone Signoret... Și în ciuda represiunilor, neînspăimîntîndu-se de amenințările cu împușcarea venite de la fasciști, alte zeci de intelectuali s-au alăturat primilor semnatari.

Ca prin minune a scăpat senatorul francez François Mitterand de gloanțele de mitralieră care i-au ciuruit automobilul.

Manifestațiile care, la inițiativa organizațiilor democratice, s-au desfășurat la Paris, Lyon, Grenoble etc., la sfîrșitul lui octombrie, au dezvăluit încă o dată — dar cu o forță nemaiîntîlnită pînă acum — care este atitudinea poporului francez față de problema păcii în Algeria. Numai în suburbiile Parisului au defilat 50.000 de manifestanți. Pe pancartele lor stătea scris „Pace în Algeria!" „Negocieri!"

Fără îndoială că, într-o perioadă ca aceasta cînd lupta împotriva colonialismului se desfășoară cu intensitate maximă, bandele teroriste de tip fascist — așa cum e „Mîna roșie" — nu au sorți de viață lungă. Dar orice întîrziere în luarea măsurilor împotriva ucigașilor poate însemna noi și noi victime. O dovedește asasinarea recentă a lui Felix Moumié. Ucigașii trebuie să fie pedepsiți! O cere nu numai poporul francez. Este dorința imperioasă a oamenilor de bună credință, de pretutindeni.

Florin MUGUR

OMUL-PLANETĂ

Povestire științifico-fantastică

de Mihu DRAGOMIR

Ilustrații de Valentina DINU

(Urmare din numărul trecut)

Pe astronave se îmbarcau, pe vremea aceea, foarte mulți pictori: și amatori, dar și dintre cei mai renumiți. Începuse epoca artei cosmice, cînd pictorii erau în stare să întreprindă călătorii de ani de zile, numai pentru a vedea cu ochii lor peisajele din Lira sau Orion sau pentru a picta, de pe unul dintre sateliți, fantasticele jocuri ale norilor de pe Jupiter. De altfel, unul dintre aceste tablouri a jucat un rol decisiv în hotărîrea mea de a mă înscrie printre medicii de astronave. Eram încă nehotărît — sau poate nici nu ne gîndisem încă la așa ceva, nici eu, nici Magda, cînd am văzut acea mare violetă, un țărm umbrit de copaci uriași, albaștri, sub cerul cu trei luni din Tau Ceta. Tabloul, cunoscut pe tot globul nostru, era semnat de unul dintre cei mai însemnați maeștri și avea ceva tulburător, viziunea unei alte lumi, care părea însă de aceeași esență cu a noastra, dar în care culorile aveau o cruditate halucinantă, îngă care păleau toate culorile noastre pămîntești. Eram în vacanță, cu Magda, după ce obținusem amîndoi diploma de medic.

— Încă două săptămîni — ne spuneam — de lenevie pe plajă și apoi ne hotărîm...

Ni se propuseseră, printre altele, două posturi la un sanatoriu polar în Antarctica și gîndul de a trăi printre banchize, într-un oraș de sticlă, înundat de soare, ne surîdea. Aveam și alte propuneri, poate la fel de ademenitoare, dar cred că în cele din urmă, dacă n-am fi vizitat galeria contemporană de artă plastică, venită în vizită în stațiunea unde ne petreceam concediul, am fi plecat amîndoi acolo, la pol. Cînd a văzut peisajul de pe Tau Ceta, Magda a scos un țipăt. Tabloul îți tăia respirația.

— Trebuie, trebuie să vedem cu ochii noștri asta... — a spus Magda.

În clipa aceea, soarta noastră a fost hotărîtă. Am urmat cursurile de specializare pentru medicii astronauți și peste un an am plecat în prima călătorie. Atunci n-am ieșit din sistemul solar. Am dat doar tîrcoale, timp de patru luni pămîntești, lui Jupiter, gigantul sistemului nostru, încercînd să-i surprindem tainele atmosferei. Toată expediția a durat un an. M-am întors pe Pămînt destul de decepționat. Crezusem la început că plecarea în Cosmos este o călătorie în lumea basmelor, că vom întîlni în fiecare zi priveliști extraordinare, că vom colinda planetele cu ușurința fulgerului scăpat de gravitație, că vom descoperi felurite lumi noi și, o dată înapoiați pe Pămînt, vom uimi lumea cu descoperirile noastre. Nu vizitasem însă decît batrîna planetă Marte, o lume pustie, cu dezolantele urme ale canalurilor, mărturii ale unei civilizații străvechi, dispărute nu se știe de cînd și cum. Eram gata să renunț la călătoriile cosmice. Magda, însă, nici n-a voit să audă. Prima noastră călătorie o îndîrjise tocmai prin lipsa ei de inedit.

Trebuie să mergem mai departe — spunea. Trebuie să văd acest peisaj de pe Tau Ceta!

O copie a tabloului atîrna în cabina noastră, atrăgîndu-ne spre adîncurile Cosmosului, ca o forță irezistibilă de gravitație.

Cabina noastră... Priveam rezervele de vopsea pentru pictură și fără să vreau m-am trezit cu obrazul șiroit de lacrimi. Am călcat în picioare tuburile, urlînd de neputință.

★

Oriunde poți spera să întîlnești oameni, dar nu în noaptea veșnică a Cosmosului. Și dacă, totuși... Desigur, probabilitatea era atît de inconsistentă, încît devenea practic o imposibilitate. Și totuși... Faptul că îmi impusesem să mă gîndesc la o eventuală salvare, chiar clădită pe absurd, mă liniștea, o liniște înfiorătoare, vecină cu nebunia. De fapt, nici nu căutam o soluție, ci încercam să-mi alung ideea sfîrșitului, ca oamenii obsedați de gîndul că vor fi înmormîntați de vii, murind doar aparent, și care își pregătesc din vreme cavoul, instalîndu-i diferite semnale de alarmă, pentru o eventuală revenire la viață.

În cele din urmă, mi s-a părut că am găsit singura soluție, tot atît de disperată ca și situația mea. Am îmbrăcat costumul de scafandru și am ieșit în exteriorul cabinei. Zburam sau rămăsesem nemișcat, în eter? Nu-mi dădeam seama. Nu se vedea, nicăieri, geana vreunui corp ceresc. Eu eram singura ființă din necuprins, un biet om transformat într-o planetă singuratică, dispărut pentru toți și așteptînd dispariția. Eram deasupra sau dedesubtul cabinei? Sus, jos, noțiunile acestea dispăruseră, ca și timpul și spațiul. Singurul mecanism care mai încerca să măsoare ceva era sîngele, zvîcnind în artere și vene și țipînd: „Trăiesc!"

Acest cuvînt l-am scris, cu litere mari, pe exteriorul cabinei, întrebuințînd toate tuburile de vopsea albă „Trăiesc"! — scria de o parte a cabinei. „Trăiesc!" — scria pe partea cealaltă. Nu mai rămînea decît ca o navă să plutească prin apropiere ce înseamnă apropiere, în Cosmos? — să aibă reflectoarele aprinse, ceea ce nu se întîmplă decît atunci cînd caută ceva, și să prindă în lumina lor albă minuscula mea cabină. „Trăiesc!"—ar fi țipat atunci Cosmosul inert. Oricît de slab eram în calculele matematice, îmi dădeam lesne seama că probabilitatea de care mă agățam eu, perfect identică cu zero absolut... Mai rămînea să aștept, poate o veșnicie. Am vrut, mai întîi, să-mi injectez reconditionant din 24 în 24 de ore și să stau așa gîndindu-mă indiferent la ce. Dar gîndurile, gîndurile îmi deveniseră dușmani de moarte; era atît de absurd să gîndești la oameni acolo unde nu se întinde decît infinitul mort!... Nu, trebuia să-mi opresc gîndurile! Mă surprindeam uneori cu mîna pe comenzile hublourilor, gata să le deblochez ca să dispar în eter... Dar încă mai puteam rezista și trebuia să merg pînă la capăt.

Dar infinitul are un capăt? Cîteva luni, oricît, trebuia să rezist! Trebuia să se întîmple ceva.

Inscripția de pe cabina vorbea în locul meu. Eu n-aș fi putut face mai mult, chiar dacă s-ar fi apropiat de mine vreo astronavă. Trebuia deci să mă cufund într-un somn nesfîrșit, să dorm cît mai mult, pentru a scăpa de gînduri și a învinge timpul. Costumele de scafandru aveau, bineînțeles, reglatoare de temperatură și atmosferă. Mi-am injectat o doză masivă de reconditionant și am îmbrăcat costumul. Aparatura de împrospătare permanentă a atmosferei funcționa normal. Și chiar dacă s-ar fi defectat, după ce aș fi adormit n-aș mai fi avut cum să-mi dau seama. Încet, așa cum procedasem de atîtea ori în sanatorii, la anestezierea prin hipotermie, am scăzut temperatura înauntrul costumului. Cînd am ajuns la 35 de grade, o ceață a început să-mi plutească prin fața ochilor, lăsînd, vag, contururile chipului Magdei... Mi-am întins mîinile de-a lungul corpului și am lăsat aparatura în voia ei. Știam că temperatura va scădea lin pînă la 5 grade, cînd termostatul se va opri, iar eu, închis în costumul de scafandru, voi trece pragul somnului fără vise. Numai inima va continua să-mi bată, imperceptibil, menținîndu-mi viața de care eu nu mai puteam fi conștient. Mă autoanesteziasem, pentru totdeauna poate. Nimic nu mă mai putea mișca din loc, decît un om intrînd în cabina sau un meteorit care ar fi sfărîmat-o. Așa, fără conștiință mă confundasem cu Cosmosul!

★

Întîi o senzație de apă călduță în care îți scufunzi degetele picioarelor. Apoi o senzație de ușurare a pleoapelor. Am deschis ochii. Eram într-o cameră ale cărei dimensiuni, ascunse în penumbră, nu le puteam ghici. O lumină molatică, albastruie, scălda patul în care eram întins. Prin ceața ce-mi pluteа în fața ochilor surîdea Magda.

— Tu...— abia am murmurat deși voiam să strig.

Ea și-a pus degetele pe buze, în semn de tăcere, și a zîmbit, cum numai ea știa să zîmbească.

— Unde sînt, Magda?

— Ești cu mine. Dar trebuie să mai dormi...

A venit lîngă mine, și-a trecut ușor palmele peste fruntea mea, apoi mi-a pulverizat pe față narcoticul tonic, al cărui miros de brad îl cunoșteam atît de bine.

M-am trezit nu știu după cît timp, cu capul limpede. Magda era tot acolo.

— Acum poți să te ridici...

A stins lumina și a ridicat storurile ferestrelor. Afară, mișcîndu-se ca viu, se bolta cerul albastru intens, pe care străluceau trei luni imense, roșii. Nu departe, un țărm de mare, cu valuri molatice, violete. Copaci uriași, albaștri, umbreau țărmul.

— Țărmul de mare de pe Tau Ceta...

— Da, iubitule. Nu i așa că tabloul nu ne-a mințit?

Doar că nuanțele erau mai palide...

★

Acum, cînd scriu aceste rînduri, cerute de muzeul primelor decenii de călătorii cosmice, zîmbesc fără să vreau. Cum de-am putut crede, fie chiar pentru o clipă, că tovarășii de pe astronavă mă vor lăsa pierdut în Cosmos, că nu mă vor căuta pînă mă vor găsi? Cum m-am putut gîndi că Magda se va lăsa înfrîntă de Cosmos? Ea, care obținea tot ceea ce dorea, chiar și un țărm de mare pe Tau Ceta?

În fața mea este cabina în care am trăit... cît am trăit? Nu mai vreau să știu, deși cei de pe astronavă spun că totul a durat doar o lună. Zilele, însă, au un sens cînd le socotești de pe o planetă sau măcar de pe o astronavă. În cabina mea, ele n-aveau nici un conținut. O lună sau o veșnicie, asta nu este o imagine matematică, ci un adevăr. Cabina, însă, este aici și strigă mereu, cu literele ei scrise grosolan, cu vopsea albă „Trăiesc!". Îngrijitorul muzeului mi-a cerut să-i scriu povestea și apoi să i-o imprim, pentru vizitatori. E mai bine decît să tot povestească el această întîmplare veche, de pe timpul cînd un medic de astronavă încerca principiile retrofuzecelor. De fapt, toată povestea este spusă de pereții cabinei, prin acest cuvînt atotcuprinzător: „Trăiesc!". Și de zîmbetul Magdei, unica mea Magda, care vrea ca la aniversarea de anul acesta a căsătoriei noastre să invităm prietenii pe Tau Ceta, pe țărmul mării violete.

RADIANTUL DE INFRAROȘII

Apropiindu-ne de locul cu pricina, ne izbi deodată o căldură și avurăm senzația puțin obișnuită a trecerii instantanee de la un anotimp la altul. După frigul de pînă acum aici părea să fie un adevărat colț de rai. Și doar nu aflam tot afară, dar de unde va, de sus, picura o căldură plăcută amintind de soarele mult dorit. Privim termometrul. De necrezut: 18 grade Celsius. Împotriva evidenței și a calendarului aici era primăvară. Cîțiva pași mai încolo am înghemuit de frig și ar fi înghețat și betonul. Aici însă se lucra comod și constructorii sfidau parcă anotimpul. Betonul, mai ales, era la adăpost de orice surpriză. Cînd am ridicat privirea spre cer, „soarele" care ne încălzea era mai aproape decît ne-am fi așteptat. Niște aparate suspendate la vreo trei metri trimiteau spre noi și spre beton, căldura.

Aparatele nu erau decît niște radianți, adică niște emițători de raze infraroșii care au proprietatea de a încălzi intens și rapid obiectele și persoanele expuse în calea lor. Soluția aceasta modernă, foarte economicoasă și ușor de aplicat, face ca ritmul construcțiilor să nu scadă în tot cursul anului.

De fapt, lucrurile acestea nu sînt tocmai noi. De cîțiva ani se folosesc radianți de infraroșii pe diverse șantiere de construcții. Atîta vreme însă cît utilizarea lor s-a menținut în mediul industrial și al construcțiilor, infraroșiile au fost mai puțin cunoscute. Puțină lume știe, de pildă, că infraroșiile usucă rapid mîzgurile și formele de turnare la turnătorii mărind uimitor capacitatea de turnare. La fel, ele grăbesc uscarea cărămizilor și a țiglelor în fabricile respective. În zootehnie, infraroșiile accelerează ritmul de creștere a puilor de găină și reduc mortalitatea, prin distrugerea bacteriilor. În sfîrșit, cu ajutorul radiațiilor infraroșii se usucă fructele și zarzavaturile. În medicină se folosesc la tratarea reumatismului și a nevralgiilor.

Acum însă infraroșiile au ieșit „în public" și pătrund în locuințele noastre, căpătînd cele mai neașteptate întrebuințări. Infraroșiile rumenesc pîinea, prăjesc carnea, fierb supa, încălzesc locuința... ele devin, într-un cuvînt, casnice. De acum înainte infraroșiile se pot produce la domiciliu. Un magazin special amenajat, deschis la București, pune la îndemîna cetățenilor radianți de infraroșii, care transformă energia chimică a unui gaz (propan, gaz metan) în energie calorică. În acest aparat are loc o ardere catalitică fără flacără și de mare randament, cu un consum foarte redus de combustibil. Arderea aceasta încălzește o placă de metal care în jurul a 900° emite radiații infraroșii.

Radiantul G.D., prin toate calitățile pe care le are, este una din reușitele tehnicii românești, pentru care creatorii lui merită toate felicitările.

Traian PROSAN

Infraroșiile și-au făcut apariția pe șantierele de construcții, astfel că ritmul lucrărilor nu scade nici iarna.

CU SARE ȘI PIPER

ÎNTÎMPLĂRI CU HAZ

Povestește... Stroe

Allo! Aici e Stroe
Și vroiaș să-ți aud vocea

să vă povestească astăzi, prin intermediul paginii dv., care joacă rolul undelor — microfon fiind semnătarul rîndurilor — cîteva întîmplări cu haz.

În viața noastră, a actorilor de revistă, totul trebuie să fie cu haz. Este vorba de hazul pe care-l pun autorii în text, de hazul nostru, al interpreților, și chiar de hazul spectatorilor. Cum au, alții n-au haz (Stroe n-a precizat despre cine este vorba: autori sau interpreți... — N.R.). Sînt spectatori care au haz fiid din toată inima, uneori cu gura plină... de fondante și aduc ustfel după ei toată sala. Alții însă fac haz... de necaz: c-au dat bani pentru un spectacol care nu le place, pentru că nu e așa... cum a văzut el odată, prin '36, cu niște bodeie grozave și cu artista aia — una înaltă care... în sfîrșit! Și mai era unul potrivit de slab — somer de multă vreme și care făcea așa... Cum naiba îi zicea? Juca cu una brună, cam plinuță ea — cînta... cum îi sună? O romanță... cu unul care — în sfîrșit.

Ei nu! Eu o să vă spun una întîmplată în turneu, pe cînd ne aflam la Roman. Nedespărțitul meu prieten, Vasilache, se lăsă îmbuibat și acceptă să-l fu la teatru și pe băiețașul portarului de la hotelul în care locuiam. Era și din gingășie, dar poate că era și o prudență a lui: să se aibă bine cu un portar de hotel, în cazul cînd n-aveam cu ce plăti camera.

Băiețașul stătea cuminte în culise, urmărindu-l pe Vasilache care, în pijama, lua haina, o scutura pe geam și apoi, disperat că a scăpat-o în stradă, cînta un cuplet în care se văita că a pierdut un bilet cu adresa iubitei, portofelul cu bani (nu prea-i credea lumea la capitolul ăsta), că a pierdut nu știu ce acte etc.

În timp ce se pregătea să spună cupletul, se simți tras de pijama:

— Domnu' Stroe și Vasilache... am adus eu haina, n-a căzut departe.

Firește, n-avea cum să cadă departe... dar băiatul, îndulcșat de lamentările lui Vasilache, a crezut că nu-l poate lăsa în ghearele disperării pe acel care l-a adus la teatru.

Scena a stîrnit mare haz, publicul crezînd că este integrată în text.

A doua seară, la Bacău, un spectator ne spuse cu regret:

— Păcat că ați tăiat scena cu băiatul... Am văzut-o la Roman ieri.

Vă închipuiți figura noastră!

★

Era cu cîțiva ani înaintea ultimului al doilea război mondial. O duceam foarte greu și am fost nevoiți să facem apel la ajutorul bănesc al unui proprietar de agenție de publicitate. Condițiile în care ne-a acordat sprijinul erau cu adevărat cămătărești. Seară de seară el încasa cea mai mare parte a rețetei, rămînînd ca noi să ne descurcăm cu salariile și plata diferiților furnizori. Spectacolele aveau succes, dar nouă nu ne rămîneau uneori nici pentru mîncare. Furnizorii ne asaltau în fiecare seară. La un moment dat, de teamă să n-o ștergem — ceea ce se mai întîmpla cîteodată... — se plasau în culise. Cînd îi simțeam în coastă, îi șopteam lui Vasilache: „Vezi c-au venit... lungește-o!"

Și improvizam, ca să-i facem pe furnizori să-și piardă răbdarea.

Într-o seară, privind spre bufet, constat că furnizorii sînt foarte agitați. Pentru a întîrzia un deznodămînt neplăcut, am bîsat unele cuplete, apoi am improvizat. Unul dintre furnizori, fie că a prins „sistemul", fie că era mai nervos, se avîntă în scenă și strigă:

— N-am de gînd să vă aștept aici pînă-n zori!

Ne-am gîndit să-l plasăm în rol și l-am întrebat.

— Cu ce vă putem servi?

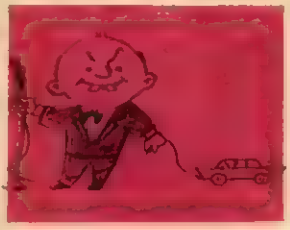

Aveți ceva de spus? Vă cedăm locul!

Nè... nè... nu plecați de aici pînă nu-mi dați banii.

- N-ați prefera cîteva bancuri eventual bune?

— Nu. Eu vreau banii! Stau de o oră aici.

— Și publicul de două... și nu s-a plictisit. Haide... spune...

Și lulndu-l amîndoi de braț, făcurăm ocolul scenei, cîntînd. Publicul se tăvălea de rîs văzîndu-l pe improvizatul nostru partener cum se zbate în brațele noastre, fără să înțeleagă. Credea că așa-i rolul. Noi făceam haz: îi dădeam cîte un bobîrnac, îi stîlcam să schițeze un pas de dans încît, disperat, creditorul nostru o luă la goană prin culise. Ceilalți se amuzaseră cîteva clipe, dar temîndu-se că vom repeta figura cu fiecare dintre ei, o luaseră la sănătoasa.

Cîteva seri am avut răgazul să jucăm fără creditori! Are haz întîmplarea, nu? *Astăzi!*

★

Și acum o să aflați geneza refrenului „Îți fac caricatura, c-radiomagazin". Era în iarna cînd zăpada căzuse în cantități industriale. În fața blocului în care locuiesc, o echipă curăța strada. Presimt că unul din echipă încerca să tragă chiulul, pentru că treclnd pe lîngă el mă auzii strigat.

Tovarășe Stroe, ia să-i faci lu' așta caricatura la radio!

— Păi o caricatură se vede, nu se aude!

Ia fă-o dumneata și ai să vezi cum iese de bine!

Așa am primit sugestia pentru un cuplet care s-a bucurat de succes. Numai că... povestea asta are și o completare.

Au trecut cîțiva ani. Într-o zi, grăbit să ajung mai repede la Casa de creație populară a Capitalei, din piața Kulbișev, am urcat în tramvaiul 5 chiar din fața casei, stația următoare fiind chiar în fața Casei de creație. Vagonul fiind plin, mi-am spus că va fi imposibil să ajung la ușa din față pentru a coborî așa cum cere regulamentul și... obrazul. Am rămas deci pe platforma din urmă și, ajungînd în stație, am sărit primul. Cei care așteptau acolo tramvaiul au protestat. Am căutat să mă strecor neobservat, jenat că am comis o infracțiune... dar m-am auzit apostrofat:

— Păi... ia vezi, tovarășe Stroe... că-ți fac caricatura pe stradă aici, îndat'! Tocmai dumneata, care dai lecții de comportare la radio?

Este de prisos să vă spun că n-am întors capul ca să continuu cupletul. Cred că era singura dată în viața mea cînd am ieșit din... scenă, fără aplauze și... rușinat!

De atunci nu mai folosesc decît... mașina mea!

★

Terminîndu-și povestea, Stroe nu mă mai putea privi de sus.... cu toate că discuțiile s-au purtat la etajul al 11-lea al blocului în care locuiește

Interviu luat de **S. M. RUSU**

Un „pas"

Pe-arena vorbăriei toreador vestit,
În vîrful limbii, spadă cu botul ascuțit,
El flutură citate
Cuvinte jumătate
Și-angajamente-n stoluri din gură-adesea-i zboară,
Sortite înainte de naștere să moară...

. . . . . .

Deunăzi, la ședință, s-a ridicat solemn.
Toți au oftat în sală prelung, ca la un semn.
„Am să vorbesc, tovarăși — problema-i capitală! —
Despre activitatea sindicală!
Deci, în problema asta, tovarăși mult iubiți..."
Și-a tot vorbit... Cît, nu spun, să nu vă îngroziți.
Cînd a sfîrșit — căci, totuși, minunea s-a-ntîmplat! —
După ce angajamente solemne și-a luat,
Strigă cu voce-naltă și cu eroic glas:
„În munca sindicală să facem înc-un pas!"
Și vru din nou să-nșire tirade furtunoase,
Dar unul, ce paharul răbdării și-l vărsase,
Strigă: „Ia nu-ți mai face din vorbe goale scut!
Gîndește-te mai bine că tu ai de făcut
Un pas cum mărcel
Și uiți mereu de el!"
„Eu?! De ce pas e vorba?!" — se auzi o șoaptă.
„De pasul care duce de la cuvînt la faptă!"

Mihnea MOISESCU

UNU' MIC...

De fapt îl cheamă Bamă. Ilie Bamă. Dar noi îl spunem „unu' mic", pentrucă care i se potrivește ca degetele în mănușă.

„Unu' mic" se scoală, e drept, la 6 dimineața, dar la 6 și un sfert trage un degețel, „unu' mic", de trăsău ca să se trezească. La opt semnează condica și, cu geanta la subsuoară, se duce direct la primul bufet, unde mai dă pe gît „unu' mic" de drojdie, ca să-i înfierbînte la început de muncă. La orele zece, ca și la unsprezece, tot cîte „unu' mic", să nu se-nmoaie la treabă. La prînz, far „unu' mic", ca aperitiv: după-amiaza, la fel, și mereu așa pînă seara.

Dacă-l întrebi, te minte-n față: „Eu? Nici gura n-am pusă Miroase? Ți se pare! Ăi fi luat dumneata rachiu și acum..."

Dacă îl prinzi în local cu dorobanțul la gură, se prinde de falcă, se strîmbă, scuipă de durere și scîrbit de băutură: „Ptiu! Mă omoară o măsea. Și nu pot suferi, domle, tovarășe, alcoolul în gură, să mă tai!"

Ca au, doi, cinci... „Unu' mic" a dus-o tot așa. Adică ne-a dus pe noi, făcîndu-și mendrele. Apoi a fost transferat și n-am mai auzit de el. Pînă mai ieri, cînd mă-ntîlnii pe bulevard cu un prieten. Din una, alta:

Ce-o mai fi cu „unu' mic"?

Prietenul meu a dat din cap cu satisfacție

Și-a găsit nasul!

Cum adică?

— A dat de „unu' mare" și l-a pus la locul lui...

Anton ALEXE

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Scenetă în doi

El: *Oaie figaie, bălaie, în capul lui Nicolae. În șapte litere.*
Ea: *Ce-i asta?*
El: *E unu orizontal. Nu înțeleg, dragă, cum poate să nu le pasioneze jocul. Cuvintele încrucișate dezvoltă inteligența, perspicacitatea, imaginația, memoria. Fiecare careu este o enciclopedie în tematica respectivă. De exemplu, iată aici o tematică ciobănească: „La stînă". La unu orizontal: „Oaie figaie, bălaie, în capul lui Nicolae".*
Ea: *De ce tocmai în capul lui Nicolae?*
El: *Pentru rimă, dragă. Prezentarea jocului trebuie să fie armonioasă și literară. Iar rezolvarea e simplă: căciula. Că-ciu-la. E din șapte litere și se încrucișează perfect cu verticalul: „c" de la „cioban", „a" de la „amnar", cu care își aprinde ciobanul țigara, și așa mai departe. Totul e să cunoști tematica.*
Ea: *Asta-i! Eu nu cunosc tematica. Nu mă pricep la oi.*
El: *Păi zi așa, dragă. Atunci, luăm alt careu, cu altă tematică. Zvologea îți convine?*
Ea: *E specialitatea mea.*
El: *Foarte bine. Să luam jocul intitulat „Insecte". Îți convine?*
Ea: *Perfect.*
El: *Atunci fii atentă cum sună unu orizontal: „Nu-ți convine să stea musca pe ea". Ei, ce e?*
Ea: *Știu! Mîncarea.*
El: *N-ai ghicit.*
Ea: *Cum n-am ghicit? Îți convine să stea musca pe mîncare?*
El: *N-are nici o legătură.*
Ea: *Ba are, pentru că e neigienic.*
El: *O fi neigienic, dar nu se încrucișează. Mai gîndește-te, pe ce nu-ți convine să stea musca?*
Ea: *Pe nas.*
El: *Nasul nu se încrucișează!*
Ea: *Atunci ce se încrucișează?*
El: *Căciula, frate! Nu-ți convine să stai cu musca pe căciulă. Că-ciu-la. Parcă ziceai că te pricepi la tematica „insecte".*
Ea: *Hm... Eu zic să mai încercăm și alta.*
El: *Am să-ți propun careul „Istorie". Pornim tot de la orizontal „Se găseau în capul vasilei lui Mihai Viteazu". Ei?*
Ea: *Știu. Comandanți.*
El: *Nu se potrivește.*
Ea: *Căpitani.*
El: *Nici!*
Ea: *Generali.*
El: *Nu se încrucișează.*
Ea: *Atunci ce se încrucișează în capul vasilei lui Mihai Viteazu, la Călugareni?*
El: *Căciuli. Că-ciuli. Exact șapte litere. Văd că nici la istorie nu prea faci față.*
Ea: *Mai ai și alte tematici?*
El: *Berechet. Uite, de exemplu, jocul „Astronautica". Orizontal: Cînd ești în Lună, nu poți da cu ea de pămînt!*
Ea: *Ei?*
El: *Căciula, frate! Cînd ești în Luna, nu poți da cu ea de pămînt, dai cu ea de... Luna.*
Ea: *La asta nu m-am gîndit.*
El: *Nu e nimic, să nu te descurajezi, că mai sînt altfea tematici! Uite un joc intitulat „Ziua minerului". Orizontal: „Și minerii umblă cu ea în cap".*
Ea: *Căciula.*
El: *Ei vezi că ai început să înțelegi? Vezi cum numai din cîteva careuri a și început să fii se dezvolte inteligența, perspicacitatea, imaginația, memoria? Să mai luăm un careu: „De ziua soției". Orizontal: „În capul sofului".*
Ea. *Căciula.*
El: *Bravo, ai prezență de spirit. Și uite încă un careu intitulat „Confecții-îmbrăcăminte". La unu orizontal: „Căciulă fără coadă".*
Ea: *Cum?*
El: *Căciulă fără coadă. Nu știi?*
Ea: *Habar n-am. Ce e?*
El: *Căciul.*
Ea *Cum căciul??!*
El: *Căciul, din șase litere.*
Ea *Bine, dar ce-i aia căciul?*
El: *E căciula fără coadă, fi-am spus doar. Iei pe „căciulă", tai pe „ă" din coadă și rămîne „căciul", adică „căciula" fără coadă. Așa-i la cuvinte încrucișate.*
Ea: *Asemenea cuvinte parcă nu-s făcute cu capul. Parcă-s facute cu căciula.*
El: *Vrei să zici, așa cap...*
Ea: *Așa cap, așa căciul!*

Victor PIȚIGOI

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

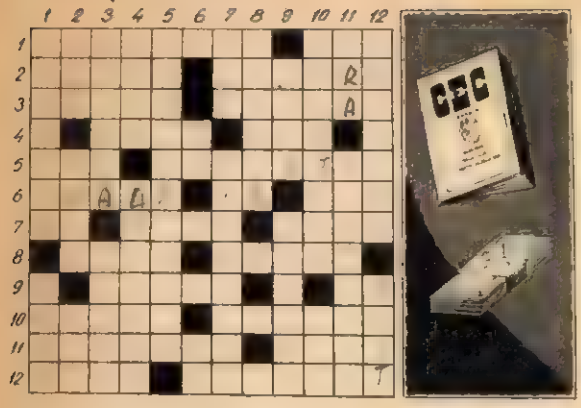

BANI ȘI ECONOMII

ORIZONTAL: 1) Economii încredințate spre păstrare unei instituții bancare — Casa de Economii și Consemnațiuni. 2) Programe de lucru — Cale importantă de comunicație. 3) Instituție prin care statul socialist dirijează economia monetară — Compartiment al biroului, în care se păstrează și obiectele de valoare. 4) Rezervație pentru economisirea anumitor specii de copaci sau animale — Aceea. 5) Un livret de economii cu care s-a făcut acum prima depunere — Operație monetară specifică perioadelor de criză din economia capitalistă. 6) Obiect depus în garanție, pentru obținerea unui împrumut într-o țară capitalistă — Servește! — În tentație! 7) Miros particular — Mină strînsă — Face economie la vorbă. 8) Albastrul cerului — Orașul antic în care s-au bătut primele monede metalice de formă rotundă. 9) Piatră acră — Pronume posesiv. 10) Impunător — Cal de curse. 11) Luncă inundabilă a unui riu, rezervă agriculturii — N-ai memorie. 12) Suport suprapus, cum au și casele de bani — Trecut în registrul contabil dintr-o rubrică greșită în cea corectă.

VERTICAL: 1) Procente cîștigate de cei care-și depun economiile la C.E.C. — Cuime a unui deal (fig.). 2) Epocă — Singurul loc în deșert în care nu trebuie să faci economie de apă — Astfel. 3) Cei cu portretele fruntașilor în economii este de obicei expus la intrarea în fabrică (art.) — Bancher din antichitate și din evul mediu. 4) A urma o linie ascendentă — Împelușgat. 5) Necontractată la ADAS. 6) O sută strînși la un loc fac un secol (sing.) — Pește! 7) Curățat de bani (fig.) — Întreținut cu bani. 8) Socoteală imaginară. 9) A împărți bancnotele pe valori — Depozitul unei bănci de emisie. 10) Locuitor al unei țări, care se bucură de drepturi civile și politice — Conifer. 11) Exista — Sumă percepută. 12) Livrete pe care se depun economiile la C.E.C. — Asociația științifică a inginerilor și tehnicienilor.

DEZLEGAREA JOCULUI „FIZICĂ" APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ORIZONTAL: 1) Acustica — — Erg. 2) Gaz — Radiații 3) Ot — Fon — Uvol. 4) Nicol — I — De — Nb 5) Ac — Rma — Ac — E. 6) Nituire — Aur. 7) O — Na — Va — Atl. 8) Ste — Mese — Om. 9) Mrt — Li — Adia. 10) Optica — Po — Tb. 11) Za — Ne — Grad — U. 12) Altopind — Aer.

SFATURI practice

Perele — fructe cu calități deosebite

Printre fructele de toamnă care se pot păstra bine pe timpul iernii sînt și anumite specii de pere. Dacă însă iarna, în ce privește consumul de fructe, unii oameni se limitează mai mult la mere, este datorită faptului că despre conținutul nutritiv și terapeutic al perelor s-a vorbit întotdeauna foarte puțin. Și aceasta pentru că multe din substanțele din care se compun aceste fructe se sustrag încă analizei chimice.

Totuși aceste analize au arătat că, dacă din punctul de vedere al vitaminelor perele sînt mai sărace decît merele sau alte fructe, în schimb ele sînt foarte bogate în substanțe minerale bazice. În pere, în afară de o cantitate apreciabilă de zahăr (6-11 la sută), se găsesc: calciu, magneziu și, mai ales, potasiu. Se găsesc apoi: oxid de fier, acid fosforic, acid silicic și acid sulfuric, tanin, pectină, precum și diferiți hidrați de carbon.

Or, aceste substanțe — fără a mai ține seama și de cele nedescoperite încă — sînt suficiente pentru a face din pere fructe foarte prețioase pentru hrana omului și chiar pentru unele scopuri terapeutice.

O calitate deosebită a perelor, față de mere și de alte fructe, constă în faptul că ele nu conțin clorură de sodiu (sare de bucătărie). Această lipsă a sării și excesul de potasiu pe care-l prezintă în schimb fac din pere un adevărat medicament pentru combaterea edemelor (umflăturilor), în special a acelora produse prin acumularea de apă în țesuturi sau de grăsimi inutile.

Deci trebuie să reținem că din punct de vedere dietetic și terapeutic perele au o influență importantă în sensul deshidratării organismului — adică al eliminării excesului de apă acumulat în țesuturi — și că ele pot constitui elementele unui recomandabile cure de slăbit, așa cum pot avea efecte foarte bune asupra aparatului circulator și asupra mucoasei aparatului gastro-intestinal.

Desigur că forma ideală de consumat — prin care nu se pierde nimic din conținut — este cea crudă. Dar dacă organismul nostru manifestă intoleranță pentru o asemenea formă, le putem consuma foarte bine sub forma de jeleu, compot sau — și mai indicat — sub formă de suc.

Pentru a realiza o cură de combatere a obezității, trebuie să înlocuim cel puțin la o masă pe zi mîncărurile obișnuite cu pere crude (sau fierte înăbușit), în asociere cu ... de lapte, cu iaurt și cu pîine din făină integrală

IOSIANA

POATE FI DIRIJATĂ MIȘCAREA PĂMÎNTULUI?

Un personaj al romanului lui Jules Verne „De la Pămînt la Lună" se gîndea cu cît s-ar putea schimba în bine clima Pămîntului, dacă axul mișcării lui de rotație ar fi perpendicular pe planul orbitei mișcării de revoluție. În timpurile noastre știința și tehnica au făcut pași atît de uriași înainte, încît acest rod al imaginației marelui creator de romane științifico-fantastice începe să prindă ființă. Omul învață să dirijeze energia nucleară punîndu-și în slujba colosalele rezerve energetice ale nucleului atomic. Viitorul aparține energiei atomice și — desigur — poate că visuri care azi par irealizabile vor deveni mîine realități. Un singur exemplu: numai energia reacției termonucleare a deuteriului (izotop al hidrogenului) conținut în apa mărilor, fluviilor și lacurilor este de 300.000 ori mai mare decît energia mișcării de rotație a gigantice mase a Pămîntului. Este posibil, prin urmare, ca acea forță capabilă să „dirijeze" planeta noastră să existe.

Savantul sovietic G. I. Pokrovski a emis ipoteza dirijării mișcărilor globului pămîntesc în spațiul cosmic cu ajutorul energiei atomice. Dacă în preajma unuia dintre poli — a spus acesta — ar fi plasat un motor cu reacție nucleară de o putere uriașă, Pămîntul ar putea fi deplasat de pe mileuara lui orbită, mai aproape sau mai departe de Soare.

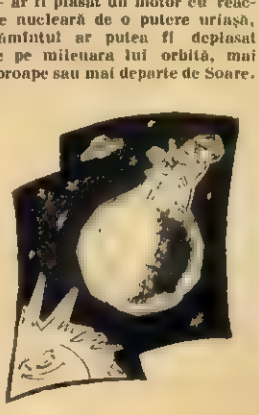

Peștele pescar

În apele mărilor calde se întîlnește un pește ce se ocupă cu pescuitul altor pești mai mici cu care se hrănește. Datorită acestui fapt, el este cunoscut sub denumirea de „peștele pescar". Cu ajutorul aripioarelor sale de sub burtă, care sînt foarte puternice, acest pește își face o groapă în nisip, rămînînd acolo la pîndă. Țepii ei cocoașa sa de pe spinare, precum și proprietatea pe care o are de a-și schimba culoarea pielii după mediul în care se găsește, îi fac greu de recunoscut. Pe cap are două prelungiri sfîrșite cu un fel de ciucure cărnos care atîrnă chiar în fața gurii. Acest ciucure joacă rolul de nadă. Cînd vreun pești mici trece prin fața lui, este momit de ciucurii aceia care se mișcă încoace și încolo: bineînțeles că, în momentul în care peștișorul deschide gura să apuce „nada", este înghițit de iacomul și vicleanul pescar.

POȘTA redacției

GRIGORE VELCIU — Pașcani. Folosirea energiei atomice la propulsarea automobilelor și chiar a locomotivelor de cale ferată nu e deocamdată posibilă, din cauza greutății pe care o prezintă izolarea radiațiilor radioactive. În schimb, energia atomică poate contribui indirect și în aceste domenii, prin producerea de curent electric din ce în ce mai ieftin. Acest curent electric nu numai că va ieftini fabricarea materialelor și carburanților necesari automobilului, dar va permite și electrificarea pe scară largă a căilor ferate.

SIMONA LUPAȘCU — Tg. Ocna. Cea mai mare adîncime a Dunării poate fi măsurată în apropierea orașului Tulcea, unde ajunge pînă la 30 de metri. Cea mai mare adîncime a bălților din Deltă nu trece de trei metri. Stuful constituie într-adevăr una din bogățiile naturale ale țării noastre și regimul democrat-popular a depus și depune eforturi pentru valorificarea lui. Din 200.000 tone de stuf se pot obține peste 50.000 tone de celuloză — adică atît cît s-ar obține din 300.000 metri cubi de lemn. Or, numai din Delta Dunării se pot recolta anual peste 2.400.000 tone de stuf.

SANDA FLORESCU — Mediaș. Primul care a sesizat că în compoziția branei intră, în afara substanțelor chimice deja cunoscute, și unele elemente încă necunoscute dar de o importanță vitală, a fost medicul rus Nikolai Ivanovici Lunin, în anul 1881. Acestea erau vitaminele, pe care le-a botezat astfel biochimistul polonez Cazimir Funk, în anul 1911, cînd a reușit să obțină pentru prima oară o asemenea substanță din tărîțele de orez. Denumirea de vitamină provine din cuvîntul latinesc *vita* (viață) asociat cu *amină* (combinație chimică ce conține azot aminat). În traducere fidelă aceasta ar însemna deci „amină vitală". Lumea trăia, firește, și înainte de descoperirea vitaminelor, pentru că le ingurgita fără să-și dea seama, o dată cu hrana. Numai atunci cînd această hrană era redusă în anumite elemente lipsite de vitamine — cum se întîmplă mai ales în lumea navigatorilor — se puteau constata efectele nefaste ale avitaminozei.

VIRGIL STANCIU — Buzău. În alimentația obișnuită, carnea poate fi foarte bine înlocuită — din punct de vedere al elementelor nutritive — cu multe alte alimente. O sută de grame de carne, spre exemplu, se pot înlocui cu 500 gr lapte sau 70 gr brînză telemea ori două ouă sau 100 gr pește etc. Dacă medicul v-a recomandat un astfel de regim, e bine să-l adoptați.

De vorbă cu medicul

ALIMENTAȚIA LACTATĂ

Fiind un aliment ușor digestibil și avînd o valoare nutritivă considerabilă, laptele este întrebuințat pe scară largă atît în alimentația omului sănătos cît și în dieta omului bolnav. Laptele este bogat în vitamine, conținînd vitaminele A, B_1, B_2, C, D. Ingerat în formă lichidă, el devine în stomac un aliment compact prin faptul că se coagulează. Acest cheag se digeră cu greutate, de aceea se recomandă ca laptele să fie băut foarte încet și să fie amestecat, înainte de consumare, cu ceai, cacao, cafea de malț, griș sau orez.

Unele persoane nu tolerează bine laptele, care poate da balonări sau diaree. În aceste cazuri se recomandă administrarea laptelui în doze crescînde. Astfel se suprimă de cele mai multe ori fenomenele neplăcute.

Laptele este un aliment foarte indicat în afecțiunile stomacului și, în mod special, în boala ulceroasă, fiind însă contraindicat cu desăvîrșire în enteritele acute și în celelalte de fermentație cu diaree.

Dintre produsele lactate *laptele bătut* și *iaurtul* sînt ușor digestibile și indicate în constipații. Totuși sînt contraindicate persoanelor care suferă de hiperaciditate (arsuri).

Smîntîna este ușor digestibilă. Este bogată în grăsimi, calciu, fosfor și în vitaminele A și C. Fiind bine tolerată în afecțiunile stomacului se recomandă a fi consumată ca atare sau ca adaus la supe și legume fierte, cărora le ridică valoarea nutritivă.

Untul proaspăt este grăsimea cea mai ușor digerabilă. De aceea este permis în afecțiunile cronice ale ficatului și în bolile stomacului, unde reduce și hiperaciditatea. Bogat în grăsimi, untul are o mare valoare calorică, eliberînd 759,3 calorii la suta de grame. Este, de asemenea, bogat în calciu și fosfor, în vitaminele A, B și C. De aceea este indicat în alimentația copiilor în perioada de creștere și în alimentația convalescenților. Untul topit însă devine greu digestibil, ca și celelalte grăsimi.

Brînzeturile, care rezultă din coagularea caseinei din lapte, se împart în două categorii: brînzeturile grase, care conțin pînă la 50 la sută grăsimi, și brînza slabă, cu un conținut de sub 20 la sută grăsimi. Cea mai ușor digerabilă este brînza albă, proaspătă, de vaci, preparată din laptele smîntînit. Este foarte bine tolerată în afecțiunile gastroduodenale și este în mod special indicată în tratamentul bolilor de ficat.

Brînzeturile fermentate au conținut bogat în grăsimi și sînt greu digerabile.

Brînza, prin conținutul ei bogat în calciu și fosfor, vitaminele A și C, grăsimi și proteine, are o mare valoare nutritivă. Ea este indicată în supraalimentația convalescenților și, datorită conținutului ei sărac în zaharuri, este indicată în regimul diabeticilor. Brînzeturile cu conținut bogat în sare sînt contraindicate la hipertensivi, la cardiaci și la bolnavii de rinichi.

Ar mai fi de menționat *urda dulce* care, fiind ușor digerabilă, se recomandă în alimentația copiilor, a bătrînilor și a convalescenților; de asemenea *cașul*, indicat în alimentația suferinzilor de colită de fermentație.

Dr. Silviu GHEREA

CITITORII către CITITORI

Doresc să corespondeze cu tineri și tinere din toată țara și să facă schimb de cărți poștale ilustrate elevele: Gabriela Lazăr, str. Armata Roșie nr. 38, Cluj, și Dorina Maxim, str. Crișan nr. 25, Cluj.

Dorește să corespondeze în domeniul muncii cu cartea și să facă schimb de vederi tov. Elena Cristian, bibliotecară la Biblioteca raională din Lieși, reg. Galați.

Dorește să facă schimb de timbre poștale, fotografii de artiști, ilustrate și desene tov. Crișan Mihai, din comuna Sălard, reg. Oradea.

Dorește să facă schimb de vederi dar și de fotografii proprii ale fotografilor amatori, conținînd priveliști din țară, tov. Cocard Eugenia, de la Spitalul unificat din Orăștie, reg. Hunedoara.

Doresc să facă schimb de vederi și de fotografii de artiști de film următorii: Iagăru Nicolae, Bloc Lunca I nr. 34, apart. 6, Reșița; Liviu Novac, comuna Pecica nr. 39, reg. Timișoara.

Tov. Nicu Rotaru, artist amator din Tg. Frumos, reg. Iași, str. Grigorescu nr. 38, dorește să poarte corespondență cu tineri și tinere din toată țara, pe teme de pictură și artă grafică.

Dan Fiorea, șeful celei mai tinere echipe de încălzire centrală din țară, și tovarășii săi de muncă din echipa ce o conduce pe Șantierul de construcții nr. 7 din Lupeni, raionul Petroșani, vor să corespondeze cu colegi de specialitate de pe alte șantiere din țară, pe tema preocupărilor lor profesionale comune și pe teme de sport.

Vor să facă schimb de cărți poștale ilustrate (vederi) următorii:

Iura Maria, str. Gh. Barițiu nr. 27, Sînnicolaul Mare, reg. Timișoara;

Mihai Carol, Blocul B 53, sc. I, apart 2, Vulcan, raionul Petroșani;

Nicolae I. Chiriță, str. Tache Ionescu 4, Pitești;

Aurica I. Popescu, str. Justiției 15, Pitești;

Elisabeta I. Turcea, str. Justiției nr. 15, Pitești;

Mimi Șenk, str. Gh. Coșbuc nr. 17, Orăștie, reg. Hunedoara;

Lili Popescu, elevă cl. a XI-a, str. Piut. Niță Ion nr. 8, raionul 1 Mai, București;

Ion Popescu, str. Gh. Doja nr. 59, Pitești;

Gh. Nemeș, str. I. Fonaghi nr. 7, Craiova;

Petru Varga, Piața Republicii nr. 13, Parcul Pușkin, Mediaș, reg. Stalin;

Osman Izet, elev anul III școala de meseriî (tîmplărie) din Tulcea, str. Victoriei nr. 75;

Aurelia Lațcu, str. Engels nr. 102, Or. Stalin.

Valerica Jerebțov, str. N. Bălcescu nr. 15, Galați;

Marietta Boboc, str. Petru Rareș nr. 22, Vaslui;

Luiza Dumitriu, str. Mărăști nr. 6, Brăila;

Florentina Popa, str. Carpați nr. 35, Bacău;

Fatima Ahmet, str. Aliman nr. 13, raion 23 August, București;

Georgeta Lucaciu, str. Malakovski nr. 23, Arad,

Anca Stănescu, B-dul Republicii nr. 24, Arad.

DIN PARTEA REDACȚIEI

Unii cititori ne-au semnalat că au scris la adresele indicate în această rubrică și nu au primit răspunsuri. Redacția ține să menționeze că nu-și poate asuma nici un fel de răspundere. Publicînd rubrica de față, noi răspundem unei dorințe manifestate de cititorii noștri. Asupra seriozității unora sau altora dintre solicitatori nu putem da însă nici o garanție.

Moda

BLUZE DE IARNĂ

— La lucru îmi place să port clasica ținută fustă cu bluză. Aș vrea însă cîteva idei care s-o facă să nu semene cu ce s-a tot văzut în anii trecuți.

— Să nu te aștepți la inovații senzaționale. E doar vorba de o ținută clasică. E drept însă că anul acesta aduce o seamă de tendințe noi. Cea mai frapantă este bluza gen cazacă, purtată peste fustă. De cele mai multe ori are cordon. Pentru femeile cu talia mai subțire se potrivește un cordon (lat sau îngust) din piele, bine strîns; pentru celelalte — un cordon din același material cu bluza, lejer înnodat la cîțiva centimetri sub talie.

Printre variantele acestei ținute mai trebuie amintită bluza gen marinar și bluzonul reținut cu o bentiță pe șold. O idee care are să le cucerească pe fetele tinere și sportive: o mică glugă, croită o dată cu bluza și care poate fi răsfrîntă în chip de guler.

— Cu ce se poate completa ținuta fustă cu bluză cînd e frig? N-aș vrea să port numai jacheta mea de lînă albă. E prea gingașă...

— Îți recomand o vestă din diftină sau tuid, dreaptă, despicată pe șolduri și cu decolteu în unghi, imitînd croiala unui pulover bărbătesc. Pentru femeile cu talia îngustă, e nimerită o vestă gen bolero, încheiată lateral.

— A mai rămas să-mi semnalezi materialele din care pot fi confecționate bluzele de iarnă.

— Alături de bumbac, în primul rînd pichetul și poplinul, care rămîn neîntrecute prin ținuta, coloritul și lavabilitatea lor; se mai pot face bluze din diftină, lenaj, jerse și cașmir de lînă. Țin să-ți mai semnalez o noutate produsă recent de industria noastră textilă: o țesătură foarte fină, din mătase naturală cu lînă, avînd aspectul mătăsos al poplinului, plus toate calitățile unei țesături de lînă. Numele ei? „Varșovia"!

Un sfat cosmetic pe săptămînă

DACĂ AVEȚI TENUL USCAT...

Descriam, în articolul trecut, caracteristicile tenului uscat din lipsă de grăsime (spre deosebire de cel deshidratat) și vă făgăduiam pentru rubrica de față cîteva indicații în legătură cu îngrijirea lui. Iată-le în rîndurile de mai jos.

Seara, pentru a curăța obrazul de fard, praf și alte impurități, este necesar să folosiți un demachiant gras. Se poate întrebuința fie laptele de lanolină „Nivea", care se găsește în comerț, fie un amestec în părți egale — cîte 15 gr — de ulei de măsline și ulei de arahide ori de floarea-soarelui. Demachiantul se lasă în contact cu pielea 3-4 minute, după care obrazul se șterge ușor cu cîteva tampoane de vată.

Apoi, spre a da pielii grăsimea ce-i lipsește, se aplică pe față o cremă grasă, cum ar fi de pildă crema „Magnolia", sau o cremă făcută din: ceară de albine 15 gr, ulei de arahide (sau de parafină pentru uz intern) 60 gr, apă distilată 10 gr, tinctura benzoe 1 gr. Crema se lasă pe obraz între 30 și 60 de minute, în funcție de timpul de care dispuneți. În nici un caz însă crema nu se păstrează pe obraz în timpul nopții, cînd pielea trebuie lăsată să respire în voie.

Dimineața spălați fața cu apă rece, fără a folosi săpunul. Și pentru că în mintea multor femei persistă concepția greșită că apa face rău tenului uscat și că, deci, ar trebui evitată folosirea ei, atrag atenția asupra faptului că pielea are zilnic nevoie de apă. Deoarece însă apa care este calcaroasă poate irita uneori tenul, ea va fi „înmuiată", adică la 1 litru de apă care clocotește se adaugă o linguriță de bicarbonat de sodiu sau de borax. Apa se va întrebuința numai după completa ei răcire. Fața va fi șterată cu un prosop moale și, dacă se simte nevoia, va fi unsă cu un strat fin de cremă „Elida", care ajută ca pudra să prindă frumos.

Pe cît posibil, evitați în timpul iernii fondul de ten, care usucă pielea, și folosiți o pudră de bună calitate, grasă, care să apere tenul de vînt și ger.

O dată la 10-15 zile, este bine să se aplice, pe fața bine curățată în prealabil, o mască preparată dintr-un gălbenuș de ou frecat cu puțin unt de lemn. Masca se ține pe față 25-30 de minute, apoi obrazul se spală cu ceai de mușețel călduț și se clătește cu ceai de mușețel rece.

Ileana VIDRAN

La întrebările cititorilor

Ce este „zăpada neagră"?

Tovarășa Melania Voicu din Timișul de Jos-Muscel ne scrie că a auzit vorbindu-se despre „zăpada neagră", întrebîndu-ne dacă există într-adevăr așa ceva sau e o simplă poveste — și, dacă există, cum se explică fenomenul. Îi răspundem:

Se întîmplă cîteodată, iarna — în general către sfîrșitul iernii — ca vremea să se încălzească brusc. Pe albul imaculat al zăpezilor de munte apar atunci — în unele locuri — imense pete negre, de parcă ar fi nins cu funingine. Fenomenul e cunoscut din cele mai vechi timpuri, cînd se credea că e vorba într-adevăr de o zăpadă de această culoare, pe care superstiția o lua drept semn prevestitor de rele.

Astăzi se știe precis că aceste pete negre nu sînt altceva decît apariția la suprafața zăpezii a unor viețăți foarte mici, atît de numeroase, încît în cantitatea de zăpadă cuprinsă într-o cutie de chibrituri au putut fi numărate, la un moment dat, cu ajutorul microscopului, peste 750.000 de exemplare.

Sînt așa-numiții „purici de zăpadă" (Isotoma nivalis), care trăiesc printre pietrele și în crăpăturile munților, că și în așternuturile de mușchi, și care, la primul semn de încălzire a vremii, apar la suprafața zăpezii (în special atunci cînd iarna a fost lungă și aspră). Cercetătorii au constatat că acești purici de zăpadă, care n-au comun cu puricii obișnuiți decît faptul că pot sări cu iuțeală în toate părțile, fac parte din ordinul Colembolelor, care cuprinde o întreagă serie de specii. Ei apar la suprafața zăpezii în căutarea a tot felul de spori de alge microscopice, cu care se hrănesc.

Una din specii este și puricele ghețarilor (Isotoma saltans), pe care alpiniștii îl cunosc foarte bine și care nu se teme de frig. Chiar dacă înghețată la un moment dat, el învie la apariția primelor raze de soare. Hrana lui constă din diferite substanțe vegetale și în special din polenul coniferelor, purtat de vînturi pînă acolo.

La noi în țară, în împrejurimile Sinaiei, există o altă asemenea vietate (Boreus hiemalis) care face parte din ordinul Mecopterelor, avînd o organizare cu mult superioară puricilor de zăpadă. Seamănă la corp cu un greier, atingînd în lungime pînă la 4 mm, și e perfect adaptată la frig.

Și aceasta este atît de prolifică, încît uneori formează pete mari, negre, pe suprafața zăpezii.

Iată deci cum se explică „zăpada neagră".

Aerul ca... material de construcții?

Pornind de la experiența învelișurilor plastice necesare continuării lucrărilor pe șantierele de construcții în timpul iernii, profesorul sovietic G. Pokrovski a elaborat un proiect pentru folosirea aerului ca material de construcție.

Punerea în practică a acestei idei este deocamdată destinată regiunilor extrem-nordice, unde temperatura permanent scăzută permite cu greu ridicarea unei construcții din materiale obișnuite.

Pentru început, profesorul Pokrovski vede posibilă ridicarea unei cupole uriașe, al cărei acoperiș ar consta din două-trei straturi de materii plastice suprapuse, care să nu aibă o greutate mai mare de un kilogram pe metru pătrat. Acest acoperiș, care va fi permeabil pentru lumină dar impermeabil pentru aer, va fi susținut nu prin coloane sau prin piloni, ci pur și simplu prin presiunea de aer din interior, care să fie cu 0,1 la sută mai mare decît presiunea exterioară.

Alt sistem de susținere și mai solid și de durată ar consta dintr-un eșafodaj de tuburi plastice, prin care să circule tot timpul aerul la o presiune superioară celei exterioare. Aceste tuburi eșafodate în formă de arcuri ar susține perfect acoperișul de material plastic al construcției. Ba mai mult, prin ele s-ar putea introduce — după necesitate — aer cald sau rece, presiunea fiind reglată automat cu ajutorul compresoarelor.

Ceea ce e mai interesant e că asemenea construcții pot fi executate indiferent în ce loc și apoi transportate pe șantier, unde, fiind așezate în poziția calculată cu ajutorul compresoarelor puse în funcțiune, ele s-ar ridica automat în 10-50 de minute.

Această este numai una din perspectivele pe care le oferă așa-numita „arhitectură aerostatică", despre care se vorbește în cercurile științifice din toată lumea.

ORGA ELECTRONICĂ „IONIKA", fabricată de întreprinderea de specialitate din Klingenthal (R.D. Germană), s-a bucurat de unanime aprecieri la Tîrgul internațional de mostre de la Poznan (R.P. Polonă).

A APĂRAT CU STRĂȘNICIE POARTA... Anul acesta revista sovietică „Ogoniok" a acordat lui Lev Iașin, cunoscutul jucător al echipei de fotbal „Dinamo"-Moscova, titlul de cel mai bun portar al sezonului, înmînîndu-i totodată și o cupă de cristal.

POȘTALION... 1960! Copiii din Bratislava (R. S. Cehoslovacă) întîmpină cu bucurie apariția pe străzile orașului lor a acestui mijloc de locomoție, despre care vor fi aflat numai de la bunici. Poștalionul din fotografie evocă, cu prilejul unei mari expoziții filatelice, felul în care se transporta poșta în trecut. →

CU CE SCOP?...

De curînd agenția „Prensa Latina" anunța propunerea făcută de reprezentanți ai Statelor Unite ale Americii lui Brizzola, guvernator al statului brazilian Rio Grande do Sul. Și anume: domnului guvernator i s-au cerut, contra unui milion de dolari, dosarele poliției politice și criminalistice din acest stat. După cum se pare, acesta a respins propunerea. Se poate totuși ca alt guvernator brazilian, mai slab de înger, să fi plasat cîteva mii de fotografii, împreună cu biografiile respective, la un preț destul de piperat.

Dar, oricum își vor fi manifestat indignarea cei cărora li s-au fluturat dolarii pe sub nas, întrebarea rămîne: cu ce scop această achiziție? Un milion de dolari este oricum, o sumă destul de însemnată și fără îndoială că deținuții de drept comun din închisorile din Rio Grande do Sul nu s-au simțit niciînd mai prețuiți. Și încă de cine? De patronii celei mai bogate piețe criminalistice din lume, unde poți cumpăra proaspeți doi gangsteri la cinci dolari și cu un dolar jum'ate o duzină de pungași mărunți! E, într-adevăr — oricît s-ar indigna guvernatorul Brizzola un semn de prețuire care nu poate fi trecut cu vederea.

Dar prețuirea aceasta își are substratul ei. Imperialiștii americani sînt la mare ananghie. cum popoarele latino-americane sînt solidare cu cauza dreaptă a revoluției cubane, organizatorilor din S.U.A. ai comploturilor anticubane nu le mai rămîne decît să recurgă la profesioniști ai jungherului

Iată deci și scopul, nemărturisit, al ispititoarei oferte

S. GEORGESCU

↑ MILENARE MĂRTURII ale civilizației aztece în Mexic. Iată, în fotografie, două pietre funerare de pe mormintele a doi războinici azteci.

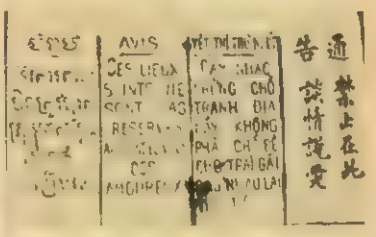

„INTERZIS PENTRU ÎNDRAGOSTIȚI". Iată, în fond, rostul panoului cu inscripții redactate în cele 4 limbi principale ale Cambodgiei așezat în apropierea „locurilor sfinte" din capitala țării, Pnom-Penh.

↑ MECANIC „IN SPE". Un tren, tie el și al pionierilor, trebuie bine verificat înainte de pornirea în cursă. Lucru pe care-l și face „mecanicul"-elev Koliu Krumov, care verifică cuplajele vagoanelor trenului pionierilor din orașul Mihailovgrad (R. P. Bulgaria).

PENTRU A RISIPI ÎNDOIELILE PUBLICULUI, înghițitoarea de săbii Bella Aișa s-a produs în fața... unui aparat de raze X (foto 1). Radiografia pe care o reproducem (foto 2) demonstrează că sabia (linia neagră verticală) a pătruns în stomac. În partea de sus a radiografiei se distinge colierul pe care Bella Aișa îl poartă la gît.

UN PAS GREȘIT... și elefantul „Siam", care trebuia să coboare din tren într-o gară din Olanda, s-a prăvălit între vagon și rampa de descărcare. Eliberarea pachidermului s-a făcut cu mare greutate, după eforturi de multe ore.

STATISTICĂ SONORĂ... În loc de măsuri pentru prevenirea accidentelor de circulație care au devenit îngrijorătoare, oficialitățile din Berlinul occidental au hotărît să instaleze într-o biserică un clopot care va bate la răstimpuri de cîte 37 de minute. Dangătele lui vor aminti astfel că, la fiecare 37 de minute, în Germania occidentală un om este omorît în urma accidentelor de circulație. ↓

ACCIDENTUL NEOBIȘNUIT pe care îl prezintă imaginea de față s-a produs pe una din străzile orașului Milano →

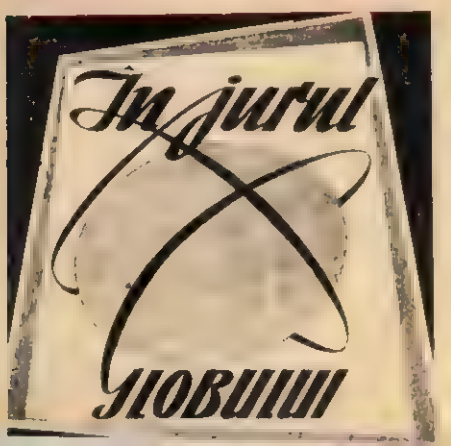

LA PRIETENII MONGOLI

Miniaturi dintr-o călătorie

de Haralamb ZINCĂ

Ulan-Bator. Treceam prin dreptul unui templu budist — astăzi monument istoric. Însoțitorul meu — un tînăr poet mongol — îmi spuse, în rusește:

— Ascultă unul dintre multele principii budiste: *„Decît să fugi, mai bine să mergi; decît să mergi, mai bine să stai; decît să stai, mai bine să șezi; decît să șezi, mai bine să stai culcat; decît să stai culcat, mai bine să dormi; decît să dormi, mai bine să mori. Căci murind începe viața cea adevărată"*.

1818 temple, 784 de mănăstiri și 100.000 de călugări răspîndeau în popor principii de soiul acestora. 100.000 de călugări!...

★

Revoluția populară din Mongolia, condusă de Partidul Popular Revoluționar Mongol, a izbucnit în iarna anului 1921. Ea a ieșit victorioasă în vara anului următor. Luptînd pentru cauza revoluției, arații*) au dat viață unui alt principiu: *„Decît să mori în jug, mai bine să trăiești liber"*.

La 26 noiembrie 1924, Marele Hural Popular vota în unanimitate noua constituție a Republicii Populare Mongole. Ea consfințea victoria arațiilor asupra feudalilor și călugărilor. Aceștia din urmă s-au văzut nevoiți să-și schimbe în grabă principiul, ajungînd la concluzia practică: *„Decît să stai, mai bine să fugi"*. Și mulți au fugit. Au fugit de mînia poporului.

★

Industrializarea Mongoliei a început în anul 1930, cu ajutorul dezinteresat al Uniunii Sovietice. Încă în anii aceia a fost construit un important combinat industrial — leagănul clasei muncitoare mongole. Procesul industrializării țării continuă astăzi și mai intens. Ajutorului frățesc al Uniunii Sovietice i s-a adăugat și ajutorul celorlalte țări ale lagărului socialist.

★

Stepa mongolă nu cunoaște hotar. Poți să mergi sute și sute de kilometri, fără să întîlnești suflet de om. Eu însă am avut noroc. E drept, n-aș putea să precizez cam după cîte sute de kilometri.

Dintr-o dată ne ieși în cale un călăreț. Făcu de departe semn să oprim mașina și se apropie de noi. Nu descălecă. Ne salută respectuos și-i adresă însoțitorului cîteva întrebări. Apoi, după ce ascultă răspunsul, ne salută iar și se pierdu în largul stepei.

— Stepa își are legile ei — mă lămuri însoțitorul. Omul ăsta locuiește la o distanță de trei zile de aici. Caută un cal care s-a rătăcit de herghelie. M-a întrebat dacă n-am văzut un armăsar sur, cu o pată albă pe urechea stîngă.

— Și ce i-ai răspuns?

— Că am zărit unul, dar nu era sur, ci roib și n-avea nici o pată albă la urechea stîngă, ci o rană la piciorul drept din față...

— Bine, dar cînd ai apucat să vezi semnalmentele calului ăstuia? — sării eu uluit. Doar n-ai coborît nici o clipă din mașină.

— Da, n-am coborît... Însă omul crescut în stepă știe dintr-o privire să rețină semnalmentele unui animal. La noi, cel care are în grijă o herghelie de cai, o turmă sau o cireadă, cunoaște fiecare animal în parte, după culoare, după vreo pată, după ani, după copite... Asta-i o lege nescrisă a stepei. Și mai există o lege: cel ce pornește în căutarea unui cal rătăcit, oriunde va poposi, va găsi peste noapte un adăpost prietenesc.

★

Biblioteca de Stat din Ulan-Bator ascunde o adevărată comoară. Mii de cărți scrise în limba mongolă, tibetană, sanscrită și altele, stau înșiruite în rafturi ca niște cufărașe de aur. Unul din aceste cufărașe a fost deschis în fața mea. Am văzut atunci un manuscris unic, datînd din secolul al XI-lea. O adevărată operă de artă, scrisă pe frunze de palmier.

Constructor al vieții noi în Mongolia populară.

★

În Sala sporturilor am asistat la un interesant meci de volei. O echipă alcătuită numai din frați se întîlnea cu o echipă de club. Meciul a fost foarte disputat. A cîștigat echipa fraților. Victorioșii s-au fotografiat împreună cu mama lor, o bătrînă de aproape 80 de ani, care, în tot timpul meciului, își încurajase fiii. Am aflat că este mamă a 11 copii.

— O adevărată echipă de fotbal! — am exclamat eu.

— Nu — mi-a replicat rîzînd unul dintre frați. Din păcate, nu... Sîntem numai 7 băieți, restul sînt fete...

★

Proverbele mongole m-au cucerit. Iată cîteva:

● Cap să fie, că pălărie se găsește.

● Oricît ai spăla cărbunele, tot negru rămîne.

● Vrabiei nu-i poate ajuta coada de păun.

● Uneori, în întunericul nopții găsești mai ușor ceea ce nu poți găsi în plină zi.

*) arați = țărani.

TEZAURUL DE LA PANAGHIURIȘTE

Știința arheologică bulgară — desfășurînd o asiduă muncă de cercetare a pămîntului patriei — se îmbogățește necontenit cu noi colecții arheologice deosebit de valoroase. Una dintre ele, descoperită în 1949, în apropiere de Panaghiurițte (Bulgaria de sud), numără nouă piese de aur în greutate totală de 6 kg.

E vorba de un serviciu de vin, compus din cornuri de băut, cupe, amfore și tipsii, vase ornate cu diferite personaje, ale căror figuri lucrate cu o surprinzătoare finețe exprimă o mare varietate de simțăminte: bucurie, ură, mînie. De asemenea, o serie de detalii — ca mușchii bărbaților, pieptănăturile femeilor etc. — sînt foarte miguțios și veridic redate.

Micile inscripții găsite pe vase arată că scenele care impodobesc tezaurul înfățișează fapte și întîmplări din mitologia greacă. Astfel, nu lipsesc judecata lui Paris, unele din legendarele fapte ale lui Hercule și Tezeu, precum și altele privitoare la Dionysos și menadele etc.

După studii și cercetări minuțioase, arheologul Ivan Venedikov a putut stabili că, prin stilul său, tezaurul de la Panaghiurițte aparține artei elenistice din sec. III î.e.n. și — mai precis — din orașul Lampsaha din Asia Mică, mare centru de artă elenistică. Cercetătorii bulgari arată că, întrucît comoara a fost descoperită într-o regiune populată în antichitate de triburi trace, ea a aparținut unui prinț trac bogat, probabil un guvernator de provincie din timpul regelui Lisimah al Traciei. Iar faptul că tezaurul a fost găsit îngropat în pămînt, la o adîncime relativ mică, îi face pe cercetători să presupună că ascunderea comorii s-a făcut în mare grabă, sub amenințarea unui grav pericol — probabil năvălirea celților (anul 279-278 î.e.n.).

Tezaurul de la Panaghiurițte este o remarcabilă mărturie a artei aurăriei și a întregii civilizații elenistice din epoca respectivă, iar descoperirea lui, un frumos succes al științei arheologice din R.P. Bulgaria.

Velisar VELKOV
colaborator științific al Institutului de arheologie de pe lîngă Academia de Științe a R.P. Bulgaria.

Unul din cele patru cornuri de băut, al cărui ornament reprezintă o scenă din mitologia greacă.

Tipele de aur ornată cu capete de negri, dispuse în cercuri concentrice.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33 Tel. 17.60.10 int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Așadar, prima parte a campionatului de fotbal a luat sfîrșit. Ultimele meciuri programate zilele trecute au desemnat campioana de toamnă: echipa C.C.A. De la ultima întîlnire a militarilor, susținută în compania echipei Dinamo-Bacău, publicăm două fotografii. Prima ilustrează atacul echipei C.C.A. din minutul 27 cînd, în ciuda combinațiilor, mingea nu s-a oprit în plasă: a fost un moment dramatic, nu prea des întîlnit în meciurile de fotbal.

Fotografia nr. 2 surprinde un duel „acrobatic" între Tătaru (C.C.A.) și adversarul său Giosanu, care duminică i-a făcut „zile amare" combativului atacant de la C.C.A.

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

Pe un teren desfundat, s-a desfășurat duminica trecută în Capitală ultima etapă a campionatului republican de motocros.

În fotografie, concurenții Gh. Ioniță și Grigore Bereuy în timpul probei de 250 cm c ↓

ÎNTRE GRATII LA MADISON SQUARE GARDEN

de Al. MIRODAN

Cînd te duci la grădina zoologică sau la menajeria circului vezi copiii cum aruncă fiarelor aflate în cuști zahăr sau fructe sau, mai naivi unii, covrigi cu sare. Primind darul, animalele — leu, tigru sau zebră — se bucură, mulțumind oamenilor de dincolo de gratii. Raporturile sînt fireși: om dincoace, fiară dincolo. Dacă te duci la New York și vrei să asiști astăzi, în decembrie 1960, la un meci de catch-as-catch-can, vei fi martorul uimit al unui spectacol cum n-a mai întîlnit civilizația și cum Nerone pe vremea gladiatorilor n-a gîndit să inițieze: întrucît publicul, domni și doamne de la fotoliul I, obișnuiau să arunce, precum panterei la grădina zoologică, obiecte în trupurile sportivilor, organizatorii au hotărît — omul înainte de toate...— să împrejmuiască ringul cu zăbrele, preschimbînd astfel, pentru întîia dată în istoria sportului universal, un teren într-o cușcă. Vrei să ai o viață de om, accepți condiția de animal. E o clipă de memorat. Ce vom vedea mîine dincolo de ocean? Îi vom vedea, poate, pe Floyd Patterson, boxerul campion la categoria grea, încrucișînd mănușile cu suedezul Johanson — pentru a treia oară — între gratii la Madison Square Garden. Cîteva zeci de mii de gîsuri, care au plătit cîteva sute de mii de dolari, vor scoate cîteva milioane de urlete și, între ele, un copil își va întreba, curios, mama cu vizon și bilet lîngă ring:

— Să-i arunc bomboane? Mănîncă? Mînca și cămila de la Zoo...

— Aruncă-i, Bob. Și boxerii mănîncă bomboane.

Îi vom vedea, poate, de asemenea, pe Roger Rivière, ciclistul, alergînd contra cronometrului bezmetic — și nu la Vel d'hiv (dărîmat acum ca învechit), ci într-o arenă modernă și cu gratii înconjurată. Cîteva zeci de mii de gîsuri care au plătit cîteva sute de mii de franci (noi) vor scoate cîteva milioane de urlete și, între ele, un copil își va întreba emoționat părintele:

— Să-i arunc o portocală, tată? Mănîncă? Vinerea trecută cînd am fost la „Medrano" elefantului i-a plăcut portocala...

— Aruncă-i, Roger. Și ciclistii mănîncă portocale...

Nr. 49 (289)
Anul IX
10 decembrie 1960

Atomul
și medicina
(Pag. 6-7-8)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

OASPEȚI LA COLECTIVĂ

Sîmbătă și duminică, 20 de țărani muncitori din comuna Stoenești, raionul Giurgiu, au fost oaspeții colectiviștilor din comuna Gheorghe Lazăr, raionul Slobozia. Ei au venit aici să cunoască direct munca și viața colectiviștilor.

Nicolae Andrei, președintele colectivei din comuna Gheorghe Lazăr, către oaspeți: „Acuma, dacă o să faceți și dumneavoastră colectivă la Stoenești, să nu credeți că de îndată se vor ivi pe tarlale niște arteziene din care vor țîșni lapte și miere. Nici vorbă. Trebuie să puneți umărul, să organizați bine gospodăria și să munciți cu tragere de inimă".

☆

Sfat pînă la miezul nopții în casa colectivistului Nicolae Rățoi, unde a poposit în ospeție țăranul muncitor Niculae Ionescu din Stoenești.

☆

O mică parte din marea bogăție obștească a gospodăriei din comuna Gheorghe Lazăr.

☆

După ce oaspeții au văzut la fața locului avantajele gospodăriei colective, mulți dintre ei au făcut cereri pe loc pentru a fi primiți în marea familie a colectiviștilor. Instantaneele noastre fotografice ne prezintă pe cîțiva chiar în momentul redactării cererii. De la stînga la dreapta: Ionică Petre (foto 1), Voicu Tablă (foto 2), Ion Dobre (foto 3), Ion Tivaru și Nicolae Nasta (foto 4).

„Industrializarea lemnului va fi concentrată în combinate cu profil complex, care, pe lîngă prelucrarea lemnului rotund în cherestea, placaj, furnir, parchete, mobilă, vor valorifica deșeurile provenite de la aceste produse, precum și lemnul de mici dimensiuni și de calități inferioare, în vederea fabricării plăcilor aglomerate și fibrolemnoase — produse valoroase cu o largă întrebuințare".

Din Raportul prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn

METAMORFOZA LEMNULUI...

Rampa de încărcare „Repedea IV". Din înălțimile munților cablul de oțel coboară zilnic zeci de tone de bușteni care vor lua drumul fabricilor prelucrătoare.

În sfîrșit eleganta „nona" — numită pe latinește „Lymantria monaha" — aceea care mu rea otrăvită cu „Multanin", s-a hotărît să moară de insecticidul romînesc „Cometox". Pentru a o ajuta să-și dea sfîrșitul, toxicul nu se mai importă, ci se pregătește pe loc și costă foarte puțin. Biata nona, grațioasa nona ale cărei omizi rodeau frunzele unor păduri întregi, mestecînd toate o dată, cu zeci de mii, cu sute de mii de fălci!

Lemnul pe care-l consuma va putea deveni masă, dulap, cofraj. Dar lemnul astfel salvat reprezintă — cu toată marea lui valoare — abia un mic procent al masei lemnoase a țării. Un mic procent din această masă lemnoasă a cărei recoltare se face cu fierăstraie electrice, care e transportată mecanic — și va fi din ce în ce mai mult — care e prelucrată — și va fi din ce în ce mai mult — cu mijloace moderne și în mod economicos.

Iar toate acestea: combaterea nonei, doborîrea copacilor, industrializarea exploatării lor, valorificarea superioară a lemnului, problemele acestea, de la cele legate de combaterea dăunătorilor și pînă la acoperirea plăcii lemnoase cu vinidur, trec — înainte de a fi puse în practică — printr-un stadiu de cercetare. Iar cercetarea se face la un institut special: Institutul de cercetări forestiere.

★

Acum e un institut cu patruzeci și șapte de laboratoare, de la cel de biologia vînatului și pînă la cel care lucrează cu izotopi radioactivi

Dar el se va dezvolta peste puțin timp în cadrul unui mare complex forestier care va cuprinde, alături de cercetare și proiectare, și învățămîntul de specialitate. Publicul va putea vizita parcurile de agrement ale complexului, iar cercetătorii vor urmări în parcul dendrologic creșterea arborilor. Copacii vor avea nu numai număr, dar și fișă personală, la fel de amănunțită ca aceea care se face cobailor. Căci, într-adevăr, copacii aceștia vor fi în lumea lor niște cobai și, pe baza rezultatelor obținute, se vor trage concluzii în legătură cu biologia creșterii altor arbori.

Complexul are — și încă își va dezvolta — secțiile în care lemnul va fi prelucrat, și sămînța întrată în pungulițe pe una din porți va ieși ca fotoliu de lux pe cealaltă poartă.

★

Iată, de pildă, se studiază viața traverselor de cale ferată. Ele rezistau pînă de curînd, în condiții de exploatare, zece ani. Dar e necesar ca, impregnate cu substanțe de protecție, să reziste treizeci de ani. Și aici, între patru pereți, sînt supuse acțiunii ciupercilor dar, evident, acest efect micologic nu poate înlocui ploaia, vîntul, gerul. De altfel, conducerea institutului precizează :

— În Uniunea Sovietică s-a reușit să se prelungească vîrsta traverselor pînă la 30 de ani. Folosind experiența sovietică vom reuși și noi, vom studia acest lucru în condiții naturale, într-una din viitoarele parcele experimentale.

Dar înainte de a ajunge traversă (sau mobilă, cofraj, parchet), lemnul trebuie să fie adus de pe munte. Și lucrările de exploatare forestieră sînt mecanizate deocamdată în proporție de 30%. Dar mecanizarea lor se va extinde rapid. Unitățile de exploatare vor primi mereu mai mult utilaj forestier modern.

Vor fi funiculare grele (pînă la 3.000 kg încărcare) și lemnele nu numai că vor fi transportate mecanizat la depozite, dar tot așa vor fi și sortate, tăiate, îmbinate.

Dar înainte de a intra sub dinții ferăstrăului în fabrică, înainte de a fi apucați de ghearele funicularului, înainte chiar de a fi doborîți, copacii vor fi aleși aproape la fel ca oamenii, după o atentă vizită medicală. O vizită medicală ce va comporta consultarea fibrei lemnoase, a bolilor ei interne, și care va începe cu... radioscopia.

★

De veacuri se credea că stejarul uscat la patruzeci de ani a murit de bătrînețe. Dar el ajunge adeseori la trei sute de ani, deci longevitatea lui se măsoară nu în decenii, ci în veacuri. Cine și-ar putea închipui că un om care slăbește și se stinge la vîrsta de zece ani a pierit la fel de „natural" ca cel de optzeci de ani, îmbătrînit și sclerozat? Evident, uscarea prematură a stejarilor se datorește unei boli și specialiștii noștri au descoperit că maladia aceasta se poate transmite și prin rădăcini. Iar drumul bolii, itinerarul ei în timp și în spațiu, a fost stabilit aici, la institut, cu ajutorul izotopilor radioactivi. Astfel s-a putut interveni uneori pentru salvarea stejarilor (care, la adăpostul unei coji groase și solide, mureau pe tăcute) sau, cînd era deja prea tîrziu, pentru a marca sau a doborî din timp arborii condamnați.

Dar izotopii au ajutat nu numai la examinarea arborilor, ci și la scurtarea duratei de încolțire a semințelor (ceea ce se și experimentează aici), la stabilirea celui mai eficient produs chimic care duce la autoexfolierea arborelui doborît (înainte de a fi tăiat i se injectează produsul respectiv și, cînd e la pămînt, el lasă să-i cadă coaja fără intervenția securii, ca și cum ar năpîrli), la identificarea formei fibrei lemnului (dacă e dreaptă sau „toarsă", adică spiralată). Și, mai ales, izotopul va folosi la acumularea de masă lemnoasă, anual. De ce să se aștepte o sută sau o sută douăzeci de ani pînă la maturizarea unor arbori, cînd sub acțiunea particulelor radioactive lemnul va crește uimitor de repede?

Dar „crescut" cu ajutorul izotopilor și apoi tăiat mecanic, transportat mecanic, retezat, despicat, cioplit mecanic, lemnul e în primejdie de a da randament mic: 64%. Adică șaizeci și patru de procente devin parchet, catarge, cutii de televizor, dar treizeci și șase de procente dispar ca fumul și ca cenușa. Treizeci și șase de procente sînt arse pe foc sau pur și simplu se pierd.

Aci intervine ceea ce se numește „industrializarea superioară a lemnului". În cadrul marilor combinate cu profil complex, în cadrul celor douăzeci de combinate de acest tip (Suceava, Blaj, Gherla, Pitești etc.) și dotate la nivelul tehnicii mondiale, lemnul va fi folosit integral — pînă la cel mai mic ciot, pînă la cea mai infimă așchie. Plăcile aglomerate din așchii de lemn sau plăcile din fibră de lemn, ușoare, elastice, rezistente, vor înlocui tot mai mult lemnul masiv, în utilizările cele mai variate. Pe baza unor lucrări ale institutului va fi folosit la obținerea acestor plăci aglomerate și „epuizatul" rămas de la fabricarea tananților și care în prezent nu are nici o utilizare. Vor deveni astfel utile cele douăsprezece milioane de metri cubi de lemn, așezate ca niște halde de steril în preajma combinatului de la Pitești, vor fi astfel folosite multe alte sute de mii de metri cubi anual.

★

Tratate cu vinidur sau alt P.V.C. (policlorură de vinil) placa aglomerată se înnobilează, iar placa din fibră de lemn capătă aspectul faianței. Tratate chimic, presate, matrițate, așchiile de lemn devin țigle, fulii de dinam, bucșe.

Și nu lemnul de sequoia gigantea, nu cel de mahon adus de la tropice, nu abanosul, nu specii rare, importate, sau esențe superioare autohtone. Nu, ci lemnul prost și neînvățat, sortimentele cu noduri și defecte, acelea care nu erau bune decît pentru foc, speciile cele mai modeste, cioturile lor, surcelele lor. Din așchiile lor se aglomerează plăci, se fac placaje, mobilă, cofraje pentru beton. Dar înainte ca toate acestea să fi trecut la scara industrială, chiar la scara de stație pilot, ele au fost și sînt gîndite, cercetate.

Și această muncă o fac cercetătorii acestui institut, mereu pomenit în rîndurile de față și aflat, ca și întreaga economie forestieră din țara noastră, la începutul unei dezvoltări impetuoase.

C. BACIU

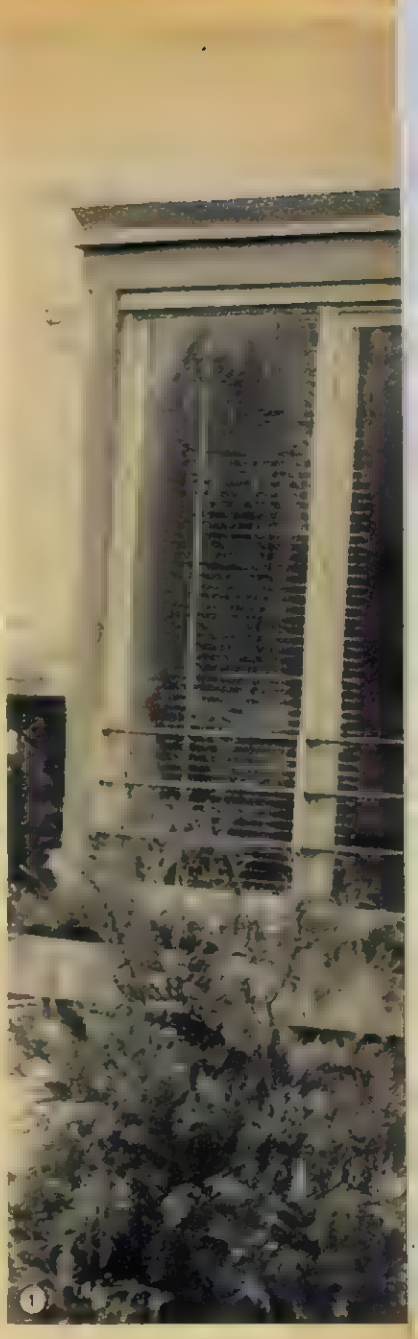

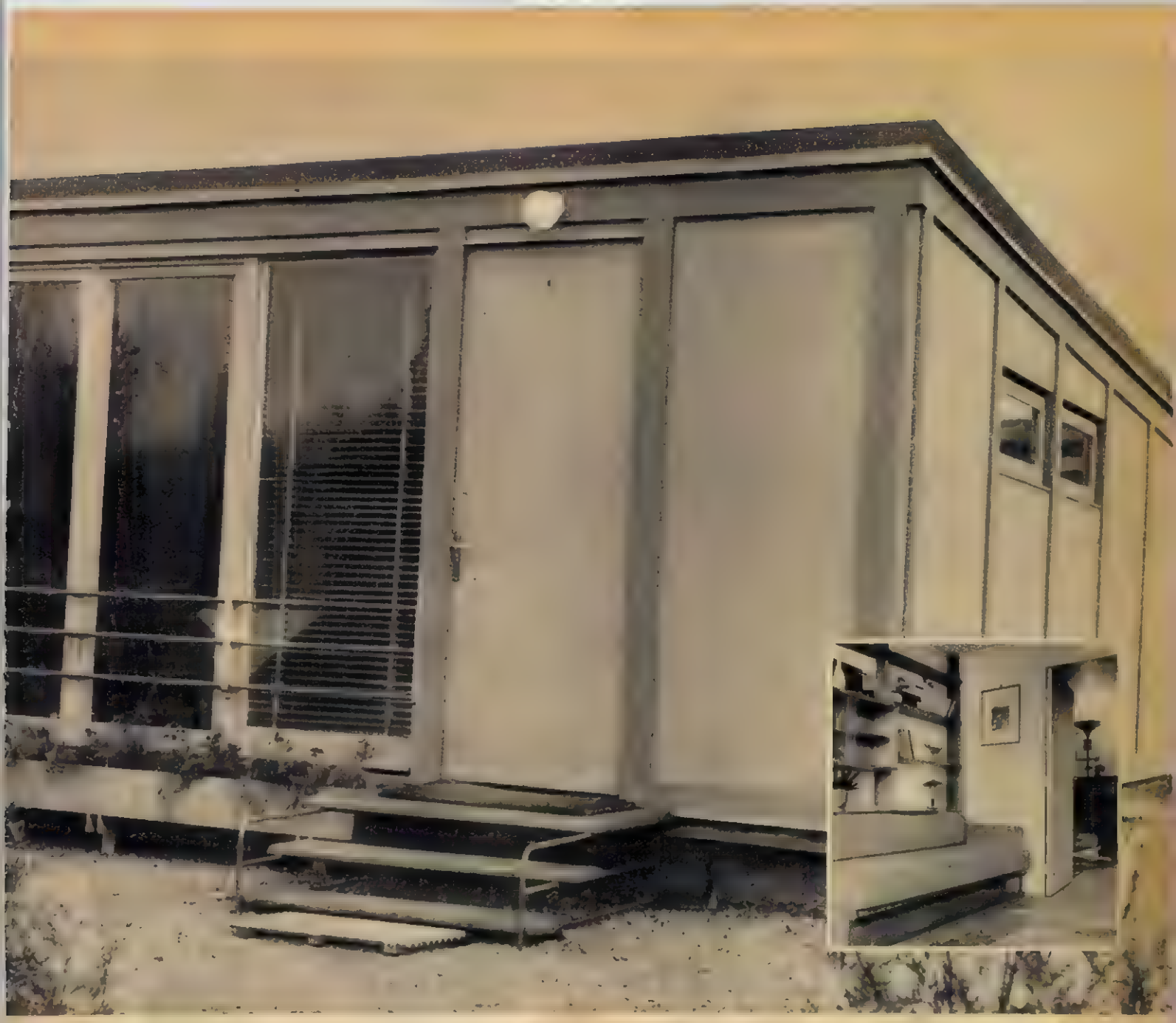

① **TOTUL DIN PLĂCI AGLOMERATE DIN LEMN!** În parcul de cultură și odihnă „I.V. Stalin" din București, poate fi vizitată acestă cochetă vilișoară cu trei încăperi, fabricată în întregime din plăci aglomerate din lemn. În dreapta: interiorul uneia dintre cele trei camere.

② Câteva mostre studiate sau realizate experimental de laboratorul de produse aglomerate și stratificate din lemn. O parte dintre acestea, cum sînt plăcile aglomerate extrudate, pline și cu goluri în interior, au fost deja introduse în producție la CIL-Brăila și CIL-Gălăuțaș. În prezent laboratorul studiază problema înnobilării acestor plăci cu folii de P.V.C. și cu alte materiale de finisare rezistente la apă, zgîriere, pătare, foc etc. Alte produse, cum sînt plăcile fibrolemnoase de diferite sortimente (plăci termo și fonoizolatoare, fonoabsorbante, lăcuite, cu desene în relief etc.), urmează să fie introduse în fabricație începînd din anul 1961 la CIL-Blaj și CIL-Suceava. Aceste materiale își vor găsi o largă utilizare în construcții, la amenajări interioare de caroserii auto, vagoane, nave etc. S-au mai experimentat de asemenea cu rezultate bune placajul ondulat pentru învelitori, bucșele și cuzineții din așchii de lemn aglomerate cu rășini fenolice, furnirele de carpen, placajul și panelul din lemn de plop etc.

③ Ceea ce vedeți nu este un val de mătase sau stofă, ci elasticul furnir de nuc introdus în uscătorul de bandă pentru a fi tratat la Iprofil Rîmnicul Vîlcea — întreprindere dotată cu utilaj modern pentru prelucrarea superioară a lemnului.

④ Mobilă de tip „Iași 1960" fabricată din plăci aglomerate și furniruită cu lemn de nuc. Pretutindeni, deci, placa aglomerată!

⑤ În laboratorul „Încercări și elemente de construcții din lemn" tovarășa Fevronia Cozan determină rezistența la tracțiune a lemnului de molid (folosit la fabricarea ferestrelor pentru blocurile de locuințe).

ATOMUL

Senzaţiile noastre s-au schimbat în cîteva minute... Am părăsit biroul, în care ni s-a făcut o informare preliminară, şi am pătruns în laboratoarele secţiei de medicină nucleară din Cluj. Nu ne aflăm într-un mediu total necunoscut, mai văzuserăm asemenea instalaţii, dar acum bănuiam pretutindeni prezenţa obsedantă a unui însoţitor necunoscut: radioactivitatea... O uşă grea, metalică, deschise în faţa noastră o încăpere minusculă. În rafturi se înşiruie cilindri de plumb. Cercetăm cu interes aceste containere care poartă în ele miraculoşi izotopi, dar sîntem avertizaţi că ni s-ar putea voala filmele din aparatele de fotografiat şi sîntem nevoiţi să părăsim rapid încăperea...

Peste tot, plumb şi plexiglas. Seringile sînt protejate cu plexiglas şi plumb; nişa de primă diluţie a elementelor radioactive e prevăzută cu un „baraj" de plumb şi un ecran de plexiglas; marcările de hematii sînt executate în interiorul unei „camere" de plexiglas, cu ajutorul unui braţ mecanic. Dar ce se petrece în aceste laboratoare, unde sensibilele contoare Geiger-Müller îţi veghează permanent pe cei care lucrează aici? Să vedem o experienţă. Într-un bazin înoată cîţiva mormoloci de broască. O mînă introduce în apă fosfor radioactiv. Din această clipă în dezvoltarea acestor fiinţe şi în procesul lor de asimilaţie se vor produce tulburări. Totul este urmărit zile în şir cu minuţiozitate, cu scopul de a se constata ce modificări provoacă radiaţiile fosforului radioactiv.

Atomii marcaţi ai diverselor elemente au devenit preţioşi mesageri în lumea imperceptibilă a organismului nostru. Dacă pînă acum aparatele Röntgen deschideau o fereastră ca să privim cîteva din tainele organismului, iată că acum izotopii radioactivi permit o explorare mai minuţioasă. În cît timp pătrunde o pomadă prin piele? Dar un medicament într-un ţesut sau altul al organismului? Care e viteza de circulaţie a sîngelui? Care e concentraţia unor elemente într-un ţesut sănătos şi unul bolnav? Iată numai cîteva întrebări la care izotopii răspund cu precizie... O injecţie intravenoasă cu iod radioactiv, şi în cîteva minute scintilatorii vor semnala prezenţa radiaţiilor lui la nivelul tiroidei. Sînteţi suferinzi de boala lui Basedow sau aveţi insuficienţă tiroidiană? Acest lucru se va vedea după ce vor fi efectuate, la intervale de cîteva ore, măsurători ale radioactivităţii tiroidiene.

Secţia de medicină nucleară din Cluj are 800 de cazuri în observaţie şi tratament. Şapte bolnave de pemfigus (boală de obicei mortală) au fost tratate, starea lor fiind ameliorată. În treizeci de cazuri au fost ameliorate şi vindecate tumori vasculare. Izotopii mînuiţi cu pricepere îşi fac datoria!

În nişa de primă diluţie se pregăteşte iodul radioactiv pentru tratamentul bolnavilor. El este introdus în containere pentru a putea fi transportat şi apoi administrat.

COPERTA NOASTRĂ

Atomul şi medicina... Un simbol pe care vi-l prezintă Silvia Comes, internă la secţia de medicină nucleară din Cluj.

Fotografie de A. MIHAILOPOL

Făcînd o vizită la Institutul de radiologie din Moscova, dr. Tiberiu Holan, candidat în ştiinţe medicale, a fost impresionat de laboratoarele în care se lucra cu izotopi radioactivi. Întors în ţară, el a fost sprijinit să înfiinţeze asemenea laboratoare la clinicile Universităţii din Cluj. Au trecut doar doi ani şi secţia de medicină nucleară, modern utilată, a luat fiinţă. În fotografia noastră: dr. Holan şi biologa Mia Moraru tratează cu fosfor radioactiv o tumoare vasculară de pe fruntea unei bolnave.

ȘI MEDICINA

FOTOREPORTAJ
de I. CORIBAN (text)
și A. MIHAILOPOL (foto)

O dată cu izotopii, în laboratorul de medicină nucleară au apărut fizicianul, electronistul și chimistul. Fizicianul minuiește aparatajul modern și face calculul dozelor, chimistul prepară izotopii în concentrații necesare pentru marcare și tratament, după indicațiile medicului și calculele și măsurătorile fizicianului. În fotografie: cu ajutorul unui scintilator și a unui numărător „Cuanta" se fac măsurători într-o probă de radioiodocaptare la o hiperfuncție tiroidiană.

Medicul Marcel Micluția cercetează autoradiografiile unor aplicatoare cu P 32 (fosfor radioactiv).

În asemenea cilindri de plumb (containere), grei de 25 kg, sînt izolate substanțele radioactive care vor fi folosite în tratamentele diverselor maladii sau vor servi la experiențele din laboratoare.

Instrumentarul din laboratoare, contaminat cu substanțe radioactive, este supus timp de 48 de ore unui flux continuu de apă și chimicale, într-un dispozitiv de decontaminare.

Acești pereți transparenți, de plexiglas, apără de radiațiile Beta pe cel care lucrează aci. Un braț mecanic mînuiește o pipetă cu care se fac marcările de hematii sau se prepară ținte radioactive din diferite substanțe și lichide biologice care se utilizează la experiențele științifice.

Butoiașul

— schiță —
de L. FERENCZ

Ilustrație de N. POPESCU

De mirare, bătrînul Bodog își scoate lulelua din gură:
— Măi, Mihai, măi... Te știam eu hapsîn, dar să faci una ca asta, zău!... N-ai tu din ce cumpăra vin? N-ai luat tu, Mihai Pelle, opt miișoare la împărțeală? Și acum ai vrea...

— Ia las-o mai domol, bade Bodog! — îl întrerupse, încruntat, Mihai. Știu eu ce știu. Bănuții își au locul lor. Iar la logodna fetei trebuie să am un vin care să nu mă facă de rîsul lumii. Din tămîiosul ăla!... Mă-nțelegi mata? Că de, e-o nimica toată să-mi faci rost de un butoiaș. Mata ești vestit că ai o mînă iute și isteață...

— Va să zică pentru asta m-ai chemat... Mă crezi tu în stare să...? — și glasul bătrînului se stinse de rușine.

— Ia-n te uită! Ușă de biserică! ... Crezi că nu știu eu de cîte ori te-ai înfruptat mata din vinurile baronului?

Pe obrazul gălbui al bătrînului apărură niște pete roșii.

— Pe atunci... — înghite el în sec. Pe atunci... era să mă prăpădesc de foame... Acum însă îs de pază avutului colectivei...

— Ei și? — se strîmbă Mihai. Seacă marea dacă scoți un strop din ea? Sărăcește gospodăria?... Zi-i!

— Nu mai zic nimic. Și nici nu fac nimic! — se întărîtă Bodog.

— Asta s-o spui lui mutu'! — zîmbește batjocoritor Mihai, apoi adaugă lingușitor: Îți mai spun una: pentru binele ăsta te ung cu ceva.

Bătrînul se uită lung la Mihai. În ochii lui albaștri, blajini și obosiți, apar niște scîntei:

— Adică tu zici că... eu... — începe sufocat și mînios, dar deodată apare un zîmbet strîmb la colțul mustății: Ei, bine! Dacă tu ții neapărat... hai, să fie!

— Ehei, știam eu că ești un om de ispravă, bade Bodog — se însenînează Mihai. Uite cum să facem: în curtea sediului stă camionul, gata încărcat, să ducă dimineața la oraș vreo douăzeci de butoaie de tămîios... Mai tîrziu, cînd nu se mai află nimeni la sediu, vin eu peste ogrăzi și-ți aduc un butoiaș. De vreo cincizeci de kile. Iar mata — și Mihai schițează gestul — scoți un strop-două dintr-un butoi... apoi dintr-altul... și dintr-al treilea... Și cît ai zice pește, s-a și umplut butoiașul meu. Ce zici?

— Dacă tu vrei, să fie așa... — dă din umeri Bodog.

— Și cum am spus: n-ai nici o grijă, n-o să-ți pară rău.

— N-am nici o grijă, Mihai — spune apăsat Bodog și pleacă.

Mihai își freacă, mulțumit, mîinile. Totul merge ca pe roate, muierile sînt la căminul cultural, luna e acoperită de nori, parcă toate au fost aranjate pentru treaba asta. Se duce grăbit în pivniță și se apucă să curețe butoiașul. Mai spală și trăgătoarea, s-o ducă lui Bodog pentru ca omul să-și îndeplinească misiunea în cele mai bune condițiuni. Peste sat se lasă liniștea nopții.

Mihai scoate butoiașul în curte, apoi intră în casă să-și ia haina. Deodată tresare.

— Sst! Ferește-te din ușă! — șoptește bătrînul Bodog, care rostogolește un butoiaș.

— Ce... ce-i ăsta?... — își holbează ochii Mihai.

— Un butoiaș... — răsuflă obosit Bodog. Un butoiaș cu cincizeci de kile. Cum se spune, mi-a ieșit norocul în cale. Așa că nu te-am așteptat... N-ai decît să torni vinul într-al tău.

— Să știi că ești cineva! — se bucură Mihai, dar examinînd butoiașul, rămîne năuc. Vai de mine! Ăsta poartă semnul gospodăriei noastre! De-l vede cineva la mine...

Bătrînul dă din umeri:

— Eu, unul, ți-am făcut ce-ai dorit. Restul e treaba ta.

— Da, da... Trebuie să-l cobor imediat în pivniță... Ce ai spus? — tresare Mihai. N-ai nici o grijă, bade Bodog, ai să fii mulțumit.

— Cred și eu! — zice bătrînul în doi peri și pleacă.

Mihai mîngîie butoiașul. Apoi se duce la geam și ciulește urechile. E liniște peste tot.

Îl rostogolește spre ușa care dă în curte. Cînd ajunge însă la prag, aude scîrțîitul porții. Rămîne stană de piatră, dar îl trezesc niște pași. Împinge butoiașul înapoi în odaie și, după o clipă de chibzuire, îl așază în cap, ca pe un scaun. Cu o singură mișcare ia de pe cuier șuba lui veche, o îmbracă și se așază pe butoiaș, acoperindu-l jur-împrejur cu șuba.

— Bună seara, Mihai! — intră voios vecinul Sipoș, o namilă de om ce umple parcă toată odaia. Văzui lumină la tine și mi se păru c-aud ceva rostogolindu-se...

— Ți s-a părut... — geme Mihai intrat în panică.

— Ce-i cu tine, bre? — se miră Sipoș. De ce stai în șubă?

— Vai... mă scutură frigurile... — își strînge șuba Mihai. Mă dor șalele...

— Mde, ești alb ca varul — constată Sipoș și se apropie de Mihai cu palmele-i uriașe. Te frec eu nițeluș, de o să-ți treacă!

— Stai pe loc! — strigă speriat Mihai. O fi o boală lipicioasă.

Sipoș se oprește. Îi e frică de bolile lipicioase ca de moarte. Stă deci locului și de la distanță îi dă lui Mihai povețe bune, cum să-și biruie boala.

În sfîrșit Sipoș pleacă, urîndu-i însănătoșire grabnică. Mihai respiră ușurat și aruncă mînios șuba. Ieșe în curte și trage cu urechea pînă ce se îndepărtează pașii lui Sipoș. Apoi fuge înapoi la butoiaș și-l împinge din nou, rostogolindu-l peste prag.

În acest moment însă portița scîrțîie iarăși. Mihai înăbușe o înjurătură amară și cu iuțeala fulgerului rostogolește înapoi butoiașul. Se așază pe el și se învelește din nou cu șuba. Îi trec iar sudorile.

În ușă apare bătrînul Bodog.

— Ai căpiat? Unde-i butoiașul?

— Lua-l-ar naiba să-l ia! — pufnește Mihai, sărind în sus. M-ai speriat de m-am fript viu!

— Dacă faci pe cloșca... Vezi să nu facă pui!

— Îți mai arde de glume? — se înfurie Mihai, ștergîndu-și fruntea nădușită. Dacă mă prinde cineva cu drăcia asta...

— Mda, atunci e bucluc rău! — confirmă calm bătrînul.

— Acu-l cobor în pivniță! — precizează Mihai și împinge butoiașul spre ușă.

Dar nu face nici doi pași și-și ciulește urechile.

Iar vine cineva! Curat balamuc în casa asta! Scrîșnește din dinți și se așază din nou pe butoiaș. Abia mai are timp să se învelească cu șuba, cînd în ușă își face apariția Varga, președintele. Zărindu-l Mihai se înfioară și se face mic de tot, ca un cui lovit de ciocan.

— Noroc, Mihai — dă președintele. De ce stai în șubă?

— Vai... — înghină Mihai desperat, ieșindu-i broboane pe frunte.

— E beteag omul — explică blajin bătrînul.

— Da' ce te-a apucat așa, nitamnisam? — se miră Varga.

— O fi vreun beteșug afurisit — zice bătrînul și urmărește atent cum se zvîrcolește Mihai, ca un gîndac prins între două degete.

— Îmi pare rău, Mihai — adaugă Varga. Am venit la tine pentru că badea Bodog îmi spusese c-ai nevoie de cîte ceva pentru nunta fetei...

„M-a trădat bătrînul!" — își zice Mihai.

— Adică voiam să discut cu tine, în ce fel și chip să te ajute gospodăria — continuă Varga. Știi că noi nu sîntem zgîrciți cînd e vorba ca tinerii noștri să-și încropească un cămin nou.

Mihai se cutremură. De ușurare, de rușine, de bucurie — de toate acestea laolaltă. Adică președintele nu bănuiește nimic. Mai mult, conducerea vrea să-i dea fetei ceva de zestre. Pe cînd el...

— Văd că acu' nu-i de vorbit cu tine — aude ca din depărtare glasul președintelui. Trec pe la doctor și ți-l trimit!

Mihai vrea să protesteze: taman doctorul îi mai lipsește! Dar pînă cînd să-și recapete glasul, președintele pleacă...

— Vai de mine, era cît pe-aci să...

— După o frică se cuvine un păhărel — zîmbește nevinovat bătrînul și destupînd repede butoiașul, umple cu trăgătoarea un pahar.

Mihai, mai mult mort decît viu, ia paharul și-l dă pe gît.

— Păi... asta-i... — și încremenește cu paharul în mînă.

— Apă chioară, da! — dă din cap, senin, bătrînul. De la fîntînă!

— Și cum asta?... — geme Mihai. De ce mi-ai făcut una ca asta?

— Ca să-ți dai seama că omul nu-i lup. Își schimbă el năravul, dacă nu mai e în slujba baronului ci a colectivei! — se îndreaptă, mîndru, bătrînul.

Mihai, năuc, își holbează ochii:

— M-ai pus... să mă fierb... în propria mea nădușeală...

— Da, te-am pus, băiete — adăugă Bodog. Ca să te lecuiești de un beteșug al zilelor apuse.

Mihai abia acum începe să se dezmorțească. Își freacă ochii și rămîne cu privirea descumpănită. Bătrînul Bodog se apropie de el.

— Ești supărat, măi frate?

Mihai stă ca o stană de piatră. Apoi, într-un tîrziu, adaugă:

— Ce mult te-ai schimbat, bade Bodog!

Roza vînturilor

■ Ornamentica populară din Noua Zeelandă a trezit din nou un interes susținut al etnografilor, mai ales în urma tipăririi volumului „La capătul lumii", o culegere de fotografii etnografice reprezentînd sculpturi populare din cele mai interesante, așa cum se poate vedea și în alăturata fotografie.

■ Numărul biletelor de cinema vîndute în Franța a scăzut în numai doi ani de la 411 milioane la 352 milioane. Cauza? Excesiva scumpire a biletelor.

■ Anul viitor, orașul Vladivostok sărbătorește o sută de ani de existență. În cinstea acestui eveniment „Teatrul tinerilor spectatori" pregătește piesa „Inima lui Bonivur", o dramatizare după romanul lui Dmitri Năghișkin, închinat tînărului erou al războiului civil din Extremul Orient, Vitali Bonivur, care a fost ucis de ocupanții japonezi.

■ La Berlin, în „Pavilionul artei", a avut loc de curînd o expoziție de pictură pe tema „Pace pentru o viață mai bună". Printre cele 180 de lucrări expuse, aparținînd pictorilor și graficienilor din toată lumea, se numără și această expresivă realizare a pictorului mexican Moshe Gat.

■ Cunoscutul scriitor și activist pe tărîm obștesc Romulo Galegos din Venezuela a fost propus candidat la Premiul Nobel pentru literatură de către un mare grup de scriitori din America Latină. Printre ei, Carlos Fuentes (Mexic), Nicolas Guillen (Cuba), Otero Silva (Venezuela) și alții. Pînă acum Premiul Nobel pentru literatură a fost acordat doar o singură dată unui scriitor din America de Sud, și anume poetei chiliene Gabriela Mistral.

■ Orașul Leipzig dispune, începînd din stagiunea aceasta, de unul din cele mai frumoase teatre de operă din întreaga Germanie. Sala are 1.700 de locuri, în așa fel distribuite, încît din orice colț se asigură o vizibilitate și o audiție perfectă. Proiectanții și arhitecții constructori ai sălii au fost distinși cu premiul național al Republicii Democrate Germane.

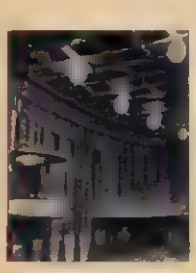

UN MESAJ AL LUI GALILEO GALILEI

• O lucrare tipărită în 1635 a intrat recent în posesia muzeului din Satu Mare • Cartea cuprinde faimoasele dialoguri care combăteau teoriile retrograde ale lui Ptolemeu, susținute de papalitate • Documentul a fost oferit muzeului de către un muncitor timplar

Bătrînul italian ne-a dat din nou o veste. O carte a sa, veche de 325 de ani, a fost recent identificată și se găsește în mîini bune. Exemplarul respectiv n-a fost descoperit nici la Pisa, nici la Florența și nici la Veneția, unde a trăit marele om de știință, ci la noi în țară, la Satu Mare. Este vorba de una din importantele lucrări ale lui Galileo Galilei, un document care — supraviețuind inchiziției medievale și carilor vremii — a străbătut ca o ștafetă a rațiunii ceața mai multor secole întunecoase. Pentru cei inițiați în tainele cosmografiei și matematicii, lucrarea respectivă nu are nevoie de prea multe recomandări. Despre ea vorbesc toți biografii lui Galileo Galilei și — plastic, documentat — una din cele mai interesante piese de teatru scrise de Bertolt Brecht. Cartea, în cele 496 de pagini ale sale, cuprinde faimoasele patru dialoguri cu care Galileo Galilei, astronom, matematician, fizician, unul din cei mai iluștri oameni de știință ai evului mediu, unul din spiritele cele mai progresiste ale Renașterii, combate, sub pretextul unor conversații spirituale, teoriile lui Ptolemeu asupra problemelor cosmice — teorii retrograde susținute de biserica catolică a evului mediu. Cu alte cuvinte, Galileo Galilei lămurea lumea epocii sale că Pămîntul nu-i „buricul" sistemului planetar, că globul nostru se învîrtește în jurul Soarelui și chiar în jurul propriei sale axe, că Luna și celelalte planete nu sînt fixe și suspendate de o uriașă cupolă de cristal, ci sînt într-o permanentă mișcare. Pentru astfel de idei, cu aproape un secol înainte de apariția acestei cărți, un alt celebru astronom — polonezul Copernic — fusese declarat eretic de către papă, iar apoi, în anul 1600, chiar în timpul vieții lui Galileo Galilei, un concetățean al acestuia — Giordano Bruno — a fost ars pe rug la Roma. Și totuși...

★

Așadăr, cartea identificată acum la Satu Mare a văzut lumina tiparului în anul 1635. Ce se întîmpla pe vremea aceea cu Galileo Galilei, cu omul de știință care confirmase ipotezele lui Copernic asupra sistemului solar? Unde se afla Galileo Galilei, unul din întemeietorii științelor naturale, cel care a făcut primele observații cu luneta, stabilind adevărata depărtare a stelelor, petele solare, mecanica, aerodinamica și încă alte numeroase descoperiri bazate pe studierea atentă a legilor naturii? Omul acesta se afla atunci — în 1635 — într-o casă lîngă Florența, bolnav, bătrîn și aproape orb, prizonier al inchiziției și declarat, desigur, eretic. Cauza? Cu doi ani în urmă, în 1633, Galileo Galilei compăruse în fața tribunalului inchizitorial al papalității, învinuit de publicarea, înainte cu un an, a primei ediții în limba italiană a cărții descoperite recent la Satu Mare. Adică pentru publicarea celor patru dialoguri cuprinzînd combaterea teoriei lui Ptolemeu, rămasă din antichitate și însușită de biserica catolică. În fața perspectivei unor suplicii și a soartei pe care a avut-o Giordano Bruno, bătrînul Galileo Galilei fu nevoit să se dezică public de teoriile sale. Cartea a fost interzisă, retrasă, confiscată, arsă, iar el împiedicat să mai scrie alte lucrări de acest fel.

★

Și totuși, exact după doi ani, în timp ce Galileo Galilei continua să fie prizonierul inchiziției, „Sistema Cosmicum" a reapărut. De data aceasta nu în limba italiană, ci în latină, tipărită dincolo de granițele Italiei, în imprimeriile faimoasei edituri „Elzevir" — acolo unde inchiziția catolică nu avea putere să-i împiedice pe discipolii lui Galileo Galilei de a face cunoscute omenirii luminoasele lui teorii. Această carte ar reprezenta de fapt „ediția a II-a" a „corpului delict", care l-a tîrît pe Galileo Galilei pînă aproape de flăcările rugului.

Coperta interioară a acestei lucrări o găsiți reprodusă în fotografia alăturată. În cele trei secole care au trecut peste ea, cartea nu și-a pierdut nici o pagină, în afară de coperțile exterioare. De asemenea, se vede și anul apariției: 1635. De la această dată, autorul — Galileo Galilei — a mai trăit șapte ani: orb, nefericit și supravegheat de călugării inchiziției. Peste un veac, rămășițele lui pămîntești se aflau depuse alături de ale unui alt titan al Renașterii — Michel Angelo. Pentru ca apoi marile lui idei să străbată, triumfătoare, secolele.

F. URSEANU

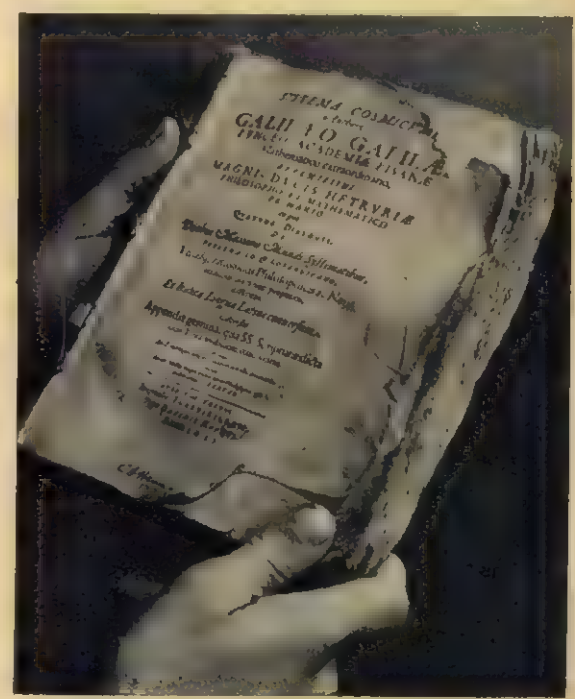

NU NE POATE FI INDIFERENT!

„Totuşi noi nu sîntem maimuţe".
(Din strigătele tinerilor din oraşul olandez Leyda).

E oraşul devenit celebru prin descoperirile ştiinţifice care s-au făcut aici. Acum face înconjurul lumii o imagine luată în faţa universităţii din Leyda. Un număr de tineri olandezi s-au închis într-o cuşcă de maimuţe în semn de protest public împotriva unei legi care restrînge numărul studenţilor în universităţile olandeze. În Olanda, ţară care a dat lumii pe Spinoza, învăţămîntul e închis ca „într-o cuşcă de maimuţe". În Olanda, ca şi în alte ţări apusene, pot fi citite în ziare titluri alarmante: „Prea mult tineret". Tineretul nu e primit în şcoli — el merge să îngroaşe rîndurile şomerilor; tineretul n-are drept la lumina cărţii — el e aruncat în braţele obscurantismului; tineretul n-are perspectiva unei vieţi omeneşti - el simte că decade la stadiul de maimuţă. Poţi trece indiferent pe lîngă aceasta?

V-aţi gîndit vreodată cîţi oameni tineri sînt în lume? V-aţi gîndit vreodată cîţi, dintre cei care au azi 20 de ani, sînt chemaţi să moştenească lumea şi s-o conducă?

Nici un om nu se gîndeşte numai la sine. El se gîndeşte şi la urmaşi: vor fi aceştia oameni cu inima înflăcărată şi cu mintea luminată, oameni demni de lumea în care vor trăi? Sau vor fi nişte oameni cu inima închircită, cu mintea întunecată de ură?

Există o grijă a fiecărui părinte pentru soarta copiilor săi. Trebuie să existe şi o grijă a întregii omeniri pentru soarta vlăstarelor tinere.

„Oricare ar fi concepţiile noastre politice sau filozofice, dacă militäm pentru pace, dacă ne este scumpă viaţa şi munca creatoare a oamenilor nu ne poate fi indiferent modul în care sînt îndrumate şi pregătite pentru viaţă vlăstarele tinere ale omenirii, dacă ele sînt învăţate să preţuiască omul şi realizările sale materiale şi spirituale sau, dimpotrivă, sînt crescute în spiritul negării creaţiilor umane, al urii rasiale şi naţionale, al militarismului şi războiului".

Reprezentanţii a aproape 100 de naţiuni au ascultat aceste cuvinte rostite de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej de la tribuna Adunării Generale a O.N.U. şi fiecare dintre cei prezenţi în sală a avut prilejul să se întrebe: „În ţara mea cum stau lucrurile în această privinţă?"

Unii pot porni de la ideea că lumea nu e decît un cîmp mărăcinos, propice pentru experimentarea perversiunilor şi pentru rafinarea metodelor de omucidere. Noi pornim de la ideea că pe planeta noastră tinerele vlăstare trebuie să aibă posibilitatea să se dezvolte din plin. În această privinţă există un exemplu viu: realitatea din lumea socialismului.

În multe capitale apusene rafturile gem de cărţi. Dar ale cui sînt biografiile pe care tinerii sînt îndemnaţi să le citească? Poate a lui Shakespeare, care a cîntat dragostea curată şi prietenia dusă pînă la sacrificiu? Poate a lui Goethe, care a murit cerînd „mai multă lumină"? Poate a lui Cehov, care a chemat la încredere nepărmurită în frumuseţea omului?

Dar nu! Pe Shakespeare l-a înecat Al. Capone. Se încearcă să se arunce peste Goethe umbra lui Hitler. Ne poate fi aceasta indiferent?

Există unii care consideră lumea că pe un imens cîmp de experimentare a bombelor de tot felul, ca pe o uriaşă tabără militară. Noi considerăm, dimpotrivă, că lumea poate deveni (cum a şi devenit într-o parte a ei) o uriaşă şi unică zonă a păcii, fără

zăngănit de arme și fără exercitarea brutală a forței omului împotriva omului.

Acestea au fost și considerentele după care s-a condus delegația romînă cînd a propus spre discutare, sesiunii Adunării Generale a O.N.U., punctul intitulat: *„Măsuri pentru promovarea în rîndurile tineretului a ideilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare"*.

În toate școlile, tinerii învață istorie. Dar ale cui fapte le glorifică profesorii în numeroase școli din partea de apus a lumii? Poate ale lui Spartacus, care s-a ridicat neînfricat pentru libertatea sclavilor din timpul său? Poate ale luptătorilor care au murit pe baricadele Comunei din Paris? Poate ale celor care au oprit pe fasciști la Stalingrad și au întors cursul războiului aducînd libertate Europei? În locul lui Spartacus e glorificat Nero, cel care într-o clipă de demență a dat foc Romei. În locul preamăririi Comunei din Paris sînt justificate crimele lui Pétain și Laval. În locul sîngelui vărsat la Stalingrad e glorificată demența hitleriștilor, care au aruncat lumea în flăcări. Pot fi toate acestea indiferente cuiva? Se poate sustrage cineva răspunderii?

„Plăcerea vine în momentul distrugerii. Războiul este un sport. El este o artă pe care omul trebuie s-o învețe cu răbdare".

(Din volumul „Armatele S. S. în acțiune", editat și răspîndit nu demult în Germania occidentală).

Germanii pe care-i vedeți în fotografie ar fi putut fi oameni ca oricare alții. Dar încă de pe băncile școlii li s-a spus că „plăcerea vine în momentul distrugerii". Ei au fost împinși să facă acest „sport" care, nu se știe de ce, e denumit război. A cea „artă" pe care oamenii se încăpățînează în a o denumi carnagiu. Cînd peste 100 de edituri vest-germane se ocupă cu publicarea unor cărți în care se face apologia războiului hitlerist și se seamănă sămînța otrăvită a revanșei, poate rămîne cineva indiferent la aceasta?

În ediția din 1949 a unui manual de istorie editat în Republica Federală Germană au fost publicate 5 pagini despre lagărele de concentrare hitleriste. În ediția din 1958 a aceluiași manual nu s-a suflat nici un cuvînt despre aceste lagăre.

(Din ziarul vest-german „Die Welt")

Manualele vest-germane nu pomenesc de crimele hitleriste.

Ororile fasciste? O invenție menită să strice buna dispoziție a unora... Crimele din vremea lui Hitler? Omoruri cu totul și cu totul scuzabile... O „necesitate istorică" pe deplin justificată.

Ceea ce a fost „necesar" și „justificat" ieri, de ce n-ar fi necesar și justificat și azi? Paul Schoenen n-are decît 25 de ani. Deci, pe vremea cînd Hitler executa crimele „necesare", el era un țînc. Cu toate acestea Paul Schoenen se și mîndrește cu faptul că are la activ crima de profanare a unei sinagogi din Köln. Mîinile ridicate în sus, a nevinovăție, sînt mîini de incendiator, de pogromist. Dacă aceste mîini ar purta arme... Atunci ele n-ar începe din nou seria de crime „scuzabile și justificate"?

Tot felul de asociații, corporații și alte soiuri de organizații vest-germane fac educația a mii și mii de tineri în spiritul revanșismului, rasismului, antisemitismului — acum, la peste 15 ani de la sfîrșitul războiului.

E acesta un lucru pe lîngă care putem trece cu indiferență?

Cifre din S. U. A.: „La fiecare 7 minute un laf, la fiecare 4 minute o crimă, la fiecare 2 minute un furt de automobil, la fiecare 46 de secunde o spargere".

(Ziarele)

Doi băieţi, doi tineri care ar fi putut fi folositori societăţii, Salvador Agron, de 16 ani (stînga), şi Luiz Hernandez, de 17 ani (dreapta), au fost găsiţi vinovaţi de asasinarea altor doi tineri. Judecătorul a pronunţat condamnarea lor la moarte. În schimb, n-a pronunţat nici un cuvînt de condamnare a celor ce editează cărţi, turnează filme şi redactează emisiuni de radio şi televiziune în care e slăvită perversiunea, hoţia, crima. Şi oare cine ar fi trebuit să stea pe banca acuzaţilor?

Presa americană a publicat nu demult un anunţ unde o firmă face reclamă armelor: „Se vînd arme militare. Nu sînt necesare nici un fel de autorizaţii. Nu are importanţă vîrsta cumpărătorului". Poate cu o astfel de armă a ucis, printre alţii, şi tînărul Charles Starkweather din Nebraska. În trei zile el a asasinat, împreună cu prietena sa (Carole, de 14 ani), 10 persoane. Poliţia l-a denumit pe tînărul asasin „cîinele turbat".

Dar adevăraţii cîini turbaţi sînt cei care îşi numără cu sete dolarii cîştigaţi de pe urma dementei pe care o sădesc în minţile tinerilor. Există vreun om, preocupat de viitorul tineretului, care să poată rămîne indiferent la toate acestea?

Condiţii de sărăcie totală înseamnă: casă mizeră, alimentaţie lipsită de zahăr, carne, pîine...

„Nu sînt bani" — spune guvernul. Dar poliţia primeşte cu regularitate solda. Şi o dată cu solda, şi ordinele: „Înăbuşiţi orice încercare de revoltă". Orînduirea care asigură celor mulţi sărăcia desăvîrşită iar altora bogăţia desăvîrşită trebuie păstrată cu orice preţ.

Dar tineretul e de altă părere. La Reggio Emilia el s-a ridicat împotriva provocărilor puse la cale de fascişti şi a jafului făptuit de cei care furau de pe masa a milioane de familii carnea, zahărul, pîinea. Poliţia a răspuns cu gaze lacrimogene, cu bastoane de cauciuc şi cu gloanţe. Tînărul ucis de poliţişti acuză: ceea ce nu a apucat încă să facă foamea, a desăvîrşit poliţia, a cărei ură faţă de aspiraţiile tinerilor spre dreptate socială pare a fi fără margini. Aceasta poate lăsa pe cineva indiferent?

Italia: 1.375.000 familii trăiesc în condiţii de sărăcie totală; 1 345 000 familii trebuie considerate ca „foarte sărace". Marea majoritate a copiilor sînt puşi să muncească la vîrsta cînd ar trebui să urmeze cursurile şcolare.

(Dintr-un raport al unei comisii parlamentare italiene).

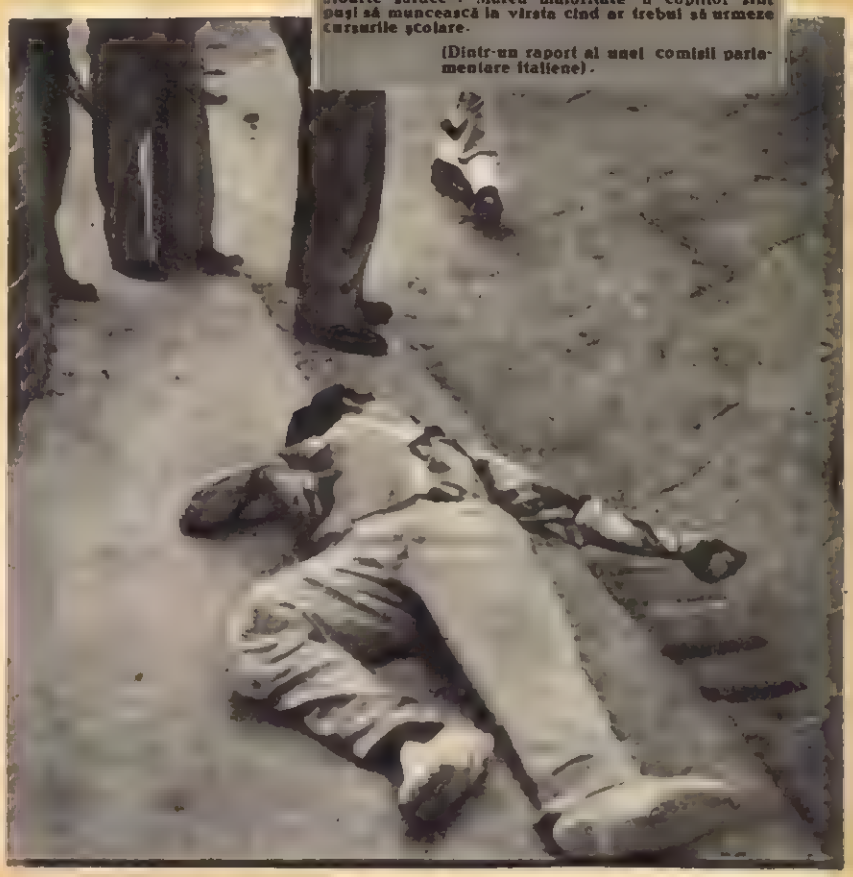

Noi luptăm pentru dreptate". (Inscripţie pe pancarta purtată de un tînăr negru din Statele Unite ale Americii).

De curînd în Statele Unite ale Americii un tînăr alb a ucis un băiat negru punîndu-i o pungă de nylon pe faţă şi urmărind cu satisfacţie cum se desfăşura agonia. Întrebat de ce a făcut asta, tînărul alb a răspuns mirat:

— Păi era negru!

De unde a învăţat tînărul cruzimea? De la emisiunile de radio care justifică crimele: „nu i nici un păcat să ucizi negri". De la filmele care inundă sălile de cinematograf chemînd la crime rasiste: „ucideţi-i pe negri". De la poliţiştii care-l tîrăsc pe negru spre dubele lor: „iată ce trebuie să faceţi cu negrii".

În S.U.A. mulţi tineri albi cresc cu pielea albă, dar conştiinţa lor e înnegrită ceas de ceas, zi de zi, lună de lună. Ne poate fi aceasta indiferent?

Guvernul de la Bonn cheltuieşte pentru nevoile tineretului a 225 a parte din suma pe care o cheltuieşte pentru înarmare".

(Ziarele)

Cei care au astăzi 20 de ani nu uită jertfa părinţilor lor. În Germania occidentală lipsesc multe şcoli, dar sînt nenumărate cazărmi; nu sînt destule spitale, dar se amenajează rampe pentru lansarea de rachete; nu există muncă pentru toţi tinerii, în schimb există oficii de recrutare pentru armată. Tinerii se simt, pe drept cuvînt, ameninţaţi. Ei demonstrează cu placarde pe care scrie: „VREM SĂ ATINGEM ŞI NOI VÎRSTA PE CARE O ARE CANCELARUL ADENAUER!"

Cancelarul în vîrstă de 84 de ani ameninţă viaţa celor care au astăzi 20 de ani. Poate să-şi fie indiferent acest lucru?

Jiri V. SVOBODA
Poet din R. S. Cehoslovacă

PILOTUL

„Pilotul care a aruncat bomba atomică deasupra Hiroşimei a înnebunit, şi-a părăsit soţia şi s-a retras într-o mănăstire.

De ce mi-aţi arătat fotografiile?
Eu n-am făcut decît să trag de-o manşă
şi deodată a ţîşnit un nor —
un nor, ca un monstru, către soare —
apoi a coborît către pămînt
şi lumea s-a cutremurat
cu trosnete de oase.

Dar eu atunci, dar eu atunci
nu am văzut decît atît: un nor.
De ce mi-aţi arătat fotografiile?

Nu mai mă pot uita în ochii omului.
Femeia mea avea doi ochi albaştri,
albaştri şi profunzi.
Şi totdeauna îi visam, zburînd
deasupra mărilor şi ieşerelor.
Dar astăzi văd pe faţa-i împietrită
numai arsuri şi-ntunecimi bizare,
aidoma sălbaticelor cratere
ce le priveam din avion.
De ce mi-aţi arătat fotografiile?

În ochii ei eu nu mai pot privi,
iar rumeneala din obrajii ei
acum e-o febră a ruşinii.
Nu pot privi nici mîna ei uşoară,
dezmierdătoare,
căci mîinile iubitei sînt acum
asemenea cu crengile uscate.
Nici pletele de-acum
eu nu mai pot nicicum să i le mîngîi
că mi-ar rămîne scuturate-n mînă.
O! Pletele ce-mprejmuiau semeţ
al frunţii sale arc de fildeş,
acum sînt ca pădurea bombardată
privită prin ochean
din avion.
De ce mi-aţi arătat fotografiile?

Sălaşurile satului natal
nu pot să le mai văd,
că îmi apare doar scheletul lor.
Se văd spărturi
prin ziduri reci şi albastre,
cu mese rupte şi cu sobe moarte.
Dintr-o păpuşă albă desluşesc
numai genunchele
şi-o coapsă mică.
Ea poate c-a scăpat ca prin minune.

Nici bolta n-o privesc
căci toate păsările lumii cad
lovind cu pliscu-n pieptul meu,
în pieptul meu,
în dreptul inimii.

Nu! Nu! Nu pot privi niciînd,
niciunde.
Iar dacă stăm de vorbă-n mănăstire
răspunde-mi, doamne,
cui să-i dau
perechea asta groaznică de ochi?
Că mie-mi prisoseşte...
Nu pot privi spre cer
nici cînd mă-nchin —
sau poate că şi-acolo, sus, în cer,
nu-i nici o sanctitate
ci e numai
un om nebun ce trage de o manşă
şi-aruncă bombele nimicitoare.

De ce mi-aţi arătat fotografiile?

În româneşte de **Al. ANDRIŢOIU**

1000 DE CHIRIȚE!

Miluță Gheorghiu în civilitate.

dar abia în anii de după eliberare m-am putut dărui artei din plin"). Iată de ce nu-i de mirare că și astăzi ieșenii care au văzut de zeci de ori spectacolul îl tratează de fiecare dată ca pe o premieră!

Un artist nu are vîrstă; vîrstă au creațiile lui și prin acestea el rămîne tînăr sau îmbătrînește. De la Bîrzoaia lui Alecsandri, care l-a consacrat, la Baba Hîrca, de la Napoleon din „M-me Sans-Gêne" la Frocharda din „Cele două orfeline", de la veselul Figaro la fiorosul moșier Puntila, de la mizerabilul Miluță Petrescu din „Surorile Boga" la teribilul Ober din „Cafeneaua cea mică", în peste 500 de roluri, apreciatul artist moldovean a făcut proba tinereții sale artistice, a talentului său multilateral, a irezistibilei sale „comedii", a dreptului de a fi considerat un fruntaș al scenei romînești.

Cu prilejul celor o mie de Chirițe: aferim,coane Miluță, și la mai...multe!

Bazil DUNĂREANU

Una singură și-i o mahala întreagă — dar o mie? Pe una singură o apucă (de cîte ori pe zi) *șăptizăși di năbădăiși* — dar pe-o mie? (*Șăptizăși di nili di năbădăiși!*"). *Nu-i di șogă bre!* Numai că avalanșa aceasta rămîne (într-un fel) inofensivă. Pentru că împricinata mie de Chirițe se află în voia și puterea talentului unui simpatic actor moldovean, incapabil să omoare o muscă, darmite să ne invadeze cu o mie de... scorpii! Ce-i drept, el și-a scos la iveală colecția, dar cu un anume tabiet care ne-a pus totdeauna în gardă: avertizați de bătaia gongului și cu anume îngrădiri: în decor!

★

Mărunțel (dar nu prea), cu fruntea înaltă (și cît de expresivă!) cu ochii negri ca mura (și de o formidabilă mobilitate), cu buzele frumos arcuite, cu părul pudrat de neaua anilor — argintul unei vieți de muncă; un om de o perpetuă veselie, cu tolba glumelor mereu plină, un bonom blînd, duios, sincer — un moldovean sută-n sută: Miluță! E suficient să pronunți acest nume în Iași și imediat se știe că e vorba de artistul emerit Miluță Gheorghiu, neîntrecutul creator al Chiriței lui Alecsandri, care va interpreta foarte curînd pentru *a mia* oară acest rol.

Chirița a fost adusă pe scenă de Millo; readusă a fost mult mai tîrziu, sub directoratul lui Mihail Sadoveanu. Atunci, cu 30 de ani în urmă, a debutat Miluță Gheorghiu în Chirița, reluînd astfel tradiția travestiului și creîndu-i o superconsacrare cu puterea talentului său. A interpretat-o de o mie de ori, 30 de stagiuni în șir, totdeauna cu săli arhipline, sub 12 diferite direcții de scenă (dintre care una personală). În anii de după eliberare, cum singur mărturisește, artistul și-a îmbogățit creația cu noi linii și culori, scoțînd mereu la iveală noi sensuri sociale din mult apreciata comedie a bardului de la Mircești („Am interpretat multe roluri în 35 de ani de teatru, spune Miluță Gheorghiu,

→

Cu prilejul unui turneu, nu demult, un cronicar, furat de travestiul artistului, a scris a doua zi după spectacol: „Artista Miluță Gheorghiu..."

POVESTEA URSULUI ȘI-A

Iată emblema frumosului oraș de pe Volga.

Unul din cheiurile orașului este străjuit de monumentul marelui poet rus Nekrasov.

Text și fotografii de
S. JARKOV

Primul lucru care-l izbește pe turistul ce intră în Iaroslavl este pitoreasca emblemă a orașului, reprezentînd un urs ieșind dintr-un cauciuc de automobil. Iar dacă întîlniți aceeași emblemă pe radiatorul unui autocamion, să știți că locul său de naștere este tot străvechiul oraș de pe malurile Volgăi. Anvelopa cu pricina merita cu prisosință să fie imortalizată în acest fel, deoarece creatorii ei au obținut pentru întîia oară în lume cauciucul sintetic.

Această pasiune a iaroslavlenilor pentru întîietate s-a manifestat încă de demult. Între zidurile Kremlinului din Iaroslavl a fost găsit manuscrisul „Cuvînt despre oastea lui Igor". Și tot în Iaroslavl a fost înființat, în 1750, de către Feodor Volkov, primul teatru din Rusia.

Exemplul celor de la uzina de cauciucuri n-a putut să nu-i molipsească și pe cei de la uzina de motoare. Pe poarta atelierelor lor a ieșit primul autocamion sovietic și apoi primul troleibuz. Pentru întîia oară în lume materialul denumit retin a fost descoperit și creat tot la Iaroslavl. La uzina de articole tehnice se fabrică din cauciuc un rulment mai rezistent decît cel din oțel și la a cărui ungere e folosită apa obișnuită.

Mîndria creatorilor de bunuri materiale din Iaroslavl nu e alimentată numai dinăuntrul Țării Sovietice, ci și din Mexic, din India, din Turcia, din Cehoslovacia și din multe alte țări. Acum doi ani, la Expoziția universală de la Bruxelles, s-a bucurat de prețuire unanimă oscilograful biradial pentru cercetările de laborator de mare precizie, iar obiectele emailate au fost distinse cu marea medalie de aur a expoziției.

În urma „invaziei" tehnicii, o dată cu schimbarea priveliștilor orașului de pe Volga, s-a schimbat, firește, și peisajul său sonor: pe cîntecul sutelor de clopote ale străvechilor biserici din Iaroslavl s-a suprapus astăzi duduitul puternicelor motoare diesel, al vibratoarelor și motoarelor electrice predate zilnic țării; zi și noapte nu contenește zgomotul de pe șantierul noii rafinării de petrol, ca și pe șantierul noului ei cartier, ale cărui locuințe au și intrat în... funcțiune; blocuri noi apar și pe malurile Volgăi sau ale Kotoroslei, pe străzile Cikalov, Tolbuhin, Cehov, pe bulevardul Lenin, pe șoselele Moskovskaia, Suzdalskaia și Kostromskaia. Din port se aud necontenit sirenele navelor ce urcă și coboară pe Volga, legînd într-o uriașă arteră de comunicație cele cinci mări.

Cînd se lasă seara, întreg Iaroslavlul iese pe bulevardele înmiresmate, pe cheiuri și în parcuri, invadează teatrele și cinematografele, sălile de concerte, bibliotecile și cluburile. Iar îndrăgostiții își poartă pașii spre tînărul parc „Iubileinîi", creat în zilele jubileului, cînd s-au sădit într-însul 950 de copaci — cîte primăveri numără orașul — adăugîndu-se apoi cîte unul cu fiecare an ce trece. Și cu cît vor fi mai mulți copaci în „Iubileinîi", cu atît vor crește mai falnic noile vlăstare ale septenalului, zecile de uzine ale orașului cu biserici străvechi, ale orașului ce are drept stemă un urs și un cauciuc de automobil.

Cînd vii cu vaporul pe Volga, orașul strălucește în lumina soarelui de parcă ar fi proaspăt spălat de roua dimineții.

Prin portul Iaroslavl se scurg neîncetat bunurile produse în uzinele orașului.

ANVELOPEI

Teatrul din Iaroslavl poartă numele lui F. Volkov, cel ce a înființat aici, acum mai bine de două secole, primul teatru din Rusia.

În mijlocul roții de cauciuc stă unul dintre creatorii ei, muncitorul Pavel Gribkov. El verifică o nouă anvelopă pentru camioane basculante de mare tonaj.

O carte pe săptămînă

UN VOLUM DE VERIDICE MĂRTURII

Publicistica romînească dintre cele două războaie mondiale a avut parte de prezența vie, combativă, a unor scriitori-cetățeni care deseori și-au înmuiat pana în durerea crîncenă a maselor asuprite. Sîntem bucuroși că o parte din publiciștii romîni care și-au adus contribuția la dărîmarea vechilor rînduieli din Romînia burghezo-moșierească și la noua societate de azi se găsesc printre noi. Dacă adăugăm la aceasta un nou fapt, anume că pana lor este încă rodnică, avem un motiv în plus pentru satisfacția noastră.

Printre acești scriitori, un loc de seamă îl ocupă și Maria Arthur Arsene. La o vîrstă fragedă, la 15 ani, Maria Arsene iese la luptă cu arme ascuțite, scriind, în 1924, prima sa schiță în care milita pentru o lume orînduită după două principii: libertate și dreptate socială.

Recentul volum de povestiri al lui Maria Arsene — „Vremuri și semne", tipărit de E.S.P.L.A. — aduce pentru cititori, mai cu seamă pentru cei tineri, chipul trecut al vieții, cu mizerii interminabile, („Bălțăreața", „Dunăre, Dunăre", „Itiuba"), cu polițiști cretini („Treizeci de lei"), cu politicieni veroși care simulează marele umanism („Colegul"), cu întreaga suită de trepăduși specifică orînduirii burghezo-moșierești.

În povestirile lui Arsene — ca de altminteri în scrierile multor publiciști romîni din perioada cuprinsă între cele două războaie mondiale — mahalaua ocupă, dacă ne putem exprima așa, un spațiu locativ excedentar. Se pare însă că acordarea acestui spațiu era întru totul justificată, pentru că, privită din punct de vedere social, mahalaua lui Arsene cuprindea în granițele ei și lumea oamenilor care au stat în primele rînduri ale luptei poporului pentru răsărirea unui nou soare pe cerul țării. E vorba deci de prezența activă a muncitorilor; e vorba de lupta neînfricată a acestora pentru a schimba destinul nefericit al maselor muncitoare. Arsene a reușit să facă acest lucru deoarece s-a apropiat dintru început cu toată inima de clasa muncitoare, de lupta ei, de idealurile ei. Învățătura marxist-leninistă l-a ajutat pe scriitor să privească viața în perspectiva ei, în desfășurarea legitimă a procesului istoric. De aceea muncitorii lui Arsene, chiar atunci cînd se zbat în cele mai teribile mizerii materiale, nu sînt copleșiți de desperare. Dimpotrivă, crîncena exploatare, privarea de cele mai elementare drepturi îi unesc într-un front comun de luptă împotriva aceluiași dușman: fascismul.

Găsim în cartea lui Arsene povestiri care te prind de la început și care-ți pun inima, pe parcursul lecturii, la bătăi de puternică revoltă împotriva călăilor fasciști („Inima", „Revolta ghetoului"), la sentimente de adîncă admirație pentru lupta neînfricată a comuniștilor („Citește-o", „În zori", „Moș Nicolae revoltașul"), la o sinceră compasiune față de cei pentru care o bucată de pîine, o țoală mai bună și un strop de sănătate constituiau nu numai o revendicare, ci un ideal.

Proza lui Arsene e bogată în vervă și înțelepciune populară. Academicianul Mihai Beniuc, care a dat un cuvînt înainte la volumul lui Maria Arsene, a ținut să precizeze: „Plin de umor și de vervă, el (Maria Arsene — n.n.) a lăsat urme în publicațiile progresiste și democratice ale timpului, cu articolele sale, cu schițele sale, cu broșurile sale, comportînd, unele din ele, chiar persecuții pentru autor din partea autorităților opresive ale statului burghez".

În „Vremuri și semne" sînt și o sumă de povestiri scrise după eliberare. Aici, cum era și firesc, scriitorul evocă o lume nouă, pledînd cu aceeași convingere pentru viața zilelor noastre, demascînd dușmanul de clasă și turnînd sodă caustică în înfățișarea personajelor care împiedică dezvoltarea relațiilor socialiste. Unele din povestirile mai noi ale scriitorului („Mămăliga", „Leac") au însă o oarecare doză de didacticism și, pe alocuri, măiestria artistică e cu un cap mai jos față de scrierile sale din trecut.

În ansamblu însă, cartea „Vremuri și semne" oferă cititorului ceasuri de lectură emoționantă. E.S.P.L.A. a făcut un lucru bun prin tipărirea volumului lui Maria Arsene.

George CIUDAN

Dintr-un ciot de lemn...

Priviți cu atenție miniaturile de față. Vi le reamintiți? Au jucat, nu demult, un rol important. Sau, mai bine zis, *roluri* importante: timp de șapte minute au fost actorii principali ai filmului „Rapsodie în lemn", fiind distinși — o dată cu el — la recentul festival cinematografic bucureștean. Să recunoaștem că, fie și alături de actorii păpuși, ei tot fac „figură" aparte. Flăcăul pornit să-i aducă iubitei floarea din Lună, armăsarul său năzdrăvan, porumbelul săgetînd văzduhul pentru a aduce apă în cioc florii însetate sau cocoșul vestind preludiile „Rapsodiei" sînt, toți, ciopliți în lemn, în spiritul celei mai autentice arte populare.

Și iată cum, o dată cu ei, a apărut în aria filmului un „actor" și un gen de film cu totul neobișnuiți și, în același timp, un cineast care se dovedește un sculptor original: Bob Călinescu. „Ucenicul vrăjitor", „Cîntecul tractoarelor" sau mai vechiul „Pantalonașii se poartă uscați" i-au demonstrat de multă vreme inventivitatea în materie de film cu păpuși. De astă dată însă, Bob Călinescu a adus pe ecran mărturia unei vechi pasiuni și a unui talent prea puțin cunoscut. Cu dalta sau cu bisturiul (da, nu e nici o confuzie: e vorba de bisturiul chirurgical), el face dintr-o rădăcină oarecare, dintr-o crenguță contorsionată sau din vreun putregai de rîu, o miniatură surprinzător de expresivă. Artistul își alege „materialul" în funcție de forma lui și, urmărindu-i linia, mișcarea, „simțindu-i intenția" — cum zice el — i-o respectă întocmai, dîndu-i sens și funcție artistică. Priviți masa de lucru a artistului, ghemuită undeva într-un birou modest al platoului „Tomis". Dintr-o rămurică grațioasă, ajustată cu grijă, țîșnește o balerină; o alta, mai viguros croită de mama-natură, îi sugerează artistului un cal în plin salt; alta, un cosaș vrednic sau chiar un stîrc.

Mîinile lui Bob Călinescu meșteresc cu delicatețe cele mai neînsemnate fărîme vegetale și fac din ele adevărate opere de artă. Penajul acesta mîndru al porumbelului — de pildă — a fost dezghiocat, fîșie cu fîșie, dintr-un ciot de lemn; capul cocoșului — dintr-o ghindă, iar creasta — din trei boabe de porumb.

Pe unele din aceste miniaturi le-am cunoscut în „Rapsodia în lemn"; pe altele le vom vedea poate în expoziția personală pe care o proiectează Bob Călinescu.

Sanda FAUR-DIMA

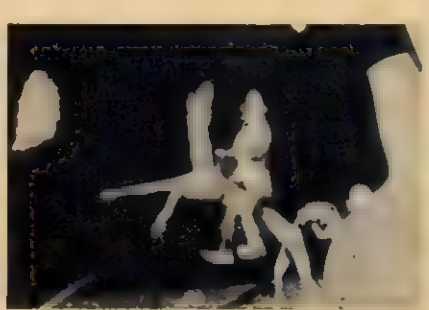

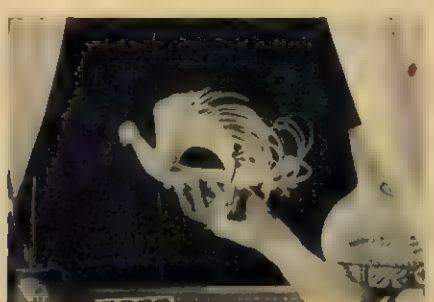

CU SARE ȘI PIPER

ÎNTÎMPLĂRI CU HAZ

povestește...

MIRCEA CRIȘAN

Dacă ești sensibil la cele mai mici zgomote, dacă tresari cînd pocnește un pneu de bicicletă, dacă faci crize de nervi cînd trece tramvaiul prin fața ferestrei tale, dacă tremuri cînd auzi clinii lătrînd, dacă, în sfîrșit, n-ai nervii destul de tari, nu te gîndi la o întrevedere cu actorul Mircea Crișan.

În preajma sa capeți temperatură, transpiri, tremuri... pentru că Mircea Crișan sugerează lei, șacali, locomotive, pisici, avioane etc. Cu o singură excepție: cămila.

Cînd i s-a cerut să imite cămila, Crișan a răspuns

— Nu pot să sufăr cămila... În primul rînd, pentru că deșertul mă indispune. Nu sufăr farfurii, castroane, uicele sau pahare deșerte. În al doilea rînd, deșertul îmi sugerează desertul, ceea ce este sinonim cu sfîrșitul mesei, și în al treilea rînd, cămila are un obicei pe care nu-l concep: ține mîncarea în gușă în loc s-o consume... Nu... nu pot să imit cămila, dacă ar fi numai pentru acest fel al ei de a se comporta...

În apropierea lui Mircea Crișan nu poți rămîne un om drept: numai după cinci minute de convorbire, te strîmbi... de rîs...

★

— Întîmplări cu haz? Zece mii... Scrie...

— N-am loc pentru mii... Cîteva...

— Asta-i! Cîteva... Și nu-mi vine în minte nici una.

— O bîlbîială celebră...

— N-am! Pentru că de cîte ori m-am bîlbîit, spectatorii au crezut că imit pe cîte un coleg...

★

— Adesea primesc de la cetățeni scrisori, semnalînd unele deficiențe și încheindu-se cu îndemnul:

„Luați-le în tărbacă, pe scenă..." Ba, o dată, mi s-a întîmplat să fiu chemat la telefon tocmai de la Tulcea. Un tovarăș, care epuizase pesemne toate mijloacele pentru a determina un magazin să-i repare aparatul de radio în cadrul unui termen de garanție, îmi povestea ce-a pățit. Convorbirea se lungea cu amănunte din partea sa și cu întrebări din partea mea, încît, cînd am terminat-o, telefonista a spus: „Convorbirea dv. costă 43 lei".

Vă închipuiți ce lipsită de haz ar fi fost întîmplarea dacă cetățeanul de la Tulcea m-ar fi chemat cu taxa inversă!

★

...Se spune că din cauza unei glume poți pierde un prieten. Eu, tot din cauza unei glume am pierdut... o sesiune.

La examenul de conducător-auto, mi s-a arătat o piesă din motorul automobilului și am fost întrebat:

— Știi unde se găsește această piesă?

— Știu — am răspuns — la Tehnometal.

★

...Ați văzut că apreciatul actor Gărdescu și-a sărbătorit atîția ani de activitate pe scenă, cîți ani am eu cu totul, în viață. Aflați că am fost mărul discordiei în familia sa, fără voia mea, dar precis din cauza mea. Într-o emisiune de satiră și umor la radio, Gărdescu, care fusese programat, n-a venit. Am fost nevoit să joc în locul lui, dar nu să fiu Crișan, ci chiar Gărdescu. Adică să-l imit cît mai bine.

Cît de bine am reușit să-l imit, nu știu. Ceea ce știu precis este că încercarea lui Gărdescu de a-i demonstra soției sale că n-are nimic de încasat de la radio, pentru că n-a jucat el, a rămas fără succes, soția lui pretinzînd că știe să deosebească glasul soțului ei de acela al unui imitator... Ce a urmat, nu știu!

★

...Într-adevăr... Sînt și indivizi care mă scoală din somn ca să le fac ca... rața, probabil tocmai cînd ei consumă pasărea asta... pe varză. Și pe mine mă pun pe... jăratic.

Deși obosit, fac și ca rața, fac și ca porcul, numai să mă lase în pace. În treacăt fie spus, niciodată încă nu m-a deranjat un cățel cu rugămintea să tușesc ca... stăpînul său, sau să mă roage o pisică să sforăi ca stăpîna ei!

Și, apropo de pisică. Într-o noapte, o suavă voce feminină mă roagă să fac ca... pisica. I-am făcut pe plac, mieunînd cît mai fidel: „Miau... miaaaaau..." Și socotindu-mi misiunea terminată, eram gata să pun receptorul în furcă, cînd auzii din nou glasul femeii: „Vă rog... puțin mai tare..." Am repetat mieunatul: „Miaaaaaau... miiiiiaaau!" Și am întrebat: „Așa a fost bine? V-a plăcut?" „Mulțumesc... Îmi pare rău că n-am putut să vă aud și eu, dar am ținut receptorul sub pat, pentru că de acolo se auzea ronțăitul șoarecelui care nu mă lăsa să dorm..."

Am sfătuit-o să-și cumpere o capcană, deoarece a doua zi urma să plec în turneu... La succesele mele artistice trebuie deci să adaug și titlul — altul nici n-am: spaima șoarecilor.

★

Mircea Crișan rămîne o clipă pe gînduri:

— Întîmplări cu haz? Nu... nu-mi amintesc nici una... Poate să aibă haz pentru dv... dar pentru mine...nu... nu văd cum... În orice caz, am să caut să vă spun cîteva... altă dată!

Dar noi nu putem aștepta, ca el. Deh, sătulul — nu zîmbiți! — nu crede flămînduiui... de interviuri!

Interviu luat de **S. M. RUSU**

ARICIUL ȘI SERINGA

Seringa, tot văzîndu-i pe Arici
Că nu e sănătos și nu e nici
Dispus
Ca să urmeze-un tratament,
I-a spus:
— Stimabile Arici, halal pacient!
Socot mereu și nu pot să pricep
De ce te eschivezi. De-am să te-nțep,
Un vîrf de ac
Nu e plăcut, dar totuși e un leac.
Îți face bine tratamentul.
— Mă eschivez?! — a tresărit pacientul.
A, nu! — și a privit c-un colț de ochi.
Ești meșteră, nu-ți fie de deochi.
Cînd faci injecția, durere nu se simte.
De tine fug doar cei cu minți cam strîmte,
Dar eu — eu te iubesc
Și să mă-nțepi abia aștept. Doresc!
— Așa te vreau! — seringa îl aprobă —
Te rog să te dezbraci la garderobă
Și iute la injecție pofirește.
S-a dezbrăcat Ariciul ostășește
Și a venit, convins că bine-i face.
Dar
În zadar:
Seringa scoase-un ac, el — zeci de ace!

★

...Chiar dacă nu s-a întîmplat,
E-adevărat.
Și drept dovadă, iacă, v-aș propune —
Deși, cred, toți aricii or să tune —
Să vă gîndiți că unii, cum să zic,
La critică răspund... ca un arici!

E. MIHĂILESCU

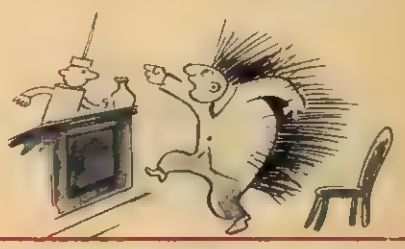

PE ARIPILE GLUMEI

— din umorul occidental —

Un gangster își cumpărase o mașină. Un prieten îi dărui o păpușă reprezentînd pe sfîntul Christof și-i spuse:

— S-o porți întotdeauna cu tine în mașină. Sfîntul Christof îi ocrotește pe șoferi împotriva accidentelor.

Mașina însă se răsturnă la prima cursă și gangsterul muri. Fortînd poarta raiului, gangsterul intră în grădina paradisului cu un revolver în mînă. Indignat, sfîntul Petru îl întrebă:

— Ce faci, nelegiuitule? De ce și intrat aici cu un revolver în mînă?

— Am o socoteală cu un oarecare Christof — răspunse furios gangsterul.

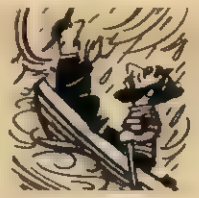

Un pastor bătrîn porni să facă o plimbare pe mare, într-o mică barcă pe care o conducea un pescar. Dar vremea frumoasă se preschimbă pe neașteptate într-o furtună cumplită.

— Domnule pastor — zise pescarul — dacă furtuna nu se potolește vom ajunge amîndoi în curînd în rai!

— Doamne! Ferește-ne de o astfel de nenorocire! — zise pastorul, înălțîndu-și ochii spre cer.

La tribunal. Judecătorul către acuzat:

— Ce motive ai avut să fabrici bancnote false de 100 de dolari?

— Absolut nici un motiv. Eu voiam să fabric veritabile, dar n-am reușit.

(Din „Krokodil")

Din însemnările unui fost și actual general nazist

● Decît o pace dreaptă, mai bine un război strîmb.

● Haina nu face pe om, dar uniforma da.

● Noi iubim Franța în timp de pace, dar nu avem vreme să ne ocupăm de ea decît în timp de război.

● Noi, generalii hitleriști, sîntem oameni modești. N-avem pretenții la palate cu zeci de încăperi. Ne mulțumim cu o simplă cazemată.

● Ca oricare om, avem și noi în viață o țintă. Așteptăm doar ordinul ca s-o ochim...

● Mie îmi plac în general toate păsările; prefer însă vulturul german și, în primul rînd, gîsca, dar mai cu seamă pasul ei.

● Spune o vorbă: „Nu fese fum pînă nu aprinzi focul". Tare aș vrea să constat practic acest lucru.

I.A.

CORESPONDENȚĂ DE SEZON

Iubita mea,

Îți jur, cu mîna pe cretonul cu pastă, că îmi vine foarte greu să-ți spun cele ce urmează, aceasta fiind prima discuție mai nu știu cum intervenită între noi. Tu știi foarte bine, iubita mea, că din scurta biografie a dragostei noastre n-am uitat nimic, nimic, nimic; că eu, după toate amintirile frumoase, mi-am luat notițe. Iată, îmi aduc aminte cînd locuiai tu și c.o. f. într-un fel de casă în fața cărela, cînd voiam, vorba tangoului, să-ți cînt serenade sub balcon, nu aveam condiții; pentru că se știe: pentru o astfel de acțiune trebuie să fii cu glasul sub nivelul balconului. Dar la casa aceea eu treceam cu capul de fereastra ta, deși n-am decît 1,65 metri și nici supraelastic nu sînt. Iar dacă ridicam mîna și mă săltam puțiu pe vîrfuri, ajungeam să mă sprijin pe acoperiș. Așa că numai în gînd îți oftam sub balcon, tu de fapt fiind total lipsită de articolul acesta de primă necesitate unei idile.

Iată de ce nu am uitat nici bucuria noastră cînd v-ați mutat în casă nouă, la et. II al unui bloc, unde mi-am mutat și eu visele, urmînd ca ulterior să-mi aduc și mobila. Dar aceasta, abia după nuntă. Pînă atunci am continuat seară de seară să te conduc pînă la scara B., unde tu luai liftul care nu-l marca „Defect", iar eu mai zăboveam cu ochii la fereastra ta, zîmbind fericit cînd apăreai în balconul de unde aveai vedere la mine.

Tot privind în sus, am apreciat ca pozitivă grija maică-ti în problema înfrumusețării locuinței, văzînd colivia cu sticleți și florile din ghivece, acestea formînd fauna și flora balconașului vostru, care mîine-poimîine va fi al nostru.

Dar cel mai viu îmi stăruie în amintire clipa în care te-am condus acasă într-o după-amiază și, la lumina soarelui care încă mai lumina à giorno, am văzut că maică-ta și-a înfrumusețat casa din rezerve interne. Astfel, pe ghiveciul cu lalele scria ROȘII ÎN BULION..., la mușcate scria TOCANĂ DE LEGUME și la bujori scria VINETE ÎMPĂNATE. Cei mai mult mi-a dat de gîndit că la micșunele scria MUȘCHI ÎN SOS DE VIN. La început am crezut că acestea sînt numirile latinești ale florilor, dar pe urmă mi-am dat seama că ele erau de fapt niște ex-cutii de conserve scoase din funcție și retrogradate ca ghivece de flori.

Fără supărare, o rog pe maică-ta, prin virament, adioș prin tine, să revizuiască încadrarea florilor, pentru că MĂZĂREA BOABE merge grozav la felul doi, dar nu și la iubirea dintîi... Nu accept să aștept sub balcon și să oftez cu privirile pierdute în FASOLE GRASĂ sau în HERINGI ÎN ULEI, aceasta devenind o idilă în sos tomat.

Al tău viitor,
Tase

P.S. și să-și cumpere ghivece adevărate, că nu-i nimic dacă se urcă costul apartamentului cu 1-2 lei bucata...

pt. conf. Fred FIREA

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

UN JOC CU... TEXT

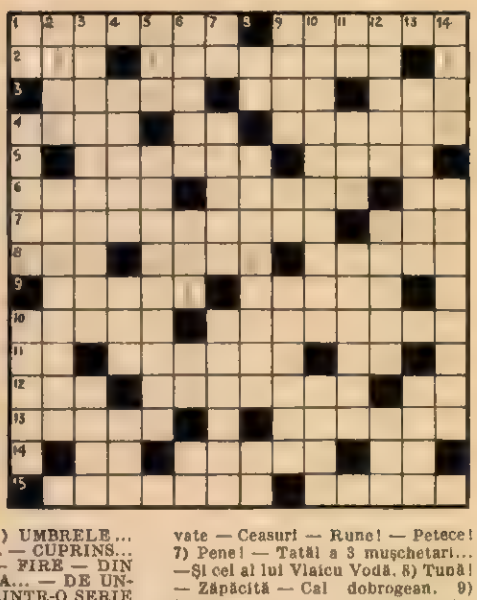

ORIZONTAL: 1) UMBRELE... — SERII... 2) AU... — CUPRINS... 3) ÎNTREAGA... — FIRE — DIN NOU... 4) MĂRETIA... — DE UNDE... — TRECE PRINTR-O SERIE DE TRANSFORMĂRI. 5) UN GHID... — A APĂRUT DINTR-O DATĂ, 6) E UN DISC... — LUNA (pop.) — FIINȚĂ SUPERIOARĂ... 7) ROABĂ ÎN TRECUT, — POSEDĂ... 8) ASTĂZI,... — TRECUTĂ PRIN FOC,... — CA UN METEORIT,... 9) ASTFEL DE... — SECRETE... 10) CĂ PUTEM SPUNE, VIAȚA... — A ÎNLĂTURAT ORICE OBSTACOLE... 11) DIN CALE — LIPSITĂ DE MIJLOACE... ÎN TRECUT!... 12) CUNOAȘTE... — O RĂSPLATĂ RARĂ... — ÎN PREZENT. 13) PROBELE... — ALESE... 14) CA ÎN POEZIE... — SÎNT DE PRIM RANG — LUNA... 15) A EXPUS... SECRETELE.

VERTICAL: 1) Unu și una — — Acțiune — Țeastă. 2) Una ce nu scoate o vorbă — Adăposturi pentru contaminați. 3) Plantă erbacee din locuri umede — Hang. 4) A porni la ofensivă — Capul unei insule piuitoare din Nord — Rigiă. 5) Parte din piesă — Lărgire. 6) Fructul produselor vegetale cultivate — Ceasuri — Rune! — Petece! 7) Pene! — Tatăl a 3 mușchetari... —Și cel al lui Vlaicu Vodă. 8) Tună! — Zăpăcită — Cal dobrogean. 9) Șindrile — Curte! — Eben. 10) De neînlăturat — Varietate de calcit 11) Careu! — Ornamente arhitectonice — Cinstit. 12) Fosilitori — Diminutiv pentru Alexandru — Un turc ca mulți alți turci. 13) Părinți literari — Gaz în sonde. 14) Din nou — Pregătite pentru examene.

N. R. — La orizontal „textul" se poate citi în continuare; dezlegarea este însă „normală" pentru fiecare cuvînt în parte.

Dezlegarea jocului „BANI ȘI ECONOMII" apărut în nr. 48

ORIZONTAL: 1) Depuneri — Cec. 2) Orare — Arteră. 3) Bancă — Sertar. 4) I — Oasa — Aia — N. 5) Nou — Inflație. 6) Zăloag — Ia — Ent. 7) Iz — Pumn — Tace. 8) Azur — Atena. 9) A — Alaun — Z — Sa. 10) Măreț — Trăpaș. 11) Asanată — Uliț. 12) Rafi — Stornat.

Un sfat cosmetic pe săptămînă

TENUL DESHIDRATAT (I)

Anumite tenuri pot avea în structura lor o lipsă de apă; cu alte cuvinte, lichidul care scaldă țesuturile sub epidermă se găsește în cantitate insuficientă și astfel avem de-a face cu ceea ce se numește „ten deshidratat".

De unde provine această deshidratare? Ea poate fi datorită mai multor cauze, din care una este îmbătrînirea organismului (pentru că, deși tenul deshidratat se întîlnește adesea și la femeile tinere, el este mult mai frecvent la cele mai în vîrstă, în majoritatea cazurilor fenomenul deshidratării accentuîndu-se pe măsura trecerii anilor).

Tulburările endocrine, ca de exemplu proasta funcționare a ovarelor sau a glandei tiroide, pot provoca o deshidratare a tenului, în care caz tratamentul medical adecvat va reda pielii, în mod indirect, suplețea ce-i lipsește.

Alte cauze care pot contribui la deshidratarea pielii sînt: greșita îngrijire a tenului, folosirea nejustificată a săpunului, a loțiunilor alcoolice și a cremelor cu bismut și mercur, precum și abuzul de pudră. Soarele puternic, aerul prea uscat și vîntul contribuie de asemenea la deshidratarea tenului. Tot astfel, această uscăciune se poate ivi ca urmare a unei cure de slăbire cînd — dornice să slăbească repede — femeile suprimă aproape complet lichidele din regimul lor. Ele fac foarte bine că nu beau în timpul meselor, dar comit imprudența de a nu bea nici între mese, în care caz, din cauza lipsei de lichid, tenul este primul care are de suferit.

Tenul deshidratat se caracterizează prin pielea lui extrem de sensibilă, fină, subțire și supusă de timpuriu ridării. Cu un aspect frumos la început — mat și cu porii mici și strînși — tenul capătă, pe măsură ce se deshidratează, un aspect șters, spălăcit. Pielea este foarte uscată, fiind brăzdată de riduri, și pare lipsită de viață.

Este deci de la sine înțeles că un astfel de ten trebuie expus cu moderație soarelui și, în orice caz, ferit de acțiunea intemperiilor prin aplicarea unei creme protectoare. Hidratarea lui va fi făcută cu ajutorul cremelor denumite „hidratante", pe bază de lanolină, colesterol și apă.

Dar despre acestea, ca și despre celelalte îngrijiri necesare tenului deshidratat, vom vorbi în articolul viitor.

Ileana VIDRAN

SFATURI practice

SĂ NU FACEM ABUZ DE VITAMINE!

Se știe că vitaminele dețin un rol important în hrana noastră de fiecare zi. S-a vorbit și continuă să se vorbească mult despre ele. Dar se vorbește în general despre neajunsurile pe care le poate provoca lipsa lor din elementele de nutriție, neglijîndu-se aproape total latura cealaltă, și anume efectul negativ al excesului. Și cum aceste vitamine există sub formă de produse farmaceutice libere la vînzare și ieftine, sînt oameni care se îndoapă pur și simplu cu ele. Aceasta, mai ales în timpul iernii, cînd vitaminele se pot procura mai greu pe calea naturală a legumelor și fructelor proaspete. Excesul este de cele mai multe ori aplicat copiilor de unii părinți prea grijulii, fără să-și dea seama că prin aceasta fac mai mult rău decît bine.

Să fim înțeleși. În limitele cantităților obișnuite, orice vitamină nu poate fi decît folositoare organismului. Dar dacă unui copil îi administrăm, spre exemplu, o doză exagerată de vitamina D — închipuindu-ne că prin aceasta înlocuim untura de pește — vom constata la un moment dat oprirea din creștere a copilului și scăderea lui în greutate. În plus, copilul își va pierde pofta de mîncare, va avea dureri de cap, grețuri și va urina mai des. Iar la analiza urinei se va constata apariția albuminei și a pigmentului porfirinic, așa cum la analiza sîngelui se va vedea un conținut mărit de fosfor (8 mg%) și de calciu (15-16 mg%). Toate acestea vădesc începutul unei intoxicații ce poate deveni foarte periculoasă.

Efectele abuzului de vitamine sînt aceleași, ba poate chiar mai mari, la adulți. Vitamina A, luată în doze excesive, produce dureri de cap, slăbiciune generală, boli de piele și chiar căderea părului. Vitamina B_1, în aceleași condiții, dă insomnie, amețeli, dureri de cap. Aceleași semne de intoxicație (cu dureri de cap, amețeli, vărsături, mîncărimi ale pielii) produc mai toate vitaminele luate în cantități exagerate.

Spre orientarea noastră e bine să știm că hrana unui adult are nevoie în mod normal (nu în cazuri de necesitate terapeutică) de următoarele cantități de vitamine, zilnic:

Vitamina A	—	1-2 mg;
Vitamina B	—	2-3 mg;
Vitamina C	—	50-100 mg;
Vitamina PP		12-25 mg;
Vitamina D	—	500-1000 mg.

Spre a ne da mai bine seama de aceste cantități, vom arăta spre exemplu, că necesarul zilnic în vitamina A poate fi asigurat prin consumarea a 25 gr spanac, 20 gr morcovi sau 75 gr varză, iar același necesar din vitamina C e furnizat de 25 gr ardei gras, 100 gr mazăre verde sau 170 gr roșii.

Bineînțeles că aceste cantități pot fi dublate, triplate sau chiar și mai mult mărite, atunci cînd sînt dozate în scop terapeutic. Dar, în asemenea cazuri, administrarea vitaminelor trebuie făcută numai după indicațiile și sub controlul medicului.

IOSIANA

La întrebările cititorilor

LENTILE DE CONTACT

Tov. Georgeta Hîncu din Satu-Mare ne întreabă cînd au fost inventate lentilele de contact și care sînt avantajele și dezavantajele acestor lentile față de acelea ale ochelarilor obișnuiți.

Ideea aplicării direct pe ochi a unei lentile pare a fi foarte veche. În „Tratatul de dioptrică" apărut în anul 1637, Descartes vorbește deja despre această invenție și arată cum ar putea fi folosită cu mijloacele tehnice de pe vremea aceea.

Ideea a fost reluată spre sfîrșitul secolului trecut, dar tehnica nedispunînd nici pe vremea aceea decît de sticla obișnuită — fragilă și grea — experiențele au fost abandonate pînă în anul 1937, cînd au apărut materialele plastice transparente, incasabile și ușoare.

Astăzi există trei modele puse la punct: sticle de contact sau sclerale, lentile corneene și microlentile. Sticlele sclerale sînt cele mai mari. Ele se sprijină pe sclerotică (albul ochilor) și au în dreptul corneei lentila optică. Lentilele corneene sînt reduse la circumferința corneei și se sprijină pe marginile acesteia, iar microlentilele, și mai mici — după cum arată și denumirea — aderă la cornee. Acestea din urmă permit o mai bună aerisire a ochiului, neafectîndu-i cîtuși de puțin fiziologia.

Totuși alegerea modelului nu e în funcție de preferințe, ci de viciul de refracție al ochiului, de forma și de sensibilitatea lui.

Avantajele acestor lentile de contact față de acelea ale ochelarilor obișnuiți constau în faptul că corectează vederea prin suprimarea distanței dintre ochi și sticlă și că, mișcîndu-se o dată cu pupila, menține integritatea cîmpului vizual. În plus, aceste lentile, fiind aproape imperceptibile, nu schimbă cu nimic fizionomia celui care le poartă.

Dezavantajele provin din greutatea de acomodare a ochiului cu ele. Sînt persoane care, oricît s-ar căzni, nu reușesc să le suporte. Dar chiar cele care ajung să se obișnuiască trebuie să dea dovadă de multă răbdare și voință. Timp de mai multe săptămîni, aplicarea unor astfel de lentile trebuie făcută progresiv și sub controlul medicului oculist. Iar o dată adaptarea obținută, aceste lentile trebuie purtate regulat și nu considerate ca obiecte de cochetărie, pe care le pui și le scoți cînd vrei. Altfel, de fiecare dată se cere reluat exercițiul de adaptare care, după cum am arătat mai sus, e destul de obositor.

Din punct de vedere medical, asemenea lentile sînt imperios necesare — și merită efortul adaptării — celor care suferă de afecțiuni mai grave ale ochilor, cum ar fi: astigmatismul neregulat, miopia avansată, anisometropia (inegalitatea în refracția imaginii) și altele.

SEMĂNĂTOAREA „ATOMICĂ"

Pe un teren destinat culturii porumbului merge un agregat de semănat. La prima vedere nu are nimic neobișnuit. Dar dacă te uiți mai atent, observi că îi lipsește dispozitivul care asigură de obicei însămînțarea în cuiburi. Se seamănă, așadar, cu o metodă învechită? Nicidecum. Chiar cu una foarte nouă însămînțarea se face cu ajutorul unor repere radioactive puse pe ogor. Radiațiile emise de aceste repere — rezultat al dezagregării radioactive a fosforului-32 — sînt interceptate, amplificate, transmise printr-un releu electromagnetic; intră în funcțiune dispozitivul de semănat, și boabele aurii cad pe ogor. Reperele radioactive sînt de asemenea așezate automat.

Această originală semănătoare „atomică", realizată de A. N. Gubarev și L.G. Prișcel, profesori ai Academiei de agricultură din Moscova, are mari avantaje față de agregatele de semănat folosite pînă acum, simplificînd considerabil procesul însămînțării porumbului.

DE VORBĂ CU MEDICUL

CARMEN — Deva. Faptul că ați avut două sarcini presupune că nu retroversiunea este cauza actualei sterilități. Mai curînd cele două intervenții trebuie să o fi provocat și aceasta se întîmplă adeseori. Trebuie stabilită permeabilitatea perfectă a trompelor și excius vreun proces inflamator al mucoasei uterine. Numai dacă acest control va da un rezultat bun, s-ar putea pune problema intervenției chirurgicale. Consultați un serviciu de specialitate din Cluj.

DRAGOMIR IOSIF — Sebeș Alba. La dv. este vorba de o avitaminoză B_2. Indicația noastră este următoarea: o dată cu igiena gurii, prin clătire după fiecare masă, veți face timp de două-trei săptămîni cîte două injecții zilnic de vitamină B_2 de 5 mg, după care veți face o pauză de zece zile. Reluați injecțiile de vitamina B_2 făcînd alte două-trei săptămîni cîte o injecție de 5 mg zilnic.

STERE VLAD — Timișoara. Statura dv. este potrivită. Este posibil ca timp de vreo doi ani să mai creșteți. Exerciții fizice speciale nu există, dar puteți practica gimnastica generală și sporturi ușoare.

LECA B. IOAN — Cîmpina. Cele relatate de dv. sînt insuficiente pentru a pune un diagnostic de la distanță. Dacă nu suferiți de vreo afecțiune endocrină de tipul hipertiroidismului sau dacă nu este vorba de o peladă, atunci s-ar putea să fie vorba de o seboree a capului. Vă recomandăm să consultați un serviciu de dermatologie pentru precizarea diagnosticului. Reveniți.

J.V. — Galați. Trimiteți adresa dv., referindu-vă la inițialele cu care ați semnat. Veți primi răspunsul prin scrisoare.

JUSTINIAN PETRESCU — Cluj. Consultați un serviciu de dermatologie din orașul dv., pentru a preciza dacă este vorba de o seboree a capului. Reveniți după aceasta cu o scrisoare și veți primi răspunsul dorit.

GHEORGHE BRATU — Pucioasa. Analizele trimise confirmă în totul diagnosticul bolii dv. Dacă tulburările urinare au cedat nu mai este nevoie să folosiți Sulfizol. Continuați tratamentul cu Trizim și Decol, țineți regimul dietetic prescris. Faceți și zece ședințe de raze ultraviolete reci pe abdomen.

OPREA TOMA — Lugoj. Suferiți de sonee a feței. Evitați atingerea coșurilor cu mîna. Seara, la culcare, curățați fața cu un tampon de vată înmuiată în apă boraxată 1%, caldă. Cu un ac trecut prin flacără înțepați coșurile, după care le atingeți cu tinctură de iod. Nu veți stoarce coșurile. După aceea aplicați următoarea pomadă: sulf precipitat 1 gr și vaselină 30 gr. Dacă pielea este grasă, în loc de pomada de mai sus veți șterge fața cu următoarea suspensie: sulf precipitat și oxid de zinc cîte 5 gr, glicerină 10 gr, apă și alcool cîte 40 ml. A doua zi dimineața se spală pomada sau suspensia cu apă caldă și aplicați următoarea pudră: sulf precipitat 1 gr, talc pulverizat 30 gr. Luați vitamina A, 60 picături pe zi. Evitați în alimentație grăsimile animale, dulciurile și pîinea.

M.P. — reg. Timișoara. Trimiteți adresa dv. referindu-vă la inițialele cu care ați semnat. Veți primi răspunsul prin scrisoare.

B. GIOVANI — Dej. Fără îndoială că perioada 1958-1960 a dus în bună parte la starea actuală. Vă recomandăm următorul tratament: faceți 6 injecții cu vitamina B_{12} de 1.000 gama, una la trei zile. Totodată faceți 5 injecții de Testosteron de 10 mg, urmate de alte 5 injecții de Testosteron de 25 mg. Aceste injecții se fac una la două zile. De asemenea, veți face 10 injecții de Ser neurotonic, una pe zi. Respectați un regim bogat în proteine: carne, brînză, ouă, lapte, pește. Repetați tratamentul prescris timp de trei luni, cu intervale de 10 pînă la 15 zile. Veți obține rezultatul dorit.

Dr. Silviu GHEREA

LECHNER MIHAIL — Craiova. *În conformitate cu legile, femeile au dreptul la pensie pentru bătrînețe începînd de la vîrsta de 55 ani și cu cel puțin 20 ani vechime în cîmpul muncii. Numai vechimea în cîmpul muncii nu este motiv de pensionare. Dacă lovarăa Călinescu Paula își pierde capacitatea de muncă mai înainte de a împlini vîrsta de 55 ani, are dreptul la o pensie de invaliditate pe tot timpul cît este incapabilă de muncă. Această pensie se calculează în raport cu gradul de boală și vechimea în serviciu. La împlinirea vîrstei de 55 ani, pensia de invaliditate se poate schimba cu cea de bătrînețe.*

ROȘTAN DUMITRU — Piatra Neamț. *Potrivit legilor în vigoare, salariatul care înlocuiește în mod temporar, în aceeași unitate, pe un salariat care deține o funcție de conducere poate primi diferența dintre salariul celui înlocuit și salariul său dacă îndeplinește următoarele condiții:*

a) dacă potrivit statului de funcțiuni înlocuitorul nu este îndreptățit de drept al celui pe care îl înlocuiește;

b) dacă înlocuirea se face pe baza unui ordin scris, dat în prealabil de conducerea unității.

APOSTOLESCU V. IOAN — Preventoriul, T.B.C. Timișul de Sus, regiunea Stalin. *Dv. aveți funcție de răspundere și, ca atare, muncă nenormată. Timpul de lucru pentru asemenea funcții se fixează de ministerul de resort de acord cu comitetul central al sindicatului respectiv, conform art. 49 din Codul Muncii. Legile în vigoare prevăd într-adevăr că beneficiază de indemnizația de muncă nenormată pînă la 25% din salariul tarifar și administratorii de sanatoriu sau cantină, însă numai cei încadrați pînă la categoria X inclusiv. Cum între timp s-a schimbat sistemul de salarizare, cazul dv. poate fi soluționat numai de conducerea preventoriului, eventual cu avizul Ministerului Sănătății și Asigurărilor Sociale sau al Sfatului popular regional.*

CAROL MIHAI — Vulcan. *Ne surprinde afirmația că n-ați întîlnit pînă acum nimic în legătură cu originea țiganilor, cînd chiar în Dicționarul limbii române stă scris clar: „Persoană care face parte dintr-o populație originară din India și răspîndită în mai toate țările Europei, trăind în unele părți încă în stare seminomadă". Francezii le-au spus „boemeni", crezînd multă vreme că țara lor de origine a fost Boemia — fapt constatat în cele din urmă ca inexact. La celelalte întrebări vi s-a răspuns separat.*

MARIANA B. — Giurgiu. *V-ați iritat pur și simplu pielea subsuoarelor folosind contra transpirației soluții cu formol. Trebuie să știți că formolul e indicat numai în soluțiile destinate mîinilor sau picioarelor, nu subsuoarelor, unde pielea e mult mai fină și, deci, mai sensibilă. Lăsați deocamdată să se vindece iritația, apoi aplicați de două-trei ori pe săptămînă o soluție compusă din: 94 gr apă, 2 gr acid tartric și 4 gr alaun (piatră acră). Cereți la farmacie să vă facă o pudră din: 20 gr borax, 10 gr alaun, 10 gr tanin și 60 gr talc. Cu această pudrați subsuorile în zilele cînd nu folosiți soluția lichidă.*

AUREL BĂLĂȘOIU — Brăila. *În timpul iernii nu se produc descărcări electrice în atmosferă, deoarece aerul, rămînînd rece la suprafața solului, nu se mai ridică decît în cantități foarte mici și deci nu se formează decît pături relativ subțiri de nori. Acești nori, neavînd un impuls de dezvoltare verticală, nu mai produc nici separări de sarcini electrice și, deci, nici descărcări cu tunete și fulgere ca vara. Restul în legătură cu mecanismul formării în atmosferă a ionilor negativi și pozitivi l-ați aflat din răspunsul pe care ni-l cîntați și la care nu avem nimic de adăugat.*

ȘTEPANIA BIZIM — Tulcea. *Tiaminaza nu e același lucru cu Tiamina. În timp ce Tiamina este numele vitaminei B_1, Tiaminaza e un ferment care descompune și inactivează vitamina B_1. Tiaminaza este deci dușmanul de moarte al Tiaminei. Ați auzit pronunțîndu-se des aceste două cuvinte în orașul dv., pentru că Tiaminaza a fost descoperită în intestinele anumitor pești. La Tulcea nu numai că se vorbește mai mult decît oriunde despre pești, ba mai funcționează acum și un institut de cercetări științifice: probabil că activitatea acestuia a făcut ca cele două noțiuni să aibă la dv. o circulație mai largă decît în alte părți.*

NICOLAE MORAR — Arad. *Potrivit art. 39 din legea pensiilor și art. 94 din regulament, pensia de bătrînețe se calculează luîndu-se ca bază salariul mediu tarifar pe ultimele 12 luni sau, la cererea celui îndreptățit, salariul mediu tarifar din oricare perioadă de cinci ani de activitate consecutivă din ultimii 10 ani de muncă. În cazul dv., făcîndu-se calculul pentru fixarea pensiei pe ultimele 12 luni, cînd nu mai îndepliniați și funcția de director, nu s-a putut lua în considerație decît această situație. Nu este de mirare deci dacă alți colegi, care aveau și această calitate în momentul pensionării, au altă situație.*

EPIFAN TEODORESCU — Sighișoara. *Cazul dv. nu se potrivește cu cel al tov. Rotaru Aurel. Dacă ați primit nouă decizie de pensionare și sînteți în termen, puteți face contestație, așa cum vi s-a indicat, iar dacă areți dreptate, cu siguranță că veți obține ciștig de cauză.*

DIANA POPOVICI — Tecuci. *Pentru obținerea datelor în legătură cu vechimea și gradul soțului dv., vă puteți adresa Ministerului Forțelor Armate, arătînd detaliat situația în care vă găsiți, printr-o cerere scrisă.*

Poșta REDACȚIEI

Știați că...

...există în regnul animal specii de pești, de reptile și de insecte care nu suportă lumina soarelui? Nu trebuie să explorăm, pentru a da peste ele, adîncurile oceanelor, ci numai anumite peșteri. Aceste viețuitoare sînt albe la culoare și, în majoritatea cazurilor, oarbe. Dacă sînt expuse la soare, mor în cîteva minute.

...toi prin unele peșteri trăiește un soi de pește-șopîrlă (Proteus anguinus), care poate rezista ani întregi fără a-și procura hrană din mediul înconjurător? Acest animal posedă curioasa proprietate de a se hrăni din propriul său corp, micșorîndu-se în grosime și lungime pe măsură ce-și consumă din substanța proprie.

...în cei 1960 de ani ai erei noastre au dispărut de pe pămînt peste 106 specii de animale sălbatice? E vorba de mamifere, păsări și reptile, printre care putem cita o pasăre asemănătoare porumbelului, dar de mărimea unui curcan, cu o carne foarte gustoasă, care a fost nimicită de vînători pe insula Maurițiu; o balenă care trăia numai în golful Gasconiei; un pinguin uriaș din regiunile arctice și o zebră brun-roșcată care avea numai pe gît dungi albe.

... nimfa libelulei imită în mare măsură motorul unui avion cu reacție? Neavînd alt mijloc de a înota, ea captează apa printr-un orificiu din față și o expulzează apoi cu forță prin extremitatea cozii, provocîndu-și astfel mișcarea înainte.

...există numeroase specii de insecte fosforescente cu o putere de radiație mult mai mare decît a licuriciului nostru? Astfel, în Brazilia trăiesc niște coleoptere numite „cucuyos", care răspîndesc o lumină atît de puternică, încît una singură, plasată într-un flacon transparent, poate permite citirea unui ziar. Indienele din Costa Rica se servesc de asemenea insecte în locul bijuteriilor sclipitoare.

...în toată perioada nupțială, care durează cam 15 zile, broscoiul nu se hrănește cu nimic? În această perioadă, fiecare cuplu fecundează aproximativ opt mii de ouă. Din cei opt mii de pui, însă, în medie nu ajung pînă la vîrsta adultă decît doi.

PEȘTELE CARE PĂLEȘTE... DE FRICĂ

În apele calde ale Mediteranei, alături de altfel viețuitoare ciudate, trăiește și un pește, unic în felul lui, cu numele de Trigala sau „rîndunica de mare".

Acest pește are o însușire cu totul aparte: își schimbă culoarea în legătură cu starea sa nervoasă. Astfel, în timp ce în mod obișnuit este felurit pigmentat, cu puncte negre, roșii și galbene, o atît de a sistemului său nervos face ca toți acești pigmenți să se decoloreze. Cum s-ar spune peștele Trigala „pălește" de emoție.

Colțul vînătorului

DIN NOU DESPRE IEPURE

În ceea ce privește iepurele, multe socoteli vînătorești sînt răsturnate. Spun unii: la noi există mai multe specii de iepuri: unii de pădure, alții de cîmp, mai mici; iepuroaica nu e așa de sperioasă ca masculul, astfel că e împușcată mai ușor în timpul vînătorii la sărite etc. etc. Aceste păreri nu au temei. Adevărul este că în țara noastră viețuiește o singură specie de iepure (Lepus europaeus Pallas); părul blănii variază după anotimp, iar greutatea sa corporală (în medie 4 kg) variază după vîrstă.

Densitatea cea mai mare de iepuri o întîlnim pe terenurile de șes din Timișoara și Oradea, dar aria de răspîndire e foarte întinsă, de la malul mării și pînă în golurile de munte. Atunci, cînd și unde căutăm iepurele?

În genere îl aflăm mai mult în cîmpie, pe terenurile permeabile și cu păduri în apropiere (la 4-5 km).

În perioada cînd grîul răsare iepurele mănîncă grîu și se ascunde în arături, unde are cîmp larg de vedere. Cînd a dat zăpada și vîntul bate, se adăpostește în pădure, hrănindu-se cu muguri, rămurele, coajă etc. Dar nici în pădure nu stă mult, cum începe a urla vîntul, zgomotele îl sperie și se retrage din nou pe cîmp. Apoi din nou în pădure. Acest „du-te-vino" e permanent, înșelînd chiar și pe vînătorii cu experiență (care, așteptîndu-se să afle vînatul într-un loc, au adesea surpriza să-l găsească într-altul).

Iată de ce căutarea iepurelui cere multă pricepere. De multe ori iepurele vede vînătorul și nu fuge. Știe că coloritul său îl ocrotește. Dacă însă iepurele bănuiește că a fost văzut de vînător sau i se pare că vînătorul vine drept spre el, sare și fuge. De aceea, atunci cînd căutați iepuri, mergeți în zig-zag, cu opriri și ocoliri. Atunci iepurele, derutat, va sări și veți putea trage. Pe îngheț sau timp uscat, cînd fuga îi este mai avantajoasă, iepurele, auzind vînătorii, sare de la distanță mare. De aceea se recomandă liniște desăvîrșită.

Și acum, vă urăm succes la iepuri — deși această urare este de prost augur pentru vînătorii superstițioși...

CITITORII CĂTRE CITITORI

Vor să facă schimb de vederi (cărți poștale ilustrate):

MURA MARIA, comuna Recaș, str. Tudor Vladimirescu nr. 1207, raionul Timișoara;

HERCZEG ELLT, comuna Recaș, str. Horia nr. 112, raionul Timișoara;

BORȘ MARIOARA, salariată G.A.S. Recaș, raionul Timișoara;

PANTAZI OLGA elevă cl. a X-a, Pitești, str. Sf. Vineri nr. 31;

BISTREANU ION, elev, Hunedoara, str. 23 August nr. 1;

SORO STELUȚA, Găești, str. I.C. Frimu nr. 11, reg. Pitești;

STOICHECI CORNELUȘ, elev, Grupul școlar Hunedoara, str. 23 August nr. 1;

JIVAN JENI, comuna Sebiș nr. 40, raionul Gurahonț, reg. Oradea;

BORCEA GHEORGHE, Onești, cvartalul II, bloc A.5., ap. 4, raionul Tg. Ocna, reg. Bacău;

STAMATESCU LIDIA, elevă cl. a X-a, Pitești, str. Victoriei nr. 83;

FIX EDUARD, elev, Tulcea, str. M. Viteazu nr. 45;

MIHAI TOADER, elev, Tulcea, str. Victoriei nr. 75;

CONSTANTINESCU GEORGE elev, Tulcea, str. 23 August nr. 178;

POPESCU COSTEL, elev cl. a X-a, Craiova, str. Bariera Vîlcii nr. 73;

TOMULESCU IONEL, Pitești, str. Frații Golești nr. 124 C;

IORDACHE TEODORA, elevă cl. a XI-a, Buzău, str. Dobrogeanu Gherea nr. 275.

INSIGNE...

Mi-a căzut întîmplător în mîini o foaie din „Grosse Brockhaus". Cele două pagini prezentau cu litere aldine, cu text şi fotografii, variata gamă a insignelor partidului nazist al lui Hitler.

Am încercat să le descifrez pe pagina boţită. Vă mărturisesc că a fost o muncă grea, pe care n-am dus-o pînă la capăt. Iată:

...Vulturul german cu aripile desfăcute (păzea!) şi cu zvastica în gheare (asta se numea Hoheitszeichen). O zvastică într-un cerc de aur (Goldene Ehrenzeichen), pentru merite (le ştim!) speciale...

... Un pătrat, un triunghi, un oval, o floare (da, au îndrăznit să folosească şi acest gingaş simbol!) şi zeci de vulturi, săbii, pumnale, puşti şi guri de tun înroşite în alamă, în bronz, în argint şi în aur...

...N.S. — Fliegerkorps („Voluntarii" din divizia Kondor, care au ucis copiii şi mamele din Madrid, Teruel etc.).

...N.S.D. Studentenbund... N.S. Frauenschaft... Deutsches Frauenwerk... Bund Deutscher Osten... Fördern des Mitglieds der SS... N.S.B.O. (o fracţiune de roată dinţată, cu un ciocan şi zvastica pe el), Potsdam Abzeichen (o baionetă, crucea încrligată şi anul 1932)...

Mă opresc. Ar însemna să stric şi să fur prea mult spaţiu din pagina prezentei publicaţii. Vreau totuşi să spun că la început, şi după ce-am sfîrşit trecerea în revistă a insignelor, am rămas uimit. O bună parte din ele lipseau. Şi nu din cele mai puţin importante. De pildă: lipsea insigna celor care au dat foc oraşelor şi satelor din U.R.S.S.; insigna cizmelor de fulf cu tinte ale SS-iştilor care au intrat cu pas de gîscă în istorie, trecînd prin Oradour şi Lidice, nu se găseau insignele pe care ar fi trebuit să le poarte naziştii siluitori de femei, grupurile ucigaşilor de copii, incendiatorii şi asociaţiile de elită ale trăgătorilor în deţinuţii din lagăre; n-am dat de insignele „tehnicienilor" specialişti, pe care din fericire — glorioasa Armată Sovietică i-a împiedicat să-şi ducă la bun sfîrşit „opera" de transformare a popoarelor în materie primă şi grasă, contractată la „I.G. Farbenindustrie", cu semnătura lui Adolf Eichmann; lipseau insignele „savanţilor" de la Auschwitz, Buchenwald, Maidanek, Mauthausen şi de la celelalte „institute ştiinţifice" naziste...

M-am lămurit abia atunci cînd, deschizînd uşa sobei, am azvîrlit în foc foaia boţită în pumni. Sub vîlvătaia care o cuprinsese, am mai apucat să citesc, înainte să se scrumească, anul cînd a fost tipărit Brockhausul: 1939.

Iată pentru ce lipseau atîtea insigne hitleriste!

★

Am în faţă o revistă ilustrată din Germania apuseană. Înăuntrul ei foile sînt nu mai puţin concludente decît uratele lor din Brockhausul anului 1939.

Iată fotografia generalului Ramcke, fost comandant al diviziei de paraşutişti „diavolii verzi" şi căţău al francezilor din Brest. Lui Ramcke i s-a acordat de către guvernul de la Bonn o pensie lunară de 1.200 mărci. El poartă cîteva insigne şi decoraţii naziste care sînt astăzi autorizate a fi arborate în R.F. Germană.

Cîteva pagini mai departe — vitrina unui magazin de jucării din Frankfurt pe Main. În trei etaje, un întreg arsenal din plumb, cositor, tablă şi arcuri: tunuri, mortiere, branduri şi mitraliere. În mijloc, un mănunchi de pumnale Solingen, de tip regulamentar nazist, cu zvastică şi inscripţie: „Totul pentru Germania". Deasupra, un stol de avioane reactoare, suspendate cu ajutorul unor invizibile fire, purtau pe aripi aceeaşi cruce sinistră pe care am văzut-o pe vremuri pe fuselajele „Messerschmitt"-urilor lui Hitler.

Precum se vede, nu e vorba de ceva care a trecut. Vechea pasiune pentru însemnele crimei mai este încă şi azi cultivată.

De către cei care uită că zvastica şi toate tinicheiele naziste nu i-au putut salva pe Hitler şi pe slugile sale de la catastrofala înfrîngere.

Maria ARSENE

O ATITUDINE PLINĂ DE CURAJ a dovedit scriitorul francez Georges Arnaud (z) — autor al cărţilor „Salariul groazei" şi „Libertate pentru Djamila Boubired" — care a refuzat să denunţe autorităţilor franceze pe un coleg ce sprijină mişcarea de eliberare a poporului algerian. Pentru această „vină" Arnaud a fost condamnat la doi ani închisoare. „Onoarea mea preţuieşte mai mult" — a spus el după aflarea sentinţei. În fotografie, un aspect de la proces.

5.000 DE APARIŢII PE SCENĂ a sărbătorit recent cunoscuta artistă Fridel Hönisch din Leipzig (R. D. Germană). Ea este deosebit de apreciată pentru interpretarea unor roluri de copii, ca şi pentru imitarea perfectă a vocilor lor.

„FAUNĂ" ÎNTR-UN... ATELIER. La sculptorul academician Vinceno Vingler din R.S. Cehoslovacă poţi întîlni... animale de pe toate paralelele şi meridianele. Aceste animale sînt sculpturi ieşite din mîna iscusită a maestrului, folosite mai ales pentru împodobirea interioarelor.

MĂRTURII DESPRE DECEMBRIŞTI. În satul Selenghinsk, pensionarul Serghei Taiejnîi a descoperit casa în care au locuit în exil conducătorii răscoalei decembriştilor din 1825, fraţii Nikolai şi Mihail Bestujev. Aici au fost găsite un divan şi două scaune lucrate de fraţii Bestujev. În fotografie, unul din cele două scaune.

DE PAGODA „ŞVE DAGON" din Rangoon, cel mai vechi monument naţional din Birmania, este legată o întîmplare nu tocmai lipsită de semnificaţie. După un „tradiţional" obicei prădalnic, în 1824 colonialiştii englezi au demontat marele clopot de bronz „Maha Ganda", ce cîntăreşte 26 de tone, intenţionînd să l transporte în Anglia. Clopotul însă a căzut în Golful Bengal şi nu a fost scos de acolo decît în anii independenţei Birmaniei, cînd a fost reaşezat în clopotniţa pagodei.

SEXTET... CICLIST. 6 tineri din oraşelul Tegernbach (Bavaria superioară) s-au constituit într-o echipă de ciclism. Numai că ei nu aleargă pe şase biciclete, aşa cum se obişnuieşte în cursele de ciclism, ci pe una singură, cu 6 perechi de pedale, construită chiar de ei.

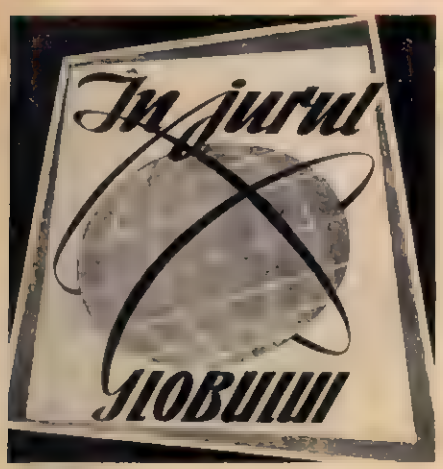

FLUVIUL PO din Italia s-a revărsat, ca urmare a recentelor ploi torenţiale. Inundaţiile au fost atît de puternice, încît mii de ţărani de pe valea Padului au fost siliţi să-şi părăsească locuinţele. În fotografie: un grup de sinistraţi (în fund) privesc neputincioşi la apele pustiitoare.

④ În cadrul campionatului republican de baschet masculin s-au întîlnit duminică în sala Dinamo formaţiile Dinamo Bucureşti şi Steagul Roşu Braşov. Victoria a revenit gazdelor la scorul de 54-49 (29-25).

② În aceeaşi sală a avut loc confruntarea dintre Ştiinţa Bucureşti şi Progresul Bucureşti, contînd pentru campionatul republican de baschet feminin. Meciul s-a terminat cu victoria Ştiinţei: 45-34 (9-18).

③ Sala Floreasca a găzduit duminică după-amiază partida de handbal dintre echipele Ştiinţa şi Unirea, ambele din Bucureşti, care a luat sfîrşit cu scorul de 37-16 (21-4) în favoarea studenţilor.

Fotografii de Romulus SCURTU

DE CE NUMAI ACEŞTIA?

de Al. MIRODAN

Există două chipuri în care oamenii obişnuiesc să examineze o situaţie negativă. 1) Şedinţe mari urmate de măsuri mici şi 2) şedinţe mici, urmate de măsuri mari (adică practice, practica fiind mare, foarte mare, nesfîrşit de mare). Am impresia că o asemenea discuţie s-a purtat mai de mult la Federaţia de atletism, întrucît, după criticile aspre din presă (vezi, îndeosebi, articolul din „Scînteia") şi-au făcut apariţia la Bucureşti trei oameni sosiţi din răsărit cu avionul: V. Filin, L. Mitropolski şi V. Popov. De la aeroport au plecat de-a dreptul la U.C.F.S. şi de aici — prezentările au fost scurte — la lucru. Cei trei, asemeni unor medici chemaţi în noapte cu avionul pentru o operaţie, s-au aplecat asupra atletismului nostru — trup frumos dar suferind — l-au luat în cercetare şi pregătesc diagnosticul. Ce trebuie să remarcăm din examinarea acestei întîmplări? Că starea atletismului nostru este nemulţumitoare? Nu, fenomenul poate fi întîlnit, cu mai multă sau mai puţină bunăvoinţă, şi în alte domenii ale sportului. Deci, nu trebuie remarcată maladia; trebuie însă remarcată medicina. Dacă în alte, destul de neplăcute, situaţii se string, conclav, la căpătîiul suferinţei, cîteva sute de specialişti (şi unii mai puţin specialişti!), discutînd cu suflet felurite probleme de ordin gnoseologic — aici, la atletism, s-a apelat, iute, inteligent, sobru la profesorul universitar. Dacă în alte discipline s-au cheltuit şi se mai cheltuiesc (risipesc?) cantităţi enorme de hîrtie, cerneală şi cuvinte pentru clarificarea unor probleme cît se poate de clare — aici au fost de ajuns două-trei semnale de alarmă şi măsura cea mai indicată (pentru început) a fost luată. Trei oameni veniţi din răsărit au coborît din avion, au pornit în viteză spre U.C.F.S. şi au început să lucreze. Ce vor face antrenorii sovietici, cunoscători buni, toţi trei, ai meseriei?

Răspunzînd fiecare de o grupă de probe (sprint — aruncări — sărituri) cei trei antrenori sovietici vor începe cu singurul început raţional, adică vor antrena antrenorii. Vrei elevi? Pregăteşte profesori! Oamenii aceştia trei vor aduce ştiinţa care-a născut victoria atletismului sovietic asupra vechiului, superexperimentatului, de atîtea decenii invincibilului atletism american; care a transportat la Moscova de la Roma (şi mai înainte de la Melbourne, şi mai înainte de la Helsinki) kilograme de medalii de aur, argint şi bronz; care a propulsat pe stadioanele lumii, asemeni unor spulnici ai sportului, pe Nina Dumbadze şi pe Nina Ponomareva, pe Vladimir Kuţ şi pe Iuri Stepanov, pe Bolotnikov şi pe Vasili Kuznecov, pe surorile Press şi pe tînărul, pe foarte tînărul Valeri Brumel.

... Cînd vor mai cobori oare, din avion, la Băneasa, întîmpinaţi cu emoţie şi flori, trei oameni veniţi din răsărit?

Şi cînd, după săruturi şi îmbrăţişări, se vor îndrepta, în maşină, fulger spre sediul U.C.F.S.?

Şi cînd, o dată ajunşi la sediu, vor fi poftiţi să intre acolo unde pe uşă scrie cuvîntul „Fotbal"?

• FILMELE SĂPTĂMÎNII • FILMELE SĂPTĂMÎNII •

„FIUL MEU SE ÎNSOARĂ" (foto 1), producţie a studioului „Tadjikfilm", este o comedie muzicală tinerească, exuberantă, în care mijloacele clasice ale genului s-au adunat pentru a-şi da mîna într-o deplină reuşită a două nunţi şi a eroilor respectivi. Povestea stă cam aşa: Karim, un bătrîn colhoznic, socoteşte că nimic nu-i stă mai bine fiului său decît să se însoare. Bineînţeles însă că, în privinţa alegerii, tatăl îşi asumă toate drepturile, conform unei vechi, perimate şi nefericite tradiţii. Fiul, care e un om independent, matur şi cu concepţiile sănătoase ale zilelor noastre, îşi îngăduie dreptul de a avea altă părere. De aci conflict, încurcături, farse, zbucium şi, pînă la urmă, împăcarea generală, soldată nu cu una, ci cu două nunţi! Un film vesel.

„PESCUITORII ÎN APĂ TULBURE" (foto 2), coproducţie a studiourilor DEFA-Berlin şi Pathé Cinema-Paris, ne aduce, în regia cunoscutului cineast francez Louis Daquin, o ecranizare cu calităţi a romanului lui Balzac „La Rabouilleuse". Eroul filmului este frate bun cu Rastignac: aceeaşi sete de parvenire, aceeaşi crescîndă lipsă de scrupule. Ambiţia îl duce din crimă în crimă, e un monstru cu chip frumos. Produs al unei societăţi putrede, acest Philippe Brideau îi va plăti tributul: se va prăbuşi în mîlul din care a fost zămislit. Un film făcut cu duritate şi observaţie minuţioasă în descrierea personajelor.

„MUNTELE" (foto 3), producţie a studiourilor americane, ne impresionează prin prezenţa unui veteran al ecranului: actorul Spencer Tracy. Printr-un joc simplu, firesc, convingător, el realizează în Zachary — eroul principal al filmului „Muntele" — o figură de o impresionantă frumuseţe morală. Dacă nobilei figuri a eroului central îi adăugăm o escaladare alpină plină de peripeţii, un puternic conflict pe o problemă de etică şi frumoasele peisaje din Alpi, putem înţelege uşor că filmul va place. Considerăm totuşi că producătorii au contat, din păcate, pe prea puţine elemente pentru a face un film cu adevărat „mare".

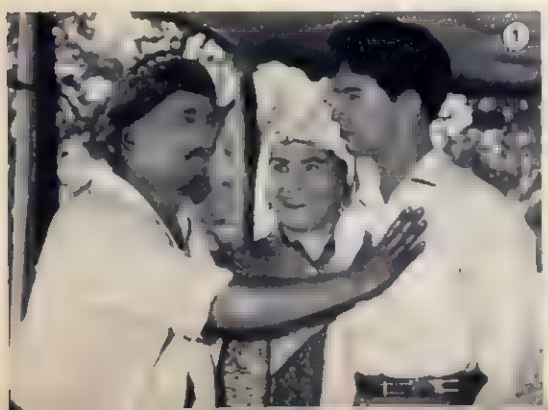

REDACŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii. Căsuţa Poştală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. PREŢUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREŢUL REVISTEI 2 LEI

DIN EXPOZIȚIA ANUALĂ DE GRAFICĂ

(MUZEUL DE ARTĂ AL R.P.R.)

Gh. IVANCENCO: „Muncitori sticlari".

Frederic WALTER: „Portret de miner".

Maria CONSTANTIN: „Brigada tinerelor fete".

Jules PERAHIM: „Crăiasa din poveste" — ilustrație la volumul „Poezii" de Mihail Eminescu.

Vasile KAZAR: „La popice".

Marcel CHIRNOAGĂ: „Camioanele colectivei"

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 50 (300)
Anul IX
17 decembrie 1960

La fabrica de mase plastice „Bucureștl"

(reportajul în pag. 11-12-13-14)

ÎNTRECEREA ARTIȘTILOR AMATORI

Săptămîna aceasta s-a desfășurat în sala Teatrului C.C.S. din Capitală faza finală a celui de-al doilea Festival bienal de teatru de amatori „I. L. Caragiale". Timp de doi ani peste zece mii de echipe de amatori de pe tot cuprinsul țării s-au întrecut în fazele intercomunale, raionale și regionale, dînd în acest timp aproape 25.000 de spectacole la care au participat 4.300.000 de spectatori. Repertoriul a cuprins, în marea lui majoritate, piese care dezbat probleme ale zilelor noastre ca: „Recolta de aur" de A. Baranga, „Vlaicu și feciorii lui" de Lucia Demetrius, „Răzeșii lui Bogdan" de Ernest Maftei etc.

① Casa de Cultură din Tîrgoviște a prezentat în montaj literar-artistic poemul „Surîsul Hiroșimei" de Eugen Jebeleanu.

② Scenă din „Îndoiala" de Ernest Maftei, interpretată de Maria Pietraru (elevă) și Ovidiu Ciucă (șofer) de la Colțul Roșu al G.A.C. din comuna Sagna-Roman.

③ „Dromaderul" i-a pus nota zero la purtare! De ce? Muncitoarea Carmen Tănase, în piesa „Nota zero la purtare" de V. Stoenescu și O. Sava, în interpretarea Casei de cultură din Giurgiu.

④ „Tu de frică nu vrei, ești un fricos!" Mecanicii Augustin Micle și Grigore Popescu de la Clubul central Bicaz, în „Noi, cei fără de moarte" de M. Davidoglu.

⑤ Scenă din „Tinerețea părinților" de Boris Gorbatov, în interpretarea echipei din Ploiești.

⑥ Bălan Valentin de la Căminul cultural din Dolhasca-Fălticeni, în rolul mutului din „Răzeșii lui Bogdan" de Ernest Maftei.

Fotografii de
Traian PROSAN

Privire în MICUL UNIVERS

La Institutul de Fizică al Academiei R.P.R. se studiază probleme diverse — de la cele ale soluțiilor sau „mediilor turburi" și pînă la cele legate de ionosferă. Se efectuează studii cu caracter teoretic, tinzînd — de pildă — să obțină informații asupra mărimii, numărului și formei moleculelor cu ajutorul difuziei (împrăștierii) luminii, dar de foarte multe ori cercetările sînt legate de practică, căutînd să dea răspunsuri la unele întrebări din domeniul maselor plastice, industriei medicamentelor, automatizării marilor uzine metalurgice. Totdeauna însă cercetările acestea cer mînuirea unui complicat aparataj (adesea confecționat chiar în atelierele institutului) și a unui complicat aparat de calcul.

...Și iată cîteva imagini din activitatea cotidiană a institutului.

SECȚIA SPECTROSCOPIE rezolvă adeseori probleme legate de practica industrială — cum ar fi controlul șarjelor de penicilină sau analiza purității unor medicamente ca vitamina B_{12}, hidrodiuril, diamox etc.

Totodată, cu ajutorul difuziei luminii în soluții, se obțin informații asupra greutății, formei și dimensiunilor moleculelor mari, întîlnite în industria maselor plastice sau în biologie (proteine și acizi nucleici).

Aparatura, de loc simplă, necesitată de aceste studii, e în cea mai mare parte realizată în institut — așa cum e instalația de difuzie a luminii (din fotografie) la care lucrează cercetătoarea Luxița Ghiță.

Fotoreportaj de L. DUMITRIU (text) și A. MIHAILOPOL (fotografii)

MULȚE DIN DISPOZITIVELE DE AUTOMATIZARE — care comandă procesele industriale de serie — folosesc semiconductori. Și adeseori acești semiconductori sînt utilizați în dispozitive numite fotoelemente, care transformă energia radiantă — lumina — în energie electrică.

Cu toate că-i mai puțin sensibil decît siliciul și aliajele intermetalice, germaniul e semiconductorul cel mai utilizat, pentru că tehnologia de obținere a lui e, relativ, simplă. Gata fabricată, plăcuța cu germaniu nu arată a fi o uzină care, hrănită cu lumină, dezvoltă o forță electromotrice. Dar ajunge să corectăm acest semiconductor într-un circuit și să-l luminăm pentru ca „mica centrală" să înceapă să furnizeze curent electric, comandînd, printr-un releu, funcționarea unor mecanisme industriale.

De curînd s-a stabilit că sensibilitatea acestor semiconductori crește dacă ei sînt depuși pe suporturi de sticlă, prin evaporare în vid. Pelicula de germaniu astfel obținută va folosi la dispozitive cu largă aplicație — în special în procesele de dirijare pe bandă a laminatelor incandescente sau a unor produse de serie.

În stadiul actual și în fotografia din stînga, la secția de semiconductori, procesul de obținere a straturilor subțiri de germaniu e în faza de punere la punct.

LA SECȚIA DE ELECTRICITATE avem de-a face cu descărcări în curent continuu și de înaltă frecvență și cu acțiunea reciprocă dintre undele electromagnetice și diferite substanțe ionizate sau nu.

Studiile — inițiate aici — s-au concretizat într-o serie de lucrări în acest domeniu care — în afară de stabilirea unor rezultate teoretice (explicarea structurii ionilor negativi) — au condus la concluzii importante asupra structurii ionosferei.

În fotografie apare un tub de descărcare ce, asemeni celei mai mari părți a aparaturii și instalațiilor, e făcut cu mijloace proprii, chiar în secție sau în atelierul institutului. Cu ajutorul acestuia se studiază absorbția undelor electromagnetice de către gazul ionizat.

Calotele luminoase au fost lăsate „să se deplaseze" încet de-a lungul tubului, special pentru a fi pozate, în vreme ce se urmărește evoluția descărcării pentru a se putea începe determinările.

George CIUDAN

Într-o zi...

Într-o zi am să-ți prind umerii
în sărutul meu pătimaș.
Presimt: ziua aceasta e pe-aproape.
Îți voi mîngîia părul
în care apune tinerețea
și voi apropia buzele mele
de degetele tale de iubită și soție,
luîndu-mi rămas bun.
Iartă-mă, dar trebuie să plec.
Iartă-mă dar trebuie să ne despărțim.
La o parte cu tristețile!
Despărțirea nu e pentru totdeauna!

Da, într-o zi voi pleca departe, departe...
Am să string în brațele mele cerul și luna,
constelația cerească va fi la dispoziția mea.
Nu voi căuta nici cerul îngerilor
și nici pe dumnezeu — că prea e bătrîn;
eu lîngă poezie și știință
de-a pururi rămîn.
După ce voi mîngîia stelele
mă voi opri în stațiunea balneară
a lunii.
Pentru găzduire, te rog să nu fii geloasă,
îi voi săruta fruntea
și-i voi mulțumi din inimă.

Știu, nu ești obișnuită cu asemenea plecări.
dar eu sînt comunist
și vreau să pun degetele pe necunoaștere.
Mie mi-au pregătit acest drum
urmașii lui Lenin și-ai lui Maiakovski.

Da, în curînd voi fi oaspetele lunii.
Tu să mă aștepți visătoare
ca în anii primelor noastre iubiri.
Negreșit, la reîntoarcere,
am să-i cer lunii din pudra ei
de argint
ca s-o presar în plețele tale.
Și tu ai să fii mai tînără
și ai să dai calendarul la o parte
spunînd că epoca noastră comunistă
e fără bătrînețe și fără de moarte.

ÎN AFARĂ DE APARATURA DE MARE PRECIZIE EXISTENTĂ, munca de cercetare necesită mereu noi dispozitive care se execută chiar de către tehnicienii institutului. Adeseori însă lucrul acestora e îngreunat de... modestia utilajului din ateliere și de micul număr de muncitori specialiști.

Dar în ciuda lipsurilor, dispozitivele și aparatele create aici dovedesc multă pricepere — atît prismele și lentilele șlefuite de opticianul Ion Georgescu, cît și delicatele vase Dewar, pompele de vid etc. datorate suflătorului în sticlă Ion Grecu, acela care, în imaginea alăturată, „scoate" o pîlnie dintr-un tub — după ce a „suflat" o sferă sub ochii admirativi ai fotoreporterului.

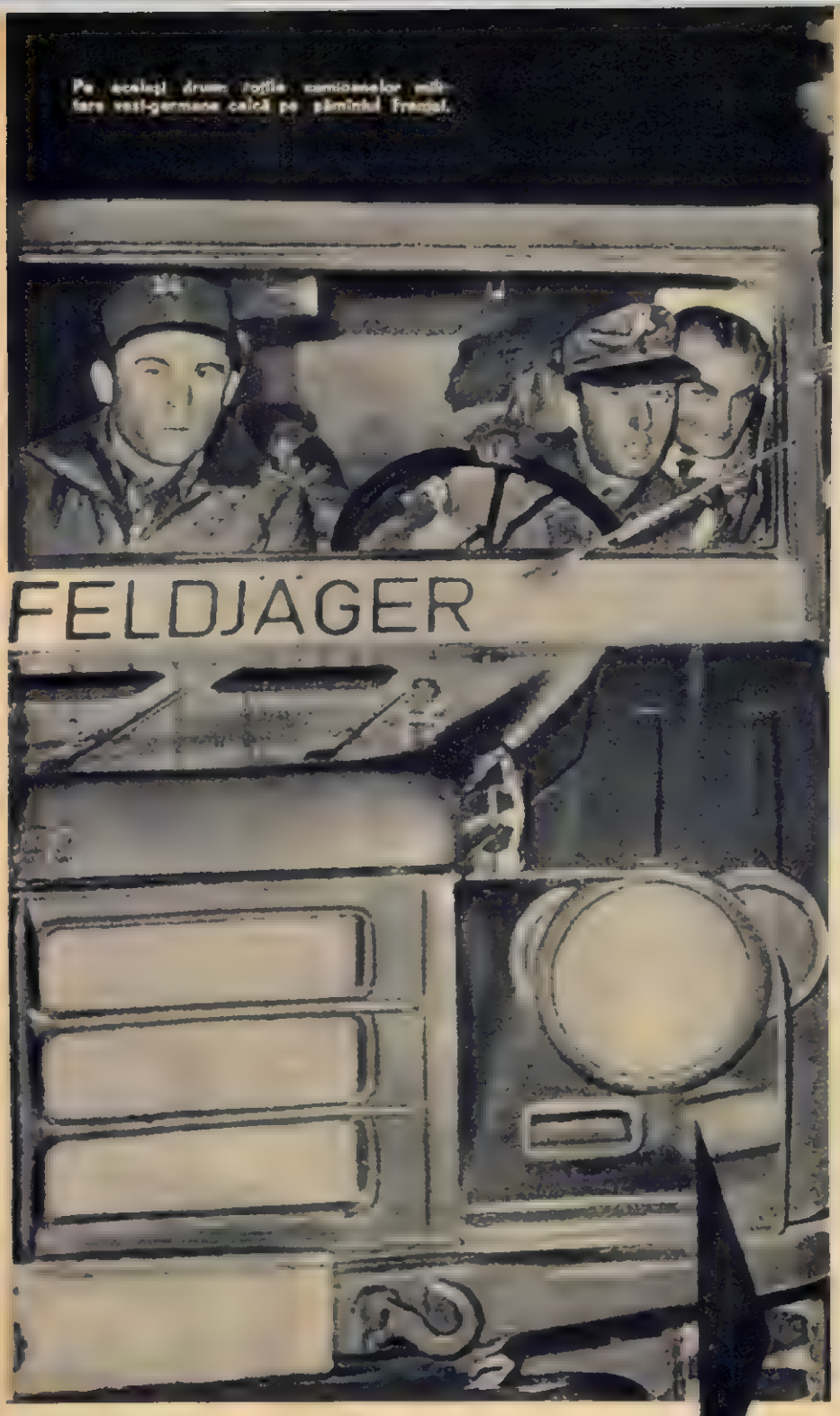

Pe același drum roțile camioanelor militare vest-germane calcă pe pămîntul francez.

Achtung, Okkupanten!

de Sergiu FÂRCĂȘAN

Un om aduce în casa dv. o ladă de gunoi și răstoarnă murdăriile în mijlocul camerei; dar, înainte de a intra, își șterge politicos tălpile de preșul de la ușă.

Un tîlhar năvălește peste două doamne și, întinzînd revolverul, le strigă:

— Săru'mîinile, vă rog din suflet să mă scuzați, dar profesiunea mă obligă să vă jefuiesc. Banii jos! — și vă rog, transmiteți soților dv. complimentele mele.

Un hingher dă buzna în curte, vă fură cîinele, dă cu satîrul în pisică, calcă florile, dar nu uită să vă salute plin de respect și să vă lase cartea de vizită.

În toate aceste împrejurări, politețea pare desigur ciudată, oarecum comică și foarte neverosimilă.. Comicul devine cinism atunci cînd cel care v-a umplut casa de gunoi se laudă că și-a șters picioarele la intrare și cînd tîlharul, cu un zîmbet care se vrea distins, transferînd un portofel din buzunarul dv. în al lui, vă explică binevoitor că nu dorește decît să vă ferească de alți hoți.

A patra invadare a Franței de către soldățoii imperialismului german a fost însoțită tocmai de acest umor greoi și stîngaci al tîlharului care își lasă șapca pe cuier și bate la ușă înainte de a scoate bîta. Prin acest aspect de suprafață, neohitleriștii și neocolaboraționiștii au încercat să abată atenția de la una din cele mai dureroase drame ale ultimilor ani, un eveniment care afectează adînc nu numai pe francezi, dar și pe toți cei ce iubesc Franța adevărată.

În noaptea de 26 spre 27 octombrie 1960, trupele vest-germane au intrat pe teritoriul francez. Guvernul generalului De Gaulle, care promisese să readucă Franței măreția, a semnat un acord prin care 35.000 de soldați vest-germani, care, chipurile, nu mai au loc de antrenament pe cei 245.317 kilometri pătrați ai R.F. Germane, se amplasează anual la baze militare de pe pămîntul Franței. Dar unde sînt soldații francezi de pe aceste baze? O parte — trimisă să moară în Algeria; alta — trimisă în... R.F. Germană. Dușmanul de care vrea Bundeswehrul să ferească Franța este poporul francez însuși (prin articolul 4 al Pactului nord-atlantic trupele vest-germane pot fi folosite împotriva populației franceze „pentru menținerea ordinei", în caz de „subversiune interioară").

Astfel, în practică, Franța cunoaște pentru a patra oară ocupația aceleiași cizme prusace.

Sugestivă în cel mai înalt grad e istoria orășelului francez Mourmelon, care a fost prima țintă a noii invazii.

● În 1870 tîrgul e ocupat de militarii germani care, cîteva luni mai apoi, aveau să contribuie la sugrumarea Comunei din Paris, primul stat al oamenilor muncii. Jefuiesc alimente, furaje...

● În ianuarie 1917 Mourmelon, împreună cu orășelul vecin Suippes, cade victima unui atac laș cu gaze otrăvitoare. În două valuri a patruzeci de minute, cu ajutorul clor-cloropicrinei, militariștii germani lansează un atac care a cunoscut „cel mai mare succes" după Ypres, adică a otrăvit 2.062 persoane; erau în mare parte necombatanți, femei și copii, în casele cărora pătrunsese gazul.

● În 1940, cînd Franța subminată de trădătorii dinăuntru, de coloana a V-a, abia mai poate lupta, Mourmelon cade sub șenilele tancurilor lui Guderian, care se îndreaptă spre Paris.

● În sfîrșit, în zilele noastre, în anul domnului 1960,

„Șst, încet!" Dar nu există liniște destul de mare și întuneric destul de adînc pentru a ascunde de poporul francez realitatea tristă a noii ocupații. ↓

Cruces de fier, tancuri... Nu, nu e vorba de o fotografie din trecutul război mondial, ci de o patra invadare a Franței.

armata vest-germană izbuteşte să cucerească acest oraş fără să mai cheltuiască bani pe ei, fără să piardă vreun soldat sau glonţ, printr-o simplă semnătură. Hitler însuşi, de-ar fi ştiut că se poate şi aşa, ar fi mers şi pe această cale; e drept însă că pe vremea lui nu se inventase N.A.T.O.

Îţi dă de gîndit şi te întristează iuţeala cu care s-a ajuns la această soluţie: aproape de mijlocul lui octombrie abia sosise la Paris delegaţia vest-germană venită să semneze acordul; nici măcar n-a trecut luna şi pe urmele celor cu stiloul au venit cei cu armamentul. Iar această viteză remarcabilă e obţinută atunci cînd în privinţa dezarmării puterile occidentale prelungesc inutil, de ani şi ani, dezbaterea, refuză să semneze măcar vreo bucăţică de acord, dacă nu un acord în întregime, refuză să elibereze popoarele de sub apăsarea primejdiilor şi cheltuielilor colosale pe care le implică înarmarea!

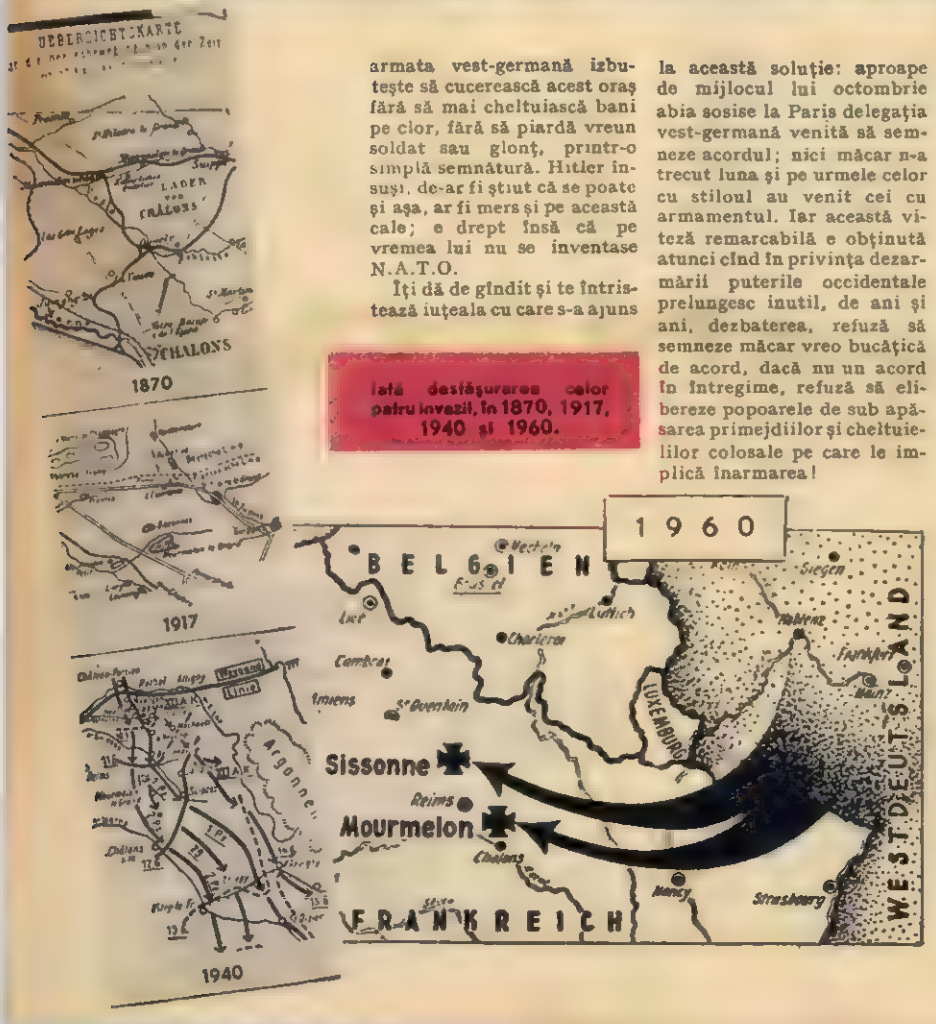

Iată desfăşurarea celor patru invazii, în 1870, 1917, 1940 şi 1960.

Iată-i aşadar pe neoocupanţi păşind peste graniţă. *Nu le vine nici lor să creadă!* Da, porţile care au stat închise în faţa lor în bătălia de pe Somme, uşile care s-au trîntit în spinarea lor cînd patrioţii i-au izgonit din Parisul răsculat... — iată-le deschise acum de către înseşi autorităţile franceze, care îi salută cu o plecăciune şi o şoaptă: „Bine aţi venit! Era şi timpul..."

Nevenindu-le să-şi creadă ochilor, panzeriştii şi paraşutiştii vest-germani pătrund în oraşele franceze, la adăpostul nopţii, pe furiş, şi mai-mai că nu-şi petrec bocancii pe după gît, să nu facă zgomot. Ei au urmat cursuri de „psihologie", un fel de cod al manierelor elegante ale bunului ocupant o creatură nazistă le-a explicat la cursuri că nu e bine să iasă pe stradă în uniformă şi nici în grupuri care bat la ochi, că partidul comunist nu e interzis în Franţa (deci să nu se grăbească a apăsa pe trăgaci, să nu-i supere pe francezi), că nu e bine să evoce „ultimul război, chiar numai cel împotriva Rusiei. Vorbiţi de preferinţă despre peşcuit sau filatelie".

Mi-l închipui pe criminalul de război Gerhard Schirmer, cu pieptul plin de decoraţii căpătate în războiul fascist; criminalul de război se şterge pe mîini de sîngele care nu s-a luat încă de pe ele şi-l întreabă suav pe un francez: „Ce fel de rîmă puneţi în vîrful cîrligului de undiţă?" Sau dă peste o orfană al cărei părinţi au fost executaţi în măceluri de felul aceluia de la Mont Valérien şi o întreabă: „Duduiţă, vă plac mărcile poştale?"

Li se pare că sînt generoşi pentru că încă nu trag în francezi; li se pare că fac un adevărat cadou şi sînt mari psihologi atunci cînd nu-şi pun (încă) picioarele pe masă, ci se laudă că le ţin doar pe scaun şi că uniformele lor nu mai sînt cenuşii, ci kaki...

Dar iată că nu trec nici 24 de ore şi lupul aruncă de pe el broboadele de bunicuţă: Gerhard Schirmer, criminalul condamnat la 25 de ani muncă silnică şi eliberat în 1955, împodobit cu decoraţiile hitleriste, ţipă la reporterii francezi, poruncindu-le să părăsească gara Sissonne, pe motiv că „începînd de la această dată, gara este un teren militar"; ziaristul Goudeau de la ziarul de dreapta „L'Aurore" (vezi fotografia) e arestat în propria sa ţară de către soldaţii lui Adenauer.

În timp ce soldaţii Bundeswehrului ocupă pămîntul Franţei, generalul De Gaulle

„L'Ardèche martyre dit non au militarisme allemand!" — Ardèche-ul martir spune nu militarismului german! Sub această lozincă, iată-i adunați într-un mare amfiteatru pe participanții la una dintre zecile de întruniri de protest (dreapta jos). Într-adevăr, așa cum spune titlul din pagina reprodusă alăturat din „Libération" „Francezii n-au memoria chiar atît de scurtă!"

Les Français n'ont pas la mémoire si courte !
Malgré les interdictions gouvernementales
Nombreuses manifestations à Paris et en province contre la présence des soldats allemands en France
Louis

ține discursuri în care încearcă să demonstreze că nu există independență... În țările socialiste din răsăritul Europei. După cum se vede, generalul care a participat cîndva la rezistența contra cotropitorilor germani găsește azi că lucrurile merg atît de bine în Franța, încît nu-i mai rămîne decît să se vîre în treburile interne ale altor țări. În timp ce soldații Bundeswehrului trec în vîrful bocancilor peste granițe, populației franceze îi este interzis să sărbătorească ziua de 11 noiembrie, sărbătoare națională, data armistițiului impus Germaniei în primul război mondial; această sărbătorire n-a mai fost interzisă decît în vremea celei de-a treia ocupații... În schimb, acum, în timpul celei de-a patra ocupații, la 121 personalități artistice franceze de prim rang li se interzice să apară la televiziune, la radio, pe scenele de stat, pentru că au semnat un manifest care condamnă politica guvernului în Algeria

Pe drept cuvînt unii francezi se întreabă: „Față de cea de-a treia ocupație, afară de lagăre, ce ne mai lipsește? Război avem, pe ocupanții străini îi avem, sărbătoarea națională din 11 noiembrie e interzisă, protestele sînt interzise; oare ce-ar mai putea face în plus autorii celei de-a patra ocupații?"

Cîndva, cineva a spus: „În decursul vieții unei generații, Franța a suportat trei invazii, iar fiecare dintre ele era mai groaznică și mai distrugătoare decît cea precedentă și toate la un loc au fost opera aceluiași dușman".

Persoana care a vorbit astfel cîndva se numește Charles de Gaulle.

Un om poate să mai uite, dar memoria popoarelor nu cunoaște uitarea.

„Ești arestat!" — strigă soldatul lui Adenauer către ziaristul francez.

Înaintarea neoinvadatorilor în cîmpiile din Champagne, de atîtea ori stropite cu sînge, s-a lovit de o vie împotrivire. La Auboué, consiliul municipal a pus la intrarea în oraș un mare panou (confiscat apoi la ordinul prefectului): *„Trecerea și staționarea trupelor germane sînt interzise pe acest teritoriu. Hotărîre municipală din 28 octombrie 1960"*. La Richemont consiliul municipal a hotărît să arboreze doliu pe tot timpul noii ocupații. Și la Nouvion sur Meuse consiliul a interzis accesul trupelor germane; mecanicii de cale ferată din Alsacia și Lorena au hotărît să nu conducă trenurile cu trupe bundeswehriste; 60 de primari au protestat, în departamentul Vaucluse, contra neoocupației; s-au dezlănțuit proteste și mitinguri cuprinzînd zeci și zeci de mii de persoane, iar în unele orașe francezii înmărmuriți au putut să-i vadă pe foștii deținuți politici antifasciști, în costume de ocnași, defilînd pe stradă, în timp ce din direcția opusă apăreau soldații vest-germani, conduși de vreunul din foștii ocupanți hitleriști.

Dacă, prin extraordinar, absorbit de războiul din Algeria sau de cine știe ce alt aspect, francezul de rînd ar fi uitat vreodată de N.A.T.O., de legăturile ce-l tîrăsc contra voinței sale la remorca politicii imperialiștilor, apoi acum, avînd în propria-i casă pe ocupant — acum francezul de rînd nu mai scapă o clipă din vedere problema N.A.T.O., necesitatea de a se elibera din strînsoarea „prietenilor", a acordurilor înrobitoare, a înarmărilor și de a redeveni stăpîn în casa lui.

De trei ori i-a gonit Mariana pe ocupanți de pe pămîntul ei. Fără îndoială că — poporul german împotrivindu-se războiului și existînd pe lume și o republică democrată a muncitorilor și țăranilor germani — francezii nu vor avea astîmpăr și nu vor cunoaște răgaz pînă ce nu vor goni lăcustele celei de-a patra invazii, ridicolii și primejdioșii „jandarmi manierați" ai neohitlerismului.

Roza vînturilor

■ *Cunoscutul actor sovietic de film Aleksandr Borisov, interpret al rolurilor academicianului Pavlov și compozitorului Mussorgski, și-a făcut debutul ca regizor cinematografic. El a terminat recent filmul „Blajina", realizat după o nuvelă de F.M. Dostoievski. În rolurile principale, Ia Savvina (cunoscută din filmul „Doamna cu cățelul") și Andrei Popov.*

■ *La sfîrșitul acestui an va fi terminat în R.P. Bulgaria, în regia lui Iordan Velicikov, un mare film documentar închinat vieții și luptei eminentului revoluționar și conducător al poporului bulgar Gheorghi Dimitrov. Cei 1.500 de metri de peliculă vor fi realizați pe bază de documente originale din timpul procesului de la Leipzig din 1933, de la congresele Internaționalei Comuniste și din arhiva personală a lui Gheorghi Dimitrov. Fotografia înfățișează chipul marelui tribun revoluționar în anii tinereții.*

■ *Lupta poporului japonez pentru alungarea ocupanților americani din insula Okinawa este tema unei noi lucrări a dramaturgului japonez Utimira. Piesa, intitulată „Okinawa", se joacă pe scena Teatrului Tineretului din Tokio și se bucură de un succes deosebit.*

■ *Balerina engleză Nadia Nerina, de la „Royal Ballet" din Londra, a făcut recent un turneu la Moscova, unde a interpretat pe scena „Bolșoi Teatr"-ului rolurile principale din „Giselle" și „Lacul lebedelor". Iat-o pe Nadia Nerina (stînga) stînd de vorbă, în timpul unei repetiții, cu remarcabila balerină sovietică Maia Plisețkaia.*

■ *Ecranizarea romanului „Fii bun pînă la moarte" de Móricz Zsigmond a fost încredințată regizorului László Ranódy. Rolurile principale sînt interpretate de o echipă de actori în frunte cu Mari Törőcsik și István Holl. În film, care a fost turnat la Debrecen, debutează cu mult succes László Toth, în vîrstă de 12 ani. Cliseul nostru reprezintă o scenă din film.*

■ *Din literatura originală recent apărută în R.S. Cehoslovacă spicuim: „Creierul lui Einstein" — un volum de povestiri fantastice de Z. Nesvadba; culegerea de nuvele „Ziua excepțională" de Jan Klima; „Pe urmele comorii" de Frantisek Flos — volum descriind aventurile unui copil ceh în Madagascar.*

Ce înseamnă a fi

...Şi parcă ţîşnită de undeva, apare! Iat-o: acum se tîrăşte ca o şopîrlă, acum la distanţă de pămînt şi pluteşte nefiresc, desenînd aerian cu braţele, cu gîtul, cu picioarele, linii triumfale, acum se prăbuşeşte dramatic într-un hohot de plîns. E lebădă; închizi ochii pentru o clipă şi-i drac, apoi păstor, apoi pasăre sau fulger! Cine-i ea? E balerina! Dar cine-i balerina? Nu-i oare omul care vorbeşte fără cuvinte? Care cîntă fără sunete? Iar baletul ce e? Nu cumva o piesă de teatru în care replicile-s mute? Sau poate un act de complicitate între muzică, artă plastică şi mişcare?

Da, baletul e, într-adevăr, toate acestea. Dar mai presus de toate e muncă, o muncă stăruitoare, migăloasă, pasionată, o muncă ce solicită dăruire totală.

E ceea ce ne-am străduit să dovedim prin acest interviu — mai mult fotografic — cu o balerină.

Dar mai întîi să vă prezentăm balerina. Nu ne-am adresat mult cunoscutelor prim-balerine ale primei scene lirice a ţării, deoarece arta lor vă e de mult demonstrată. Am stat astăzi de vorbă cu o balerină mai tînără, de un talent promiţător: e vorba de Alexa Dumitrache, solistă a teatrului. Fotografia aceasta e „de pe vremuri", cînd repeta rolul Julietei. „Pe vremuri", în zilele noastre!... Da, pentru că, în ciuda celor 24 de ani de viaţă, Alexa are un „trecut" artistic: 6 ani de balet în teatru, un an de specializare la Leningrad şi peste zece roluri principale interpretate.

Ascensiunea unei balerine are, ca orice ascensiune, punctele ei de reper. „Romeo şi Julieta" de Prokofiev e un reper plasat la altitudinea baletului contemporan. Înfruntînd cu o cutezanţă tinerească greutăţile redării zbuciumului Julietei, Alexa Dumitrache a atins acest reper... Cum a lucrat tînăra balerină rolul Julietei? În primul rînd, ajutată de... talent. În al doilea, ajutîndu-şi ea talentul, îngrijindu-l. Balerina a văzut toate spectacolele shakespeariene din Bucureşti, a studiat toate „antecedentele" din creaţia marilor artişti care au întruchipat — nu numai în dans — povestea îndrăgostiţilor din Verona şi a muncit „cu mintea" luni de zile. Priviţi fotografia: o „săritură", nu? Dar cît de mult a trebuit gîndită această săritură care, în „context", redă o anume stare sufletească!

A fi balerină înseamnă nu numai să dansezi. Înseamnă şi să citeşti mult, şi să frecventezi cu regularitate concertele, teatrele, muzeele. E ceea ce face, cu multă pasiune, şi Alexa Dumitrache. Vizitînd expoziţia pictorului sovietic P.P. Sokolov Skalea, balerina noastră, împreună cu cîţiva colegi, s-a oprit în faţa portretului unei... balerine! De faţă fiind şi artistul sovietic, discuţia a fost cît se poate de animată.

BALERIN...

Fotoreportaj de
Bazil DUNĂREANU
(text)
şi S. STEINER
(fotografii)

Aţi văzut baletele „Romeo şi Julieta", „Fîntîna din Baccisarai" sau poate „Haiducii"? Au fost cîteva ore de adevărată destindere şi satisfacţie artistică, nu-i aşa? Dar pentru balerini spectacolul înseamnă un exerciţiu de *zi cu zi* (dimineaţa şi după-amiaza), care durează o *viaţă întreagă*! El se numeşte — în prima lui fază — antrenament, se face „la bară" sau „în mijloc" (fără bară), aşa cum se vede şi în fotografia de faţă.

Alexa Dumitrache e solistă. Iar părţile solistice se repetă şi separat de corpul de ansamblu. Iat-o, împreună cu balerinul Gh. Cotovelea, pregătind „Spărgătorul de nuci". Altă muncă, alt exerciţiu — fizic şi intelectual. De data aceasta, sub privirea atentă şi îndrumarea permanentă a maestrului de balet (Tilde Urseanu).

Cehov din nou pe ecran

„CASA cu MEZANIN"

Printre interesantele ecranizări după capodoperele literaturii clasice ruse turnate în studiourile sovietice, nu din întîmplare lucrările lui Cehov deţin un loc de frunte. Adînci, emoţionante, bogate în idei, nuvelele şi schiţele lui Cehov au inspirat şi vor mai inspira încă mulţi cineaşti. Iată că după apreciatele pelicule „Ordinul Anna", „Chibritul suedez", „Zvăpăiata" şi „Doamna cu căţelul", apare noul film „Casa cu mezanin" realizat de regizorul I. Bazilianţ în studiourile din Ialta, localitate în care marele Anton Pavlovici a trăit şi a muncit ani mulţi.

Un tînăr pictor, care trăieşte la ţară, la conacul prietenului său Belokurov, îndeletnicindu-se cu fixarea pe pînză a minunatelor peisaje ale naturii ruse, se îndrăgosteşte de tînăra Misius, dintr-o familie de moşieri din vecinătate. Dragostea lor pură şi gingaşă înfloreşte doar atîta timp cît nu-i mărturisită. Contradicţiile şi vicisitudinile „veacului crîncen", care înăbuşă orice urmă de frumos şi poezie, zădărnicesc împlinirea acestei duioase iubiri romantice: familia fetei se opune „mezalianţei" şi pictorul n-o va mai vedea niciodată.

Lida, sora mai mare a eroinei, este o militantă înflăcărată împotriva întunericului, a analfabetismului, a bolilor şi mizeriei în care se zbătea sărăcimea satelor. Confruntările dintre concepţia de viaţă a Lidei şi cea a pictorului, pline de miez şi semnificaţie filozofică, pun în evidenţă idealurile generoase ale autorului, iluminate de dragostea sa sinceră faţă de popor.

În interesantul şi complexul rol al pictorului — un om pasionat dar în acelaşi timp sceptic, înflăcărat şi timid, îndrăgostit şi nefericit — apare actorul Serghei Iakovlev, de la Teatrul de Dramă din Moscova. Partenera sa, tînăra Misius, este interpretată de o debutantă, studenta de conservator Larisa Gordeicik. Sora ei, Lida, e întruchipată de frumoasa actriţă Nelli Mişkova, cunoscută spectatorilor noştri din filmul „Casa în care locuiesc".

①

Actriţa Nelli Mişkova în rolul Lidei.

②

Serghei Iakovlev, în rolul pictorului.

③

O imagine a duioasei şi nefericitei poveşti de dragoste: pictorul (S. Iakovlev) şi Misius (L. Gordeicik).

Printre fruntaşii atelierului de sudate se numără şi tînăra Angela Gîdiuţă. Iat-o prezentînd cîteva din produsele fabricii.

Fotografie de Elena GHERA

DE UZ UNIVERSAL

În 1961 se vor fabrica mii de kilometri de tuburi bergman și panzer, țevi de instalații, aproximativ 200 tipuri de fitinguri de toate dimensiunile, piese pentru televizoare și pentru noi aparate de radio, piese pentru semănători, repere pentru autocamionul „Steagul Roșu", ambalaje diverse etc.

Mingi frumoase pentru copii (pentru cei cuminți!).

În laboratorul tehnologic, paralel cu urmărirea producției, se experimentează prelucrarea de materiale plastice noi cu metode avansate de producție, pentru a se obține produse superioare calitativ și la un preț de cost din ce în ce mai scăzut.

O ușoară apăsare și mașina sudează materialul. Astfel se obțin obiecte din cele mai diferite.

COPERTA NOASTRĂ

Utemista Cecilia Ioan, fruntașă în producție, ne arată o parte din culorile obiectelor care se produc în fabrică

„Noile produse sintetice realizate de chimia modernă devin din ce în ce mai mult elementele progresului tehnic și se introduc cu rapiditate în toate ramurile economiei și în viața de fiecare zi".

Din Raportul C.C. al P.M.R. prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R

Aproape zilnic, ziarele vorbesc despre aceste materiale năzdrăvane, semnalîndu-le prezența ba pe șantierele de locuințe, unde ajută arhitecților să construiască mai frumos și mai ieftin, ba în marile uzine, unde se lasă folosite în fel și chip, lucrîndu-se la întrecere cu materiale care păreau de neînlocuit. Le poți găsi deopotrivă în cele mai mari magazine din orașe, ca și în cea mai îndepărtată cooperativă sătească, sub cele mai diferite forme, de la țesăturile foarte fine, pînă la robinetul de apă, de la ambalajul de medicamente, pînă la ușa frigiderului. Dacă ai vrea să alcătuiești o listă cu întrebuințările acestor materiale — ați ghicit, desigur, că este vorba de masele plastice — ți-ar trebui o carte întreagă, care, bineînțeles, ar fi legată în scoarțe... tot din material plastic!

Năzdrăvane materiale! Tari ca fierul, elastice ca cel mai fin cauciuc și, cromatic, tot atît de bogate în nuanțe cît e și curcubeul.

Marea dezvoltare pe care o va lua întrebuințarea maselor plastice și a rășinilor sintetice ca înlocuitoare ale metalelor feroase și neferoase va fi însă în industrie. Tînăra noastră industrie de mase plastice are mari perspective de dezvoltare. Ea se bazează pe materii prime ce se obțin prin valorifi-

În pas cu tehnica cea mai înaintată, se folosesc cele mai moderne utilaje. În fotografie, mașină de metalizat suprafața materialelor plastice.

carea superioară a produselor petrolifere și a gazului metan, în care țara noastră este foarte bogată.

Cuvinte curioase, ca policlorură sau poliacetat de vinil, polistiren, metacrilat de metil, relon, duran, rolan etc., trec cu repeziciune în vocabularul de fiecare zi. Viitorul se oglindește în cifre exacte: pentru industriile constructoare de mașini, industria lemnului, în construcții, la ambalarea produselor și la fabricarea bunurilor de consum, producția acestor materiale va ajunge în anul 1965 la peste 95.000 tone. Aceasta echivalează cu o producție de jumătate de milion de tone de metale neferoase!

Bune prietene și tovarășe de drum pe calea progresului cu tehnica înaintată, ieftine, practice și ușor de prelucrat, materialele noastre năzdrăvane se vor încadra din ce în ce mai mult în viața modernă, civilizată și confortabilă. Dacă ar fi să vorbesc de ele ca despre niște oameni, aș spune: sînt foarte pricepuți, utili, tare simpatici și răspîndesc în jurul lor o atmosferă veselă, de optimism.

Fotografiile prezente au fost făcute la fabrica de mase plastice „București", unde se pregătesc noi surprize pentru anul care vine.

Eugen IAROVICI
Fotografiile autorului

Inimă de șah

de Iascăr SEBASTIAN

„Ce murdară este inima care nu știe să iubească... Inima care nu-i în stare să se-mbete de dragoste..."

Așa scria, acum vreo mie de ani, într-una din celebrele sale *Rubayate*, nepieritorul poet persan Omar Khayyam.

Ca să nu se creadă cumva că are o inimă murdară, majestatea sa șahul Iranului s-a pus pe iubit. Numai neveste a avut două. Acum se află la a treia. Despre alte legături suplimentare istoria, discretă, nu pomenește. Dar despre cele trei consoarte regale se poate vorbi. Și se vorbește. Adică nu „se": vorbește chiar suveranul în persoană. Căci, iată, majestatea sa a purces la a-și scrie augustele memorii pe care le-a intitulat: *„Eu și trei regine"*. Titlul e grozav... De aceea s-a și grăbit un ziar parizian să câștige în exclusivitate dreptul de publicare a memoriilor.

Mărturisim cu umilință că n-am citit, în afară de titlu, nimic din aceste memorii. Și nici n-avem de gînd să citim. Nu de alta, dar povestea a ceea ce s-a întîmplat amănunțit între un șah și trei regine trebuie să fie mult prea zguduitoare pentru biata noastră inimă. E drept că unii au avut a face cu șapte neveste — de pildă Barbă-Albastră — dar acela a putut să le sfîrtece una cîte una. Asta a fost însă demult de tot...

Firește, titlul memoriilor nu ne făgăduiește nimic în ce privește starea economică, politică, militară a țării peste care șahul e șah. Sînt niște pure memorii de amor. Noi înțelegem asta. Căci opera, capodopera regală, ar deveni și mai insuportabilă dacă, în afară de întreita zguduitoare aventură amoroasă încoronată, ne-ar mai spune ceva și despre dragostea șahului pentru întregul său popor, poporul iranian. Ceea ce i-au dat de furcă cele trei regine s-ar putea numi o bagatelă, un moft, față de necazurile pe care i le pricinuiește poporul. De altfel, se știe că de la o vreme încoace popoarele cam zgîndără liniștea regilor, care nu mai stau atît de bine înfipți în tronurile lor, pre cît ședeau pe timpul unui Ludovic al XIV-lea, de pildă.

Prin grația lui dumnezeu și voința șahului, Iranul a devenit părtaș la alianța agresivă C.E.N.T.O. Totodată a semnat și un tratat militar bilateral cu S.U.A. Iranienii, cum e și logic într-o monarhie care n-are de dat nimănui vreo socoteală, n-au fost întrebați nimic. Cînd poporul nu e întrebat în asemenea împrejurări, vine vremea ca poporul să întrebe. Și iată că iranienii de rînd au și început să-și ia la întrebări conducătorii nealeși. Vă închipuiți acum ce e pe capul bietului suveran și în scîrbita sa inimă prea-augustă.

Mai întîi și-ntîi, cetățenii refuză să plătească impozitele; apoi, au început să iasă în stradă ca să manifesteze împotriva tocmai a înțelegerii militare cu S.U.A., a sporirii cheltuielilor militare, a construirii unor șosele strategice etc. Și — culmea! — tineretul nu mai răspunde la chemarea recrutării în armata majestății sale.

Într-o conferință de presă, colonelul Vida, șeful Direcției recrutărilor, a declarat ziariștilor cu nespusă mîhnire: *„Numai la Teheran 25.000 de tineri au refuzat să satisfacă serviciul militar; autoritățile militare n-au izbutit să-i găsească"*. Și în timp ce recruții nu se prezintă la încorporare, cei mai în vîrstă cu un leat-doi, care au apucat să fie înrolați, dezertează pe capete. De ce? Pare-se că nu le vine la socoteală că țara lor a devenit o vastă bază militară americană.

Ce-or fi avînd acești năstrușnici iranieni împotriva bieților americani? Se zice că americanii, care ajută Iranul, îl cam jefuiesc. Asta ne-o spune chiar un deputat al Medjilisului, reprezentînd cercurile de afaceri iraniene! Domnul deputat Halatbari s-a văzut silit să izbucnească într-o ședință a Medjilisului din primăvara acestui an și, adresîndu-se americanilor, să le strige: *„Domnilor! Dv. jefuiți petrolul nostru... Ceea ce încasăm sub formă de venituri se întoarce pînă la urmă în buzunarele dv. Ce reprezintă ajutorul pe care ni-l acordați? Dacă vorbim de ajutorul militar, trebuie să spunem că dv. personal*

Pentru a scăpa de „o gură" în plus, mamele iraniene își mărită — mai bine zis își vînd — fetele, cînd acestea abia au împlinit 11 ani... Iar șahul, în „memoriile" sale, se plînge că fetele iraniene se mărită prea tîrziu..

În fața uneia din nenumăratele închisori, șiruri de oameni așteaptă să-și vadă — la vorbitor — rudele. „În Iran există 12.000 deținuți politici; despre mulți dintre ei nu se mai știe nimic" — scrie „Stern". În acest timp, șahul se laudă că „Persia e o țară liberă"...

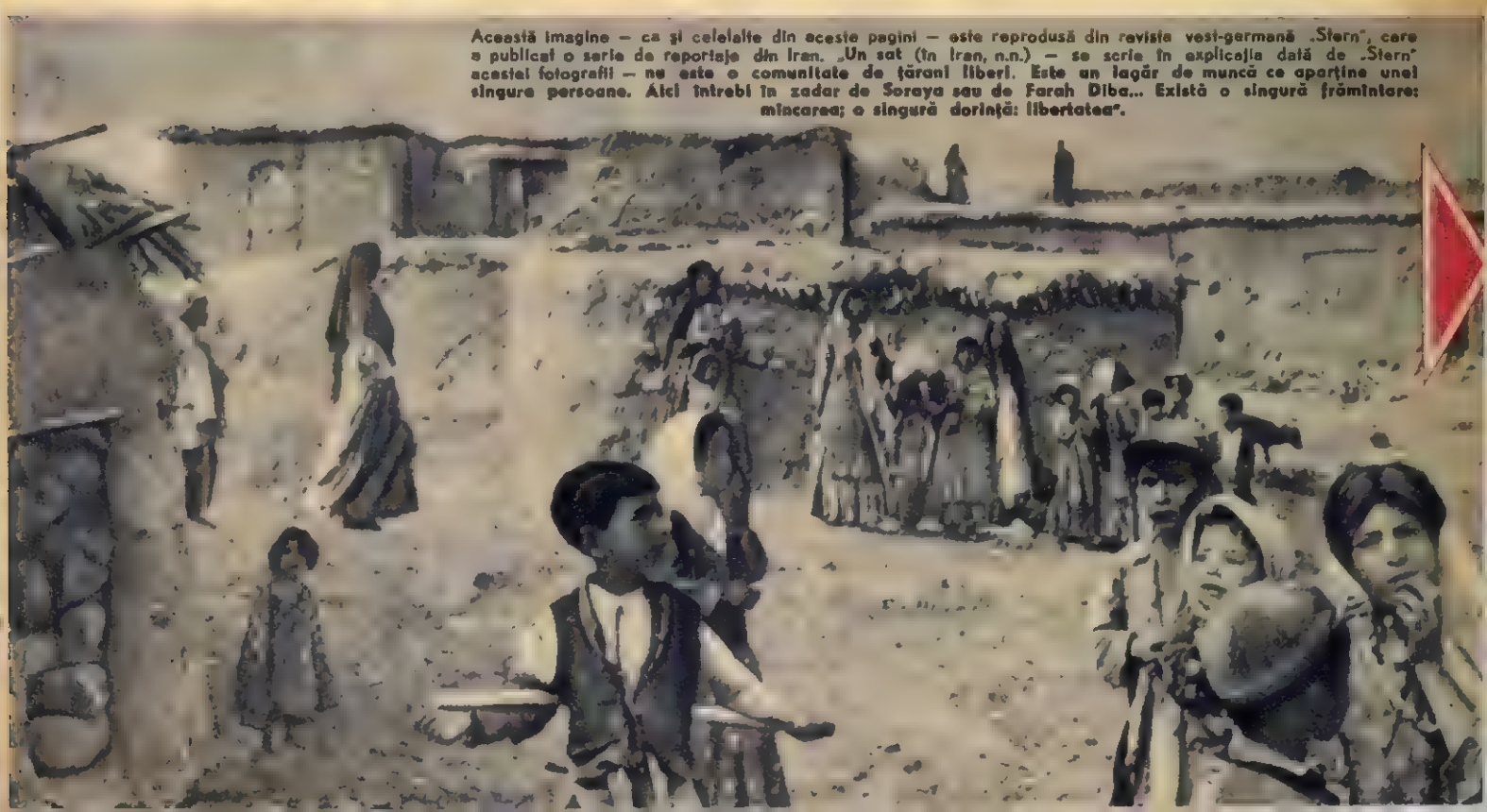

Această imagine — ca și celelalte din aceste pagini — este reprodusă din revista vest-germană „Stern", care a publicat o serie de reportaje din Iran. „Un sat (în Iran, n.n.) — se scrie în explicația dată de „Stern" acestei fotografii — ne este o comunitate de țărani liberi. Este un lagăr de muncă ce aparține unei singure persoane. Aici întrebi în zadar de Soraya sau de Farah Diba... Există o singură frămîntare: mîncarea; o singură dorință: libertatea".

Cele trei subiecte ale memoriilor şahului: prinţesa egipteană Fawzia, prinţesa Soraya şi ultima sa soţie — Farah Diba.

sînteţi interesaţi în acest ajutor... Spuneţi ce ajutor aţi acordat industriei şi agriculturii noastre?... Iar acum, să vedem ce ajutor vă acordăm noi... V-am dat 40% din veniturile obţinute de pe urma petrolului nostru din sud, cu toate că, atunci cînd luptam împotriva englezilor, dv. aţi devenit partenerii lor şi aţi împărţit între dv. veniturile provenite din petrolul nostru... Se spune că ne acordaţi împrumuturi. Împrumuturile dv. sînt însă îngrădite de unele condiţii. Ne impuneţi consilieri americani, la dispoziţia cărora noi trebuie să punem automobile luxoase, case şi mijloace pentru o viaţă de lux, şi prin aceasta să ridicăm preţurile, să înrăutăţim viaţa poporului în propria noastră ţară".

Deputatul Halatbari, care a rostit asemenea cuvinte, nu numai că n-a dezertat din armată, dar nici măcar nu este împotriva regimului majestăţii sale. Tot aşa, domnul Alian, liderul partidului „Mardom", care — după cum se exprimă un ziar — „este făcut din acelaşi aluat ca şi Egbal (primul ministru iranian — n.r.) şi aparţine ca şi el aceleiaşi clase guvernante vicioase", a fost nevoit să facă următoarea gingaşă mărturisire: *„Şeful guvernului nu şi-a îndeplinit promisiunea de a stăvili creşterea preţurilor. De la venirea acestui cabinet la putere, preţurile la benzină şi la petrol, taxele de transport, preţurile la pîine şi carne şi alte articole de primă necesitate au fost urcate de cîteva ori... Creşterea costului vieţii este de neînchipuit..."*

Aşadar, pe de o parte, scumpete nemaipomenită, pe de alta, luxul „consilierilor" americani; pe de o parte, mizerie crîncenă, pe de alta, jefuirea bogăţiilor ţării de către imperialişti.

Nu mai ai de ce să te miri cînd unii dezertează, alţii nu se prezintă la recrutare, mulţi nu plătesc impozitele şi sînt tot mai mulţi cei ce se încumetă să protesteze făţiş împotriva actualei stări de lucruri din ţară.

Să ne închipuim acum ce ar fi însemnat ca memoriile şahului să cuprindă şi asemenea bătăi de cap ale suveranului. Plin de tact şi măsură, respingînd încărcarea materialului literar şi artistic, şahul face bine că nu se ocupă decît de el însuşi şi numai de cele trei regine, dintre care ultima încă în exerciţiul funcţiunii. Fireşte, suveranul s-ar putea să nu cunoască vechea vorbă românească: „Ţara arde şi baba se piaptănă". Dar, presupunînd că ar cunoaşte-o, majestatea sa ar putea uşor să răspundă, nu că ţara nu arde, fiindcă ţara arde, dar că el nu e babă. Şi apoi că n-a ţinut de loc să dea o lucrare încărcată...

Drum greu

Schiţă de Gheorghe ŞTEFAN

Cînd Trei-Doi îi dădu ţigara aprinsă, Dionisie Vişan observă că ajutorul său nu mai purta inelul de argint cu piatră roşie. Zîmbi, dar nu spuse nimic. Trei-Doi fuma şi el. Nu era prea bine dispus sau poate că-şi luase aerul acesta grav ca să pară mai bărbat, şofer încercat, nu un ţîngău care nu-şi mai găseşte astîmpăr. Cine ştie! „Trei-Doi e complicat ca o maşină complicată, sînt de acord. Dar ce poate fi mai simplu decît cea mai complicată maşină, atunci cînd o cunoşti?" Spunînd, cam cu o lună în urmă, vorbele acestea, Dionisie Vişan fusese încredinţat că se va descurca uşor în piesele ascunse sub fruntea lui Trei-Doi. Acum îşi zicea că se cam pripise. Cînd, hotărînd plecarea, i-a cerut părerea, băiatul ridicase pur şi simplu din umeri; or el, Vişan, se aştepta să audă sau un dispreţuitor „ordinul nu se discută", sau un prea entuziast „e în regulă, şefule!" Ce voise să spună cu ridicarea aceea din umeri? Că nu-l priveşte?

— Afurisită treabă! — făcu Trei-Doi pe neaşteptate, ghemuindu-se şi mai mult în colţul său din cabina camionului.

— Ai zis ceva?

— Cu Lina asta... Nu ştiu cine naiba m-a pus...

— Adică?

— I-am dat inelul pe care ţi l-am arătat. Aşa... tam-nisam.

„Aha! De asta-ţi arde ţie, puişorule!" — ar fi vrut să-l repeadă Vişan, dar se stăpîni.

— Pe a mea, după cum ştii, o cheamă Niculina. Inelul era pentru ea. Eu tot Lina îi spun. Şi aseară...

— Le-ai încurcat.

— Nu le-am încurcat, da' uite... nu ştiu ce mi-a venit. Şi ea, ce crezi?! I l-a arătat lui Dincu. Omul o să-şi închipuie...

— Că vrei să-i fii ginere — îl întrerupse Vişan, rîzînd.

Trei-Doi nu răspunse.

Dionisie Vişan strînse volanul cu mai multă putere. Începea drumul prin vad, „Autostrada dracului", cum îi spuneau şoferii. Cincizeci de kilometri, cît era de la parchetul unde se încărcau buştenii pînă la bariera oraşului, unde se afla autobaza, camioanele mergeau prin vadul rîului. Şosea nu exista. Nu existase niciodată. Abia de curînd începuseră topografii să facă tot felul de măsurători. Urmele camioanelor s-au suprapus peste urmele căruţelor. A fost unul din primele semne ale civilizaţiei care, în huruit de motoare şi mirosind a benzină, pătrundea în aceste întîmplări de la poalele Vrancei.

Vadul era larg. Îl croiseră revărsările, dar nu-l netezise nimeni. Bolovanii printre care se strecura rîul, cînd resfirîndu-se în zeci de pîrîiaşe, cînd adunîndu-se, îl umpleau de la o margine la alta. Pe alocuri apa trecea peste bolovani. Pe „Autostrada dracului" şoferii îşi blestemau uneori meseria, dar în ruptul capului n-ar fi schimbat-o cu alta...

Patru camioane făceau una sau două curse pe zi, după starea timpului: bază-parchet; parchet-bază...

— Va să zică, naveta ta e Niculina-Lina; Lina-Niculina... Halal şofer!

Trei-Doi continua să tacă. Şefului îi arde de glume, pe cînd el... Niculina era „fata lui". Erau ca şi logodiţi. Telefonistă. Blondă. Cîrnă. Cu Lina, fata pădurarului Dincu, n-a avut şi n-are nimic. Şi, hodoronc-tronc, i-a dat inelul! Grozav om Vişan ăsta, dar uite că acum, la o chestie ca asta, îl ia peste picior...

— Na, că iar plouă!

— Ai văzut? — spuse Trei-Doi cu o nuanţă de reproş.

— Ce să văd?! — pînă la urmă tot se răsti Dionisie Vişan.

Dar îi păru rău îndată. Sesizase reproşul, ştia la ce s-a gîndit Trei-Doi.

Plecaseră din oraş de două zile. Şeful garajului, convins de cîţiva şoferi, anunţase că transportul se întrerupe din cauza timpului nefavorabil; totuşi Vişan ţinuse să plece. Insistase, aşa cum ştia el să insiste, folosind toate argumentele: rămăseseră în urmă cu planul, camionul era verificat piesă cu piesă, iar vremea trebuia să se îndrepte... Cu camionul gol, pînă la parchet avuseseră două pene. Drumul durase toată ziua. Sus, în pădure, au alunecat într-o groapă din care n-au încercat să iasă decît a doua zi, pe lumină. Patru boi s-au opintit să tragă camionul. Vremea se înrăutăţea. Încărcarea se făcu pe lapoviţă şi vînt. Dincu îi vesti că rîul se umflă: „Aşa cum îi el, puţintel de nici nu-l iei în seamă, cînd se umflă e aprig rău, îţi răstoarnă şi căruţa..." „Camionul nu-i căruţă" — replică în gînd Vişan, hotărînd plecarea pentru a doua zi în zori. S-au odihnit la Dincu. Omul a scos ţuică tare şi s-a aşezat la sfat cu Vişan, în timp ce, în cealaltă odaie, Trei-Doi îi povestea Linei despre ce văzuse el cînd a fost la Bucureşti. Vişan nu ştia că şi Lina pusese pe masă o sticlă de ţuică, iar Trei-Doi nu putea să spună unei fete că nu bea...

„Poate era mai bine să rămînem la parchet!... Sau să nu fi plecat în cursă... Ei, asta-i! Doar nu ne plimbăm! Şi Trei-Doi! Lina-Niculina..." Continuă tare: „Măi, ţie, dacă nu te-ai rade, ţi-ar creşte barbă albastră..." Şi iară în gînd: „Cine ar fi crezut acum cîteva săptămîni că Trei-Doi ar putea să-şi facă atîtea probleme fiindcă i-a dat unei alte fete inelul cumpărat pentru logodnica sa!" Şoferul răsucea mult volanul, cînd într-o parte, cînd în alta, iar gîndurile, parcă imitînd mişcarea mîinilor, se desfăşurau în zigzag.

— Ascultă, Trei-Doi... Mi se pare că n-ai prea avut chef să pleci în cursa asta... Cînd te-am întrebat, ai ridicat din umeri...

— Ce era să spun? Şi eu, dacă eram şofer...

— Zi-i, zi-i... Ce-ai fi făcut dacă erai şofer?

— Ceream să plec. Şoferului... îi stă bine cu drumul.

Răspunsul îi plăcu lui Vişan. Trei-Doi, în sinea lui, zîmbi. Plecînd în cursă, renunţase la reuniunea de joi, cu alte cuvinte la o seară întreagă petrecută cu Niculina. Inelul cu piatră roşie îl cumpărase mai înainte şi se gîndea să i-l pună în deget în timpul unui dans, aşa cum văzuse el într-un film... Înainte de a lucra cu Vişan, într-o asemenea împrejurare ar fi spus că-i bolnav. Auzind că pleacă, Niculina s-a uitat la el ca la un bărbat în toată legea, cu răspunderi mari în meseria lui...

O zdruncinătură, şi roţile camionului începură să se învîrtească pe loc. Trei-Doi înţelese ce se întîmpla abia cînd îl văzu pe Vişan afară, în ploaie, înfundat în noroi pînă dincolo de glezne. Îi făcea semne să treacă la volan. Trecu. Uită, în sfîrşit, şi de Lina, şi de Niculina... Cînd era la volan, uita de toate. Motorul mîrîia ca un animal băgat în cuşcă cu de-a sila. Roţile împroşcau noroiul în evantaie largi. Deschise portiera şi-i strigă lui Vişan să-l lase pe el jos. Şoferul îi făcu un semn cu mîna, adică să rămînă unde e. Pe urmă, porni spre pădure. „Ce-o fi avînd de gînd?" — se întrebă Trei-Doi. Vişan

sărea din bolovan în bolovan, dar nu se putea feri de toate băltoacele. Uneori intra în apă pînă aproape de genunchi și atunci ridica mîinile să-și țină echilibrul. Ajungînd la primii copaci, începu să caute crengile mai uscate și să le rupă. „Vrea să pună crengi în fața roților — înțelese Trei-Doi. Dar avem bușteni destui în camion. Sînt și mai subțiri printre ei, tocmai buni pentru o treabă ca asta". Auzi în gînd răspunsul lui Vișan, ca și cum ar fi fost lîngă el: „Crezi că de aia cărăm bușteni, ca să-i tăvălim în noroi și să-i lăsăm în drum? Tu doar știi ce-nseamnă bușteni ăștia!" Răspunsul presupus nu-l mîră, nu i se păru caraghios, cum i s-ar fi părut altădată.

Vișan se întoarse cu un maldăr de crengi. Se opri lîngă camion și, aplecîndu-se, le așeză în fața roților. Pe urmă se dădu la o parte. Ploaia îl mură cu totul.

— Hai! Dă-i drumu'! — strigă șoferul, de jos.

Roțile nu se mai învîrtiră pe loc. Vișan sări în cabină. Trei-Doi reveni în colțul său. Vreo doi kilometri, parcurși într-un timp de cinci ori mai mare decît în cursele obișnuite, nu se mai întîmplă nimic deosebit. Nimic, în afară de faptul că mașina se clătina ca o barcă pe valuri. Pe urmă motorul începu să tușească, se auzi un fel de scrîșnet și, clătinîndu-se, camionul se opri. Ieșiră amîndoi. Ploua și ningea. Era frig. Ridicară capota...

Cînd, după un ceas, porniră din nou, ploaia încetase. În răstimpuri se ivea și soarele. Ștergătorul se mișca totuși într-una, pentru că parbrizul se aburea, iar mișcarea lui monotonă te îmbia la somn. Nimic nu-l împiedica pe Trei-Doi să ațipească puțin, dar el îl rugă pe Vișan să-l lase la volan. Acesta acceptă și schimbară locurile, fără să oprească motorul. Acum Vișan îi dădea lui Trei-Doi țigări gata aprinse.

— Ascultă, Trei-Doi, pe tine cum te cheamă de fapt?

Trei-Doi nu putea să privească spre Vișan. El se uita drept înainte și fața îi era încordată. Între sprîncene i se săpase o cută care îi schimbă expresia obișnuită.

— Manole. Alexandru Manole... — răspunse Trei-Doi pe un ton firesc, fără să-l mire întrebarea, poate pentru că toată atenția o avea îndreptată asupra drumului.

— Și „Trei-Doi"?

— Da la table... Am cîștigat odată, cu trei-doi, cinci sticle de bere.

— Alexandru Manole... Frumos nume! Eu am să-ți spun Sandu. E-n ordine?

— E-n ordine, tovarășe Vișan!

Camionul începu să coboare, urmînd meandrele rîului ori tăind de-a dreptul, cînd era cu putință. După o cotitură întîlniră un alt camion. Șoferul le spuse că transporturile se reluaseră. Privindu-l pe Vișan, adăugase simplu: „Ai avut dreptate. Ce mai încolo-ncoace!"

În oglinjoara cabinei, Sandu vedea fața lui Vișan: cearcăne, urme de noroi, o șuviță de păr lipită de frunte, cutele adînci te de efort și nesomn... Se uită și Vișan în oglinjoară și privirile li se întîlniră.

— Obosit? — întrebă șoferul.

— De loc. Cum ajungem, mă spăl, mă schimb și fug la Niculina. Dacă nu-i de serviciu, o să mergem la cinema. Și... o să-i povestesc ce prostie am făcut aseară.

— Dar cu Lina cum rămîne?

— Cum să rămînă? Am să-i spun că i-am dat inelul... așa... din prietenie. Oftă: s-au cam încurcat lucrurile... Dar le descurc eu! Ce zici?

★

În aceeași seară Vișan se întîlni, ca din întîmplare, cu Sandu în fața cinematografului. Ajutorul era cu „fata lui".

— Uite, Lino, să-ți fac cunoștință cu tovarășul Vișan... profesorul meu.

— Mereu îmi vorbește despre dumneavoastră — îi spuse Niculina șoferului.

Strîngîndu-i mîna, Vișan zîmbi:

— Iar mie îmi vorbește despre dumneata. Ați găsit bilete?

— N-am găsit — răspunse Sandu.

— Cu atît mai bine. Veniți la noi. Pentru că, vedeți, și eu i-am vorbit nevestei mele despre... voi amîndoi.

Sandu se consultă cu Niculina:

— Mergem?

— Cum spui tu.

Tinerii îl luară de braț pe Vișan. Șoferul privi mîna delicată de femeie care-l prinsese de brațul stîng. Pe degetul inelar al Niculinei strălucea un inel de argint cu piatră roșie...

O CARTE PE SĂPTĂMÎNĂ

„O iubire în anul 41.042"

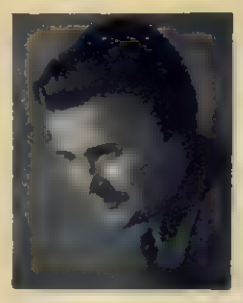

La dimensiunile mileniului al 42-lea lumea va arăta, desigur, cu totul altfel decît azi și fiecare dintre noi se simte ispitit să și-o închipuie cît mai extravagantă. Visul a devenit o necesitate organică a omului contemporan, înfăptuitor și martor al atîtor uimitoare cuceriri științifice. Am dori cu toții să știm cum va arăta „societatea de mîine", societatea fără războaie, societatea comunismului. Așa se explică preferința manifestată în ultima vreme de majoritatea cititorilor, indiferent de vîrstă, pentru așa-numita literatură de anticipație, succesul romanelor și povestirilor publicate în colecția de lucrări științifico-fantastice editate de revista „Știință și tehnică", lucrări originale sau traduceri din literatura sovietică. Este vorba de o ramură tînără a literaturii de aventuri, care nu și-a precizat încă toate granițele. Aici aprecierile de valoare se cer făcute întotdeauna cu prudență. Confruntarea cu realitatea, examenul suprem prin care trebuie să treacă pînă la urmă orice operă artistică, e o chestiune destul de dificilă. Avem de-a face cu întîmplări ce țin deocamdată numai de domeniul imaginației și abaterile de la legile vieții sînt mai greu sesizabile. Literatura de anticipație nu presupune însă o „reconstituire" absolut precisă a realității viitorului. Aceasta ar fi, de altminteri, un lucru imposibil. Este greu de susținut, bunăoară, că în anul 41.042 viața oamenilor va arăta „exact" ca în romanul „O iubire în anul 41.042" de Sergiu Fărcășan. Absolut toate detaliile romanului, chiar și cele care au o justificare științifică, le acceptăm de la început în mod convențional. Nu ne va interesa dacă evenimentele se vor desfășura întocmai în respectiva perioadă de timp. Esențial este că universul în care am pătruns acum ne dă senzația de verosimil, de autentic. „Arca lui Noe", nava cosmică pierdută vreme de peste treizeci de mii de ani printre constelații, ajunge să se întîlnească cu planeta-mamă — Pămîntul. După modelul lui H.G. Wells (în „Mașina de străbătut timpul"), Sergiu Fărcășan ilustrează plastic una din cele mai fascinante ipoteze științifice: posibilitatea obținerii unei viteze mai mari decît a luminii. Cosmonauții depășesc astfel scurgerea timpului terestru. Locuitorii „Arcăi lui Noe" apar pămîntenilor din anul 41.042 ca niște relicve protoistorice. Pe planeta noastră oamenii nu mai cunosc, la acea epocă, somnul, îmbrăcămintea confecționată din material textil etc. Întreaga omenire este condusă de un „secretariat" unic; nimeni nu s-a mai sinucis de vreo 10-12 milenii, pentru că nimeni nu are de ce să se mai sinucidă. Pămîntul a fost mutat artificial, într-o altă galaxie.

Ceea ce reușește în primul rînd să transmită acest admirabil roman este imaginea unei omeniri fericite, în care toți oamenii au devenit frați, întocmai ca în versurile profetice ale Simfoniei a IX-a a lui Beethoven. Valoarea educativă a cărții rezidă în primul rînd în caracterul ei optimist. E subliniată ideea, deosebit de prețioasă, că oricît de mari ar fi prefacerile pe Pămînt, esența oamenilor rămîne aceeași; într-o Lu, fata sosită de pe „Arcă" și rămasă în urmă istoricește cu 30.000 de ani, și Ols, locuitor al Pămîntului, se înfiripă o puternică dragoste. Ols nu cunoaște niciodată somnul, el va trăi cîteva secole, în timp ce Lu se menține la vîrsta și comportările „vechilor" oameni, urmînd să trăiască circa 80 de ani. Sînt afirmate în această lucrare o serie de idei și ipoteze foarte îndrăznețe, nu lipsite de suport științific. „O iubire în anul 41.042" ne introduce într-o lume de sublime proporții. Populația globului se numără cu trilioanele, oamenii s-au răspîndit pe toate planetele din jur. Mijloacele tehnice au ajuns la un extraordinar nivel de perfecțiune.

Trebuie amintit însă faptul că pe alocuri ne ciocnim de naivități. De pildă, în unele episoade în care e zugrăvită lupta pentru salvarea „Arcăi lui Noe", „Atențiune, omenire! Racheta începe să devieze, dar e interzis orice amestec". Dar, în ansamblu, romanul lui Sergiu Fărcășan constituie un succes al literaturii noastre de anticipație, o narațiune plăcută și captivantă, care ne introduce pentru cîteva ore într-un ipotetic, dar fascinant, viitor îndepărtat al omenirii.

Gh. ACHIȚEI

1

În vizită la... Esculap

Nu puteam, trecînd prin Cluj, să nu stăm de vorbă cu bătrînul Esculap. Era un prilej unic. Şi iată-ne în incinta vechii clădiri unde fiinţează una din cele mai vechi farmacii din ţară... Îl găsim pe epidaurian, ca şi acum trei mii de ani, ţinînd în mîna stîngă un toiag ţărănesc pe care e încolăcit un şarpe şi mîngîindu-şi barba lungă cu mîna dreaptă, exact aşa cum ni-l descrie Ovidiu pe fiul lui Coronis cea frumoasă...

Marele patron al spiţerilor din toate timpurile trăieşte în ultima vreme foarte retras. Împovărat de ani, el a ajuns pensionar al Colecţiei muzeale de istorie a farmaciei, unde-şi duce veacul, ca o umbră, printre borcănaşe cu inscripţii latineşti. Dar, în ciuda acestui fapt, s-a purtat foarte amabil cu noi, reporterii, şi ne-a arătat miraculoasele lui leacuri...

Vechea farmacie clujeană, înfiinţată în anul 1573, are pe boltă şi pe pereţi fresce originale. Pictorul necunoscut a zugrăvit pe tavan un arbore al vieţii, alături de un cocor care ţine în gheare o piatră, simbol al vigilenţei profesionale. În părţi, două cornuri ale abundenţei completează zugrăveala. Pe pereţi, nenumărate nume scrise cu migală. Fiecare dintre ele îl reprezintă pe farmacistul care a slujit în oficină din „anno domini" 1573 pînă în timpul nostru...

2

4

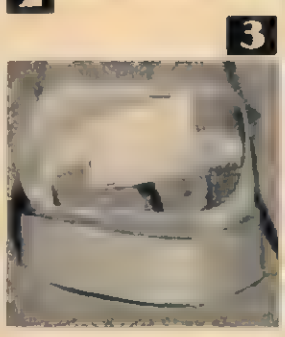

3

5

În mijloc, o masă de reţetură. O port-balanţă în formă de şarpe se arcuieşte deasupra ei ca o cadră (foto 1). Şi, suspendat de aceasta, un... pui de crocodil! Aşadar, stînd înaintea acestei mese nu ne mai opreşte nimeni să cerem şi noi faimoasele leacuri de odinioară. Deci, îndrăznim.

— Înţeleptule Esculap, tare sîntem bolnavi de dragoste. Dă-ne şi nouă un leac să ne mai potolim pojarul ăsta...

— Luaţi sticla aceasta, în ea găsiţi elixirul dragostei...

Şi ne întinde o sticlă plată, care are pictată pe o faţetă doi tineri ce se ţin de mînă (foto 2) şi o inscripţie în limba germană care sună aşa: „Cred că voi fi a ta, atîta vreme cît îmi vei fi fidel". Va să zică... Dar noi, care ştiam că de fapt lichidul ăsta nu era decît un afrodisiac, uneori fabricat din cantaride, am tăcut...

— N-ai cumva, înţeleptule, un medicament care să vindece toate bolile?

— Este... Uite praf de mumie adevărată (foto 3). L-au folosit oamenii, după Cruciade, pînă în secolul trecut. Se plătea cu aur în greutate egală. E foarte bun.

Ştiam că totul nu e decît o înşelătorie. Cunoşteam superstiţia, răspîndită secole de-a rîndul, după care mumiile egiptene ar fi avînd în corpul lor substanţe vindecătoare, cu puteri miraculoase. Mai ştiam de asemenea că mulţi şarlatani, pentru a se îmbogăţi, vindeau adesea acest praf, obţinut din cadavre mumificate de ei prin procedee rapide.

— N-avem aur, poate ne dai alt medicament tot atît de bun.

— Cum să nu... Iată: Teriaca venetiană. Prima oară a fost preparată de Andromachus, medicul lui Nero. Conţine 70 de medicamente şi are la bază opiul şi carnea de viperă...

Asemenea medicament mai rar! În evul mediu farmaciştii din Veneţia, care deţineau monopolul Teriacăi, o preparau într-un cadru spectacular, numai de cîteva ori pe an. Leacul era de fapt o şarlatanie. Durerile erau într-adevăr alinate, dar numai pentru cîtăva vreme, şi aceasta datorită dozelor de opiu pe care le conţinea preparatul; despre vindecare nici vorbă nu putea fi...

Dar această colecţie muzeală mai are şi alte medicamente, întrebuinţate de-a lungul vremurilor de către oamenii din popor şi din care s-au extras preparate ştiinţifice. Medicina populară folosea aşa-zisa „piatră de rac", care produce lăcrimări, pentru eliminarea corpurilor străine pătrunse în ochi; rasura cornului de cerb era indicată ca tonic în caz de debilitate ori ca antihemoragic. Savanţii sovietici au creat din aceasta Pantocrina, medicament cu puternice efecte tonice. Deci unele din aceste medicamente aveau calităţi reale — şi multe din ele stau la baza unor preparate farmaceutice contemporane.

Interesante sînt şi ustensilele farmaceutice: mojarul din bronz, de aproximativ 50 de kilograme (foto 4), care se folosea la zdrobirea unor minereuri, scoarţe de copac sau rădăcini; soba de vînt, utilizată în laboratoarele din secolul al XVIII-lea; trusa cu medicamente din secolul al XVIII-lea, o adevărată spiţerie portativă (foto 5), sau tipăriturile farmaceutice rare, cum este acel tabel al plantelor medicinale (secolul al XVIII-lea), ale căror denumiri sînt în latina ştiinţifică — linneană — latina farmaceutică, în română, germana literară, dialectul săsesc din Transilvania şi în maghiară.

...Se făcuse tîrziu şi bătrînul Esculap obosise tot arătîndu-ne mii de exponate. Am părăsit Colecţia muzeală de istorie a farmaciei gîndindu-ne cu regret că prin dulapurile catedrei de istorie a medicinei din Cluj am văzut sute de obiecte care, din lipsă de spaţiu, nu pot fi expuse în acest muzeu original. Unele dintre ele, privind cultura medicală a dacilor, sînt deosebit de preţioase şi n-ar trebui să lipsească de aici.

I. CORIBAN

Fotografii de A. MIHAILOPOL

CU SARE ȘI PIPER

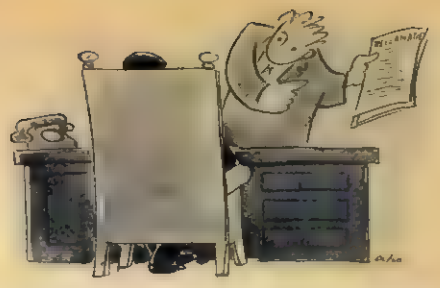

Întîmplări cu haz

Povestește... ION LUCIAN

Timp de cîteva minute l-am privit pe actorul Ion Lucian, ascultîndu-i fără să-i pot spune o vorbă. M-au ținuit în scaun privirea sa vie, timbrul plăcut al glasului său, hazul pe care-l degaja...

— ... Întîmplări cu haz? Să încep cu cea mai veche... Puțină vreme după ce absolvisem conservatorul. Eram dispersați. Jucam în regiunea București și într-o zi ne-am hotărît să jucăm la Fundulea comedia lui Victor Ion Popa „Mușcata din fereastră". Deplasarea se făcea pe cont propriu, impresarul neînțelegînd să cheltuiască pentru un capitol neprevăzut. Plecam deci cu bicicletele, cu căruța sau chiar pe jos.

Neavînd scene, jucam în curțile gospodarilor, folosind prispa drept scenă, tinda drept culise și odăița drept cabină (pentru schimbat hainele și machiaj). Cei care nu mai încăpeam în odăițele mici și întunecoase sau aveam apariții episodice, ne aciuam prin curțile vecine, sărind prieteznl cînd ne venea rîndul să intrăm în scenă.

În „Mușcata din fereastră" eu jucam pe Constantin Cîrnul, lăutar. Mă machiasem din vreme în tinda unui sătean vecin cu acela în curtea căruia avea loc spectacolul și — curios să văd cum se prezintă... scena — am ieșit în ulița ca să mă uit și eu la colegii mei, așa cum se uitau zeci de săteni săraci care n-aveau cu ce plăti biletul de intrare în... curte. Foarte mulți nici nu văzuseră teatru pînă atunci (și dacă nu ne gonea bombardamentul din Capitală, nici n-ar fi avut prilejul să vadă).

Ridicîndu-mă în vîrful picioarelor și sprijinindu-mă de umărul celor din fața mea, ba, mai mult, împingîndu-i, am declanșat discuții neplăcute pentru mine, mai ales că nici nu mă cunoșteau.

Un jandarm care „păstra ordinea" înjurînd oamenii, atras probabil și de machiajul meu cam violent, veni spre grupul în care iscasem vociferările; însă jandarmul îmi ceru să cînt din vioară. Bineînțeles că am refuzat, refuz care a atras după sine înjurături și amenințări din partea lui. Dîndu-mi seama că situația se complica, jandarmul amenințîndu-mă chiar cu arestarea, am fugit spre curtea vecină de unde aveam să sar gardul pentru a intra în scenă.

Cînd am apărut în „scenă", am auzit strigîndu-se din ulițe:

— Iote, al naibii, unde s-a virit...

Și unii se porniră chiar să fluiere: au fost primele mele fluierături din public...

★

Și, în sfîrșit, încă o întîmplare, consumată cu prilejul unui spectacol cu „Nu se știe niciodată" de Shaw.

Eu jucam rolul unui dentist care folosea mijloace primitive în meseria sa. Partenerul meu, Sireteanu, îmi cerea să-i scot o măsea. Eu îi făceam anestezia și apoi extracția.

Pentru a ilustra mijloacele primare cu care lucram, foloseam un „vermorel", aparat cu care lucrează zugravii. Aparatul făcea parte din recuzita teatrului.

Cînd am început să pompez anestezicul din... aparat, Sireteanu se pomeni cu o trombă de vopsea inundîndu-i fața și murdărîndu-i costumul.

... Abia mai tîrziu am aflat că portarul teatrului făcea și pe zugravul în orele libere și că în ziua aceea folosise vermorelul pentru un... ciubuc, uitînd să golească aparatul.

Interviu luat de **S. M RUSU**

O RECLAMAȚIE

Bună ziua, tovarășe director! Vin la dumneavoastră cu o mică reclamație și anume din cauza regretabilelor fapte ce se întîmplă la ghișeele întreprinderii, în văzul tuturor, inclusiv al femeilor și copiilor, care fiind generația de mîine, au nevoie de o educație exact contrară cu ceea ce în văzul tuturor se întîmplă la acele ghișee. Cum, ce se întîmplă? Așadar, dumneavoastră nici nu știți ce se întîmplă? Ei bine, azi se împlinește exact a patra zi de cînd n-am primit nici un răspuns la reclamația pe care am scris-o acum patru zile în condica de sugestii și reclamații de la ghișee. Cum? Ce reclamam eu în acea reclamație? Reclamam nepăsarea cu care tovarășii de acolo n-au dat curs la o altă reclamație a mea, mai veche. Ce-ați spus? Ce ceream eu în acea reclamație? Nu ceream nimic! Reclamam! Cum „ce anume"? Îmi reclamam dreptul meu firesc, și anume dreptul de a reclama, pe care nu mi-l poate știrbi nimeni, nici acest serviciu ce cu onoare conduceți, și vă rog să nu vă enervați acuma, ci să fiți calm, așa cum sînt și eu. Cum? N-ar trebui să spuneți că vă răpesc din timpul dv. prețios, deoarece și pentru mine timpul este tot atît de prețios și, cum vedeți, eu nu mă plîng că mi-l răpiți, deși găsesc complet nejustificat modul în care de un sfert de ceas mă obligați să susțin o conversație despre răpirea timpului, căutînd să ocoliți subiectul ce să faceți uitată chestia cu reclamația pentru care venisem. Ziceți să vă spun ce reclamație? Vă rog să nu vă faceți că n-ați înțeles, v-am spus doar clar că este vorba de reclamația în legătură cu faptul că nu mi s-a răspuns nimic atunci cînd am reclamat în condica de sugestii că nu mi se răspunde nimic la reclamațiile mele. Iarăși mă întrebați ce ceream în ele? Iarăși o să vă răspund că ceream să nu mi se mai știrbească dreptul de a reclama, atît mie cît și tuturor cetățenilor acestui oraș, prin însemnarea pe care subalternii dv. au făcut-o pe coperta condicii de sugestii și reclamații, scrlind acolo un singur cuvînt, și anume: „Sugestii". Astfel ei au căutat să treacă sub tăcere faptul că această condică este destinată în același timp reclamațiilor, fapt care constituie o mare lipsă și pe care cetățenii ultiragiați în acest fel nu-i pot reclama pentru că n-au unde, deși, în ce mă privește, eu am reușit pînă acum să înserez două reclamații în această condică pe care scrie numai „Sugestii"... Cum? Vă rog să nu mă întrerupeți, pentru că eu n-am timp de pierdut cu întreruperile dv., mai am și altă treabă; sînt grăbit; trebuie să mă duc la întreprinderea de salubritate, să reclam felul defectuos în care sînt măturate străzile în timpul nopții... Cum? Spuneți și dumneavoastră că sînteți grăbit? Va să zică nici dumneavoastră nu sînteți mulțumit de cum sînt măturate străzile în timpul nopții?... Ce? Aha, alte probleme!... Cum vreți, deși să știți că cu v-aș însoți cu plăcere pînă la salubritate în această problemă... Cum? Să vă las în scris tot ce am de spus? Bine, am să vă las, numai vă rog să nu tergiversați răspunsul, pentru că este urgent și am nevoie de răspunsul dumneavoastră pînă cel mai tîrziu marți la prînz. Cum, de ce pînă marți? Vă faceți că nu știți? Pînă marți, pentru că miercuri e zi de audiență la minister și eu, să știți, n-o să mă mulțumesc cu răspunsul dv. Mă duc să reclam mai departe!

Pt. conformitate **Victor PIȚIGOI**

De neînțeles

— scenetă —

Ionică: *Ce ai, bre Fănică?*

Fănică: *Necaz mare, Ionică.*

Ionică: *Se vede de-o poștă. Îți lungești nasul, parc-ai fi un elefant... Și oftezi de stîrnești vînt. Zi, ce-i cu tine?*

Fănică: *Rău de tot... Of... Liliana... Cică nu mai vrea să știe de mine.*

Ionică: *Adică v-ați ciorovăit?*

Fănică: *Nici vorbă! O știi doar: e blîndă ca o mielușea.*

Ionică: *Atunci ce e?*

Fănică: *Habar n-am. Fetele astea sînt de neînțeles.*

Ionică: *O să vedem noi... Și zici că nu v-ați ciondănit de loc?*

Fănică: *Dacă-ți spun eu! Ne-am iubit ca niște porumbei.*

Ionică: *Ia lasă porumbeii și mieluțelele. N-ați avut voi nici o discuție?*

Fănică: *Păi, nu zic... Cîteodată... Dar fără importanță.*

Ionică: *Cum adică?*

Fănică: *Uite, odată, de pildă, îmi zice ea: „Fănică, de ce lipsești tu de la cursul serial?" Auzi, dom'le, ce grijă mai are și fata asta!... Dar fiindcă fin mult la ea, îi explic frumușel că am mii de treburi mai importante. Meciuri, pronosportul, scuterul, ce mai!... Pe urmă o îmbrățișez și totul e în cea mai perfectă ordine.*

Ionică: *Hm... Atît?*

Fănică: *Cam așa cevа... Odată, de pildă, îmi aduce o carte... știi, romanul acela... cum îi zice... dom... don... o, da: „Pe Donul liniștit". Adică să citesc și eu cartea, pentru că dînsa vrea neapărat s-o discute cu mine... Auzi ce îndeletnicire pentru o fată! Cînd văd că e cam groasă, mă și apucă căscatul. Dar fiindcă fin mult la ea, îi explic frumușel că n-am timp pentru chifibușurile astea. Am probleme importante: meciuri, pronosportul, scuterul, ce mai!... Pe urmă o îmbrățișez și totul e în cea mai perfectă ordine.*

Ionică: *Și altceva ce s-a mai întîmplat?*

Fănică: *Nimic! Nimic de tot... Adică a mai fost ceva, acum trei zile, însă o nimica toată. Ea îmi zice: „Fănică, ți-am citit numele la gazeta de perete, printre codași. Cum de ai ajuns tu printre ei?" Auzi ce problemă pentru o fată! Dar fiindcă fin mult la ea, îi explic frumușel că ăia de la redacție sînt niște invidioși. Pentru că am un scuter cum n-are nimeni și mă pricep la prono cum nu se pricepe nimeni. Adică oricare fată poate să fie mîndră de un băiat ca mine... Pe urmă o îmbrățișez. .*

Ionică: *...Și totul e în cea mai perfectă ordine!*

Fănică: *Da' de unde!... Ea se ridică brusc și aproape plîngînd îmi spune: „Nu mai vreau să știu de tine!" Și fuge de nu mai pot s-o ajung. De atunci mă ocolește . Ce o fi arînd cu mine?... Zău, nu-i chip să înțelegi o fată!*

— CORTINA —

FERENC Laszlo

ÎN SENATUL AMERICAN

L. ATANASIU-ATLAS

Un senator s-a-nscris azi la cuvînt
și demonstrează clar și elocvent,
plin de ardoare și temperament
că pentru indigeni, yankeu-i sfînt.

„Sîntem iubiți pe orice continent
căci cum pășim pe orișice pămînt
începe-o eră nouă, de avînt,
acesta e un lucru evident!

Și fiindcă ne iubesc atît de mult,
acolo fiecare om mai cult
cunoaște limba noastră-n chip perfect.

Cît despre ceilalți, fiecare om
chiar dacă nu vorbește prea corect,
tot știe să rostească clar: „Go home!"

Pe teme sportive

Sportivilor ce renunță la luptă mulțumindu-se cu un singur punct obținut prin meci nul.

Punctul luat fără efort
Dovedește dimpotrivă
Că în etica sportivă
Ați rămas într-un punct mort.

PESCADOR

Anecdote despre oameni celebri

ÎN SFÎRȘIT, SUCCES DE PUBLIC

Haydn îl prețuia foarte mult pe verii Romberg, compozitori cu mult talent. Compozițiile lor însă nu plăceau publicului. Într-o seară, la un concert de muzică de cameră, Haydn apăru pe podium și împărți cu mîna lui știmele unui cvartet. În sală se stîrni rumoare: „Haydn a mai compus ceva!"...

După ce se cîntă cvartetul, publicul izbucni în ovații furtunoase, strîngîndu-se în jurul lojii lui Haydn.

Haydn se ridică și făcu semn că vrea să vorbească:

— Cvartetul v-a plăcut într-adevăr? — întrebă el.

Un nou ropot entuziast de aplauze servi drept răspuns din partea publicului.

Atunci Haydn, făcînd un semn către o lojă alăturată, zise:

— Atunci vă rog să-i aplaudați pe verii Romberg. Ei au scris cvartetul!

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

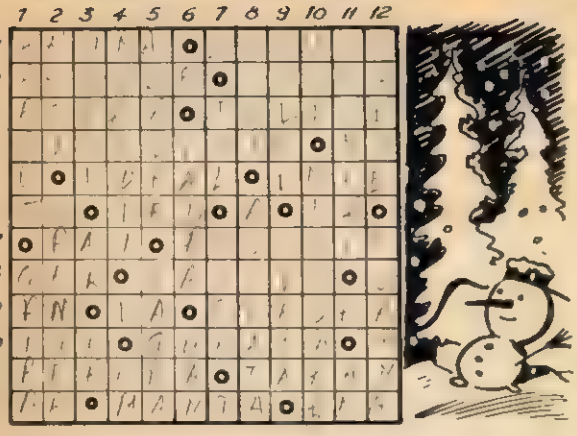

Primii fulgi

ORIZONTAL: 1) Vestitoare a iernii — Mantaua de iarnă a ogoarelor. 2) Adăposturi pentru vehicule și mașini-unelte — Pasăre care ne părăsește înainte de căderea primilor fulgi de zăpadă. 3) Pajură — Primii fulgi... la păsări. 4) Cristale de gheață topite în apă — Bine! 5) Desăvîrșit — Apă amestecată cu gheață. 6) Tese! — Puiul căprioarei — Atîtle. 7) Cînd umblă porcul cu ei în gură se zice că se strică vremea — Starea obiectului de fier lăsat iarna neadăpostit. 8) Mai mult decît frig — Derdeluș. 9) În iarnă — Servește! — „A început de ieri să cadă/ Cîte-un fulg. Acum a stat/ Norii s-au mai răzbunat/ Spre apus. Dar stau grămadă/ Peste sat". (G. Coșbuc: Iarna pe uliță). 10) A se îvi — Apă congelată. 11) Umplută cu fulgi (dar nu de zăpadă) — A terminat muncile agricole de toamnă și acum se pregătește pentru cele de primăvară. 12) Careu agricol — Haină care apără de frig și de ploaie — Moluște gasteropode.

VERTICAL: 1) Pădure de conifere — Apare o dată cu răcirea timpului. 2) Fulgii de zăpadă în contact cu pielea — Haină scurtă (fem.). 3) Îmbibați cu vapori de apă — Lucrez pămîntul — Iridiu. 4) Arome — Noroi. 5) Arbust ornamental exotic care se păstrează iarna în seră — Rană produsă de șaua calului. 6) Zece litri într-un cuvînt — Adăpost pentru drumeții de odinioară. 7) Organ vegetativ al plantelor inferioare — Date cu grăsime. 8) Violent — Frămîntată, ca marea în timpul iernii. 9) Chiciură — Veche locuință a nomazilor din Asia Centrală. 10) Frunze de conifer — Fulgi de zăpadă care cad pe pămînt. 11) Cîntări din lirica noastră populară — Începe în plină iarnă. 12) La circ și la alte spectacole — Anotimpul dinaintea primilor fulgi de zăpadă.

Dezlegarea careului „UN JOC CU... TEXT", apărut în nr. 49

ORIZONTAL: 1) Umbrare — Șiruri. 2) Aur — Continuat — A. 3) Toată — Ate — Iar. 4) Fost — Dd — Evolua. 5) A — Călăuză — Ivii. 6) Placa — Mărețe — Om. 7) Tarăboanța — Are. 8) Azi — Arsă — Bolid. 9) Atare — Taine — I. 10) Trăsi — Deblocat. 11) Ae — Săraca — Ru — A. 12) Și — Reranșă — Et. 13) Teste — I — Opiate. 14) A — Oe — Clasa — La. 15) Enunțat — Taina.

Poșta redacției

BENȚA GH. — Cluj. Ne pare foarte rău, dar nu vă putem satisface cererea. Nu cunoaștem nici o carte privitoare la creșterea cîinilor lupi, iar articolele publicate nu le mai putem repeta. Singura soluție este să căutați colecția „Flăcării" de anul trecut. Dacă treceți prin București, noi v-o putem pune la dispoziție s-o consultați.

KEVEJI CAROL — Brăila. *Curmurile diferitelor monede străine în raport cu leul nostru sînt publicate periodic în „Romînia liberă".*

FEȘTILĂ AUREL — Baia Mare. *Problema copertelor noastre ne preocupă îndeaproape. Noi căutăm să le facem cît mai atractive. Nu credem însă că am rezolva problema dacă în locul chipurilor de femei — și de oameni în genere — am publica peisaje. Experiența noastră — ca și a revistelor ilustrate din alte țări — ne arată că o copertă atrage cînd conține un prim-plan; în plus, peisajul este cam monocrom sau dominat de două culori (de obicei verde și albastru), fapt care face ca la sistemul nostru de tipărire să nu obținem rezultate prea plăcute ochiului.*

Sperăm că veți discuta această problemă și cu un reprezentant al secției foto din redacția noastră care va vizita curînd consiliul dv. sindical regional, pentru a cunoaște pe fotografii amatori ce activează în cercurile respective de pe lîngă cluburile din întreprinderile regiunii, în vederea publicării în revista „Flacăra" a celor mai bune fotografii realizate de aceștia.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR CARE NE-AU TRIMIS JOCURI DE CUVINTE ÎNCRUCIȘATE. *Spațiul pe care „Flacăra" îl acordă cuvintelor încrucișate este limitat: un joc pe săptămînă. Pentru acest spațiu noi avem asigurate, de la colaboratorii noștri permanenți, jocuri pentru multe luni de zile de aci încolo. Ca atare, jocurile trimise redacției au prea puține șanse să vadă lumina tiparului. Sfătuim pe toți cititorii noștri care compun asemenea jocuri să le trimită revistei „Rebus" — pe același adresă la care scriu „Flacării".*

ATILA ȘĂMȚANU — Suceava. *Precum puteți vedea, noi publicăm numai careuri cu temă, de preferință axate pe probleme actuale. Evitați declinările, conjugările și mai ales grupele de litere ca OSPT, ONIM etc., care nu formează cuvinte.*

ION BRICKAG — Șotînga. *Ați ales o temă interesantă, dar nu ați realizat-o suficient. Evitați grupuri de litere ca UNEL, CIO etc. Vă sfătuim să refaceți careul și să-l retrimiteți, dar pe adresa revistei „Rebus".*

SERGIU HANAGIK — Brăila. *Tema careului trebuie să fie prezentă și în joc, nu numai în titlu. Ne referim la careul „Din pitorescul patriei". Încercați să lucrați un alt careu cu aceeași temă, dar cu un conținut mai bogat, și trimiteți-l revistei „Rebus".*

SIMONA GHEORGHIU — Ploiești. *Pentru înlocuirea unui frumos ierbar, în afara uscării plantelor prin metoda presării — care nu dă totdeauna rezultate satisfăcătoare — puteți folosi metoda conservării prin nisip uscat. Pentru aceasta, așezați planta în poziția sa naturală într-un ghiveci sau într-o oală, așa ca partea superioară a vasului să depășească înălțimea plantei. Turnați apoi cu atenție nisip uscat de jur împrejurul plantei, pînă ce umpleți vasul. Așezați după aceea vasul pe o sobă de teracotă sau deasupra unui cuptor și lăsați-l la căldură timp de aproximativ o lună. Planta se usucă astfel foarte bine, păstrîndu-se culoarea naturală a frunzelor și a florilor.*

ALEXANDRU MÎNDRU — Oltenița. *Viteza de înot a peștilor e în raport cu specia și cu mărimea lor. Peștii care n-au o lungime mai mare de 15-40 cm înoată cu viteze variind între 2 și 12 kilometri pe oră. Această viteză crește sau descrește după cum peștele înoată în susul sau în josul unei ape curgătoare. În apele repezi ale rîurilor de munte păstrăvii atinge pînă la 45 km/oră. În apele mărilor, peștii care ating cele mai mari viteze sînt tonul (90 km/oră) și peștele-spadă (130 km/oră).*

VIOREL COSTEA — Iași. *Originea bărbii și a mustăților se pierde în negura antichității, fiind transmisă din generație în generație de popoarele așanumite barbare. De-a lungul secolelor, moda bărbii și a mustăților a apărut și a dispărut de mai multe ori. Au fost epoci în care femeile divorțau de soții lor dacă prin cine știe ce întîmplare aceștia își pierdeau podoaba facială (aceasta i s-a întîmplat și lui Ludovic al VII-lea pe care, cînd soția lui, Eleonora, l-a văzut fără barbă și fără mustăți l-a părăsit imediat, căsătorindu-se cu contele d'Anjou, care avea o barbă de toată frumusețea). Mustața a fost abandonată la sfîrșitul secolului al XII-lea, spre a reapare apoi în secolul următor și a se menține pînă la începutul secolului nostru (mai precis pînă în anul 1916, cînd americanii au adus în Europa moda rasului complet).*

SORIN POPESCU — Sinaia. *Printre primele așezări civilizate, la mari altitudini, ale oamenilor au fost cetățile incașilor, care deși la 4.000 metri înălțime erau populate de sute de mii de locuitori. Orașul La Paz din Bolivia este cunoscut azi ca cea mai înaltă capitală din toate țările lumii. Se află la 3.650 de metri altitudine. Mai sînt însă așezări înalte și în Africa (pe munții Kilimanjaro), ca și în Asia (în Tibet). Există și o grădină botanică în Pamir, situată la 3.320 metri altitudine.*

VIRGINIA STANCU — Focșani. *Cucul nu-și depune ouăle în orice cuib, ci numai în acela al pituicii. În modul acesta ouăle e clocit de pituice împreună cu ale ei. Totuși, la scurt timp după apariția puilor, cei ai pituicii sînt zvîrliți din cuib. Aceasta n-o face cucul care a depus ouăle — cum cred unii — ci nici pituicea. Ornitologii au arătat că fenomenul se datorește unei anumite sensibilități a pielii puiului de cuc, care nu poate suporta contactul cu alți pui. Zvîrcolindu-se să scape de acest contact, puiul de cuc îi zvîrle pe ceilalți din cuib.*

IANA — Timișoara. *Mulțumiri pentru aprecieri. Vom ține seama de dorința dv. De ce nu ne indicați însă adresa la care să vă răspundem? Scriitoarei Otilia Cazimir îi puteți scrie pe adresa: Iași, str. Bucșenescu nr. 4.*

DE VORBĂ CU MEDICUL

BRATU GHEORGHE — Pucioasa. Analizele trimise confirmă diagnosticul bolii dv. Dacă tulburările urinare au cedat, nu mai e nevoie să folosiți Sulfisol. Continuați tratamentul cu Trizim și Decol, țineți regimul dietetic prescris. Faceți și zece ședințe de raze ultrascurte reci, pe abdomen.

SAVA RODICA — Buzău. Fenomenul de care vă plîngeți poate fi dat în unele cazuri și de paraziți intestinali. Vă recomandăm să faceți un examen coprologic pentru ouă de paraziți. De asemenea, vă mai recomandăm să faceți examenul calcemiei, întrucît și o hipocalcemie poate genera fenomenul. În cazul că ambele rezultate vor fi negative, vă recomandăm un tratament de 10 flole de calciu bromat, zilnic o injecție intravenoasă.

FELIX — Mediaș. Într-adevăr, singurul tratament radical este cel chirurgical. Operația nu este periculoasă și necesită o întrerupere a activității de 12-14 zile.

VIZITIU MIHAI — Bacău. Hemoragiile de care vă plîngeți pot avea drept cauză fie o rinită cronică pe un fond alergic, fie o insuficiență hepatică, fie o lipsă de trombocite în sînge. Trebuie luată de asemenea în considerație și starea splinei dv. Era bine să ne fi trimis rezultatele analizelor făcute și nu tratamentele ce vi s-au aplicat. În orice caz, consultați un O.R.L.-ist și un medic internist, care să stabilească cu ajutorul laboratorului diagnosticul precis; sau, mai bine, internați-vă într-o clinică medicală din Iași.

Pentru starea de neliniște de care vă plîngeți vă recomandăm să luați Meprobamat, trei tablete pe zi. Nu mai faceți injecții cu Ser neurotonic.

Tratamentul local variază după sediul hemoragiei și intensitatea el. Pentru hemoragii ușoare pe porțiunea anterioară a septului nazal se face compresiunea aripei nazale pe sept timp de 10-15 minute, stînd în poziție șezîndă, cu capul ușor aplecat înainte, cu gulerul cămășii deschelat. Pentru hemoragii mai mari sau cu un alt sediu nu puteți interveni singur în mod eficace, întrucît chiar numai tamponarea se face sub control vizual. Nu mai folosiți vată cînd puneți tampoane cu antipirină în nas, ci bucăți mici de tifon.

F.S. — Timișoara. Trimiteți adresa dv., referindu-vă la inițialele cu care ați semnat. Veți primi răspunsul prin scrisoare.

MARCU CONSTANTIN — Orașul Victoria. Din descrierea dv. reiese că durerile nu sînt localizate strict în zona operației, ci că ele sînt în tot abdomenul inferior și de aceea nu se pot atribui operației pe care ați suportat-o. Nu micșorați ratția de alimente, pentru că slăbirea nu vă va fi de nici un folos. Consultați medicul internist, care să stabilească starea intestinului dv. și care vă va indica medicația și regimul dietetic necesare. Faceți 10 ședințe de raze ultrascurte reci pe regiunea cicatricei operatorii.

P.I. — Medgidia. În numărul 12 (252) din 28 martie a.c. al revistei noastre a apărut un articol despre spondiloză. Cercetați acel număr al revistei. În cazul dv. se recomandă cura balneară cu iod sau sulf la Govora sau Herculane, aplicații de nămol. Se mai pot face injecții intra-articulare cu Novocaină și Hidrocortizon. În vara viitoare puteți face și injecții cu lodaxin sau o cură de lodaxin soluție în doze crescînde, de la 10 la 20 picături pe zi.

WONER ION — Sibiu. Pruritul pielei de care suferiți poate avea originea într-o insuficiență hepatică (a ficatului). În orice caz vă recomandăm următorul tratament: faceți aplicații locale cu următoarea compoziție: mentol, fenol, acid salicilic cîte un gram din fiecare, alcool rectificat 150 ml. Veți lua seara la culcare 1-3 linguriițe din următorul calmant: calciu bromat 10 gr, luminal 1 gr, apă 150 ml.

În ce privește suferințele digestive ale soției dv., s-ar putea să se datorească unui defect de masticație printr-o dantură deficitară. Îi recomandăm deocamdată să facă un control al acesteia la un serviciu de stomatologie și să mănînce foarte încet, mestecînd cît mai mult mîncarea înainte de a o înghiți. Mai reveniți cu amănunte mai ample, comunicîndu-ne și rezultatul controlului stomatologic.

Dr. Silviu GHEREA

Curiozități despre pești și păsări

PIELEA DELFINULUI

De ce alunecă delfinul atît de ușor în apă? Întrebarea aceasta nu este dictată de o curiozitate deșartă, ci de rezolvarea unor probleme concrete ale construcției de nave. În timp ce vapoarele zilelor noastre au mult de luptat împotriva turbioanelor (vîrtejurile de apă), ihtiologii au observat că înaintarea delfinului nu este aproape de loc însoțită de asemenea fenomene. S-a considerat atunci că constructorii de nave ar putea învăța din... experiența delfinilor. Ihtiologii au observat că ceea ce le permite acestor mamifere marine să înoate fără a antrena particulele de apă — adică fără a produce turbioane — este stratul gros de grăsime pe care îl au sub piele și care, împreună cu aceasta, constituie un înveliș elastic.

Constructorii de nave sînt în prezent în căutarea unui material care să imite cît mai bine pielea delfinului. Potrivit calculelor lor, absența turbioanelor ar putea mări viteza submarinelor pînă la 150 km pe oră.

COMPOZITORUL ÎNARIPAT

Un ornitolog budapestan a imprimat pe bandă de magnetofon cîntecul ciocîrliei, iar apoi a ascultat imprimarea într-un tempo mult încetinit. Executarea vijelioasă a triluriilor îi cere păsării un mare efort; de aceea cîntă fals... Nici nu e de mirare: ea fluieră pînă la două mii de melodii. E drept însă că urechea omenească nu le poate prinde pe toate: ciocîrlia cîntă prea repede, emițînd pînă la 120 de sunete diferite pe secundă.

PEȘTII SE ORIENTEAZĂ DUPĂ MIROS

Simt oare peștii mirosurile și gusturile? Faptele au dat acestor întrebări un răspuns afirmativ. Pescarii știu, de pildă, că peștii „trag" mai bine la undiță cînd plinea din momeală e muiată într-un ulei mirositor — de anason sau de in — iar cea mai bună momeală pentru rechini e o bucată de slănină de focă, prăjită.

Capacitatea peștilor de a deosebi mirosurile se poate confirma și prin felul cum somonul „își depune icrele în exact același rîu unde s-a „născut". Presupunîndu-se că somonul își recunoaște rîul natal după miros, s-au făcut în acest sens experiențe interesante. Au fost prinși la punctul de afluență al unui rîu un număr de somoni cărora li s-a dat drumul pe cursul aceleiași apre, mult mai jos. În prealabil, cîtorva dintre aceștia li s-au astupat orificiile olfactive. Peștii care și-au păstrat capacitatea de a distinge mirosurile — spre deosebire de ceilalți — au găsit drumul de reîntoarcere la punctul unde fuseseră prinși.

SFATURI practice

ARGUMENTE ÎMPOTRIVA UNEI „TRADIȚII"

Nu pot să uit o masă pe care am luat-o iarna trecută la niște rude din cartierul Rahovei. Mi s-au servit tot felul de preparate din porc, începînd cu toba, slăninuța, cîrnații și terminînd cu mușchiul la tigaie. Toate afumate și — spre marea mea deznădejde — deși sărate potrocală, toate cu un iz de rînced. Am fost bolnavă o săptămînă după aceea. Cu toate că aveau la doi pași de casă o unitate alimentară îmbelșugat aprovizionată, oamenii se țineau de tradiție, preferînd să-și crească singuri porcul și să-i conserve apoi carnea cu mijloacele rudimentare moștenite de la părinți.

Sînt încă mulți gospodari care procedează astfel, nedîndu-și seama cît de rămași în urmă sînt față de progresul sistemului alimentar de azi. Dacă aceasta s-ar întîmpla numai la țară sau în unele localități mici din provincie, unde omul poate crește un porc fără cheltuială prea mare, faptul ar mai avea o justificare. Dar să crești un porc la oraș—unde n-ai spațiul cel mai indicat, unde porumbul și alte alimente de bază trebuie să le cumperi—ca apoi să-l tai în gospodărie, numai de dragul tradiției, și să-i consumi afumătura alterată, e un fapt total lipsit de sens practic în zilele noastre. Nu mai vorbim de pericolul pentru sănătate pe care-l prezintă o asemenea carne. Pentru că, dacă nu știu s-o prepare și s-o conserve cum trebuie, unii gospodari nu știu desigur nici să se ferească de acest pericol, fie nechemînd medicul veterinar la control imediat după tăierea porcului, fie neavînd mijloace suficiente de sterilizare. Trichinoza, cisticercoza și botulismul sînt boli foarte grave, pe care omul le poate contracta din carnea porcului fără să-și dea seama că acesta a fost bolnav. Larvele de trichină, spre exemplu, care nu se văd niciodată cu ochiul liber, nu mor nici prin afumare și nici prin sărare. Bacilul botulinic, de asemenea. Numai cisticercii sînt distruși prin saramură, dar la o anumită dozare și după 21 de zile.

Cînd unitățile noastre alimentare sînt atît de bogat aprovizionate cu tot felul de preparate de porc — produse în condiții optime de control și sterilizare — cînd la măcelării găsești carnea de porc proaspătă sau congelă — în aceleași condiții de control sanitar — ce rost a.e să menținem tradiția tăierii porcului în gospodărie? De economie nu poate fi vorba, fiindcă, dacă faci socoteala, te costă mai mult creșterea unui porc decît cumpărarea cărnii de pe piață.

IOSIANA

TRICOTAJE PENTRU TOȚI

— Mi-ai făgăduit ceva. Ți-a-duci aminte?...

— Da: să aflu cînd vom putea cumpăra unele din frumoasele

confecții de tricotaje expuse la Pavilionul de mostre de către fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej". N-am uitat. Iată și dovada... negru pe alb! E numai unul din modelele de tricotaje de bumbac pe care fabrica a început să le producă, iar magazinele de confecții să le pună în vînzare. Iar planul pe anul 1961 prevede un spor considerabil la producția de tricotaje, astfel încît vom întîlni tricotul sub forma celor mai diverse articole vestimentare, pentru toate vîrstele și toate împrejurările:

● *Acasă vom purta pijamale călduroase și moi ca fulgul, din tricot interlock imprimat în culori pastel, cu bordură colorată la gît și la mînecuțe.*

● *Pentru treburile casnice, foarte comode vor fi ansamblurile formate din pantalon din tricot uni și bluză imprimată.*

● *Ținuta perfectă la lucru — fusta cu bluză sau fusta cu jachetă —ca putea fi aleasă dintr-o infinitate de modele,culori și contexturi, pentru a alcătui un ansamblu după gustul și personalitatea fiecăreia. Fusta, de preferință din tricot uni, pentru a putea fi combinată cu diverse bluze, poate fi dreaptă sau plisată. La bluze și jachete predomină dungile, desenele mărunte din contexturâ, șineul și imprimeul.*

● *Pe stradă vom putea purta unul din elegantele costume (tailor, rochie cu jachetă, pardesiu cu fusta asortată) realizate de creatorii fabricii, din tricot de bumbac de groșimi și contexturi diferite. Prin rafinamentul culorilor, prin șicul croielii și prin finisajul lor îngrijit, aceste ansambluri rivalizează cu cele mai elegante ansambluri de stofă, ele putînd fi obținute la un preț redus cu cel puțin o treime.*

Remarcă discretă eleganță a ansamblului din fotografie. Pardesiul din tricot șiné (un amestec de fire albe și colorate) are bordura, căpușoeala și nasturii în tonul asortat. Se poartă peste o fustă de același material, terminată în talie cu un cordon de piele, în ton.

● *Bărbații vor găsi și ei în colecția de tricotaje a fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" numeroase sugestii pentru a-și completa garderoba. E de remarcat desebita preocupare a fabricii de a oferi consumatorilor produse de calitate, cu o croială modernă, îngrijit executate, pentru a fi purtate în orice împrejurare. Din tricot de bumbac în culori, contexturi și desene foarte interesante au fost create modele de cămăși sport, veste, haine de interior și șacouri pentru bărbați de diferite vîrste, astfel încît fiecare își va găsi ceva pe gustul său.*

UN SFAT COSMETIC PE SĂPTĂMÎNĂ

CÎTEVA INDICAȚII ÎN LEGĂTURĂ CU ÎNGRIJIREA TENULUI DESHIDRATAT (II)

În legătură cu cele scrise în articolul trecut, în care arătam cum se prezintă tenul deshidratat, vă voi vorbi astăzi despre felul în care trebuie să-l îngrijiți.

Folosiți seara, pentru a vă demachia, laptele fiert și răcit. Ștergeți obrazul cu cîteva tampoane de vată înmuiate în lapte, pînă cînd vata rămîne curată, apoi clătiți fața cu apă călduță. Desigur că cea mai indicată este apa de ploaie sau cea provenită din topirea zăpezii; dar dacă nu o aveți la îndemînă, folosiți apa obișnuită, pe care o fierb în prealabil cu puțin bicarbonat de sodiu (o linguriță de bicarbonat de sodiu la un litru de apă).

Apoi întindeți pe obraz, masînd ușor pentru a ajuta pătrunderea în piele, următoarea cremă hidratantă: ceară de albine 10 gr, unt de cacao 5 gr, lanolină 3 gr, colesterină 0,50 gr, ulei de măsline (sau ulei de parafină pentru uz intern) 20 gr, apă distilată 10 gr, borax 0,30 gr. Crema se lasă pe față între 30 și 90 de minute, în funcție de timpul de care dispuneți, apoi fața se șterge cu cîteva tampoane de vată ușor umezite cu apă.

Dimineața spălați fața cu apă fără a folosi săpunul și, pe obrazul încă umed, întindeți un strat subțire de cremă „Elida". După 5-10 minute ștergeți surplusul cu un tampon de vată și pudrați fața folosind o pudră fină. În felul acesta tenul este apărat de praf și intemperii.

Masca hidratantă, care va fi folosită de 2-3 ori pe lună, se prepară din: o lingură caimac de lapte amestecat cu o linguriță de miere lichidă și 1/2 linguriță untură de pește. Se aplică mai întîi pe față cîteva comprese înmuiate în apă călduță și bine stoarse, apoi se întinde masca, iar după 30 de minute obrazul se spală cu ceai de mușețel căiduț și se clătește cu ceai de mușețel rece.

Între mese este bine să beți cîte 2 pahare de apă. Căutați să dormiți o viață ordonată și dormiți cel puțin 7-8 ore pe noapte.

Ileana VIDRAN

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

„Lumina neagră" pe scenă

Veronica Staie din Brașov a citit într-o revistă despre un spectacol de balet desfășurat sub „lumină neagră" și ne cere lămuriri asupra acestei noțiuni.

„Lumina neagră" este denumirea unor radiații ultraviolete emise de vaporii de mercur.

Razele ultraviolete — chiar acelea ale soarelui — nu pot fi recepționate de ochiul omului dar ele pot întîlni anumite substanțe care la acest contact să emită radiații vizibile. Acestea sînt substanțele numite fluorescente (luminiscente) și ele au proprietatea de a transforma lungimea de undă a razelor invizibile în lungimi de undă mai mari, care devin vizibile.

Fenomenul de fluorescență era cunoscut de multă vreme, dar n-a putut fi folosit în mod practic decît atunci cînd s-a descoperit metoda de a produce raze ultraviolete separate de spectrul luminos vizibil, adică atunci cînd s-a inventat lampa electrică cu vapori de mercur (mai precis, în a doua decadă a secolului nostru, cînd s-a perfecționat această lampă).

În teatru, „lumina neagră" a fost aplicată pentru prima oară la Paris, în anul 1934, cînd s-a prezentat un spectacol special de balet numai în această lumină.

Pentru realizarea acestui spectacol, lipsit complet de orice altă sursă de lumină, costumele interpreților au fost îmbibate cu diferite sulfuri fluorescente, asupra cărora au fost proiectate raze ultraviolete emise de lămpi cu vapori de mercur sub presiune.

Costumele îmbibate cu sulfură de zinc au dat culori vii (galben, portocaliu, verde, roș, roșu etc.), iar cele îmbibate cu sulfuri alcalino-pămîntoase au produs culori închise (albastru, violet, verde închis etc.).

Spectatorii au asistat astfel la un joc de culori ulutor și, pînă s-a aflat secretul, fireșie că faptul a stîrnit senzație.

De atunci multe spectacole teatrale și cinematografice au folosit „lumina neagră".

Dar adevărata întrebuințare practică a acestei lumini s-a făcut în laboratoarele de biologie, fizică și chimie, ca și în diferite domenii ale industriei. Analizele și expertizele cele mai sigure s-au făcut pentru prima oară cu ajutorul ei. Pînă și controlul vamal al anumitor obiecte ascunse s-a putut exercita în unele țări simpu și infailibil cu ajutorul acestei lumini impropriu numite „neagră".

COLȚUL VÎNĂTORULUI

La vînătoare de fazani

Faznul din țara noastră este o pasăre puternică și rezistentă— calități care îl ajută mult să se apere de răpitoare.

Faznul este o pasăre poligamă; cocoșul strînge în jurul său cîte 4-5 găini. Iată de ce în epoca de împerechere au loc lupte între cocoși pentru constituirea familiilor. În genere, cînd proporția între sexe (de obicei 50% cocoși și 50% găini) e dezechilibrată, e necesară vînarea cocoșilor supranumerari.

Noaptea, fazanii se culcă în arbori înalți și dorm pînă în zorii dimineții. Fîlfîitul aripilor și strigătul atît de ciudat al cocoșilor sînt semne care descoperă prezența și abundența vînatului. Și dacă vom ocroti găina în interesul înmulțirii fazanilor, putem împușca un număr mare de cocoși. Practic, în teren, toț se vor găsi întotdeauna mai mulți cocoși.

Vînătorul știe prea bine că fazanul speriat se ascunde cu iuțeală. De aceea, în centre de aglomerație vînarea sa nu trebuie făcută în mod repetat. E de la sine înțeles că este mult mai indicată vînătoarea fazanilor cu bătăiași (a doua zi terenul se liniștește și fazanul recapătă încredere). Atunci putem împinge lesne grupurile de cocoși (care iarna trăiesc separați de găini) spre linia vînătorilor.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Vor să facă schimb de vederi (cărți poștale ilustrate):

MIHĂLȚEANU DOINA, elevă cl. a XI-a din Satu-Mare, str. Decebal nr. 39;

TARTA AURELIA, elevă cl. a XI-a din Satu-Mare, str. 31 Decembrie nr. 6;

GROSS GERDA, comuna Recaș, raionul Timișoara;

IVAȘCU MIRELA, profesoară în comuna Darabani, raionul Negru Vodă, regiunea Constanța.

VASILESCU VIORICA, contabilă la cooperativa din comuna Recaș, str. Timișorii nr. 5, raionul Timișoara,

PĂTRĂU DORU, Hunedoara, str. Rovine nr. 4;

FĂLĂMAȘ NICOLAE, Craiova, str. Stalingrad nr. 220;

STĂNESCU ION, Caracal, str. Ana Ipătescu nr. 3,

RIZA PETRE, Caracal, str. I.C. Frimu nr. 3 B;

IANCULESCU NICOLAE, Pitești, b-dul 19 Noiembrie nr. 21;

BUCȘA AURORA, învățătoare la Școala de 7 ani din comuna Salcea, raionul Suceava, regiunea Suceava;

POPESCU RODICA, elevă cl. a X-a din Găești, str. N. Titulescu nr. 115, reg. Pitești;

RĂDUCU SANDU, Mărgineanca, str. 30 Decembrie nr. 3, vila 220, raionul Ploiești (dorește să facă și schimb de fotografii).

ÎN MEMORIA UNUI TITAN. Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la moartea genialului scriitor rus Lev Nikolaevici Tolstoi, în Uniunea Sovietică a fost emisă o plachetă comemorativă de bronz. Pe una din feţele medaliei sînt încrustate cuvintele marelui Gorki: „Tolstoi — aceasta înseamnă întreaga lume".

VECHIMEA JOCULUI DE ŞAH ne este atestată, printre altele, şi de această piesă de şah datînd din secolul al XII-lea. În piesă — după formă pare a fi un turn — sînt sculptaţi cu multă migală doi fel şi chipurile a patru femei.

← BIBLIOTECĂ CU AUTODESERVIRE. La biblioteca orăşenească din Trebic (R.S. Cehoslovacă) s-a introdus sistemul... autodeservirii. Cititorii îşi aleg singuri cărţile şi le înregistrează tot singuri, iar la restituirea lor procedează în acelaşi chip. După acest sistem, numai într-un singur an s-au distribuit 90.000 de volume.

↑ „PUNTEA DE AUR". În realitate e vorba de un drum din pietre uriaşe, care coboară din vîrful muntelui Vitoşa pînă aproape de Sofia. Sînt de fapt nişte morene — urmele unui uriaş ghiţar care se afla cu mii şi mii de ani în urmă deasupra locului unde se întinde azi capitala R. P. Bulgaria.

↑ 3.000 DE PERSOANE din oraşele Exeter şi Taunton, situate în sud-estul Angliei, au fost nevoite să-şi părăsească locuinţele în toiul nopţii, din cauza unor puternice inundaţii. În unele locuri apa s-a ridicat la înălţimea de 1,5 m deasupra nivelului străzilor.

↑ UN VULTUR AGRESIV. Evadînd dintr-o grădină zoologică din Norvegia, acest vultur în vîrstă de 2 ani a atacat doi copii, provocîndu-le răni grave pe mîini şi pe faţă. Cum vedem, agresorul a fost prins.

RĂZBOIUL ŢĂRĂNESC GERMAN şi chipul lui Thomas Müntzer, conducătorul marilor răscoale din Germania anului 1525, vor fi imortalizate într-un tablou intitulat „Constituirea de către Thomas Müntzer a marelui consiliu". Autorul tabloului este pictorul W. D. Pitthan din Schlotheim (R.D.Germană), care lucrează de mai bine de 3 ani la această operă. →

NUMAI PENTRU DOAMNE! Municipalitatea oraşului italian Catania a luat o hotărîre puţin obişnuită: a pus în circulaţie autobuze numai pentru uzul femeilor. Motivul? Desele neplăceri la care femeile erau expuse în autobuze din partea numeroşilor huligani. Această soluţie rezolvă oare plaga huliganismului în ţările din Occident?

COLECŢIONARUL DE LIMUZINE

La moartea magnatului american James M. West s-a constatat că acesta avea 30 de limuzine proprii.

Ce-i trebuiau atîtea? E lucru evident
Şi, credem, orişicine a înţeles pricina.
Plăcîndu-i eleganţa, nababul, exigent,
O dată cu costumul schimba şi limuzina.

De pildă, hai să spunem, pleca într-o vacanţă
Cu alţi magnaţi de-o seamă ca să-şi vîneze cerbii.
Atunci chema şoferul, cerîndu-i cu prestanţă:
— Alege-o limuzină cam de culoarea ierbii...

Dacă mergea la treburi pe vreme de ninsoare,
I se-aducea Packardul cel alb cum e caimacul.
Cît despre limuzina cea neagră la culoare
Era pentru recepţii, că se-asorta cu fracul.

Iar cînd ţinea să plece la club, să joace şah,
Utiliza maşina pictată-n pătrăţele.
În schimb, dacă la bursă înregistra un crah,
Venea-n cea vineţie, fiind în toane rele.

Şi cum întotdeauna ţinea la etichetă,
Ca nu cumva să-i facă amicii vreun reproş,
Cînd se ducea să-şi piardă trei ore la ruletă
El prefera maşina cu negru şi cu roş.

Dar la înmormîntare s-a spus între vecini:
— Mai rar găseşti în lume un astfel de calic!
N-a vrut s-asvîrle banii, ca parcu-i de maşini
Din timp să-l completeze şi cu-n... autodric!

V. RĂDULESCU şi V. D. POPA

În Belgia au loc numeroase demonstrații de protest împotriva intenției guvernului belgian de a pune la dispoziția Bundeswehrului revanșard baze militare pe teritoriul țării. Poporul belgian, ca și celelalte popoare din Europa și din întreaga lume, își dă seama că o asemenea politică face — așa cum subliniază Declarația recentei Consfătuiri de la Moscova a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești — să crească *„pericolul din partea imperialismului vest-german pentru cauza păcii și securității popoarelor din Europa"*. În fotografii : o demonstrație a foștilor luptători din rezistență din Arendonck împotriva creării în această regiune a unei baze militare vest-germane (sus) și depunerea de coroane la monumentul din Arendonck, ridicat în memoria eroilor uciși de hitleriști la 3 septembrie 1944 (jos). Autoritățile intenționează să dărîme monumentul, aci urmînd să fie construită baza militară.

În actualele condiții cînd, așa cum subliniază Declarația Consfătuirii de la Moscova a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești, *„marile monopoluri desfășoară pe toate liniile ofensiva împotriva intereselor clasei muncitoare și ale maselor populare largi"*, se intensifică și lupta muncitorimii din țările capitaliste pentru satisfacerea revendicărilor sale. În fotografie: o puternică demonstrație a metalurgiștilor greviști din Utrecht (Olanda).

Puternice manifestații antiguvernamentale au izbucnit în capitala Venezuelei — Caracas — populația ridicîndu-se împotriva politicii ostile Cubei. Fotografia redă un aspect de pe străzile orașului, unde armata patrulează pentru a preveni noi demonstrații. Evenimentele recente din Venezuela, ca și din alte țări ale Americii Latine, dovedesc o dată mai mult justețea afirmației cuprinse în Apelul către popoarele din lumea întreagă, adoptat de Consfătuirea de la Moscova a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești: *„Popoarele de multe milioane de oameni din Asia, Africa și America Latină, care și-au cucerit libertatea și independența politică, precum și popoarele care luptă pentru libertate națională, devin luptătoare tot mai active pentru pace..."*

„Amenințînd cu o agresiune Cuba, amestecîndu-se în treburile popoarelor din America Latină, din Africa și din Orientul Apropiat, imperialiștii americani caută să creeze noi focare de război în diferite părți ale lumii" — se arată în Declarația Consfătuirii de la Moscova. Dar popoarele dau riposta cuvenită imperialiștilor. În fotografie: aspect de la un miting care a avut loc recent la Holguin, provincia Oriente (Cuba), în cadrul căruia populația a condamnat acțiunile agresive ale imperialiștilor americani în regiunea Mării Caraibilor și și-a exprimat solidaritatea cu popoarele din Nicaragua și Guatemala.

• FILMELE SĂPTĂMÎNII • FILMELE SĂPTĂMÎNII •

„Ilze" (foto 1) — o producție a studioului din Riga — se inspiră din romanul „Cu sîngele inimii" al scriitoarei Anna Brodele, povestindu-ne o întîmplare dramatică petrecută într-un sat leton, prin anul 1947. Urmele războiului și ale ocupației fasciste începeau să dispară. Oamenii, pornind cu energie să-și făurească o viață nouă, își unesc puterile, alegînd calea colhozului. Dușmanii nu capitulează însă, încercînd pe diverse căi să lovească în orînduirea sovietică. Unul dintre acești dușmani, Rudis Stempe, fiu de chiabur, căsătorit cu Ilze, o fată săracă și frumoasă, muncește în colhoz și pare — prin hărnicia și devotamentul său — a-și dezminți complet trecutul. E o înșelătorie însă și Ilze va fi prima care, descoperind-o, va arăta colhoznicilor primejdia.

„Hocheistul de rezervă" (foto 2) — producție a studiourilor cehoslovace adresată în special școlarilor — ne face cunoștință cu un grup de pasionați hocheiști juniori, a căror dragoste pentru sport este atît de puternică, încît aduce vreme îndelungată sumedenie de note proaste în cataloage. Să nu înțelegeți cumva că profesorii ar avea ceva împotriva hocheiului. Nu! Ei cer însă ca școlarii să se ocupe mai întîi de învățătură, apoi, în timpul liber, să practice sportul. Și, așa cum se întîmplă adesea, se dovedește că profesorii și părinții au dreptate. Un film care cîștigă toate inimile de partea învățăturii, dar și a... hocheiului.

„Rosemarie"—o producție a studiourilor vest-germane—este un film care a făcut multă vîlvă în țările Occidentului și, în special, în Republica Federală Germană, direct vizată prin cazul expus pe pelicula cinematografică. Asasinarea lui Rosemarie Nitribitt nu este o fantezie literară și nici regizorală; s-a întîmplat aievea în Germania Federală, unde o mînă de potentați, speriați de faptul că murdarele lor secrete ar putea fi date în vileag de o femeie care-i cunoaște prea bine, au pus la cale, cu sînge rece, asasinarea ei. Iată ce se vede în filmul „Rosemarie". Expunerea este clară, concisă, necruțătoare în capetele de acuzare aduse. Filmul, înrudit cu „Copiii minune", este bun ca scenariu, regie, interpretare, muzică și efecte sonore. Rețineți numele regizorului: Rolf Thiele — dar și cel al interpreței principale: Nadia Tiller.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33 Tel. 17.60.10 int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Întîlnirea selecționatei divizionare de hochei cu S. K. Wismut s-a soldat cu scorul de 3-1 pentru reprezentativa noastră.

Fotografie de Dan BÎRLĂDEANU

MARTIN LAUER A SCRIS UN ARTICOL

de Al. MIRODAN

Atletul din R.F. Germană Martin Lauer a scris un articol. Recordmanul mondial la 110 metri garduri a scris cîteva pagini cu privire la organizarea atletismului în R.F.G. Speranța cea mare a atletismului german a formulat, în cuprinsul articolului cu pricina, două-trei observații critice.

Faptul înfățișat în rîndurile de sus este atît de inexpresiv, încît cititorul se poate și probabil se va întreba: cărei sărăcii de informații i se datorează înserarea, la noi în rubrică, a acestei știri? Un articol nu e un subiect pentru o săptămînă. Sau nu pare... Articole despre sport scriu sportivii adesea, iar la noi de pildă cam mereu. Se discută despre fotbal (totdeauna se discută despre fotbal); jucătorii fruntași sînt solicitați de gazete sau la radio sau în consfătuiri să-și spună punctul de vedere, ei critică o concepție învechită de joc sau un mod greșit de a conduce clubul, au dreptate sau n-au dreptate, dar critică, discută, polemizează și faptul acesta se încadrează în ordinea firescului. Nefiresc e altcumva: cînd nu critici. Absența criticii e criticabilă și criticată. Vă mai aduceți aminte articolul din vară despre fotbal, publicat în „Scînteia"? Acolo nu un jucător oarecare, ci însuși ziarul de specialitate, adică „Sportul popular", a fost aspru criticat pentru deficiența de critică.

★

...Dar, la cîteva ceasuri de zbor înspre apus, atletul Martin Lauer, a doua zi după publicarea unui articol, a fost suspendat pe șase luni de zile, fiind împiedicat astfel, din pricina frazelor, să sară garduri cam o jumătate de sezon.

Ce a scris Martin Lauer? A criticat modul de organizare a atletismului în R.F.G.

Unde a scris Martin Lauer? În țara care ne oferă, prin mijlocirea postului de radio de la München, zilnic și cu patetism, lecții despre libertatea presei.

„Europa liberă" plînge — contra colaborare pe statul de plată — soarta criticii de sport din Romînia. Dar cînd, în vecinătatea postului de radio și a casieriei, un atlet înșiruiește două propoziții pe marginea lui 110 metri garduri, e luat de guler și azvîrlit, cu picioare aplicate undeva, de pe stadion.

„Europa liberă" se îngrijește planificat de educarea noastră în spiritul criticii de jos și, parcă dintr-o întîmplare (sau nu), în vecini, pe lîngă sediul postului, un mare atlet al lumii este dat cu capul de toți pereții pentru că a cutezat să formuleze sfios o observație la adresa federației de specialitate.

„Europa liberă" caută subiecte, aleargă după fapte „semnificative" și cu răsunet despre lipsa de libertate, oferă 500 dolari pe un detaliu, își biciuie colaboratorii să vină cu „bombe", organizează lunar ședințe pentru îmbunătățirea muncii de înjurătură, cheamă, cu mîna pe bancnote, o temă la ordinea zilei.

Uite-o.

„Martin Lauer a scris un articol".

CONCURSURI MOTOCICLISTE ÎN ȚARĂ

De la fotocorespondenții noștri voluntari Vestemean Octavian (Sibiu) și Spath Frederic (Cîmpia Turzii):

În două orașe din provincie s-au organizat pentru prima oară concursuri motocicliste pe stadion.

Publicăm cîteva imagini trimise de corespondenții noștri:

Doi concurenți pilotînd motocicletele speciale pentru cursele de dirt-track iau virajul în plină viteză (foto 1). Un spectaculos salt, pe trambulină (foto 2). (Fotografiile au fost luate la concursul ce a avut loc pe Stadionul Voința din Sibiu, pe data de 20 noiembrie 1960).

Încordare, curaj, voință. Aspect de la concursul de dirt-track organizat pe stadionul sportiv din Cîmpia Turzii (foto 3).

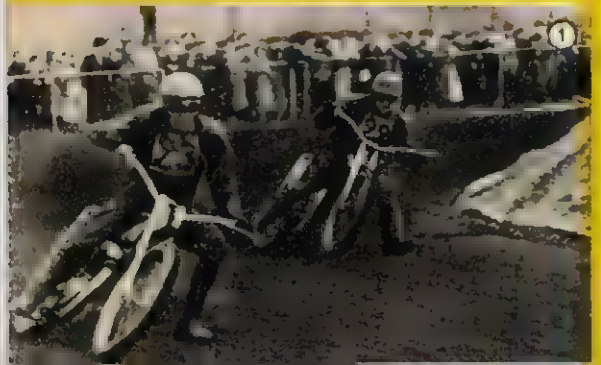

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 51 (291)
Anul IX
24 decembrie 1960

O bijuterie din oțel.
(vezi reportajul în pag. 3-4-5)

ALGERIA NEÎNFRÎNTĂ

Pe străzile Algerului, Oranului, Orléansville-ului curge sînge. Unităţi ale armatei franceze înhăitate cu elementele ultracolonialiste din Algeria săvîrşesc asasinate în masă împotriva poporului algerian care-şi apără dreptul la viaţă, la libertate. Opera de „pacificare" întreprinsă de ultracolonialişti sub oblăduirea guvernului francez, binevoitor cu puciştii, dar necruţător faţă de populaţia algeriană, se soldează cu mii de morţi şi răniţi.

Înfruntînd teroarea sîngeroasă a colonialiştilor, Algeria luptătoare, încurajată de mişcarea de solidaritate a francezilor cinstiţi, de dragostea şi de simpatia caldă a popoarelor iubitoare de pace din toată lumea, rezistă cu eroism, demnitate şi dîrzenie. Poporul algerian este convins că — aşa cum se arată în răspunsul lui N. S. Hruşciov la telegrama pe care i-a adresat-o Ferhat Abbas, preşedintele guvernului provizoriu al Republicii Algeria — chiar dacă deasupra Algeriei „nu a răsărit încă soarele libertăţii şi independenţei naţionale, el va răsări în mod sigur şi această zi nu este departe".

① Alger. Sfidînd asalturile poliţiei colonialiste, această tînără algeriană flutură plină de curaj drapelul Algeriei libere.

② Şi la Paris unităţile de represiune încearcă să frîneze demonstraţiile de solidaritate cu lupta dreaptă a poporului algerian.

③ Pe o stradă din Alger. Iată mijloacele cu care guvernul francez vrea să menţină ruşinoasele rînduieli coloniale în Algeria.

④ În şuvoi nestăvilit se revarsă pe străzile Algerului miile de demonstranţi pentru o Algerie independentă, împotriva uciga şilor ultracolonialişti.

În acvastă hală, cu pardoseală de mozaic, cu perdele de apă în fața mașinilor orizontale de forjat, se făuresc inelele rulmenților. Calitatea lor depinde în mare măsură de temperatura exactă din cuptoare. De aceea, un controlor de calitate — tov. Constantin Horia — verifică la fiecare cîteva minute intensitatea flăcărilor. Și lucrul acesta — după cum vedeți — îl face nu cu termometrul, ci cu un aparat care aparent este similar celor pe care le-am văzut la fotoreporterii cinematografici: pirometrul.

O BIJUTERIE DIN OȚEL

Fotoreportaj de F. URSEANU (text) și Aurel MIHAILOPOL (fotografii)

Primul rulment românesc s-a născut în urmă cu unsprezece ani. „Pruncul" văzuse lumina zilei într-o frumoasă dimineață de primăvară, la poalele Tîmpei — în aceeași uzină în care s-au născut și primele autocamioane românești. După cum se constată azi, rulmentul a avut la naștere „ursitoare" excelente: de atunci și pînă acum, metalurgiștii din Brașov l-au multiplicat în milioane de exemplare. La acestea puteți adăuga fără grijă alte multe milioane de rulmenți, fabricați ulterior dincoace de Carpați, de către metalurgiștii din Bîrlad.

În ziua nașterii primului rulment românesc, cîteva monopoluri apusene, în frunte cu un mare concern suedez — faimosul S.K.F. — au suferit un afront: din acea frumoasă zi din primăvara anului 1949, ele au pierdut din mînă monopolul rulmenților pe încă un perimetru al globului.

În ciuda tuturor secretelor de fabricație păstrate în seifurile uzinelor capitaliste, iată-ne fabricînd — sprijiniți frățește de tehnica avansată a specialiștilor sovietici — rulmenți necesari tractoarelor românești, autocamioanelor, electromotoarelor, utilajului petrolifer — într-un cuvînt rulmenți pentru toate utilajele mai mici sau mai mari care lunecă sau pendulează pe atît de prețioasele bile de oțel. Iar secția în care s-a născut în 1949 primul rulment românesc a devenit acum — în 1960 — o mare și modernă întreprindere: fabrica „Rulmentul".

Zilele acestea am fost oaspeții uzinei. Invitația sosită redacției sună ca o erupție de mîndrie: „Veniți să vedeți ce am realizat!"

★

În marile hale ale „Rulmentului" toată lumea poartă halate albe: ca medicii, ca farmaciștii. Pe jos, covoare de cauciuc; pe tavane, sute și sute de lumini fluorescente.

COPERTA NOASTRĂ

Producem rulmenți, milioane de rulmenți. Iar fiecare piesă trebuie să fie o bijuterie din oțel! Prezentarea „bijuteriei" o face, în fotografia noastră, comunista Silvia Druică, muncitoare la „Rulmentul" din Brașov.

Fotografie de Aurel MIHAILOPOL

E atîta lumină aici încît şi noaptea, chiar dacă te afli la 50 de metri de hală, poţi citi ziarul. E vorba oare numai de condiţiile excelente de muncă pe care le necesită colectivul? Mănuşile, halatele imaculate, neonul contribuie direct la calitatea produselor. „Vrem să dăm rulmenţi la nivelul produselor mondiale? În acest caz trebuie să facem din fiecare bilă de oţel, din fiecare inel, din fiecare carcasă o mică bijuterie; să le lucrăm cu gingăşie, să le ferim de eventuale coroziuni, de oxidări, de tot ce le-ar putea atinge calitatea". Aşa ne explică tovarăşul Dumitru Purea, directorul acestei mari fabrici, măsurile excepţionale — multe luate din iniţiativa colectivului — necesare unei fabrici în care materia primă, respectiv oţelul, capătă simbolul aurului, al platinei.

★

Rulmentul nu se lucrează numai cu mănuşi — ci şi cu sufletul. Aşa se explică cele 903 propuneri de inovaţii, din care multe au adus îmbunătăţirea calităţii rulmenţilor şi totodată economii antecalculate de 19 milioane lei. Aşa se explică productivitatea muncii pe fiecare muncitor; saltul în această direcţie este uriaş: în proporţie cu anul 1950, este de cinci ori mai mare. Aşa se explică de ce preţul de cost al produselor s-a redus numai în cinci ani cu 73,4 la sută. Aşa se explică faptul că harnicii şi entuziaştii muncitori de aici, care la începutul acestui an s-au angajat să livreze pînă la 31 decembrie un număr de 17.000 rulmenţi peste plan, au livrat nu în douăsprezece luni ci în nouă luni 31 000, urmînd ca pînă la sfîrşitul anului numărul rulmenţilor daţi de ei peste plan să se ridice la 40.000. Aşa se explică...

La tot acest sălt uriaş a fost permanent prezent sprijinul comitetului de partid şi iniţiativele continue născute în întrecerea socialistă.

■

Tehnica nouă intră la „Rulmentul" prin uşa din faţă. Milioanele de bile — elementul de bază al rulmentului — de la cele mai mici, care-s de dimensiunea unui bob de icre de Manciuria, şi pînă la cele de mărimea unei portocale, sînt fabricate cu maşini de înaltă tehnicitate. Pentru că toate trebuie să fie perfect egale, perfect realizate, cu duritatea şi parametrii ceruţi de normele tehnicii mondiale. Toate acestea sînt executate aici în cele mai multe cazuri cu maşini semiautomate, în care intervenţia omului se limitează la control. Prima linie automată? Ea intră în curînd în funcţiune în secţia de strunjire a inelelor pentru rulmenţi. Simplu: instalaţia respectivă execută exact ce-ar face şapte strunguri universale înşirate la rînd şi conduse de şapte oameni.

Deasupra tuturor stă însă controlul calităţii. O mie de ochi, sub puternice reflectoare, controlează de zece ori orice rulment, orice mică sau mare „bijuterie" care ia drumul uzinelor. Fie că e vorba ca ea să folosească turaţiilor perfecte ale unei simple biciclete, fie unui nou tractor, unui nou autocamion sau oricărei alte maşini din cele o mie şi una de utilaje şi agregate care nu se pot lipsi de ceea ce se cheamă rulment.

Secţia de asamblare. Aici se nasc anual milioane de rulmenţi.

Calitatea bilelor depinde şi de perfecta lor prelucrare. Operaţia este realizată la o maşină automată românească, de regiorul I. Ceapă.

Toi despre calitate. În fotografie, „prelegerea" asupra calității o ține tovarășul Ion Gheorghe, secretar al organizației U. T. M. pe sector.

Vă prezentăm pe una din fruntașele în muncă din secția rulmenți mari: tovarășa Aurica Onofrei. Ea lucrează la o mașină automată de rectificare.

Fiecare rulment, înainte de a părăsi fabrica, e atît de lucios încît poate ține, foarte bine, și loc de — oglindă.

Da, domnule general. Acest om a fost ucis pentru că voia să fie liber!

LIBERTATE

În Piața Bălcescu din București se află o hartă imensă. Nume de țări, cifre, culori și becuri luminoase scot în relief o anume stare de lucruri din Africa și America Latină: țară care și-a cîștigat independența; țară care geme încă sub jugul colonialismului; țară sub tutelă...

Cînd treci prin fața hărții îți revine un vechi reflex, neînhibat încă de eforturile „umanitariste" ale generalilor de tip N.A.T.O. Anume, îți vine poftă să scoți din sertarul amintirilor steguțele. Steguțele acelea pe care, în anii războiului, cu sufletul la gură, plin de speranțe, le înfigeai pe hartă, marcînd prăbușirea fronturilor hitleriste, urmărind cu înfrigurare grandioasa ofensivă a forțelor luminii.

Mîna parcă se mișcă singură, punctînd acum noi poziții cucerite de forțele libertății. Ghana... Guineea... Togo. Și, la un moment dat, steguțul marchează acel punct al frontului unde se desfășoară acum o luptă între viață și moarte: CONGO.

Cei mulți nici nu știau prea multe despre Congo. Filateliștii îl cunosc vag, după timbrele care reprezintă niște capete încoronate belgiene sau maimuțe cățărate în cocotieri. Dar iată că dintr-o dată, privirile lumii s-au îndreptat spre Congo. Și lumea a citit pe placarda purtată de un negru la o demonstrație: *„Jos colonialismul! Vrem independență!"*

(Se spune că dintr-o limbă înveți mai întîi cuvintele cele mai uzuale: mi-e foame, mi-e sete, urăsc, iubesc. Regula veche s-a schimbat. Habar n-aveai de limba care se vorbește

în Cuba și dintr-o dată te-ai pomenit descifrînd o lozincă pe un zid din Cuba: „Venceremos!“ — vom învinge. Poate că astfel capătă adevărata lor semnificație și pîinea, și apa, și ura, și dragostea).

Se schimbă și imaginea pitorescului congolez, care nu mai este reprezentat de chipul unui băștinaș ținînd în mîini o nucă de cocos, ci de patriotul congolez purtînd o grenadă sau mînuind mitraliera. Apoi faci cunoștință cu un prim-ministru negru, nu prin cine știe ce decret războinic, ci printr-o poezie:

„Negrul — un om?... Desigur.
Dar te-au făcut să uiți aceasta.
Te-au învățat să murmuri, precum ploaia
pe tamburina frunzelor, litanii necunoscute,
în ritmurile lor durerea să-ți cuprinzi“.

Semnat: PATRICE LUMUMBA

Prin luptă și-a smuls Congoul independența (30 iunie 1960). Și din toate colțurile lumii, o mînă caldă se întinse spre fratele negru îndepărtat.

Dar în aceeași zi, a proclamării independenței, alte mîini, mîini murdare, negre, ale „albilor“ din cartierele generale ale N.A.T.O., S.E.A.T.O., C.E.N.T.O., mîini înmănușate ale miliardarilor din Wall Street, din City, se întind spre tînăra țară care luptă pentru consolidarea cuceririlor ei.

Se aruncă milioane de dolari pentru mobilizarea mercenarilor, în speranța că ei vor asigura menținerea privilegiilor colonialiste. Belgienii care au fost izgoniți se întorc încurajați de S.U.A. și de anumite cercuri ale O.N.U., fiind de astă dată în cîrdășie cu foștii lor concurenți pe piața mondială și lansînd noua formulă a colonialismului: *colonialismul colectiv*. Și, de luni de zile, pe ascuns sau fățiș, ilegal sau prin obținerea vizei de legalitate pentru ilegalitatea lor, colonialiștii și neocolonialiștii însîngerează această țară...

„Ajutorul economic“ american pentru țările slab dezvoltate intră în acțiune. Se aruncă alte milioane de dolari pentru ca să poată fi cumpărați Kasavubu, cîțiva deputați adepți ai lui Lumumba, alți dolari pentru ca rebelul Mobutu să-și poată plăti mercenarii, iar marioneta belgienilor, Chombe, să-și poată continua opera de învrăjbire a triburilor. Congolezii aparținînd celor șase mii de triburi, cîte există în Congo, n-au putut să se bucure de libertatea și independența recent cucerite cu atîta luptă și sacrificii. Cu ajutorul banilor americani și a intervenției deschise a colonialiștilor belgieni, reîntorși să împartă cu americanii opera de „civilizare“ a Congoului, cu binecuvîntarea secretarului general al O.N.U. Hammarskjoeld, huliganii și mer-

FURATĂ

...Cu binecuvîntarea domnului Hammarskjoeld

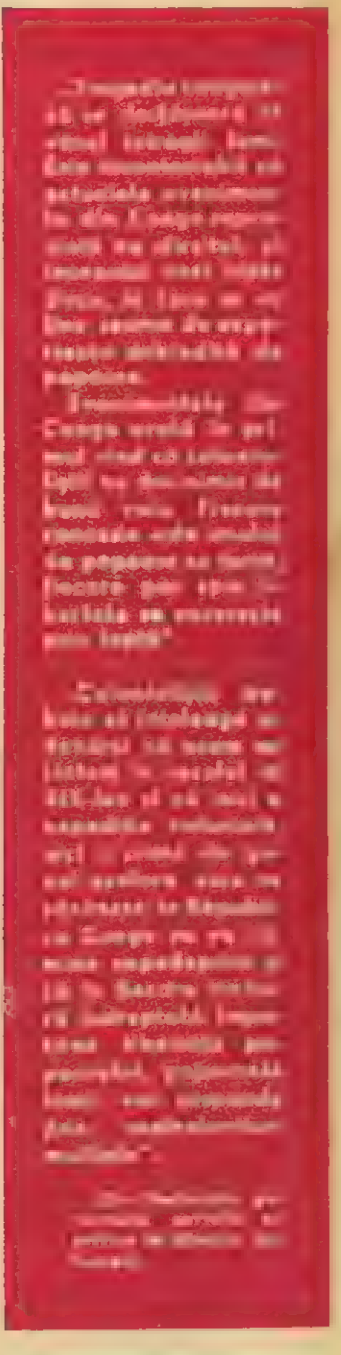

Plătiți cu dolari, mercenarii lui Chombe se răfuiesc cu poporul.

«Poftiți, vă rog! Neocolonialismul vă oferă „civilizația" mașinii! Ce mai vreți?»

Libertate în cătușe — iată ce le oferă congolezilor colonialismul de ieri și de azi.

cenarii lui Mobutu și Chombe se răfuiesc cu poporul congolez.

N-au apucat să se stingă ecourile cîntecelor de bucurie din iunie și iată că pe străzi au răsunat împușcături; strigătele de durere ale mamelor și sîngele au inundat străzile orașelor. Au reapărut zeci de lagăre, iar sîrma ghimpată sfîșie trupul tinerei țări. Cu ajutorul dolarilor și abuzînd de firma O.N.U., neocolonialiștii au creat un haos general, cu intenția vădită de a smulge Congoului independența abia cucerită. Insolența marionetei Mobutu a atins apogeul o dată cu arestarea și maltratarea bestială a primului ministru al guvernului legal al Congoului, Patrice Lumumba.

Congo plătește cu sînge libertatea sa. Dar Congo luptă, Congo trăiește. Iar flacăra luptei nu se stinge pentru că, așa cum spune poetul african Bernard D'Aidier:

„Străveche Africă
în vuietul veacului
s-a trezit!"

Dimos RENDIS

...Au reapărut zeci de lagăre...

ALEXANDRU SAHIA *în Sărindar*[*)]

de I. PELTZ

Era o zi de iarnă întunecată în acel Bucureşti copleşit de ger, şi oamenii goneau, urmăriţi parcă de năluci, pe uliţele oraşului trist.

În strada Sărindar (azi strada Constantin Mille), pe unde se aflau pe vremuri redacţiile mai tuturor ziarelor, l-am întîlnit pe Alexandru Sahia. Să fie, de atunci, pe puţin un pătrar de veac (cu doi sau trei ani înainte îl cunoscusem pe scriitor în redacţia revistei „Vremea", la care colabora).

În pofida frigului, a lipsurilor care îl sileau, a greutăţilor pe care le întîmpina la tot pasul, Alexandru Sahia zîmbea. Faţa lui frumoasă de tînăr intelectual se lumina parcă în acea dimineaţă de decembrie.

— Am fost *acolo!* — mi-a spus. Am fost şi am văzut Ţara Sovietelor.

Apoi, într-un elan crescînd:

— Şi am să scriu despre cea dintîi patrie a socialismului. Regimul ăsta, al burgheziei, nu îngăduie lumii să afle despre ce s-a înfăptuit *acolo*. Dar lumea noastră are dreptul să afle în ce fel se clădeşte o societate nouă, societatea socialistă!

Alexandru Sahia s-a ţinut de cuvînt. A scris şi a izbutit să facă să apară cartea: „*U.R.S.S. — azi*".

Tot ce văzuse, tot ce auzise a însemnat în diferite caiete pe care le purta cu sine. Ochiul lui ager a înregistrat măreţele aspecte ale lumii socialiste şi urechea lui, avidă să afle cît mai multe despre înfăptuirile izbutite, le-a reţinut şi le-a convertit în pagini de reporter talentat.

Mai tîrziu, după apariţia cărţii, întîlnindu-ne la „Café de la Paix" din Calea Victoriei, Sahia mi-a spus:

— Nici nu-ţi poţi închipui în ce condiţii grele am tipărit cartea. M-a ajutat librăria „Ion Creangă" şi am scos 5.000 de volume.

Pentru cititorul zilelor noastre această cifră nu e senzaţională. Dar acum un sfert de veac cărţile scriitorilor celor mai cunoscuţi nu depăşeau, la prima ediţie, 4.000 de exemplare.

— Sămînţa a căzut pe pămînt prielnic — mi-a spus el — ceea ce dovedeşte că publicul nostru, poporul nostru e dornic să cunoască adevărul despre Uniunea Sovietică.

Într-adevăr, lucrarea a stîrnit un interes deosebit în straturile adînci, populare. Muncitorii şi tineretul — cel şcolar ca şi cel universitar — au luat act de o realitate din toate punctele de vedere măreaţă: realitatea sovietică.

De cîte ori n-au bătut la uşa odăiţei lui de redacţie băieţi de liceu şi studenţi dornici să afle cît mai multe despre ceea ce a văzut el în Uniune! Şi de cîte ori n-a întîrziat cu ei ceasuri de noapte în depănarea amintirilor sale atît de vii!

Veneau la el, îndeosebi, lucrători din tipografia ziarelor de pe vremuri „Adevărul" şi „Dimineaţa" — ca şi muncitori de pe la diferite fabrici. I se aduceau la cunoştinţă abuzurile patronilor, călcarea în picioare chiar a unor legi burgheze (legi menite să arunce praf în ochii naivilor şi pentru uzul extern), anomaliile, rapacitatea capitaliştilor. El nota comunicările şi, la rubrica pe care o redacta, se străduia, în condiţiile timpului şi ale societăţii burghezo-moşiereşti, să ia poziţie împotriva ororilor, să determine curmarea lor.

Plin de dinamism, ca orice luptător devotat ideii de progres, Alexandru Sahia era adesea cu un picior în Bucureşti şi cu altul în cine ştie ce colţ de ţară, sfătuindu-se cu muncitorii şi cu intelectualii progresişti, luînd parte la acţiuni din cele mai importante.

— Mi-au plăcut de mic copil călătoriile — îmi spunea. Firească, călătoream adesea în ţara visurilor. Azi îmi dau seama că visurile se pot înfăptui. Iată, visam orînduirea socialistă, şi în Uniunea Sovietică visul acesta a fost înfăptuit. Iar călătoria mea acolo mi-a întărit convingerea că toate popoarele vor lua pildă de la sovietici. Toate!

Şi privindu-mă în ochi cu acea privire în acelaşi timp blîndă şi pătrunzătoare, a adăugat:

— Şi noi ne vom elibera, fii sigur!

Era întristat de o anumită faună a Sărindarului: de unii reporteri de pe atunci, străini cu desăvîrşire de frămîntările mulţimii, străini de zilele *facerii*, căci sub înrîurirea Marii Revoluţii din Octombrie, şi proletariatul nostru se pregătea să-şi lepede lanţurile.

Unii reporteri aveau atunci în presă roluri pe cît de importante pe atît de nemeritate, şi lui Alexandru Sahia îi plăcea să mă audă „pictînd" tipurile acelea de arivişti ridicoli şi dezgustători.

Existenţa acelui soi de ziarişti a fost posibilă numai şi numai în condiţiile societăţii de ieri, în care între cetăţeni şi autorităţi se interpuneau cerberii, păzitorii „intrărilor". Oamenii nu puteau parveni la cei puşi acolo ca să-i servească, erau nevoiţi să apeleze la intermediari — prin urmare: la deputaţi, la senatori, la avocaţi cu trecere, la reporteri.

Într-o zi l-am întîlnit pe Sahia în redacţia ziarului „Facla".

— Am citit o carte excepţională — mi-a spus — o carte cu adevărat mare: *Bursucii*, de Leonid Leonov. Am să traduc ceva din ea şi am să public un fragment.

— De ce n-o traduci în întregime?

— Am să încerc.

Sahia a publicat un capitol sau două din „Bursucii".

Ţin minte că la „Capşa" un fel de histrion eşuat în presa de extremă dreaptă — o ploşniţă pe cît de pretenţioasă pe atît de nulă, un oarecare Pantazescu sau aşa ceva — îi imputa lui Sahia tendinţa de a „mistifica" pe cititorii noştri cu privire la stările din Uniunea Sovietică — îndeosebi cu privire la literatura cea nouă, de după Marea Revoluţie din Octombrie.

— Dă-mi un Tolstoi sovietic — se răţoia gogoaşa umflată, precară la statură ca şi la minte — dă-mi-l şi-l înghit!

Sahia zîmbea.

— Mă, caraghiosule — i-a răspuns el fără a ridica tonul — în cîteva sute de ani vechea Rusie a dat cîţiva mari scriitori; Uniunea Sovietică, luptînd cu duşmani înlăuntru şi din afară şi dinăuntru, a dat numai în cîţiva ani o serie de luceferi ai scrisului: Şolohov, Gorki, Esenin, Maiakovski, Leonov, Fedin... Numai în cîţiva ani! Un Tolstoi? Ai auzit de Şolohov?

— Nu! — a răspuns cu năduf viermele pantazesc.

— Dar de Esenin?

— Nu!

— De Ehrenburg?

— Nici!

— Nici de Maiakovski?

— Nici!

— Atunci ai dreptate să te burzuluieşti: numai ignoranţii şi otrăviţii se pot exprima aidoma ţie! Boala ta n-are leac!

Şi, adresîndu-se unui prieten:

— Hai! Am nevoie de puţin aer curat. Prostia a infectat atmosfera!

Şi-apoi, cu tristeţe în glas:

— Uite, pantazeştii ăştia fac jocul celei mai negre reacţiuni. Şi răi, şi proşti, şi ignoranţi. Şi-au pus o perdea pe ochi, să nu vadă nimic din ce se petrece în lume. Şi ceea ce e mai grav e că vor să pună o asemenea perdea şi pe ochii altora — ai naivilor. Hotărît, trebuie, prin toate mijloacele, să luminăm publicul.

Într-o seară ne-am întîlnit în casa lui E. Lovinescu. Simţeam că venise cu un manuscris (tîrziu mi-a confirmat că avea la el nuvela „Şomaj fără rasă", pe care intenţiona s-o citească).

Am ascultat un act dintr-o piesă a lui Camil Petrescu. Apoi cîţiva tineri au recitat versuri.

L-am întrebat pe Sahia:

— Nu citeşti?

El a şovăit. Apoi mi-a răspuns:

— Nu, nu e ambianţa care îmi convine.

Altă dată mi-a evocat timpul (foarte scurt) pe care l-a petrecut la mănăstire.

— Căutam ceva: căutam drumul pe care trebuia să merg — îmi mărturisi el. Mănăstirea, călugăria nu mi l-au arătat.

— Precum nu i l-au arătat nici lui Arghezi — am observat eu.

— Nici lui Gala Galaction — mi-a replicat el — biserica nu i-a satisfăcut setea de adevăr, de dreptate.

— Şi Damian Stănoiu — am adăugat eu — a plecat dezamăgit din mănăstire.

— A avut şi de ce! — a precizat Sahia.

— Da, a avut de ce. În toate cazurile acestea biserica a pierdut cîte un cleric — iar literatura s-a îmbogăţit cu cîte un scriitor!

Apoi mi-a spus cum între zidurile chiliei, noapte de noapte, a ostenit asupra cărţilor lui care — ele — i-au relevat rostul său în viaţă, raţiunea sa de a fi. A ieşit din mănăstire convins că numai prin eliberarea omului, prin suprimarea definitivă a exploatării la care era supusă clasa muncitoare, numai prin instaurarea societăţii socialiste se poate pune capăt nedreptăţilor, abuzurilor, contradicţiilor de tot felul, se poate zidi o lume fără asupriţi şi fără asupritori.

Pretutindeni unde avea prilejul, făcea operă de propagandist revoluţionar: printre colegii de presă, printre lucrătorii fabricilor din ţară, printre şcolari şi studenţi.

A înfruntat pe zbirii din armată care l-au terorizat în timpul stagiului său militar şi, în ciuda terorii exercitate de stăpînire, a cîştigat multe inimi ostăşeşti. Flăcăii oraşelor şi satelor, fiii robilor, îl ascultau şi se dumireau asupra rostului lor în lume. Degeaba l-au surghiunit slugile cîrmuirii burgheze, cuvîntul lui Sahia, aidoma seminţei bune, cum îi plăcea să observe, prindea în terenul prielnic al sufletului muncitorului şi ţăranului. Şi-a cîştigat simpatii, prietenii printre aceşti tineri ai oraşelor şi satelor noastre.

Această muncă de propagandist revoluţionar nu l-a împiedicat să dea pagini de proză puternică şi să militeze fără întrerupere în presă.

Nuvelele sale, dintre care ar fi de ajuns să ne amintim de „Uzina vie", „Execuţia din primăvară", „Moartea tînărului cu termen redus", „Ploaia de iulie" şi „Pe cîmpia de sînge a Mărăşeştilor" spre a ne da seama de valoarea şi estetică, şi etică, şi mobilizatoare, şi demascatoare a monstruozităţilor vechii societăţi capitaliste, l-au aşezat printre prozatorii noştri de calitate. Paginile operei sale freamătă de adevăr. Sînt pagini care nu se mulţumesc să desfete pe cititor. Ele îl îndeamnă la luptă pentru o lume dreaptă — lumea socialistă, fără moşieri, fără fabricanţi, fără asupritori.

Anii care trec voalează de obicei figurile oamenilor pe care i-ai cunoscut. Nu, însă, pe ale tuturor.

Alexandru Sahia — cel întîlnit în Sărindarul de odinioară — trăieşte puternic în amintirea celor ce l-au cunoscut.

---

*) Din volumul de amintiri literare intitulat „Cum i-am cunoscut", în pregătire la E.S.P.L.A.

ÎN EDITURI: O RECOLTĂ BOGATĂ

A intrat în tradiție ca sfîrșitul fiecărui an și începutul anului nou să ofere cititorilor o recoltă literară pe cît de bogată pe atît de proaspătă. Pentru a cunoaște activitatea aceasta editorială, am pus cîteva întrebări conducerilor edițurilor E.S.P.L.A. și Tineretului, respectiv directorilor lor, doi dintre poeții noștri de frunte: Ion Bănuță și Eugen Frunză.

De data aceasta ne-am adresat interlocutorilor mai puțin în calitatea lor de poeți și mai mult ca editori.

De vorbă cu Ion Bănuță, director al E.S.P.L.A.

Așadar, ne aflăm în biroul de lucru al directorului E.S.P.L.A.

— Din șiragul de bucurii care, prin grija partidului, împodobesc viața nouă a poporului nostru — ne-a spus tovarășul Ion Bănuță — bucuria lecturii nu e cea mai mică. Înțeleg prin „bucuria lecturii" plăcerea de a citi cu folos o carte bună, care să facă cinste cui a scris-o, și frumoasă, care să facă cinste cui a tipărit-o. Din acest punct de vedere, recolta e bogată, într-adevăr.

— Vă rugăm să vorbiți în primul rînd despre lucrările cele mai noi ale scriitorilor noștri contemporani.

— Cu plăcere. Sub titlurile „Clopote și struguri", „Printre stele" și „Carul de foc", care sînt primele trei volume ale noului ciclu generic intitulat „Desculț", cititorul va găsi, în împrejurări noi, lumea pe care Zaharia Stancu i-a făcut-o în linii mari cunoscută, prin romanele închinate societății românești din ultima jumătate de veac. Eusebiu Camilar și-a depănat din nou, spre desfătarea cititorului, în „Nopți udeștene", darul de povestitor cu vorba domoală dar cu elanul intact al tinereții inimii, iar Lucia Demetrius, în „Nunta Ilonei", a fixat, cu înțelegere și umor, împrejurări diverse ale vieții noi din țara noastră.

În „Gablonz — magazin universal" de Ury Benador, se reflectă aspecte importante ale frămîntărilor sociale din țara noastră în primele decenii ale sec. al XX-lea. Prin „Cordovanii", Ion Lăncrănjan se face cunoscut publicului cititor sub aspectul de romancier viguros al transformării socialiste a satului românesc.

Dintre operele scrise în limba maghiară, semnalăm îndeosebi masivul și puternicul roman al lui Kovács György „Tezaurul Kristofilor" (2 volume).

Din moștenirea noastră literară va vedea în curînd lumina tiparului o ediție bibliofilă, într-un singur volum, a poeziilor lui Coșbuc, tipărită pe hîrtie subțire (în continuarea seriei începute cu Eminescu și Arghezi).

— Vreți să ne relatați și cîteva din proiectele editurii pe anul 1961?

— Presa literară a dezbătut cu mult mai viu în ultima vreme, problema — esențială pentru reușita artistică a oricărei lucrări — legăturii scriitorului cu viața. Fără îndoială că scriitorii sînt pătrunși de însemnătatea contactului direct și intim cu realitatea. Așa se explică de ce pe șantierul literar sînt numeroase romane, nuvele, schițe, poeme cu tematică inspirată din actualitate, datorate lui Tudor Arghezi, Mihai Beniuc, Demostene Botez, Radu Boureanu, Cicerone Theodorescu, Eugen Jebeleanu, Maria Banuș, Veronica Porumbacu, Marin Preda, Eugen Barbu, Radu Tudoran, N. Deleanu, Ion Vlasiu, Petre Sălcudeanu, N. Țic etc.

Anul literar 1961 anunță o recoltă bogată în toate genurile: proză, versuri, critică și istorie literară. Este

anul în care vom sărbători a 40-a aniversare a partidului nostru și munca șantierului nostru literar se desfășoară sub semnul acesta. Legați de popor, scriitorii din toate generațiile au datoria nobilă de a înfățișa într-un mod convingător elanul construcției socialiste în patria noastră.

De vorbă cu Eugen Frunză, director al Editurii Tineretului

Poetul Eugen Frunză ne întîmpină cu amabilitate în cabinetul său de lucru de la Editura Tineretului. Pe birou zăresc o sumedenie de planuri și cîteva din ultimele apariții editoriale. Le dă deoparte și ne spune zîmbind:

— Așa-i întotdeauna la sfîrșit de an. Muncă multă, mai multă ca oricînd. Vedeți, acesta e planul nostru editorial. În paginile lui sînt trecute viitoarele cărți așteptate de cititori.

— Am început să auzim în ușă bătăile lui Moș Gerilă. Cititorii se întreabă ce daruri vor găsi la sfîrșitul acestui an în „sacul" editurii?

— Zilele acestea, pînă la încheierea anului 1960, sînt bogate în noi apariții de cărți. Amintesc „Poeziile de dragoste" ale lui Mihai Beniuc, un roman istoric al lui Teodorescu-Branițe, romanul închinat bravilor noștri metalurgiști — „Oțelul" — de Constantin Chiriță, romanul „Ieșirea din apocalipe" de Al. Ivan Ghilia. Vor stîrni interesul cititorilor tineri cartea lui Eusebiu Camilar „Povestiri istorice", ca și romanele „Ecaterina Varga" de Vlaicu Bîrna și „Tudor Vladimirescu" de Paul Constant. Cu prima sa carte, un interesant roman despre viața pescarilor, apare Ion Russ.

— Probabil că în redacțiile edițurii au sosit noi oferte și manuscrise ale scriitorilor noștri...

— Deși planul editorial nu-i încă definitivat, există numeroase proiecte într-un stadiu avansat. Vom tipări de pildă poeziile lui Marcel Breslașu, Victor Eftimiu, Otilia Cazimir, Alfred Margul Sperber, Nina Cassian, Tiberiu Utan ș.a.

— Dar proză?

— Acțiunea romanului său „Bărăgan", în noi condiții sociale, va fi continuată de V. Em. Galan în volumul al III-lea. Într-o ipostază nouă îl vom găsi pe Andrei Sabin în volumul al II-lea al romanului „Străinul", pe care-l pregătește Titus Popovici. Așteptăm cu nerăbdare și manuscrisele noilor cărți, aflate în lucru, ale lui: Marin Preda — „Ocrotitorul"; Francisc Munteanu — „Născut în Europa"; Teodor Mazilu — „Prietenul meu" și alții. La începutul anului 1961 vor apare noile romane ale Luciei Demetrius („Primăvara pe Tîrnave") și Laurențiu Fulga („Steaua bunei speranțe").

— Am dori să informați pe cititorii „Flăcării" despre noile inițiative ale editurii în domeniul răspîndirii cărții.

— Cărți diverse, într-o ținută ingrijită, care să placă celor mai variate categorii de cititori, acesta este unul din obiectivele noastre.

În afara lucrărilor de beletristică și popularizare, apar în ultima vreme colecții care se bucură de succes printre tinerii cititori. Aș vrea să amintesc colecțiile „Oameni de seamă", „Patria noastră", „Cutezătorii", „În jurul lumii", „Știința învinge" etc.

Dar pentru că unul din sectoarele principale ale activității noastre se preocupă de literatura pentru copii, aș vrea — chiar neîntrebat — să subliniez nu numai existența, ci și dezvoltarea sa în viitor. Vor fi tipărite mai multe cărți în comparație cu anii trecuți, mai cu seamă pentru copiii preșcolari. Celor mai tineri dintre cititorii noștri le putem anunța de pe acum apariția unor cărți semnate de Tudor Arghezi, Zaharia Stancu, Maria Banuș, Otilia Cazimir, Demostene Botez, Cicerone Theodorescu, Octav Pancu-Iași, Viorica Huber și încă mulți alții. Bineînțeles că vom continua publicarea operelor clasicilor noștri și universali destinate copiilor și tineretului, precum și lucrări în limbile minorităților naționale.

Cu ce aș putea încheia? Poate cu o urare. Sănătate și succes tuturor cititorilor și satisfacții cît mai mari tuturor creatorilor de cărți!

HIPNOZA

... Totul pornise de la peşte. La început tînăra nu dăduse nici o atenţie fenomenelor de veziculaţie, dar acestea repetîndu-se mereu şi-a îndreptat atenţia spre alimentaţie. „De cîte ori mănînc peşte, îmi apar băşicuţe pe piele..." — se plîngea dînsa. Ajunsese ca numai la vederea unui peşte să-i apară simptome de veziculaţie. Şi iată că, în locul unor medicamente, i s-a indicat un tratament psihoterapic... După cîteva şedinţe de hipnoză, alergia a dispărut.

Iată un caz, printre altele, în care hipnoza şi-a dovedit eficienţa ca metodă terapeutică. Pentru unii însă această metodă a devenit, în mod greşit, un panaceu universal.

Care este de fapt adevărul?

Încă din antichitate, cristalele cu apele lor fascinante, oglinzile rotite prin globuri de sticlă, au provocat somnul hipnotic; dar cei care practicau astfel de exhibiţii le înconjurau cu un văl de mister, dîndu-le o explicaţie mistică. Medicina se afla de-abia la începuturile sale. Se mai credea cu tărie că sufletul omului se află în inimă sau în diafragmă şi că arterele sînt umplute cu aer! Înfruntînd legile sacre şi blasfemia, Herofilos, un medic de la Muzeul din Alexandria, îndrăzneşte să afirme un adevăr extraordinar pentru vremurile acelea: că organul gîndirii este creierul — şi nu inima! Totuşi somnul hipnotic rămîne învăluit în mister pentru multe veacuri încă.

Ne aflăm spre sfîrşitul secolului al XVIII-lea. Medicul vienez Mesmer, într-o şedinţă a Academiei de Ştiinţe din Paris, prezintă o teză uluitoare: hipnoza este o manifestare a unei forţe deosebite care se transmite de la un individ la altul: fluidul! Acesta are o acţiune magnetică şi nu l-ar poseda decît numai anumiţi indivizi înzestraţi. Teoria „magnetismului animal" a lui Mesmer a fost respinsă. Secolul lui Voltaire cerea o explicaţie mai ştiinţifică. Acest lucru a încercat să-l facă chirurgul englez James Brad, emiţînd teoria că hipnoza nu este decît o stare asemănătoare somnului, fără a putea explica fenomenele fiziologice. Mai tîrziu vestitul — pe atunci — Charcot a ajuns la concluzia că fenomenele hipnotice sînt în fond o nevroză isterică şi pot fi provocate numai la bolnavii de isterie!

Altă opinie care atrage atenţia este cea emisă de profesorul Bernheim de la universitatea din Nancy: hipnoza nu este decît sugestibilitatea proprie psihicului uman normal.

Şi, în timp ce şarlatanii uimeau lumea prin „numere de hipnotism", savanţii discutau... Fiziologii se întrebau: ce influenţe exercită sugestia asupra organelor de simţ? De ce — de pildă — se produce hemoragia în urma sugestiei? De ce apar pe piele flictene în urma contactului cu obiecte pseudoincandescente?

Se emit noi teorii: unii consideră hipnoza ca o stare de excitaţie puternică a creierului, alţii ca o stare de inhibiţie, iar alţii ca o formă superioară a stării de veghe. Problema rămasă obscură timp de atîtea secole n-a putut fi elucidată în mod ştiinţific decît în urma lucrărilor marelui fiziolog rus I.P. Pavlov, care a demonstrat că hipnoza nu este decît un anumit fel de somn. Ea se produce ca urmare a acţiunii de epuizare pe care o pot exercita unii excitanţi monotoni asupra unor grupe de celule de pe scoarţă, dînd naştere stării de inhibiţie de protecţie, de somn, ce se traduce prin somnul hipnotic. Aşa cum adormim ascultînd ţîrîitul monoton al ploii, tictacul ceasornicului sau aşa cum adoarme prin legănare copilul. Tot Pavlov este acela care relevă importanţa cuvîntului ca excitant condiţional, arătînd că folosirea acestuia poate produce principalele reacţii fiziologice. De exemplu, la rostirea cuvîntului „lămîie" apare o salivaţie abundentă, ca şi cum am avea în gură o felie de lămîie; la rostirea cuvîntului „ac" sau „înţepătură" se observă — la unii indivizi — o creştere a ritmului cardiac, a pulsului. Şcoala lui Pavlov a efectuat experienţe strălucite care au dus la elucidarea şi precizarea fiziologică, în mare parte, a mecanismelor sugestiei şi hipnozei.

Să aruncăm o privire pe scoarţa cerebrală în timpul unei acţiuni de psihoterapie. Sub influenţa hipnozei scoarţa suferă un proces de inhibiţie. Legătura dintre creier şi mediul înconjurător se găseşte parţial întreruptă, nemairăminînd treaz decît regiunea analizatorului acustic, care recepţionează vocea medicului... Cu ajutorul sugestiei şi a cuvîntului, medicul va crea pe scoarţa creierului bolnavului focare de excitaţie pozitivă, combătînd focarele negative care întreţin boala. Metoda hipnozei şi a sugestiei este o metodă medicală de activitate, cu posibilităţi şi rezultate ce merită a fi încercate. Astăzi, în lumina strălucitelor cercetări ale şcolii medicale sovietice, a fost smuls vălul de mister şi de supranatural cu care era înconjurată această metodă, ea fiind larg folosită de medici în bolile indicate. Trebuie să subliniem că atît starea de hipnoză cît şi procesele morbide influenţate prin sugestie sînt rezultanta efortului şi a colaborării dintre medic şi pacient. Centrul dermato-venerologic al M.S.P.S. de la Spitalul Colentina, condus de academicianul Şt. G. Nicolau, a tratat 150 de bolnavi cu diverse dermatoze, la care s-a putut aprecia că scoarţa cerebrală are o participare deosebită la întreţinerea tulburărilor obiective şi subiective ale afecţiunii. Bolnavii au fost supuşi tratamentului prin sugestie, după ce în prealabil au fost aduşi în stare de somn hipnotic. Rezultatele: o bolnavă de prurigo (un fel de urticarie) cronic, care făcuse diverse tratamente ani de zile şi ţinuse un regim alimentar strict, după 12 şedinţe este complet sănătoasă şi se alimentează normal. În 30 de zile este vindecată o bolnavă de prurit şi insomnie. 40 la sută din cei internaţi părăsesc spitalul sănătoşi. La 24 la sută maladiile au prezentat ameliorări. Totuşi, la 30 la sută din cazurile tratate nu s-au obţinut rezultate sau ele au fost trecătoare. Dacă 80-90 la sută dintre oameni pot fi hipnotizaţi, nu pe toţi psihoterapia îi poate totuşi lecui de eventualele maladii.

Ceea ce trebuie să subliniem în încheiere este faptul că metoda hipnozei şi a sugestiei are numeroase întrebuinţări practice, fără a cădea în exagerare, şi că numai medicul specialist poate indica bolile în care poate da rezultat.

I. C.

Medicul D. Grigoriu, de la Centrul dermato-venerologic al Ministerului Sănătăţii, aplicînd hipnoterapia în tratamentul dermatozelor.

Toate aceste minunăţii — de la răţuşca fermecată şi pînă la eleganta amforă — sînt făurite din lemn lăcuit.

Ursuleţul Mişka

Dantele şi broderii din regiunea Gorki.

Pe scara copilăriei — păpuşi, păpuşi...

Păpuşa Matrioşka, şi a

Fotografii de M. OZERSKI

Cei ce au prilejul să viziteze Uniunea Sovietică nu pot s-o părăsească fără a duce în suflet imagini de neuitat — metroul şi pînzele lui Repin, palatul Lomonosov şi sculpturile Muhinei, colhozurile milionare şi machetele sputnicilor, păpuşile lui Obraztov şi vioara lui Oistrah — iar ... în valiză cîteva obiecte a căror frumuseţe să le amintească întotdeauna de gingăşia şi inventivitatea, măiestria şi umorul creatorilor ruşi de artizanat.

Iar dacă s-ar face un clasament al popularităţii acestor obiecte, pe podiumul învingătorilor ar apare întîi şi-ntîi păpuşa Matrioşka. De fapt, ea nu este o singură păpuşă, ci o întreagă familie, ajungînd pînă la 20 de exemplare din lemn lăcuit, scobite pe dinăuntru, astfel că toate surioarele încap perfect una într-alta. Deşi se aseamănă întrucîtva ca... fizionomie, Matrioşka şi surioarele ei sînt totuşi deosebite ca îmbrăcăminte, desen şi colorit.

Ca orice persoană cu identitate precisă, are şi Matrioşka un loc de naştere: localitatea Semionov din R.S.F.S.R., la fel cum şi alte creaţii vestite au localităţi de obîrşie: ursuleţul Mişka e din Bogorod; căluţul fermecat, din Dimkovo; sculpturile în fildeş, din Tobolsk; ceramica fină, din Hohloma; dantelăria, din Vologda etc.

Creatorii acestor mici minuni de artizanat sînt moştenitorii şi păstrătorii unei arte seculare. Pianistul Sviatoslav Richter a preluat de la tatăl său şi de la maeştrii muzicii ruse şi sovietice arta de a scoate sunete sublime doar atingînd cu degetele-i vrăjite un obiect neînsufleţit. Şi artiştii din Hohloma sau Gorodeţ au învăţat de la părinţi, bunicii şi străbunicii lor să scoată dintr-o simplă bucată de lut un uicior cu coapsa zveltă, o ceaşcă graţioasă, un bibelou gingaş.

Te întrebi: de unde atîta frumuseţe, atîta ştiinţă a frumuseţii, atîta artă a frumuseţii? Simplu: e un proces firesc — frumuseţea din suflet se transmite mîinilor.

Te mai întrebi: de unde atîta farmec specific naţional? Simplu: după cum o melodie populară exprimă neapărat, prin intonaţiile sale, dragostea pentru ţară, tot aşa liniile, contururile, culorile unui obiect cîntă dragostea de patrie, purtînd în sine şi înţelepciunea străvechii arte ruse şi forţa noii arte sovietice.

O expoziţie ce reuneşte asemenea comori făurite de artişti din popor este în acelaşi timp o odă închinată geniului mîinilor omeneşti.

Doi eroi ai basmului rusesc „La porunca ştiucii".

Matrioşka şi o parte din surioarele ei.

Pe întinsul înghețat goneşte o troică: poştaşul zoreşte să aducă satului ultimioarea veste despre lansarea în Cosmos a primului sputnic. Acest instantaneu, surprins în fildeş, e creat de artiştii din Tobolsk.

Inelul - „oglindă" al lui Cerenkov

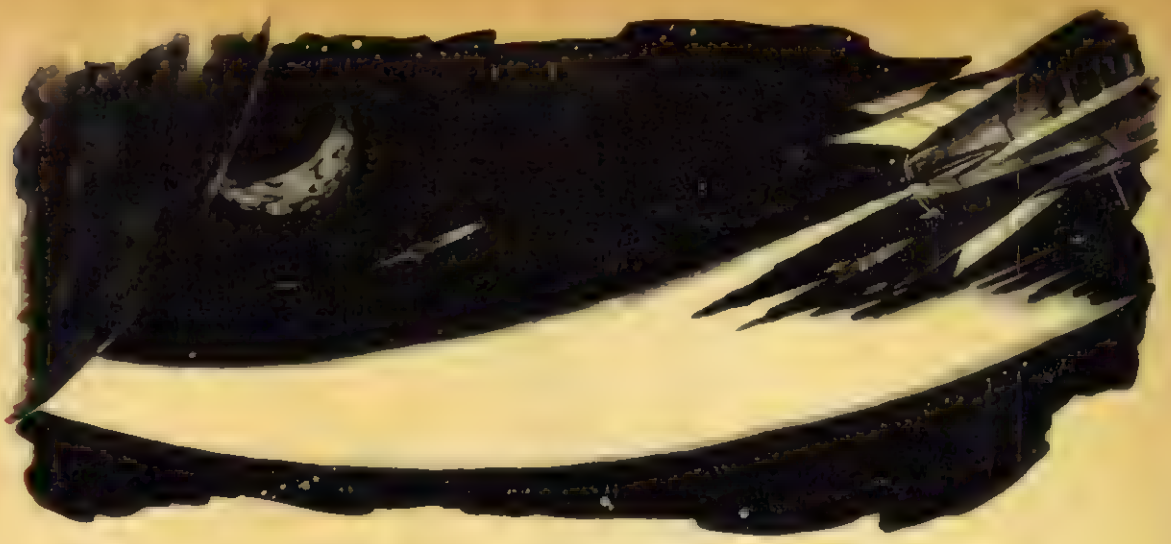

Primăvara veşnică — visul de aur al omenirii, oglindit în toate poveştile popoarelor, fie că ele sînt basme, legende, cîntece sau simple naraţiuni — constituie adesea răsplata binemeritată a eroilor care ne-au încîntat copilăria.

Astăzi, însă, această răsplată se pregăteşte să părăsească cadrul basmului şi să devină realitate: o climă în care anotimpurile să nu se mai succeadă implacabil, ci să domnească o necontenită primăvară, cu pomi înfrunziţi, cu flori proaspete, cu soare blînd. Şi, în dorinţa lor de a face viaţa mai frumoasă, oamenii şi-au pus întrebarea: se poate oare aşa ceva? Şi dacă se poate, care sînt atunci piedicile ce trebuie înlăturate?

O axă buclucaşă

Faptul că pe Pămînt se succed anotimpurile, că la poli este atîta gheaţă şi frig în timp ce la Ecuator temperatura atinge + 50°C se datoreşte înclinării axei de rotaţie a Pămîntului. Această înclinare, deşi de numai 23°,27', ne-a adus toate neplăcerile legate de împărţirea climei pe zone diferite. Dacă axa de rotaţie ar fi fost cel puţin perpendiculară sau paralelă cu planul în care se mişcă Pămîntul în jurul Soarelui, problema s-ar fi rezolvat de la sine. Atunci zilele ar fi fost egale cu nopţile, clima ar fi fost aceeaşi şi am fi simţit cu toţii pe întreg globul o adevărată „primăvară" fără sfîrşit. Dar aşa? Din timpuri imemorabile — pe care nici Soarele n-ar mai putea să şi le amintească — deşi savanţii susţin că n-ar fi decît... 3-4 miliarde de ani, Pămîntul se roteşte neobosit pe orbită, legănîndu-se cînd într-o parte, cînd în alta. Oamenii s-au apărat cînd de frigul iernilor, cînd de zăpuşala verii sau de ploile toamnei; dar bucurie au simţit cu adevărat numai primăvara. De aci au tras învăţăminte şi s-au gîndit cum s-ar putea modifica înclinarea axei Pămîntului, rezolvînd astfel pentru totdeauna problema.

Soluţia primăverii veşnice nu a fost greu de găsit, dar mijlocul de a o realiza se pare că deocamdată nu există, lipsindu-ne, ca şi lui Arhimede, acel punct fix cu ajutorul căruia să putem rostogoli planeta. Şi atunci? În străduinţa de a rezolva totuşi problema, savanţii s-au apucat să studieze temeinic toate schimbările climatice care se produc pe Pămînt şi să descopere factorii care le influenţează şi care ar putea fi modificaţi cît de puţin. Şi au găsit, din capul locului,

Un bilanţ... deficitar

Printre numeroasele cercetări şi studii au fost şi acelea care au avut drept scop stabilirea unui bilanţ termic al planetei. Un bilanţ din care să reiasă cantitatea de energie venită de la Soare, cantitatea oprită în atmosferă, cea ajunsă pe Pămînt, cît şi cea reflectată înapoi de suprafaţa acestuia. Ce s-a făcut în acest scop? S-a împînzit întregul glob cu staţiuni meteorologice care au adunat, zi de zi, cu migală, date şi elemente privind cantitatea de energie sosită pe sol, reţinută şi reflectată. Cu aceste date, de incontestabilă valoare, problema nu era însă definitiv încheiată, deoarece lipseau elementele privind atmosfera înaltă şi energia care sosea la limitele ei, de la Soare. Dar a venit 4 octombrie 1957 şi o serie de laboratoare minunate, purtate de sputnici, lunici, rachete cosmice etc., au început să cutreiere spaţiul din jurul Pămîntului furnizînd toate elementele necesare. Combinînd rezultatele obţinute la staţiunile terestre cu cele înregistrate de sateliţi şi rachete, savanţii au tras concluzii importante asupra bilanţului termic al planetei. S-a aflat astfel că din totalul de energie sosită de la Soare, la limitele exterioare ale atmosferei, numai 60% se îndreaptă spre Pămînt, restul de 40% fiind reflectată de la bun început înapoi în spaţiu. Dar şi din cele 60 de procente aflate în drum spre Pămînt, un sfert sînt absorbite de atmosferă, pe sol ajungînd numai 45% din totalul energiei sosite de la Soare. Din aceste ultime 45 procente, circa jumătate folosesc încălzirii Pămîntului, evaporării, creşterii vegetaţiei, dezvoltării vieţii etc., iar restul, adică abia 22,5%, este cedat atmosferei, pentru a o încălzi. După cum vedem, bilanţul nu e prea reuşit din punctul nostru de vedere, al celor interesaţi.

Inelul salvator

În urma cercetărilor, s-a ajuns la concluzia că singura metodă posibilă de a schimba clima la scară planetară este de a aduce sau crea pe Pămînt un surplus de energie capabil să o influenţeze. De unde să luăm însă acest surplus? Să ardem cărbuni, petrol, lemne sau să folosim energia atomică? Poate ne-ar ajuta construirea unor sateliţi artificiali mari care, lansaţi pe orbite circulare la înălţimea de 35.810 km şi devenind ficşi în raport cu un punct de pe suprafaţa Pămîntului, ar putea, prin ecrane şi oglinzi uriaşe de forme diferite, să reflecte cantităţi suplimentare de energie înspre sol? Nu, nu se poate! Cei circa 250 miliarde kW, calculaţi într-o primă estimaţie ca „supliment" necesar, nu pot fi obţinuţi prin arderea cărbunilor, petrolului, lemnelor etc. Nici oglinzile şi ecranele sateliţilor, prin lipsa de continuitate, prin debitul mic de energie pe care l-ar emite cît şi prin stricta lor localizare, nu ar putea produce modificări climatologice la scară planetară. Şi atunci?

Soluţia a fost totuşi găsită. O soluţie ingenioasă prin simplitatea ei şi posibilitatea de a fi realizată cu mijloacele tehnice actuale. Inginerul sovietic V. Cerenkov propune ca la limitele superioare ale atmosferei Pămîntului, la o înălţime de circa 1.500 km, să se creeze un inel compus din particule materiale foarte fine, capabile să disperseze lumina solară. Acest inel s-ar roti în jurul Pămîntului întocmai ca inelul planetei Saturn. Privit de la distanţă, inelul ar avea forma unui bor de pălărie trasă pînă peste urechi. Suprafaţa lui nu va fi continuă, însă toate particulele de praf care-l compun fiind lansate cu ajutorul rachetelor într-o anumită direcţie, vor deveni minusculi sateliţi artificiali ai Pămîntului, care, rotindu-se cu viteză, vor crea iluzia optică a unei continuităţi. Inelul nu va fi opac şi razele solare vor putea trece prin el, astfel că prezenţa lui nu va fi resimţită pe sol. El nu va arunca nici umbre şi nici nu va astupa discul Soarelui pentru a provoca eclipse solare. Dimpotrivă, după apusul Soarelui, pe o mare parte a globului cerul va apare luminat.

Rolul inelului lui Cerenkov va fi acela de a reflecta către sol o mare parte din energia solară, care în prezent trece pe lîngă Pămînt şi se pierde în spaţiu. Ajungînd pe sol, energia reflectată ar ajuta simţitor la îmbunătăţirea climei. Printr-o judicioasă orientare în spaţiu a inelului, care va fi de fapt o oglindă gigantică, această energie ar putea fi dirijată în special spre zonele temperate şi polare ale planetei, ajutînd la lichidarea rezervelor de frig care se acumulează acolo. Gheţurile polare ar începe să se topească şi masele imense de aer rece, care în prezent se deplasează continuu spre zonele calde, provocînd furtuni şi viscole, n-ar mai avea de unde porni. Din punct de vedere tehnic, realizarea unui astfel de inel nu constituie o problemă prea dificilă. Avînd o lăţime de 100 km şi o grosime de numai cîţiva kilometri, inelul va necesita o cantitate de circa 500 000 tone praf, care ar putea fi transportată pe orbită cu un număr de 50.000 rachete avînd fiecare cîte zece tone încărcătură utilă. Fiecare grăunte de praf nu va avea un diametru mai mare de o miime de milimetru. Puterea de radiaţie a inelului, calculată la aceste dimensiuni, va fi de aproximativ 270 miliarde kW!

Inelul lui Cerenkov, pe lîngă foloasele reale pe care le-ar aduce în rezolvarea problemelor climatologice, va putea fi folosit la unele retransmisiuni de televiziune, contribuind astfel şi la realizarea televiziunii mondiale pe glob.

Costul întregii operaţiuni nu este prea ridicat, suma totală nedepăşind sumele uriaşe care se cheltuiesc astăzi pe glob cu înarmările. Realizarea inelului însă este o chestiune care, sub toate aspectele, nu poate fi rezolvată decît cu participarea tuturor ţărilor, fiind o problemă la scară planetară. Ea va putea deveni o realitate numai în urma colaborării internaţionale.

Dar, o dată rezolvată, Pămîntul va deveni o uriaşă grădină înfloritâ, în care ar domni veşnic primăvara. Şi, bineînţeles, pacea fără de care genialul proiect n-ar putea fi realizat.

Adrian DĂNILĂ

LA 25 DECEMBRIE:

ÎNTÎLNIRE CU

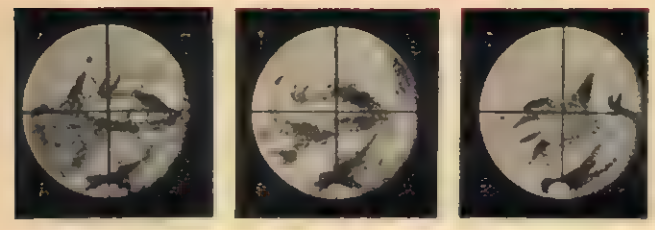

PLANETA MARTE!

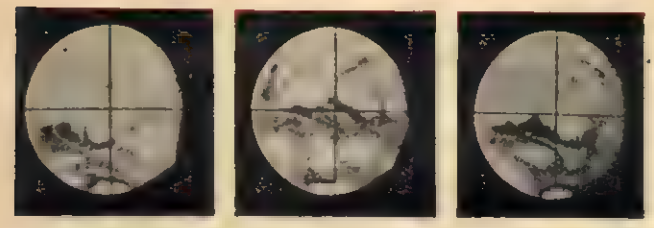

Nouă aspecte ale planetei Marte, înregistrate de către Observatorul astronomic popular din București, la cea mai mică distanță posibilă de Pămînt: 56.000.000 km. Petele întunecate reprezintă regiuni cu vegetație. Pata albă de sus este caloța polară formată din brumă și un strat subțire de zăpadă.

Luneta cu care se fac acum observațiile asupra planetei Marte la Observatorul popular din București. →

Bătrînul nostru glob va avea un „rendez-vous". După cum ne informează astronomii, cu cinci zile înainte de sfîrșitul anului el se va întîlni pe firmamentul celest cu vecina sa mai mică — roșcovana și misterioasa planetă Marte. Numai că vecina îi va face doar bezele, salutîndu-l din mers de la 91 milioane de kilometri. Cu alte cuvinte, de la distanța reglementată pentru acea zi de legile mecanicii astrale — legi care poartă aceeași planetă pînă la o distanță de 400.000.000 de kilometri de Pămînt. De altfel, întîlnirea de la 25 decembrie nu este prima de acest soi. În călătoria ei lungă pe orbită, Marte ne dă mereu tîrcoale, apropiindu-se și depărtîndu-se de Pămînt. Aceste apropieri, chiar dacă direct nu fac nici bine nici rău pămîntenilor de rînd, aduc foloase astronomilor, lărgindu-le cunoștințele. Este sau nu viață animală pe Marte? (Cu vegetația s-au cam lămurit lucrurile: este, dar redusă!) Sînt într-adevăr sau nu cu adevărat niște canale liniile observate pe planeta respectivă? Iată numai două din cele o mie de întrebări ce le-au pus și încă le pun cei care urmăresc viața celei de-a patra planete a sistemului nostru solar. Or, observații bune, care să aducă elemente noi despre viața pe Marte, se fac atunci cînd planeta se apropie de Pămînt. Una — zic astronomii — este să privești planeta de la 400.000.000 de km, chiar prin telescopul de cinci metri diametru, și alta s-o vezi de la 60-70 milioane de kilometri.

Așadar, în aceste zile — mai exact în aceste nopți — sute de telescoape și de lunete sînt îndreptate spre Marte, cercetîndu-se, fotografiindu-se și desenîndu-se planeta sub toate formele și sub toate aspectele. Printre ele sînt și cele românești, ecuatorialul Observatorului Academiei R.P.R. și cel al Observatorului astronomic popular. Aceleași observatoare care în urmă cu patru ani — în 1956 — atunci cînd planeta s-a apropiat și mai mult de Pămînt (56 milioane de km), și-au adus o valoroasă contribuție în legătură cu studierea lui Marte.

Rezultatele actualelor observații vor fi anunțate după prelucrarea materialului.

La Observatorul astronomic popular, tov. Matei Alexescu ne anunță de pe acum viitoarele „rendez-vous"-uri — științific: opoziții — ale globului pămîntesc cu Marte. Viitoarea reîntîlnire, cea din 1963, va avea loc de la o distanță de... 100.000.000 km. Mai tîrziu vor urma însă două foarte apropiate, la 56 milioane de km, cele din 1971 și 1986. Adică distanța cea mai mică a lui Marte și față de Pămînt, și față de Soare.

În raport cu cele 400 de milioane km — distanța maximă la care se plimbă Marte prin dreptul nostru — cele cincizeci de milioane nu par oare o bagatelă?

F. U.

LUPI DE MARE

Bătrînul lup de mare Dumitru Dumitrașcu, care de 30 ani scrutează zările albastre, așteaptă cu emoție revederea cu pămîntul patriei iubite.

de Stela MEAOU

Echipajul navei e un puternic, încercat și călit colectiv, format din 53 membri și 10 elevi; mulți dintre ei sînt comuniști, candidați de partid și utemiști. Cu un asemenea echipaj poți înfrunta și furtunile Biscaiei și uraganele mărilor, avînd siguranța că încărcătura, avut de preț al poporului, nu va trebui aruncată peste bord jertfă nesățiosului Neptun. În același timp, „Ardeal" — cel mai mare vas al flotei noastre comerciale — are un căpitan nou, numit recent. Coincidența face ca noul comandant — căpitanul Faustin Carp — să aibă exact vîrsta vasului: 38 de ani și să fie — cu toată tinerețea sa — un marinar cu experiență bogată.

Faustin Carp s-a întors în țară după o lipsă de 4 ani, vreme în care a fost căpitan-pilot pe Canalul de Suez, unde plecase după naționalizarea companiei Suez, cînd piloții țărilor imperialiste refuzaseră să mai conducă navele prin canal. El a sosit în Egipt înainte de mîrșava agresiune imperialistă, în septembrie 1956, îndeplinindu-și misiunea cu conștiinciozitate și cu o perseverență de fier, pînă în luna mai a acestui an. În plin război, căpitanul român Faustin Carp, înfruntînd primejdiile, a condus prin Canalul de Suez zeci de nave grele, sub pavilioanele tuturor țărilor lumii. El a cîștigat astfel stimă și recunoștință în țara prietenă.

E oră de „șmotru" pe bord. Curățenia vasului e cartea de vizită a unui bun echipaj.

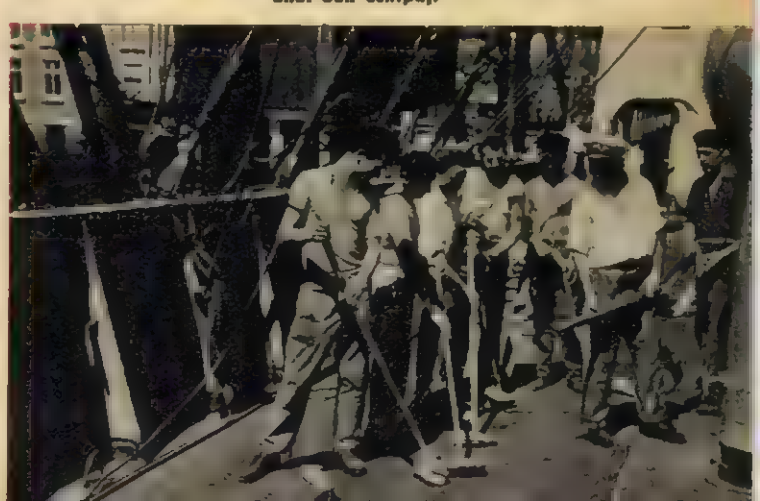

„Ardeal" spintecă liniștit apele mării. Echipajul în frunte cu comandantul lui, tov. Faustin Carp, vechi lup de mare, fost pilot la Canalul de Suez, se află la datorie.

... În ultima călătorie făcută în țările nordice, „Ardeal" a luat pe punte și zece „boboci". Cu toate că unii mai suferă de rău de mare, tovarășul Ion Ghencea, secretarul organizației de partid de pe vas, spune că vor ieși marinari de nădejde.

Unul din „bobocii" de pe „Ardeal" e Nicolae Moise, un tînăr de 26 de ani, din Mediaș. Nicolae Moise a plecat în prima sa călătorie la ultima cursă a „Ardealului". Trecînd prin strîmtoarea Gibraltar în Oceanul Atlantic, viitorul lup de mare a fost botezat după toate datinile și ritualurile marinărești în această materie. N-a fost uitată nici găleata de apă care i s-a turnat în cap după ce a fost tîrît pe punte și nici certificatul de botez dat de Neptun, furiosul zeu al mărilor.

UN PETIC DE ȚARĂ PLUTEȘTE PE OCEAN

De două zile Oceanul Atlantic e bîntuit de furtună. Valuri cît casele se prăvălesc cu o furie cumplită pe bord, vrînd parcă să zdrobească vasul... „Ardeal" pare o coajă de nucă într-o uriașă căldare clocotitoare.

În sala de mese comuniștii care nu se află în cart s-au adunat la ședință. Pe ordinea de zi a ședinței: discutarea cererii de candidatură a tovarășului Petre Niță, ajutor mecanic. Tovarășul Ion Ghencea, secretarul de partid, face caracterizarea tovarășului Petre Niță. Mai mulți marinari comuniști iau cuvîntul. Undeva, în Oceanul Atlantic, la nu știu ce longitudine și latitudine, a fost primit candidat de partid marinarul Petre Niță.

Oriunde se află, fie în Oceanul Indian, fie pe Mediterană, pe Marea Roșie ori în Mările Nordice, „Ardeal", pe catargul căruia flutură tricolorul românesc, e un petic de patrie, o părticică din inima și trupul țării. Pe cele mai năprasnice furtuni ca și pe vreme liniștită, pe vas se ține regulat cursul de istorie a P.M.R., ca și cursul de minim tehnic; gazeta de perete apare regulat, activitatea cultural-artistică se desfășoară din plin, pe bord existînd acordeon, pian și muzicuțe. Cînd nu sînt de serviciu, marinarii joacă șah, rummy ori citesc cărți din biblioteca vasului. Deci, la oricîte mii de kilometri s-ar afla departe de țară, pe „Ardeal" se desfășoară aceeași activitate ca în orice uzină sau fabrică a patriei.

Marile sărbători naționale și muncitorești sînt sărbătorite pe vas ca și acasă, prin mitinguri și urări și, în plus, printr-o radiogramă trimisă, din inima caldă, marinărească, patriei iubite, îndepărtate.

Echipajul vasului e și mare amator de fotbal. Fapt care ne face să regretăm că presa nu se preocupă de toate întîlnirile internaționale ale sportivilor noștri. De pildă n-am citit nimic despre meciul de fotbal de la Anvers, unde echipa de pe „Ardeal" a învins o echipă de lucrători portuari belgieni cu scorul categoric de 7-3. Pe vas se desfășoară și alte activități obștești.

Sufletul și inima tuturor acestor activități este priceputul organizator Ion Ghencea, secretarul de partid.

Prin „Ardeal", spintecînd valurile oceanului pe meridiane străine, un petic de țară plutește pe nesfîrșitele îndepărtate întinderi de ape...

LITORALURI

„Nea Mitică", Dumitru Dumitrașcu, e un bătrîn lup de mare. La cei 55 de ani ai săi are 30 de ani de navigație pe toate mările și oceanele lumii. Vasul l-a purtat pe coama apelor pînă și în îndepărtata Australie.

Am stat de vorbă cu nea Mitică, care mi-a povestit despre țărmurile la care a acostat. Am auzit atîtea întîmplări, încît ele n-ar putea fi descrise decît în multe, multe pagini. Mi-a povestit nea Mitică despre marile porturi africane în care șiruri lungi de negri, purtînd baloturi grele pe spinările încovoiate, urcă pe punțile vapoarelor. Lîngă ei stau albii în uniformă, cu biciul în mînă. Pe spinările negre curge sudoare și sînge.

Cu ani în urmă, la Jidah, poliția colonialistă făcea cercetări căutînd să descopere cu ce mînă furase un băștinaș o pîine. Nedumerirea lui Dumitrașcu a fost lămurită în piața orășelului unde, în mod public, a fost tăiată mîna cu care arabul flămînd furase pîinea. Unde sînteți voi, maeștri ai inchiziției feudale, să învățați arta torturii de la canibalii secolului nostru?

La Marsilia, la Napoli, în marile porturi maritime ale „raiului" capitalist, șiruri de oameni stau în fața depozitelor, cu genunchii la gură. Așteaptă! Așteaptă ca bossul să vină și să le dea cîte o lovitură de picior... Înseamnă că au fost angajați! Doamne, ce fericire e să-ți dea bossul un picior! Vei avea de lucru. Azi copiii tăi vor avea o bucată de pîine!...

...Cîte asemenea torturi n-au văzut ochii lui Dumitru Dumitrașcu! De asemenea nea Mitică a văzut cu ochii săi cum pe multe țărmuri ale fostelor colonii se naște o viață nouă. La intrarea în Canalul de Suez, în locul trufașului drapel englez flutură drapelul Republicii Arabe Unite. Pe Coasta de Fildeș, pe Coasta de Aur, pe întreg litoralul african unde nu s-au văzut decît steagurile colonialismului, răsar zeci de steaguri ale noilor țări africane independente.

Dar cel mai drag litoral pentru bătrînul Dumitrașcu rămîne cel al patriei sale, pe care la sfîrșitul fiecărei călătorii așteaptă cu emoție să-l revadă. Pe litoralul lui nea Mitică nu stau oameni cu genunchii la gură așteptînd piciorul bossului, nici copii înfometați nu asaltează, cu cutiuțe ruginite de conserve, vasele ce ancorează. Acest litoral îl întîmpină la fiecare întoarcere mai mîndru, mai frumos. Pe acest litoral copiii celor ce muncesc vin să-și bronzeze trupușoarele roz, să se dăruie nisipului cald, valurilor albastre și soarelui.

...„Ardeal" e iarăși undeva, pe apele Oceanului Atlantic. Echipajul s-o fi luptînd și acum cu vreo furtună. Marinarii noștri se află la datorie, ducînd peste mări și țări încărcătura, avut de preț al poporului, la destinație. Dar peste puțin timp vor face cale-ntoarsă. Și, cînd vasul se va afla în apropierea coastelor noastre, vor urca cu toții în grabă pe punte. Ochii bătrînului Dumitrașcu, care au văzut atîtea țărmuri, vor scruta întinderea albastră ca să zărească la orizont cel mai drag litoral din lume.

Iar de sus, de pe puntea de comandă, ca pe vremea lui Cristofor Columb descoperind lumea cea nouă în zare, cel mai ager va striga acel emoționant:

„Pămînt la orizont!"

Un moment de răgaz pe punte. În orice colț al lumii s-ar afla, „Ardeal" e un petic de patrie. Ion Ghencea ține o conferință la care asistă marinarii ce nu sînt în tură.

CU SARE ȘI PIPER

NEA CRISTACHE, DRAMATURG

Într-o seară, m-am pomenit cu nea Cristache (îl știi dumneavoastră: vecinul meu, pensionarul). Zice: „Ți-am adus ceva să citești". Zic: „Îți mulțumesc, dar n-am timp acum de citit". Zice: „Totuși, te rog eu să citești. E scrisă de mine". Și îmi vîri sub nas o foaie de hîrtie pe care era așternută o slovă mică și tremurată. Citesc:

„Johny: Oi fi tu f'un șmecher, că te uiți așa..., trifazic, la mine, măi... chiflă pictată?"

Mă întrerupsei, îngrijorat de la prima frază, și întrebai:

— Ce-i asta, nea Cristache?

— Nu vezi? O... operă! Și sper să fie o... capodoperă!

— Ce fel de... „operă"?

— Literară... mai bine zis... dramatică. E începutul unei piese în trei acte pe care o s-o scriu eu... Comedie, desigur. Ăsta-i tabloul întîi.

— Ai mai citit-o cuiva?

— Se poate?! Dumneata ești primul, ca de obicei cînd am cîte o idee nouă...

— Atunci de unde ai vînătaia aia la ochi?

— Lasă-te de astea... E vorba: merge?

— Ce să mearsă?

— Cum ce? Piesa!

— Care piesă?

— Comedia asta de m-apucai s-o scriu....

— Dar de unde ai căpătat dumneata meteahna asta a scrisului? Pe asta nu ți-o cunoșteam...

— E boală veche, vecine. Totdeauna arătam de parcă aș fi scris ceva... o operă... un roman... o piesă... Privește-mă! Tăcălie, pipă, basc cu... para-

trăsnet. Nu găsești că aduc a dramaturg? De altfel să știi că sînt și inspirat... Nu găsești?

— Deocamdată caut... să găsesc de unde ți se trage asta!

— Totuși... ce zici?

— Ce să zic? Am citit — n-aș mai fi citit! — și mă întreb: ce ai cu mine?... Ce ți-am făcut?... Ce-ai dori să-ți fac?....

— Să-ți dai părerea!

— Părerea? Ei bine· lasă-te! Ce-ai „scris" dumneata nu merge. .

— Da?! Dar „față de muscă văduvă", „piele de țînțar divorțat", „furnică cu difuzor", „samurai atomic", astea merg? „Aring de dans în cerul gurii" și „ți-ai pus limba pe moațe să vorbești ondulat", așa e frumos? „Tăițel", „cîrmîz", „sanchi", „zeze", astea „se poate"?

— Păi pe astea de unde le-ai scos?

— Din comediile „Scrisori de dragoste" și „O lună de confort", care se prezintă pe scenele noastre. E bine?

— Zeze! Na, că mă moltpsii și eu... E boală care se ia... N-ar strica niște măsuri de... profilaxie!

A. CÎMPINEANU

ÎN DOUĂ RÎNDURI

Unui cheflîu

Vădit că ai o curioasă slăbiciune pentru... „Grasă".

Epitaf unui invidios

Moartea i-a fost crudă: a murit de... ciudă.

Epitaf unui ospătar

Clienții-așteaptă mult și bine: el a plecat și nu mai... „Vince!"

Mircea CODRESCU

ATLETISM...

— Îl știi pe maistrul Ionescu? Acela pe care ți l-am prezentat duminică, la meci.

— Pirpiriul acela cu ochelari și mustăți?

— Exact. Ei bine, află că dînsul a reușit să ridice trei muncitori dintr-o dată!

— Imposibil! Sau poate că cei trei erau fiecare de trei ori mai firavi ca Ionescu.

— Da' de unde? Toți trei cîntăreau 250 de kg împreună.

— Atunci, cum i-a ridicat?

— I-a ridicat... la nivelul frunților în producție!

V. RĂDULESCU

Cronica faptului divers

BACHUS ȘI ESTETICA...

de Romulus SCURTU

Avînd tendințe de parvenire cu orice preț, după ce umple stomacul, vinul are obiceiul să se urce la cap. Și cînd ajunge aici se dezlănțuie prăpădul. Cel cu pricina vede dublu („Ce bine ne înțelegem noi doi"), uneori privește viața prea în roz („Bulelcuța mă"), alteori prea în negru („Te-am zărit printre morminte"). Mai grav este însă cînd i se pare că i-au crescut puteri de Hercule: în asemenea caz, deodată simte nevoia să și le încerce (păzea!). Nu strîmbă lemne, nu! Nici nu sfarmă pietre, spre minunarea celor din jur. Nu! Dar dacă i se năzare că gîtul semenului său nu e bine potrivit pe umeri, socoate că trebuie musai, dacă nu să-l demonteze, măcar să-l înșurubeze mai bine; și dacă nici asta nu se poate, măcar, pe ici, pe colo, să-l modeleze.

Evident că simțul estetic i-l pot trezi și ochii celuilalt, cărora o mai pricepută așezare în ansamblul figurii le-ar da o cu totul altă înfățișare. Sau, de foarte multe ori, atenția lui se îndreaptă asupra nasului, care, în astfel de cazuri, luînd cele mai variate forme, de la pătlăgica dată în pirg pînă la cel mai roșu gogoșar, se pretează cel mai mult gustului și ingeniozității esteticului în cauză. Totuși cei mai mulți preferă capul, în ansamblul lui.

Aceasta a fost și preferința lui Belcescu Vasile, salariat la „Termotehnica", manifestată cu... energie pe cînd se afla, deunăzi, la o reuniune dansantă și... sugativă. Pe la orele 2,30, spre dimineață, după o noapte de... exerciții, a simțit dorința irezistibilă să îndrepte capul lui S. David, vînzător la un magazin de mobilă al O.C.L. produse industriale, raionaele T. Vladimirescu - N. Bălcescu. Aceasta pentru că respectivul cap fusese sucit, tot din motive estetice, timp de cîteva ore de către o fiică a Evei, aflată împreună cu cei doi protagoniști.

Grăbit, Belcescu Vasile a încercat să revină în cîteva clipe asupra unei operații care, inițial, ceruse trei sute de minute: ceea ce a dus la o oarecare deteriorare a capului mai sus-pomenit.

Obiectul sucit — și apoi îndreptat — a necesitat intervenția medicului. A fost de ajuns intervenția ospătarilor, care au administrat, în părțile cele mai vizibil deteriorate, sare de bucătărie. Ulterior a intervenit și ofițerul de serviciu de la secția de miliție cea mai apropiată, invitîndu-i în biroul său atît pe proprietarul capului cît și pe cel care — din punct de vedere estetic — și-l dispusese.

Probabil că vizita a oferit timpul necesar celor doi iubitori de frumos să chibzuiască Belcescu Vasile, unde ar fi fost mai nimerit să fie aplicată operația la cap, la ochi sau la nas - iar S. David, dacă nu era poate mai bine să nu-și fixeze prea mult capul (și ochii) într-o singură direcție.

În ceea ce-l privește pe Bachus...

Nu. Bachus, ca și Eva, n-a avut nimic de suferit...

MUSCA LA MIERE

Deasupra unei oale,
Bîzîind, tot dă tîrcoale
O înfigărească muscă;
(Ar mai fi aici de spus că
Oala, pusă la vedere,
Era plină virf cu miere).
Bîz-bîz-bîz, în cercuri mici,
Cînp de-acolo, cînp de-aici,
Trompa nu-i stă nici o clipă,
Ba își moaie și-o aripă.
Cît de dulce-i mierea, groasă,
Dai să pleci și nu te lasă;
Te învăluie-n parfum
De nu poți să-ți vezi de drum!
Și îmbucă musca-mbucă,
Ochii lacomi și-i bulbucă,
Un picior de altu-și freacă
Și înghite de se-necacă.
Dar cînd încercă să zboare,
Grea de-atîta îmbuibare,
Se văzu, înspăimîntată,
Lipicioasă toată-toată,
Cu aripi și picioruțe
Strînse parcă în cătușe.
...Și-a luptat în încleiată
De-a picat cu totu-n oală!
. . . . . .
Musca dacă-n miere pică
Nu mai iese, nici o frică!
Dar e oala mai ferită
De o ții acoperită!

David FLORIAN

FORD ȘI CĂRUȚAȘUL

Henry Ford-senior era renumit pentru lipsa lui de scrupule cînd era vorba de interesele sale bănești. Înlăturîndu-și prin orice mijloace adversarii, concurenții și pe toți cei care nu-i veneau la socoteală dintr-o cauză sau alta, se lăuda apoi cu extraordinarul său „noroc".

Într-o iarnă, mergînd cu mașina pe care o conducea singur pe o șosea acoperită de polei, derapă și se răsturnă în șanț. Deși nu se rănise, nu putu să iasă de sub mașină decît cu ajutorul unui sărman căruțaș care trecea întîmplător pe acolo. După ce își reveni din spaimă, Henry Ford își spuse numele și — într-un acces de mărinimie — îi întrebă pe căruțaș

— Ce vrei drept răsplată: o mie de dolari pe care să-i primești de îndată sau două sute de dolari lunar toată viața?

— O mie de dolari! — răspunse căruțașul.

Ford completă cecul și-l întinse căruțașului, zicîndu-i·

— Ești un prost! Dacă-mi cereai două sute de dolari lunar, ai fi fost mai în cîștig.

— Nu cred! — răspunse căruțașul. Cu „norocul" dumitale mi-e teamă că n-aș fi ajuns să încasez nici măcar patru sute de dolari!

ȘTIINȚA ÎN ANECDOTĂ

Pete solare

În Statele Unite, prelegerile unui astronom cunoscut erau frecventate și de cetățeni care nu erau înscriși la cursuri. Unii o făceau pentru a-și îmbogăți cunoștințele, alții din snobism. La o serată, o doamnă îl întîlni pe astronom și-i spuse:

— Îmi pare foarte rău că nu am ascultat ultima lecție pe care ați ținut-o despre petele solare.

— O — răspunse astronomul — nu cred că v-ar fi interesat, fiindcă era vorba de o problemă de strictă specialitate.

— Vă înșelați — răspunse doamna. Petele solare mă interesează grozav, deoarece de îndată ce îmi expun fața la soare îmi ies niște pete îngrozitoare!

Nedumerire

Un moșier care-și închipuia că este un om foarte instruit voia să se lămurească asupra funcționării cablurilor telegrafice submarine. În acest scop îl consultă pe însuși inventatorul radioului, Popov. După ce acesta îi dădu lămuririle cerute, moșierul îi spuse:

— Ați reușit să-mi explicați totul de minune și am înțeles perfect ceea ce mi-ați spus. Asupra unui singur punct nu sînt însă perfect lămurit: de ce telegramele transmise prin cablurile submarine ajung uscate la destinație, după ce au străbătut un drum atît de lung pe sub apă?!...

Seri clujene

Fotocronică
de B. DUNĂREANU (text)
S. STEINER și A. SĂGEATĂ (fotografii)

① Puși în situația clujeanului, trebuie să recunoaștem că nici nouă nu ne-a fost prea ușor în alegerea primului „lăcaș" de cultură pe care să-l vizităm, tocmai datorită atracției pe care o exercită afișul clujean, atît de divers, de multicolor: spectatorul poate opta pentru unul din cele trei teatre (Național, Teatrul Maghiar de Stat și cel de păpuși); pentru una din cele două opere (română și maghiară) ori pentru Orchestra filarmonică. Aceasta fără a mai aminti de turneele pe care le găzduiește Clujul sau de fructuoasa activitate a echipelor de artiști amatori. Privit în ansamblu, repertoriul artistic al stagiunii clujene e suculent și se înscrie cu seriozitate în revoluția culturală a întregii țări. Iată de ce serile clujene sînt totdeauna seri pline...

② La Național s-ar putea vorbi foarte mult — și multe — despre „Poveste din Irkutsk" a lui Arbuzov, despre contemporaneitatea acestui spectacol, care a întrunit aprecieri unanime. Preferăm însă să dezvăluim, prin intermediul unui moment surprins la o repetiție, altceva. E vorba de pasiunea pe care am întîlnit-o, greu de redat în cîteva cuvinte, la întreaga echipă actoricească. De dăruirea acestui tineret — și nu numai tine-

ret — al Naționalului, în înscenarea unui spectacol contemporan sută-n sută.

Cîteva practicabile, o scară de zugrav și, în vîrful ei, un steag. Acesta a fost decorul primelor două săptămîni de repetiție. Dar actorii s-au considerat de la bun început în Irkutsk, irkutskieni! Într-atît, încît în clipa în care actrița X a întîrziat la repetiție, actorul Zighi Al. Munte — care trăia rolul lui Denis — a luat-o din scurt:

între cele două coordonate ale piesei: psihologică și socială.

De altfel, în alt spectacol, „Scrisori de dragoste" de V. Stoenescu, tot în regia lui Anatol (Anatol e un pasionat al montărilor de piese din dramaturgia originală, deținînd se pare, la Cluj, recordul), teatrul și-a reconfirmat puterile și mai virtos, reușind să realizeze de data aceasta un spectacol aproape profund, pe un text care merge destul de „la suprafață". Așa că, în concluzie la aceste... fotografii, vom spune că Naționalul clujean trebuie să-și învingă timiditatea afirmării propriilor posibilități. Această timiditate ar fi și unica explicație — nu și justificare — în alcătuirea unui repertoriu care rămîne, în ansamblu, dator publicului și profilului de teatru național. Cum resurse există, nu rămîne decît să așteptăm desfășurarea lor categorică și ascensivă.

⑤ Nu mai puțin plăcute surprize ne-a procurat vizita — ce-i drept, cam scurtă — la Teatrul Maghiar de Stat. Imaginea fotografică surprinsă reprezintă un moment din comedia scriitorului clujean Mehes György, intitulată „Leul din castel" — o farsă pe temă sătească. Începutul stagiunii e promițător. Repertoriul, la rîndul lui, promite. După piesa lui Al. Ștein „O chestiune personală" urmează „Război și pace", apoi piesa clasicului Bíró Lájos „Crinul galben", „Cuibul familiar" de Szabo Lájos — o lucrare dramatică originală a unui scriitor clujean — „Centrul înaintaș a murit în zori" de A. Cuzzani, piesa lui Al. Voitin „Oamenii care tac" și cunoscuta „Intrigă și iubire" de Schiller. Desigur, numai includerea în repertoriu a unor piese — oricît de „tari" ar fi ele — nu rezolvă problema. Verdictul îl dă totdeauna spectacolul și aderența lui la public. Cunoscînd însă fervoarea care stăpînește colectivul teatrului maghiar, nu ne îndoim că acest verdict va fi pozitiv.

⑥ Într-un fel Opera de Stat din Cluj și-a început stagiunea sfîrșind turneul în Capitală. Un început bun, care a făcut — încă o dată — dovada varietelor ei posibilități, cît și strădania-i demnă de relevat în încurajarea și promovarea creației compozitorilor noștri. Iată de ce avem credința că noile spectacole — „Alexandru Lăpușneanu" de Al. Zirra, „Logodnă la mănăstire", „Turandot" sau „Palațe", ca să amintim numai cîteva — nu vor înșela așteptările unui public format și pretențios.

Fotografia noastră „imortalizează" exercițiile de antrenament ale baletului Operei, pe cînd pregătea „Cenușăreasa" lui Prokofiev. Faptul își are semnificația lui, deoarece în evoluția acestui balet (care n-a mers, din păcate, în același ritm cu evoluția ansamblului muzical al Operei) „Cenușăreasa" este sinonimă cu rigoarea unui examen: ea este o treaptă care a apropiat colectivul clujean de interpretarea mult așteptatului balet contemporan.

— Nu te supăra, dar în Irkutsk nu se întîmplă!

Această identificare, din capul locului, a actorului cu personajul încredințat (pusă „la cale" de foarte tînărul regizor Cornel Todea) a dus, cum spuneam, la spectacolul unanim apreciat, la ridicarea prestigiului Naționalului clujean. Pentru că, să nu uităm, Clujul monteză spectacolul, handicapat de două fericite precedente: „Vahtangovul" și „Național" bucureștean.

③ Din păcate „Omul care aduce ploaie" în versiunea clujeană nu e un om care să aducă și... ploaia aplauzelor. În ciuda posibilităților pe care le oferă cu dărnicie textul piesei, în ciuda eforturilor regizorale (M. Raicu) și ale unor interpreți (C. Damian — bătrînul tată, Maria Țipan — Lizzi și Zighi Al. Munte — Jimmy), spectacolul rămîne cam... „secetos", adică neconvingător.

④ Prin spectacolul cu „Surorile Boga" de Horia Lovinescu, potențele Naționalului clujean revin însă la linia de plutire. Regizorul C. Anatol a știut să valorifice bogăția de idei a textului și să realizeze o medie scenică corespunzătoare

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

LA VÎNĂTOARE

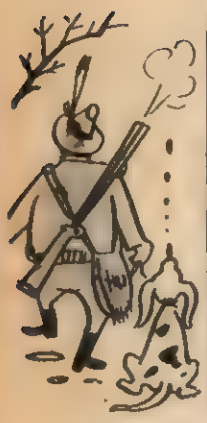

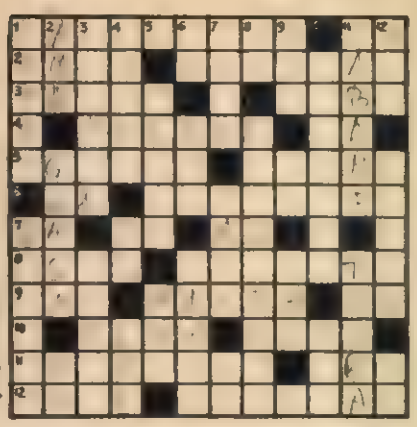

ORIZONTAL: 1) Privitor la vînătoare — Care. 2) Cîine de vînătoare cu botul lung și picioarele înalte — Autorul volumului „Povestiri vînătorești". 3) Preparat culinar foarte gustos mai ales cînd are la bază carnea de vînat — Picioare de iepure. 4) Lovită de glonț — Pronume posesiv. 5) Croșetă care folosește la împletirea plaselor de prins pește sau vînat — Zeița vînătoarei. 6) Soarele Egiptului — Cel care fabrică, repară sau vinde puști de vînătoare. 7) Glas de gîscă — Tăcere..., să nu se sperie vînatul — Prunză de brad. 8) Pălămidă de baltă — Sac cu baiere, pentru transportul vînatului. 9) Plantă erbacee al cărei tubercul, asemănător cu cartofii, se poate consuma și crud — Centă de vînători sau de... lupi - Partea necomestibilă din corpul unui animal vînat. 10) Meșter care face vase de lut — Circumscripție silvică 11) Vînător de... greșeli — Țesătură groasă de lînă. 12) A grăbi — Vînătul prins în cui pentru jupuit și spintecat.

VERTICAL. 1) Cîini care urmăresc vînatul după miros — Hăitași care alungă vînatul spre locul de pîndă al vînătorilor. 2) Un rest de... mămăligă! — Cum e carnea de prepeliță sau de dropie — Celulă reproducătoare, la ovipare. 3) De naștere (fem.) — Strigăt cu care se îndeamnă un cîine să aducă vînatul împușcat. 4) Răpitoare pe care vînătorii sînt obligați să le împuște — Secure!— Se vînează în țările calde. 5) Pierdut din memorie — Cui bătut în talpa încălțămintei pentru a nu aluneca în timpul iernii. 6) La jocul de table — Dromader — Prăjitură cu fructe. 7) Partea ascuțită a unui cuțit — De dimensiuni impunătoare — De la (od.). 8) Mirosul vînatului fezandat — Cîini dresați să vîneă cu vînătul. 9) Animal domestic folosit uneori ca mijloc de transport al vînătorului sau în goană după vînat — Unsoare — Mamifer tibetan. 10) Face parte din ceata de gonaci — În goană! 11) Adăposturi de munte pentru turiști și vînători — Geanta vînătorului. 12) Vizitator nocturn — Vînător, însoțire de descoperirea prafului de pușcă — Armăsar dobrogean.

Dezlegarea jocului „PRIMII FULGI" apărut în nr. 50

ORIZONTAL: 1) Brumă — Zăpadă. 2) Remize — Cocor. 3) Acără — Tulcile. 4) Dizolvate — Nn. 5) E — Ideal — Inie. 6) Ts — Ied — A — Ir. 7) Pai — Ruginit. 8) Ger — Sămuș — O. 9) Ro — Ia — Strofa. 10) Iți — Ghește — M. 11) Perină — Țăran. 12) Ar — Manta — Ena.

SFATURI practice

CUM PUTEM PRELUNGI DURABILITATEA MOBILEI

— Dacă oamenii ar ști cum să-și întrețină mobilierul — îmi spunea într-o zi un tapițer pe care-l chemasem pentru repararea unei somiere — acesta ar dura mai mult și n-ar cere atîta cheltuială. Noi, meseriașii în această specialitate, sîntem solicitați de cele mai multe ori pentru reparații pe care ar putea foarte ușor să le facă orice gospodar sau, în orice caz, să le prevină.

Și, într-un acces de sinceritate, tapițerul mi-a arătat propria-mi mobilă, spunîndu-mi:

— Uite, chiar aici e vorba de niște arcuri rupte care au deteriorat somiera. Dar dacă ați fi fost ceva mai grijulie cu ea, nu s-ar fi ajuns aici. Arcurile nu s-au rupt toate deodată, nu-i așa? S-a rupt întîi unul, și acesta, dezechilibrînd scheletul somierei, a tras după el pe celelalte.

— Și ce puteam să fac? — am întrebat.

— Simplu: cînd ați constatat că un arc nu mai răspunde la presiune, trebuia să întoarceți somiera cu fața în jos și să-l înlocuiți. Treabă pe care o poate face și un copil. Pentru aceasta nu era nevoie decît să vă procurați din comerț un arc nou, o bucată de chingă, un ac de tapițerie (andrea arcuită), puțină sfoară și cîteva ținte albastre. Înlocuirea arcului și a chingii rupte o puteați face orientîndu-vă după felul cum sînt fixate celelalte. Într-un sfert de oră toată operația ar fi fost terminată și somiera n-ar mai fi ajuns în halul în care e acum.

— Ai dreptate — am recunoscut, văzînd cît de ușoară e operația — dar ce fac atunci cînd lemnul unei mobile se decolorează sau își pierde luciul? Și ce fac cînd se rupe stofa unei mobile sau cînd se deteriorează încheieturile lemnului?

Mi-a răspuns:

— Desigur că înlocuirea unei stofe de mobilă e o treabă de specialist. Totuși puteți prelungi durabilitatea acelei stofe acoperind-o cu huse de protecție și, mai ales, avînd grijă să n-o ciocăniți toată ziua cu bătătorul. E mult mai recomandabil să folosiți o perie în locul bătătorului, care e dăunător tapițeriei. Iar din timp în timp, cînd se simte nevoia bătătorului, e bine să-l înfășurați într-o cîrpă, așa ca să nu vină în contact brutal cu stofa mobilei. Și mai recomandabil, firește, în locul bătătorului, este aspiratorul electric, care nu rupe țesătura și nici cusăturile. Tot astfel e justificată chemarea meseriașului de specialitate atunci cînd e vorba de deteriorări mai grave ale încheieturilor, de schimbarea culorii sau de un lustruit radical. Simpla decolorare însă sau dispariția parțială a luciului pot fi foarte ușor remediate de oricine.

Dacă mobila decolorată e din lemn de stejar, se șterge obiectul respectiv la umbră cu un loc înțuneca și se plasează lîngă el o farfurie cu amoniac. Vaporii de amoniac au proprietatea de a închide culoarea lemnului. Tot astfel se poate proceda și cu ramele glazvandelor din stejar nevopsit.

Pentru refacerea luciului la mobila lustruită se dizolvă 60 gr de șerlac într-o jumătate litru de alcool. Se face un șomoiog de cîrpe de mărimea unui măr (eventual cu ajutorul unei ciuperci de țesut ciorapi). Pe acest șomoiog se întind cîteva picături de ulei de in fiert, iar deasupra se toarnă puțin șerlac dizolvat și se freacă apoi mobila, cu mișcări circulare, mici, pînă ce-și recapătă perfect luciul. Se umezește șomoiogul cu ulei și poliția de cîte ori e nevoie, pînă ce apare luciul dorit pe toată suprafața mobilei...

Mi s-au spus aceste lucruri, dragi cititoare, și iată vi le comunic, la rîndul meu, tuturor celor care țineți la durabilitatea și frumosul aspect al mobilei.

IOSIANA

DE VORBĂ CU MEDICUL

RAPAPORT MUNDI — Moinești. Vă mulțumim pentru prețioasele dv. Probele hepatice sînt perfect normale, iar cura de ape de la Olănești a fost foarte eficace. Trebuie s-o repetați în următorii doi ani. Pentru starea de oboseală de care vă plîngeți, vă recomandăm să faceți cîte 10 injecții cu Vitamina B_{12} pe lună. Să luați cîte 4 tablete de Lipotrop zilnic. Timp de 21 zile luați de trei ori pe zi cîte 10 picături de Cinarol, dublînd doza în a doua săptămînă și triplînd-o în a treia săptămînă de tratament.

Soția dv. suferă de o colită cronică. Pentru tulburările dispeptice vă recomandăm 3-4 drajeuri de Trixim, cîte unul înainte fiecărei mese. Să facă un control radiologic pentru a stabili starea apendicelui. Într-unul din numerele viitoare va apare articolul dorit de dv.

ZAMFIR COSTICĂ — Sibiu. Vă recomandăm să luați seara la culcare cîte o tabletă de Piegomazin. Faceți acest tratament timp de 20-25 zile. Fenomenul de care vă plîngeți va dispare cu siguranță.

UNGER GHEORGHE — Timișoara. Probabil că prima intervenție nu a interesat trunchiul venos principal. Vă recomandăm să vă supuneți unei noi intervenții chirurgicale. Este singurul tratament radical în afecțiunea dv.

CAVADIA BARBU — Loco. În afară de recomandările făcute anterior, faceți 20 de injecții cu Epifizan subcutan sau intramuscular. După o pauză de zece zile repetați tratamentul. Acestea împreună cu celelalte recomandări vor da rezultatul dorit de dv.

PALER GHEORGHE — Constanța. Dacă este vorba de o seboree a capului, vă recomandăm să faceți următorul tratament: frecați rădăcina părului, o dată la două zile, cu următoarea pomadă: sulf precipitat și calomel cîte un gram, vaselină 30 gr (extern). În ziua următoare veți spăla capul cu apă și săpun. Acest tratament se face timp de două săptămîni. După aceea, timp de o lună, se face același tratament, însă numai de două ori pe săptămînă. Tăierea scurtă a părului nu face decît să favorizeze tratamentul mai sus indicat. Pentru stimularea creșterii statului la vîrsta dv. nu există medicamente.

Dr. Silvia GHEREA

ERATĂ

Săptămîna trecută numărul de pe coperță al revistei a apărut greșit. Corect se va citi: nr. 50 (290). Facem cuvenita rectificare.

Un sfat cosmetic pe săptămînă

PENTRU SEARA DE ANUL NOU

Pentru a fi — cum se spune — „în formă" în seara de revelion, nu este suficient să fii îmbrăcate cu gust sau coafate îngrijit. Cel mai artistic machiaj nu rezistă dacă fața este crispată, obosită. Cum însă de multe ori timpul necesar vă lipsește — mai cu seamă dacă sînteți gazde — vă indicăm cîteva mijloace practice pentru remedierea neajunsurilor semnalate mai sus.

Faceți mai întîi un duș călduț, stergeți-vă bine și masați corpul cu următorul amestec: colonie de lerantșca 50 gr, ulei de parafină 5 gr, esență de bergamot 3 gr. Oboseala musculară va dispare, vă veți simți tonifiate. Îmbrăcați un halat ușor sau o cămașă de noapte și culcați-vă în completă obscuritate, cel puțin o jumătate de oră. Sprijiniți picioarele pe cîteva perne și înveliți-vă cu o pătură groasă.

Dacă aveți tenul gras și pudra, în loc să se întindă egal, face pete, degrevați pielea ștergînd-o cu un amestec compus în părți egale din alcool și eter. Acest amestec fiind foarte inflamabil, sticla trebuie să fie bine închisă și ținută departe de orice sursă de căldură.

Mușca de gălbenuș de ou frecat cu puțin unt de lemn și la care se pot adăuga cîteva picături de zeamă de portocale sau o jumătate de linguriță de miere dă prospețime tenului uscat. Mușca se ține pe față 20-30 de minute, apoi obrazul se spală cu apă călduță și se clătește cu apă rece.

Pentru a nu părea palide și a da tenului un ușor reflex roz, puneți pe fiecare parte a obrazului cîte un punct de ruj de față gras. Cema mai puțin pe bărbie, frunte, gît. Întindeți apoi și uniformizați rujul, pentru a da pielii culoarea roz ce lipsește tenului palid. Pudrați abundent cu o pudră de culoare deschisă, scoateți după cîteva minute surplusul de pudră cu o periuță moale și pudrați-vă din nou cu pudra dv. obișnuită. Nu uitați, de asemenea, să vă periați bine părul pentru a-i da volum și lucru.

Renata VIDRAH

La întrebările cititorilor

„PĂMÎNTUL ALBASTRU" ȘI COMOARA LUI

Tov. Viorica Gurgui din Piatra Neamț, care a citit într-o revistă despre unele expediții de geologi sovietici care explorează în fiecare an regiunile nordice ale Siberiei în căutarea „pămîntului albastru", ne întreabă ce înseamnă acesta. Iată răspunsul solicitat:

În dorința lor de a descoperi și a pune în valoare toate resursele naturii, cercetătorii sovietici s-au gîndit că subsolul siberian, care ascunde atîtea bogății minerale, ar putea conține undeva și zăcăminte diamantifere.

Așa a pornit prima expediție cu acest țel spre Siberia, în primăvara anului 1947. Raționamentul geologilor era următorul: „Dacă subsolul platoului siberian conține undeva diamante, urma acestora va putea fi găsită în limbile de pămînt și bancurile de nisip scăldate de apele curgătoare. Iar această urmă „trădătoare" constă fie din sfărîmături de diamante foarte mici, fie din pămînt albastru, aduse de ape.

Pămîntul albastru — sau kimberlita, cum i se mai spune — este indiciul sigur al zăcămintelor de diamante. Cînd un explorator exclamă: „Pămînt albastru!", aceasta este sinonim cu „Aleeție, diamante!"

Doi ani încheiați însă exploratorii sovietici au răscolit văile apelor din Iakuția, luptînd cu sălbăticia ținutului și cu asprimea iernilor polare, fără a da de acest pămînt albastru. Abia în vara anului 1949 geologul Grigori Frinstein, cu echipa sa de cercetători, a descoperit urmele marii bogății sub forma unor diamante de mărimea unei gămălii de ac, în bancurile de nisip ale rîului Viliui. Nu era încă pămîntul albastru, cei care anunța și apropierea locului în care se ascundea comoara, totuși era o dovadă certă că undeva există zăcăminte de diamante. Au trebuit să mai treacă încă cinci ani și să se organizeze și alte expediții de exploratori pînă să fie descoperit mult căutatul pămînt albastru.

În legătură cu aceasta este interesant cum a dat unul dintre cercetători, pe nume Iuri Kabardin, de filonul zăcămîntului. Tot răscolind încoace și încolo, el s-a trezit în fața unei vizuini de vulpe, proaspăt făcută, și în țărîna scoasă afară de ghearele animalului a observat bucăți mici de pămînt albastru. Săpînd pe locul vizuinii, a dat într-adevăr de acest pămînt, care se afla și la zece, și la douăzeci, și la cincizeci de metri adîncime.

Astăzi, exact pe locul vizuinii de vulpe, se află în plină exploatare una din cele mai bogate mine de diamante din lume.

Trandafirul-cameleon

În Japonia a fost recent expus la o expoziție de flori un trandafir care își schimbă culoarea în funcție de locul și lumina pe care o primește. Cînd se lasă noaptea sau cînd e dus într-o cameră întunecoasă, floarea trandafirului capătă culoarea cerii, pentru ca după puțin timp să se albăstrească, pînă devine albă ca zăpada. Scos din nou la soare, trandafirul își recapătă culoarea singerie.

PERLA DE DUNĂRE

De necrezut și totuși adevărat: scoicile din unele bălți ale Dunării sînt producătoare de perle! Imposibil — vor spune mulți dintre cititorii revistei, văzînd aceste rînduri. Să fi ajuns oare stridiile din Orientul îndepărtat pînă în apele Dunării? Au fost oare ele aclimatizate azi la noi? Nu! Nu este vorba de stridii, ci pur și simplu de scoicile comune de baltă și ape curgătoare.

Multe legende a rămislit misterul formării perlelor. Strălucirea lor catifelată, amintind lucirea gingașă a stropilor de rouă în bătaia primelor raze de soare ale răsăritului, l-a făcut pe oameni să creadă, în antichitate, că roua, fecundînd cochiliile întredeschise ale scoicilor, dă naștere perlelor de culoarea cerului — mai înnorate sau mai limpezi, după seninătatea zorilor.

Pentru poeții și povestitorii cu multă fanterie, perlele erau considerate cînd lacrimile îngerilor, cînd ale naiadelor sau sirenelor, transformate în pietre prețioase. Aceste idei năstrușnice aveau să nască mai tîrziu credința că perlele sînt izvor de lacrimi pentru posesorii lor. Oameni „iluștri" ai vremii, la care experiența colabora îndeaproape cu superstiția, au propovăduit această absurditate, împărtășită de „înalta societate". Maria de Medicis, regina Franței, era convinsă că a visat în noaptea premergătoare asasinării lui Henric al IV-lea că diamantele sale se transformaseră în perle.

Dar vremea legendelor de acest fel a trecut. Astăzi se știe că perla se formează în urma unei iritații sau răniri ușoare a scoicii, cauzată fie de un vierme mic, fie de un grăunte de nisip sau de orice alt corp străin pe care scoica încearcă să-l izoleze, înconjurîndu-l cu învelișuri sferice de sidef secretat de țesutul epitelial. Născută din durere, această capodoperă a naturii l-a făcut pe Dubois să spună că „cea mai frumoasă perlă nu este decît un strălucit sarcofag al unui vierme".

Acesta fiind misterul formării perlelor, nu-i de mirare că le aflăm și în trupul scoicilor comune de baltă sau de apă curgătoare din țara noastră. Cele mai frumoase perle le-am văzut în comuna Măcești de Jos, unele avînd 4 și chiar 6 milimetri diametru, precum și în comunele Rost, Cîrna și Poiana Mare din regiunea Craiova, provenind din bălțile Dunării. Cînd pun femeile scoicile la fiert, rămîn uneori perle pe fundul ceaunului și copiii se joacă cu ele. Unele sînt mai albe, altele mai gălbui și de formă apropiată de cea sferică. Cîteva perle găsite în trupul scoicilor ce trăiesc prin bălțile Dunării pot fi văzute și în Muzeul raional din Corabia.

Dr. Dorin NICOLAESCU-PLOPȘOR

MODA — AMĂNUNTUL FESTIV

— Mi s-a reproșat că-mi fac probleme din felul cum urmează să mă îmbrac în numeroasele ocazii festive pe care le oferă sezonul de iarnă. E oare un semn de frivolitate?

— Nu cred. Dacă nu faci din ele preocuparea ta de căpătîie, dacă atenția acordată îmbrăcăminții și dorința de a fi în pas cu moda își păstrează locul cuvenit în rîndul lucrurilor ce te preocupă, fenomenul constituie un semn de dragoste de viață, de apreciere a frumosului. Iar atunci cînd, prin felul tău de viață, te afli mai des în așa-numitele împrejurări festive (și te felicesc pentru aceasta!), e cu atît mai firesc să acorzi ținutei tale o îngrijire atentă.

— Dar aceasta nu înseamnă să-i acord și un buget apreciabil?

— Nicidecum! Un prim secret constă în a poseda o serie de accesorii capabile să dea unei rochii mai modeste nota festivă potrivită cu împrejurarea în care o porți. O pereche de escarpini negri, o poșetă neagră de lac, mănuși albe sau într-o culoare pastel și o bijuterie se potrivesc la foarte multe toalete și pot face dintr-o simplă rochie neagră o ținută demnă de o reuniune sărbătorească.

— Ah! Toi rochia neagră! Nu încetezi să mi-o recomanzi de cînd ne-am cunoscut.

— Și nu voi înceta niciodată să-i laud avantajele. De altfel, moda de anul acesta marchează o nouă revenire a negrului la rochii și accesorii. Dar pentru acele ce nu se împacă cu negrul, „rochia cu o mie de întrebuințări" se poate face și în altă culoare, închisă de preferință, dar într-o nuanță ușor de combinat cu diferite accesorii. Esențialul este ca să fie croită cît mai simplu, pentru a putea suporta unele garnituri interșanjabile care-i dau mereu altă înfățișare. Un bru lat, într-o culoare vie, pentru cele cu talia îngustă; un cordon îngust de piele aurie sau argintie, pentru celelalte; șiruri de mărgele strălucitoare în jurul gîtului, pentru fetele tinere, sau un colier lung de perle pentru prietenele lor mai vîrstnice; un trandafir la revere; o mică diademă din șiraguri sau o broșă la decolteu sînt doar o parte din amănuntele cu care o femeie de gust știe să dea strălucire unei rochii modeste. Schițele alăturate propun o serie de noi idei: o fișe din materialul rochiei sau, în lipsă, una de brocart în ton, prinsă de cordonul rochiei, dă un efect de „jupă dublă". Un fișu de gaz sau nylon negru, fixat pe piept cu un trandafir din același material sau într-o culoare contrastantă, îmbracă umerii unei rochii simple. Pentru cine dispune de un taior sau de un deux-pièces negru de o sobrietate puțin exagerată pentru ocazii festive, propun o garnitură de lame: bluză sau plastron cu mînecile asortate.

NICODIM AUREL — com. Adîncata, raionul Moinești. Sugestia dv. privitoare la „Drumeții veseli" nu intră în specificul revistei noastre. Adresați-o la „Programul de radio și televiziune", str. Al. Popov 62, București. Pentru lărgirea cunoștințelor în domeniul științei popularizate, în afară de revista noastră, căutați să vă procurați revistele „Știință și tehnică" și „Natura", precum și diferitele almanahuri care apar la sfîrșitul fiecărui an. Vă puteți abona, de asemenea, la broșurile editate de „Societatea pentru răspîndirea științei și culturii", care sînt foarte instructive.

SCĂUNAȘ N. — Iași. Insula Paștilor a fost descoperită de navigatorul olandez Iacob Roggeveen în ziua de 6 aprilie 1722. A căpătat acest nume fiindcă în ziua aceea cădea tocmai sărbătoarea paștilor. Este o insulă vulcanică din Oceanul Pacific, cu o suprafață de 118 km pătrați și cu o vegetație foarte restrînsă, din cauza lipsei totale de ape curgătoare. În schimb există pe insulă multe izvoare termale. Populația ei de azi e redusă la cîteva sute de locuitori, totuși, după monumentele arhitectonice de dimensiuni uriașe descoperite de exploratori, se deduce că pe această insulă au trăit, în trecut, oameni cu o înaltă cultură. Pentru mai multe amănunte căutați colecția revistei „Orizonturi", care acum cca 2 ani a publicat o serie de reportaje din această insulă.

PÎRJAN IOAN — Reșița. Sirenele sînt născociri ale mitologiei greco-romane. Erau imaginate ca niște monștri — jumătate femei, jumătate pești sau păsări — care ademeneau pe navigatori prin cîntecele lor și-i făceau să-și sfarme corăbiile de stîncile țărmurilor. Firește că asemenea monștri n-au existat niciodată în realitate și că totul n-a fost decît o scornire a fanteziei navigatorilor din acele vremuri.

VORNICU ELENA — Focșani. Ceea ce ați citit despre munții Tibetului, care „răspund" la întrebările puse de oameni, nu e nici un miracol, ci pur și simplu un efect al ecoului, care în unele condiții ale reliefului revine complet deformat. Într-adevăr, există munți — și în Austria, spre exemplu — în care ecoul se repetă clar nu mai puțin de șapte ori. Există însă și munți în care undele sonore se reflectă de mai multe ori, dar de fiecare dată se deformează, în așa fel încît ultima oară se aude cu totul altceva decît s-a emis. Acesta este fenomenul prin care se explică pretinsul „răspuns" al munților.

BRÎNDUȘ AUREL, elev — Craiova. Singurul fluviu care-și continuă cursul pe o mare distanță în apele oceanului este al Amazoanelor, din America de Sud. Acesta continuă să-și mențină curentul mai mult de 100 de km după ce s-a vărsat în apele Atlanticului. Peștele despre care ne vorbiți se numește „piranhas" și trăiește în apele lui Rio Branco (tot din America de Sud). Este într-adevăr de o voracitate uluitoare. Deși mici, aflîndu-se în cîrduri uriașe, exemplarele acestei specii sînt capabile să devore în cîteva secunde un animal de mărimea unui elefant. La întrebarea a treia vă vom răspunde după ce ne vom documenta în rîndul nostru.

JIGĂU GHEORGHE, elev — Bacău. Surdomuții nu ne înțeleg pe noi, ceilalți, numai după mișcarea buzelor în timp ce vorbim, ci și după mimica feței, ca și după gesturile pe care le facem. În plus, intervine la ei perceperea intuitivă, care e mult mai dezvoltată decît la ceilalți oameni. Firește că atunci cînd cineva vorbește o limbă necunoscută surdomutului înțelegerea se reduce la gesturi și la perceperea intuitivă. În ce privește hipnoza, de care ne vorbiți, nu ați putea face nimic bun. Dacă vreți să fiți de folos cuiva care bănuiți că s-ar putea vindeca pe această cale, duceți-l la un psihiatru.

MIULEȚ CONSTANȚA — București. Ați nimerit probabil porumbei bătrîni, de aceea nu v-au reușit bucatele. Trebuie să știți că un porumbel nu e bun de tăiat decît pînă la cel mult un an. După aceea carnea lui devine tare, fibroasă și lipsită total de gust. Veți recunoaște un porumbel tînăr după ciocul lui și după virful osului din capul pieptului, care se poți îndoi ușor între degete, precum și după pielea roșie a picioarelor și albă a pieptului.

DELEANU NATAȘA — Făgăraș. Ne bucură că avem în dv. o cititoare devotată. Ne grăbim să vă răspundem și la noile întrebări: 1) Coperta revistei noastre din 1 octombrie 1960 o înfățișează pe tovarășa Ștefania Neacșu, reținută la cooperativa „Arta fotografică", unitatea nr. 22, și-i puteți scrie pe adresa: str. Edgar Quinet nr. 7 — București. 2) Scriitoarea Celia Serghi s-a născut la Constanța. A urmat dreptul și a profesat o vreme avocatura. Prima sa carte a apărut în preajma războiului și poartă titlul „Pînza de păianjen". E o carte autobiografică, care a apărut într-o a doua ediție în anul 1946. Zece ani mai tîrziu apare romanul „Cad zidurile", apoi „Cantemireștii" și „Fetele lui Barotă" (romane inspirate din actualitate). În prezent scriitoarea dramatizează romanul „Fetele lui Barotă" și pregătește noile versiuni ale romanelor „Pînza de păianjen" și „Cad zidurile". Îi puteți scrie pe adresa: str. Sf. Constantin nr. 24, raionul „Gheorghe Gheorghiu-Dej", București. 3) Artistelor Simone Signoret și Marina Vlady le puteți scrie pe adresa: „Unifrance Film" — 77 Avenue des Champs Elysées, Paris (8-me)

KRANSDORF IOAN. Pentru a urma Institutul de arte plastice o necesar un examen de admitere, iar pentru a fi primit la acest examen trebuie să aveți diploma de maturitate. Cursuri fără frecvență nu există la Institutul de arte plastice.

Urmează să vă completați cursurile de școală medie, deoarece chiar absolvind Școala populară de artă tot nu veți putea urma Institutul.

LĂZĂREANU N. — Iași. Și în acest an se desfășoară concursul de piese de teatru într-un act „Vasile Alecsandri". Lucrările se primesc pînă la data de 1 decembrie 1960, pe adresa: Casa centrală a creației populare — Casa Scînteii — București.

Forma sub care trebuie expediată lucrarea este următoarea: dactilografiați manuscrisul și scrieți în frunte lui un moto oarecare. Manuscrisul nu-l semnați. Într-un alt plic, pe care-l veți sigila, trimiteți motoul, alături de care va fi scris numele, pronumele și adresa dv. Introduceți acest plic în plicul în care se află manuscrisul și expediați-le în același timp pe adresa mai sus menționată.

FLORIN SĂULESCU, elev — Sibiu. Porumbeii de diferite rase se pot încrucișa foarte ușor, obținîndu-se exemplare interesante. În general acestea moștenesc caracterele ambilor părinți, cu deosebire că unele pot fi mai accentuate decît altele. Căutați să luați contact cu elevul Stoenescu Radu de la Școala elementară nr. 7 din Sibiu, care — am citit recent într-o revistă — a reușit încrucișări foarte interesante.

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

- Un colectiv al Institutului de chimie al Academiei de științe din R.S.S. Letonă, lucrînd sub îndrumarea profesorului A. Ievinș a descoperit un nou reactiv ultrasensibil — „Tioxinul" — o combinație organică capabilă să fixeze fracțiuni de metal de 1/1.000.000 din substanțele naturale și chimice. Tioxinul reduce de zeci de ori timpul de efectuare a numeroase analize.

- Profesorul D. Tabidze a creat un nou soi de struguri de masă — „kartuli saadreo" (gruzin timpuriu) — care se coace cu 3-4 zile mai devreme decît soiul persan „balili" și soiul unguresc „perla seba". Boabele acestui nou soi conțin pînă la 19% glucoză — cu 2-3% mai mult decît celelalte soiuri de masă; productivitatea lui este de 100-120 chintale la hectar.

- În Institutul de tehnologie chimică fină din Moscova s-a confecționat un tapet care, între două straturi din masă plastică, este prevăzut cu un strat de material bun conducător de electricitate. Încălzit la temperatura de 40°C, tapetul înlocuiește caloriferul sau soba. Tapetul este prevăzut cu un dispozitiv special, care permite reglarea temperaturii camerei. El constituie deci un nou mijloc de încălzire a locuințelor.

- Săpînd un puț, constructorii Combinatului de oxid de potasiu din Soligorsk au găsit, la o adîncime de 75 m, într-un strat de nisip, un copac care, după părerea specialiștilor, are o vechime de peste un milion de ani. Descoperirea a fost predată Muzeului geologic.

- La Institutul de fizică al Academiei de științe a R.S.S. Letone a fost construit un „supraveghetor" acustic pentru paza încăperilor închise. Oscilațiile aerului, provocate de izbucnirea unui foc sau de mișcările unui om, pun imediat în acțiune un sistem de semnalizare acustic și luminos, un aparat fotografic care face o serie de fotografii ale încăperii, precum și o instalație care formează un număr de telefon, alege și transmite unul din cele cîteva texte înregistrate în prealabil pe bandă de magnetofon.

- Un colectiv de profesori și studenți ai Institutului pedagogic din Orehovo-Zuevsk au creat un nou inhibitor (încetinitor) pe care l-au denumit „Amba". Este vorba de o substanță chimică care, aplicată pe suprafețele metalice expuse coroziunii, încetinește considerabil procesul de ruginire. Noul inhibitor este experimentat în prezent pe cîteva petroliere din flota Mării Negre. Folosirea lui pe un singur vas va aduce o economie anuală de circa 300.000 ruble.

- Inginerul K. Hanjin din Sverdlovsk și tov. I. Porucikov, candidat în științe tehnice, au realizat recent o inovație în sistemul de ungere a motoarelor de automobile, în scopul măririi termenului de folosire a uleiurilor. Automobilele „Volga" prevăzute cu acest nou sistem au parcurs cîte 33-35.000 km fără o nouă ungere, adică de 10-11 ori peste normă.

CEHOSLOVACIA EXPORTĂ ȘI FESURI! Fabrica de obiecte din lînă din Strakonice produce o marfă foarte căutată în multe țări ale Asiei și Africii fesurile. Numai în prima jumătate a acestui an au fost exportate 845.000 de bucăți.

PASIUNE DE COLECȚIONAR. Hans Seifert, redactor la revista de umor „Eulenspiegel" din R.D. Germană, colecționează cu asiduitate cutii de chibrituri. El posedă un număr de cîteva sute de exemplare din toate țările, printre care U.R.S.S., Suedia, Franța, Turcia, ca și exemplare mai rare din Ghana, Alaska și Australia.

← MOSKVICIURILE ÎN MINIATURĂ necesită, ca și cele în „mărime naturală", un control tehnic din cele mai riguroase. Pasagerii, fie ei și mai micuți, nu doresc să rămînă în pană...

FRANCO DOMICILIU...

De multe ori, o frază, cîteva cuvinte doar cuprind o imagine, o singură imagine, dar de o concentrație atît de evocatoare, încît echivalează și depășesc o întreagă carte.

La toate acestea m-am gîndit citind deunăzi, într-un proaspăt ziar din Franța, cele cîteva rînduri care relatau cum autoritățile militare, „cu tactul lor obișnuit, au remis corpul, familiei, în ziua cînd, eliberat, tînărul soldat trebuia să-și regăsească căminul".

Un tînăr francez trimis pe frontul din Algeria, atunci cînd tineri de pe alte plaiuri stau aplecați asupra uneltei sau cărții, se logodesc sau pleacă în excursii, s-a întors pe pămîntul natal — în chiar ziua cînd ar fi trebuit să se elibereze din armată — cu ochii stinși și inima încremenită pentru vecie.

A murit străpuns de-un glonț care n-ar fi vrut să-i fie dușman. Dar Franța — Franța anumitor domni! — se încăpățînează să-și ucidă fiii, trimițîndu-i să asasineze pe copiii Algeriei, dintr-o orbire politică și o avidă poftă de pămînt și bunuri străine, de care o mînă de îmbuibați nu se-ndură încă să se despartă.

★

Rîndurile din ziar sînt tragic de concludente. „Cu tactul lor obișnuit", autoritățile militare au predat familiei „franco domiciliu", corpul celui care împlinea nu mult peste 20 de ani de viață, dintre care ultimul trăit clipă de clipă sub amenințarea morții în slujba unor interese care-i erau străine...

În ziua în care ar fi trebuit să-i sărbătorească înapoierea în mijlocul celor dragi, mama, tatăl, sora ori logodnica au asistat — îndoliați și zdrobiți — la descărcarea cocîiugului. După care au trebuit să semneze o recipisă de primire...

Și atît.

Maria ARSENE

„SUPER-SPUTNIK". Bazîndu-se pe răsunetul binemeritat pe care și l-a cîștigat în lume cuvîntul „sputnik", unii industriași din R.F. Germană au botezat benzina fabricată de ei „Super-sputnik". Ei au adăugat și precizarea „de cea mai bună calitate", așa cum reiese din firma instalată în un depozit de benzină.

ÎN FILIPINE — țară aservită imperialismului american și înhămată la jugul pactului S.E.A.T.O. — zdrobitoarea majoritate a populației trăiește în cea mai neagră mizerie. Măcinați de boli, țăranii filipinezi au aflat chiar și pe reprezentanții Organizației Mondiale a Sănătății, obișnuiți să fie puși în fața celor mai grele situații.

←

ORAȘUL MORT. Pe drept cuvînt a fost denumit astfel orașul chilian Chaca-Buco, renumit prin zăcămintele sale de salpetru. De teama efectelor nocive ale salpetrului și ca urmare a lipsei totale de grijă pentru soarta muncitorilor, orașul a fost părăsit cu totul. În prezent, singurul locuitor al așezării Chaca-Buco este un paznic. →

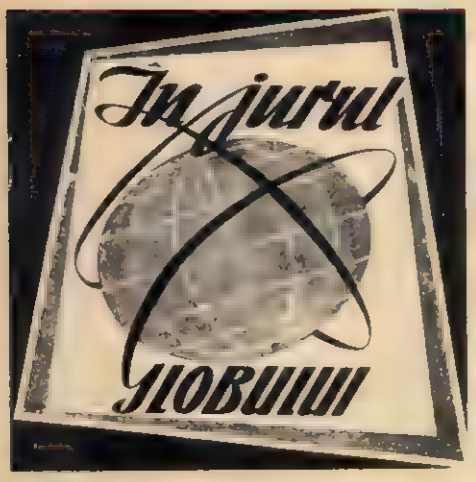

DATORITĂ VECHIMII, marea statuie a lui Buda construită lîngă Tokio în anul 1252 a început să crape. În prezent se lucrează la astuparea fisurilor, care în fotografia de față pot fi observate pe figură și pe piept.

←ÎN CENTRUL ORAȘULUI DURRES din R.P. Albania au fost descoperite, cu prilejul unor săpături, rămășițele unei locuințe romane. Vîrsta acestor prețioase vestigii este apreciată la 1.800 de ani.

GLOBKE – UN ASASIN ÎN GUVERNUL DE LA BONN

În sinistra galerie a celor citați în fața Tribunalului din Nürnberg pentru a da socoteală pentru crimele făptuite împotriva umanității se afla și specialistul în genocid Hans Globke. Deținînd numărul 101 pe lista principalilor criminali de război, el fusese unul dintre inspiratorii ideologici ai exterminării a milioane de oameni din Germania și țările ocupate de hitleriști. Dar nu numai atît. Fapte și documente scoase la iveală în anii din urmă dovedesc că nu numai conștiința ci și mîinile lui Hans Globke sînt pătate de sînge. Din ordinul lui, al lui Eichmann și Bräutigam sute de mii de oameni nevinovați din Cehoslovacia, Romînia și din Grecia au fost deportați și transformați în cenușă în cuptoarele lagărelor de concentrare hitleriste. După lovitura de grație dată năpîrcii hitleriste, Globke a fost citat la procesul de la Nürnberg, dar el nu se afla în boxă, ci — grație „ocupanților" americani — se „pocăia" în straie de călugăr dominican într-o mănăstire de lîngă Bonn, așteptînd să treacă furtuna. După un timp, înarmat cu un certificat de „reabilitare" acordat de aceiași americani, a urcat pe scara ierarhiei vest-germane asemeni multor foști hitleriști, oploșindu-se în cele din urmă în funcția de secretar de stat al departamentului cancelarului federal, ajungînd să dețină azi mai multă putere — cum afirmă însăși presa vest-germană — decît toți cei 17 miniștri la un loc. Ținînd seama de „meritele" vechi și cele mai noi ale lui Globke, cancelarul Adenauer a avut cinismul să declare: „Nu cunosc pe altcineva care să-l poată înlocui pe Globke". Și nici acum, după izbucnirea scandalului Globke, cînd opinia publică vest-germană cere înlăturarea din guvern a criminalului de război Globke, cancelarul de la Bonn nu vrea să renunțe la favoritul său (care, în treacăt fie zis este și favoritul lui Allan Dulles, șeful spionajului american).

Oricît ar încerca să-l apere Adenauer pe Globke, crimele acestuia nu pot scăpa de judecata popoarelor. Asasinul care a scăpat de ștreang în 1945 nu se poate feri de oprobriul unanim al popoarelor care cer înlăturarea lui din guvernul vest-german și judecarea lui exemplară.

Pentru nelegiuirile sale, Globke trebuie să dea socoteală și, asemeni celuilalt protejat al cancelarului, faimosul Oberländer, el trebuie ținuit la stîlpul infamiei.

De altfel procesul Globke a început de mult. În pagina de față cîteva fotografii și dovezi zdrobitoare.

C. I.

Globke, ucigașul încă nepedepsit, este azi „umbra cancelarului".

Milioane de oameni au fost uciși pe baza sinistrului plan de exterminare a tuturor „neariencor". Numai în lagărul de la Theresienstadt au pierit aproape 70.000 de oameni. Globke n-a fost străin nici de această bestialitate. ↓

O demonstrație a studenților vest-berlinezi împotriva hitleriștilor aciuați în guvernul de la Bonn, printre care ucigașul Globke ocupă un loc de frunte.

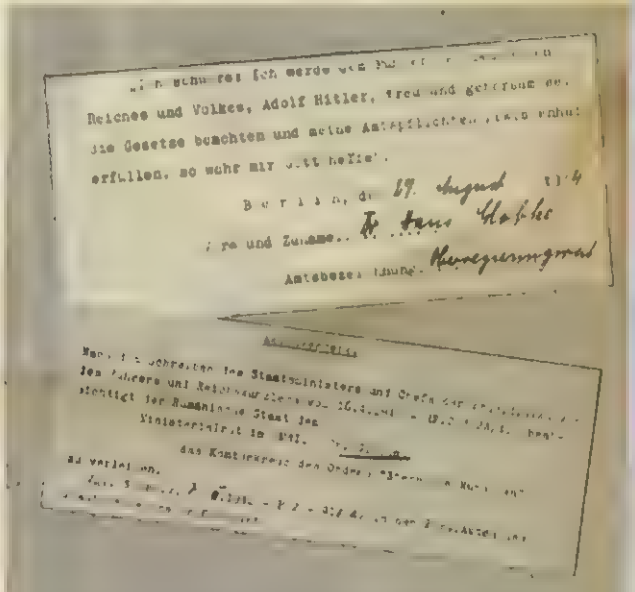

SUS: Jurămîntul de credință față de Hitler, semnat de Globke la 27 august 1934: „Jur să fiu credincios și supus führerului imperiului și poporului german, Adolf Hitler, jur să respect legile și să-mi îndeplinesc conștiincios obligațiile de serviciu. Așa să-mi ajute dumnezeu".

JOS: În urma „acordului" încheiat între Globke și Antonescu au fost deportați din Romînia nenumărați oameni nevinovați. Iar ca răsplată a acestei crime, Globke a primit din partea lui Antonescu crucea de comandor al ordinului „Steaua Romîniei".

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3307 of. 33 Tel. 17.60.10 int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Bibl. Dep.

SPORT

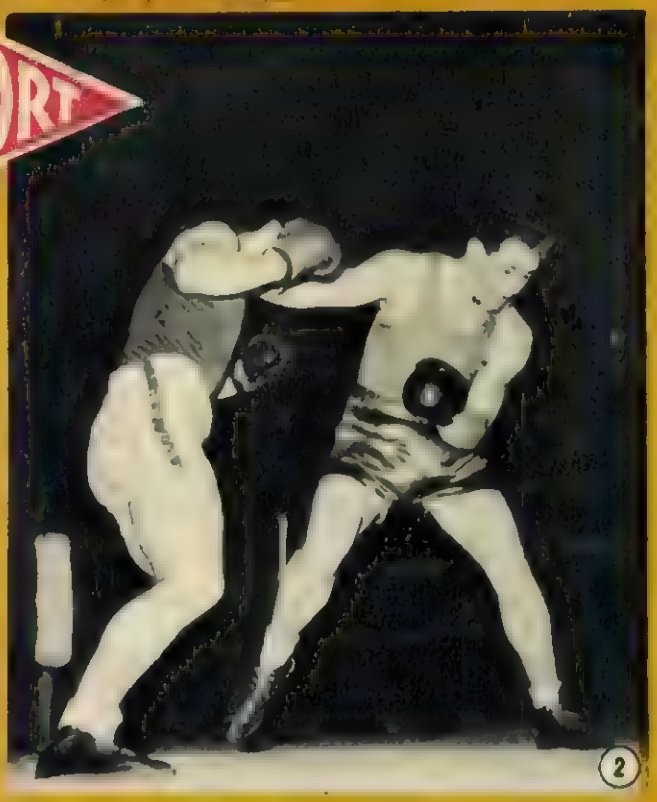

① „Cupa Victoriei" la volei a programat sîmbătă după-amiază în sala Dinamo întîlnirile dintre Rapid-C.C.A. şi Dinamo-Progresul. Cele două partide nu au reuşit să se ridice la un nivel prea înalt, deşi spectatorii aflaţi în sală erau îndreptăţiţi să pretindă acest lucru cunoscînd valoarea celor patru echipe. Fotografia prezintă pe cel de la Progresul blocînd o „bombă" din terenul dinamoviştilor.

② Sala Floreasca a găzduit sîmbătă seara o reuniune pugilistică amicală internaţională în care s-au înfruntat echipele cluburilor C.C.A. şi Dukla Praga. Prezentîndu-se sub aşteptări, oaspeţii au fost învinşi de o manieră categorică de către boxerii de la C.C.A. cu 18-2. Două dintre deciziile juriului, cele care au dat cîştigători pe cehoslovacul Iosef Simek (semiuşoară) şi V. Mariuţan (grea) au fost eronat atribuite. Fotografia de faţă este edificatoare în ceea ce priveşte stilul lui V. Mariuţan. Acelaşi de totdeauna. Loveşte... de frică şi fuge.

③ Sîmbătă şi duminică în sala de la Strandul Tineretului s-a desfăşurat finala campionatului republican de floretă femei. Bine pregătite, floretistele bucureştene au dominat întrecerile, fapt ce a determinat de altfel şi configuraţia clasamentului. Progresul s-a situat în fruntea acestuia şi la individual, prin Maria Vicol, şi pe echipe.

Fotografii de Romulus SCURTU şi Dan BÎRLĂDEANU

1961

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTA SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 52 (292)
Anul IX
31 decembrie 1960

La mulți ani!

Desen de I. POPESCU-GOPO

Nicolae TĂUTU

REPUBLICĂ

Tu, țara mea, deși ai fost frumoasă
În zdrențe te-au purtat, fără conduri
Și nu-ți era nici vatra călduroasă
Iar blidul gol ți-a fost menit să-nduri!

Cu turmele de case risipite
Prin Bărăgan, ai cumpănit pe umăr
Atîta cer cu stele aurite
Dar negrii ani ți-au fost fără de număr.

Știm, dintre stele una, numai una,
Pe fruntea ta și-a așternut cununa!

Crescut-a steaua din pământ, din oameni,
Din împliniri, din luptă și tumult
Dar nici cu-un cer întreg azi nu asameni
Lucirea ei, visată de demult.

Doar vulturii încinși în lupte grele
Cuprinse-n slove aspre din vechime,
În cîntec roș' închis după zăbrele
Au cunoscut a stelei înălțime!

Căci dintre stele una, numai una,
Îți luminează calea-ntotdeauna.

Din lupta ta pe-un snop de spice blonde
A înflorit o stemă ca un crin —
Luceafăr scump pe măguri și pe sonde,
Din dragostea ce ți-o purtăm deplin.

Pe stemă simți luminile aprinse
Și sondele cu brațele de fier,
Orașe noi și lanuri necuprinse,
Și codrii nesfîrșiți suind spre cer.

Căci dintre stele una, numai una,
Apropie de inime Comuna!

Republică, pe fruntea-ți luminoasă
Străluce azi spre viitor o rază
Și pentru ea din fiecare casă
Noi, paznici credincioși, îți stăm de pază!

Ce publicăm de ANUL NOU?...

Fotoreporterul „portretist":
— Eu îl cunosc pe Eroul Muncii Socialiste Ştefan Tripşa de la Hunedoara...
— Ştiţi ce a spus Tripşa de la tribuna celui de-al III-lea Congres al P.M.R.? Că de la începutul anului şi pînă la data ţinerii Congresului oţelarii din secţia sa au realizat numai la preţul de cost economii de 6 milioane lei!...

Strașnic om — Omulețul ăsta al lui Gopo! Și neastîmpărat — nevoie mare! La Cannes, la Karlovy-Vary, la San Francisco a dominat și a făcut să se vorbească numai de dînsul. Dar pe unde n-a călătorit? Și-a plimbat cele șapte arte ale lui în toate cele cinci continente ale mapamondului și, așa cum se vede în coperta de față a „Flacării", nu e departe nici ziua cînd va aseleniza!...

Așa îl știam — noi și mulți alții — pe năstrușnicul omuleț: neobosit glob-trotter — azi aici, mîine... la Cannes. Și vă mărturisim sincer că, avînd cunoștință de preocupările lui... mondiale, ba chiar și cosmice, ne închipuiam — cu oarecare amărăciune — că eroul nostru cunoaște mai puțin patria noastră comună (a noastră și a lui!). Noroc de apropierea Anului nou care ne-a dat posibilitatea să ne risipim această amărăciune. Mai clar: Cu acest prilej: am aflat că Omulețul lui Gopo cunoaște Republica Populară Romînă cum își cunoaște propriile... Era să spunem buzunare, dar ne-am amintit că talentatul lui părinte îl poartă nițeluș cam dezbrăcat, chiar și în aceste zile de iarnă. În fine, ca să lămurim lucrurile, vom spune că Homo Sapiens își cunoaște patria mai bine chiar decît — fără supărare! — toți reporterii și fotoreporterii luați la un loc. Dovadă cele ce s-au petrecut în ședința colectivului redacțional de la „Flacăra".

Dar s-o luăm pe îndelete și să povestim pe scurt cum s-au desfășurat faptele.

Vă mărturisim că de fapt intrăm în cîteva mici secrete profesionale. În primul rînd trebuie să aflați că noi obișnuim să ne întrunim într-un fel de „meciuri" săptămînale care se numesc ședințe de sumar. Spun însă că sînt meciuri, pentru că ele prilejuiesc aprige dispute între prea mulți împărțiți (în secții) și prea mulți despărțiți (vezi ședințele în care secțiile se ceartă între ele) membri ai redacției, care fiecare caută să-și tragă spuza pe turta lui, înșfăcînd o felie cît mai mare din friptura care se numește spațiul unui număr de revistă. Industria și arta, agricultura și politica internațională, știința și cuvintele încrucișate, umorul și sfaturile practice, comerțul și sportul — atîtea și atîtea secții și rubrici din revistă își disputâ dreptul la spațiu, încît ședințele respective

se transformă în aprige bătălii, soldate, ca toate bătăliile, cu victorii și înfringeri, dar mai ales cu amărăciuni și proteste. E lesne de înțeles cu cît devine mai bătăioasă o asemenea ședință cînd e vorba de un număr festiv, cu cît este mai disputat la un asemenea număr fiecare centimetru pătrat de pagină. Știind aceasta, ne-am gîndit că, pentru a preveni nemulțumirile, e bine ca la ședința respectivă să invităm un om obiectiv care să hotărască cu înțelepciune ce e de făcut, care să împartă judicios copiilor redacției cîte o felioară din marele cozonac (iertați-ne că mai sus i-am spus friptură!) al spațiului. Alegerea nu a fost prea grea. Căci cine oare este om mai înțelept decît... Homo Sapiens? Așa că...

Așa că iată-ne adunați pentru o oră — doar o oră! — în jurul unei mese de ședință. În ce privește musafirul nostru, socoteam că el va arbitra. Din păcate lucrurile nu s-au petrecut tocmai așa. Redactorul șef n-a apucat să rostească decît o frază: „E ultima ședință de sumar din 1960; întocmim numărul festiv închinat zilei de 30 Decembrie și Anului nou; avem nevoie de materiale care să arate ce a înfăptuit mai de seamă poporul nostru în anul ce a trecut, ce perspective are pentru anul viitor — materiale vii, interesante, optimiste, așa cum este însăși sărbătoarea Anului nou, așa cum este însuși poporul nostru...“

Redactorul nostru n-a apucat să spună mai multe. Reporterii și fotoreporterii n-au apucat să-și deșerte servietele și buzunarele de caiete, carnete, foi cu notițe de tot felul, filme, fotografii, diapozitive etc., etc., că Omulețul lui Gopo a și intrat în acțiune.

— Propun... Propun — spuse el — să începem cu... începutul.

— La început a fost cuvîntul! — îl întrerupse glumind un mucalit din secția știință.

— Asta numai în legendă! — făcu o punere la punct Omulețul. Și dumneata, ca om al științei, ar trebui să știi mai bine ca oricine că la început a fost Munca. Deci, tovarăși, să începem cu Munca.

— La început a fost Agricultura... — spuse reporterul specialist în problemele agricole.

— Ba la început a fost Vînătoarea — replică cel ce redactează „Colțul vînătorului și pescarului sportiv“.

— Ba la început a fost Unealta — puse la punct lucrurile Omulețul nostru.

— Deci, metalurgia!—strigă victorios reporterul specializat în problemele industriei grele.

— Într-adevăr, metalurgia — îl aprobă Omulețul. La început, sau mai bine zis la baza construcției noastre socialiste, pentru că nu avem de gînd s-o luăm de la... nașterea lui Homo Sapiens. Noi intenționăm să ne ocupăm de anul 1960, an care a marcat noi victorii în construirea bazei economice a socialismului și trecerea la dezvoltarea acestei baze în vederea desăvîrșirii construcției socialismului. Și bineînțeles că dintre toate ramurile de producție, în primul rînd trebuie să ne ocupăm de industria metalurgică.

— Ura!—exclamă reporterul specializat în problemele industriei grele. Am un material grozav. Un fotoreportaj despre cele două cetăți de foc: Reșița și Hunedoara. Au fost în întrecere între ele și în fruntea întrecerii socialiste pe țară. În plus, ele ne vorbesc și de viitorul metalurgiei noastre: la Reșița și la Hunedoara se făuresc uneltele și oamenii Galațiului de mîine...

— Cunosc un prim-topitor de la Reșița, Stenghel îl cheamă... — întrerupse un fotoreporter specialist în portrete.

— Și eu îl cunosc pe Eroul Muncii Socialiste Ștefan Tripșa de la Hunedoara — întrerupse un alt fotoreporter specialist în portrete.

— Știți ce a spus Tripșa de la tribuna celui de-al III-lea Congres al partidului? — intră în discuție redactorul de politică internă. Că de la începutul anului și pînă la data ținerii Congresului oțelarii din secția sa au realizat numai la prețul de cost economii de 6 milioane lei!

— Asta e foarte bine — interveni reporterul „metalurgist“ — dar mi se pare că tot atît de important este să arătăm că la Hunedoara a intrat în funcțiune cuptorul Martin de 400 de tone...

— Ei și?— întrebă fotoreporterul „portretist“.

— Cum „ei — și?“! Numai acest cuptor va da singur într-un an de patru ori mai mult oțel decît dădea întreaga Hunedoară în 1948.

— Bine, dar metalurgie nu înseamnă numai Hunedoara și nici măcar numai Hunedoara și Reșița... — întrerupse șeful secției economice.

— Dar numai în ceea ce privește oțelul producția din 1960 a fost cu peste 370.000 tone mai mare decît cea din 1959. Și aceasta înseamnă în primul rînd Hunedoara și Reșița! — replică „metalurgistul“.

— Da, însă metalurgie înseamnă și „23 August“-București, și „Iosif Rangheț“-Arad, și „Wilhelm Pieck“-Brăila, și „Ernst Thälmann“-Brașov, și „1 Mai“-Ploiești, și Roman, și Bîrlad, și Satu Mare, și Cîmpia Turzii, și... Metalurgie înseamnă și industria constructoare de mașini, a cărei producție a fost în 1960 de 10 ori mai mare decît în 1938...

— Aveți dreptate! Aveți cu toții dreptate! Dar ce publicăm din toate acestea? — întrebă nedecis Omulețul.

— Cu totul altceva — sări de la locul său reporterul „energetician“ (așa-i zicem noi; este cel specializat în problemele energetice). Și continuă: S-au împlinit anul acesta 10 ani de la publicarea Planului de electrificare. Bicazul nu mai este doar un punct pe hartă, ci și o mare. O mare care produce lumină. Alte construcții noi vor începe. S-au întins sute de kilometri de linii de înaltă tensiune. Și pe sub Dunăre a trecut un cablu, în Dobrogea. Poftiți: am și grafice, am și fotografii, am și hărți... Lumină, forță... Sate electrificate, cinema, radio, televiziune... Ce spui, Omulețule, poate lipsi așa ceva din revistă?

— Fără îndoială că nu. Dar...

— Dar despre întreprinderile nou înființate putem să nu scriem ni-

mic? — se interpuse șeful secției economice. 17 noi întreprinderi au fost puse în funcțiune anul acesta...

— Exact! — spuse cu entuziasm „metalurgistul". Am în cap și titlul materialului: „Anul are 365 de... kilometri".

— Cum adică?

— Fabrica de țevi sudate „București". A intrat anul acesta în funcțiune. Produce zilnic un kilometru de țeavă sudată. Am niște poze grozave făcute prin... țeavă.

— Iar metalurgie?!—exclamă cu indignare „alimentara", reporterul specializat în problemele industriei bunurilor de consum. Dar cu Bucecea și Luduș cum rămîne? Și astea sînt două fabrici intrate în funcțiune anul acesta. Partidul a trasat ca sarcină lichidarea importului de zahăr. Și iată că s-a realizat! Anul acesta am produs cu 135 tone mai mult zahăr ca în 1959. E sau nu un subiect... dulce?

— De dulce, nimic de zis! — răspunse Omulețul. Și fără îndoială că subiectul merită un reportaj. Dar mai sînt și altele. Așa că putem considera că n-am răspuns încă în întregime la întrebarea: „Ce publicăm de Anul nou?".

— De-ar ști pădurea să grăiască! — interveni fotoreporterul „peisagist".

— Un titlu de romanță?

— Nu: de fotoreportaj. Despre exploatarea și valorificarea superioară a lemnului!

— Din nou despre mecanizarea muncii în pădure?

— Și despre asta, dar nu numai despre asta. Și despre drumul de la țapina străveche pînă la podul rulant și fierăstrăul electric — dar și despre drumul de la bușteanul de lemn aruncat în foc pînă la fabricile de plăci aglomerate, placaj, mobilă modernă. Să nu uităm de noua fabrică de mobile din Iași, de fabrica modernă de cherestea de la Preajba, de noua secție de valorificare superioară a lemnului de stejar de la Gugești...

Omulețul nostru era în mod vizibil din ce în ce mai încurcat.

— Da... Desigur... Și pădurea are ceva de spus. Cu atît mai greu este să ne lămurim: „Ce publicăm de Anul nou?"

— Am eu o propunere „tare"! — interveni reporterul „plugar" (ăsta e cel specializat în problemele agriculturii). E vorba de un reportaj cu sarmale, cîrnați, biciclete, case noi, aragazuri, mașini de cusut...

— Și dumneata ai titlul?

— Păi altfel nici nu se poate! „Cum își petrec revelionul 400 de foste slugi". E vorba de colectiviștii din Zăbrani, raionul Lipova. Toți acești 400 de țărani au fost pe vremuri — ei și familiile lor — iobagi ai boierilor și argați ai chiaburilor. Colectiva le-a creat o altă viață. Ea le-a dat trai îmbelșugat. Și nu numai atît: le-a dat și demnitatea de oameni.

— Păi despre Zăbrani am mai scris...

— Atunci altă propunere. Am fost de curînd oaspetele unui colectivist din Bărăgan, din comuna Gheorghe Lazăr, raionul Slobozia. Îl cheamă Stan Vizireanu.

— Și?

— Să vă spun numai cîteva

① „Metalurgistul":

— „Anul are 365 de... kilometri". Fabrica de țevi sudate „București", una din cele 17 întreprinderi noi, intrate în funcțiune anul acesta, produce 1 km țeavă sudată în 24 ore.

② Fotoreporterul „peisagist":

— ...Despre drumul de la țapina străveche pînă la podul rulant și fierăstrăul electric — dar și despre drumul de la bușteanul de lemn aruncat în foc pînă la fabricile de plăci aglomerate, placaj, mobilă modernă...

Iată o fotografie care redă un aspect al mecanizării muncii, în vederea valorificării superioare a lemnului, la U.I.L. Curtea de Argeș!

③ „Torcătorul":

— Dar fără Săvinești se poate concepe un material de fine de an? Și fără „F. C. Gheorghiu-Dej"? Și fără „Industria Bumbacului"? Și fără „Ianos Herbak"? La uitați-vă aici, în fotografia asta, ce modele frumoase de pantofi se produc la „Herbak"!...

④ —...Dar despre acest laborator de aparataj electric de la Institutul Politehnic ce ziceți? Mai ales dacă ne amintim cum trăiau și cum învățau studenții romîni pe vremea burgheziei!

⑤ „Academicianul", adică reporterul ce cutreiera institutele de cercetări științifice:

— Știința vreți s-o lăsați deoparte? Avem atîtea realizări! Iată numai în domeniul aplicațiilor pașnice ale radioactivității! În medicină, în carotajul petrolifer, în agricultură... Uitați-vă la fotografia aceasta: într-unul din laboratoarele I.C.A.R.-ului se fac experiențe cu fosfor radioactiv asupra plantelor de tutun.

„Constructorul":

— ...Dacă treceți prin Linăriei, nu mai recunoașteți cartierul... Pînă în 1975 problema locuințelor la orașe va fi practic lichidată.

„Comerciantul":

— Ați vizitat Pavilionul de mostre de astă-toamnă?... Cantitatea de mărfuri pe care o va desface comerțul socialist va fi în 1965 de 2 ori mai mare decît în 1959...

„Culturalul":

— ... Anul ăsta 2 milioane și jumătate de copii au primit gratuit cărți școlare...

cifre: 2.532 kg grîu, 6.078 kg porumb, 340 kg orz, 600 litri vin, 15.180 lei în numerar... Acestea și încă altele sînt veniturile cu care s-a ales Vizireanu la capătul unui an de muncă în colectivă.

— Și aceasta e interesantă — răspunse Omulețul. Dar despre noile colective înființate în 1960 nu scrieți nimic? Dar despre S.M.T.-uri? Dar despre gospodăriile agricole de stat care devin din ce în ce mai rentabile și ajută din ce în ce mai mult la transformarea socialistă a satului nostru? Dar despre porumbul stloz care cîștigă din ce în ce mai

„Energeticianul":

— Bicazul nu mai e un punct pe hartă, ci și o mare. O mare care produce lumină.

mulți adepți, despre creșterea șeptelului proprietate obștească, despre livezile și viile patriei...? (V-am spus noi că Omulețul își cunoaște bine patria? — N. A.). Toate sînt interesante — continuă el — despre toate trebuie să scriem. Așa că încă o dată trebuie să ne întrebăm: „Ce publicăm de Anul nou?"

— Eu cred că cel mai grăitor lucru e construcția — interveni reporterul „constructor". Sute și mii de blocuri noi au fost construite în toată țara. Pînă în 1975 problema locuințelor la orașe va fi practic lichidată. N-ați văzut planurile și machetele apărute anul acesta în presă? Numai prin sistematizarea șoselei Mihai Bravu și a bulevardului Gheorghi Dimitrov se vor construi 10.000 de apartamente. Dar în Lînăriei ați fost? Dacă treceți pe acolo nici nu mai recunoașteți cartierul. Și pe urmă a intrat în stadiul de finisare cea mai înaltă construcție a Capitalei: Gioconda. Despre toate astea putem să nu scriem nimic?

— Nu, desigur că nu — răspunse din nou Omulețul. Mai ales că ele vorbesc direct despre creșterea nivelului nostru de trai... Deci

„Comerciantul":

— Astă-vară s-au redus prețurile de vînzare la peste 1.100 sortimente de bunuri de larg consum (de la motociclete pînă la... ciocolată și bomboane). Fotografia aceasta a fost făcută atunci, imediat după publicarea documentului prin care, reducîndu-se prețurile, populația țării a obținut un cîștig de 1 miliard lei anual.

— Asupra succeselor lui Gopo trebuie să-ţi mai dăm vreun amănunt, Omuleţule? Mi se pare că ştii şi tu unele amănunte cu privire la cele trei medalii de aur pe care le-a luat...

„Plugarul":

— Pe vremuri, pe ţăranii muncitori îi mîna la muncă, sub bici, vechilul. Astăzi, colectiviştii aceştia merg la muncă liberi, veseli, optimişti. Aceasta pentru că au conştiinţa că muncesc pentru ei!

„Artista":

— ...Dar „Valurile Dunării" şi Premiul cel mare de la Karlovy-Vary? Iată-i pe Lazăr Vrabie şi Irina Petrescu, cei doi protagonişti ai filmului lui Liviu Ciulei...

la ce ne oprim pentru Anul nou?

— Aici! — sări „comerciantul", reporterul specializat în problemele comerțului. Aici: la nivelul de trai! Astă-vară s-au redus prețurile de vînzare la peste 1.100 sortimente de bunuri de larg consum. Un miliard de lei cîștig într-un singur an pentru populație. Intrați în toate magazinele: sortimente noi de mărfuri frumoase, de calitate. Ați vizitat Pavilionul de mostre de astă-toamnă? Dar magazinele noi le-ați vizitat? „Polar", „Unic", „Delta Dunării", „Modern", „Miorița" ... Ca să nu mai amintesc decît de vreo cîteva din București... Ce să mai spunem de întreaga țară!... Pînă și în Onești, localitate care acum cinci ani era un biet sat, funcționează un mare magazin cu autodeservire. Cantitatea de mărfuri pe care o va desface comerțul socialist va fi în 1965 de 2 ori mai mare decît în 1959. Se poate un număr de An nou fără toate acestea?

— Dar fără mase plastice se poate? — interveni reporterul „chimist". În 1960 producția de mase plastice e cu 5.000 tone mai mare decît în 1959...

— Dar fără Săvinești se poate concepe un material de fine de an? — întrebă „torcătorul". Și se completă imediat: Și fără „F.C. Gheorghiu-Dej"? Și fără „Industria Bumbacului"? Și fără „Ianos Herbak", „Kirov", „Bella Breiner"-Timișoara...

— N-a spus nimeni...—făcu Omulețul. Tocmai de aceea ne întrebăm: Ce pub...

— Piața Republicii! — îl întrerupse din nou „constructorul". Ce-mi tot dă „torcătorul" cu abaua și botinele lui! Construcțiile în primul rînd! Uite, am și diapozitive color: Piața Republicii, Ploiești, Oradea, Bacăul, Baia Mare, Iașul, Medgidia... O poezie!

— Am și eu o poezie — interveni „culturalul": 2 milioane și jumătate.

— Ăsta-i titlu de poezie?!

— Sigur că da. Anul ăsta 2 milioane și jumătate de copii au primit gratuit cărți școlare...

— Lasă cărțile! — sări „artista". Fără artă se poate concepe un număr de Anul nou? Corneliu Baba, membru de onoare al Academiei de Artă a U.R.S.S., „Valurile Dunării" și Premiul cel mare de la Karlovy-Vary, Gopo și cele trei medalii de aur (aici Omulețul nostru se înecă într-o tuse jenată provenită din bine cunoscuta-i modestie și-și îndreptă un imaginar nod la cravată). „Darclée", concertele lui Georgescu, Voicu și Ruha peste hotare, turneul Operei noastre în U.R.S.S. și al Municipalului la Budapesta...

— Dar ce, numai arta? — sări ca fript „boxerul" — fotoreporterul sportiv. Medaliile de la Olimpiadă... Sau măcar poza Iolandei Balaș... Ceva mai mare... Știți... 186 cm...

— Prea înalt pentru dimensiunea revistei noastre — interveni „metalurgistul". Eu zic tot Hunedoara...

— Ba Bicazul...

— Ba Săvineștiul...

— Ba Preajba...

— Ba șeptelul.

— Ba mase plastice.

— Ba Electronica.

Ce a urmat se înțelege: ceva ce s-a apropiat de vacarm. Noroc că a bătut ora 12. Omulețul n-a apucat să zică decît: „Și, totuși, ce pub...?" că redactorul șef a pus punct: „Ședința s-a terminat!"

. . . . . .

Ei, dacă pînă la urmă nici Omulețul lui Gopo n-a reușit, poate că ne spuneți dv., cititorii: din toate acestea ce să publicăm de Anul nou?

V. SAVIN și G. CIUDAN

Desene de I. POPESCU-GOPO

N. A. — După ședință, Omulețul ne-a șoptit la ureche: „Văd că în ședință ați avut și o secretară... Ce-ar fi dacă ați publica stenograma pe care a făcut-o?"

Uite, dom'le, ce-nseamnă să fii... Homo Sapiens!...

„Boxerul":
— ...Măcar poza Iolandei Balaș... Ceva mai mare... Știți... 186 cm...

— ...Și iată-l pe unul dintre interpreții echipei de teatru a căminului cultural din Dolhasca, raionul Fălticeni, formație care a obținut Premiul I și titlul de laureat la căminele culturale în cadrul festivalului bienal de teatru „I. L. Caragiale" pentru spectacolul „Răzeșii lui Bogdan".

„1961

Transmit poporului romîn cele mai bune urări pentru anul 1961. Lucrările Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii, cu prilejul cărora am fost la Bucureşti, nu mi-au dat posibilitatea de a cunoaşte bine frumoasa dv. capitală, dar nu m-au împiedicat de a simţi calda ospitalitate a poporului romîn.

Nădăjduiesc că, datorită eforturilor noastre comune, vom putea face ca 1961 să fie un an al dezarmării şi al păcii trainice.

John BERNAL (Anglia)
preşedintele executiv al Consiliului Mondial al Păcii

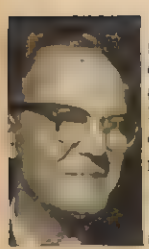

Lupta oamenilor pentru dezarmare este grea, dar sînt încredinţat că ea va repurta noi succese în anul 1961.

Doresc tuturor cititorilor revistei „Flacăra" un An nou fericit, într-o lume a coexistenţei paşnice.

James G. ENDICOTT
(Canada)

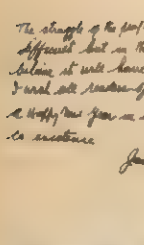

Cele mai călduroase urări săptămînalului romînesc „Flacăra" şi un An nou fericit cititorilor revistei.

Eu însumi sînt un vechi ziarist, de mai bine de cincizeci de ani. După părerea mea, ziaristica nu este o profesiune, ci o misiune sfîntă. În actualele condiţii internaţionale, această misiune este aceea de a înlătura războiul, a asigura pacea în lumea întreagă şi a stabili unitatea omenirii pe baza unor largi principii socialiste.

Dorinţa mea fierbinte este ca „Flacăra" să contribuie la înfăptuirea cît mai grabnică a acestui scop.

Pandit SUNDERLAL
preşedintele Consiliului pentru Apărarea Păcii pe întreaga Indie

Ca reprezentant al Germaniei iubitoare de pace, care şi-a găsit înfrumuseţarea statală în RepublicaDemocrată Germană, urez poporului frate romîn ca în anul 1961 să obţină noi victorii pe plan economic şi cultural şi ca legăturile strînse ale ţărilor noastre, de la Marea Baltică pînă la Marea Neagră, să se consolideze şi mai mult, în lupta împotriva militarismului vestgerman şi spre binele păcii.

Prof. Albert NORDEN
(R. D. Germană)

Un partizan al păcii nu poate şovăi atunci cînd este vorba să-şi exprime urările pentru 1961! Ceea ce vrem şi dorim este dezarmarea. Nu mai avem dreptul să ne gîndim la altceva, să acţionăm altfel. Este o sarcină grea, care te absoarbe. Dar trebuie îndeplinită.

În această privinţă, poporul romîn ne-a ajutat. Noi îi urăm succes în încercarea de a face din Balcani o zonă denuclearizată şi a coexistenţei paşnice.

Isabelle BLUME
(Belgia)

Doresc sincer ca bravul popor romîn să facă noi paşi pe drumul construirii socialismului.

Fie ca anul 1961 să fie pentru popoarele din întreaga lume anul primelor măsuri în vederea dezarmării generale, totale!

Fie ca anul 1961 să fie anul lichidării colonialismului!

Perspectivele păcii să se lărgească din ce în ce mai mult! Omenirea să-şi poată asigura viitorul fericit al unei lumi fără războaie.

N. MUTRAN
(Liban)

Prin intermediul revistei „Flacăra" transmit poporului romîn un salut cordial cu prilejul Anului nou şi urări fierbinţi de pace şi prietenie trainică între toate popoarele lumii.

Alberto T. CASELLA
(Argentina)

Urez revistei „Flacăra" să-şi continue frumoasa luptă pentru progres şi pace.

1 ianuarie 1961 este prima zi a anului care va aduce noi victorii poporului romîn; ea inaugurează totodată deceniul care va însemna un salt înainte şi o schimbare decisivă pentru buna înţelegere şi prosperitatea popoarelor, pe drumul unei mai complete libertăţi umane, sub steagul socialismului.

Senator Vello SPANO
(Italia)

Anul 1960 a fost un an activ şi bogat în evenimente.

Forţele păcii n-au izbutit încă să înlăture definitiv primejdia unui război atomic dar, datorită luptei unanime a popoarelor pentru pace, s-au apropiat posibilitatea şi perspectiva de a impune imperialiştilor coexistenţa paşnică şi dezarmarea.

Republica Populară Romînă, atît prin măreţele progrese realizate în construirea unei societăţi noi, cît şi prin iniţiativele ei de pace, a adus o eminentă contribuţie la această luptă.

Iată de ce, cu prilejul Anului nou, urez poporului romîn noi şi mari succese în construirea socialismului şi în realizarea iniţiativelor sale în favoarea păcii şi a prieteniei între popoare.

Fernand VIGNE
(Franţa)

„Forţa noastră este strîns legată de dragostea noastră pentru pace: noi nu încercăm să lătrăm la istorie şi să ne înfigem colţii în pulpana viitorului, cum fac businessmenii, care şi-au pierdut capul. Noi cunoaştem atît valoarea noastră cît şi a prietenilor noştri".

Ilya EHRENBURG
(U.R.S.S.)

să fie un an al dezarmării şi al păcii trainice"

Am avut la Bucureşti deosebita satisfacţie de a simţi legendara ospitalitate a poporului romîn, al cărui reprezentanţi ne-au făcut o primire pe care n-o vom uita niciodată.

Poporelor iubitoare de pace le revine acum sarcina de a-şi dubla eforturile în vederea înlăturării tuturor cauzelor generatoare de războaie.

Mamoudou TOURE
(Guineea)

– CORESPONDENȚĂ DIN MOSCOVA –

de M. CIUROVA

Foto: M. OZERSKI

„Povestea unui om adevărat"

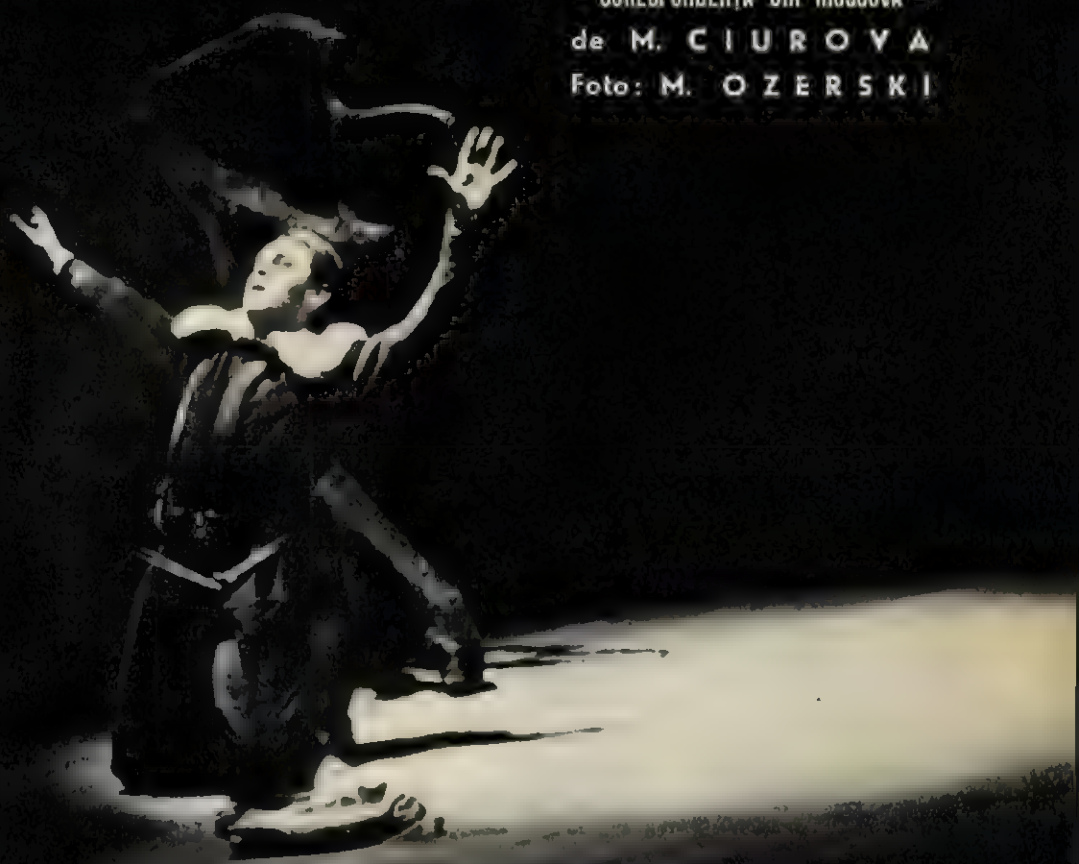

la Balșoi Teatr

În fotografia de sus: scenă din actul întîi al operei „Povestea unui om adevărat" de S. Prokofiev.

În spectacolul de la Balșoi Teatr, Evgheni Kibkalo a jucat alături de cunoscutul artist al poporului din U.R.S.S., A. Krivcenia (stînga), care a interpretat rolul comisarului.

Iată și momentul cînd Alexei începe să devină stăpîn pe picioarele sale...

Din paginile cărții, „Povestea unui om adevărat" a urcat pe ecranele lumii iar de aici, printr-un firesc proces de osmoză între arte-surori, iată că a trecut recent pe scena Teatrului Mare al U.R.S.S., sub chipul unei opere *contemporane* în întreaga accepție a noțiunii. Cea de-a 185-a stagiune a Balșoi-ului a marcat astfel momentul festiv al premierei operei lui Serghei Prokofiev, închinată unui om simplu al zilelor noastre, unui om sovietic de o forță sufletească impresionantă. Opinia asupra spectacolului realizat după libretul soției compozitorului, Mira Mendelson-Prokofieva, și în regia lui G. Anisimov este acum clară: Balșoi Teatr se află în fața unui mare succes. Și aceasta deși în 1948, imediat după ce a fost terminată de Prokofiev, opera montată la teatrul „Kirov" din Leningrad cunoscuse o primire rece din partea criticii: spectacolul de atunci fusese teatral, convențional, iar partitura — „cîntată" și nu interpretată, trăită.

Actuala versiune a spectacolului valorifică din plin potențele muzicale și dramatice ale operei. Laconismul rezolvării regizorale, expresivitatea decorului redus la cîteva elemente simple și sugestive, dramatismul mereu mai intens al desfășurării acțiunii și, mai ales, modalitatea nouă de interpretare vocală și actoricească au dus la un spectacol ce constituie un adevărat eveniment al stagiunii muzicale moscovite. Tînărul bariton Evgheni Kibkalo, interpretul lui Alexei, mărturisea că „remarcabila operă a lui Prokofiev, atît de dramatică și solicitînd interpretului o permanentă tensiune, este prima în care interpretează rolul unui om al zilelor noastre" și că este „cu atît mai fericit de a putea să cînte într-o lucrare ce evocă forța, curajul și fermitatea omului sovietic".

Și, într-adevăr, una din marile reușite ale operei este excepționala caracterizare muzicală a personajului principal, iar publicul a apreciat din plin conținutul profund patriotic și popular al întregului spectacol al Balșoi-ului.

Premiera operei „Povestea unui om adevărat" a prilejuit un moment cu adevărat emoționant. După ultima cădere a cortinei, pe scenă a urcat Eroul Uniunii Sovietice Alexei Maresiev — cel a cărui faptă de vitejie a fost celebrată în romanul lui Boris Polevoi și care a inspirat apoi și pe marele compozitor Prokofiev. Împreună cu cîțiva tovarăși ai săi de arme, el i-a îmbrățișat pe cîntăreți, mulțumindu-le pentru momentele de înaltă artă oferite în acea seară.

Iată, pentru prietenii noștri din Romînia, cîteva imagini din spectacolul realizat de artiștii Balșoi Teatr-ului.

Un fotointerviu în ajun de revelion

de Sanda FAUR-DIMA și Dan BÎRLĂDEANU

— Alo? Cu Horia Șerbănescu, vă rog... Sau cu Radu Zaharescu.

— Poate că ați dori să vă precizați preferințele... Telefonul nu e scenă: nu ne suportă pe amîndoi deodată.

— Și, totuși, de amîndoi avem nevoie.

— Dar cine întreabă?

— Revista „Flacăra". Pentru un interviu...

— Un interviu telefonic? Perfect. Îl rezolvăm noi rapid: tot ne aflăm acum împreună... Dar știți, sîntem foarte ocupați cu Anul nou: teatrul, radioul, televiziunea...

— Numai că noi dorim nu un tele ci un fotointerviu. Un fotointerviu cu specific... casnic, ca să spunem așa. Pe Horia și Radu, cei de pe scenă sau de pe ecranul televizorului, îi cunoaștem... Vrem să-i vedem acasă.

— Acasă? Vă imaginați că noi mai stăm și pe-acasă? Radule, ce treburi avem azi?

În receptor se aud foșnet de foi, un oftat, cîteva replici...

— Ați auzit? Peste un sfert de oră plecăm să pregătim scheciul pentru televiziune, după-amiază lucrăm la cupletele viitorului „Concert-expres", la noapte repetăm pentru radio!...

— Și, totuși, nu vă putem găsi niciodată acasă? Nu aveți și dumneavoastră preocupări familiare, mai pămîntene, ca tot omul?

— Noi, preocupări pămîntene? Drept cine ne luați? Avem numai și numai preocupări artistice! Exclusiv artistice... Și dacă doriți să vă convingeți, poftiți, noi mai stăm puțin acasă. Sînteți oaspeții noștri. Ne veți ierta însă că numai pentru un sfert de oră.

Drept care, ajunși pe strada Paris, la locuința lui Horia, am apucat să mai transpunem pe peliculă doar amabila invitație pe care o vedeți în cele două fotografii ce încadrează paginile de față. Și să notăm repede în carnetul de reporter că Horia face teatru de... 31 de ani (avea 6 ani cînd a debutat pe scena Naționalului), că Radu compune acum melodia „Orașul meu văzut de sus", că Horia scrie pentru Dorina Drăghici cupletul „Mardare" și că, împreună, cei doi vor aniversa curînd 12 ani de... căsnicie artistică. Apoi ne-am luat rămas bun și ne-am despărțit în fața casei, dezamăgiți de eșecul planului nostru fotointerviu.

Dar, spre norocul dv., al cititorilor, ne-am amintit că sîntem gazetari și că gazetarii nu se lasă cu una, cu două. Așa că, înarmați cu aparate fotografice, ne-am strecurat pe ușa de din dos, am urcat în pod, am făcut găuri în tavan (zău, credeți-ne!) și ne-am pus să-i „spionăm" pe cei doi artiști, dorind să vă arătăm cum își scriu textele, cum își compun cîntecele, cum repetă — într-un cuvînt: cum pregătesc programul de revelion.

Rezultatul foto... investigațiilor noastre vi-l redăm în cîteva imagini.

Maioneza, îndărătnică, deși preparată după docte sfaturi culinare, s-a tăiat! Pur și simplu. Cine ar fi crezut că o simplă maioneză îți poate da atîta bătaie de cap!... (Fotografia nr. 1)

Mugurel, flăcăul tatii cel serios și dolofan, n-a putut fi hotărît să consume grișul cu lapte (preparat de însuși tăticul), decît după ce i-a fost debitat întreg cupletul cu marțienii veniți în vizită pe Pămînt (ținut secret muritorilor de rînd pînă la premiera „Concertului-expres"). (Fotografia nr. 2).

Radu n-a scăpat însă așa de ușor. Pînă n-a terminat toate lecțiile Marinei („cumplită tirană, domnule! Acum mai merge, că-i într-a-ntîia. Dar cum mă voi descurca eu cu exercițiile de aritmetică la anul?!) n-a avut dreptul să se ridice de la masă. Și tocmai trebuia să pregătească pentru emisiunea „Școala și viața" un scheci satiric la adresa părinților — auziți, oameni buni, ce concepții și practici defectuoase mai există încă! — care se substituie copiilor lor la pregătirea lecțiilor (fotografia nr. 3).

Cam acestea — și altele de acest fel — s-au întîmplat în respectiva după-amiază. Stările de lucruri ne-au cam intrigat însă: am văzut o bucătărie cu tot dichisul necesar; dar n-am văzut gospodina; am cunoscut doi puști simpatici; dar unde le-or fi fost mamele? Unde au dispărut în această după-amiază soțiile lui Horia și Radu? Am văzut doi artiști; dar unde sînt nesfîrșitele lor după-amiezi de repetiții?...

Lucrurile s-au lămurit după ce am făcut alte investigații, de astă dată prin vecini: fără voia noastră, în această zi am fost martorii unei cumplite „vendetta". După săptămîni întregi în care Horia și Radu au pregătit pentru Anul nou emisiuni de radio și televiziune, scenete, scheciuri și cuplete — uitînd să mai dea și pe acasă — iată că astăzi soțiile au reușit să pună mîna pe ei și să-i „distribuie" în roluri casnice: „Tot v-ați specializat voi în pregătiri festive, ce-ar fi să vă aplicați cunoștințele și în materie culinară?!"

Drept care a urmat ceea ce ați putut vedea în fotografiile paginilor de față.

VĂ INVITĂM SĂ GHICIȚI...

Ce emisiuni radiofonice ascultă eroii fotointerviului nostru? Spre liniștirea dumneavoastră, vă anunțăm că răspunsurile exacte pot fi găsite în pagina 22.

La întrebarea:

CINE VA CÎȘTIGA ÎNTRECEREA?

Secolul XX răspunde:

SOCIALISMUL!

U.R.S.S.

S.U.A.

Acum patru decenii a început în lume o competiție fără precedent: tînăra Republică Sovietică se încumeta să se ia la întrecere cu colosul capitalist; aceasta, în timp ce în jurul leagănului ei se înghesuiau s-o înăbușe cele 14 ursitoare — puterile intervenționiste — care-i preziseseră moartea încă din fașă.

Întrecerea începuse fără contract, fără statut, fără declarații; ea era pornită numai prin faptul că se născuse și se afirma puternic primul stat socialist din lume. Pînă atunci Statele Unite ocupaseră primul loc în lume în producția industrială, în timp ce Rusia țaristă era pe locul al cincilea, producînd de opt ori mai puțin decît S.U.A., iar pe cap de locuitor, de 13-14 ori mai puțin.

În fața unui asemenea handicap, mulți oameni din vremea aceea nu prea acordau șanse tînărului stat apărut în arena întrecerii mondiale.

Au trecut de atunci patru decenii și mai bine. Socialismul a devenit UN SISTEM MONDIAL CARE SE TRANSFORMĂ ÎN FACTORUL HOTĂRÎTOR AL DEZVOLTĂRII SOCIETĂȚII OMENEȘTI, și aceasta este — așa cum arată recenta Declarație a Consfătuirii de la Moscova a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești PRINCIPALA TRĂSĂTURĂ DISTINCTIVĂ A TIMPURILOR NOASTRE.

În timp ce S.U.A. — principalul concurent capitalist — exprimă în chipul cel mai evident putrefacția capitalismului, Uniunea Sovietică, în fruntea lagărului socialist, înfăptuiește cu succes construcția desfășurată a societății comuniste, deschizînd întregii omeniri calea spre comunism.

Se apropie vremea cînd va fi îndeplinită sarcina economică fundamentală a Uniunii Sovietice: a ajunge din urmă și a depăși țările capitaliste cele mai dezvoltate nu numai în ceea ce privește volumul producției, ci și în producția pe cap de locuitor. Atunci Statele Unite ale Americii, capitalismul, vor suferi o înfrîngere în sfera hotărîtoare a activității umane: în sfera producției materiale. De aci și caracterul în primul rînd economic al întrecerii dintre cele două sisteme.

Iar dacă în competițiile obișnuite, sportive, elementul care le conferă atracție este imprevizibilul, necunoscutul, surpriza, în marea întrecere economică dintre U.R.S.S. și S.U.A., dintre capitalism și socialism, cîștigătorul e dinainte cunoscut.

La întrebarea: „Cine va cîștiga întrecerea?" — secolul XX răspunde clar și categoric: „SOCIALISMUL!"

Ceea ce demonstrează și imaginile alăturate, reprezentînd o succintă fotocronică a ultimelor patru decenii.

Două lumi în întrecere. De o parte, un grup de tineri surîzători (fotografia de sus), de cealaltă, niște domni nervoși (fotografia de jos)... Surîsul optimist al tinerilor constructori sovietici, în contrast cu nervozitatea businessmenilor de la bursa din New York, care se frămîntă, se agită plini de îngrijorare. O țară al cărei viitor se clădește pe șantiere — alta, al cărei prezent atîrnă de fluctuațiile bursei...

Nețărmurita încredere în viitor a generației septenalului sovietic, pe de o parte — iar pe de alta, neliniștea, panica oamenilor de afaceri, care sînt neputincioși în fața prăbușirii dolarului, a scăderii vertiginoase a rezervelor de aur ale S.U.A., a creșterii deficitului balanței de plăți... Declin economic, criză financiară, șomaj...

Orînduirea socialistă, cu tinerețea ei năvalnică, se întrece cu orînduirea capitalistă, îmbătrînită, intrată în putrefacție.

Conform unei legi obiective, tinerețea învinge!

1920. Întrecerea economică pornește în condiții grele: primul război mondial, lupta împotriva intervenționiștilor, războiul civil au adus țara într-o situație grea. Ostașii roșii luptă eroic pe frontul revoluției (stînga). În acest timp producția este de șapte ori mai mică chiar și decît înapoiata producție industrială a Rusiei de dinainte de revoluție, iar în unele sectoare atinge nivelul anilor 1860-1870.

În același an, 1920, producția S.U.A. înregistrează, datorită aceluiași război mondial, o creștere de o cincime față de nivelul antebelic... Producția de oțel (dreapta) este de 46,3 milioane tone, față de 0,2 milioane tone în Republica Sovietică! Occidentul prorocește pieirea puterii sovietice. „Daily Telegraph" scrie: *„Nici un om normal nu-i dă mai mult de o lună!"*

1920

1929

1929. Fondul destinat importului de tractoare se reduce la 63,8 milioane ruble. După un an uzina din Stalingrad dă țării primul tractor (stînga). Intră în funcțiune trei noi uzine de mașini agricole la Rostov, Gomel și Taşkent. Pe cîmpiile sovietice lucrează acum 40.000 de tractoare (față de 920.000 — de peste 20 de ori mai multe — în S.U.A.). În U.R.S.S. se extrag 47,8 milioane tone cărbune (față de 467,5 — de zece ori mai mult! — în S.U.A.!). Presa imperialistă ia în rîs cincinalul sovietic. „New York Times" scrie: „Încercarea de a spori producția cu o treime este o nebunie, și mai ales în U.R.S.S.". Dar în lumea capitalistă începe criza cea mare. Șomajul aruncă în stradă milioane de muncitori (vezi fotografia).

1935

1935. Se inaugurează prima linie a metroului din Moscova, încă o strălucită realizare a constructorilor sovietici. (În fotografia de jos, una din stațiile metroului.) În același an producția crește cu încă 30,2 la sută. În S.U.A. încep să se înregistreze cu îngrijorare marile succese economice sovietice. Unii încep să înțeleagă că puterea economică a unei țări nu se socotește după numărul limuzinelor; în 1935 în U.R.S.S erau 760.000 automobile, în S.U.A., cîteva milioane. În fotografia din stînga: la o uzină de automobile din S.U.A.

1945. Nici măcar un geam nu s-a spart, din cauza războiului, pe teritoriul S.U.A. (sus); în schimb, în U.R.S.S. hoardele fasciste au distrus: 62 furnale, 213 cuptoare Martin, 248 linii de laminare, 4.700 cuptoare de cocsificare, 61 centrale electrice mari, 13.000 poduri, 15.800 locomotive, 428.000 vagoane, 65.000 km de căi ferate, 49.000 combine, 137.000 tractoare, peste 61.000 sate și cătune, 31.850 întreprinderi (stînga)... În acest timp businessmenii americani fac afaceri mănoase. Marile companii monopoliste încasează dividende uriașe.

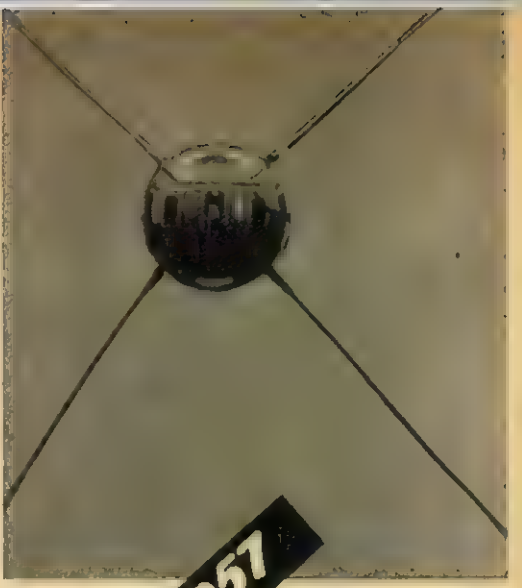

1946-1950. Eroicul popor sovietic a pornit la refacerea economiei distruse de război. Pe pămîntul pîrjolit apar noi fabrici, uzine, hidrocentrale (fotografia de jos). Capătă o mare importanță tehnica radiomăsurătorilor, tehnica rachetelor, televiziunea, cercetările atomice în scopuri pașnice. Se înfăptuiește cu succes cel de-al IV-lea plan cincinal sovietic. În 1950, în timp ce țările lagărului socialist își îndreaptă toate eforturile spre construcția pașnică, se dezlănțuie agresiunea americană împotriva poporului coreean (fotografia din dreapta). „New York Herald Tribune" scrie: *„Acum putem răsufla ușurați. Depresiunea care plana deasupra capetelor noastre a fost înlăturată"*.

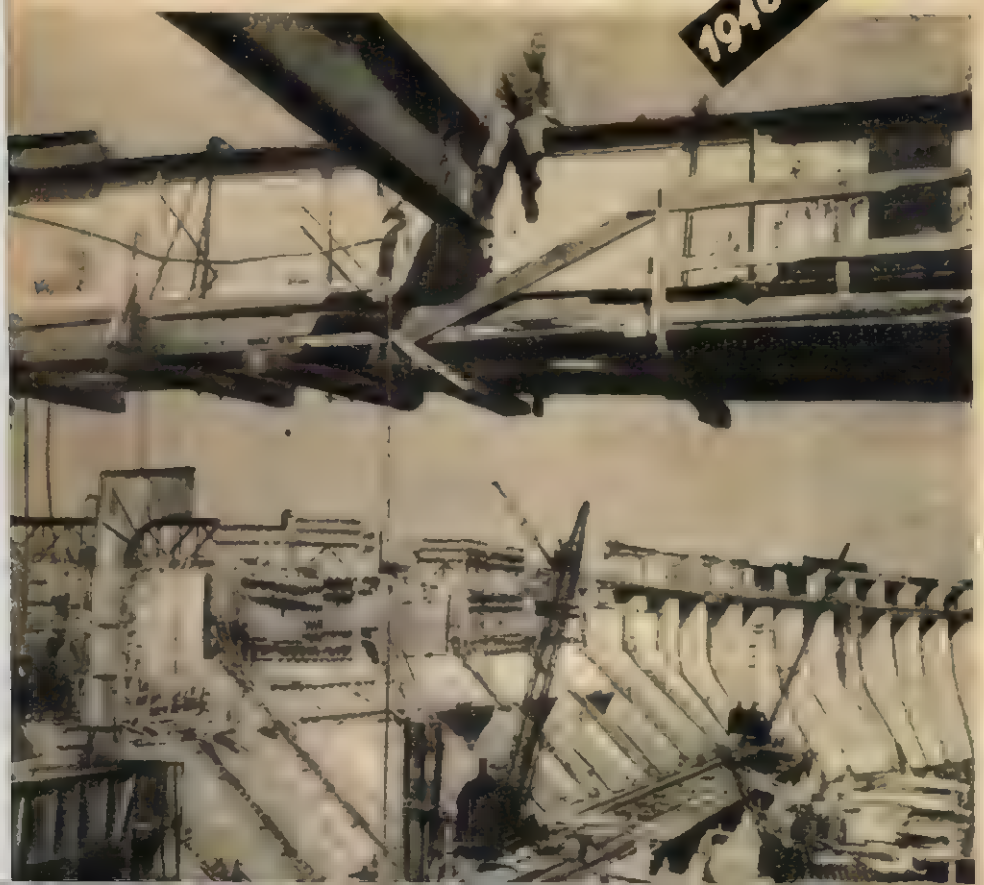

1956. În urma hotărîrii guvernului sovietic de a se trece la desțelenirea a 28-30 milioane hectare de pămînturi virgine și înțelenite, pînă în 1956 se realizează 35,5 milioane hectare (fotografia de sus); suprafața totală arabilă ajunge la începutul lui 1960 la 196 milioane hectare (cu peste 70 milioane mai mult decît în 1913); cele 54.600 colhozuri și 6.500 sovhozuri dispun de peste 2.000.000 tractoare, 500.000 combine cerealiere și milioane de alte mașini. În acest timp în S.U.A. se reduc suprafețele cultivate pentru a se menține prețuri înalte la produsele agricole. Producția agricolă americană crește de trei ori mai încet decît cea sovietică (2,3 la sută față de 7 la sută). E depășită și producția de lapte și unt a S.U.A. Mii de mici fermieri americani sînt ruinați. (În fotografia de jos: fermierul J. Ward în fața fermei sale părăginite).

1957. În ajunul celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, popoarele lumii recepționează semnalele primului satelit artificial al Pământului, lansat de U.R.S.S. (fotografia din stînga), urmat la intervale scurte de sputnici din ce în ce mai grei, de uriașe nave cosmice, de fotografierea reversului Lunii, de reîntoarcerea pe Pămînt a unei nave avînd la bord ființe vii; se apropie zborul primului om în Cosmos.

Cu stupefacție, cercurile războinice occidentale iau cunoștință de superioritatea științei și tehnicii sovietice (nu numai în domeniul tehnicii rachetelor), în timp ce repetatele eșecuri americane îi umplu de pesimism pe experți (stînga, jos). Savantul Wernher von Braun, după lansarea unei „portocale" americane, recunoaște cu amărăciune referindu-se la succesele sovietice: „**Ritmul progresului lor este de-a dreptul uluitor. Noi sîntem în urmă**". Iar generalul Medaris, fost șef al serviciului de cercetări balistice al armatei S.U.A., declară: *„Dacă U.R.S.S. ar întrerupe îndeplinirea planului său cosmic, S.U.A. ar avea nevoie de 3-5 ani pentru a ajunge la nivelul Rusiei Sovietice sau pentru a o întrece"*.

1958. Dacă Uniunea Sovietică a cucerit întîietatea mondială în domeniile hotărîtoare ale științei și tehnicii, aceasta se datorește și uriașei rețele de învățămînt care pregătește anual 100.000 ingineri, de trei ori mai mult decît în S.U.A. Azi în U.R.S.S. unul din patru oameni studiază în învățămîntul de stat. În universitățile sovietice (fotografia din dreapta) sînt de patru ori mai mulți studenți decît în Anglia, Franța, R. F. Germană și Italia luate la un loc. Datorită condițiilor vitrege de viață mulți tineri americani nu pot studia, devin răufăcători sau pur și simplu vagabonzi (fotografia de jos), iar cei ce reușesc să urmeze o școală au puține șanse de a se angaja după absolvire.

1960. Despre țara care în 1920 producea 0,2 milioane tone oțel, „New York Times" scrie: *„Specialiștii americani care studiază întrecerea economică dintre cele două țări sînt neliniștiți de faptul că U.R.S.S. produce în prezent aproape aceeași cantitate de oțel* (fotografia din dreapta) *ca și Statele Unite"*. Într-adevăr, U.R.S.S. înregistrează o creștere absolută la toate produsele, are un ritm anual de dezvoltare de 11,3 la sută (față de cel american de 2,4 la sută), a cucerit prioritatea la extracția de cărbune (16 tone pe secundă față de 12 tone în S.U.A.) și la minereu de fier (450 kg pe cap de locuitor față de 390 kg în S.U.A.). **Pînă la sfîrșitul septenalului U.R.S.S. va ajunge S.U.A. și o va depăși într-un șir de domenii.** În S.U.A. scade producția și crește șomajul (aproximativ 5 milioane de șomeri). În fotografia de jos, greviștii uzinei „General Electric" din Massachusetts își exprimă indignarea față de patroni și uneltele lor. Folosirea tot mai incompletă a capacității de producție, crizele de supraproducție au devenit un fenomen permanent. Viitorul economiei americane e sumbru...

„Soldaţi fără uniformă“

Ultimele zile ale lui 1960 au adus pe ecranul „Patriei" o nouă producţie a studioului „Bucureşti", filmul „Soldaţi fără uniformă". Prilejuind debutul regizoral al scriitorului Francisc Munteanu, care e şi autor al scenariului, filmul ne oferă o reîntîlnire cu apreciatul cineast Liviu Ciulei (de astă dată în postura de actor), cu Colea Răutu, pe drept cuvînt considerat cel mai prolific actor de film al nostru, cu Mircea Constantinescu, Lica Gheorghiu, Fory Eterle, I. Atanasiu-Atlas şi alţii. Pînă la vizionarea filmului, „Flacăra" oferă cititorilor ei — în pagina de faţă — cîteva imagini din film

ONEŞTIUL de azi în cîteva cifre

Tovarăşul Constantin Encica, directorul Organizaţiei comerciale locale din Oneşti, aflînd că facem fotografii pentru „Flacăra", ne-a propus să le însoţim cu cîteva cifre care, deşi privesc doar comerţul socialist din noul oraş muncitoresc moldovean, vorbesc despre multe alte lucruri: despre creşterea populaţiei, despre continua sporire a veniturilor celor ce muncesc aci şi despre urmarea imediată a acestui fapt: ridicarea nivelului lor de viaţă, despre cultura şi traiul civilizat ce pătrund, o dată cu fiecare nou locatar, în fiecare casă nou construită...

Socotim propunerea foarte bine venită — şi facem loc cifrelor:

— În anul 1958, magazinele din Oneşti au vîndut alimente în valoare de 13.287.000 lei; în primele 11 luni ale anului 1960, vînzarea respectivă s-a ridicat la 28.609.000 lei.

— Ţesături şi confecţii: 1958 — 14.920.000 lei; 1960 (pînă la 30 noiembrie) — 23.043.000 lei.

— Biciclete: 1958 — 53 bucăţi; 1960 — 1.610 bucăţi.

— Televizoare: 1958 — nici unul; 1960 — 86 bucăţi.

— Motociclete: 1958 — 3 bucăţi; 1960 — 101 bucăţi.

— Aparate de radio: 1958 — 20 bucăţi; 1960 — 703 bucăţi.

— Aragazuri: 1958 — 12 bucăţi; 1960 —905 bucăţi.

— Frigidere: 1958 — 9 bucăţi; 1960 — 56 bucăţi.

Graiul cifrelor este destul de elocvent pentru a nu mai avea nevoie de alte comentarii!

Sandu MATIAS
corespondent
Fotografiile autorului

① Magazin cu autodeservire la Oneşti, satul foştilor mocani de ieri.

② Încă unul dintre marile magazine oneştene: o unitate de desfacere a produselor industriale, deschisă în parterul unuia dintre blocurile de locuinţe muncitoreşti.

③ O nouă fabrică de pîine, avînd o capacitate de producţie de 20.000 pîini în 24 ore, a intrat recent în funcţiune.

④ Iată şi o neglijenţă. În această clădire necorespunzătoare funcţionează încă „Librăria noastră"! Nu e admisibil ca în noul oraş să nu se găsească un local potrivit şi pentru librărie! Sfatul popular din Oneşti are cuvîntul.

CEI 17 NOU-NĂSCUȚI AI LUI 1960

1960 a fost anul unui avînt uriaș al luptei de eliberare națională a popoarelor, anul destrămării accelerate a sistemului colonial. După decenii de-a rîndul de luptă crîncenă și grele jertfe — și nu prin „generozitatea" dezinteresată a colonialiștilor — alte milioane de oameni au sfărîmat lanțul robiei coloniale. „IMPERIALISMUL A FĂCUT TOTUL PENTRU A MENȚINE SISTEMUL ROBIEI COLONIALE. DAR ACEST SISTEM SE PRĂBUȘEȘTE", subliniază istorica Declarație a Consfătuirii recente de la Moscova a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești.

PE CLĂDIREA PARLAMENTULUI DIN MOGADISCIO s-a înălțat la 1 iulie 1960 drapelul Somaliei independente. În cursul anului 1960, la Yaounde, Lome, Bamakó, Dakar, Tananarive, Leopoldville, Porto Novo, Niamey, Wagadugu, Abidjan, Fort Lamy, Banghi, Brazzaville, Libreville, Lagos, Nouakchott, s-au înălțat rînd pe rînd drapelele următoarelor țări africane care și-au cucerit independența: Camerun, Togo, Republica Mali, Senegal, Republica Malgașă (Madagascar), Republica Congo, Dahomey, Niger, Volta Superioară, Coasta de Fildeș, Ciad, Republica Africii Centrale, Congo (fosta colonie franceză), Gabon, Federația Nigeria, Republica Islamică Mauritania. În 1960 pe harta Africii au apărut 17 noi state independente

ANUL 1960 A ÎNSEMNAT ȘI DESTRĂMAREA AȘA-ZISEI „COMUNITĂȚI" FRANCO-AFRICANE. Sub presiunea luptei pentru independență a popoarelor africane, guvernul francez a fost nevoit să accepte proclamarea independenței țărilor membre ale „comunității": 20 iunie — Mali (fostul Sudan) și Senegal; 26 iunie — Madagascar; 1 august — Dahomey; 3 august — Niger; 5 august — Volta Superioară; 7 august — Coasta de Fildeș; 11 august — Ciad; 13 august — Republica Africii Centrale; 15 august — Congo; 17 august — Gabon; 27 noiembrie — Mauritania. Pentru a împiedica lichidarea totală a „comunității", colonialiștii francezi au încercat s-o „reînnoiască", modificînd acel articol din constituție care menționa că statele care și-au cucerit independența nu mai pot face parte din „comunitate". De asemeni, prin diferite acorduri, au reușit să-și mai mențină o serie de privilegii de ordin economic și militar în aceste țări. Dar cucerirea independenței depline poate fi cel mult îngreunată, însă nu împiedicată.

Fotografia înfățișează un aspect de la demonstrația populației din Bamako (capitala Republicii Mali), cu prilejul proclamării independenței.

LA CEA DE-A 15-A SESIUNE A ADUNĂRII GENERALE A O.N.U., 17 state noi — 16 state africane care şi-au dobîndit independenţa (Mauritania nu a fost primită) plus Ciprul şi-au ocupat locul ce li se cuvine de drept în cadrul O.N.U.

În fotografie, delegaţia Republicii Togo în sala Adunării Generale; stînga sus: tăbliţe indicatoare pentru locurile noilor membri ai O.N.U., în sălile de şedinţe ale Adunării Generale şi ale comitetelor.

O PUTERNICĂ LOVITURĂ DATĂ COLONIALIŞTILOR a constituit-o discutarea în Adunarea Generală a O.N.U. a problemei abolirii imediate şi totale a sistemului colonial, problemă ridicată de N. S. Hruşciov, şeful delegaţiei sovietice la cea de-a 15-a sesiune. Majoritatea covîrşitoare a delegaţilor, exprimînd cerinţa mersului obiectiv al istoriei, au aprijinit propunerea sovietică de a se aboli cît mai grabnic colonialismul, considerînd existenţa acestui sistem ca o ruşine pentru omenire. La 14 decembrie, cu o zdrobitoare majoritate — 90 de voturi — a fost adoptată Declaraţia cu privire la acordarea independenţei ţărilor şi popoarelor coloniale. În fotografie: preşedintele Guineei, Seku Ture, la tribuna celei de-a 15-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U.

COLONIALISMUL BRITANIC A FOST SILIT să admită proclamarea independenţei Nigeriei la 1 octombrie. În fotografie: steagul britanic este coborît şi aci o dată pentru totdeauna. Dar, acordînd independenţa Nigeriei, colonialiştii englezi au impus încheierea unui tratat înrobitor care transformă în fapt această ţară într-o bază militară. Impunerea tratatului a provocat mari demonstraţii ale populaţiei din Nigeria, care şi-a manifestat protestul scandînd lozincile: „Nu vrem baze britanice, nu vrem pacte!" „Am fost trădaţi de guvern!".

LA 30 IUNIE POPORUL CONGOLEZ ÎŞI MANIFESTA PE STRĂZI BUCURIA pentru cucerirea libertăţii după o îndelungată şi sîngeroasă luptă. Colonialiştii se despart însă cu greu de paradisul lor colonial, care a fost un adevărat infern pentru atîtea milioane de congolezi. Cu sprijinul S.U.A., al secretarului general al O.N.U. şi al cîtorva marionete de teapa lui Mobutu, Chombe, Kasavubu, colonialiştii belgieni încearcă să subjuge acum din nou poporul congolez. Dar *„tuturor trebuie să le fie limpede* — a subliniat tovarăşul Hruşciov în cuvîntarea rostită la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. — *că lupta popoarelor pentru eliberarea lor nu poate fi oprită cu nici un fel de mijloace şi cu nici un fel de forţe, întrucît aceasta este un măreţ proces istoric ce se petrece cu o forţă mereu crescîndă şi irezistibilă*".

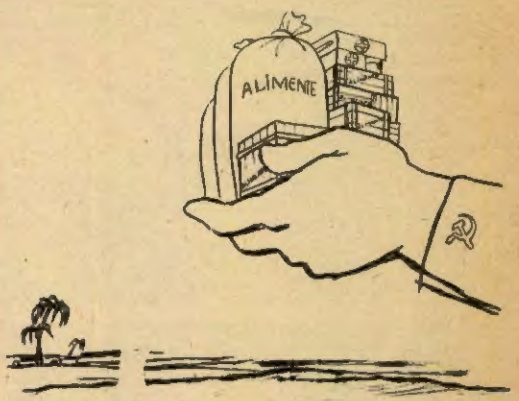

MÎNA MOSCOVEI!

Desen de Boris LEO

CINE-I VINOVAT?

În anul 1910 pictorul englez J. F. Morell i-a adus redactorului şef al revistei londoneze „Graphic" un desen al globului pămîntesc pe care se aflau cîteva inscripţii. Redactorul le-a citit:

„Revoltă şi tulburări în Mexic". „Ostilitate împotriva străinilor în Guatemala. Manifestaţii antiengleze şi antiamericane". „Răscoală în statul Amazonas, în Brazilia". „Revoltă în Peru". „Revoltă în Uruguay".

Ajungînd aici redactorul şi-a descheiat gulerul scrobit. Apoi a continuat să citească.

„Mare grevă socialistă şi tulburări în Franţa". „Revoluţie în Portugalia". „Mare grevă la Lisabona".

Terminînd de citit, redactorul a făcut o mină acră.

— O, tocmai îmi lipsea acest detaliu! — a exclamat pictorul Morell şi, din cîteva trăsături de creion, a imprimat globului pămîntesc expresia feţei redactorului. (Reproducem alăturat acest desen din revista londoneză „Graphic", din anul 1910).

Au trecut 50 de ani.

Şi iată că, recent, redactorului şef al unui mare ziar american i s-a prezentat un pictor care i-a adus un desen al globului pămîntesc. Pe textele cuprinse în desen redactorul a citit:

„Tulburări în Turcia". „Manifestaţii antiamericane în Japonia". „Revoluţie în Cuba".

Ajungînd aici redactorul a simţit că-i trec căldurile şi şi-a descheiat gulerul de nylon.

„Mare grevă a marinarilor din Londra".

„Val de manifestaţii anticolonialiste în Africa".

Redactorul n-a fost în stare să continue lectura. Şi-a scos cravata, s-a descheiat la vestă, şi-a şters transpiraţia de pe frunte şi a strigat cu glasul plin de ură:

— E mîna Moscovei!

Poate că redactorul s-a descheiat întîi la vestă şi apoi şi-a scos cravata — lucrul acesta nu-l ştim precis. Dar faptul că a strigat cu acest prilej este absolut cert, pentru că strigătul „mîna Moscovei!" răzbate în fiecare ceas, în fiecare zi din paginile ziarelor burgheze.

Ori de cîte ori sînt la ananghie, politicienii şi ziariştii reacţionari dau vina pe comunişti. Dar să binevoiască domnii imperialişti să explice ce „mînă" a acţionat în anul 1910, cînd domniile lor abia învăţau să rostească cuvîntul „comunism"? Capitala Rusiei era pe atunci nu Moscova, ci Petersburgul, unde se afla pe tron ţarul Nikolai al II-lea. E greu de presupus că în revoluţiile din America de Sud şi în grevele din Europa occidentală să fi fost implicată „mîna Petersburgului"!

Mişcarea de eliberare a popoarelor este acţionată de mîna puternică a istoriei. Şi aceasta nu este de loc o mînă cu care ai putea să te joci de-a fripta. Sînt zadarnice străduinţele de a o opri. Şi, ori de cîte ori imperialiştii încearcă să o facă, li se dă peste mînă.

(După „KROKODIL")

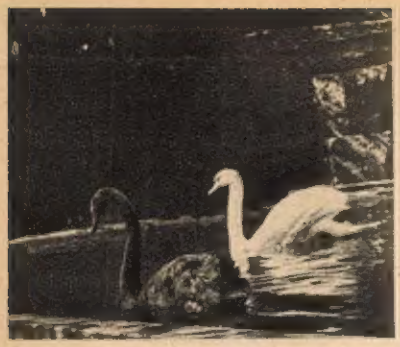

ODETTE ŞI ODILIA. În grădina zoologică din Sofia, două lebede — una albă, cealaltă neagră — constituie atracţia vizitatorilor. Locuitorii Sofiei le-au botezat cu numele celor două eroine din cunoscutul balet „Lacul lebedelor" de Ceaikovski: Odette, lebăda albă, şi Odilia, cea neagră.

Fotografie de
← F. URSEANU

CIVILIZAŢIA AFRICANĂ are vechi tradiţii. Aceste sculpturi din secolul al XVI-lea, găsite în regiunea Nigerului inferior, infirmă tezele colonialiştilor care contestă existenţa vreunui semn de civilizaţie africană.

CRISTALIN DIN MASĂ PLASTICĂ... La Moscova, candidatul în ştiinţe medicale Feodorov a efectuat cu succes o interesantă operaţie oftalmologică, introducînd în locul unui cristalin bolnav un cristalin confecţionat — după indicaţiile sale — dintr-o masă plastică. În fotografie: examinarea tinerei Lena Petrova care a suferit puţin obişnuita operaţie.

CUNUNA JUBILIARĂ care împodobeşte televizorul din fotografie este pe deplin meritată, fiind vorba de cel de-al 250.000-lea aparat produs de marile uzine „Tesla" din Pardubice (R. S. Cehoslovacă).

„BETONOSCOP" este denumit un nou aparat care foloseşte undele ultrascurte în măsurarea rezistenţei betonului. Noul aparat, care a fost proiectat de inginerii polonezi L. Filipczynski, B. Domagalski şi Z. Statkowski, a început să fie solicitat şi peste hotare.

MAGAZINUL DE PIPE din Budapesta, str. Kigyó, se bucură de reputaţia de a poseda o serie dintre cele mai rare exemplare de pipe din lume, unele datînd chiar din secolele 16 şi 17. Pipa pe care o ţine în mînă tînăra din fotografie, deşi nu este prea veche, e valoroasă, fiind împodobită cu o preţioasă sculptură ce-l reprezintă pe marele scriitor clasic maghiar Móricz Zsigmond.

PLUG DE LEMN TRAS DE CĂMILĂ... Aspect obişnuit într-o ţară ca Pakistanul, al cărei guvern, în loc de a manifesta grijă pentru ridicarea nivelului de viaţă deosebit de scăzut al populaţiei, se preocupă de militarizarea ţării şi de participarea la diferite acţiuni agresive şi
← de spionaj.

ÎN DRESDA a început construcţia unui mare combinat poligrafic în care vor fi găzduite două cunoscute publicaţii din R. D. Germană: ziarul „Sächsische Zeitung" şi revista ilustrată „Zeit im Bild". În fotografie, macheta construcţiei.

DESPRE CE ESTE VORBA?

(Răspunsuri la întrebările din pag. 13)

① Priviţi atenţi fotografia nr. 1. Nu vi se pare că Horia şi Radu se delectează ascultînd o proprie emisiune de satiră şi umor? De fapt acesta este adevărul...

② Da, aveţi dreptate: de asta dată emisiunea de satiră şi umor pe care ei o ascultă o semnată de Mircea Crişan...

③ Sfatul medicului îi poate pune pe gînduri şi pe cei mai sănătoşi şi veseli dintre noi.

④ „Drumeţii veseli". Greu de dat răspunsul! (Şi cînd te gîndeşti că un puşti din clasa a VII-a nu numai că va răspunde, dar va lua şi 25 de puncte!...)

⑤ Cînd unul ţine cu „C.C.A." iar celălalt cu „Dinamo", sînt inevitabile asemenea scene.

URMAŞII STRĂVECHILOR „CAPETE DE CÎINI"

Corespondenţă din Praga de Dr. J. SEGO

În Cehoslovacia, la nord-vest de Pizen, se întinde pitoreasca regiune Chodsko, patria originalului grup etnografic „Chodové", constituit din munteni viguroşi, deosebiţi de vecinii lor prin obiceiurile, graiul, portul şi folclorul cu totul originale. Regiunea istorică Chodsko numără 11 comune, situate în trecătorile şi drumurile cele mai importante de la graniţa dintre Boemia şi Bavaria, acolo unde, cîndva în evul mediu, se terminau domeniile regale ale casei domnitoare cehe.

Populaţia acestor comune este formată din urmaşii vechilor grăniceri cunoscuţi sub denumirea de „Psohlavci" (cap de cîine), denumire ce-şi are originea în stema de pe drapelul pe care-l purtau în războaiele aceşti apărători ai fruntariilor apusene ale Boemiei. Ca şi grănicerii secui şi ca şi moţii din Transilvania de pe vremuri — aceştia nu însă sub stăpînirea habsburgică ci, dimpotrivă, sub regii cehi — Chodové aveau în evul mediu o sumă de îndatoriri şi de privilegii. Ei trebuiau să apere graniţa de orice atac din afară, avînd în schimb dreptul de a nu se supune nici unui nobil. Depinzînd direct de rege — a cărui gardă de onoare o formau ori de cîte ori acesta străbătea regiunea — nici un feudal nu putea ocupa sau cumpăra pămînt pe terenurile lor, erau liberi să vîneze în pădurile pe care le apărau, nu puteau fi obligaţi să facă clacă, erau scutiţi de taxe vamale. Centrul lor de reşedinţă era Domazlice, unde şi-au durat un castel în care funcţiona organul lor administrativ autonom, denumit „Chodsky soud". Organul acesta, format dintr-un judecător ales şi cei 12 primari ai satelor din jur, era condus de „Castelanul din Domazlice", care-l reprezenta pe rege.

Regii Boemiei au confirmat de 24 de ori privilegiile „Capetelor de cîini". Dar victoria habsburgilor în bătălia de la Béla Hora din 1621 le-a pus capăt. Pentru suma de 7.500 florini ei au fost daţi „în arendă" baronului Wolf Wilhelm Lammingen de Albenrenth, consilier al curţii imperiale din Viena, iar mai tîrziu, în anul 1630, cu toată rezistenţa lor, au fost vînduţi „pe veci", aceluiaşi feudal, pentru 56.000 florini. Noul stăpîn şi-a ales ca reşedinţă comuna Trhanov, unde şi-a clădit un castel. Aici începe cruda şi îndelungata perioadă de oprimare a unei populaţii libere, transformate în turmă de iobagi. Timp de peste 60 de ani însă, poporul Chodové luptă cu curaj eroic pentru a-şi apăra libertatea. În fruntea ţăranilor răsculaţi s-a ridicat eroul Jan Kozina-Sladky. Ca şi Horia, crăişorul moţilor, el şi-a căutat dreptatea la Viena, la împărat; şi bineînţeles că n-a găsit-o; şi tot ca şi Horia, reîntorcîndu-se de la Viena, a ridicat satele la luptă; tot ca şi Horia a fost executat de călăii imperiali, fiind spînzurat în anul 1695. De atunci robia şi silnicia s-au instăpînit în satele curajoşilor grăniceri care, pînă la eliberarea de sub jugul fascist, în 1945, n-au mai cunoscut adevărata libertate. Astăzi urmaşii lor sînt activi constructori ai socialismului şi, credincioşi străvechii lor tradiţii, apărători dîrjii ai graniţei apusene a patriei lor, Republica Socialistă Cehoslovacă.

Un grup etnografic aparte: oameni înalţi, cu obiceiuri, grai, port şi folclor originale.

Monumentul eroului legendar Ján Kozina-Sladky, ridicat în apropierea satului său natal, Újezd.

Cea de-a treia Consfătuire pe țară a tinerilor scriitori

În zilele de 26 și 27 decembrie a. c. în aula Bibliotecii centrale universitare din Capitală, s-au desfășurat lucrările celei de-a treia Consfătuiri pe țară a tinerilor scriitori. După cuvîntul de deschidere, rostit de academicianul Mihai Beniuc, și după prezentarea raportului asupra creației tinerilor scriitori din țara noastră, de către Aurel Mihale, secretar al Uniunii Scriitorilor, au urmat ample și vii discuții.

Tinerii scriitori s-au angajat cu acest prilej să nu precupețească nici un efort pentru însușirea unei înalte măiestrii artistice, să înfățișeze în scrierile lor temele majore ale construcției noastre socialiste.

Obiectivul nostru fotografic a surprins cîteva aspecte ale Consfătuirii și pe cîțiva dintre tinerii scriitori.

① Demostene Botez, un animator al tinerilor scriitori. ② Ion Lăncrănjan (dreapta) și Vasile Rebreanu. ③ Într-o pauză a Consfătuirii, tineri scriitori discută despre planurile lor de creație (de la stînga la dreapta: Ștefan Iureș, Andrei Băleanu și Titus Popovici). ④ De la stînga la dreapta: Al. Lungu, Nicolae Țic, Fănuș Neagu. ⑤ Alecu Ivan Ghilia. ⑥ Alexandru Oprea. ⑦ Octav Pancu-Iași. ⑧ Laszlofy Aladar. ⑨ Gheorghe Tomozei (dreapta) citește prietenului său, poetul Nicolae Stoian, cea mai nouă poezie pe care a creat-o.

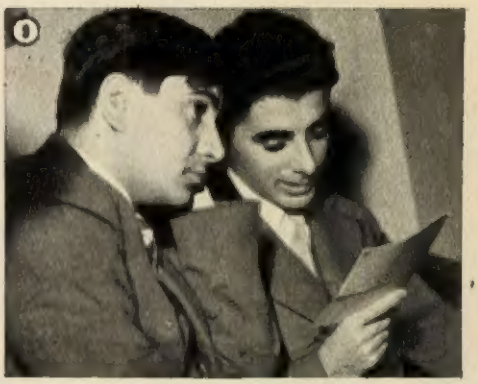

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII — Căsuța Poștală: 3507 o/. 33, Tel. 17.60.10. int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI, INCLUSIV SUPLIMENTUL, 2 LEI

Bibl. Rep.

La mulți ani 1961!